Yeni Yazım Kurallarına Göre

HER YÖNÜYLE MODERN ALMANCA

DEUTSCHE GRAMMATIK

Prof. Dr. Dursun ZENGİN

ISBN: 975911400-3

Kapak Tasarım
Akın Alkan

Sayfa Düzenleme
Kurmay Yayınevi / Z.A.

Baskı Tarihi:
Şubat 2012

Baskı:
8. Baskı

Baskı Yeri:
Cantekin Matbaası
(0.312) 384 34 35

---

kurmay

Kitap Yayın Dağıtım
Karanfil Sokak 5/60 Kızılay / ANKARA
Telefon: 0312 419 38 41 - Faks: 0 312 424 09 33
www.kurmayyayinevi.com
bilgi@kurmayyayinevi.com

Kitapevi
Karanfil Sokak Birlik İş Merkezi 5/22-23 Kızılay - ANKARA
Telefon: 0312 418 08 65-66

İÇİNDEKİLER

Önsöz ... 9
Alman Alfabesi ... 9
Almanca Okuma Kuralları ... 10
Almanca Yazım Kuralları ... 17
Hece ve Vurgu ... 20
Adlar (*Nomen*) ... 21
    Adlarda Cinsiyet ... 23
    Tanımlık (*Artikel*) ... 23
    Hangi Ad Hangi Tanımlığı Alır? ... 25
    Tanımlığın Kullanılmadığı Durumlar ... 33
    Adların Tekil-Çoğul Biçimi ... 38
    Adların Çekimi ... 43
Sıfat Çekimi (*Adjektivdeklination*) ... 58
Adıllar (*Pronomen*) ... 63
    Kişi Adılları ... 63
    İyelik Adılları ... 64
    İşaret Adılları ... 67
    Soru Adılları ... 77
    Belgisiz Adıllar ... 85
Sıfatların Derecelendirilmesi (*Komparation*) ... 107
Cümle ve Cümle Çeşitleri (*Satzarten*) ... 114
Eylemler (*Verben*) ... 122
    Eylemlerde Önekler ... 125
    Eylemlerin Üç Hali ... 132
    Geçişli ve Geçişsiz Eylemler ... 133
    Dönüşlü Eylemler ... 133
Zamanlar (*Zeitformen*) ... 137
    Esas Eylemin 3. Hali ... 148
    Eylemlerin *HABEN* ya da *SEIN* ile Kullanılması ... 153
Edilgen Çatı (*Passiv*) ... 168
    Edilgen Çatıda Zamanlar ... 169
Zamanların Tarz Eylemlerle Kullanılması ... 180
Passiv'in Tarz Eylemlerle Kullanılması ... 189
Emir Kipi (*Imperativ*) ... 194
İlgeçler (*Präpositionen*) ... 203
    Akkusativ ile Kullanılan *Präposition*'lar ... 204
    Dativ ile Kullanılan *Präposition*'lar ... 210
    Akkusativ ve *Dativ* ile Kullanılan *Präposition*'lar ... 224
    Präposition'ların *Artikel* ile Kısaltılması ... 240
    Genitiv ile Kullanılan *Präposition*'lar ... 240
    Präposition'ların Soru Sözcüklerine Göre Gruplandırılması ... 253

Güçlük Yaratan Geçişli ve Geçişsiz Eylemler 268
Eylemlerin Kullanılma Biçimleri 271
Belirteçler (*Adverbien*) 296
Akkusativ, *Dativ* ve *Präposition*'larla Kullanılan Belirteçler 307
Cümle (*Satz*) 314
Temel Cümle ve Cümle Ögelerinin Yerleri 315
Bağlaçlar (*Konjunktionen*) 320
Temel Cümleleri Birbirine Bağlayan Bağlaçlar 320
Bir Sözcükten Oluşan Bağlaçlar 320
Birden Fazla Sözcükten Oluşan Bağlaçlar 329
Yan Cümleyi Esas Cümleye Bağlayan Bağlaçlar 333
Bağlaç Olarak Kullanılan Sözcükler 333
Bağlaçlı Yan Cümleler 334
Neden Belirten Yan Cümleler 334
Zaman Belirten Yan Cümleler 335
Koşul Belirten Yan Cümleler 340
Zıtlık Belirten Yan Cümleler 343
Sonuç Belirten Yan Cümleler 344
Tarz Belirten Yan Cümleler 346
Amaç Belirten Yan Cümleler 351
Araç/Vasıta Belirten Yan Cümleler 352
dass ya da *zu* + *mastar* Yapıyla Oluşturulan Cümleler 352
dass ya da *zu* + *mastar* Yapıyla Oluşturulan Cümlelerin Özne ya da Nesne Cümlesi Olması 355
Mastar Yapılar (*Infinitivformen*) 358
zu + *mastar* → *dass* 358
um ... *zu* + *mastar* → *damit* 360
ohne ... *zu* + *mastar* → *ohne* dass 360
(*an*)*statt* ... *zu* + *mastar* → (*an*) *statt* *dass* 361
Soru Cümlelerinden Oluşan Yan Cümleler / Dolaylı Soru Cümleleri 367
Soru Sözcükleri ile Yapılan Cümleler 367
Eylemin Başa Alınmasıyla Yapılan Soru Cümleleri 370
Yan Cümlelerde Zamanlar 373
Mastar Yapıda Zaman 374
Yan Cümlelerin Özne ya da Nesne Cümlesi Olarak Kullanılması 376
İlgi Cümlesi (*Relativsatz*) 382
Es Adılı 400
Sayı Sözcükleri (*Zahlwörter*) 405
Asıl Sayılar 405
Saatler 409
Tarihler 410
Paralar 411
Hesaplar 411
Dereceler 411
Uzunluk Ölçüleri, Yaş vs. ile İlgili Sayılar 411

Sıra Sayıları ... 412
Üleştirme Sayıları ... 415
Çoğaltma Sayıları ... 416
Tekrarlama Sayıları ... 417
Kesirli Sayılar ... 418
Çeşit Sayıları ... 419
Adlaştırılan Yapıların Yan Cümleye Dönüştürülmesi ya da Yan Cümlelerin Adlaştırılması ... 422
Tarz Eylemler Gibi Kullanılan Eylemler ... 430
brauchen + zu ... 435
scheinen + zu ... 436
pflegen + zu ... 437
Durum Bildiren Edilgen Çatı (*Zastandspassiv*) ... 439
Partisipler (*Partizipien*) ... 441
Partisipli Yapılar ... 445
Partisipli Cümleler ... 450
haben + zu ve *sein + zu* Yapıları ... 455
Ulaç (*Gerundivum*) ... 459
Açıklayıcı Cümle(cik) (*Apposition*) ... 462
Tamlama (*Attribut*) ... 465
Tamamlama Cümleleri (*Attributsätze*) ... 467
Vurgulayıcı Tamlamalar (*Rangattribute*) ... 469
Konjunktiv ... 471
1. *Konjunktiv II* ... 471
Konjunktiv II 'de Zaman ... 474
Konjunktiv II 'de Cümle Çeşitleri ... 476
Konjunktiv II 'in Kullanıldığı Diğer Alanlar ... 480
2. *Konjunktiv I (Dolaylı Anlatım)* ... 489
Konjunktiv I'de Zaman ... 490
Konjunktiv I'de Cümle Çeşitleri ... 493
Konjunktiv I'in Kullanıldığı Diğer Alanlar ... 496
Tarz Eylemlerde Öznel ve Nesnel Kullanım ... 498
Düzensiz Eylemler ... 503
Hem Düzenli Hem Düzensiz Çekilen Eylemler ... 503
İki Farklı 2. ve 3. Hali Olan Eylemler ... 504
HABEN ve *SEIN* Yardımcı Eylemiyle Kullanılan Eylemler ... 504
Düzensiz Eylemlerin Listesi ... 506
Düzensiz Eylemlerin *Konjunktiv II* ve Emir Şekli ... 511
Adlarla Kullanılan *Präposition*'lu Eylemler ... 516
Ülke Adları, Milliyetler, Sıfatlar ve Diller ... 522
Dilbilgisi Terimleri Almanca-Türkçe ... 531
Dilbilgisi Terimleri Türkçe-Almanca ... 541
Cevap Anahtarı ... 552
KAYNAKÇA ... 607

ALMAN ALFABESİ

Alman yazı dilindeki harfler ve harflerin okunuşu şöyledir:

Yazılışı		Okunuşu
A	a	[a:]
B	b	[be:]
C	c	[tse:]
D	d	[de:]
E	e	[e:]
F	f	[ef]
G	g	[ge:]
H	h	[ha:]
I	i	[i:]
J	j	[yot]
K	k	[ka:]
L	l	[el]
M	m	[em]
N	n	[en]
O	o	[o:]
P	p	[pe:]
Q	q	[ku:]
R	r	[er]
S	s	[es]
T	t	[te:]
U	u	[u:]
V	v	[fau:]
W	w	[ve:]
X	x	[iks]
Y	y	[üpsilon]
Z	z	[tset]

ALMANCA OKUMA KURALLARI

Almanca genel olarak yazıldığı gibi okunur, fakat Almancanın kendine özgü bazı okunuş biçimleri söz konusudur. Bunlar şöyledir:

ä : Üzerinde inceltme işareti (*Umlaut*) bulunan **/a/** ünlüsü, [e] olarak okunur: *Gäste* [geste].

aa : Uzun **/a/** [a:] olarak okunur: *Waage* [va:ge]*.

ai : [ay] okunur: ***Mai*** [may]**.

äu : [oy] okunur: *Fräulein* [froylayn].

c : Yabancı sözcüklerde:

1. /**a**, **o**, **u**/ ve ünsüzlerin önünde [k] okunur: ***C**ocktail* [kokteyl], ***C**hrist* [krist].
2. /**ä**, **e**, **i**, **y**/ önünde [ts] okunur: ***C**elsius* [tselzius].

Yabancı sözcüklerde yer alan /**c**/ ünsüzünün başka okunuş biçimleri de vardır: ***C**ello* [çelo; şelo], ***C**edi* [se:di]***

ch : /**a**, **o**, **u**/ gibi kalın ünlülerden sonra geldiğinde, gırtlaktan çıkan hırıltılı [h] sesi gibi okunur: *no**ch*** [noh], *Na**ch**t* [naht], *Ku**ch**en* [ku:hın]. /**e**, **i**, **ö**, **ü**/ gibi ince ünlülerden sonra geldiğinde, *mi**ch*** [mih] sözcüğünde olduğu gibi önden çıkan ince [h] gibi okunur: *di**ch*** [dih].

Yabancı sözcüklerde bazı farklı okunuş biçimleri vardır.

Bazı sözcüklerde [k]olarak okunur: ***Ch**arakter* [karakta], ***Ch**rist* [krist].

Bazı sözcüklerde [ş]olarak okunur: ***Ch**ef* [şef].

chs : [ks] olarak okunur: *se**chs*** [zeks].

ck : [k] okunur: *Stü**ck*** [ştük].

dsch : [c] okunur: ***Dsch**ungel* [cungıl].

dt : [t] olarak okunur: *Sta**dt*** [ştat].

e : **-r** ile biten sözcükler hariç, son hecesinde **-e-** olan sözcüklerde [ı] okunur: *bewertet* [bevertıt], *sagen* [za:gın], *Taf**e**l* [ta:fıl], *weinend* [vaynınd].

ee : Uzun /**e**/ [e:] olarak okunur: *T**ee*** [te:].

ei : [ay] okunur: *d**ei**n* [dayn].

eu : [oy] okunur: *h**eu**te* [hoyte].

ey : [ay] okunur: *M**ey**er* [maya].

---

* Ünlülerden sonra gelen iki nokta (:) ünlünün uzun okunduğunu göstermektedir: [a: e: ı: i: u: ü: o: ö:]

** Almancada bulunan **ai**, **äu**, **ei**, **ie**, **eu** gibi çift ünlüler **Diphtong** olarak adlandırılır ve bunlar devamlı birarada kullanılır.

*** Kuşkusuz burada, diğerlerinde de olduğu gibi, adı geçen harfin bütün okunuş biçimlerini veremiyoruz. Almancaya yabancı dillerden alınan sözcüklerin okunuş biçimleri biraz karışıktır. Bu tür sözcüklerin bir kısmı yabancı dildeki gibi, bir kısmı Almancaya göre okunmakta, hatta bazı sözcüklerin birden fazla okunuş biçimleri de bulunmaktadır. Bu nedenle güçlük çekilen durumlarda *Duden Das Aussprachewörterbuch* sözlüğüne bakmayı öneriyoruz. Ayrıca burada şunu da hemen belirtelim ki, Almancayı öğrenmek isteyen biri hemen hemen her yerde istisnalarla karşılaşabileceğini unutmamalıdır.

g : Türkçedeki gibi genel olarak **[g]** okunan bu harf, sözcük sonundayken önünde bir ünlü varsa (/**i**/ hariç) [k] olarak okunur: *Tag* [ta:k]. Yabancı sözcüklerde **[j]** olarak da okunur: *Garage* [gara:je].

h : Sözcüğün ve hecenin başında [h] okunur: ***Hund*** [hunt].

Ancak bu harf sözcüğün ortasında ve sonunda bulunduğu zaman hiç okunmaz ve kendinden önce gelen ünlüyü uzatır: *Bahn* [ba:n], *fahren* [fa:rın], *ihm* [i:m].

ie : Uzun /**i**/ [i:] okunur: *Liebe* [li:be], *sieben* [zi:bın].

ig : **-ig** soneki, sözcüğün ya da hecenin sonunda *ich* [ih] biçiminde okunur: *wenig* [ve:nih], *Neuigkeit* [noyihkayt].

-ig'den sonra bir ünlü geldiğinde [g] olarak okunur. **-ig**'den sonraki hecede /**ch**/ bulunduğunda [k] olarak okunur:

heutige [hoytige], *Königin* [kö:nigin], *königlich* [kö:niklih].

j : Almanca sözcüklerde [y] okunur: ***ja*** [ya:], ***jagen*** [yagın:].

Bazı yabancı sözcüklerde Türkçedeki gibi [j] okunur:

Garage [gara:je], ***Genie*** [jeni:], ***Journalist*** [jurnalist].

ng : Genizden söylenir. [g] oldukça hafif okunur: *Ring* [ring], *Junge* [yunge].

oo : Uzun /**o**/ [o:] olarak okunur: *Boot* [bo:t].

pf : Her iki ünsüz de okunmaktadır: ***Pfeil*** [pfayl].

ph : Sadece yabancı sözcüklerde [f] olarak okunur: ***Philologie*** [filologi:].

q : /**u**/ ile birlikte [kv] biçiminde okunur: ***Quatsch*** [kvaç].

r : Sözcük sonunda kısa [a] okunur: *dir* [di:a], *aber* [a:ba]. Sözcük sonunda olmayan /**r**/'ler genellikle gırtlaktan söylenir. Ancak Türkçedeki gibi dille de söylenir: *Frau* [frau]. /**r**/'nin bu farklı telâffuz biçimleri kişiye, kişinin yaşına, cinsine, nereli olduğuna göre değişmektedir.

s : Ünlülerin önünde [z] okunur: ***Sohn*** [zo:n], ***sein*** [zayn].

Sözcük başında /**s**/'den sonra /**p**, **t**/ geldiğinde [ş] okunur: ***Sport*** [şport], ***Spiegel*** [şpi:gıl], *einsteigen* [aynştaygın], ***Stein*** [ştayn].

Sözcük içinde ya da sonunda [s] olarak okunur: *das* [das], *Gast* [gast], *Fenster* [fensta], *Küste* [küste].

sch : [ş] okunur: ***Schule*** [şu:le], *Türkisch* [türkiş].

ss : [s] okunur: Her iki /**s**/ ünsüzü de biraz çıkmaktadır: *wissen* [vissın], *küssen* [küssın].

ß : /**ß**/ (*scharfes es*), iki /**s**/ ünsüzüne denktir. İki ünlü arasında bulunursa ilk ünlü uzun okunur: *Fuß* [fu:s], *Straße* [ştra:se], *außen* [ausın].

tion : [sio:n] ya da [syo:n] biçiminde okunur: *Information* [informasyo:n].

tsch : [ç] okunur: *Deutsch* [doyç].

tz : [ts] olarak okunur: *sitzen* [zitsın].

v : Almanca kökenli sözcüklerde [f] okunur: *Volk* [folk], *voll* [fol].

Yabancı sözcüklerin başında ya da ortasında [v] okunur: *Vase* [va:ze], *Verb* [verb].

w : [v] olarak okunur: ***wenn*** [ven], ***wohin*** [vohin].

x : [ks] olarak okunur: *Taxi* [taksi].

y : Yabancı dillerden alınan sözcüklerde yer alan bu harf sözcük başında genellikle [y], sözcük içinde ise [ü] olarak okunur:

Yoga [yoga], *Yogurt* [yogurt], *Physik* [füzi:k], *Symbol* [zümbo:l].

z : [ts] biçiminde okunur: ***Z**eitung* [tsaytung], ***z**urück* [tsurük].

Bütün bunların dışında şunlara da dikkat etmek gerekir:

Hecenin sonunda ve diğer bir ünsüzün önünde yer alan **/b, d, g/** biraz sertleşerek [p], [t], [k] gibi okunur:

b >[p]	→	*Lo**b***	[lo:**p**]	*Kor**b***	[kor**p**]
d >[t]	→	*Kin**d***	[kin**t**]	*Lie**d***	[li:t]
g >[k]	→	*Zu**g***	[tsu:**k**]	*lie**g**t*	[li:**k**t]

Ancak sıkça belirttiğimiz gibi Almancada istisnalarla karşılaşmak mümkün. Örneğin /**g**/, sözcük sonundayken önünde /**n**/ ünsüzü bulunuyorsa [**g**] olarak, /**i**/ ünlüsü bulunuyorsa [**ih**] olarak okunur: *Rechnun**g*** [rehnung], *eili**g*** [aylih]. Fakat -**ig**'den sonra bir ünlü geldiğinde /**g**/ yine [**g**] olarak okunur: *ewi**g*** [e:vih] fakat *ewi**ge*** [e:vige].

İki ya da daha fazla ünsüzden (*Konsonant*) önce gelen ünlüler (*Vokal*) daima kısa okunur. Bu ünsüzler **mm, nn, pp, ss, tt** şeklinde aynı, **lt, mpf, tsch** şeklinde birbirinden farklı da olabilir:

*schwi**mm**en*	[şvimın]	*Mu**tt**er*	[muta]
*de**nn***	[den]	*Ze**lt***	[tselt]
*Pu**pp**e*	[pupe]	*Su**mpf***	[zumpf]
*Wa**ss**er*	[vasa]	*Tra**tsch***	[traç]

Açık hecelerde ya da ünlüden sonra tek ünsüz bulunuyorsa ünlü uzun okunur:

ja	[ya:]	*Lid*	[li:t]
Vater	[fa:ta]	*Schule*	[şu:le]
graben	[gra:bın]	*Löwe*	[lö:ve]
lesen	[le:zın]	*müde*	[mü:de]
Lob	[lo:p]		

-el, **-eln**, **-em**, **-en**, **-ed**, **-end**, **-et** ile biten sözcüklerdeki /e/ ünlüsü [ı] olarak okunur. Hatta bazılarına hiç okunmaz:

*komm**en***	[komın]	*wart**et***	[vartıt]	*läch**eln***	[lehıln]
*At**em***	[a:tım]	*werd**et***	[verdıt]		
*Taf**el***	[ta:fıl]	*lach**end***	[lahınd]		

Sonuç olarak vurgulamak gerekirse, Almanca okunuş biçimlerinde istisnalar ve kurala uymayan durumlar her zaman mümkündür.

ALIŞTIRMALAR

1- Aşağıda verilen sözcükleri okumaya çalışın!

Aal	[a:l]	Chaos	[ka:os]
Aas	[a:s]	Charakter	[karakta]
Abend	[a:bınt]	Chef	[şef]
Abendröte	[a:bınt'rö:te]	Chiffre	[şifre]
aber	[a:ba]	Christentum	[kristen'tu:m]
abgraben	[ap'gra:bın]	chronisch	[kro:niş]
abreisen	[ap'rayzın]	circa	[tsirka]
Ahnung	[a:nung]	City	[siti]
Anfang	[an'fang]	da	[da:]
anfangen	[an'fangın]	Dämmerung	[demerung]
arm	[arm]	Deklination	[deklinasyo:n]
Armee	[arme:]	drohen	[dro:ın]
Asien	[a:ziın]	eng	[eng]
Asyl	[azü:l]	englisch	[eng'liş]
Asylrecht	[azü:l'reht]	Erdbeere	[ert'be:re]
Atem	[a:tım]	Esel	[e:zıl]
Auftrag	[auf'tra:k]	essbar	[es'ba:r]
Beispiel	[bay'şpi:l]	essen	[esın]
bequem	[be'kve:m]	Essenszeit	[esıns'tsayt]
beruhigen	[beru:igın]	Esstisch	[es'tiş]
Besitz	[bezits]	Esszimmer	[es'tsima]
bewahren	[beva:rın]	fähig	[fe:ih]
Bluse	[blu:ze]	Fähigkeit	[fe:ih'kayt]
Blut	[blu:t]	Fakultät	[fakulte:t]
blutarm	[blu:t'arm]	finden	[findın]
Blutbank	[blu:t'bank]	Finger	[finga]
bluten	[blu:tın]	Fingerring	[finga'ring]
Boden	[bo:dın]	Fingerspitze	[finga'şpitse]
Boot	[bo:t]	Fliege	[fli:ge]
bringen	[bringın]	fliegen	[fli:gın]
Bruder	[bru:da]	Formalität	[formalite:t]
Bruderliebe	[bru:da'li:be]	froh	[fro:]
brummeln	[brumıln]	Geburtsjahr	[gebu:rts'ya:r]
Brücke	[brüke]	gehen	[ge:ın]
brüllen	[brülın]	Generation	[generasyo:n]
Champion	[şanpion]	Gesetz	[gezets]
Chance	[şa:nse]	gestrig	[gest'rih]

groß	[gro:s]	Küken	[kü:kın]
Gruß	[gru:s]	lang	[lang]
Hammer	[hama]	Maße	[ma:se]
Hand	[hant]	Mensch	[menş]
Handarbeit	[hant'arbayt]	Menschheit	[menş'hayt]
Handbuch	[hant'bu:h]	mitspielen	[mit'şpi:lın]
Handel	[handıl]	Mitspieler	[mit'şpi:la]
Hof	[ho:f]	mitsprechen	[mit'şprehın]
hoffen	[hofın]	Mittag	[mita:k]
Honig	[ho:nih]	Mittagessen	[mita:k'esın]
Höhle	[hö:le]	mittags	[mita:ks]
Hölle	[höle]	Moor	[mo:a]
Huhn	[hu:n]	Moos	[mo:s]
Hüfte	[hüfte]	Möbel	[mö:bıl]
Hügel	[hü:gıl]	Möbelgeschäft	[möbıl'geşeft]
Hühnchen	[hü:nhın]	Möbelwagen	[mö:bıl'va:gın]
Hülle	[hüle]	Mut	[mu:t]
Idee	[ide:]	mutig	[mu:tih]
Information	[informasyo:n]	Mutter	[muta]
ihm	[i:m]	Mütze	[mütse]
ihn	[i:n]	Nebel	[ne:bıl]
ihnen	[i:nın]	neben	[ne:bın]
ihr	[i:a]	Nest	[nest]
ihre	[i:re]	nett	[net]
immer	[ima]	neu	[noy]
ja	[ya:]	neuartig	[noy'a:rtih]
jemand	[ye:mant]	Neubau	[noy'bau]
jetzt	[yetst]	Ofen	[o:fın]
Jugend	[yu:gınt]	offen	[ofın]
Juli	[yu:li]	oft	[oft]
jung	[yung]	ohne	[o:ne]
Kehle	[ke:le]	Onkel	[onkıl]
klatschen	[klaçın]	öffnen	[öfnın]
können	[könın]	öfter	[öfta]
Körper	[körpa]	Ölquelle	[ö:l'kvele]
Kuh	[ku:]	Paar	[pa:r]
kultivieren	[kultivi:rın]	paaren	[pa:rın]
Kultur	[kultu:a]	peitschen	[payçın]
kühl	[kü:l]	Pflanze	[pflantse]
Kühlschrank	[kü:l'şrank]	Pflaster	[pflasta]
Kühnheit	[kü:n'hayt]	Pflaume	[pflaume]

Pflege	[pfle:ge]	schräg	[şre:k]
Pflicht	[pfliht]	Schule	[şu:le]
phantastisch	[fantastiş]	Schulferien	[şu:l'fe:riın]
Philologie	[filologi:]	Schulfreund	[şu:l'froynt]
Philosoph	[filozo:f]	Schuljahr	[şu:l'ya:r]
philosophisch	[filozo:fiş]	Schulleiter	[şu:l'layta]
Photograph	[fotogra:f]	Schüler	[şü:la]
photographieren	[fotografi:rın]	Schwester	[şvesta]
Photokopie	[fotokopi:]	Schwiegertochter	[şvi:ga'tohta]
Physik	[füzi:k]	Schwierigkeit	[şvi:rih'kayt]
physisch	[fü:ziş]	schwimmen	[şvimın]
Picknick	[piknik]	See	[ze:]
Platz	[plats]	Seefahrt	[ze:'fa:rt]
Prüfung	[prü:fung]	Seekrankheit	[ze:'krank'hayt]
quälen	[kve:lın]	Seele	[ze:le]
Qualifikation	[kvalifika'tsio:n]	sehen	[ze:ın]
qualifizieren	[kvalifi'tsi:rın]	Sehnsucht	[ze:n'zuht]
Qualität	[kvalite:t]	sehr	[ze:a]
qualvoll	[kva:l'fol]	Seife	[zayfe]
Ratte	[rate]	Seite	[zayte]
Reparatur	[reparatu:a]	Sohn	[zo:n]
Reportage	[reporta:je]	Sommer	[zoma]
Reporter	[reporta]	spiegeln	[şpi:gıln]
Republik	[republi:k]	Spiegelung	[şpi:gelung]
Reservierung	[rezervi:rung]	Spiel	[şpi:l]
Respekt	[res'pekt]	spielen	[şpi:lın]
Rose	[ro:ze]	Spur	[şpu:a]
Rosine	[rozi:ne]	spülen	[şpü:lın]
Ross	[ros]	Spülmaschine	[şpü:l'maşi:ne]
Rost	[rost]	Spülmittel	[şpü:l'mitıl]
rosten	[rostın]	spüren	[şpü:rın]
rostfrei	[rost'fray]	Staat	[şta:t]
rufen	[ru:fın]	staatenlos	[şta:tın'lo:s]
Ruhe	[ru:e]	stoßen	[şto:sın]
ruhevoll	[ru:e'fol]	Stuhl	[ştu:l]
Rückweg	[rük've:k]	stumm	[ştum]
Satz	[zats]	stumpf	[ştumpf]
schon	[şo:n]	Süden	[zü:dın]
schön	[şö:n]	südlich	[zü:tlih]
Schönheit	[şö:n'hayt]	Sühne	[zü:ne]
Schöpfung	[şöpfung]	Tod	[to:t]

Universität	[univerzite:t]
übelnehmen	[ü:bıl'ne:mın]
Übeltat	[ü:bıl'ta:t]
üben	[ü:bın]
über	[ü:ba]
Vase	[va:ze]
viel	[fi:l]
wählen	[ve:lın]
Wald	[valt]
warm	[varm]
Wärme	[verme]
warten	[vartın]
Wartesaal	[varte'za:l]
warum	[varum]
was	[vas]
Wäsche	[veşe]
Witz	[vits]
witzig	[vitsih]
wo	[vo:]
wobei	[vo'bay]
Woche	[vohe]
wodurch	[vo'durh]
wofür	[vo'fü:a]
Wörterbuch	[vörta'bu:h]
Wunder	[vunda]
wunderbar	[vundaba:r]
wunderlich	[vundalih]
wundern	[vundan]
wunderschön	[vunda'şö:n]
wundervoll	[vunda'fol]
Wunsch	[vunş]
Wunschform	[vunş'form]
Wut	[vu:t]
wünschen	[vünşın]
Wüste	[vü:ste]
wüten	[vü:tın]
Zahl	[tsa:l]
zahlbar	[tsa:lba:r]
zahlen	[tsa:lın]
zählen	[tse:lın]
Zeitung	[tsaytung]
Ziege	[tsi:ge]
ziehen	[tsi:ın]
Ziel	[tsi:l]
zielen	[tsi:lın]
Zunge	[tsunge]

ALMANCA YAZIM KURALLARI

Almanya'da, 1901 yılında Berlin'de yazım kurallarına ilişkin yapılan reform 1.8.1998 tarihine kadar geçerli oldu. O zamanki reformla, Almanca konuşulan ülkelerdeki (Almanya, Avusturya ve İsviçre) farklı yazım kuralları konusunda belli bir birliktelik sağlamak ve onları ortak ve standart hale getirmek amaçlanmıştı. 1996 yılında yeni yazım kurallarına ilişkin reform kabul edildi. Bu reformla eski yazım kurallarındaki olumsuzlukların ortadan kaldırılması ve yazı dilinin açık, net ve mantıklı bir biçimde düzenlenmesi amaçlandı. Yeni reformun kuralları 1.8.1998 tarihinden itibaren geçerli oldu ve 2005 yılına kadar bir geçiş süreci belirlendi.1.8.2005'ten sonra yeni kurallara göre yazım başladı. Bu reformda yer alan düzenlemeler genel olarak şu alanlarla ilgilidir:

1. Ses ve harflerle ilgili düzenlemeler
2. Ayrı ve bitişik yazma ile ilgili düzenlemeler
3. Birleştirme çizgisiyle ilgili düzenlemeler
4. Büyük ve küçük yazımla ilgili düzenlemeler
5. Noktalama işaretleriyle ilgili düzenlemeler
6. Satır sonundaki sözcükleri ayırma ile ilgili düzenlemeler

Yeni yazım kurallarında yer alan bazı yenilikler şöyledir:

Sözcük kökleri, mümkün olduğu kadar kullanıldıkları bütün sözcüklerde aynı yazılacak ve bu özellik korunmaya çalışılacaktır. Örneğin şimdiye kadar *behende* biçiminde yazılan sözcük bundan sonra *behände* (Hand) biçiminde yazılacak, tek **/l/** ile yazılan *Karamel,* iki **/ll/** ile *Karamell*(Karamelle), *platzieren* (Platz) **/t/** ile, ***Tipp*** (tippen) iki **/pp/** ile yazılacak.

/ß/ bundan sonra sadece uzun ünlülerden ve *Diphthong*'lardan (iki ünlü) sonra yazılacak, kısa ünlülerde ise **/ss/** şeklinde yazılacak: ***Maß***, ***Straße, gießen; dass***, ***müssen***, ***muss***.

Bileşik ya da türemiş kelimelerde benzer iki ya da üç ünsüzün bir araya gelmesi durumunda öncekinin aksine hepsi yazılacak: *Kaff**eee**rsatz* (Kaffee-ersatz), *Balle**ttt**änzer* (Ballett-tänzer), *Ro**hh**eit* (Roh-heit).

/z/ ile biten sözcüklerden **–tial** ve **–tiell** ekleriyle türetilen sözcükler bundan sonra **–zial** ve **–ziell** biçiminde de yazılabilecek: *Differen**zial**, differen**ziell*** (Diferen**z**); *Poten**zial**, poten**ziell*** (Poten**z**)

Yabancı dillerden alınan sözcükler okuma ve yazmada güçlük yarattıkları için bunlara da bazı düzenlemeler getirilmiştir. Bu tür sözcükler mümkün olduğu kadar Almancadaki yazım kurallarına uydurulmaya çalışılmıştır. Örneğin **/ph/** (***Ph**on*) ile yazılan bundan böyle **/f/** (***F**on*) ile ya da eskisi gibi yine **/ph/** (*Al**ph**abet*) ile yazılacak. Bu bağlamda yapılan değişiklikler şöyledir:

ai	→	**ai**	/ **ä**	: *Frigid**ai**re*	/	*Frigid**ä**r*
ph	→	**ph**	/ **f**	: *Geogra**ph**ie*	/	*Geogra**f**ie*
gh	→	**gh**	/ **g**	: *Jo**gh**urt*	/	*Jo**g**urt*
qu	→	**qu**	/ **k**	: *Kommuni**qué***	/	*Kommuni**kee***
ou	→	**ou**	/ **u**	: *B**ou**clé*	/	*B**u**klee*
ch	→	**ch**	/ **sch**	: *Ket**sch**up*	/	*Ket**ch**up*
rh	→	**rh**	/ **r**	: *Katar**rh***	/	*Katar**r***
th	→	**th**	/ **t**	: *Pan**th**er*	/	*Pan**t**er*
c	→	**c**	/ **ss**	: *Fa**c**ette*	/	*Fa**ss**ette*
é/ée	→	**é/ée**	/ **ee**	: *Expos**é***	/	*Expos**ee***

Yeni düzenleme büyük-küçük yazım konusunda da bazı kurallar getirmektedir. Örneğin ismin *Artikel* ile birlikte kullanılması önerilmektedir.

Almancada aşağıdaki durumlarda sözcüklerin ilk harfleri devamlı büyük yazılır:

Ad olan her şey, diğer bir anlatımla *Artikel*'i olan her sözcük büyük yazılır: *das Haus, der Onkel, das Kind, der Wagen, die Tür.*

Adlaşan sözcükler: *der Fremde, der Erste, aufs Beste, die Schöne, der Reisende, die Reisende, der Operierte, die Operierte, das Lesen, das Tanzen, die Vier, der Zweite, das Auf und Ab, das Wenn und Aber, Arm und Reich, das Hurra, nichts Neues, etwas Schönes.*

Özel adlar: *Paul, Maria, Müler, München, Afrika*.

Cümle başında, nokta (*Punkt*), soru işareti (*Fragezeichen*), ünlem işareti (*Ausrufe-zeichen*) ve direkt yapılan konuşmalarda iki noktadan (*Doppelpunkt*) sonra gelen sözcükler büyük yazılır.

Eylemler ve ilgeçlerle (*Präposition*) kullanılan adlar ve adlaşan sözcükler büyük yazılır: ***Rad*** *fahren, außer* ***Acht*** *lassen, auf dem* ***Trockenen*** *sitzen, im* ***Allgemeinen,*** *im* ***Folgenden****, im* ***Wesentlichen****, im* ***Großen*** *und* ***Ganzen****, in* ***Bezug*** *auf, alles* ***Übrige****, das* ***Gleiche****, des* ***Näheren****, auf* ***Grund****, bei* ***Grün****, in* ***Deutsch****, auf* ***Deutsch****.* Ancak *am* ***besten*** ya da *der, die, das* ***andere*** önceki gibi küçük.

Özel adların, unvanların ve önemli gün ve tarihlerde yer alan sıfatlar: *die Abteilung für* ***Deutsche*** *Philologie,* ***Allgemeine*** *Rundschau, Karl der* ***Große,*** *Murad der* ***Erste****, das* ***Rote*** *Kreuz, der* ***Stille*** *Ozean,* ***Regierender*** *Bürgermeister,* ***Heiliger*** *Abend, der* ***Westfälische*** *Friede.*

Kişi adlarından türetilen sıfatlar küçük yazılacaktır: *das* ***ohmsche*** *Gesetz*. Ancak isim vurgulanmak istendiğinde büyük yazılıp üstten kesme işaretiyle ayrılacak: *die* ***Grimm'schen*** *Märchen.*

Yer adlarından türetilen ve **-er** ile biten sıfatlar büyük yazılır: *Berlin**er** Zeitung, Schweiz**er** Käse, Hamburg**er** Hafen.*

Günün zamanlarını belirten sözcükler: *heute Abend.*

Kibar hitap şekli olan **Sie** (siz) ile ilgili adıllar bundan sonra da büyük yazılacak*: Sie, Sie, Ihnen, Ihr.* Ancak samimiyeti ifade eden **du** ve **ihr** ilgi adılları bundan sonra hitaplarda, mektuplarda vs. küçük yazılacak: *du, dich, dir, dein, ihr, euch, euch, euer.*

Sözcükleri satır sonunda ayırma konusunda şunlar getirilmiştir:

Satır sonundaki sözcükler telâffuz hecelerine göre ayrılmaktadır: *a-ber, o-der, Fens-ter, kos-ten, Pap-pel, na-ti-o-nal, Ru-i-ne, Va-ter, schöns-te, knusp-rig, kom-men, Rest-riktion/Res-triktion, möb-liert, Quad-rat, Mag-net, pyk-nisch, Kas-ten, Chi-rurg, Al-ler-gie, He-li-kop-ter, pa-ral-lel, wa-rum, vo-ran, he-rein, be-o-bach-ten.*

ck, **ch**, **sch**, **ph**, **rh**, **sh**, **th** şeklinde kullanılan ünsüzler sözcük sonunda ayrılmaz: *Ha-cke, tro-cken, schme-cken, Zu-cker, la-chen, wa-schen.*

ck içeren sözcükler bundan sonra ayrılırken *Zu-cker* biçiminde ayrılacaktır. Şimdiye kadar satır sonunda birbirinden ayrılmayan **st**, bundan sonra ayrılacak: *Kas-ten, Wes-pe.*

Bileşik ya da öneki veya soneki olan sözcükler ek yerlerinden ayrılır: *Papp-plakat, in-stabil, Ver-kehr, Rest-strahlen, Mit-streiter- gegen-steuern, ab-blenden, Einzel-haft, Anwalt-schaft.*

Yabancı sözcüklerde ise hem –şimdiye kadar olduğu gibi- yabancı dil göz önüne alınarak yapılan ayırma biçimi, hem de Almanca sözcükler için geçerli olan ayırma biçimi geçerli olacak: *Chi-rurg / Chir-urg, Sig-nal / Si-gnal.*

Sözcüklerin ayrı ya da bitişik yazılması konusunda ise şunlar getirilmiştir:

Ad ve eylemlerin birlikte kullanıldığı ***teppich**klopfen*, ***halt**machen*, ***rad**fahren* gibi yapılar bundan sonra ayrı yazılacak: ***Rad** fahren*, ***Halt** machen.*

Şimdiye kadar gerçek ya da mecazi anlamına bakılarak yapılan ayırmalar, tam olarak yerine getirilemediği için terk edilmektedir. Bundan sonra bu tür eylemler birbirinden ayrı yazılacaktır: *im Bett liegen bleiben.*

Ayrıca daha önce bitişik yazılan ve bağımsız sözcüklerden oluşan aşağıdaki önekler ayrı yazılacaktır: ***abwärts** gehen*, ***aneinander** fügen*, ***anheim** fallen*, ***gefangen** nehmen*, ***nahe** stehend*, ***so** viel*, ***wie** viel.*

Partisip ve eylemlerden oluşan önekler ayrı yazılacak: ***gefangen** nehmen*, ***verloren** gehen.*

Partisip ve sıfatlardan oluşan ve birinci kısmında **-ig**, **-isch**, **-lich** gibi eklerin bulunduğu sözcükler ile sıfat görevi üstlenen sözcükler ayrı yazılır: ***riesig** groß*, ***musisch** begabt*, ***scheußlich** grün*, ***abschreckend** häßlich*, ***kochend** heiß.*

Partisiplerin önünde bulunan sözcükler şimdiye kadar olduğu gibi, derecelendirildiğinde ya da anlamı genişletildiğinde ayrı yazılacak: *ernst gemeint* (**sehr ernst** gemeint), *dicht behaart* (**sehr dicht** behaart).

sein ile kullanılan önekler ayrı yazılacak: ***ab** sein.*

irgend sözcüğü ile birlikte yazılan bütün sözcükler bitişik yazılacak: *irgendetwas irgendwohin, irgendwer.*

Eylemlerin önüne gelen ve ayrılmayan ad, sıfat, partikel gibi sözcükler bundan sonra da bitişik yazılacak: ***voll**bringen*, ***heim**suchen*, ***schlaf**wandeln.* Bazıları ayrı da yazılabilecek: ***dank**sagen* ya da ***Dank** sagen.*

Tek başına bir anlam ifade etmeyen ve tek başına kullanılmayan öneklerde önceden olduğu gibi bundan sonra da bitişik yazılacak: ***fehl**gehen*, ***feil**bieten*, ***kund**tun.*

Ad, sıfat, eylem kökü, belirteç ve adıl gibi sözcükler, sıfat ve partisiplerle eskisi gibi, bitişik şekilde sözcük oluşturabilirler: ***denk**faul*, ***fernseh**müde*, ***dumm**dreist*, ***jahre**lang.*

Sözcükler arasında kullanılan kısa çizgi konusunda da şunlar getirilmiştir:

Sözcükler bitişik yazılırken anlam karmaşasının oluşmaması, sözcüğü oluşturan parçaların daha belirgin olması ve birbiriyle bağdaştırılamayan parçaların bir bütün olarak algılanması için çizgi konabilir: *Sauerstoff-Flasche, See-Elefant, Ich-Form, Ich-Sucht, 17-jährig, 100-prozentig, 4-silbig.*

Birleştirme çizgisi, bileşik sözcüklerde üç ünlü ya da ünsüz bir araya geldiği zaman sözcüğün daha iyi okunması için konabilir: *Sauerstoff-Flasche, See-Elefant.*

Bazı sözcüklerde hem çizgili hem de çizgisiz biçim kullanılacak: *Flusssand / Fluss-Sand.* Bu özellikler yabancı dil kökenli bileşik sözcükler için de geçerli olacak: *Shoppingcenter / Shopping-Center.*

Noktalama işaretleri konusunda şu düzenleme getirilmiştir:

und ve **oder** bağlacı ile bağlanan cümleleri virgül ile ayırmak zorunlu değil: *Die ersten Blumen liessen sich sehen **und** die Vögel stimmten ihr Lied an.* Ancak yanlış anlamayı, anlam bulanıklığını ortadan kaldırmak ya da cümlenin yapısını belirgin hale getirmek için virgül konabilir.

HECE VE VURGU

Heceler (*Silben*), dil (*Sprachsilben*) ve telâffuz heceleri (*Sprechsilben*) olmak üzere iki gruba ayrılır. Dil hecelerinde sözcüğün anlamı temel alınır ve sözcük önek (*Vorsilbe*), kök (*Wurzel*) ve sonek (*Endung*) olmak üzere üç bölüme ayrılır: *Wieder-hol-ung* (önek-kök-sonek). Telâffuz hecelerinde ise, sözcüğün anlamı göz önüne alınmadan sözcük hecelere ayrılır. Yani normal hecelere ayırarak söyleme söz konusudur. Yazı dilinde satır sonunda bitmemiş bir sözcük, bu heceye göre ayrılır: *Wie-der-ho-lung* (hece-hece-hece-hece).

Almancada genellikle sözcüklerin ilk heceleri vurgulu okunur:

***ent**-lang, **Ha**-se, **Mon**-tag.*

Bileşik sözcüklerde vurgu genellikle ilk sözcük üzerindedir:

***Fahr**karte, **Schul**ferien, **acht**zehn.*

Ayrıca *ab-, an-, auf-, aus-, bei-, durch-, ein-, mit-, nach-, über-, vor-, wieder-, zu-* gibi önekler genellikle vurgulu okunur:

***Ab**fahrt, **an**nehmen, **Auf**zug, **aus**steigen, **Bei**leid, **Durch**gang, **ein**treten, **Mit**leid, **nach**weisen, **Über**schrift, **Vor**wort, **wieder**bringen, **zu**schicken.*

Ancak *be-, ent-, emp-, ge-, miss, ob-, ver-, zer-* gibi ayrılmayan öneklerle başlayan sözcüklerde vurgu kök hecesinin üzerindedir:

*be**sprechen**, ent**lasten**, emp**finden**, er**zählen**, Ge**tränk**, miß**achten**, ob**wohl**, ver**gessen**, zer**teilen**.*

-ei, -ie, -ieren ile biten sözcüklerde ise vurgu, bu heceler üzerinde olur:

*Türk**ei**, Schneider**ei**, Biolog**ie**, stud**ieren**, telefon**ieren**.*

ADLAR (*NOMEN*)

Sözcük türlerinin* bir bölümünü oluşturan adlar (*Nomen, Substantive*), anlam yönünden somut (*Konkreta*) ve soyut (*Abstrakta*) olmak üzere ikiye ayrılır. Elle tutulup gözle görülen varlıklara verilen adlara somut, elle tutulup gözle görülmeyen varlıklara verilen adlara da soyut adlar denir:

<u>Somut Adlar</u>		<u>Soyut Adlar</u>	
der Stuhl	*sandalye*	die Tür	*kapı*
das Kind	*çocuk*	das Gefühl	*his*

Adlar ayrıca, özel (*Eigennamen*) ve tür adları (*Gattungsnamen*) olmak üzere ikiye ayrılır:

<u>Özel Adlar</u>			<u>Tür Adları</u>		
die	Türkei	*Türkiye*	der	Vater	*baba*
der	Mond	*ay*	das	Tier	*hayvan*
	Peter		die	Lehrerin	*bayan öğretmen*
	Monika		die	Universität	*üniversite*

Adlar yapıları açısından, basit (*einfach*), bileşik (*zusammengesetzt*) ve türemiş (*abgeleitet*) olmak üzere üç gruba ayrılır:

a- Basit adlar (*einfache Substantive*), yapım eki almamış ve başka bir sözcükle birleşmemiş olan adlardır:

Weg	*yol*
Jahr	*yıl*
Hund	*köpek*
Satz	*cümle*

b- Bileşik adlar (*zusammengesetzte Substantive*), birden fazla sözcüğün birleşmesinden oluşur. Bu adlar, *ad + ad, sıfat + ad, eylem + ad* ya da *Präposition + ad* gibi sözcüklerden ya da sözcük türlerinden oluşabilir:

Handschrift	*el yazısı*	Lehrplan	*müfredat programı*
Postkarte	*kartpostal*	Aufgabe	*görev, ödev*
Kleingeld	*bozuk para*	Eingang	*giriş*

Bu adlarda, en son sözcüğün tanımlığı (*Artikel*) geçerli olur:

die Haus**frau**	*ev kadını*
das Post**amt**	*postahane*
der Miet**vertrag**	*kira kontratı*

---

* Sözcük türleri genel olarak şunlardan oluşur: **Ad** (das Substantiv): *die Frau, das Buch.* **Sıfat** (das Adjektiv): *rot, jung.* **Belirteç** (das Adverb): *heute, hier.* **Eylem** (das Verb): *machen, lernen.* **Adıl** (das Pronomen): *ich, mich.* **Tanımlık** (der Artikel): *der, die, das, ein, eine.* **İlgeç** (die Präposition): *ab, auf, bei, mit.* **Bağlaç** (die Konjunktion): *dass, wenn, weil, damit.* **Ünlem** (die Interjektion): *ach!, pfui!* **Sayı sözcükleri** (das Numerale): *eins, vier, acht.*

c- Türemiş adlar (*abgeleitete Substantive*), yapım eki alır ve ad, sıfat ve eylem gibi sözcüklerden türetilir:

Freund**in**	*kız arkadaş*
Krank**heit**	*hastalık*
Prüf**ung**	*sınav*
Lehr**er**	*erkek öğretmen*

• Eylem, Sıfat ve Ortaçlardan Ad Oluşturma

Almancada eylem, sıfat ve ortaçlardan adlar türetilebilir.

Almancada gerektiğinde uygun olan bütün eylemlerden ad oluşturulabilir. Mastar halindeki eylem büyük yazılır ve bu tür adların *Artikel*'i *das* olur:

lesen	*okumak*	→	das	Lesen	*okuma(k), okuyuş*
kommen	*gelmek*	→	das	Kommen	*gelme(k), geliş*
sitzen	*oturmak*	→	das	Sitzen	*oturma(k), oturuş*
fliegen	*uçmak*	→	das	Fliegen	*uçma(k), uçuş*

Dikkat edilirse bu tür adların Türkçede eyleme *–mek*, (*–mak*); *–me* (*–ma*) ya da *–ış* (*-iş, -uş, -üş*) gibi ad yapma ekleri getirilerek yapılmaktadır.

Ancak eylemden türetilen adlar da vardır:

die Schrift	→	*yazı*	schreiben	: *yazmak*
die Rechnung	→	*hesap*	rechnen	: *hesaplamak*
das Spiel	→	*oyun*	spielen	: *oynamak*
die Arbeit	→	*iş*	arbeiten	: *çalışmak*
der Schlaf	→	*uyku*	schlafen	: *uyumak*

Sıfatlardan da ad oluşturulabilir. Sıfata **-e** eki getirilir ve sıfat büyük yazılır. Bu durumda tanımlık (*Artikel*), kişilerde cinsiyete göre **der** ya da **die**, cansızlarda ve nesnelerde ise **das** olur:

reich	→ *zengin*	alt	→ *yaşlı*
der Reiche	→ *zengin* (erkek)	der Alte	→ *yaşlı* (erkek)
die Reiche	→ *zengin* (bayan)	die Alte	→ *yaşlı* (bayan)
das Schöne	→ *güzel şey*		

Bunların çoğulu şöyle olur:

die Reich**en** → *zenginler* **die** Alten → *yaşlılar*

Ortaçlar da ad olarak kullanılabilir. Ortaçlar (*Partizip*) iki gruba ayrılır:

1.Partizip Präsens (Partizip I)

2.Partizip Perfekt (Partizip II)

Partizip Präsens, eylemin mastar haline partisip eki olan **-d** eklenerek oluşturulur: *lachen-**d***. Ad olduğu zaman **-e** eki getirilir ve büyük yazılır: *Lachen-**d-e***. Tanımlığı ise tanımladığı kişinin cinsiyetine göre **der** ya da **die**, cansızlarda ve nesnelerde de **das** olur:

	lachen →	*gülmek*		arbeiten →	*çalışmak*
der	Lachende →	*gülen* (erkek)	der	Arbeitende →	*çalışan* (erkek)
die	Lachende →	*gülen* (bayan)	die	Arbeitende →	*çalışan* (bayan)

Bunların çoğulu aynı olur:

die Lachende**n** → *gülenler* **die** Arbeitende**n** → *çalışanlar*

Partizip I, Tükçede eylem köküne getirilen *–an (-en); –ıcı (-ici, -ucu, -ücü); –ar (-er)* ya da *–r (-ır, -ir, -ur, -ür)* ekleriyle yapılmaktadır:

ansteckend → *bulaş**ıcı***
tötend (tödlich) → *öldür**en**, öldür**ücü***
fließend → *ak**an**, ak**ıcı***

Partizip Perfekt, eylemin üçüncü halinden yapılır: *gerettet, eingeladen*. Eylemin 3. haline **-e** eklenir, ad olduğu için büyük yazılır ve tanımladığı kişinin cinsiyetine göre **der** ya da **die**, cansızlarda ve nesnelerde ise **das** *Artikel*'ini alır:

	retten	→ *kurtarmak*	einladen	→ *davet etmek*
der	Gerettete	→ *kurtarılmış* (erkek) *kurtarılan* (erkek)	der Eingeladene	→ *davet edilmiş* (erkek) *davet edilen* (erkek)
die	Gerettete	→ *kurtarılmış* (bayan) *kurtarılan* (bayan)	die Eingeladene	→ *davet edilmiş* (bayan) *davet edilen* (bayan)
das	Gelesene	→ *okunan şey*		

Bu adların çoğulu şöyle olur:

die Gerettete**n** → *kurtarılanlar*
die Eingeladene**n** → *davet edilenler*

Almancada eylem, sıfat ve ortaçlardan türetilen bazı adlar sözlükte de yer almaktadır.

Adlarda Cinsiyet

Tanımlık *(Artikel)*

Almancada ad olan her şeyin bir tanımlığı (*Artikel*) vardır. Bir adı öğrenirken tanımlığı ile birlikte öğretmek gerekir. Tanımlıklar, adların cinsini, tekil veya çoğul durumlarını, çekim şekillerini, belirli veya belirsiz olmalarını ve nihayet adlarla birlikte çekilen sıfat ya da ortaçların çekimlerini belirler.

Tanımlıklar ikiye ayrılır:

1. Belirli tanımlık (*der bestimmte Artikel*) → **der, die, das**
2. Belirsiz tanımlık (*der unbestimmte Artikel*) → **ein, eine, ein**

Üç çeşit belirli tanımlık vardır:

das Maskulinum	(maskulin/männlich)	: *eril*	(*erkek*)	→ **der**
das Femininum	(feminin/weiblich)	: *dişil*	(*dişi*)	→ **die**
das Neutrum	(neutral/sächlich)	: *yansız*	(*tarafsız*)	→ **das**

Bir adın tanımlığı tekil (*Singular*) olarak **der**, **die** ya da **das**, çoğulda (*Plural*) ise bütün adların tanımlığı **die** olur.

	Tekil	Çoğul
Maskulin	der	**die**
Feminin	die	**die**
Neutral	das	**die**

Belirli tanımlıklar sözlüklerde vs. aşağıda verilen harflerle gösterilir:

der → **m** / **r**
die → **f** / **e**
das → **n** / **s**

Maskulin :	**der** Vater	**der** Stuhl	**der** Hund	*baba*	*sandalye*	*köpek*
Feminin :	**die** Frau	**die** Tür	**die** Fliege	*kadın*	*kapı*	*sinek*
Neutral :	**das** Kind	**das** Heft	**das** Tier	*çocuk*	*defter*	*hayvan*

Belirli tanımlıkların Türkçede karşılığı yoktur. Ayrıca dikkat edilirse her üç tanımlık da canlı ya da cansız varlıklara ait adlara gelebilmektedir.

Belirsiz tanımlıklarda şöyle olur: **ein**, **eine**, **ein**.

M :	**ein** Vater	**ein** Stuhl	**ein** Hund	*bir baba*	*bir sandalye*	*bir köpek*
F :	**eine** Frau	**eine** Tür	**eine** Fliege	*bir kadın*	*bir kapı*	*bir sinek*
N :	**ein** Kind	**ein** Heft	**ein** Tier	*bir çocuk*	*bir defter*	*bir hayvan*

Belirsiz tanımlığın çoğulu yoktur:

	Tekil	Çoğul
Maskulin	ein	-----
Feminin	eine	-----
Neutral	ein	-----

Belirsiz tanımlığın bir de olumsuz biçimi vardır: **kein**, **keine**, **kein** (*hiçbir, yok, değil*).

Maskulin	: **kein** Vater	**kein** Stuhl	**kein** Hund	*hiçbir köpek*
Feminin	: **keine** Frau	**keine** Tür	**keine** Fliege	*hiçbir sinek*
Neutral	: **kein** Kind	**kein** Heft	**kein** Tier	*hiçbir hayvan*

Belirsiz tanımlığın olumsuz biçiminin çoğul şekli vardır ve bütün adlarda aynı olur:

	Tekil	Çoğul
Maskulin	kein	**keine**
Feminin	keine	**keine**
Neutral	kein	**keine**

Hangi Ad Hangi Tanımlığı Alır?

Almancada ad olan her şeyin bir tanımlı (*Artikel*) vardır. Bir adı öğrenirken *Artikel*'iyle birlikte öğrenmek gerekir. Almancayı öğrenenler için *Artikel* büyük bir sorun oluşturur. Ancak bazı durumlarda *Artikel* tahmin edilebilir. Örneğin sözcüğün eklerine ya da söz konusu olan canlının erkek ya da dişi oluşuna bakılarak tanımlık belirlenebilir. Fakat burada hemen şunu da belirtmek gerekir ki *Artikel* belirlenirken her zaman istisnalarla karşılaşılır. Dolayısıyla kesin sınırlar çizmek olanaksızdır. Tanımlık konusuna mümkün olduğu kadar dikkat etmek gerekir. Aşağıda verilen gruplandırmalar tanımlık konusunu büyük ölçüde kolaylaştırmaktadır.

• **Tür adları**

Maskulin:

-Kişilerle ilgili adlarda, kişi erkekse **der**, bayansa **die** *Artikel*'ini alır:

der Vater : *baba* — **die** Mutter : *anne*
der Onkel : *amca, dayı* — **die** Tante : *teyze, hala*
der Bruder : *erkek kardeş* — **die** Frau : *kadın*
der Freund : *erkek arkadaş* — **die** Freundin : *kız arkadaş*

Ancak daha önce de sıkça belirtildiği gibi, Almancada her zaman istisnalar vardır:

das Baby : *bebek*
das Kind : *çocuk*
das Fräulein : *matmazel, küçük hanım*
das Mädchen : *kız*

- Hayvanlarda da erkek olanlar **der**, dişiler **die** *Artikel*'ini alır:

der Löwe : *erkek* aslan — **die** Löwin : *dişi aslan*
der Hahn : *horoz* — **die** Henne : *tavuk*
der Bock : *koç, teke* — **die** Geiß : *keçi*
der Stier : *boğa* — **die** Kuh : *inek*

Ancak burada da istisnalar söz konusudur. Örneğin yavru hayvanların adları genellikle **das** *Artikel*'ini alır:

das Lamm : *kuzu* — **das** Ferkel : *domuz yavrusu*
das Kalb : *dana* — **das** Füllen : *tay*
das Küken : *civciv* — **das** Fohlen : *tay*

Bazı adlarda tanımlık her iki cinsiyet için kullanılır:

das Pferd *at* → (der Hengst / die Stute)
(*aygır / kısrak*)

der Igel *kirpi* → (das Igelmännchen / das Igelweibchen)
(*erkek kirpi / dişi kirpi*)

- Gün, günün zamanları, ay ve mevsimlerin tanımlığı **der**'dir:

der Tag : *gün*
der Morgen : *sabah*
der Vormittag : *öğleden önce*
der Mittag : *öğlen*
der Nachmittag : *öğleden sonra*
der Abend : *akşam*

Fakat : **die** Nacht : *gece*
die Frühe : *sabah erken* (*saatler*)

der Montag : *pazartesi*
der Dienstag : *salı*
der Mittwoch : *çarşamba*
der Donnerstag : *perşembe*
der Freitag : *cuma*
der Samstag : *cumartesi*
der Sonntag : *pazar*

der Monat : *ay*
der Januar : *ocak*
der Februar : *şubat*
der März : *mart*
der April : *nisan*
der Mai : *mayıs*
der Juni : *haziran*
der Juli : *temmuz*
der August : *ağustos*
der September : *eylül*
der Oktober : *ekim*
der November : *kasım*
der Dezember : *aralık*

der Frühling : *ilkbahar*
der Sommer : *yaz*
der Herbst : *sonbahar*
der Winter : *kış*

Fakat: **die** Woche : *hafta*
das Jahr : *yıl*

- Yönler, rüzgârlar, yağmurlar vs. ile ilgili adların tanımlığı **der**'dir:

der Osten : *doğu*
der Westen : *batı*
der Süden : *güney*
der Norden : *kuzey*
der Nebel : *sis*
der Regen : *yağmur*
der Schnee : *kar*
der Hagel : *dolu*
der Tau : *çiy*
der Reif : *kırağı*

der Föhn : *lodos*
der Taifun : *tayfun*
der Monsun : *muson*

Fakat: **die** Bora : *bora*

- Taşlar, madenler ve toprakla ilgili adların tanımlığı **der**'dir:

der Granit	: *granit*	**der** Kalk	: *kireç*
der Kies	: *çakıl*	**der** Sand	: *kum*
der Stein	: *taş*	**der** Ton	: *balçık*

- Para adlarının tanımlığı **der**'dir:

der	Dollar	: *dolar*	Fakat: **das**	Pfund	: *sterlin*
der	Schilling	: *şilin*	**die**	Lira	: *liret, lira*
der	Franken	: *frank*			
der	Euro	: *avro*			
der	Cent	: *sent*			

• **Adların sonekine göre**

Bir adın sonekine bakılarak da tanımlık belirlenebilir. Örneğin aşağıdaki eklerle biten adların tanımlığı **der**'dir. Ancak istisnalarla her zaman karşılaşmak mümkün:

Maskulin:

-and	:	Doktorand (*doktora öğrencisi*), Proband (*denek*)
-ant	:	Musikant (*çalgıcı*), Konsonant (*ünsüz*)
-är	:	Aktionär (*aksiyoner*), Kommissionär (*komisyoncu*)
-ast	:	Gymnasiast (*lise öğrencisi*), Phantast (*hayalperest*)
-er	:	Lehrer (*erkek öğretmen*), Schüler (*erkek öğrenci*), Mechaniker (*mekanikçi*)
-eur / -ör	:	Amateur (*amatör*), Likör (*likör*)
-ich	:	Teppich (*halı*), Kranich (*turna*)
-(i)ent	:	Student (*erkek öğrenci*), Konsument (*tüketici*)
-ier	:	Bankier (*banker*), Offizier (*subay*)
-ikus	:	Musikus (*müzisyen*), Kanonikus (*dini esaslara uyan kişi*)
-ist	:	Optimist (*iyimser*), Pianist (*piyanist*)
-ling	:	Schmetterling (*kelebek*), Zwilling (*ikiz*)
-or	:	Motor (*motor*), Rektor (*rektör*)
-s	:	Schnaps (*sert içki*), Knicks (*reverans*)

Feminin:

- Ağaç ve çiçek adlarının tanımlığı **die**'dir:

die Eiche	: *meşe*	**die** Narzisse	: *nergis*
die Linde	: *ıhlamur*	**die** Nelke	: *karanfil*
die Palme	: *palmiye*	**die** Rose	: *gül*
die Pappel	: *kavak*	**die** Tanne	: *çam*

Fakat: **der** Ahorn : *akçaağaç*
das Veilchen : *menekşe*

- Sayılar ad görevi üstlendiklerinde tanımlığı **die** olur:

die Zwei	: *iki*	**die** Drei	: *üç*
die Vier	: *dört*	**die** Zehn	: *on*

• **Adların sonekine göre**

Tanımlığı **die** olan bazı adları sonekine bakarak belirlemek mümkün. Örneğin aşağıdaki eklerle biten adların tanımlığı **die** olur. Ancak istisnalar her zaman olabilir:

Feminin:

-a	: Kamera (*kamera*), Ballerina (*balerin*)
-ade	: Marmelade (*marmelat*), Olympiade (*olimpiyat*)
-age	: Etage (*kat*), Bagage (*bagaj*)
-aille	: Bataille (*meydan savaşı*)
-ance	: Renaissance (*Rönesans*), Usance(*ticarette örf*)
-äne	: Fontäne (*fıskiye*), Quarantäne (*karantina*)
-anz	: Bilanz (*bilanço*), Distanz (*mesafe*)
-äse / -aise	: Majonäse (*mayonez*), Polonäse (*polonez*)
-ei	: Bücherei (*kütüphane*), Konditorei (*pastahane*)
-elle	: Frikadelle (*köfte*), Zitadelle (*iç kale*)
-ette	: Toilette (*tuvalet*), Tablette (*tablet*)
-euse	: Masseuse (*masöz*), Friseuse (*berber, kuaför*)
-heit	: Gesundheit (*sağlık*), Schönheit (*güzellik*)
-ie	: Kalorie (*kalori*), Akademie (*akademi*)
-(i)enz	: Frequenz (*frekans*), Konsequenz (*netice, tutarlılık*)
-(i)ere	: Voliere (*kuşane*), Garderobiere (*bayan vestiyerci*)
-ik	: Musik (*müzik*), Politik (*politika*)
-ille	: Kamille (*papatya*), Pupille (*göz bebeği*)
-in	: Schülerin (*bayan öğrenci*), Freundin (*bayan arkadaş*)
-ine	: Maschine (*makina*), Blondine (*sarışın kız*)
-ion/-ation	: Reformation (*reform*), Explosion (*patlama*)
-isse	: Kulisse (*kulis*), Narzisse (*nergis*)
-(i)tät	: Kapazität (*kapasite*), Universität (*üniversite*)
-itis	: Bronchitis (*bronşit*), Arthritis (*artrit*)
-ive	: Direktive (*direktif*), Alternative (*alternativ*)
-keit	: Höflichkeit (*nezaket*), Schwierigkeit (*güçlük*)
-ose	: Tuberkulose (*verem*), Neurose (*nevroz*)
-schaft	: Mannschaft (*takım*), Freundschaft (*arkadaşlık, dostluk*)
-sis/-se	: Basis (*temel*), Analyse (*analiz*)
-ung	: Versicherung (*sigorta*), Rechnung (*hesap*)
-ur	: Kultur (*kültür*), Natur (*doğa*)
-üre	: Broschüre (*broşür*), Gravüre (*gravür*)

• **Neutral:**

- Çoğu metaller, kimyasal elementler ve ilaçların adlarında tanımlık **das** olur:

das Blei	: *kurşun*	**das** Messing	: *pirinç*
das Eisen	: *demir*	**das** Nickel	: *nikel*
das Gold	: *altın*	**das** Platin	: *platin*
das Helium	: *helyum*	**das** Silber	: *gümüş*
das Kalzium	: *kalsiyum*	**das** Zink	: *çinko*
das Kupfer	: *bakır*	**das** Zinn	: *kalay*

- Adlaştırılan sözcüklerde tanımlık **das** olur:

das Arbeiten	: *çalışma(k)*	**das** Meine	: *benimki*
das Lernen	: *öğrenme(k)*	**das** Ich	: *ben*
das Schwimmen	: *yüzme(k)*	**das** Ja	: *evet*
das Gute	: *iyi olan şey*	**das** Nein	: *hayır*
das Schöne	: *güzel olan şey*	**das** Weh und Ach	: *ahüvah*
das Beste	: *en iyisi*	**das** Wenn und Aber	: *şüpheler*
das Gewünschte	: *arzu* edilen *şey*	**das** B	: *B*
das Gedachte	: *düşünülen şey*		

- **Ge-** önekiyle (*Präfix*) başlayıp birden fazla şeyi niteleyen adlar:

das Gebirge	: *sıradağ*	**das** Geschlecht	: *cins*
das Geschrei	: *yaygara*	**das** Gestein	: *kütle*
das Gestirn	: *yıldız, gök cismi*	**das** Getränk	: *içecek*
das Gewässer	: *su, sular*		

• Adların sonekine göre

Aşağıdaki eklerle biten adların tanımlığı **das** olur. Ancak istisnalar her zaman olabilir:

Neutral:

-chen/-lein/-le	: Mädchen (*kız*), Fräulein (*genç kız*), Mariele (*Maricik*)
-eau / -o	: Tableau (*tablo*), Büro (*büro*)
-ett	: Büfett (*büfe*), Parkett (*parke*)
-icht	: Kehricht (*süprüntü*), Dickicht (*çalılık*)
-in	: Benzin (*benzin*), Nikotin (*nikotin*)
-ing	: Doping (*doping*), Training (*antrenman*)
-(i)um	: Datum (*tarih*), Studium(*öğrenim*)
-ma	: Klima (*iklim*), Thema (*konu*)
-ment	: Instrument (*enstrüman*), Experiment (*deney*)
-tel	: Fünftel (*beşte bir*), Drittel (*üçte bir*)
-tum	: Christentum (*Hıristiyanlık*), Eigentum (*mal mülk*)

• Özel Adlar

Kişiler

Özel adlarda tanımlık (*Artikel*) olmaz, ancak bu tür adlar bir sıfatla kullanıldığında ya da adı geçen kişi özellikle belirtilmek istendiğinde erkeklerde **der**, bayanlarda **die** kullanılır:

der arme Hans	*zavallı Hans*
die schöne Julia	*güzel Julia*
der reiche Ali	*zengin Ali*
die kluge Maria	*akıllı Maria*

• Yer Adları

-Ülke, kıta, şehir vb. yer adlarının tanımlığı yoktur, ancak bir sıfatla birlikte kullanıldıklarında ya da özellikle belirtilmek istendiğinde tanımlık **das** olur:

das grüne Europa	*yeşil Avrupa*	**das** schwarze Afrika	*siyah Afrika*
das reiche Deutschland	*zengin Almanya*	**das** schöne Ankara	*güzel Ankara*

Ancak tanımlığı olan yer adları da vardır:

die Türkei	: *Türkiye*	**der** Iran	: *İran*
die Schweiz	: *İsviçre*	**der** Irak	: *Irak*
die Niederlande	: *Hollanda*	**der** Balkan	: *Balkanlar*
die USA	: *ABD*	**der** Sudan	: *Sudan*
die Sahara	: *Sahra*	**der** Jemen	: *Yemen**

- Dağ adlarının tanımlığı genellikle **der**'dir:

der Ararat : *Ağrı Dağı*
der Himalaja : *Himalaya dağları*

- Almanya'daki nehir adlarının tanımlığı ya **der** ya da **die**'dir. Yabancı nehirlerde ise genellikle **der**'dir:

der Inn	**die** Elbe
der Main	**die** Oder
der Neckar	**die** Weser
der Rhein	**die** Fulda
der Amazonas	**die** Donau
der Mississippi	
der Nil	

Nehir adlarında **-a**, **-e** ile bitenler **die** alır: ***die*** *Wolga*

• Yıldızlar ve Gezegenler

Yıldız ve gezegenler adlandırıldıkları şeylere göre tanımlık alır:

der Jupiter : *Jüpiter*
der Mars : *Mars*
der Saturn : *Satürn*
die Venus : *Venüs*
die Waage : *Terazi*

• Araba Markaları

Araba markalarının tanımlığı **der**'dir:

der BMW	**der** Opel
der Fiat	**der** Porsche
der Mercedes	**der** Volvo

Ancak motosiklet markalarının tanımlığı **die**'dir:

die BMW
die Kawasaki

Otel, Sinema ve Lokaller

Bunlarda tanımlık genellikle **das**'tır:

das Hilton

das Continental

das Royal

• Gemi adları

Gemi adlarında tanımlık genellikle **die**'dir. Özellikle de şehir ve ülkelere göre adlandırılan gemiler:

die Bremen

die Europa

die Deutschland

Gemi adlarında kişi adı söz konusu ise **die** ya da **der** olabilir:

die Bismark	**der** Kaiser Wilhelm der Große
die Otto Hahn	**der** General San Martin

Herhangi bir hayvan ya da nesne adını taşıyan gemi adları, söz konusu olan hayvan ya da nesnenin tanımlığını alır:

das Krokodil	*(timsah)*
der Jaguar	*(jaguar)*
der Pfeil	*(ok)*
die Möwe	*(martı)*

• Uçak adları

Uçak adlarının tanımlığı genellikle **die**'dir:

die Adler

die Storch

die Boing

Tür adı olan bazı uçak adları o sözcüğün tanımlığını alır:

die Friendship	(***die** Freundschaft* örneklemesiyle)
der PAN-AM-Clipper	(***der** Segler* örneklemesiyle)

• Kısaltmalar

Kısaltmalarda son sözcüğün tanımlığı geçerli olur:

das BGB	(**das** Bürgerliche Gesetz**buch**)	: *Medeni Kanun*
die FDP	(**die** Freie Demokratische **Partei**)	: *Hür Demokrat Parti*
der LKW	(**der** Lastkraft**wagen**)	: *Kamyon*

Birleşik sözcüklerde de son sözcüğün tanımlığı geçerli olur:

die Hand**schrift**	: *el yazısı*
der Arbeits**tag**	: *iş günü*
das Wochen**ende**	: *hafta sonu*

2- Aşağıdaki sözcüklerin *Artikel*'lerini (*der*, *das*, *die*) belirtiniz!

– Bruder	– Winter	– Regen	– Gold	– Mond
– Tante	– Samstag	– Rose	– Gebirge	– Irak
– Onkel	– Monat	– Euro	– Getränk	– Iran
– Großmutter	– Jahr	– Kalb	– Küken	– Musikant
– Lehrerin	– Woche	– Hahn	– Eisen	– Doktorand
– Lehrer	– Tag	– Löwe	– Türkei	– Friseur
– Montag	– Nacht	– Kuh	– Tanne	– Teppich
– Pessimist	– Schmetterling	– Rektor	– Etage	– Bilanz
– Metzgerei	– Toilette	– Krankheit	– Akademie	– Blume
– Maschine	– Datum	– Fakultät	– Schwierigkeit	– Literatur
– Freundschaft	– Weg	– Basis	– Kultur	– Eigentum
– Broschüre	– Fräulein	– Mädchen	– Thema	– Student
– Lexikon	– Haus	– Tablett	– Dokument	– Studentin

3- 2. Alıştırmadaki sözcükleri belirsiz *Artikel* ile (*ein*, *ein*, *eine*) söyleyiniz?

4- Aşağıdaki sözcükleri belirsiz *Artikel* (*ein*, *ein*, *eine*) ile söyleyiniz!

– Buch	– Lehrerin	– Karte	– Universität
– Fräulein	– Freund	– Antwort	– Weg
– Frau	– Land	– Regel	– Straße
– Bleistift	– Herr	– Fehler	– Zimmer
– Vater	– Schule	– Herr	– Hut
– Heft	– Name	– Frage	– Füller

5- Aşağıdaki sözcükleri belirsiz *Artikel*'in olumsuzu (*kein*, *kein*, *keine*) ile söyleyiniz!

ein Buch	**eine** Lehrerin	**eine** Karte	**eine** Universität	**ein** Fluss
ein Fräulein	**ein** Freund	**eine** Antwort	**ein** Weg	**ein** Brief
eine Frau	**ein** Land	**eine** Regel	**eine** Straße	**ein** Auto
ein Bleistift	**ein** Herr	**ein** Fehler	**ein** Zimmer	**ein** Bild
ein Vater	**eine** Schule	**ein** Hund	**ein** Hut	**ein** Fenster
ein Heft	**ein** Name	**eine** Frage	**ein** Füller	**eine** Wand
ein Garten	**ein** Wagen	**ein** Kind	**ein** Kino	**ein** Mädchen
ein Spiel	**ein** Mann	**eine** Hand	**ein** Hemd	**ein** Mensch
eine Tafel	**ein** Wald	**eine** Grammatik	**ein** Film	**ein** Ball
ein Bett	**ein** Platz	**eine** Sprache	**ein** Stuhl	**eine** Welt
ein Bus	**ein** Schüler	**ein** Brot	**eine** Tür	**ein** Wort

Tanımlığın Kullanılmadığı Durumlar

1. Almancada kişi, şehir, ülke ve kıta adlarında tanımlık (*Artikel*) yoktur:

Myriam, Klemens, Berlin, Deutschland, Amerika

Ali ist ein sehr guter Freund von **Dursun**.

Ali Dursun'un çok iyi bir arkadaşıdır.

Ancak bu tür adlar bir sıfatla kullanıldığında, kişilerde cinsiyete göre, erkeklerde **der**, kadınlarda **die**, yer adlarında ise **das** tanımlığını alır:

der *faule* Peter	: *tembel Peter*
die *fleißige* Myriam	: *çalışkan Myriam*
das *entwickelte* Deutschland	: *gelişmiş Almanya*
das *schöne* Berlin	: *güzel Berlin*

Ancak Almancada istisnalarla devamlı karşılaşılabilir. Bu nedenle tanımlığı olan bazı ülke adları da vardır:*

der Libanon	: *Lübnan*	**die** Türkei	: *Türkiye*
der Irak	: *Irak*	**die** Schweiz	: *İsviçre*
der Iran	: *İran*	**die** Vereinigten Staaten von Amerika (**die** USA) : *Amerika Birleşik Devletleri*	

2. Bir kişi ya da bir şeyden genel olarak bahsedildiğinde sözcük *Artikel*'siz kullanılır:

Schönheit ist vergänglich.	*Güzellik geçicidir.*
Kinder sind sehr süß.	*Çocuklar çok tatlıdır.*

Menschen	: *insanlar*
Studenten	: *öğrenciler*

Studenten brauchen viel Geld.	*Öğrencilerin çok paraya ihtiyacı var.*
Menschen brauchen Liebe.	*İnsanların sevgiye ihtiyacı var.*

3. Ölçüsü, ağırlığı ve miktarı belirtilen şeyler:

ein Glas **Wasser**	: *bir bardak su*
ein Pfund **Butter**	: *yarım kilo tereyağı*
zwei Kilo **Tomaten**	: *iki kilo domates*
eine Tasse **Kaffee**	: *bir fincan kahve*
eine kleine Fläche **Wald**	: *küçük bir ormanlık alan*

4. Deyim, atasözü ya da kalıplaşmış ifadelerde geçen adlar:

Ebbe und Flut	: *gelgit*
Glück haben	: *şanslı olmak*

Pech haben	: *şanssız olmak*
Tag für Tag	: *gün be gün / günden güne*
Wort für Wort	: *sözcüğü sözcüğüne*
Jahr für Jahr	: *yıldan yıla*
Satz für Satz	: *cümle cümle / cümlesi cümlesine*
Tag und Nacht	: *gece gündüz*
weder Mensch noch Tier	: *ne insan ne de hayvan*

Manche Menschen arbeiten **Tag** und **Nacht**. *Bazı insanlar gece gündüz çalışır.*

5. Miktarı belli olmayan, belirtilmeyen, sayılamayan ya da genel olarak dile getirilen şeylerde tanımlık kullanılmaz:

Alkohol (m)	: *alkol, içki*	Kohle (f)	: *kömür*
Benzin (n)	: *benzin*	Kupfer(n)	: *bakır*
Beton (m)	: *beton*	Luft (f)	: *hava*
Bier (n)	: *bira*	Milch (f)	: *süt*
Brot (n)	: *ekmek*	Öl (n)	: *sıvı yağ*
Energie (f)	: *enerji*	Stahl (m)	: *çelik*
Geld (n)	: *para*	Tee (m)	: *çay*
Glas (n)	: *bardak*	Wärme (f)	: *sıcaklık, ısı*
Holz (n)	: *odun*	Wasser (n)	: *su*
Kalk (m)	: *kireç*	Wein (m)	: *şarap*

Hast du **Geld** bei dir?	*Yanında para var mı?*
Ich trinke gerne **Bier**.	*Birayı severek içerim.*
Dieses Kind trinkt jeden Tag **Milch**.	*Bu çocuk her gün süt içiyor.*
Man trinkt morgens **Tee**.	*Sabahları çay içilir.*

6. İnsanların hisleri ve özellikleri ile ilgili genel olarak dile getirilen sözcükler:

Angst (f)	: *korku*
Ehrgeiz (m)	: *ihtiras*
Freude (f)	: *sevinç*
Freundlichkeit (f)	: *dostça davranış*
Hoffnung (f)	: *ümit*
Intelligenz (f)	: *zeka*
Kraft (f)	: *güç*
Liebe (f)	: *sevgi*
Mut (m)	: *cesaret*
Trauer (f)	: *yas*
Verzweiflung (f)	: *umutsuzluk*

Klemens hat **Hunger**.	*Klemens'in karnı aç.*
Diese Dame weint vor **Freude**.	*Bu bayan sevinçten ağlıyor.*

7. sein ve **werden** eylemleriyle kullanılan milliyet, meslek vs. ile ilgili sözcükler:

Peter ist **Arzt**.	*Peter **doktor**dur.*
Mehmet ist **Türke**.	*Mehmet **Türk**tür.*
Goethe ist **Deutsche**.	*Goethe **Alman**dır.*
Meine Tochter wird **Lehrerin**.	*Kızım **öğretmen** olacak.*
Es ist schon **Sommer**.	*(Mevsim) artık **yaz**dır.*
Meine Tante ist als **Lehrer** tätig.	*Teyzem **öğretmen** olarak çalışıyor / görev yapıyor.*

8. Aitlik bildiren (*Genitiv*) durumlarda, ait olan şey sonra söylendiğinde *Artikel* söylenmez:

der **Sohn**	des Onkels	→	Onkel**s** **Sohn**	*amcanın **oğlu***
die **Tochter**	des Onkels	→	Onkel**s** **Tochter**	*amcanın **kızı***
der **Vater**	von Peter	→	Peter**s** **Vater**	*Peter'in **babası***
die **Schwester**	von Monika	→	Monika**s** **Schwester**	*Monika'nın **kız kardeşi***

9. Özel adlarla kullanılan unvanlar:

Doktor Schröder	***Doktor** Shröder*
Direktor Müller	***Müdür** Müller*
Professor Schulze	***Profesör** Schulze*
Frau Braun	***Bayan** Braun*
Herr Braun hat uns besucht.	***Bay** Braun bizi ziyaret etti.*

10. Başlıklarda ve kitap adlarında:

Deutsch-Türkisches Wörterbuch	***Almanca-Türkçe** Sözlük*
Türkisch-Deutsches Wörterbuch	***Türkçe-Almanca** Sözlük*
Lehrbuch der türkischen Sprache	*Türk dilinin **ders kitabı***

11. Ders ve bölüm adlarında:

Ali hat eine Zwei in **Deutsch** bekommen.

*Ali **Almancadan** iki aldı.*

Angelika hat keine Schwierigkeiten in **Mathematik**.

*Angelika **matematik**te güçlük çekmiyor.*

12. Bazı bina ve kuruluş adlarında:

das Komitee für **Wandern** und **Touristik**

***Gezi** ve **Turizm** Heyeti*

13. als ile kullanılan eylemlerde, **als**'tan sonraki adlarda kullanılmaz:

Ich sage dir das **als** **Freund**.

*Bunu sana **arkadaş** **olarak** söylüyorum.*

14. Eylemlerle birlikte kullanılan adlar:

Angst haben	: *korkmak*	→ Sie hat **Angst**. *O korkuyor.*
Hilfe leisten	: *yardım etmek*	→ Er leistet uns **Hilfe**. *O bize yardım ediyor.*
Vertrauen fassen	: *güvenmek*	→ Sie fasst **Vertrauen** zu ihm. *O ona güveniyor.*

15. *Präposition* ile kullanılan adlarda:

zu **Bett** gehen	: *yatmaya gitmek*	→ Das Kind geht zu **Bett**. *Çocuk yatmaya gidiyor.*
nach **Hause** gehen: *eve gitmek*		→ Wir gehen nach **Hause**. *Biz eve gidiyoruz.*

16. Hitap, selamlama, dua ve beddualar ile ünlemlerde genellikle kullanılmaz:

Herr Braun!	*Bay Braun!*	Guten **Tag**!	*Günaydın! / İyi günler!*
Frau Braun!	*Bayan Braun!*	Gute **Reise**!	*İyi yolculuklar!*
Fräulein Müller!	*Bayan Müller!*	**Hilfe**!	*İmdat!*
Achtung!	*Dikkat!*	**Feuer**!	*Ateş!*

6- Aşağıda boş bırakılan yerlerin hangilerinde belirli tanımlık (*Artikel*) gelebilir?

1. Kennst du .... Arzt dort?
2. Ein Auto ohne ...... Benzin fährt nicht.
3. Haben Sie .... Hunger oder .... Durst?
4. Er ist .... Ingenieur, aber jetzt arbeitet er als .... Lehrer.
5. Die armen Menschen schreien nach .... Brot.
6. Man braucht zum Bau von Hochhäusern .... Beton und .... Stahl.
7. Meine Freundin war sprachlos vor .... Freude.
8. Ich möchte ein Glas .... Bier trinken.
9. Dieser arme Mann hat ...... Pech.
10. Schmeckt Ihnen denn .... kalte Tee?
11. .... grüne Deutschland gefällt uns sehr.
12. Mein Bruder will .... Lehrer werden. Ich studiere .... Germanistik.
13. Die Fabrik ist .... Tag und .... Nacht in Betrieb.
14. Ich brauche.........Briefumschläge. .... Briefumschläge sind im Schreibtisch.
15. Ich brauche .... Briefmarken. ...... Briefmarken sind in der Schublade.
16. ...... Ankara ist die Hauptstadt ...... Türkei.
17. ...... Berlin ist die Hauptstadt ...... Bundesrepublik Deutschland.
18. .... Julia arbeitet seit vierzig Jahren in .... Amerika.
19. Einige Menschen glauben nicht an .... Gott.
20. .... schöne Antalya liegt an der Mittelmeerküste.
21. In ...... Vereinigten Staaten leben viele Menschen.
22. In .... Südamerika habe ich meine Freundin kennen gelernt.
23. Mein Freund ist .... Türke und sie ...... Engländerin.
24. Ich brauche ..... Kopfschmerztabletten. .... Kopfschmerztabletten sind in der Hausapotheke.
25. Wir hatten 30 Grad ...... Kälte.
26. Ich hätte gern zwei Kilo ...... Tomaten.

Adların tekil (*Singular*) ve çoğul (*Plural*) olmak üzere iki biçimi vardır. Adların tekil ve çoğul biçimi Almancada *Numerus der Substantive* olarak adlandırılmaktadır.

Belirli tanımlıkların (**der**, **die**,**das**) çoğulu **die**'dir:

Tekil	Çoğul
der, die, das	**die**

Tekil			Çoğul		
der	Wald	*orman*	**die**	Wälder	*ormanlar*
die	Tür	*kapı*	**die**	Türen	*kapılar*
das	Spiel	*oyun*	**die**	Spiele	*oyunlar*

Belirsiz tanımlığın (**ein**, **eine**, **ein**) çoğulu yoktur. Fakat olumsuz biçiminin (**kein**, **keine**, **kein**) çoğulu vardır. Tümünü bir arada gösterdiğimizde şöyle bir tablo ortaya çıkmaktadır:

Tekil	Çoğul
ein, eine, ein	-----
kein, keine, kein	**keine**

Tekil			Çoğul
ein	Wald	*bir orman*	-----
eine	Tür	*bir kapı*	-----
ein	Spiel	*bir oyun*	-----

Belirsiz tanımlığın olumsuzu şöyle olur:

Tekil			Çoğul		
kein	Wald	*hiçbir orman*	**keine**	Wälder	*hiçbir orman*
keine	Tür	*hiçbir kapı*	**keine**	Türen	*hiçbir kapı*
kein	Spiel	*hiçbir oyun*	**keine**	Spiele	*hiçbir oyun*

	Tekil	Çoğul
Belirli tanımlık	**der, die, das**	**die**
Belirsiz tanımlık	**ein, eine, ein**	-----
Belirsiz tanımlığın olumsuzu	**kein, keine, kein**	**keine**

• **Çoğul Ekleri**

Almancada adlar çoğul yapılırken birtakım çoğul yapma ekleri (*Pluralendung*) ve çoğul yapma biçimleri (*Pluralform*) söz konusudur. Bu nedenle bir sözcük öğrenilirken çoğul ekini de birlikte öğrenmek gerekir. Almancada adların çoğul biçimi genel olarak şu şekilde yapılır:

1. Bazı adlar çoğulda hiçbir ek almaz. Bunlar genellikle **-chen, -lein, -el, -en, -er** ve **-sel** gibi soneklerle biten adlardır.

Tekil	Çoğul	
das Fräu**lein**	die Fräulein	: *matmazel, küçük hanım*
das Mäd**chen**	die Mädchen	: *kızlar*
das Rät**sel**	die Rätsel	: *bilmeceler*
der Schül**er**	die Schüler	: *öğrenciler*
der Wag**en**	die Wagen	: *arabalar*

2. Bazıları (..) şeklinde sadece iki nokta alır. Almancada *Umlaut* olarak adlandırılan bu durum, içinde **/a, o, u/** gibi ünlülerin bulunduğu bazı adlarda olur.

die Mutter → die M**ü**tter : *anneler*
die T**o**chter → die T**ö**chter : *kız evlatlar*
der V**a**ter → die V**ä**ter : *babalar*

3. Bazıları da çoğulda sadece **-e** ekini alır. Özellikle **-ar, -är, -at, -eur, -ier, -il -ling, -nis** ve **-us** ile biten sözcükler genellikle bu çoğul ekini alır.

der Aktion**är** → die Aktionär**e** : *aksiyoner*
der Amat**eur** → die Amateur**e** : *amatörler*
der Brief → die Brief**e** : *mektuplar*
der Not**ar** → die Notar**e** : *noterler*
das Phosph**at** → die Phosphat**e** : *fosfatlar*
das Vent**il** → die Ventil**e** : *vanalar*
der Weg → die Weg**e** : *yollar*
der Zwil**ling** → die Zwilling**e** : *ikizler*

-nis, -us gibi eklerle biten sözcükler fazladan **-s-** *alır.*

der B**us** → die B**usse** : *otobüsler*
das Ereig**nis** → die Ereig**nisse** : *olaylar*
das Erleb**nis** → die Erleb**nisse** : *yaşantılar*
das Gefäng**nis** → die Gefäng**nisse** : *hapishaneler*

4. Bazıları **-e** ile birlikte inceltme işareti (*Umlaut* **..**) alır.

die Hand → die H**ä**nd**e** : *eller*
der Platz → die Pl**ä**tz**e** : *yerler*
die Stadt → die St**ä**dt**e** : *şehirler*

Sözcük **/ss/** ya da **/ß/** ile bitiyorsa:

der Flu**ss** → die Fl**ü**sse : *nehirler*
der Ku**ss** → die K**ü**sse : *öpücükler*
die Nu**ss** → die N**ü**sse : *cevizler*

5.Bazı adlar **-er** ekini alır.

das Bild → die Bild**er** : *resimler*
das Kind → die Kind**er** : *çocuklar*
das Kleid → die Kleid**er** : *elbiseler*

6. Bazıları **-er** ile birlikte inceltme işareti (*Umlaut* **..**) alır.

das Eigentum	→	die Eigent**ümer**	: *mallar, mülkler*
das Haus	→	die H**ä**us**er**	: *evler*
der Mann	→	die M**ä**nn**er**	: *adamlar*
der Wald	→	die W**ä**ld**er**	: *ormanlar*

7. Bazıları **-(e)n** ekini alır. Özellikle **-age, -ant, -e, -ei, -enz, -heit, -ion, -ist, -keit, -schaft, -ung, -or, -tät, -ur** gibi eklerle biten sözcükler bu çoğul ekini alır.

das Bett	→	die Bett**en**	: *yataklar*
der Biologe	→	die Biologe**n**	: *biyologlar*
die Frag**e**	→	die Frage**n**	: *sorular*
der Löw**e**	→	die Löwe**n**	: *aslanlar*
die Reg**el**	→	die Regel**n**	: *kurallar*
die Taf**el**	→	die Tafel**n**	: *tahtalar*
die Informa**tion**	→	die Information**en**	: *bilgiler*
die Krank**heit**	→	die Krankheit**en**	: *hastalıklar*
die Kult**ur**	→	die Kultur**en**	: *kültürler*
der Mot**or**	→	die Motor**en**	: *motorlar*
der Optim**ist**	→	die Optimist**en**	: *iyimserler*
die Tend**enz**	→	die Tendenz**en**	: *eğilimler*
der Diplom**at**	→	die Diplomat**en**	: *diplomatlar*
die Universi**tät**	→	die Universität**en**	: *üniversiteler*
die Wäscher**ei**	→	die Wäscherei**en**	: *çamaşırhaneler*
die Wohn**ung**	→	die Wohnung**en**	: *evler, daireler*

8. **-in** ile biten sözcükler **–nen** çoğul ekini alır.

die Freund**in**	→	die Freundin**nen**	: *bayan arkadaşlar*
die Lehrer**in**	→	die Lehrerin**nen**	: *bayan öğretmenler*
die Schüler**in**	→	die Schülerin**nen**	: *bayan öğrenciler*

9. Bazıları çoğulda **-s** ekini alır. Bunlar daha çok yabancı dillerden alınan sözcüklerdir ve daha çok bir ünlüyle biter.

das	Auto	→	die Auto**s**	: *otomobiller*
das	Kino	→	die Kino**s**	: *sinemalar*
das	Radio	→	die Radio**s**	: *radyolar*
das	Taxi	→	die Taxi**s**	: *taksiler*
das	Baby	→	die Baby**s**	: *bebekler*
das	Photo	→	die Photo**s**	: *fotoğraflar*
das	Hurra	→	die Hurra**s**	: *hurralar, yaşasın sesleri*
die	Kamera	→	die Kamera**s**	: *fotoğraf makinaleri, kameralar*
die	Mutti	→	die Mutti**s**	: *anneler*
der	Balkon	→	die Balkon**s**	: *balkonlar*
der	PKW	→	die PKW**s**	: *özel arabalar*

Sonuç olarak Almancadaki çoğul ekleri (*Pluralendungen*) şunlardır:

1.	**---**
2.	**¨**
3.	**-e**
4.	**¨ e**
5.	**-er**
6.	**¨ er**
7.	**-(e)n**
8.	**-nen**
9.	**-s**

• Çoğul Yapma Biçimlerinde Özel Durumlar

Ancak Almancada yukarıda verilen çoğul yapma biçimlerinden farklı olan bazı çoğul biçimleri de bulunmaktadır. Dolayısıyla sayıca az olan bazı adların yukarıdaki kurallara uymayan kendine özgü çoğul biçimleri vardır.

- Anlamları farklı, ancak tanımlığı ve yazılışları aynı olan bazı sözcüklerin çoğul biçimleri farklıdır:

Tekil	Çoğul	
die Bank	die B**ä**nke	: *banklar*
die Bank	die Bank**en**	: *bankalar*
die Mutter	die M**ü**tter	: *anneler*
die Mutter	die Mutter**n**	: *somunlar*
der Strauß	die Str**ä**uß**e**	: *buketler*
der Strauß	die Strauß**e**	: *devekuşları*
das Wort	die W**ö**rt**er**	: *kelimeler*
das Wort	die Wort**e**	: *sözler*

-Bazılarının kendine özgü çoğul eki vardır:

das Alb**um**	→ die Alb**en**	: *albümler*
der Atlas	→ die Atlan**ten**	: *atlaslar*
der Bau	→ die Bau**ten**	: *inşaatlar*
die Firm**a**	→ die Firm**en**	: *firmalar*
das Fossil	→ die Fossil**ien**	: *fosiller*
der Kauf**mann**	→ die Kauf**leute**	: *tüccarlar*
der Lands**mann**	→ die Lands**leute**	: *hemşeriler*
das Materi**al**	→ die Materi**alien**	: *materyaller, malzemeler*
das Ministe**rium**	→ die Minister**ien**	: *bakanlıklar*
der Rat	→ die Rat**schläge**	: *öğütler*
der Schnee	→ die Schnee**massen**	: *karlar*
das Schema	→ die Schem**ata**	: *şemalar*
das Them**a**	→ die Them**en**	: *konular*

- Bazı sözcükler hep çoğul kullanılır:

die Eltern	: *ebeveyn*
die Ferien	: *tatil*
die Geschwister	: *kardeşler*
die Immobilien	: *gayrimenkul, taşınmaz mallar*
die Kosten	: *masraflar*
die Leute	: *insanlar*
die Memoiren	: *hatırat*
die Naturalien	: *tarım ürünleri*
die Personalien	: *kimlik bilgileri*
die Trümmer	: *harabe, yıkıntı*
die Zutaten	: *içindekiler, malzemeler*

- Bazı sözcükler de tekil kullanılır:

das	Eisen	: *demir*
der	Hunger	: *açlık*
das	Glück	: *şans*
die	Wärme	: *sıcaklık*
das	Lesen	: *okuma(k)*
das	Lernen	: *öğrenme(k)*
das	Böse	: *kötü şey*
das	Grün	: *yeşil*

7- Aşağıdaki sözcüklerin çoğul biçimlerini söyleyiniz!

der Film	**der** Schüler	**das** Haus	**das** Buch
die Krankheit	**die** Schülerin	**der** Fehler	**das** Hotel
die Karte	**das** Kino	**der** Fuß	**die** Mutter
das Land	**der** Tag	**das** Beispiel	**der** Vater
die Rechnung	**die** Sprache	**der** Fußboden	**das** Kind
die Stadt	**die** Frage	**die** Übung	**das** Zimmer
das Auto	**die** Freundin	**die** Wand	**der** Hut
der Dieb	**der** Artikel	**der** Apfel	**das** Brot

Adların Çekimi

Çekim genel olarak iki büyük gruba ayrılır:
1. Sıfat, tanımlık ve adılların çekimi
2. Eylemlerin çekimi

Birinci gruptaki çekimlere *Deklination*, ikinci gruptakilere *Konjugation* denir.
Adların çekimi (*Deklination der Substantive*) üç gruba ayrılır:
1. Kuvvetli çekim : *Starke Deklination*
2. Zayıf çekim : *Schwache Deklination*
3. Karışık çekim : *Gemischte Deklination*

Adların çekiminde dört durum(hal) (*Kasus*) söz konusudur:

		Örneğin	Türkçedeki eşdeğer ekler
Nominativ	: *yalın durum*	→ adam	-------------------------
Akkusativ	: *belirtme durumu*	→ adam-**ı**	-ı, -i, -u,-ü; -yı, -yi, -yu, -yü
Dativ	: *yönelme durumu*	→ adam-**a**	-a, -e; -ye, -ya
Genitiv	: *tamlayan durum*	→ adam-**ın**	-ın, -in, -un, -ün; -nın, -nin, -nun, -nün

Adın durumları için kişi (*Person*) ve nesnelerde (*Sache*) aşağıdaki soru adılları (*Interrogativpronomen*) sorulur:

	Kişi		Nesne	
Nominativ	**wer**	*kim*	**was**	*ne*
Akkusativ	**wen**	*kimi*	**was**	*ne(yi)*
Dativ	**wem**	*kime*	-------	------
Genitiv	**wessen**	*kimin*	**wessen**	*neyin*

Örneğin bir cümlede yalın durumu (*Nominativ*) öğrenmek için kişilerde **wer**, nesnelerde ise **was** sorusu sorulur, bu soruya cevap veren cümle öğesi yalın durumda olur. Belirtme durumunu (*Akkusativ*) öğrenmek için **wen** ya da **was**, yönelme durumu(*Dativ*) için **wem**, tamlayan durumu (*Genitiv*) için **wessen** sorusu sorulur:

Der Lehrer erklärt **dem Schüler** **den Satz**. *Öğretmen* ***öğrenciye*** ***cümleyi*** *açıklıyor.*
wem?(Dativ) was?(Akkusativ) kime?(Dativ) neyi?(Akkusativ)

Wem erklärt der Lehrer den Satz? → **dem Schüler**
*Öğretmen **kime** cümleyi açıklıyor?* → *öğrenciye*

Was erklärt der Lehrer dem Schüler? → **den Satz**
*Öğretmen öğrenciye **neyi** açıklıyor?* → *cümleyi*

Das Auto **des Onkels** ist kaputt. ***Amcanın*** *arabası bozuk.*
wessen?(Genitiv) kimin?(Genitiv)

Wessen Auto ist kaputt? ***Kimin*** *arabası bozuk?*

Adlar çekilirken ya aşağıdaki tanımlıklardan biriyle ya da bunların dışındaki bir sözcükle çekilir:

1. Belirli tanımlıkla : *der, die, das; die*
2. Belirsiz tanımlıkla : *ein, eine, ein; ---*
3. Belirsiz tanımlığın olumsuzu : *kein, keine, kein; keine*
4. Bunların dışındaki sözcükler : *dieser, diese, dieses; diese, jener, jene, jenes; jene, welcher, welche, welches; welche, was für einer, was für eine, was für ein; was für ... solcher, solche, solches; solche, mancher, manche, manches; manche, derselbe, dieselbe, dasselbe; dieselben, derjenige, diejenige, dasjenige; diejenigen, mein, dein, sein, ihr, unser, euer, Ihr* vs.

1. Kuvvetli Çekim

Adların büyük bir kısmı kuvvetli çekime (*starke Deklination*) göre çekilir.

a. Belirli Tanımlık İle Kuvvetli Çekim

	Tekil							Çoğul				
	m		n		f							
N	*der*	Freund	*das*	Haus	*die*	Dame	*bayan*	*die*	Damen	*die*	Kinder	*çocuklar*
A	*den*	Freund	*das*	Haus	*die*	Dame	*bayanı*	*die*	Damen	*die*	Kinder	*çocukları*
D	*dem*	Freund	dem	Haus	der	Dame	*bayana*	*den*	Damen	*den*	Kindern	*çocuklara*
G	*des*	Freundes	*des*	Hauses	der	Dame	*bayanın*	*der*	Damen	*der*	Kinder	*çocukların*

	Tekil			Çoğul
N	der	das	die	die
A	**den**	das	die	die
D	**dem**	**dem**	**der**	**den -(n)**
G	**des -(e)s**	**des -(e)s**	**der**	**der**

Dikkat edilirse, tanımlığı **der** olan adlarda tanımlık belirtme durumundan itibaren değişmektedir. Ancak tanımlığı **das** ya da **die** olan adlarda ve çoğulda ise yalın ve belirtme durumunda tanımlıkta herhangi bir değişiklik olmamaktadır. Tanımlığı **der** ya da **das** olan adların tamlayan durumunda(*Genitiv*) adın sonuna **–s** ya da **–es** gelmektedir.

Tanımlığı **die** olan adlarda ve çoğulda bu ek yoktur. Ayrıca çoğulda yönelme durumunda (*Plural Dativ*), bir adın çoğul şekli **–n** ile bitmiyorsa mutlaka **–n** eklenir. Ancak adın çoğul şekli **–n**, **–s** ya da **–a** ile biterse **–n** eklenmez: **den** Frauen, **den** Hotels, **den** Tempora.

	Çoğul	Çoğul	Çoğul
N	**die** Kinder	**die** Frauen	**die** Hotels
A	**die** Kinder	**die** Frauen	**die** Hotels
D	**den** Kinder-**n**	**den** Frauen	**den** Hotels
G	**der** Kinder	**der** Frauen	**der** Hotels

Tanımlığı **der** ya da **das** olan adlar *Genitiv*'de, genel olarak tek heceli ise **-es**, birden fazla heceli ise **-s** alır. Bazı adlarda her iki ek de gelebilmektedir:

der Mann → **des** Mann**es** Mann : tek hece
das Fenster → **des** Fenster**s** Fens-ter : iki hece
der Artikel → **des** Artikel**s** Ar-ti-kel : üç hece

-s, -ß, -x, -z, -tz ile biten adlar **-es** alır:

das Gesetz → **des** Gesetz**es**
das Glas → **des** Glas**es**
der Fluss → **des** Fluss**es**
der Komplex → **des** Koplex**es**
der Schmerz → **des** Schmerz**es**

1. von ilgeci ile tamlayan durumu:

Tamlayan durumu(*Genitiv*) ayrıca **von** ilgeciyle (*Präposition*) de yapılır. Bu kullanım biçimi günlük dilde daha çok tercih edilir. **von** her zaman yönelme durumu(*Dativ*) ile kullanılır:

Belirli tanımlık:

Tekil			Çoğul			
der Hut	**von dem**	Mann	der Hut	**von den**	Männer**n**	*adamların şapkası*
die Schule	**von dem**	Dorf	die Schul	**von den**	Dörfer**n**	*köylerin okulu*
die Kinder	**von der**	Tante	die Kinder	**von den**	Tante**n**	*teyzelerin çocukları*

Belirsiz tanımlık:

Tekil			
der Hut	**von einem**	Mann	*bir adamın şapkası*
die Schule	**von einem**	Dorf	*bir köyün okulu*
die Kinder	**von einer**	Tante	*bir teyzenin çocukları*

Özel adlarda:

der Hund **von** Maria *Maria'nın köpeği*
der Chef **von** Günther *Günther'in şefi*

Aşağıdaki durumlar söz konusu olduğu zaman *Genitiv* daha çok **von** ile yapılır:

-Tanımlığı olmayan yer adlarında:
die Fabriken **von** München *Münih'in fabrikaları*
die Universitäten **von** Deutschland *Almanya'nın üniversiteleri*

-Çoğul olan bir ad, tanımlık veya bir sıfatla kullanılmıyorsa:
das Verhalten **von** Menschen *insanların davranışı*
die Ausrottung **von** Tieren *hayvanların yok edilmesi*

-Sıfatla birlikte kulanılmayan maden adlarında:
die Produktion **von** Gold *altın üretimi*

-Sonu **-s, -ß, -x, -tz, -z** ile biten özel adlarda *Genitiv* daha çok **von** ile yapılır:

die Tochter **von** Fritz	*Fritz'in kızı*
der Brief **von** Hans	*Hans'ın mektubu*
der Vater **von** Heinz	*Heinz'ın babası*
der Bruder **von** Max	*Max'ın erkek kardeşi*

2. **–s** eki ile tamlayan durumu :

Genitiv ayrıca **–s** eki ile de yapılır. Ancak burada ait olan şey sonra söylenir:

Günter**s** **Chef**	*Günther'in şefi*
Maria**s** **Hund**	*Maria'nın köpeği*

Birden fazla adı olan kişilerde, **-s** eki sadece son ada getirilir:

Reiner Maria Rilke**s** **Werke**	*Reiner Maria Rilke'nin eserleri*
Yaşar Kemal**s** **Romane**	*Yaşar Kemal'in romanları*

Bu ek tür adlarında da kullanılır. Örneğin akrabalığı ifade eden bazı sözcüklerde:

Vater**s** **Hemd**	*babanın gömleği*
Mutter**s** **Tasche**	*annenin çantası*
Onkel**s** **Tochter**	*amcanın kızı*

Önadların çekimleri şöyledir:

	Tekil	
N	Erika	*Erika*
A	Erika	*Erika'**yı***
D	Erika	*Erika'**ya***
G	Erika**s**	*Erika'**nın***

Tamlayan durumundaki (*Genitiv*) özel adın çekimi:

	Tekil		Çoğul	
N	Erika**s** Sohn	*Erika'nın oğlu*	Erika**s** Kinder	*Erika'nın çocukları*
A	Erika**s** Sohn	*Erika'nın oğlun**u***	Erika**s** Kinder	*Erika'nın çocuklar**ını***
D	Erika**s** Sohn	*Erika'nın oğlun**a***	Erika**s** Kinder**n**	*Erika'nın çocukların**a***
G	-----------------	--------------------	-------------------	--------------------------

b- Belirsiz Tanımlık İle Kuvvetli Çekim

Adların belirsiz tanımlık ile (*mit dem unbestimmten Artikel*) çekimi şöyledir:

	Tekil						
	m		**n**		**f**		
N	ein	Gast	ein	Kind	eine	Tasche	*bir çanta*
A	ein**en**	Gast	ein	Kind	eine	Tasche	*bir çanta**yı***
D	ein**em**	Gast	ein**em**	Kind	ein**er**	Tasche	*bir çanta**ya***
G	ein**es**	Gast**es**	ein**es**	Kind**es**	ein**er**	Tasche	*bir çanta**nın***

	Çoğul		
N	Gäste	Taschen	*çantalar*
A	Gäste	Taschen	*çantaları*
D	Gäste**n**	Taschen	*çantalar**a***
G	(Gäste)	(Taschen)	*çantalar**ın***

Belirsiz tanımlığın çoğul şekli olmadığı için ad *Artikel*'siz çekilir. Sonuç olarak belirsiz tanımlıkta ortaya çıkan değişiklikleri şöyle gösterebiliriz:

	Tekil		
	m	**n**	**f**
N	ein	ein	eine
A	ein**en**	ein	eine
D	ein**em**	ein**em**	ein**er**
G	ein**es** -(**e**)**s**	ein**es** -(**e**)**s**	ein**er**

Dikkat edilirse, bu çekim belirli tanımlık (*bestimmter Artikel*) ile yapılan çekime benzemektedir. Bu nedenle öncekini bilen bu çekimi daha kolay öğrenir.

Belirsiz Tanımlığın Olumsuzu

Belirsiz tanımlığın bir de olumsuzu (*die negative Form des unbestimmten Artikels*) vardır. Ancak bu, belirsiz tanımlığın çekimine benzediği için çok basittir. Belirsiz tanımlığın başına **k** getirmek yeterli. Belirsiz tanımlıktan farklı olan yanı ise, bunun çoğul biçiminin olmasıdır:

	Tekil			Çoğul	
N	**kein** Gast	**kein** Kind	**keine** Frau	keine Gäste	*hiçbir misafir*
A	**keinen** Gast	**kein** Kind	**keine** Frau	keine Gäste	*hiçbir misafiri*
D	**keinem** Gast	**keinem** Kind	**keiner** Frau	keine**n** Gäste**n**	*hiçbir misafire*
G	**keines** Gast**es**	**keines** Kind**es**	**keiner** Frau	keine**r** Gäste	*hiçbir misafir**in***

Kısaca şöyle yazabiliriz:

	Tekil			Çoğul
	m	**n**	**f**	
N	kein	kein	keine	keine
A	kein**en**	kein	keine	keine
D	kein**em**	kein**em**	kein**er**	kein**en** (-**n**)
G	kein**es** -(**e**)**s**	kein**es** -(**e**)**s**	kein**er**	kein**er**

2. Zayıf Çekim

Bazı sözcükler de zayıf çekime(*schwache Deklination*) göre çekilir. Bunların sayısı kuvvetli çekimdeki sözcüklere göre oldukça azdır. Bunların en önemlileri aşağıda birinci grupta verilmiştir.

Bu çekime göre yapılan sözcükler iki gruba ayrılır ve özellikleri şöyledir:

1. Zayıf çekime giren bütün sözcüklerin tanımlığı **der**'dir:

der Affe	(-n)	: *maymun*	der Nachbar	(-n)	: *komşu*
der Bär	(-en)	: *ayı*	der Neffe	(-n)	: *yeğen*
der Bauer	(-n)	: *çiftçi*	der Ochse	(-n)	: *öküz*
der Bote	(-n)	: *haberci*	der Rabe	(-n)	: *karga*
der Bulle	(-n)	: *boğa*	der Sklave	(-n)	: *köle*
der Deutsche	(-n)	: *Alman**	der Türke	(-n)	: *Türk*
der Erbe	(-n)	: *varis*	der Zeuge	(-n)	: *şahit*
der Experte	(-n)	: *uzman*	der Hase	(-n)	: *tavşan*
der Bub	(-en)	: *oğlan*	der Heide	(-n)	: *dinsiz*
der Held	(-en)	: *kahraman*	der Hirte	(-n)	: *çoban*
der Herr	(-en)	: *bey, beyefendi*	der Junge	(-n)	: *genç*
der Kamerad	(-en)	: *arkadaş*	der Kollege	(-n)	: *iş arkadaşı*
der Mensch	(-en)	: *insan*	der Kunde	(-n)	: *müşteri*
der Narr	(-en)	: *deli, çılgın*	der Löwe	(-n)	: *aslan*
der Prinz	(-en)	: *prens*	der Satellit	(-en)	: *uydu*

Özellikle **–and**, **-ant**, **-ent** ve **–ist** gibi eklerle biten adlar ile Yunancadan alınan ve bir mesleği belirten adlar zayıf çekime girer:

der Architekt	(-en)	: *mimar*	der Idealist	(-en)	: *idealist*
der Automat	(-en)	: *otomat*	der Journalist	(-en)	: *gazeteci*
der Bürokrat	(-en)	: *bürokrat*	der Kapitalist	(-en)	: *kapitalist*
der Demokrat	(-en)	: *demokrat*	der Optimist	(-en)	: *iyimser*
der Diplomat	(-en)	: *diplomat*	der Christ	(-en)	: *Hıristiyan*
der Demonstrant	(-en)	: *gösterici*	der Polizist	(-en)	: *polis*
der Musikant	(-en)	: *çalgıcı*	der Sozialist	(-en)	: *sosyalist*
der Elefant	(-en)	: *fil*	der Utopist	(-en)	: *hayalperest*
der Präsident	(-en)	: *başkan*	der Soziologe	(-n)	: *sosyolog*
der Student	(-en)	: *üniversite öğrencisi*	der Biologe	(-n)	: *biyolog*
der Doktorand	(-en)	: *doktora öğrencisi*	der Fotograf	(-en)	: *fotoğrafçı*
der Patient	(-en)	: *hasta*	der Philosoph	(-en)	: *filozof*
der Architekt	(-en)	: *mimar*	der Katholik	(-en)	: *Katolik*

Almanca öğrenenler için ilk akla gelen soru şudur: Zayıf çekime giren sözcükler daha doğrusu adlar nasıl belirlenebilir. Bu durum şöyle tespit edilir: Zayıf çekime giren sözcükler sözlükte verilirken yanında parantez içinde **-n** ya da **–en** gibi ekler verilir. Örneğin *Bauer* (-**n**), *Mensch* (-**en**) gibi. Dolayısıyla parantez içindeki eklerden, bu adların zayıf çekime girdiği anlaşılır. Zayıf çekime giren adlar-istisnalar hariç- genel olarak **–e** ile bitiyorsa **–n** zayıf çekim ekini, -**e** ile bitmiyorsa –**en** zayıf çekim ekini alır. Ayrıca **-n** ya da **–en** zayıf çekim eki aynı zamanda o sözcüğün çoğul ekidir. Örneğin: *die Bauer***n**(çiftçiler), *die Mensch***en**(insanlar). Ancak *den Herr***n**(beyi), *die Herr***en**(beyler) örneğinde olduğu gibi istisnalar da yok değil.

* Milliyeti belirten ve **–e** ile biten erkek adları zayıf çekime girer. Bu konuya ilişkin kitabın sonundaki milliyeti belirten adlara bakınız.

Aşağıda da belirtildiği gibi, sıfat ya da ortaçlardan yapılan bütün adlar zayıf çekime girer.

2. Zayıf çekime giren diğer sözcükler:

Yukarıdaki grubun dışında zayıf çekime giren başka sözcükler de vardır.Bunlar sıfatlardan ve eylemlerden türetilen adlardır. Ancak bunların tanımlığı yukarıdaki grubun aksine **der**, **die** ya da **das** olabilir.

a. Almancada mümkün olabilen her sıfattan ad yapılabilir. Sıfat adlaştırılırken (*substantivierte Adjektive*) söz konusu olan kişi erkekse, adın tanımlığı **der**, bayansa **die** ve bir nesne vs. ise **das** olur:

Kişiler:

	reich	→	*zengin*		krank	→	*hasta*
der	Reiche	:	*zengin* (erkek)	**der**	Kranke	:	*hasta* (erkek)
die	Reiche	:	*zengin* (bayan)	**die**	Kranke	:	*hasta* (bayan)
die	Reichen	:	*zenginler*	die	Kranken	:	*hastalar*

Nesneler vs.:

	gut	→	*iyi*		neue	→	*yeni*		best	→	*en iyi*
das	Gute	:	*iyi şey*	**das**	Neue	:	*yeni şey*	**das**	Beste	:	*en iyi şey, en iyisi*

b. Eylemlerden türetilen adlar da zayıf çekime girer. Bu tür adlar ortaçlardan (*Partizip I* ve *Partizip II*) yapılan adlardır. Bunlar adlaşmış ortaçlar (*substantivierte Partizipien*) olarak nitelendirilmektedir. Bu tür adların bazıları sözlüklerde yer alır. Ortaçlar adlaştırılırken kişi erkekse adın tanımlığı **der**, bayansa **die** ve bir nesne vs. ise **das** olur:

Partizip Präsens (Partizip I): Eylemin mastar hali + d → **sitzen-d**

Kişiler:

	sitzend	→	*oturan*		lachend	→	*gülen*
der	Sitzende	:	*oturan* (erkek)	**der**	Lachende	:	*gülen* (erkek)
die	Sitzende	:	*oturan* (bayan)	**die**	Lachende	:	*gülen* (bayan)
die	Sitzenden	:	*oturanlar*	die	Lachenden	:	*gülenler*

Partizip Perfekt (Partizip II): Eylemin 3. hali → **gerettet** retten : *kurtarmak*

	gerettet	→	*kurtarılan, kurtarılmış olan*		gekommen	→	*gelen, gelmiş olan*
der	Gerettete	:	*kurtarılan* (erkek)	**der**	Gekommene	:	*gelen* (erkek)
die	Gerettete	:	*kurtarılan* (bayan)	**die**	Gekommene	:	*gelen* (bayan)
die	Geretteten	:	*kurtarılanlar*	die	Gekommenen	:	*gelenler*

Nesneler vs.:

	geschrieben	→	*yazılan, yazılmış olan*
das	Geschriebene	:	*yazılan şey*

a. Belirli Tanımlık İle Zayıf Çekim

	Tekil		Çoğul	
N	der Mensch	der Türke	die Mensche**n**	die Türke**n**
A	**den** Mensche**n**	**den** Türke**n**	die Mensche**n**	die Türke**n**
D	**dem** Mensche**n**	**dem** Türke**n**	den Mensche**n**	den Türke**n**
G	**des** Mensche**n**	**des** Türke**n**	der Mensche**n**	der Türke**n**

Zayıf çekim ile kuvvetli çekim arasındaki fark, zayıf çekimde adın **–en** ya da **–n** ekini almasıdır. Ada getirilen bu ek, örneklerde de görüldüğü gibi, tanımlığın değişikliğe uğradığı yerden itibaren ada eklenmekte ve eklendiği durumdan itibaren hep aynı kalmaktadır. Bu çekime giren adların tanımlığı **der** olduğu için tanımlıktaki değişiklik belirtme durumundan (*Akkusativ*) itibaren olmaktadır. Ada **–en** ekleniyorsa, hepsinde (yani *Akkusativ*, *Dativ* ve *Genitiv*'de) **–en** olur. **–n** ekleniyorsa hepsinde **–n** olur. Ayrıca bu ekler (**–en** / **–n**) bazı istisnalar hariç (örneğin: den Herr**n**, die Herr**en**) aynı zamanda çoğul eki görevini de üstlenir. Yani tekil çekimdeki zayıf çekim eki, çoğulda da çoğul eki olmaktadır.

Sonuç olarak, sıfat ya da eylemlerden türetilmeyen adlar tekil olarak çekilirken, belirtme durumundan (*Akkusativ*) itibaren adlara **-en** ya da **–n** zayıf çekim eki gelmektedir. Çoğulda ise her iki ekten biri ada getirilmekte ve bütün durumlarda (*Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv*) aynı olmaktadır.

	Tekil	Çoğul
N	-------	-(e)n
A	**-(e)n**	-(e)n
D	**-(e)n**	-(e)n
G	**-(e)n**	-(e)n

Sıfat ya da ortaçlardan türetilen adların çekimi de şöyledir:

Adlaşmış sıfatlar:

Kişiler:

	Tekil		Çoğul	
	m	**f**		
N	der Fremde	die Fremde	die Fremde**n**	*yabancılar*
A	**den** Fremde**n**	die Fremde	die Fremde**n**	*yabancıları*
D	**dem** Fremde**n**	**der** Fremde**n**	den Fremde**n**	*yabancılara*
G	**des** Fremde**n**	**der** Fremde**n**	der Fremde**n**	*yabancıların*

Adlaşmış ortaçlar:

Partizip Präsens:

	Tekil		Çoğul	
	m	**f**		
N	der Lachende	die Lachende	die Lachende**n**	*gülenler*
A	**den** Lachende**n**	die Lachende	die Lachende**n**	*gülenleri*
D	**dem** Lachende**n**	**der** Lachende**n**	den Lachende**n**	*gülenlere*
G	**des** Lachende**n**	**der** Lachende**n**	der Lachende**n**	*gülenlerin*

Partizip Perfekt:

	Tekil		Çoğul	
	m	**f**		
N	der Gerettete	die Gerettete	die Gerettete**n**	*kurtarılanlar*
A	**den** Gerettete**n**	die Gerettete	die Gerettete**n**	*kurtarılanları*
D	**dem** Gerettete**n**	**der** Gerettete**n**	den Gerettete**n**	*kurtarılanlara*
G	**des** Gerettete**n**	**der** Gerettete**n**	der Gerettete**n**	*kurtarılanların*

Çekimlerden anlaşıldığı gibi, sıfat ya da ortaçlardan yapılan adlar sadece **–n** ekini almakta ve çoğulda da aynı ek gelmektedir. Ayrıca daha öncekilerde olduğu gibi, zayıf çekim eki burada da, ad tekil olarak çekildiği zaman, tanımlığın değişikliğe uğradığı yerden itibaren ada getirilmektedir. Yani tanımlığı **der** olanlarda belirtme durumundan (*Akkusativ*) itibaren, tanımlığı **die** olanlar da ise yönelme durumundan (*Dativ*) itibaren ada çekim eki gelmektedir. Bütün bu ekleri şöyle gösterebiliriz:

	Tekil		Çoğul
	m	f	
N	--	--	-n
A	**-n**	--	-n
D	**-n**	**-n**	-n
G	**-n**	**-n**	-n

Nesnelerde vs.:

Sıfat ya da ortaçlardan yapılan adlar, sadece kişileri değil, nesneleri, soyut şeyleri ve kavramları da ifade edebilir. Bunların tanımlıkları daima **das** olur ve genellikle tekil kullanılır.

schön	→	*güzel*	neu	→	*yeni*
das Schöne	:	*güzel şey*	**das** Neue	:	*yeni şey*

N	das	Schöne	*güzel şey*	N	etwas	Schönes	*güzel bir şey*
A	das	Schöne	*güzel şeyi*	A	etwas	Schönes	*güzel bir şeyi*
D	**dem**	Schöne**n**	*güzel şeye*	D	etwas	Schöne**m**	*güzel bir şeye*
G	**des**	Schöne**n**	*güzel şeyin*	G	------------------		-----------------

etwas	Schönes	*güzel bir şey*	etwas	Neues	*yeni bir şey*
nichts	Schönes	*güzel hiçbir şey*	nichts	Neues	*yeni hiçbir şey*
viel	Schönes	*güzel çok şey*	viel	Neues	*yeni çok şey*
wenig	Schönes	*güzel az şey*	wenig	Neues	*yeni az şey*

etwas Schönes, viel Schönes, wenig Schönes gibi yapılar çoğul anlamda da kullanılır.

b- Belirsiz Tanımlık İle Zayıf Çekim

Zayıf çekime giren adlar belirsiz tanımlığa göre çekilirken, belirsiz tanımlık yine kuvvetli çekimdeki gibi çekilir ve adlar da belirli tanımlıkla çekilirken aldığı zayıf çekim eklerinin aynısını alır. Dolayısıyla adlar, belirli tanımlıkla yapılan çekimdeki gibi ya **–en** ya da **–n** ekini alır. Belirsiz tanımlığın çoğul biçimi yoktur. Dolayısıyla adlar çoğulda belirsiz tanımlık olmadan söylenebilir ve çoğuldaki ekler, zayıf çekim eki değil, çoğul ekidir:

	Tekil					Çoğul		
	m		m					
N	ein	Student	ein	Türke	*bir Türk*	Studente**n**	Türke**n**	*Türkler*
A	**einen**	Student**en**	**einen**	Türke**n**	*bir Türkü*	Studente**n**	Türke**n**	*Türkleri*
D	**einem**	Student**en**	**einem**	Türke**n**	*bir Türke*	Studente**n**	Türke**n**	*Türklere*
G	**eines**	Student**en**	**eines**	Türke**n**	*bir Türkün*	Studente**n**	Türke**n**	*Türklerin*

Yukarıdaki çekime göre belirsiz tanımlıkla yapılan zayıf çekim ekleri ile çoğul ekleri şöyledir:

	Tekil	Çoğul
	m	
N	------	-(e)n
A	-(**e**)**n**	-(e)n
D	-(**e**)**n**	-(e)n
G	-(**e**)**n**	-(e)n

Sonuç olarak, sıfat ya da ortaçlardan türetilmeyen bu adların zayıf çekim ekleri belirli tanımlıktaki gibidir.

Ancak sıfat ya da ortaçlardan türetilen adların çekiminde, zayıf çekim ekleri dışında başka ekler de gelmektedir:

Kişiler:

	Tekil					Çoğul	
	m		**f**				
N	ein	Arme**r**	eine	Arme	*bir yoksul*	Arme	*yoksullar*
A	**einen**	Arme**n**	eine	Arme	*bir yoksulu*	Arme	*yoksulları*
D	**einem**	Arme**n**	**einer**	Arme**n**	*bir yoksula*	Arme**n**	*yoksullara*
G	**eines**	Arme**n**	**einer**	Arme**n**	*bir yoksulun*	Arme**r**	*yoksulların*

Sıfat ya da ortaçlardan türetilen ve kişileri ifade eden adların, belirsiz tanımlıkla (*mit dem unbestimmten Artikel*) çekilirken aldıkları ekler şöyledir:

	Tekil		Çoğul
	m	**f**	
N	-r	--	--
A	**-n**	--	--
D	**-n**	**-n**	-n
G	**-n**	**-n**	-r

Nesneler vs.:

N	ein	Gute**s**	*iyi bir şey*
A	ein	Gute**s**	*iyi bir şeyi*
D	**einem**	Gute**n**	*iyi bir şeye*
G	**eines**	Gute**n**	*iyi bir şeyin*

Kuşkusuz bu tür adlar az kullanılır.

3. Karışık Çekim

Sayıca oldukça az olan bazı adlar da karışık çekilir. Bunlar hem kuvvetli, hem de zayıf çekilir. Diğer bir deyişle, hem zayıf çekim eklerini (**-en** / **-n**), hem de kuvvetli çekimde tamla-

yan durumundaki –**s** ekini alır. Bu çekime giren adların tanımlığı her zaman ya **der** ya da **das**'tır.

a- Belirli Tanımlıkla Karışık Çekim

	Tekil				Çoğul			
	m		n					
N	der	Name	das	Herz	die	Namen	die	Herzen
A	**den**	Name**n**	das	Herz	die	Namen	die	Herzen
D	**dem**	Name**n**	**dem**	Herz**en**	den	Namen	den	Herzen
G	**des**	Name**ns**	**des**	Herz**ens**	der	Namen	der	Herzen

Karışık çekim eklerini şöyle gösterebiliriz:

	Tekil		Çoğul
	m	n	
N	------	-------	-(e)n
A	-(e)**n**	-------	-(e)n
D	-(e)**n**	-(e)**n**	-(e)n
G	-(e)**ns**	-(e)**ns**	-(e)n

Dikkat edilirse, burada da tanımlığın değişikliğe uğradığı yerden itibaren, adlara zayıf çekim eki(**-en** / **-n**) gelmektedir. Tamlayan durumunda ise ayrıca –**s** eki eklenmektedir. Çoğulda herhangi bir sorun söz konusu değildir. Bütün durumlarda çoğul eki hep aynı kalmaktadır.

Aşağıdaki sözcükler de bu çekime göre yapılır:

der Buchstabe → des Buchstabe**ns** *harfin*
der Gedanke → des Gedank**ens** *düşüncenin*
das Herz → des Herz**ens** *kalbin*

b. Belirsiz Tanımlıkla Karışık Çekim

	Tekil			
	m		n	
N	ein	Name	ein	Herz
A	**einen**	Name**n**	ein	Herz
D	**einem**	Name**n**	**einem**	Herz**en**
G	**eines**	Name**ns**	**eines**	Herz**ens**

Dikkat edilirse, bu tür adlar belirli ya da belirsiz tanımlık ile çekilirken aynı ekleri almaktadır.

8. Aşağıda verilen adların çekimlerini yapınız!

1. der Sohn, der Fehler, die Tochter, die Tante
2. die Kinder, die Frauen, die Gäste, die Freundinnen, die Briefe
3. der Lehrer, die Lehrerin, das Haus, die Häuser
4. die Mutter, die Frau, der Vater, der Brief, der Freund, die Freundin
5. die Tür, das Auto, das Heft, die Tasche, der Gast
6. ein Bruder, eine Schwester, eine Zigarette, ein Gastgeber
7. ein Onkel, ein Auto, eine Lampe, eine Antwort, ein Teppich
8. ein Sohn, ein Buch, eine Tochter, ein Tisch, ein Hemd, eine Familie
9. keine Studenten, keine Studentinnen, keine Ärzte
10. keine Arbeit, keine Sprache, kein Bild, kein Zimmer
11. kein Zucker, kein Hotel, kein Apfel, keine Butter, kein Teller

9- Boşlukları ve ekleri tamamlayınız!

1. Er hat ein__ Kaffeemaschine, ein__ Waschmaschine, ein__ Gebrauchtwagen)
2. Sie hilft d__ Freund (d__ Freunden, d__ Frau)
3. Herr Braun gibt d__ Kind d__ Geld.
4. Das ist das Buch d__ Schüler__ (d__ Schülerin, d__ Kinder)
5. Wir helfen kein__ Mann (kein__ Dame, kein__ Kinder__)
6. Sie versteht kein__ Satz (kein__ Frage, kein__ Wort, kein__ Regel)
7. Er diktiert d__ Sohn ein__ Brief.
8. Der Briefträger bringt d__ Frau ein__ Telegramm.
9. Frau Müller erklärt d__ Kindern d__ Fahrplan.
10. Ich brauche ein__ Mantel (ein__ Jacke, ein__ Pullover, ein__ Sporthemd)
11. Er hat ein__ Lederjacke, ein__ Elektroherd, ein__ Motorrad)
12. Die Zigarette schadet d__ Sohn (d__ Kinder__, d__ Tochter)
13. Der Lehrer gibt d__ Schülerinnen d__ Bücher.
14. Das ist der Schlüssel ein__ Frau (ein__ Lehrer__, ein__ Tante)
15. Das sind die Bücher von d__ Schüler (von d__ Studenten)
16. Die Lehrerin erklärt d__ Schülern d__ Satz.
17. Ich kaufe d__ Freund ein__ Zeitung.
18. Die Hausfrau bietet d__ Gast ein__ Tasse Tee an.
19. Das ist die Wohnung von d__ Lehrer (von d__ Lehrerin)

10- Cümlelerde verilen sözcükleri tekil ve çoğul biçimde kullanınız!

1. Der Kuchen schmeckt (das Mädchen (-), der Gast (¨e), kein Gast)
2. Er ruft (der Sohn (¨e), die Mutter (¨))
3. Das Pferd gehorcht immer (der Reiter (-), ein Reiter, kein Reiter)
4. Ich lese (das Buch (¨er), die Zeitung (-en), der Roman (-e), die Geschichte (-n))
5. Wir hören (der Hund (-e), die Glocke (-n), die Kuh (¨e), das Radio (-s))
6. Der Reisende begegnet (die Leute, keine Leute)
7. Wir glauben (der Politiker (-), ein Politiker, keine Politiker)
8. Die alte Dame dankt (der Helfer (-), ein Helfer, kein Helfer)
9. Die Diebe nähern sich leise (das Haus (¨er), die Wohnung (-en))

10. Sie gratuliert (der Freund (-e), die Freundin (-nen)
11. Sie sieht (das Flugzeug (-e), die Studentin (-nen), der Wagen (-), das Auto (-s))
12. Der Regen schadet (die Pflanze (-n), keine Pflanze, der Baum (¨e))

11- Aşağıdaki sözcüklerin *Genitiv* (aitlik bildiren durum) biçimlerini yapınız!

1. der Rat / ein Fachmann
2. die Seiten / die Hefte (Pl.)
3. die Höhe / die Berge (Pl.)
4. das Büro / der Chef
5. das Ergebnis / die Prüfung
6. die Klassenarbeiten / eine Studentin
7. die Miete / das Haus
8. die Noten / ein Musiklehrer
9. die Hoffnung / die Eltern (Pl.)
10. die Hausaufgaben / keine Schülerinnen (Pl.)
11. der Motor / das Auto
12. die Farben / das Bild
13. der Anfang / die Konferenz
14. die Ankunft / ein Zug
15. das Ende / der Unterricht
16 das Wasser / der Fluss
17. das Geschäft / die Kaufleute
18. das Spielzeug / ein Kind

12- Örnekteki gibi tekil ve çoğul olarak *Genitiv* yapınız!

das Bellen / der Hund (-e)

das Bellen **des** Hund**es**
das Bellen **der** Hunde
das Bellen **von dem**(**vom**) Hund
das Bellen **von** Hunde**n**
das Bellen **eines** Hund**es**
das Bellen **von einem** Hund

1. das Sprechen / das Kind (-er)
2. die Entschuldigung / der Bruder (¨)
3. das Problem / die Tochter (¨)
4. das Ticken / die Uhr (-en)
5. das Dach / das Haus (¨er)
6. das Laufen / der Wolf (¨e)
7. das Hupen / das Auto (-s)
8. das Brummen / der Motor (-en)
9. der Besuch / der Gast (¨e)
10. das Singen / die Person (-en)
11. das Miauen / die Katze (-n)
12. das Klatschen / der Zuschauer (-)
13. das Pfeifen / der Vogel (¨)

13- Örnekteki gibi, belirli ve belirsiz *Artikel* ile tekil yapınız!

Ich helfe **den** Schwestern. Ich helfe **der** Schwester.
Ich helfe **einer** Schwester.

1. Ich suche noch Mieter.
2. Sie braucht Kugelschreiber.
3. Dieser Mann besitzt Häuser und Autos.
4. Diese Dame hat Kinder.
5. Wir vermieten Wohnungen.
6. Vögel singen, Hunde bellen.
7. Sie haben Hunde und Katzen im Haus.
8. Ich leihe Fahrräder.
9. Ich danke den Lehrern.
10. Er füttert die Tiere.
11. Dieses Mädchen liest Liebesromane.

14- Örnekteki gibi çoğul yapınız!

Er schreibt seinem Vater **einen Brief.** Er schreibt seinem Vater **die** Briefe.
Er schreibt seinem Vater **Briefe**.

1. Wo haben Sie die Zigarette (-n) gelassen?
2. Man bringt das Paket (-e) zur Post.
3. Ich kaufe eine Zeitung (-en).
4. Sie schenkt ihm ein Wörterbuch (¨er).
5. Er braucht ein Taschentuch (¨er).
6. Abends esse ich ein Brötchen (-).
7. Diese Familie sucht eine Wohnung (-en).
8. Sie kauft mir einen Hut(¨e).

15- Koyu yazılan yerlere *wer, wen, wem, wessen* ya da *was* sorularından hangisi gelir?

1. **Er** kauft **seinen Brüdern einen Ball**.
2. **Der Briefträger** gibt **Peter einen Brief.**
3. **Das Haus der Freunde** ist sehr schön.
4. Die Dame öffnet dem Gast **die Tür.**
5. **Frau Braun** bietet Herrn Schröder **eine Tasse Kaffee** an.
6. Die Zigarette schadet **den Kindern.**
7. Der Lehrer gibt **einem Schüler das Buch.**
8. **Das Auto von Maria** ist kaputt.
9. **Diese Autos** gehören **den Gästen.**
10. Das ist **der Koffer einer Dame.**
11. Die Großmutter erzählt **den Kindern ein Märchen.**

16. Zayıf ve karışık çekime giren aşağıdaki sözcükleri belirli ve belirsiz *Artikel* ile çekiniz!

der Rabe (-n)
der Zeuge (-n)
der Ochse (-n)
der Nachbar (-n)
der Bauer (-n)
der Türke (-n)
der Löwe (-n)
der Bote (-n)
der Experte (-n)
der Sklave (-n)
der Junge (-n)
der Affe (-n)
der Heide (-n)
der Neffe (-n)
der Hase (-n)
der Erbe (-n)
der Kollege (-n)
der Kunde (-n)
der Hirte (-n)
der Soziologe (-n)
der Mensch (-en)
der Kamerad (-en)
der Prinz (-en)
der Satellit (-en)
der Narr (-en)
der Patient (-en)
der Herr (-en)
der Philosoph (-en)
der Student (-en)
der Doktorand (-en)
der Musikant (-en)
der Elefant (-en)
der Präsident (-en)
der Demonstrant (-en)
der Polizist (-en)
der Christ (-en)
der Kapitalist (-en)
der Sozialist (-en)
der Idealist (-en)
der Journalist (-en)
der Utopist (-en)
der Held (-en)
der Demokrat (-en)
der Automat (-en)
der Bürokrat (-en)
der Diplomat (-en)
der Fotograf (-en)
der Architekt (-en)
der Katholik (-en)
der Franzose (-n)
der Grieche (-n)
der Russe (-n)

17- Ekleri tamamlayınız!

1. Der Kopf tut d_ Patient_ weh.
2. Das ist das Buch ein_ Biologe_.
3. Die Polizisten verhaften d_ Student_ (Pl.).
4. Der Reporter befragt ein_ Diplomat_.
5. Die Verkäuferin fragt d_ Kunde_ nach seinen Wünschen.
6. Der Wärter füttert d_ Ochse_.
7. Die Schafe folgen d_ Hirt_.
8. Der Richter vernimmt d_ Zeuge_.
9. Der alte Herr schreibt sein Testament für d_ Erbe_ (Pl.).
10. Die Mücke sticht ein_ Junge_.
11. Der Löwe frisst ein_ Hase_.
12. Der Professor berät ein_ Doktorand_.
13. Der Herr verkauft d_ Sklave_.
14. Die Leute beschimpfen d_ Demonstrant_.
15. Der Ingenieur konstruiert ein_ Automat_.
16. Das Parlament begrüßt d_ Präsident_.
17. In diesem Wort fehlt ein_ Buchstabe_.

Nach meiner Erfahrung braucht man zur Erlernung des Englischen 30 Stunden, des Französischen 30 Tage, des Deutschen 30 Jahre. (Mark Twain)

SIFAT ÇEKİMİ (*ADJEKTIVDEKLINATION*)

Sıfatlar, bir adı nitelik, nicelik vs. bakımından tanımlayan sözcüklerdir. Bilindiği gibi birtakım sıfat türleri vardır. Sıfatlar Almancada adın önünde ve tanımlık (*Artikel*) ile ad arasında yer alır:

der **arme** (Sıfat) Mann ***yoksul** adam* ein **armer** (Sıfat) Mann ***yoksul** bir adam*

armer (Sıfat) Mann ***yoksul** adam* deine **kleinen** (Sıfat) Kinder ***küçük** çocukların*

Sıfat çekimi Almancada *Adjektivdeklination* olarak adlandırılmaktadır. Almancada sıfatlar çekim sırasında çeşitli ekler almaktadır ve bu durum Almancayı öğrenmeyi güçleştirmektedir. Çünkü sıfatlar, tanımlığın türüne, belirli ya da belirsiz, tekil ya da çoğul oluşuna, adın durumuna, belirsiz tanımlığın olumsuzuna, tanımlık olmadan çekimine ve iyelik, işaret, soru gibi çeşitli adıllara göre farklı farklı çekim eki almaktadır. Oysa Türkçede sıfatlar çekim eki almamaktadır.

a. Belirli Tanımlık İle Sıfat Çekimi

	Tekil									
	m			**n**			**f**			
N	der	reich**e**	Onkel	das	klein**e**	Kind	die	alt**e**	Tante	*yaşlı teyze*
A	**den**	reich**en**	Onkel	das	klein**e**	Kind	die	alt**e**	Tante	*yaşlı teyzeyi*
D	**dem**	reich**en**	Onkel	**dem**	klein**en**	Kind	**der**	alt**en**	Tante	*yaşlı teyzeye*
G	**des**	reich**en**	Onkels	**des**	klein**en**	Kindes	**der**	alt**en**	Tante	*yaşlı teyzenin*

	Çoğul			
N	die	klein**en**	Kinder	*küçük çocuklar*
A	die	klein**en**	Kinder	*küçük çocukları*
D	den	klein**en**	Kindern	*küçük çocuklara*
G	der	klein**en**	Kinder	*küçük çocukların*

Sıfatlar belirli tanımlık ile (*mit dem bestimmten Artikel*) çekilirken **-e** ya da **-en** ekini alır. Dikkat edilirse tekilde (*Singular*) tanımlığın değişikliğe uğradığı yerden itibaren sıfatlara **–en** eki gelmektedir. Çoğulda ise hep **-en** ekini alır:

	Tekil			Çoğul
	m	**n**	**f**	
N	-e	-e	-e	**-en**
A	**-en**	-e	-e	**-en**
D	**-en**	**-en**	**-en**	**-en**
G	**-en**	**-en**	**-en**	**-en**

Sıfat çekiminde kural dışı bazı durumlar:

Daha önce de sıkça belirtildiği gibi Almancada her zaman istisnalarla karşılaşmak mümkün. Sıfatların çekiminde de kurala uymayan bazı durumlar söz konusudur.

-el ile biten sıfatlarda sıfat eki geldiğinde **-e-** harfi düşer:

dunk**el**	: *karanlık, koyu*	Örneğin:	die **dunkle** Nacht	*karanlık gece*
ed**el**	: *asil, soylu*		die **edlen** Menschen	*asil insanlar*
eit**el**	: *kibirli, burnu havada*			
nob**el**	: *asil, aristokrat*			

Sonu **–er** ya da **–en** ile biten bazı sıfatlarda da sıfat eki geldiğinde **-e-** harfi düşmektedir. Ancak kalsa da olur:

teu**er** : *pahalı*
sau**er** : *ekşi*

das **teuere** Auto	*pahalı otomobil*	eine **offene** Tür	*açık bir kapı*
das **teure** Auto		eine **offne** Tür	

Bazılarında **-e-** düşmez:

die finst**ere** Nacht *karanlık gece*
die bitt**ere** Kälte *şiddetli soğuk*

Ayrıca **hoch** sıfatı çekime uğrarken **/c/** ünsüzü düşer :

die **hohen** Bergen *yüksek dağlar*

Sıfatların çekim eki almadığı durumlar :

Sıfatların çekim eki almadığı durumlar da vardır. Aşağıdaki durumlarda sıfatlar ek almaz :

Yabancı dillerden alınan ve **-a**, **-e** ile biten sıfatlar çekim eki almaz:

beig**e**	: *bej*	Örneğin:	die **rosa** Blume	*pembe çiçek*
lil**a**	: *açık mor, eflâtun*		das **prima** Wetter	*mükemmel hava*
orang**e**	: *turuncu*			
prim**a**	: *birinci kalite, mükemmel*			
ros**a**	: *pembe*			

Şehir ya da ülke adlarından yapılan sıfatlar ek almaz:

zum	**Berliner**	Flughafen	***Berlin*** *hava limanına*
der	**Hamburger**	Hafen	***Hamburg*** *limanı*
in der	**Münchner**	U-Bahn	***Münih*** *metrosunda*
der	**Schweizer**	Käse	***İsviçre*** *peyniri*

Bazı sayı sıfatları da çekimlerde ek almaz:

-Asıl sayılar	: **drei** schöne	Blumen	*üç güzel çiçek*
-Kesirli sayılar	: **einviertel**	Kilo	*250 gr*
-Çeşit sayıları	: **tausenderle**	Fragen	*bin çeşit soru*

Birden fazla sıfat bir arada bulunduğu zaman bütün sıfatlar aynı eki alır:

Ich wünsche Dir ein glücklich**es**, gesund**es**, erfolgreich**es**, schön**es**, neu**es** Jahr.

Sana mutlu, sağlıklı, başarılı, güzel, yeni bir yıl diliyorum.

Sıfatla birlikte belirli tanımlık gibi çekilen adıllar(zamirler):

Ayrıca aşağıda verilen adıllar (*Pronomen*) sıfatla birlikte çekilirken, aynen belirli tanımlığın sıfatla çekilmesi gibi çekilir. Daha sonra da görüleceği gibi, bu tür sözcükler cümlede tek başına ya da tamlama olarak kullanılabilirler. Burada bu tür sözcüklerin tamlama olarak, yani bir ad ve sıfatla birlikte kullanımı verilmiştir:

Örneğin: Belirli tanımlık

N der faul**e**	Arbeiter	→	N dieser faul**e**	Arbeiter
A den faul**en**	Arbeiter	→	A diesen faul**en**	Arbeiter
D dem faul**en**	Arbeiter	→	D diesemfaul**en**	Arbeiter
G des faul**en**	Arbeiters	→	G dieses faul**en**	Arbeiters

Sıfatla çekilirken belirli tanımlıktaki eklerin aynısını alan adıllar şunlardır:

Tekil			Çoğul	
dieser	dieses	diese	diese	*bu, şu, o*
jener	jenes	jene	jene	*diğer, öteki*
jeder	jedes	jede	alle	*hepsi*
mancher	manches	manche	manche	*bazı*
solcher	solches	solche	solche	*böyle, şöyle; bunun, şunun, onun gibi*
welcher	welches	welche	welche	*hangi*
derjenige	dasjenige	diejenige	diejenigen	*o (kimse, şey)*
derselbe	dasselbe	dieselbe	dieselben	*aynı*

b. Belirsiz Tanımlık İle Sıfat Çekimi

	Tekil						*yaşlı bir teyze*		
	m			**n**			**f**		
N	ein	reich**er**	Onkel	ein	klein**es**	Kind	eine	alt**e**	Tante
A	**einen**	reich**en**	Onkel	ein	klein**es**	Kind	eine	alt**e**	Tante
D	**einem**	reich**en**	Onkel	**einem**	klein**en**	Kind	**einer**	alt**en**	Tante
G	**eines**	reich**en**	Onkels	**eines**	klein**en**	Kindes	**einer**	alt**en**	Tante

Sıfatların belirsiz tanımlık ile çekimi, belirli tanımlık ile yapılan çekime benzer. Örneğin belirsiz tanımlığın değişikliğe uğradığı yerden itibaren sıfatlara –**en** eki gelir. Ancak şu noktalarda farklılıklar gösterir: Tanımlığı **der** olanların yalın durumunda –**er**, **das** olanların yalın ve belirtme durumunda –**es**, **die** olanların yalın ve belirtme durumunda ise –**e** sıfat eki gelir. Dikkat edilirse bu ekler tanımlığın cinsini gösteren eklerdir:

der → **-er**

das → **-es**

die → **-e**

Belirsiz tanımlık ile yapılan sıfat çekimindeki sıfat eklerini şöyle gösterebiliriz:

	Tekil		
	m	**n**	**f**
N	-er	-es	-e
A	**-en**	-es	-e
D	**-en**	**-en**	**-en**
G	**-en**	**-en**	**-en**

Belirsiz tanımlığın olumsuzu(**kein**) sıfatla birlikte aynen belirsiz tanımlık gibi çekilir. Ancak belirsiz tanımlığın olumsuzunun çoğulu vardır. Çoğul biçiminde ise bütün durumlarda sıfa –**en** ekini alır:

	Tekil		
	m	**n**	**f**
N	kein reich**er** Onkel	kein klein**es** Kind	keine alt**e** Tante
A	**keinen** reich**en** Onkel	kein klein**es** Kind	keine alt**e** Tante
D	**keinem** reich**en** Onkel	**keinem** klein**en** Kind	**keiner** alt**en** Tante
G	**keines** reich**en** Onkels	**keines** klein**en** Kindes	**keiner** alt**en** Tante

	Çoğul	
N	keine klein**en** Kinder	*hiçbir küçük çocuk*
A	keine klein**en** Kinder	*hiçbir küçük çocuğu*
D	keinen klein**en** Kindern	*hiçbir küçük çocuğa*
G	keiner klein**en** Kinder	*hiçbir küçük çocuğun*

Belirsiz tanımlığın olumsuzu sıfatla çekilirken sıfata aşağıdaki ekler getirilir:

	Tekil			Çoğul
	m	**n**	**f**	
N	-er	-es	-e	**-en**
A	**-en**	-es	-e	**-en**
D	**-en**	**-en**	**-en**	**-en**
G	**-en**	**-en**	**-en**	**-en**

c. Sıfatların Herhangi Bir Tanımlık Olmadan Çekimi

Sıfatlar herhangi bir tanımlık olmadan(*Adjektivdeklination ohne Artikel*) da çekilebilir. Bu çekim belirli tanımlığın sıfatsız çekimiyle benzerlik gösterir.Tanımlıkların son kısmı adeta sıfata kayar. Sadece tanımlığı **der** ve **das** olanlarda tamlayan durumunda –**es** yerine –**en** gelir. Özellikle buraya dikkat etmek gerekir:

	Tekil							Çoğul	
	m		**n**		**f**				
N	reich**er**	Onkel	klein**es**	Kind	alt**e**	Tante	klein**e**	Kinder	*küçük çocuklar*
A	reich**en**	Onkel	klein**es**	Kind	alt**e**	Tante	klein**e**	Kinder	*küçük çocukları*
D	reich**em**	Onkel	klein**em**	Kind	alt**er**	Tante	klein**en**	Kindern	*küçük çocuklara*
G	reich**en**	Onkels	klein**en**	Kindes	alt**er**	Tante	klein**er**	Kinder	*küçük çocukların*

Sıfatların aldığı ekler şöyledir:

	Tekil			Çoğul
	m	**n**	**f**	
N	-er	-es	-e	-e
A	-en	-es	-e	-e
D	-em	-em	-er	-en
G	**-en**	**-en**	-er	-er

Ayrıca aşağıda verilen belirsiz sayı sıfatları da *Artikel*'siz sıfat çekiminin çoğul biçimi gibi çekilir:

andere : *diğer, başka, öbür*
einige : *birkaç, bazı*
folgende : *şu, aşağıdaki*
mehrere : *birçok, çeşitli*
verschiedene : *farklı*
viele : *birçok*
wenige : *az*

viel**e**	Länder	*birçok zengin ülke*
viel**e**	Länder	*birçok zengin ülkeyi*
viel**en**	Ländern	*birçok zengin ülkeye*
viel**er**	Länder	*birçok zengin ülkenin*

Ein Mensch, der vier Sprachen kann, hat den Wert von vier Menschen.
(Frau von Staël)

ADILLAR (*PRONOMEN*)

Adların yerini tutan, onların yerine kullanılan sözcüklere adıl (zamir) (*Pronomen*) denir. Anlam ve sözdizimi açısından aşağıdaki gruplara ayrılır:

1. Kişi adılı	(*Personalpronomen*)	: *du, dich, dir, er, ihn, ihm*
2. İyelik adılı	(*Possessivpronomen*)	: *mein, dein, sein, ihr, unser*
3. İşaret adılı	(*Demonstrativpronomen*)	: *dieses, jenes, der, den, das*
4. Soru adılı	(*Interrogativpronomen*)	: *was, wen, wem, welcher*
5. Dönüşlü adıl	(*Reflexivpronomen*)	: *mich, mir, dich, dir, sich, uns*
6. İlgi adılı	(*Relativpronomen*)	: *der, den, dem, denen, die, der*
7 Belgisiz adıl	(*Indefinitpronomen*)	: *man, jemand, etwas, nichts, einer*

Kişi Adılları

Kişi adılları (*Personalpronomen*) adların yerini tutan sözcüklerdir ve üçü tekil, üçü de çoğul olmak üzere altı tanedir. Kişi adılları adların yerine kullanıldıkları için onlar gibi dört halde(*Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv*) çekilir:

		Nominativ		Akkusativ		Dativ		Genitiv	
Tekil	1.	**ich**	*ben*	**mich**	*beni*	**mir**	*bana*	**mein**	*benim*
Şahıs	2.	**du**	*sen*	**dich**	*seni*	**dir**	*sana*	**dein**	*senin*
Adılları	3.	**er**	*o*	**ihn**	*onu*	**ihm**	*ona*	**sein**	*onun*
	3.	**es**	*o*	**es**	*onu*	**ihm**	*ona*	**sein**	*onun*
	3.	**sie**	*o*	**sie**	*onu*	**ihr**	*ona*	**ihr**	*onun*
Çoğul	1.	**wir**	*biz*	**uns**	*bizi*	**uns**	*bize*	**unser**	*bizim*
Şahıs	2.	**ihr**	*siz*	**euch**	*sizi*	**euch**	*size*	**euer**	*sizin*
Adılları	3.	**sie**	*onlar*	**sie**	*onları*	**ihnen**	*onlara*	**ihr**	*onların*
		Sie	*siz*	**Sie**	*sizi*	**Ihnen**	*size*	**Ihr**	*sizin*

Tablodan da görüldüğü gibi şahıs zamirlerinin yalın hali şöyle adlandırılır:

1. tekil şahıs: **ich**	*ben*	1. çoğul şahıs: **wir**	*biz*
2. tekil şahıs: **du**	*sen*	2. çoğul şahıs: **ihr**	*siz(ler)*
3. tekil şahıs: **er, es, sie**	*o*	3. çoğul şahıs: **sie**	*onlar*

Almancada tanımlığın **der, das, die** olmasına göre üç türlü **o** (*3. tekil şahıs*) vardır ve bunların her biri, kişi ya da nesne vs. olabilir:

der Vater, **der** Stuhl	→	**er**	*baba, sandalye*
das Kind, **das** Fenster	→	**es**	*çocuk, pencere*
die Mutter, **die** Schule	→	**sie**	*anne, okul*

ihr (*2. çoğul şahıs*) ile karşıdaki birkaç kişiye samimi bir biçimde hitap edilirken kullanılır ve bir resmiyet söz konusu değildir. Ancak tablonun sonunda yer alan **Sie** şahıs adılı (zamiri), resmi dilde ve kibarca hitaplarda tekil ya da çoğul anlamda kullanılır ve bütün halleri (**Sie**, **Sie**, **Ihnen**, **Ihr**) büyük yazılır.

İyelik Adılları

Kişi adıllarının tamlayan durumuna (*Genitiv*) iyelik adılı (*Possessivpronomen*) denir. Bu adıllar da sıfatla ya da sıfatsız çekime uğrar ve aynen belirsiz tanımlık(*unbestimmter Artikel*) gibi çekilir. Ancak bunların çoğul biçimleri de vardır:

İyelik adıllarının sıfatsız çekimi:

	Tekil						
	m		**n**		**f**		
N	dein	Vater	dein	Kind	deine	Mutter	*senin annen*
A	dein**en**	Vater	dein	Kind	deine	Mutter	*senin anneni*
D	dein**em**	Vater	dein**em**	Kind	dein**er**	Mutter	*senin annene*
G	dein**es**	Vater**s**	dein**es**	Kind**es**	dein**er**	Mutter	*senin annenin*

	Çoğul		
N	deine	Kinder	*senin çocukların*
A	deine	Kinder	*senin çocuklarını*
D	dein**en**	Kinder**n**	*senin çocuklarına*
G	dein**er**	Kinder	*senin çocuklarının*

Yukarıdaki çekimi kısaca şöyle gösterebiliriz:

	Tekil					Çoğul	
	m		**n**		**f**		
N	dein		dein		deine	deine	
A	dein**en**		dein		deine	deine	
D	dein**em**		dein**em**		dein**er**	dein**en**	-(**n**)
G	dein**es**	-(**e**)**s**	dein**es**	-(**e**)**s**	dein**er**	dein**er**	

Aşağıdaki örneklerde de görüldüğü gibi, bütün iyelik adıllarının çekimi aynıdır, fakat **unser** (*bizim*) ve **euer** (*sizin*) çekilirken **r**'den sonra **e** geldiği zaman, **r**'den önceki **e**'nin söylenmemesi önerilir:

uns**re**	Schule	*(bizim) okulumuz*	eu**re**	Schule	*(sizin) okulunuz*
uns**ren**	Lehrer	*(bizim) öğretmenimizi*	eu**ren**	Lehrer	*(sizin) öğretmeninizi*

Diğer iyelik adıllarının sıfatsız çekimi aşağıdaki gibidir:

	Tekil						Çoğul	
	m		n		f			
N	mein	Sohn	mein	Kind	mein**e**	Mutter	mein**e**	Söhne
A	mein**en**	Sohn	mein	Kind	mein**e**	Mutter	mein**e**	Söhne
D	mein**em**	Sohn	mein**em**	Kind	mein**er**	Mutter	mein**en**	Söhne**n**
G	mein**es**	Sohn**es**	mein**es**	Kind**es**	mein**er**	Mutter	mein**er**	Söhne
N	sein	Sohn	sein	Kind	sein**e**	Mutter	sein**e**	Söhne
A	sein**en**	Sohn	sein	Kind	sein**e**	Mutter	sein**e**	Söhne
D	sein**em**	Sohn	sein**em**	Kind	sein**er**	Mutter	sein**en**	Söhne**n**
G	sein**es**	Sohn**es**	sein**es**	Kind**es**	sein**er**	Mutter	sein**er**	Söhne
N	ihr	Sohn	ihr	Kind	ihr**e**	Mutter	ihr**e**	Söhne
A	ihr**en**	Sohn	ihr	Kind	ihr**e**	Mutter	ihr**e**	Söhne
D	ihr**em**	Sohn	ihr**em**	Kind	ihr**er**	Mutter	ihr**en**	Söhne**n**
G	ihr**es**	Sohn**es**	ihr**es**	Kind**es**	ihr**er**	Mutter	ihr**er**	Söhne
N	unser	Sohn	unser	Kind	uns(e)**re**	Mutter	uns(e)**re**	Söhne
A	uns(e)**ren**	Sohn	unser	Kind	uns(e)**re**	Mutter	uns(e)**re**	Söhne
D	uns(e)**rem**	Sohn	uns(e)**rem**	Kind	uns(e)**rer**	Mutter	uns(e)**ren**	Söhne**n**
G	uns(e)**res**	Sohn**es**	uns(e)**res**	Kind**es**	uns(e)**rer**	Mutter	uns(e)**rer**	Söhne
N	euer	Sohn	euer	Kind	eu(e)**re**	Mutter	eu(e)**re**	Söhne
A	eu(e)**ren**	Sohn	euer	Kind	eu(e)**re**	Mutter	eu(e)**re**	Söhne
D	eu(e)**rem**	Sohn	eu(e)**rem**	Kind	eu(e)**rer**	Mutter	eu(e)**ren**	Söhne**n**
G	eu(e)**res**	Sohn**ese**	e(e)**res**	Kind**es**	eu(e)**rer**	Mutter	eu(e)**rer**	Söhne
N	ihr	Sohn	ihr	Kind	ihr**e**	Mutter	ihr**e**	Söhne
A	ihr**en**	Sohn	ihr	Kind	ihr**e**	Mutter	ihr**e**	Söhne
D	ihr**em**	Sohn	ihr**em**	Kind	ihr**er**	Mutter	ihr**en**	Söhne**n**
G	ihr**es**	Sohn**es**	ihr**es**	Kind**es**	ihr**er**	Mutter	ihr**er**	Söhne
N	Ihr	Sohn	Ihr	Kind	Ihr**e**	Mutter	Ihr**e**	Söhne
A	Ihr**en**	Sohn	Ihr	Kind	Ihr**e**	Mutter	Ihr**e**	Söhne
D	Ihr**em**	Sohn	Ihr**em**	Kind	Ihr**er**	Mutter	Ihr**en**	Söhne**n**
G	Ihr**es**	Sohn**es**	Ihr**es**	Kind**es**	Ihr**er**	Mutter	Ihr**er**	Söhne

İyelik adıllarının (*Possessivpronomen*) sıfatla çekimi:

Daha önce de belirtildiği gibi, bu iyelik adılları sıfatlı ya da sıfatsız çekilirken aynen belirsiz tanımlık(*unbestimmter Artikel*) gibi çekilir.

	Tekil		
	m	n	f
N	mein faul**er** Sohn	mein zweit**es** Kind	meine arm**e** Mutter
A	meinen faul**en** Sohn	mein zweit**es** Kind	meine arm**e** Mutter
D	meinem faul**en** Sohn	meinem zweit**en** Kind	meiner arm**en** Mutter
G	meines faul**en** Sohnes	meines zweit**en** Kindes	meiner arm**en** Mutter

	Çoğul	
N	meine faul**en** Söhne	*tembel oğullarım*
A	meine faul**en** Söhne	*tembel oğullarımı*
D	meinen faul**en** Söhnen	*tembel oğullarıma*
G	meiner faul**en** Söhne	*tembel oğullarımın*

İyelik adılları sıfatla çekilirken sıfatların aldığı ekler şöyledir:

	Tekil			Çoğul
	m	n	f	
N	-er	-es	-e	**-en**
A	**-en**	-es	-e	**-en**
D	**-en**	**-en**	**-en**	**-en**
G	**-en**	**-en**	**-en**	**-en**

İyelik adılları tek başına da kullanılabilir:

Tekil				Çoğul	
m	n	f			
meiner	mein(e)s	meine	*benimki*	meine	*benimkiler*
deiner	dein(e)s	deine	*seninki*	deine	*seninkiler*
seiner	sein(e)s	seine	*onunki*	seine	*onunkiler*
seiner	sein(e)s	seine	*onunki*	seine	*onunkiler*
ihrer	ihr(e)s	ihre	*onunki*	ihre	*onunkiler*
uns(e)rer	uns(e)res	unsre	*bizimki*	uns(e)re	*bizimkiler*
eurer	eures	eure	*sizinki*	eure	*sizinkiler*
ihrer	ihr(e)s	ihre	*onlarınki*	ihre	*onlarınkiler*
Ihrer	Ihr(e)s	Ihre	*sizinki*	Ihre	*sizinkiler*

Das ist	**mein** Buch.	*Bu benim kitabım*
Das ist	**meins.**	*Bu benimki.*
Das sind	**meine** Bücher.	*Bunlar benim kitaplarım.*
Das sind	**meine.**	*Bunlar benimkiler.*

İşaret Adılları

İşaret adılları (*Demonstrativpronomen*) kişi ya da nesneleri gösterme yoluyla belirten sözcüklerdir. Cümlede ya tek başına ya da tamlama olarak kullanılır. Tek başına olduklarında adın yerini tutarlar, tamlama görevini üstlendiklerinde bir adla birlikte tanımlık (*Artikel*) gibi kullanırlar. Tek başına ya da bir adla birlikte kullanıldıklarında işaret ettikleri adın cinsine ya da tekil–çoğul oluşuna göre ek alırlar. Almancadaki işaret adılları şunlardır:

Tekil	Çoğul
dieser, dieses, diese	diese
jener, jenes, jene	jene
der, das, die	die
derselbe, dasselbe, dieselbe	dieselben
derjenige, dasjenige, diejenige	diejenigen
solcher, solches, solche	solche
selbst, selber	--------

dieser : *bu, şu, o*

Bu adıl, konuşan kişiye mesafece yakın olan ya da önceden bahsedilen bir kişiyi veya nesneyi gösterir, **jener** ise **dieser**'in aksine konuşana mesafece uzak olan ya da önceden bahsedilen bir kişiyi veya nesneyi gösterir:

dieser Roman — *bu, şu, o roman*
jener Roman — *diğer, öteki, o roman*

Bu adıl, tamlama olarak bir adla birlikte sıfatlı ya da sıfatsız çekilirken belirli tanımlık (*bestimmter Artikel*) gibi çekilir.

	Tekil						Çoğul		
	m		n		f				
N	dieser	Hut	dieses	Heft	diese	Tür	diese	Hefte	*bu defterler*
A	diesen	Hut	dieses	Heft	diese	Tür	diese	Hefte	*bu defterleri*
D	diesem	Hut	diesem	Heft	dieser	Tür	diesen	Heften	*bu defterlere*
G	dieses	Hutes	dieses	Heftes	dieser	Tür	dieser	Hefte	*bu defterlerin*

Aldığı ekler şöyledir:

	Tekil			Çoğul
	m	n	f	
N	dies**er**	dies**es**	dies**e**	dies**e**
A	dies**en**	dies**es**	dies**e**	dies**e**
D	dies**em**	dies**em**	dies**er**	dies**en** -(**n**)
G	dies**es** -(**e**)**s**	dies**es** -(**e**)**s**	dies**er**	dies**er**

Bu adıl bir sıfatla çekilirken de belirli tanımlık(*bestimmter Artikel*) gibi çekirir.

	Tekil								
N	dies**er**	rot**e**	Hut	dies**es**	dünn**e**	Heft	dies**e**	klein**e**	Tür
A	dies**en**	rot**en**	Hut	dies**es**	dünn**e**	Heft	dies**e**	klein**e**	Tür
D	dies**em**	rot**en**	Hut	dies**em**	dünn**en**	Heft	dies**er**	klein**en**	Tür
G	dies**es**	rot**en**	Hutes	dies**es**	dünn**en**	Heftes	dies**er**	klein**en**	Tür

	Çoğul			
N	dies**e**	dünn**en**	Hefte	*bu ince defterler*
A	dies**e**	dünn**en**	Hefte	*bu ince defterleri*
D	dies**en**	dünn**en**	Heft**en**	*bu ince defterlere*
G	dies**er**	dünn**en**	Hefte	*bu ince defterlerin*

Dieses Haus gehört meinem Sohn. *Bu ev oğluma aittir.*

Wir sind einmal mit **diesem** alten Bus gefahren. *Birinde **bu** eski otobüsle gittik.*

Sıfat ekleri şöyledir:

	Tekil			Çoğul
	m	**n**	**f**	
N	-e	-e	-e	**-en**
A	**-en**	-e	-e	**-en**
D	**-en**	**-en**	**-en**	**-en**
G	**-en**	**-en**	**-en**	**-en**

Cümlede tek başına şöyle kullanılır:

Welchen Teppich wollen Sie kaufen? *Hangi halıyı satın almak istiyorsunuz?*

Ich will **diesen** kaufen. *Ben **bunu** satın almak istiyorum.*

Welchem Mann hast du geholfen? *Hangi adama yardım ettin?*

Ich habe **diesem** geholfen. *Ben **buna** yardım ettim.*

Dolayısıyla tek başına adıl olarak kullanımları şöyledir:

	Tekil				Çoğul	
	m	**n**	**f**			
N	dies**er**	dies**es**	dies**e**	*bu*	dies**e**	*bunlar*
A	dies**en**	dies**es**	dies**e**	*bunu*	dies**e**	*bunları*
D	dies**em**	dies**em**	dies**er**	*buna*	dies**en**	*bunlara*
G	(dessen)	(dessen)	(deren)	*bunun*	(deren)	*bunların*

jener : *diğeri, öteki, öbürü, o* (daha önce bahsedilen)

jener çekim açısından her yönüyle **dieser** gibi çekilir. **dieser** gibi yine ya tek başına ya da tamlama olarak bir ad ile birlikte kullanılır.

Bir adla birlikte tamlama olarak şöyledir:

	Tekil						Çoğul		
N	jen**er**	Hut	jen**es**	Heft	jen**e**	Tür	jen**e**	Hefte	*öbür defterler*
A	jen**en**	Hut	jen**es**	Heft	jen**e**	Tür	jen**e**	Hefte	*öbür defterleri*
D	jen**em**	Hut	jen**em**	Heft	jen**er**	Tür	jen**en**	Heft**en**	*öbür defterlere*
G	jen**es**	Hut**es**	jen**es**	Heft**es**	jen**er**	Tür	jen**er**	Hefte	*öbür defterlerin*

Klemens hat **jenen** Roman gelesen.
Klemens ***öteki*** *romanı okudu.*

Die Mutter hat **jenem** Kind das Spielzeug gegeben.
Anne ***öteki*** *çocuğa oyuncağı verdi.*
Cümlede tek başına adıl olarak kullanıldığında şöyle olur:

	Tekil				Çoğul	
N	jen**er**	jen**es**	jen**e**	*öbürü*	jen**e**	*öbürleri*
A	jen**en**	jen**es**	jen**e**	*öbürünü*	jen**e**	*öbürlerini*
D	jen**em**	jen**em**	jen**er**	*öbürüne*	jen**en**	*öbürlerine*
G	------	--------	-------	-------	-------	-------------

Der Autor hat nicht diesen Roman, sondern **jenen** gelesen.
Yazar bu romanı değil ***ötekini*** *okudu.*

Gefällt Ihnen dieses Auto oder **jenes**?
Bu otomobil mi yoksa ***diğeri*** *mi hoşunuza gidiyor?*

der: *bu, şu, o*

Belirli tanımlıklar (*bestimmter Artikel*) işaret adılı olarak da kullanılmaktadır. Ancak işaret adılı olarak kullanıldıklarında kuvvetli bir vurgu ile belirli tanımlıklardan ayırt edilir. Bu nedenle işaret edilen kişi ya da nesneler özellikle vurgulanmış olur. Ayrıca önceden belirtilen ya da bilinen adlar da bu adıllarla ifade edilir. İşaret edilen adın cinsine göre **der**, **die**, **das** ya da çoğul **die** olur. Bunlar daha önce gördüğümüz belirli tanımlıklar gibi çekilir, ancak tamlayan durumunda (*Genitiv*) ve çoğulun (*Plural*) yönelme durumunda (*Dativ*) değişikliğe uğrarlar:

Bir ad ile birlikte tamlama olarak kullanılmaları şöyledir:

	Tekil						Çoğul	
N	**der**	Mann	**das**	Kind	**die**	Frau	**die**	Kinder
A	**den**	Mann	**das**	Kind	**die**	Frau	**die**	Kinder
D	**dem**	Mann	**dem**	Kind	**der**	Frau	**den**	Kinder*n*
G	(**dieses**	Mannes)	(**dieses**	Kindes)	(**dieser**	Frau)	(**dieser**	Kinder)

Haben Sie **das** Buch gelesen?
***Bu** kitabı okudunuz mu?*

Nein, ich habe es noch nicht gelesen.

Hayır, onu henüz okumadım.
Cümlede tek başına adıl olarak şöyle kullanılır:

	Tekil				Çoğul	
N	der	das	die	*bu*	die	*bunlar*
A	den	das	die	*bunu*	die	*bunları*
D	dem	dem	der	*buna*	**denen**	*bunlara*
G	**dessen**	**dessen**	**deren**	*bunun*	**deren (derer)**	*bunların*

Studiert dein Sohn in Ankara?
Oğlun Ankara'da mı öğrenim görüyor?

Nein, **der** studiert in Deutschland.
*Hayır, **o** Almanya'da öğrenim görüyor?*

Ist dieser Sessel billig? — *Bu koltuk ucuz mudur?*
Ja, **der** ist billig. — *Evet, **o** ucuzdur.*

Kennen Sie diesen Herrn ? — *Bu beyi tanıyor musunuz?*
Ja, **den** kenne ich. — *Evet, **onu** tanıyorum.*

Hast du deiner Tochter Geld geschickt? — *Kızına para gönderdin mi ?*
Nein, **der** habe ich ein Geschenk geschickt. — *Hayır, **ona** bir hediye gönderdim?*

Hast du den Freunden gedankt? — *Arkadaşlarına teşekkür ettin mi?*
Ja, **denen** habe ich gedankt. — *Evet, **onlara** teşekkür ettim.*

das ve **dies /diese**, tanımlığı **der** ya da **die** olan adlar ile çoğul durumdaki adların yerine de kullanılabilir:

Was ist **das**? — ***Bu** nedir?*
Das ist ein Tisch. — ***Bu** bir masadır.*

Was ist **das**?	***Bu** nedir?*
Das ist eine Tasche.	***Bu** bir çantadır.*
Was sind **das**?	***Bunlar** nedir?*
Das sind Bücher.	***Bunlar** kitaptır.*
Wer ist **das**?	***Bu** kimdir?*
Das ist mein Freund Klemens.	***Bu**, arkadaşım Klemens'tir.*
Wer ist **das**?	***Bu** kimdir?*
Das ist meine Freundin Angela.	***Bu**, kız arkadaşım Angela'dır.*
Wer sind **das**?	***Bunlar** kimdir?*
Das sind meine Freunde.	***Bunlar** arkadaşlarımdır.*
Das ist Herr Müller.	***Bu** bay Müller'dir.*
Das ist eine sehr leichte Arbeit.	***Bu** çok kolay bir iştir.*
Kannst du **das** noch mal wiederholen?	***Bunu** bir daha tekrarlayabilir misin?*
Das sind die Romane von Yaşar Kemal.	***Bunlar** Yaşar Kemal'in romanlarıdır.*
Dies(**e**) sind die Romane von Yaşar Kemal.	***Bunlar** Yaşar Kemal'in romanlarıdır.*

das bütün bir cümleye de göndermede bulunabilir:
Mein Freund hat die Prüfung bestanden. **Das** hat mich sehr gefreut.
*Arkadaşım sınavı başardı. **Bu** beni çok sevindirdi.*

das çoğu zaman **alles** ile güçlendirilir: *das alles, all das, alles das* gibi.
All das habe ich ihm erzählt. *Bunların hepsini ona anlattım.*

Bir adın tekrarlanması gereksiz görüldüğü zaman **der**, **die**, **das** kullanılır:
Die Arbeitslosigkeit in der Türkei ist nicht wie **die** in Deutschland.
Türkiye'deki işsizlik Almanya'daki gibi değildir.

Dieser Roman erinnert mich an **den** eines berühmten Schriftstellers.
Bu roman bana ünlü bir yazarınkini anımsatıyor.

Tamlayan durumundaki (*Genitiv*) biçimi (*dessen, deren)* az kullanılır. Bunun yerine daha çok iyelik adılı (*mein, dein, sein* vs.) tercih edilir:
Haben Sie **Frau Braun** eingeladen?
Bayan Braun'u mu davet ettiniz?

Nein, ich habe **deren** (ihren) Sohn einladen.
Hayır, onun oğlunu davet ettim.

Haben Sie sich **mit Herrn Braun** unterhalten?

Bay Braun'la mı sohbet ettiniz?

Nein, ich habe mich mit **dessen** (seiner) Frau unterhalten. *Hayır, onun hanımıyla sohbet ettim.*

dessen ve **deren**, özellikle bir karışıklığın söz konusu olduğu durumlarda tercih edilir:

Ich habe meine alte Freundin mit ihrer Tochter und **deren** Ehemann (der Ehe-mann der Tochter) getroffen.

Ben eski (bayan) arkadaşımla kızı ve kızının eşiyle karşılaştım.

Yukarıdaki sözcüklerin dışında, çoğulda (*Plural*) tamlayan durumunda (*Genitiv*) **derer** kullanılır. Ancak **derer**'den sonra bir ilgi cümlesi gelir ve bu sözcük işaret adılı olan **derjenigen** ile aynıdır:

Der Erfolg **derer** (derjenigen), die sich gut vorbereitet haben, ist immer groß.

İyi hazırlananların başarısı daima büyük olur.

Die Aussprache **derer** (derjenigen), die in Deutschland waren, ist sehr gut.

Almanya'da bulunanların telâffuzu çok iyidir.

Mein Freund erinnert sich **deren / derer** noch ganz gut.

Arkadaşım onu / onları hâlâ çok iyi hatırlıyor.

derselbe: *aynı (kişi, şey), aynısı*

Aslında belirli tanımlık (**der, die, das**) ile **selbe** sözcüğünden oluşan bu adıl, iki kişinin ya da şeyin tamamen aynı olduğunu belirtir. Bu da öncekiler gibi ya bir adla birlikte ya da tek başına kullanılabilir:

der - selbe	**das** - selbe
die - selbe	**die** - selben

Bir adla birlikte şöyle kullanılır:

	Tekil						
N	**der**selbe	Mann	**das**selbe	Kind	**die**selbe	Frau	*aynı kadın*
A	**den**selben	Mann	**das**selbe	Kind	**die**selbe	Frau	*aynı kadını*
D	**dem**selben	Mann	**dem**selben	Kind	**der**selben	Frau	*aynı kadına*
G	**des**selben	Mann**es**	**des**selben	Kind**es**	**der**selben	Frau	*aynı kadının*

	Çoğul		
N	**die**selben	Kinder	*aynı çocuklar*
A	**die**selben	Kinder	*aynı çocukları*
D	**den**selben	Kinder***n***	*aynı çocuklara*
G	**der**selben	Kinder	*aynı çocukların*

Er wiederholt immer **dasselbe** Wort.	*O hep aynı sözü tekrarlıyor.*
Wir leben in **derselben** kleinen Stadt.	*Aynı küçük şehirde yaşıyoruz.*
Ist das **dasselbe** Hotel?	*Bu aynı otel midir?*

Adıl olarak kullanımı şöyledir:

	Tekil				Çoğul	
N	**der**selbe	**das**selbe	**die**selbe	*aynısı*	**die**selben	*aynıları*
A	**den**selben	**das**selbe	**die**selbe	*aynısını*	**die**selben	*aynılarını*
D	**dem**selben	**dem**selben	**der**selben	*aynısına*	**den**selben	*aynılarına*
G	**des**selben	**des**selben	**der**selben	*aynısının*	**der**selben	*aynılarının*

Mein Freund erzählt mir immer **dasselbe.**
*Arkadaşım bana hep **aynısını** (aynı şeyi) anlatıyor.*

Ist das **derselbe** Freund?
Bu aynı arkadaş mıdır?

Nein, das ist nicht **derselbe**.
*Hayır, bu **aynısı** değildir.*

Wir haben **demselben** geholfen.
*Biz **aynısına** (aynı kişiye) yardım ettik.*

Ich habe gestern **denselben** (Teppich) gekauft.
*Ben dün **aynısını** satın aldım.*

derjenige: *o (kimse, şey), o, bu* (ki)

Bu adıl da bir önceki gibi belirli tanımlık(**der**, **die**, **das**) ile **jenige** sözcüğünden oluşmakta ve öncekiler gibi ya bir adla birlikte ya da tek başına kullanılabilmektedir:

der - jenige **das** - jenige **die** - jenige **die** - jenigen

Bir adla birlikte şöyle kullanılır:

	Tekil						
N	**der**jenige	Mann	**das**jenige	Kind	**die**jenige	Frau	*o kadın*
A	**den**jenigen	Mann	**das**jenige	Kind	**die**jenige	Frau	*o kadını*
D	**dem**jenigen	Mann	**dem**jenigen	Kind	**der**jenigen	Frau	*o kadına*
G	**des**jenigen	Mann**es**	**des**jenigen	Kind**es**	**der**jenigen	Frau	*o kadının*

	Çoğul		
N	**die**jenigen	Kinder	*o çocuklar*
A	**die**jenigen	Kinder	*o çocukları*
D	**den**jenigen	Kinder**n**	*o çocuklara*
G	**der**jenigen	Kinder	*o çocukların*

Bu işaret adıllarından sonra genellikle bir ilgi cümlesi (*Relativsatz*) gelir:
Der Lehrer belohnt **diejenigen** Schüler, die fleißig sind.
Öğretmen çalışkan (olan) öğrencileri ödüllendiriyor.

Wir helfen **denjenigen** Menschen, die der Hilfe bedürfen.
Biz yardıma muhtaç (olan) insanlara yardım ediyoruz.

Tek başına kullanımı şöyledir:

	Tekil				Çoğul	
N	**der**jenige	**das**jenige	**die**jenige	*o*	**die**jenigen	*onlar*
A	**den**jenigen	**das**jenige	**die**jenige	*onu*	**die**jenigen	*onları*
D	**dem**jenigen	**dem**jenigen	**der**jenigen	*ona*	**den**jenigen	*onlara*
G	**des**jenigen	**des**jenigen	**der**jenigen	*onun*	**der**jenigen	*onların*

Der Lehrer belohnt **diejenigen**, die fleißig sind.
*Öğretmen **çalışkanları**(çalışkan olanları) ödüllendiriyor.*

Wir helfen **denjenigen**, die der Hilfe bedürfen.
*Biz yardıma muhtaç **olanlara** yardım ediyoruz.*

Hans ist **derjenige**, **der** den Unfall verursacht hat.
*Hans kazaya neden **olandır**.*

Demjenigen, **der** Geburtstag hat, bringt man Geschenke.
***Doğum günü olana** hediye getirilir.*

Diejenigen, **die** lachen, sind meine Nachbarn.
***Gülenler** benim komşularımdır.*

solcher: *böyle, şöyle, öyle, bunun, (şunun, onun gibi) bir, bu kadar*

Bu adıl da öncekiler gibi ya bir adla birlikte ya da tek başına kullanılabilmektedir:
Bir adla birlikte şöyle kullanılır:

	Tekil						
N	solch**er**	Mann	solch**es**	Kind	solch**e**	Frau	*böyle kadın*
A	solch**en**	Mann	solch**es**	Kind	solch**e**	Frau	*böyle kadını*
D	solch**em**	Mann	solch**em**	Kind	solch**er**	Frau	*böyle kadına*
G	solch**en**	Mann**es**	solch**es**	Kind**es**	solch**er**	Frau	*böyle kadının*
G	solch**es**	Herrn					

	Çoğul		
N	solch**e**	Kinder	*böyle çocuklar*
A	solch**e**	Kinder	*böyle çocukları*
D	solch**en**	Kinder**n**	*böyle çocuklara*
G	solch**er**	Kinder	*böyle çocukların*

Sıfatla birlikte, belirli tanımlıktaki çekim gibi çekilir:

	Tekil						*böyle genç kadın*		
N	solcher	kluge	Mann	solches	gut**e**	Kind	solche	jung**e**	Frau
A	solchen	klug**en**	Mann	solches	gut**e**	Kind	solche	jung**e**	Frau
D	solchem	klug**en**	Mann	solchem	gut**en**	Kind	solcher	jung**en**	Frau
G	solches	klug**en**	Mannes	solches	gut**en**	Kindes	solcher	jung**en**	Frau

Sıfatla çoğul olarak çekilirken iki türlü çekim vardır:

	Çoğul						
N	solche	klug**en**	Männer	solche	klug**e**	Männer	*böyle akıllı adamlar*
A	solche	klug**en**	Männer	solche	klug**e**	Männer	*böyle akıllı adamları*
D	solchen	klug**en**	Männern	solchen	klug**en**	Männern	*böyle akıllı adamlara*
G	solcher	klug**en**	Männer	solcher	klug**er**	Männer	*böyle akıllı adamların*

Bu işaret adılı adlarla birlikte daha çok kullanılır:

Solche höflichen Menschen habe ich nie getroffen.

Böyle *kibar insanlarla hiç karşılaşmadım.*

Bu adıl belirsiz tanımlıktan(*unbestimmter Artikel*) önce yer alırsa çekime uğramaz ve devamlı **solch** biçiminde ifade edilir, belirsiz tanımlıktan sonra gelirse sıfat ekini alır:

	Tekil									*böyle genç bir kadın*	
N	solch	**ein**	klug**er**	Mann	solch	**ein**	gut**es**	Kind	solch	**eine**	jung**e** Frau
A	solch	**einen**	klug**en**	Mann	solch	**ein**	gut**es**	Kind	solch	**eine**	jung**e** Frau
D	solch	**einem**	klug**en**	Mann	solch	**einem**	gut**en**	Kind	solch	**einer**	jung**en** Frau
G	solch	**eines**	klug**en**	Mann**es**	solch	**eines**	gut**en**	Kind**es**	solch	**einer**	jung**en** Frau

Ich habe **solch** ein Land nie gesehen.

Böyle *bir ülke hiç görmedim.*

Ich habe ein **solches** Land nie gesehen.

Böyle *bir ülke hiç görmedim.*

Von einem **solchen** Menschen kann man das erwarten.

Böyle *bir insandan bu beklenebilir.*

Ayrıca **solch** sıfatın önünde de **solch** biçiminde kullanılır. Burada sıfat, tanımlık olmadan yapılan sıfat çekimindeki ekleri alır:

	Tekil							*böyle genç kadın*	
N	solch	klug**er**	Mann	solch	gut**es**	Kind	solch	jung**e**	Frau
A	solch	klug**en**	Mann	solch	gut**es**	Kind	solch	jung**e**	Frau
D	solch	klug**em**	Mann	solch	gut**em**	Kind	solch	jung**er**	Frau
G	solch	klug**en**	Mann**es**	solch	gut**en**	Kind**es**	solch	jung**er**	Frau

	Çoğul			
N	solch	klug**e**	Männer	*böyle akıllı adamlar*
A	solch	klug**e**	Männer	*böyle akıllı adamları*
D	solch	klug**en**	Männern	*böyle akıllı adamlara*
G	solch	klug**er**	Männer	*böyle akıllı adamların*

Solch gastfreundliche Menschen gibt es nur in diesem Land.
***Böyle** (bu kadar) misafirperver insanlar sadece bu ülkede var.*

Ich habe ein **solch** schönes Land nie gesehen.
***Böyle**(bu kadar) güzel bir ülke hiç görmedim.*

Günlük konuşma dilinde **solch** yerine daha çok **so** belirteci tercih edilir:

Ich habe **so** ein Land nie gesehen. ***Böyle** bir ülke hiç görmedim.*
Ich habe **so** ein schönes Land nie gesehen. ***Böyle** güzel bir ülke hiç görmedim.*
Ich habe ein **so** schönes Land nie gesehen. ***Böyle** güzel bir ülke hiç görmedim.*
Ich will in einem **so** kleinen Dorf leben. ***Böyle** küçük bir köyde yaşamak istiyorum.*

Adıl olarak kullanımı şöyledir:

	Tekil				Çoğul	
N	solch **er**	solch**es**	solch**e**	*böylesi*	solch**e**	*böyleleri*
A	solch **en**	solch**es**	solch**e**	*böylesini*	solch**e**	*böylelerini*
D	solch **em**	solch**em**	solch**er**	*böylesine*	solch**en**	*böylelerine*
G	-------------	-----------	---------	------------	----------	-------------

	Tekil			
N	solch **einer**	solch **ein(es)**	solch **eine**	*böyle biri*
A	solch **einen**	solch **ein(es)**	solch **eine**	*böyle birini*
D	solch **einem**	solch **einem**	solch **einer**	*böyle birine*
G	----------------	---------------	--------------	----------------

Hast du so einen Wagen gesehen?
Böyle bir araba gördün mü?

Nein, **solchen** habe ich bisher nie gesehen?
*Hayır, **böylesini** şimdiye kadar hiç görmedim.*

Dieser Mann ist sehr arm.	*Bu adam çok yoksul.*
Ich will **solchem** gerne helfen.	***Böylesine** seve seve yardım etmek isterim.*
Solch einem will ich gerne helfen.	***Böyle** birine seve seve yardım etmek isterim.*

selbst(selber): *kendi, kendisi, kendi kendine, sadece kendisi, tek başına, bizzat, bile, hatta*

Genellikle tamlayıcı olarak kullanılan bu adıl, daha çok birlikte kullanıldığı addan sonra yer alır. Bir adın önünde bulunduğu zaman **bile** anlamına gelen belirteç görevini üstlenir:

Ich **selbst** habe das Problem gelöst.	*Ben **kendim** problemi çözdüm.*
Günther **selbst** hat es gesagt.	*Günther'in **kendisi** onu söyledi.*
Ich habe das Problem **selbst** gelöst.	*Problemi **tek başıma** çözdüm.*
Junge Leute können **selbst** entscheiden.	*Gençler **kendi kendine** karar verebilirler.*
Selbst der Arzt konnte ihm nicht helfen.	*Doktor **bile** ona yardım edemedi.*
Selbst ich konnte die Frage nicht beantworten.	*Ben **bile** soruyu cevaplayamadım.*
Er hat **selbst** Schuld.	*Kabahat **kendisinde**.*
Manche denken nur an sich **selbst**.	*Bazıları sadece **kendisini** düşünür.*
Der Verrückte redet mit sich **selbst**.	*Deli **kendi kendine** konuşuyor.*

Soru Adılları

Soru aracılığıyla adların yerine kullanılan sözcüklere soru adılı(*Interrogativpronomen*) denir. Soru adılları cümlede, bir kişiyi, nesneyi ya da bir olayı vs. sorar. Bunlar da cümlede ya adıl olarak tek başına ya da tamlama olarak bir adla birlikte kullanılır. Başlıca soru adılları şunlardır:

Tekil	Çoğul
wer	
wen	
wem	
wessen	
was	
welcher, welches, welche	welche
was für ein(er)	was für .... (welche)
was für ein(es)	was für .... (welche)
was für eine	was für .... (welche)

Soru Adıllarının Çekimi

wer, wen, wem, wessen : *kim, kimi, kime, kimin*
was : *ne, neyi*

Soru adıllarından **wer, wen, wem, wessen** kişiler için, **was** ise hayvanlar, nesneler ve olaylar için kullanılır.

wer ya da **was** soru sözcükleri tekil veya çoğul haldeki kişi veya nesneleri sorar.

	Kişi		Nesne	
N	**wer?**	*kim?*	**was?**	*ne*
A	**wen?**	*kimi?*	**was?**	*ne(yi)*
D	**wem?**	*kime?*	-------	------
G	**wessen?**	*kimin?*	**wessen?**	*neyin*

wer sorusu sorulurken cümledeki eylem, söz konusu olan kişinin bir ya da birden fazla oluşuna göre, tekil ya da çoğul çekilir. Bu soruya cevap verirken, kişilerin sayısına göre tekil ya da çoğul olarak cevap verilebilir:

Wer lacht? — ***Kim*** *gülüyor?*
Dieses Kind lacht. — ***Bu çocuk*** *gülüyor.*
Die Kinder lachen. — ***Çocuklar*** *gülüyor.*

Wer ist **dieser Herr**? — ***Bu bey*** *kim?*
Wer sind **diese Herren**? — ***Bu beyler*** *kim?*

wen ve **wem** sorularına da cevap verirken, kişilerin sayısına göre tekil ya da çoğul olarak cevap verilebilir:

Wen operiert der Arzt? — *Doktor* ***kimi*** *ameliyat ediyor?*
Der Arzt operiert **den Kranken**. — *Doktor* ***hastayı*** *ameliyat ediyor.*
Der Arzt operiert **die Kranken**. — *Doktor* ***hastaları*** *ameliyat ediyor.*

Wem gibst du die Geschenke? — *Hediyeleri kime veriyorsun?*
Ich gebe sie **meiner Tochter**. — *Onları* ***kızıma*** *veriyorum.*
Ich gebe sie **meinen Töchtern**. — *Onu* ***kızlarıma*** *veriyorum.*

wessen'den sonra mutlaka bir ad söylemek gerekir ve bu adların tanımlığı (*Artikel*) söylenmez:

wessen Mutter — *kimin annesi*
wessen Vater — *kimin babası*

Wessen Freundin ist Maria? — *Maria* ***kimin*** *kız arkadaşı?*
Maria ist **die Freundin meines Sohnes**. — *Maria* ***oğlumun*** *kız arkadaşıdır.*

Wessen Haus ist das?	*Bu **kimin** evidir?*
Das ist das Haus **meiner Tante**.	*Bu **teyzemin** evidir.*

wen, **wem**, **wessen** soru adıllarının önüne ilgeçler(*Präposition*) de gelebilir. Bu durumda **wen**'in önüne *Akkusativ*, **wem**'in önüne *Dativ*, **wessen**'in önüne ise *Akkusativ*, *Dativ* ya da *Genitiv* ile kullanılan ilgeçler gelebilir:

für wen	: *kimin için*	(**für** → Akkusativ)
mit wem	: *kiminle*	(**mit** → Dativ)
für wessen Freund	: *kimin arkadaşı için*	
mit wessen Freund	: *kimin arkadaşı ile*	

Für wen ist dieser Film interessant?
*Bu film kimin **için** enteresan?*

Dieser Film ist **für** meinen Bruder interessant.
*Bu film kardeşim **için** enteresan.*

Dieser Film ist **für** mich interessant.
*Bu film benim **için** enteresan.*

Mit wem arbeitest du?
*Kimin**le** çalışıyorsun?*

Ich arbeite **mit** meinem Vater.
*Babam**la** çalışıyorum.*

Für wessen Kind kaufst du das Geschenk?
*Hediyeyi kimin çocuğu **için** satın alıyorsun?*

Ich kaufe es **für** das Kind meiner Schwester.
*Onu kız kardeşimin çocuğu **için** satın alıyorum.*

Mit wessen Kind spielt deine Tochter?
*Senin kızın kimin çocuğu **ile** oynuyor?*

Sie spielt **mit** dem Kind des Nachbarn.
*O, komşunun çocuğu **ile** oynuyor.*

was ise hayvanlar, nesneler ve olaylar için kullanılır. İfade edilen şeyin sayısına göre tekil ya da çoğul çekilir:

Was ist das?	*Bu **nedir**?*
Das ist **ein Spielzeug.**	*Bu bir **oyuncak**tır.*

Was sind das?	*Bunlar **nedir**?*
Das sind **Briefe**.	*Bunlar **mektup**tur.*
Was schreibst du?	***Ne** yazıyorsun?*
Ich schreibe **einen Roman**.	***Bir roman** yazıyorum.*
Was trinken Sie?	***Ne** içiyorsunuz?*
Ich trinke eine Tasse Kaffee?	*Bir fincan kahve içiyorum.*

was soru sözcüğü kişilerin mesleği sorulduğu zaman kullanılır:

Was ist diese Dame?	*Bu bayan **nedir**? Bu bayanın mesleği nedir?*
Sie ist **Lehrerin**.	*O **öğretmen**dir.*
Was sind diese Damen?	*Bu bayanlar **nedir**?*
Sie sind **Lehrerinnen**.	*Onlar **öğretmen**dir.*

Yukarıda gördüğümüz gibi, **wer** sorusu kişinin kim olduğunu sorar:

Wer ist diese Dame?	*Bu bayan **kim**dir?*
Sie ist **Frau Schröder**.	*O, bayan **Schröder**'dir.*

was soru adılı ilgeçlerle (*Präpositionen*) kullanıldığı zaman önce **wo** soru adılı sonra ilgeç gelir. İlgeç bir ünlü ile başlıyorsa **wo** ile ilgeç arasına **-r-** harfi eklenir:

wo – mit	mit was	→ **womit**
wo – für	für was	→ **wofür**
wo **-r-** an	an was	→ **woran**
wo **-r-** über	über was	→ **worüber**

Günlük dilde **wofür, womit, woran, worüber** yerine, daha çok **über was, an was, für was, mit was** kullanılır.

Mit was fährt Ali in die Schule?	*Ali okula **ne ile** gidiyor?*
Womit	
Ali fährt **mit dem Bus** in die Schule?	*Ali okula **otobüs ile** gidiyor.*
Woran denkst du?	***Neyi** düşünüyorsun?*
Ich denke **an meine Familie**.	***Ailemi** düşünüyorum.*

welcher : *hangi, hangisi, ne*

Bu soru adılı, kişi ya da nesnelere ait bir grubun belli bir kişisi ya da nesnesini sorar. Bu nedenle cevap verirken belirli tanımlık (*bestimmter Artikel*) ile cevap verilir. Cümlede ya tek başına ya da bir adla birlikte tamlama biçiminde kullanılır. Hangi adın yerine ya da adla birlikte kullanılırsa o adın tanımlığına göre çekime uğrar. Sıfatla ya da sıfat olmadan çekilirken, aynı belirli tanımlıktaki gibi çekilir:

Bir adla birlikte şöyle kullanılır:

	Tekil								
	m			n			f		
N	welch**er**	junge	Arzt	welch**es**	dünne	Heft	welch**e**	kleine	Tür
A	welch**en**	jungen	Arzt	welch**es**	dünne	Heft	welch**e**	kleine	Tür
D	welch**em**	jungen	Arzt	welch**em**	dünnen	Heft	welch**er**	kleinen	Tür
G	welch**es**	jungen	Arzt**es**	welch**es**	dünnen	Heft**es**	welch**er**	kleinen	Tür
G	welch**en**	jungen	Arzt**es**	welch**en**	dünnen	Heft**es**			

	Çoğul			
N	welch**e**	jungen	Ärzte	*hangi genç doktorlar*
A	welch**e**	jungen	Ärzte	*hangi genç doktorları*
D	welch**en**	jungen	Ärzte**n**	*hangi genç doktorlara*
G	welch**er**	jungen	Ärzte	*hangi genç doktorların*

Bir adla birlikte tamlama biçiminde kullanımı şöyledir:

Welcher Student ist fleißig?
Hangi *öğrenci çalışkandır?*

Paul ist fleißig.
Paul *çalışkandır.*

Welche Studenten wollen Deutsch lernen?
Hangi *öğrenciler Almanca öğrenmek istiyor?*

Diese Studenten wollen Deutsch lernen.
Bu *öğrenciler Almanca öğrenmek istiyor.*

Welche Universität ist in der Türkei am besten?
Hangi *üniversite Türkiye'de en iyisidir?*

Der Schlüssel **welcher** Tür ist verloren gegangen?
Hangi *kapının anahtarı kayboldu?*

Bu soru adılının önüne ilgeçler de (*Präpositionen*) gelebilir. Bu durumda ilgeçlerin türüne göre (*Akkusativ, Dativ, Genitiv*) çekime uğrar:

Mit welchem Zug fahren Sie nach Köln?
*Hangi tren**le** Köln'e gidiyorsunuz?*

Ich fahre **mit** dem Schnellzug nach Köln.
*Hızlı tren**le** Köln'e gidiyorum.*

In welcher Stadt lebt deine Familie? — *Ailen hangi şehir**de** yaşıyor?*
Meine Familie lebt in Ankara. — *Ailem Ankara'**da** yaşıyor.*

Wegen welches Freundes konntest du deine Hausaufgaben nicht machen?
*Hangi arkadaş **yüzünden** ev ödevini yapamadın?*
welch bazı durumlarda, özellikle de ünlemlerde çekim eki almayabilir:
Welch ein schöner Ring! — *Ne güzel bir yüzük!*
Welch eine schöne Stadt! — *Ne güzel bir şehir!*

Cümlede tek başına adıl olarak şöyle kullanılır:

	Tekil				Çoğul	
	m	n	f			
N	welch**er**	welch**es**	welch**e**	*hangisi*	welch**e**	*hangileri*
A	welch**en**	welch**es**	welch**e**	*hangisini*	welch**e**	*hangilerini*
D	welch**em**	welch**em**	welch**er**	*hangisine*	welch**en**	*hangilerine*
G	welch**es**	welch**es**	welch**er**	*hangisinin*	welch**er**	*hangilerinin*
G	welch**en**					

Welcher ist reich? — ***Hangisi** zengindir?*
Welchen nimmst du? (der Roman) — ***Hangisini** alıyorsun?*
Welchem erzählen Sie die Geschichte? — ***Hangisine** hikâyeyi anlatıyorsunuz?*
Welches gefällt dir am besten? — *En çok **hangisi** hoşuna gidiyor?*
Welche sind am billigsten? — ***Hangileri** en ucuz?*

was für ein: *nasıl bir, ne tür bir, nasıl biri, ne gibi bir, nasıl birileri, ne gibi birileri, ne gibi, nasıl, ne tür*

Bu adıl genellikle tamlama biçiminde, bazen de adıl olarak kullanılır. Bir kişi ya da nesne topluluğu içinden belirsiz bir kişi ya da nesneyi sorar. Belirsizlik söz konusu olduğu için cevap verilirken belirsiz tanımlık (*unbestimmter Artikel*) kullanılır. Hangi adın yerine ya da adla birlikte kullanılırsa o adın tanımlığına göre çekime uğrar. Sıfatla ya da sıfat olmadan çekilirken, aynı belirsiz tanımlıktaki gibi çekilir:

Bir adla birlikte tamlama olarak şöyle kullanılır. Sıfatla ya da sıfat olmadan çekilirken, aynı belirsiz tanımlıktaki gibi çekilir:

Sıfatsız çekim:

	Tekil				*nasıl bir bayan*	
N	was für ein	Freund	was für ein	Haus	was für ein**e**	Dame
A	was für ein**en**	Freund	was für ein	Haus	was für ein**e**	Dame
D	was für ein**em**	Freund	was für ein**em**	Haus	was für ein**er**	Dame
G	was für ein**es**	Freund**es**	was für ein**es**	Haus**es**	was für ein**er**	Dame

	Çoğul	
N	was für Freunde	*nasıl arkadaşlar*
A	was für Freunde	*nasıl arkadaşları*
D	was für Freunden	*nasıl arkadaşlara*
G	----------------------	----------------------

Sıfatla çekim:

	Tekil		
N	was für ein **guter** Freund	was für ein **billiges** Haus	was für **eine** nett**e** Dame
A	was für ein**en** gut**en** Freund	was für ein **billiges** Haus	was für **eine** nett**e** Dame
D	was für ein**em** gut**en** Freund	was für ein**em** billig**en** Haus	was für ein**er** nett**en** Dame
G	was für ein**es** gut**en** Freund**es**	was für ein**es** billig**en** Haus**es**	was für ein**er** nett**en** Dame

	Çoğul	
N	was für gut**e**	Freunde
A	was für gut**e**	Freunde
D	was für gut**en**	Freunde**n**
G	was für gut**er**	Freunde

Was für ein Film ist das?
*Bu **nasıl bir** filmdir?*

Das ist **ein Dokumentar**film.
*Bu **bir belgesel**dir (**belgesel** filmdir).*

Was für eine Buchmesse ist das?
Das ist **eine internationale** Buchmesse.

*Bu **nasıl bir** kitap fuarıdır?*
*Bu **uluslararası bir** kitap fuarıdır.*

Was für einen Roman hast du gelesen?
Ich habe **einen Liebes**roman gesehen.

***Nasıl bir** roman okudun?*
***Bir aşk** romanı okudum.*

Was für einem Kind willst du helfen?
Ich will **einem armen** Kind helfen.

***Nasıl bir** çocuğa yardım etmek istersin?*
***Yoksul bir** çocuğa yardım etmek isterim.*

Was für Arbeiten sind das?
Das sind **wissenschaftliche** Arbeiten.

*Bunlar **ne tür** çalışma(lar)dır?*
*Bunlar **bilimsel** çalışmadır.*

Bir şeyin adı belirtilirken tanımlık kullanılmaz:

Was für Wein trinkst du?
Ich trinke **Rot**wein.

***Ne tür** şarap içersin?*
***Kırmızı** şarap içerim.*

Was für Holz ist das?
Das ist **Brenn**holz.

*Bu **ne tür** odundur?*
*Bu, **yakacak odun**dur.*

was für ein'dan önce ilgeçler de(*Präpositionen*) gelebilir. Bu durumda ilgeçler hangi hal(durum) ile kullanılıyorsa, **ein** da o hale göre çekime uğrar:

Mit was für **einer** Person haben Sie gesprochen?

*Nasıl **bir** kişiy**le** konuştunuz?*

Ich habe **mit einem** jungen Herrn gesprochen.

*Genç **bir** bey**le** konuştum.*

Für was für **einen** Gast machst du Vorbereitungen?

*Nasıl **bir** misafir **için** hazırlık yapıyorsun?*

In was für **einem** Haus hast du gewohnt?

*Nasıl **bir** ev**de** oturdun?*

Cümlede adıl olarak kullanımı şöyledir:

	Tekil		*nasıl biri*	Çoğul	
	m	n	f		
N	was für ein**er**	was für ein**s**	was für ein**e**	was für welch**e**	*nasıl birileri**
A	was für ein**en**	was für ein**s**	was für ein**e**	was für welch**e**	*nasıl birilerini*
D	was für ein**em**	was für ein**em**	was für ein**er**	was für welch**en**	*nasıl birilerine*
G	was für ein**es**	was für ein**es**	was für ein**er**	--------------------	-----------------

Ein Herr ist gekommen.	*Bir bey geldi.*
Was für einer?	*Nasıl biri?*
ein alter Herr	*yaşlı bir bey*
Ich will ein Heft schenken.	*Bir defter hediye etmek istiyorum.*
Was für eins?	*Nasıl birini?*
ein kariertes Heft	*kareli bir defter(i)*
Ich gab das Geld einer Dame.	*Parayı bir bayana verdim.*
Was für einer?	*Nasıl birine?*
einer blonden Dame	*sarışın bir bayana*
Ich lese gerne Romane.	*Romanları severek okurum.*
Was für welche?	*Ne gibilerini? Ne türlerini?*
Kriminalromane	*polisiye romanlarını*
Wir haben Menschen geholfen?	*Biz insanlara yardım ettik.*
Was für welchen?	*Nasıl birilerine?*
den armen Menschen	*yoksul insanlara*

Belgisiz Adıllar

Belgisiz adıllar (*Indefinitpronomen*), belirsiz kişilerin, nesnelerin ve diğer şeylerin yerine kullanılan sözcüklerdir. Bunlardan bazıları sadece kişilerin, bazıları da sadece nesne vs.'nin yerine kullanılmaktadır. Fakat bazılarında kesin bir ayrım söz konusu değildir ve adıl, hem kişi hem de nesne için kullanılabilmektedir.

jemand: *biri, birisi, kimse, bir kimse, adamın biri*

jemand sadece kişiler için ve tekil olarak kullanılır. Belirsiz tanımlık gibi çekilir. *Akkusativ* ve *Dativ*'de istenirse çekim ekleri (-**en** ve –**em**) söylenmeyebilir:

N	jemand	*birisi*	niemand
A	jemand(**en**)	*birisini*	niemand(**en**)
D	jemand(**em**)	*birisine*	niemand(**em**)
G	jemand(**e**)**s**	*birisinin*	niemand(**e**)**s**

Ist **jemand** gekommen?	***Biri* / *Kimse*** *geldi mi?*
Hast du **jemand(en)** auf der Straße gesehen?	*Sokakta* ***birini*** *gördün mü?*
Meine Mutter denkt an **jemand(en)**.	*Annem* ***birini*** *düşünüyor.*
Mein Vater spricht mit **jemand(em)**.	*Babam* ***biriyle*** *konuşuyor.*
Ich möchte **jemand(em)** helfen.	***Birine*** *yardım etmek istiyorum.*

niemand: *hiç kimse, kimse, hiçbiri*

niemand, jemand'ın olumsuzudur. Çekimle ilgili bütün özellikleri **jemand** gibidir:

N	niemand	*hiç kimse*
A	niemand(**en**)	*hiç kimseyi*
D	niemand(**em**)	*hiç kimseye*
G	niemand(**e**)**s**	*hiç kimsenin*

Ist **niemand** gekommen?
Kimse *gelmedi mi?*

Hast du **niemand(en)** auf der Straße gesehen?
Sokakta ***(hiç) kimseyi*** *görmedin mi?*

Wir möchten **jemand(em)** helfen.
Birine *yardım etmek istiyoruz.*

Dieses Land ist **niemands** Besitz.
Bu ülke ***kimsenin*** *malı değildir.*

jeder: *her, her bir, her biri, herkes*

jeder hangi adın yerine ya da adla birlikte kullanılırsa o adın tanımlığına göre çekime uğrar. Sıfatla ya da sıfat olmadan çekilirken, belirli tanımlık gibi çekilir. Devamlı tekildir. Tek başına kullanılırken tamlayan durumu (*Genitiv*) yoktur:

Bir adla birlikte şöyle çekilir:

	Tekil	**her genç kadın**							
	m			**n**			**f**		
N	jed**er**	mutige	Mann	jed**es**	brave	Kind	jed**e**	junge	Frau
A	jed**en**	mutigen	Mann	jed**es**	brave	Kind	jed**e**	junge	Frau
D	jed**em**	mutigen	Mann	jed**em**	braven	Kind	jed**er**	jungen	Frau
G	jed**es**	mutigen	Mannes	jed**es**	braven	Kindes	jed**er**	jungen	Frau

Jeder Mensch soll seine Pflicht tun.
***Her** insan görevini yapmalı.*

Die Kinder müssen **jeden** Tag Milch trinken.
*Çocuklar **her** gün süt içmeli.*

Die Traditionen **jedes** Landes sind anders.
***Her** ülkenin gelenek ve görenekleri farklıdır.*

Adıl olarak kullanımı şöyledir:

	Tekil			
	m	**n**	**f**	
N	jed**er**	jed**es**	jed**e**	*her biri*
A	jed**en**	jed**es**	jed**e**	*her birini*
D	jed**em**	jed**em**	jed**er**	*her birine*
G	--------	--------	------	-------------

Jeder muss arbeiten.
***Herkes** çalışmak zorundadır.*

Mich kennt hier **jeder**.
*Beni burda **herkes** tanır.*

Mein Kollege bittet **jeden** um eine Zigarette.
*İş arkadaşım **herkesten** bir sigara rica ediyor.*

Ich gab **jedem** von den Kindern einen Ballon.
*Çocukların **her birine** bir balon verdim.*

einer: *bir, biri, birisi, herhangi bir, bir şey, bir tane*

einer hangi adın yerine kullanılırsa o adın tanımlığına göre çekime uğrar. Tekil olarak kullanılır ve belirli tanımlığın aldığı ekleri alır. Tamlayan durumu (*Genitiv*) yoktur. Çoğul biçiminde **welche** (*birkaçı, birkaç tane, biraz, bazı)* kullanılabilir:

	Tekil				Çoğul
	m	**n**	**f**		
N	ein**er**	ein(**e**)**s**	ein**e**	*biri, bir şey*	(welch**e**)
A	ein**en**	ein(**e**)**s**	ein**e**	*birini, bir şeyi*	(welch**e**)
D	ein**em**	ein**em**	ein**er**	*birine, bir şeye*	(welch**en**)
G	--------	--------	-------	-------------------	----------

Sind alle da? Nein, es fehlt noch **einer**.
*Herkes burada mı? Hayır, daha **biri** eksik.*

Das sind schöne Äpfel. Probiere **einen**! Nimm dir **welche**!
*Bunlar güzel elmalar. **Birini** dene! Kendine **birkaç tane** al!*

Aber **eines** ist sicher, ich bleibe nicht hier.
*Ancak **bir şey** kesin, ben burada kalmayacağım.*

Einer hat lange auf dich gewartet.
***Biri(si)** uzun süre seni bekledi.*

Einer dieser Kinder hat den Schlüssel verloren.
*Bu çocuklardan **biri** anahtarı kaybetti.*

Was kann man machen, wenn **einer** verletzt wird?
***Biri** yaralandığında ne yapılabilir?*

Ich möchte ein Glas Bier. Bitte hol mir **eins**!
*Bir bira istiyorum. Lütfen bana **bir tane** getir!*

Eins darfst du nicht vergessen, nämlich dass ich dich niemals vergesse.
***Bir şeyi** unutmamalısın, yani seni asla unutmayacağımı.*

Sind alle Schüler gekommen? Nein, es fehlen noch **welche.**
*Bütün öğrenciler geldi mi? Hayır, daha **birkaçı** eksik.*

Haben Sie **einen** Bleistift?
Bir kuşun kaleminiz var mı?

Ja, ich habe **einen**.
*Evet, **bir tane** var.*

Nein, ich habe **keinen**.
Hayır, yok.

einer adılının, **irgendeiner**, **irgendeins**, **irgendeine** biçimleri de vardır. Bu da tıpkı **einer** gibi kullanılır.

keiner: *hiçbiri; hiçbirisi, kimse, hiç, hiç kimse, hiçbir tane*

keiner, **einer**'in olumsuzudur. Dolayısıyla özellikleri **einer** ile ayınıdır. Tek farkı, bunun çoğul biçiminin olması:

	Tekil				Çoğul	
	m	n	f			
N	kein**er**	kein(**e**)**s**	kein**e**	*hiçbiri, hiçbir şey*	kein**e**	*hiçbiri, hiçbir şey*
A	kein**en**	kein(**e**)**s**	kein**e**	*hiçbirini, hiçbir şeyi*	kein**e**	*hiçbirini, hiçbir şeyi*
D	kein**em**	kein**em**	kein**er**	*hiçbirine, hiçbir şeye*	-------	------------------------
G	---------	---------	-------	--------------------------	-------	------------------------

Keiner hat nach dir gefragt.
***Kimse** seni sormadı.*

Keiner dieser Kinder hat den Schlüssel verloren.
*Bu çocuklardan **hiçbiri** anahtarı kaybetmedi.*

Hast du Geld? Nein, ich habe **keins**.
*Paran var mı ? Hayır, (**hiç**) yok.*

Haben Sie Kinder? Nein, wir haben **keine**.
*Çocuğunuz var mı? Hayır, (**hiç**) yok.*

Gibt es hier Kinos? Nein, es gibt **keine**.
*Burada sinema var mı? Hayır, (**hiç/hiçbir tane**) yok.*

man: *insan, adam, herkes, kişi*

man belirsiz bir kişiyi ifade eder. Devamlı 3. tekil kişiye göre çekilir. Çekimi şöyledir:

N	man	*insan*
A	(einen)	*birini*
D	(einem)	*birine*
G	--------	-------

man'ın özne olduğu cümleler ya etken (*Aktiv*) ya da edilgen (*Passiv*) olarak çevrilir:
Wenn **man** will, kann **man** alles machen.
***İnsan** isterse her şeyi yapabilir / İste**n**irse her şey yapı**l**abilir.*

Man darf so was nicht machen.
***İnsan** böyle bir şeyi yapmamalıdır / Böyle bir şey yapı**l**mamalıdır.*

Man hat der Frau die Tasche gestohlen.
*Kadının çantası çal**ın**dı.*

In der Türkei ist **man** sehr gastfreundlich.
*Türkiye'de **insan** çok misafirperverdir.*

In Deutschland isst **man** wenig Brot.
***İnsan** Almanya'da az ekmek yer / Almanya'da az ekmek ye**n**ir.*

Wie sagt **man** das auf Deutsch?
*Bu, Almanca nasıl söyle**n**ir?*

Was kann **man** in so einem Fall machen ?
***İnsan** böyle bir durumda ne yapabilir / Böyle bir durumda ne yap**ıl**abilir?*

Peter ist sehr höflich. Wenn er **einen** grüßt, gibt ihm gleich die Hand.
*Peter çok kibardır, **birini** selamladığında hemen elini sıkar.*

Ich hatte damals **einem** Geld gegeben.
Ben o zamanlar birine para vermiştim.

irgendwer: *biri, birisi, herhangi biri, herhangi bir kimse, birileri, herhangi birileri, bazı*

irgendwer, kişiler için kullanılır. **wer** soru adılı gibi çekilen bu adılın çoğulu **irgendwelche** biçimindedir:

	Tekil		**Çoğul**	
N	irgend**wer**	*herhangi biri*	irgendwelch**e**	*herhangi birileri*
A	irgend**wen**	*herhangi birini*	irgendwelch**e**	*herhangi birilerini*
D	irgend**wem**	*herhangi birine*	irgendwelch**en**	*herhangi birilerine*
G	-------------	------------------	irgendwelch**er**	*herhangi birilerinin*

Bir adla birlikte şöyle kullanılır:
Gestern sind **irgendwelche** Fremde gekommen.
*Dün **bazı** yabancılar geldi.*

Adıl olarak kullanımı şöyledir:
Irgendwer wird das schon tun.
***Herhangi biri** artık bunu yapacak.*

Hast du **irgendwen** in der Stadt getroffen?
*Şehirde **herhangi biriyle** karşılaştın mı?*

Haben Sie all das **irgendwem** erzählt?
*Bütün bunları **herhangi birine** anlattınız mı?*

Irgendwelche können heute zu uns kommen.
***Herhangi birileri** bugün bize gelebilir.*

irgendwer, **irgendeiner** ve **irgendjemand** gibi sözcüklerin anlamı aynıdır ve bunlar kişiler için kullanılır.

irgend- sözcüğü, başka soru adıllarıyla da kullanılır:

irgend**etwas** (=irgend**was**)	: *herhangi bir **şey***
irgend**wann**	: *herhangi bir **zaman***
irgend**wie**	: *herhangi bir **şekilde***
irgend**wo**	: *herhangi bir **yerde***
irgend**woher**	: *herhangi bir **yerden***
irgend**wohin**	: *herhangi bir **yere***

Er kommt **irgendwoher** und geht **irgendwohin**.
***Herhangi bir yerden** gelip **herhangi bir yere** gidiyor.*

Hast du dem Gast **irgendwas** angeboten?
*Misafire **herhangi bir şey** ikram ettin mi?*

Ich habe **irgendwo** meinen Schlüssel verloren.
*Anahtarımı **herhangi bir yerde** kaybettim.*

Ich muss **irgendwie** meiner Familie helfen.
***Herhangi bir şekilde** aileme yardım etmeliyim.*

Irgendwann können wir uns treffen.
***Herhangi bir zaman** buluşabiliriz.*

Bring mir **irgendwas** zu trinken!
*Bana içecek **herhangi bir şey** getir!*

etwas (=**was**): *bir şey, biraz*

etwas, **was** olarak da kullanılır. Olumsuzu **nichts** sözcüğüdür. Her ikisi de nesne ve olaylar için kullanılır. Tekil olarak kullanılan bu adıllar çoğul anlam da içerebilir. Çekimleri aynı olan bu sözcükler, bütün durumlarda (*Nominativ, Akkusativ, Dativ*) çekim eki almaz:

	Adıl olarak				Tamlama olarak	
N	etwas	*bir şey*	nichts	*hiçbir şey*	etwas Neu**es**	*yeni bir şey*
A	etwas	*bir şeyi*	nichts	*hiçbir şeyi*	etwas Neu**es**	*yeni bir şeyi*
D	etwas	*bir şeye*	nichts	*hiçbir şeye*	etwas Neu**em**	*yeni bir şeye*
G	-------	----------	--------	-------------	---------------	----------------

Tamlama olarak şöyledir:

Gibt es bei Ihnen **etwas / was** Neues?	*Sizde yeni **bir şey** var mı?*
Sie will heute **etwas** Schönes kochen.	*O bugün güzel **bir şey** pişirmek istiyor.*
Könnten Sie mir **etwas** Brot geben?	*Bana **biraz** ekmek verebilir miydiniz?*
Ich möchte noch **etwas** Bier.	***Biraz** daha bira istiyorum.*
Ich möchte **etwas** warmes Wasser.	***Biraz** sıcak su istiyorum.*
Haben Sie noch **etwas** Zeit?	***Biraz** daha zamanınız var mı?*

Hier gibt es **nichts** Interessantes.	*Burada ilginç **(hiç)bir şey** yok.*
Sie will uns **nichts** Neues erzählen.	*O, bize yeni **hiçbir şey** anlatmak istemiyor.*

Adıl olarak tek başına kullanımı şöyledir:

Etwas ist bestimmt passiert.	***Bir şey(ler)** mutlaka olmuştur.*
Haben Sie **etwas** zu essen?	*Yiyecek **bir şey**iniz var mı?*
Ich habe **etwas** gegessen.	*Ben **bir şey(ler)** yedim.*
Ich will Ihnen **etwas** sagen.	*Size **bir şey** söylemek istiyorum.*
Ich habe **etwas** für ihn gekauft.	*Onun için **bir şey** satın aldım.*
Er hat **nichts** gegessen.	*O **hiçbir şey** yemedi.*
Sie sind mit **nichts** zufrieden.	*Onlar **hiçbir şeyden** memnun değil.*
Im Büro steht **nichts** außer einem Tisch.	*Büroda bir masadan başka **hiçbir şey** yok.*

Günlük dilde **etwas** yerine daha çok **was** tercih edilir:

Bring mir **was** zu lesen!	*Bana okuyacak **bir şey(ler)** getir!*
Darf ich Sie **was** fragen?	*Size **bir şey** sorabilir miyim?*
Gib mir auch **was** Neues!	*Bana da yeni **bir şey** ver!*

alle / alles: *bütün, hepsi, herkes, tüm, tümü, her, her şey*

alle, çoğul olarak ve kişiler için kullanılır, ancak bazen nesneler ve olaylar için de kullanılabilir. **alles** ise tekil olarak nesne ve olaylar için kullanılır. Ancak bunun bazen kişiler için de kullanıldığı görülür. **alle** ya da **alles** sözcüğünün adıl olarak kullanılabilmesi için adı geçen kişi ya da nesnelerin önceden belirtilmesi gerekir. **alle**'den sonra gelen sıfatlar bütün durumlarda –**en** ekini alır:

Tamlama olarak kullanımı şöyledir:

Sıfatsız çekim:				Sıfatlı çekim:			
	alle						
N	all**e**	Kinder	*bütün çocuklar*	alle	klein**en**	Kinder	*bütün küçük çocuklar*
A	all**e**	Kinder	*bütün çocukları*	alle	klein**en**	Kinder	*bütün küçük çocukları*
D	all**en**	Kinder**n**	*bütün çocuklara*	allen	klein**en**	Kindern	*bütün küçük çocuklara*
G	all**er**	Kinder	*bütün çocukların*	aller	klein**en**	Kinder	*bütün küçük çocukların*

	alles		
N	all**es**	Wichtig**e**	*bütün önemli şeyler*
A	all**es**	Wichtig**e**	*bütün önemli şeyleri*
D	all**em**	Wichtig**en**	*bütün önemli şeylere*
G	all**es**	Wichtig**en**	*bütün önemli şeylerin*

Tamlama olarak birlikte kullanıldıkları sözcükten önce ya da sonra gelebilir. Belirli tanımlık (*der, die, das*), işaret adılı (*dieser, diese, dieses*) ve iyelik adılından (*mein, dein, sein* vs.) önce, **all** biçiminde de kullanılır. Adlaşmış sıfatlar ile tanımlığı olmayan adların önünde bulunur:

Ich wünsche Ihnen **alles Gute.**	***Her şey** gönlünüzce olsun*!
Alle diese Leute sind Ausländer.	***Bütün** bu insanlar yabancıdır.*
All diese Leute sind Ausländer.	***Bütün** bu insanlar yabancıdır.*
All das habe ich selbst gemacht.	***Bütün** bunları ben kendim yaptım.*
Alle meine Freunde waren da.	***Bütün** arkadaşlarım oradaydı.*
All meine Freunde waren da.	***Bütün** arkadaşlarım oradaydı.*
Er wünscht **uns allen** viel Glück.	*O **hepimize** bol şans diliyor.*
Mein Freund hat **uns alle** eingeladen.	*Arkadaşım **hepimizi** davet etti.*
Wir alle sind von ihm eingeladen worden.	***Hepimiz** onun tarafından davet edildik.*
<u>Wir</u> gehen **alle** ins Kino.	***Hepimiz** sinemaya gidiyoruz.*
Alle Straßen sind leer.	***Bütün** sokaklar boş.*
<u>Die Straßen</u> sind **alle** leer.	*Sokakların **hepsi** boş.*
Klemens hat mir von **allem** Wichtigen erzählt.	*Klemens bana **bütün** önemli şeylerden bahsetti.*

Die Damen fahren immer mit **aller** Vorsicht.
*Bayanlar hep **büyük bir** dikkatle araba sürer.*

Günther hat mich mit **allen** seinen Freunden besucht.
*Günther **bütün** arkadaşlarıyla beni ziyaret etti.*

Was wollen <u>diese Studenten</u> **alle**?
***Bütün** bu öğrenciler ne istiyor?*

Wo hast du **all** die schönen Sachen gekauft?
*Güzel şeylerin **hepsini** nerede satın aldın?*

Adıl olarak kullanımı şöyledir:

	alle		**alles**	
N	alle	*hepsi*	all**es**	*hepsi*
A	alle	*hepsini*	alles	*hepsini*
D	all**en**	*hepsine*	all**em**	*hepsine*
G	all**er**	*hepsinin*	-------	---------

Alle sind schon nach Hause gegangen.
Hepsi *çoktan eve gitti.*

Ich habe keine Äpfel mehr. Ich habe **alle** gegessen.
Hiç elmam kalmadı. ***Hepsini*** *yedim.*

Ich habe mit **allen** gesprochen.
Hepsiyle *konuştum.*

Es ist der Wunsch **aller**, eine Weltreise zu machen.
Bir dünya seyahati yapmak ***herkesin*** *arzusudur.*

Alles einsteigen!
Herkes *binsin!*

Er machte einen Scherz, und **alles** lachte.
O bir şaka yaptı ve (bütün) ***herkes*** *güldü.*

In diesem Land ist **alles** in Ordnung.
Bu ülkede ***her şey*** *yolunda.*

Die Schüler wissen **alles** über Deutschland.
Öğrenciler Almanya hakkında ***her şeyi*** *biliyor.*

Der arme Mann hat **alles** verkauft.
Yoksul adam ***her şeyi*** *sattı.*

Wir bin mit **allem** zufrieden.
Biz ***her şeyden*** *memnunuz.*

Alle müssen raus!
Hepsi / herşeyin çıkarılması lazım.

Vor **allem** müssen Sie auf Ihre Gesundheit achten.
Her şeyden *önce sağlığınıza dikkat etmelisiniz.*

viele / vieles: *çok, çoğu, epey, birçok, birçoğu, çok şey, birçok şey*

viele daha çok kişiler için kullanılır, ancak nesne ve olaylar için kullanılabilir. **vieles** ise tekil olarak nesne ve olaylar için kullanılır:

Tamlama olarak kullanımı şöyledir:

	Sıfatsız çekim:			Sıfatlı çekim:			
	viele						
N	vie**le**	Freunde	*birçok arkadaş*	viele	gut**e**	Freunde	*birçok iyi arkadaş*
A	vie**le**	Freunde	*birçok arkadaşı*	viele	gut**e**	Freunde	*birçok iyi arkadaşı*
D	viel**en**	Freunde**n**	*birçok arkadaşa*	vielen	gut**en**	Freunden	*birçok iyi arkadaşa*
G	viel**er**	Freunde	*birçok arkadaşın*	vieler	gut**er**	Freunde	*birçok iyi arkadaşın*

	vieles		
N	viel**es** Gut**e**	*birçok iyi şey*	viel Gut**es**
A	viel**es** Gut**e**	*birçok iyi şeyi*	viel Gut**es**
D	viel**em** Gut**en**	*birçok iyi şeye*	viel Gut**em**
G	---------------	------------------	---------------

Bu sözcük, tekil olarak kullanılan nesne ya da olaylarla ilgili adlardan önce **viel** biçiminde kullanılır ve hiçbir çekim eki almaz:

N	viel Geld / Zeit	*çok para / zaman*
A	viel Geld / Zeit	*çok parayı / zamanı*
D	viel Geld / Zeit	*çok paraya / zamana*
G	---------------------	--------------------------

In diesem Land sind **viele** Menschen sehr arm.
*Bu ülkede **birçok** insan çok yoksuldur.*

Ich habe **viele** Bekannte in Ankara.
*Ankara'da **birçok** tanıdığım var.*

Hast du die **vielen** Menschen gesehen?
***Çoğu** insanları gördün mü?*

Vielen Dank für die Hilfe!
*Yardım için **çok** teşekkürler!*

Du hast **viel** Geld.
***Çok** paran var.*

Ich habe **viel** Zeit.
Çok** zamanım var / Zamanım **çok

Wir wünschen dir **viel** Glück.
*Sana **bol** şans diliyoruz.*

Darf ich **viel** süße Sachen essen?
***Çok** tatlı şeyleri yiyebilir miyim?*

Adıl olara kullanımı şöyledir:

	viele		**vieles**	
N	viel**e**	*birçoğu*	viel**es**	*birçoğu*
A	viel**e**	*birçoğunu*	viel**es**	*birçoğunu*
D	viel**en**	*birçoğuna*	viel**em**	*birçoğuna*
G	viel**er**	*birçoğunun*	--------	------------

Viele wollen Deutsch lernen.
Bir (çoğu) *Almanca öğrenmek istiyor.*

Hast du Verwandte? Ja, ich habe **viele**.
Akrabaların var mı? Evet, ***epey*** *var.*

Hast du Bücher? Ja, ich habe **viele**.
Kitabın var mı? Evet, ***epey / çok*** *var.*

Wir sind gestern mit **vielen** zusammengetroffen.
Biz dün ***birçoğuyla*** *buluştuk.*

Die Schüler lernen in der Schule **vieles**.
Öğrenciler okulda ***birçok*** *şey öğreniyor.*

Ich bin mit **vielem** nicht einverstanden.
Ben ***birçok şeye*** *razı değilim.*

Vieles, was wir erlebt haben, war sehr schön.
Yaşadığımız ***birçok şey*** *çok güzeldi.*

wenig/weniges: *az, azı, biraz, birazı, az sayıda, az sayıdaki, yetersiz, birkaç, az şey*

wenig ile ilgili çekimler ve kullanımlar aynen **viele**'deki gibidir. Zaten onun tersidir:

Tamlama olarak:

Wenige Gäste sind gekommen.
Az sayıda *misafir geldi.*

Ich habe **wenige** Bekannte in Ankara.
Ankara'da ***az*** *tanıdığım var.*

Manche Menschen haben **wenig** Geld.
Bazı insanların ***az*** *parası var.*

Ich habe **wenig** Zeit.
Az *zamanım var/ Zamanım* ***az.***

Der Kranke darf **wenig** süße Sachen essen.
Hasta ***biraz*** *tatlı şeyleri yiyebilir.*

Mit ein **wenig** Geduld erreicht man mehr.
Biraz *sabırla insan daha çok şey elde eder.*

Der Gast nimmt nur ein **wenig** Milch in den Kaffee.
*Misafir kahveye sadece **biraz** süt alıyor.*

Adıl olarak:
Wenige sind bis Mitternacht geblieben.
***Azı/birazı** gece yarısına kadar kaldı.*

Hast du viele Bücher? Nein, ich habe **wenige**.
*Çok kitabın var mı? Hayır, **az / birkaç tane** var.*

Ich habe **weniges** vergessen.
*Ben **birazını** unuttum.*

einige / einiges: *birkaç, birkaçı, bazı, bazısı, bir iki, bir ikisi, birkaç şey, bir iki şey, bazı şeyler, az, tek tük, hayli, kimi*

Öncekilerde olduğu gibi, genellikle **einige** kişiler, **einiges** ise nesneler için kullanılır. Ancak **einige** bazen nesneler için de kullanılabilir:

Tamlama olarak kullanımı şöyledir:

Sıfatsız çekim: Sıfatlı çekim:

	einige					
N	einig**e**	Freunde	einige	gut**e**	Freunde	*birkaç iyi arkadaş*
A	einig**e**	Freunde	einige	gut**e**	Freunde	*birkaç iyi arkadaşı*
D	einig**en**	Freunde**n**	einigen	gut**en**	Freunden	*birkaç iyi arkadaşa*
G	einig**er**	Freunde	einiger	gut**er**	Freunde	*birkaç iyi arkadaşın*

	einiges		
N	einig**es**	Wichtig**e**	*birkaç önemli şey*
A	einig**es**	Wichtig**e**	*birkaç önemli şeyi*
D	einig**em**	Wichtig**en**	*birkaç önemli şeye*
G	---------------------------		------------------------

Mein Sohn hat **einige** interessante Bücher gekauft.
*Oğlum **birkaç** ilginç kitap satın aldı.*

Ich will dir **einiges** Interessante erzählen.
*Sana **birkaç ilginç şey** anlatmak istiyorum.*

Bu sözcük tekil adlarla birlikte şöyle de çekilir:

	einig							
N	einig**er**	Mut	*biraz cesaret*	einig**es**	Geld	einig**e**	Zeit	*bir müddet*
A	einig**en**	Mut	*biraz cesareti*	einig**es**	Geld	einig**e**	Zeit	*bir müddeti*
D	einig**em**	Mut	*biraz cesarete*	einig**em**	Geld	einig**er**	Zeit	*bir müddete*
G	------------------		-------------------	------------------		----------------		-----------------

Adıl olarak:

	einige		einiges	
N	einig**e**	*birkaçı*	einig**es**	*birkaç şey*
A	einig**e**	*birkaçını*	einig**es**	*birkaç şeyi*
D	einig**en**	*birkaçına*	einig**em**	*birkaç şeye*
G	einig**er**	*birkaçının*	----------	-------------

Wir haben nur **einige** zur Hochzeit eingeladen.
*Sadece **birkaçını** düğüne davet ettik.*

Einige von uns waren sehr müde.
***Birkaç**ımız çok yorgunduk.*

Ich war heute in der Stadt, um **einiges** zu kaufen.
***Birkaç şey** satın almak için bugün şehirdeydim.*

Die Studenten sind mit **einigem** nicht zufrieden.
*Öğrenciler **bazı şeylerden** memnun değil.*

Haben Sie diese interessanten Bücher gelesen?
Bu ilginç kitapları okudunuz mu?

Ja, **einige** habe ich schon gelesen.
*Evet, **birkaçını** okudum.*

mancher / manches / manche: *bazı, bazısı, bazıları, bazı kimse(ler), kimse, bazı şey(ler), kimi(si), nice, birçok, türlü türlü*

Sözcüklerin tanımlığına göre tekilde **mancher, manches, manche,** çoğulda ise **manche** olur. Dolayısıyla **manch** sözcüğü tekil ve çoğul olarak her cinsten adla birlikte kullanılabilir:

Tamlama olarak:

	Tekil						Çoğul	*bazı kadınlar*
N	manch**er**	Mann	manch**es**	Kind	manch**e**	Frau	manch**e**	Frauen
A	manch**en**	Mann	manch**es**	Kind	manch**e**	Frau	manch**e**	Frauen
D	manch**em**	Mann	manch**em**	Kind	manch**er**	Frau	manch**en**	Frauen
G	manch**en**	Mann**es**	manch**en**	Kind**es**	manch**er**	Frau	manch**er**	Frauen
	manch**es**	Herrn						

manches

N	manch**es**	Neu**e**	*bazı yeni şey(ler)*
A	manch**es**	Neu**e**	*bazı yeni şey(ler)i*
D	manch**em**	Neu**en**	*bazı yeni şey(ler)e*
G	-----------	------------	-----------------------

Sıfatla birlikte genel olarak belirli tanımlıktaki çekime benzer:

	Tekil								
N	mancher	reich**e**	Mann	manches	gut**e**	Kind	manche	jung**e**	Frau
A	manchen	reich**en**	Mann	manches	gut**e**	Kind	manche	jung**e**	Frau
D	manchem	reich**en**	Mann	manchem	gut**en**	Kind	mancher	jung**en**	Frau
G	manches	reich**en**	Mannes	manches	gut**en**	Kindes	mancher	jung**en**	Frau

Sıfatla çekilirken çoğulda iki türlü çekim vardır:

	Çoğul						
N	manche	jung**en**	Frauen	manche	jung**e**	Frauen	*bazı genç kadınlar*
A	manche	jung**en**	Frauen	manche	jung**e**	Frauen	*bazı genç kadınları*
D	manchen	jung**en**	Frauen	manchen	jung**en**	Frauen	*bazı genç kadınlara*
G	mancher	jung**en**	Frauen	mancher	jung**er**	Frauen	*bazı genç kadınların*

Belirsiz tanımlıktan önce geldiğinde çekim eki almaz ve **manch** olarak kalır. Bu durum sıfatlardan önce geldiği zaman da yapılmaktadır ve sıfat tanımlık yokken nasıl çekiliyorsa öyle çekilir:

Belirsiz tanımlıktan önce:

	Tekil											
N	manch	**ein**	reich**er**	Mann	manch	**ein**	gut**es**	Kind	manch	**eine**	jung**e**	Frau
A	manch	**einen**	reich**en**	Mann	manch	**ein**	gut**es**	Kind	manch	**eine**	jung**e**	Frau
D	manch	**einem**	reich**en**	Mann	manch	**einem**	gut**en**	Kind	manch	**einer**	jung**en**	Frau
G	manch	**eines**	reich**en**	Mannes	manch	**eines**	gut**en**	Kindes	manch	**einer**	jung**en**	Frau

Sıfattan önce:

	Tekil								
N	manch	reich**er**	Mann	manch	gut**es**	Kind	manch	jung**e**	Frau
A	manch	reich**en**	Mann	manch	gut**es**	Kind	manch	jung**e**	Frau
D	manch	reich**em**	Mann	manch	gut**em**	Kind	manch	jung**er**	Frau
G	manch	reich**en**	Mannes	manch	gut**en**	Kindes	manch	jung**er**	Frau

	Çoğul		
N	manch	jung**e**	Frauen
A	manch	jung**e**	Frauen
D	manch	jung**en**	Frauen
G	manch	jung**er**	Frauen

Manche Leute lernen eine Fremdsprache schnell.
***Bazı** insanlar bir yabancı dili çabuk öğrenir.*

Manch reiche Leute helfen den Armen.
***Bazı** zengin insanlar yoksullara yardım eder.*

Der Arbeitgeber mit **manchen** Arbeitnehmern gesprochen.
*İşveren **bazı** işçilerle görüştü.*

Adıl olarak kullanımı şöyledir:

	Tekil				Çoğul	
	m	n	f			
N	manch**er**	manch**es**	manch**e**	*bazısı*	manch**e**	*bazıları*
A	manch**en**	manch**es**	manch**e**	*bazısını*	manch**e**	*bazılarını*
D	manch**em**	manch**em**	manch**er**	*bazısına*	manch**en**	*bazılarına*
G	-------------	------------	-----------	-----------	-----------	-----------

	Tekil		
	m	n	f
N	manch **einer**	manch **ein(e)s**	manch **eine**
A	manch **einen**	manch **ein(e)s**	manch **eine**
D	manch **einem**	manch **einem**	manch **einer**
G	------------------	-------------------	-----------------

Die Zuschauer haben schon **manches** gesehen.
***Seyirciler bazı şeyleri** gördü.*

Mancher ist im Leben glücklich aber **mancher** nicht.
***Bazısı** hayatta mutlu ancak **bazısı** değil.*

Manche sind sehr optimistisch.
***Bazıları** çok iyimser.*

Die Ausländer haben damals in Deutschland **manches** erlebt.
*Yabancılar o zamanlar Almanya'da **bazı şeyler** yaşadı.*

Manch einer hält sich für fleißiger, als er ist.
***Bazı kimse** kendini olduğundan daha çalışkan görür.*

etliche / etliches: *epeyce, birçok, birçoğu, birkaç, birkaçı, bir hayli, bazı*

Burda da yine genel olarak **etliche** kişiler için, **etliches** ise nesneler için kullanılır. Ancak daha öncekilerde olduğu gibi **etliche** bazen nesne ve olaylar için de kullanılabilir.

Tamlama olarak kullanımı şöyledir:

Sıfatsız çekim: Sıfatlı çekim:

	etliche						
N	etlich**e**	Männer	*birçok adam*	etliche	jung**e**	Männer	*birçok genç adam*
A	etlich**e**	Männer	*birçok adamı*	etliche	jung**e**	Männer	*birçok genç adamı*
D	etlich**en**	Männer**n**	*birçok adama*	etlichen	jung**en**	Männern	*birçok genç adama*
G	etlich**er**	Männer	*birçok adamın*	etlicher	jung**er**	Männer	*birçok genç adamın*

	etliches		
N	etlich**es**	Neu**e**	*birçok yeni şey*
A	etlich**es**	Neu**e**	*birçok yeni şeyi*
D	etlich**em**	Neue**n**	*birçok yeni şeye*
G	-----------------------		---------------------

Der Dieb war **etliche** Monate im Gefängnis.
*Hırsız **birkaç** ay hapishanede yattı.*

Adıl olarak kullanımı şöyledir:

	etliche		**etliches**	
N	etliche	*birçoğu*	etlich**es**	*birçok şey*
A	etliche	*birçoğunu*	etlich**es**	*birçok şeyi*
D	etliche**n**	*birçoğuna*	etlich**em**	*birçok şeye*
G	----------	----------	----------	---------------

Letztes Jahr haben **etliche** bei uns gewohnt.
*Geçen yıl **birçoğu** bizde kaldı.*

Man lernt im Laufe der Zeit **etliches**.
*İnsan zamanla **birçok şey** öğreniyor.*

mehrere: *birçok, birçoğu, bazıları, çeşitli, bir sürü, epeyce*

mehrere daha çok kişiler, **mehreres** de nesne ve olaylar için kullanılır. Ancak **mehrere** nesne ve olaylar için de kullanılabilir.

Kullanımı şöyledir:

Tamlama olarak:

Sıfatsız çekim: Sıfatla çekim:

	mehrere					
N	mehrer**e**	Kinder	mehrer**e**	klein**e**	Kinder	*birçok küçük çocuk*
A	mehrer**e**	Kinder	mehrer**e**	klein**e**	Kinder	*birçok küçük çocuğu*
D	mehrer**en**	Kinder**n**	mehrer**en**	klein**en**	Kinder**n**	*birçok küçük çocuğa*
G	mehrer**er**	Kinder	mehrer**er**	klein**er**	Kinder	*birçok küçük çocuğun*

Paul hat **mehrere** Geschwister. *Paul'un **birçok** kardeşi var.*

Adıl olarak:

N	mehrer**e**	*birçoğu*
A	mehrer**e**	*birçoğunu*
D	mehrer**en**	*birçoğuna*
G	mehrer**er**	*birçoğunun*

Ich habe noch **mehreres** zu tun.	*Yapacak **bir sürü işim** var.*
Hast du diese Bücher gelesen?	*Bu kitapları okudun mu?*
Ja, ich habe **mehrere** gelesen.	*Evet, **birçoğunu** okudum.*

sämtliche: *bütün, hepsi, herkes, hep birlikte*

Bunun kullanımı da şöyledir:

Tamlama olarak:

Sıfatsız çekim: Sıfatla çekim:

sämtliche

N	sämtlich**e**	Bücher	sämtlich**e**	billig**en**	Bücher	*bütün ucuz kitaplar*
A	sämtlich**e**	Bücher	sämtlich**e**	billig**en**	Bücher	*bütün ucuz kitapları*
D	sämtlich**en**	Bücher**n**	sämtlich**en**	billig**en**	Büchern	*bütün ucuz kitaplara*
G	sämtlich**er**	Bücher	sämtlich**er**	billig**en**	Bücher	*bütün ucuz kitapların*

Ich habe **sämtliche** Bekannte in Deutschland besucht.
*Almanya'daki **bütün** akrabaları ziyaret ettim.*

Der Sammler hat **sämtliche** wertvollen Briefmarken verkauft.
*Koleksiyoncu **bütün** değerli pulları sattı.*

ein bisschen: *biraz, azıcık, bir miktar, bir parça*

Çekimde hiçbir ek almaz. Sıfatla birlikte çekildiğinde sıfat, tanımlık olmadan yapılan sıfat çekimindeki ekleri alır:

N	ein bisschen Milch	*biraz süt*	ein bisschen warm**e** Milch	*biraz sıcak süt*
A	ein bisschen Milch	*biraz sütü*	ein bisschen warm**e** Milch	*biraz sıcak sütü*
D	ein bisschen Milch	*biraz süte*	ein bisschen warm**er** Milch	*biraz sıcak süte*
G	------------------------	-------------	-----------------------------------	----------------------

Hast du Hunger?	Ja, **ein bisschen**.
Karnın aç mı?	*Evet, **biraz**.*

Möchten Sie Zucker in den Tee?	Ja, **ein bisschen**.
Çaya şeker ister misiniz?	*Evet, **biraz**.*

Das kleine Kind möchte **ein bisschen** schlafen.
Küçük çocuk biraz *uyumak istiyor.*

jedermann: *herkes, herhangi bir kimse*

jedermann sadece kişiler için kullanılır. Tamlayan durumunun(*Genitiv*) dışında hiçbir çekim eki almaz. Tamlayan durumunda (yani bir adla kullanılırken) kendisinden sonra gelen adın tanımlığı söylenmez:

N	jedermann
A	jedermann
D	jedermann
G	jederman**s**

In diesem Dorf geht **jedermann** in die Kirche.	*Bu köyde* ***herkes*** *kiliseye gider.*
Helmut grüsst nicht **jedermann** auf der Straße.	*Helmut sokakta* ***herkesi selamlamaz.***
Alte Dame erzählt **jedermann** ihre Sorgen.	*Yaşlı bayan* ***herkese*** *derdini anlatıyor.*
In Istanbul zu leben, ist nicht **jedermanns** Sache.	*İstanbul'da yaşamak* ***herkesin*** *harcı değildir.*

ganz: *bütün, tam, tamamen, büsbütün, oldukça, pek, çok, her tarafta, her yerde*

Bazen çekim eki alır bazen almaz. Kulanımı şöyledir:
In **ganz** Köln feiert man Karneval.
Köln'ün ***her yerinde*** *karnaval kutlanır.*

Ganz Europa interessiert sich für die Türkei.
Bütün *Avrupa Türkiye ile ilgileniyor.*

Das Wetter war den **ganzen** Tag schön.
Hava ***bütün*** *gün güzeldi.*

lauter: *sırf, sadece, yalnızca, hepsi, baştan aşağı, bir sürü*

Çekim eki almaz:
Das sind **lauter** Lügen.
Bunlar ***baştan aşağı*** *yalan.*

Der Beamte macht uns **lauter** Schwierigkeiten.
Memur bize ***sırf/bir sürü*** *güçlük çıkarıyor.*

Wir sahen **lauter** Schnee auf dem Berg.
Dağda ***sadece*** *kar gördük.*

Auf dem Ball traf ich **lauter** Bekannte.
Baloda ***bir sürü*** *tanıdıkla karşılaştım.*

18- Ekleri tamamlayınız!

1. derselbe defekt_ Fernseher, dasjenige zerrissen_ Tischtuch
2. die Farbe klein_ Hutes, die Größe neu_ Kleides, die Halskette treu_ Hunde
3. die teur_ Autos, den alt_ Esel, das groß_ Kamel
4. Wir möchten erfrischend_ Limonaden (rot_ Wein, echt_ Obstsaft (m))
5. diesen lügend_ Politikern, diese mutig_ Männer
6. die korpulent_ Dame, der freundlich_ Lehrer, das hoh_ Haus
7. frisch_ Brot, heiß_ Suppe, kalt_ Milch, stark_ Kaffee, schwarz_ Tee
8. dieselben wacklig_ Stühle, denselben wacklig_ Stühlen
9. dem klein_ Mädchen, der arm_ Tante, dem nett_ Herr_
10. des tief_ Tales, der golden_ Halskette, des dunkl_ Waldes
11. den dunkl_ Wälder_, den teur_ Wohnungen, den klein_ Mädchen
12. mit gelb_ Jacke (hübsch_ Tasche, schwarz_ Handschuhen)
13. Herr Braun kauft einen grau_ Anzug (eine rot_ Sportjacke und schwarz_ Hüte)
14. die Wähler dies_ klein_ Parteien, jener kaputt_ Wagen
15. ein edl_ Wein, einen saur_ Apfel, ein hoh_ Gebäude, eine schön_ Blume
16. eines warm_ Kleides, einem finster_ Tunnel, einer gefährlich_ Kurve
17. Wir helfen einem arm_ Menschen, (arm_ Mann, arm_ Männern, arm_ Frau)
18. diese alt_ Dame, diesen billig_ Mantel, dieses wertvoll_ Schmuckstück

19- Koyu yazılan sözcüklerin yerine şahıs zamirlerini söyleyiniz!

1. **Der alte Herr** sucht überall **seinen Hund.**
2. Sie danken **den Freunden** für die Einladung.
3. **Der Briefträger** gibt **Norbert** einen Brief.
4. Meine Mutter schenkt **meinem Bruder** einen Computer.
5. Der Touristenführer hat **den Reisenden ein schönes Hotel** empfohlen.
6. Der Fahrer zeigte dem Polizisten **seinen Führerschein.**
7. Viele Menschen haben **ihre Häuser** im Krieg verloren.

20- Örnekteki gibi yapınız! İstediğiniz iyelik zamirini alabilirsiniz.

der Platz — mein Platz, meinen Platz, meinem Platz, meines Platzes
meine Plätze, meine Plätze, meinen Plätzen, meiner Plätze

1. die Blume (-n), die Katze (-n), das Wörterbuch (¨-er), das Glas (¨-er)
2. der Arzt (¨-e), die Einladung (-en), der Garten (¨-), der Koffer (-)

21- Örnekteki gibi yapınız! İstediğiniz iyelik zamirini alabilirsiniz.

die Katze / der Nachbar — Die Katze gehört **meinem** Nachbarn.

1. der Hund / die Nichte
2. die Regenschirme / die Schwester (Pl.)
3. die Möbel / die Mieterin
4. das Fahrrad / die Tochter
5. die Brille / der Sohn
6. der Schmuck / die Schwägerin
7. die Handschuhe / die Großeltern (Pl.)

22- Örnekteki gibi yapınız!

Wo ist **mein** Lexikon? **Dein / Ihr** Lexikon ist dort/hier/da.
Wo sind **meine** Lexika? **Deine / Ihre** Lexika sind dort.

1. Wo ist **unser** Regenschirm?
2. Wo sind **deine** Hefte?
3. Wo ist **sein** Hemd?
4. Wo sind **ihre** Schallplatten?
5. Wo sind **deine** Kinder?

23- Sorulardaki iyelik zamirinin(*Possessivpronomen*) *Akkusativ* ve *Dativ* biçimlerini yazınız!

1. Das ist Peter mit ... Familie (... Tochter, ... Sohn, ... Eltern)
2. Das ist Maria mit ... Schwester (... Nachbarin, ... Freundinnen, ... Bruder)
3. Das sind Jörg und Tina mit ... Vater (... Söhnen, ... Nichte, ... Kind)
4. Herr Müller arbeitet für ... Familie (... Enkelkinder, ... Großvater, ... Tochter)
5. Frau Müller arbeitet für ... Kinder (... Familie, ... Bruder, ... Tochter)
6. Peter und Hans arbeiten für ... Kinder (... Söhne, ... Familie, ... Tochter)

24- Ekleri tamamlayınız!

1. ihren modern_ Stehlampen, unser orientalisch_ wertvoll_ Teppich
2. die Briefe unsr_ nett_ Freunde, die Farbe sein_ alt_ Teppichs
3. dein alt_ Auto, meinen neu_ Wagen, ihre groß_ Tasche
4. unsre schön_ Vase, Ihrer alt_ Freundin, Ihren herrlich_ Bildern
5. die Reise dein_ alt_ Tante, die Frage mein_ fleißig_ Freunde
6. eur_ alt_ Möbel (Pl.), ihre klein_ Kinder
7. seiner gestrig_ Zeitung, meinem gestreift_ Kleid, deines alt_ Fahrrads
8. die Geschwindigkeit dein_ schnell_ Motorrads
9. deine zweit_ Garage, die Bäume Ihr_ hübsch_ Gartens
10. Was haben Sie mit Ihr_ schwarz_ Katze gemacht?
11. Was hast du ohne dein_ elegant_ Wagen gemacht?

25- Soruları cevaplayınız!

1. Wer ist **das?** (Frau Böll, Bettina, meine Nichte, der Arzt)
2. Was ist **das?** (eine Uhr, der Sessel, ein Ball, das Briefpapier, ein Vogel)
3. Wer sind **das?** (unsre Nachbarn, meine Kinder, die Reisenden)
4. Was sind **das?** (die Geschenke, die Servietten, die Würste)

26- Ekleri tamamlayınız!

1. diesen faul_ Jungen, diesen erfolgreich_ Sportler
2. diesen unverständlich_ Ausdrücken, das Glas dies_ klein_ Brille
3. dies_ billig_ Teppich, dies_ gelb_ Haus, dies_ lang_ Weg
4. das Subjekt dies_ einfach_ Nebensatzes, die Hoffnung dies_ reich_ Mannes
5. Solch_ ein_ Kühlschrank würde ich gerne kaufen.
6. Ein_ solch_ Fotoapparat würde ich nicht kaufen.

7. dies_ teur_ Teppiche, dies_ billig_ Häuser, dies_ lang_ Wege
8. Ich habe _selb_ Herren (_selb_ Bettler, _selb_ Dame) geholfen.
9. Wir haben _selb_ modern_ Kühlschrank (_ selb_ teur_ Waschmaschine)
10. Wir haben _selb_ kompliziert_ Bügeleisen (_selb_ bunt_ Küchenmöbel) gekauft.

27- Örnekteki gibi, sözcüklerin *feminin* ve çoğul biçimlerini yazınız!

dieser Engländer : **diese** Engländer, **diese** Engländerin, **diese** Engländerinnen

1. **jenes** Lehrers
2. **diesem** Türken
3. **denselben** Arzt
4. **jenen** Arbeiter
5. **jener** Schauspieler
6. **jenem** Zollbeamten
7. **diesen** Ausländer
8. **solchem** Patienten
9. **denselben** Mieter
10. **solcher** Optimist
11. **derselbe** Käufer
12. **desselben** Kellners
13. **dieses** Richters
14. **solcher** Kunde

28- Örnekteki gibi cümle oluşturunuz!

der Computer / kompliziert

Was halten Sie von **diesem** Computer?

Also **diesen** Computer kaufe ich nicht, **der** ist mir zu kompliziert.

1. der Roman / dick
2. die Küchenmöbel (Pl.) / unmodern
3. die Nähmaschine / alt
4. das Dampfbügeleisen / unpraktisch
5. die Waschmaschine / groß

die Maschine / modern

Welche Maschine empfehlen Sie mir?

Ich empfehle Ihnen **diese** Maschine, **die** ist modern.

1. der Anzug / zur Zeit im Sonderangebot
2. der Videorecorder / sehr preiswert
3. das Bücherregal / unglaublich preiswert
4. der Taschenrechner / sehr zuverlässig

29- Örnekteki gibi cümle oluşturunuz!

das Bett / vor dem Fenster / der Bruder

Wie gefällt Ihnen **das** Bett vor diesem Fenster?

Das gefällt mir recht gut; **dasselbe** hat mein Bruder gekauft.

1. **die** Stehlampe / in der Ecke / die Tante
2. **der** Sessel / am Kamin / die Verwandten
3. **der** Fernseher / auf dem Tisch / der Freund
4. **die** Einrichtung / im Wohnzimmer / der Schwager
5. **das** Radio / in der Küche / die Nachbarin

30- Koyu yazılan yerlerin sorularını bulunuz!

1. Der Dieb hat **der alten Dame die Handtasche** gestohlen.
2. Haben Sie zufällig **das Spielzeug meiner Tochter** gefunden?
3. Er schickt **seinen Eltern** ein Paket.
4. Ich spiele **mit meinen Söhnen** Fußball.
5. Dieses Geschenk ist **für unsre Kollegen.**
6. Das ist **der Computer deines Bruders.**

31- Koyu yazılan yerlerden hangisine *welcher* ya da *was für (ein)* sorusu sorulur?

1. Die Schüler haben **die ersten Übungen** noch nicht gemacht.
2. Die Schüler brauchen **linierte Hefte**.
3. **Eine blonde Dame** fragte ihn nach der Adresse ihres Freundes.
4. Das Geld steckt in der Tasche **des schwarzen Anzugs**.
5. In Frankfurt findet immer **eine internationale Buchmesse** statt.
6. Das Geld ist in **der schwarzen Tasche**.
7. Das sind **wissenschaftliche Untersuchungen**.
8. Sie zieht **das weiße** oder **das gelbe Kleid** an.
9. Sie wünscht sich **ein leichtes Sommerkleid**.
10. Heute sind wir wieder **dem Mann mit der Brille** begegnet.
11. Sie suchen **eine Wohnung mit Heizung**.
12. Sie fahren mit **dem D-Zug um 9 Uhr.**
13. Diese Moschee ist **eine sehr alte Moschee**.
14. Er kauft sich **eine dunkelblaue Krawatte**.
15. **Den neuen Anzug** trägt er gern.
16. Wir wollen **von dieser alten Geschichte** nicht mehr hören.
17. Sie haben gestern **einen Dokumentarfilm** gesehen.
18. **Ein Schauspieler aus Paris** hat den Film gedreht.

32- Koyu yazılan sözcüklerin yerine belgisiz adıllarını(*Indefinitpronomen*) yazınız!

1. **Alle Menschen** müssen die Tierarten schützen.
2. In der Türkei fahren **alle Autofahrer** rechts.
3. In vielen Ländern arbeitet **kein Mensch** am Sonntag.
4. Ich kenne in dieser Kleinstadt **keinen Mann.**
5. In Deutschland sprechen **alle Menschen** Deutsch.
6. Kennen Sie in diesem Dorf **einen Menschen?**
7. Wenn **ein Mann** Wissenschaftler ist, muss er viel lesen.
8. Sie hat **einer Person** getraut.
9. **Die Menschen** müssen die Umwelt nicht verschmutzen.

33- Örnekteki gibi yapınız!

Hat jemand **ein** Wörterbuch? — Ja, ich habe **eins.**
Nein, ich habe **keins.**

1. Brauchen Sie noch **eine** Tüte?
2. Möchte jemand **einen** Fahrplan?
3. Haben Sie vielleicht **einen** Taschenrechner?
4. Möchte jemand **ein** Feuerzeug?

In der Sprache, die man am schlechtesten spricht, kann man am wenigsten lügen.
(Hebbels Tagebücher)

SIFATLARIN DERECELENDİRİLMESİ (*KOMPARATION*)

Sıfatların derecelendirilmesi Almancada *Komparation* ya da *Steigerung* olarak adlandırılmaktadır. Derecelendirmede üç derece söz konusudur:

1. derece sıfatın yalın halidir → *der Positiv* (–)
2. derece sıfatın üstünlük (karşılaştırma) derecesidir → *der Komparativ* (**-er**)
3. derece sıfatın en üstünlük derecesidir → *der Superlativ* (**-(e)st**)

Sıfatın hiç ek almamış yalın hali 1. derecedir. 2. derecede **-er**, 3. derecede ise **-(e)st** ekini alır.

1. Derece		**2. Derece**		**3. Derece**	
richtig	*doğru*	richtig**er**	***daha** doğru*	richtig**st**	***en** doğru*
billig	*ucuz*	billig**er**	***daha** ucuz*	billig**st**	***en** ucuz*
schön	*güzel*	schön**er**	***daha** güzel*	schön**st**	***en** güzel*

Ancak her zaman böyle güllük gülistanlık değil, kurala uymayan bazı durumlar söz konusudur.

1. Kökünde /**a**, **o**, **u**/ gibi ünlülerden biri olan tek heceli sıfatlar, 2. ve 3. derecede inceltme işareti (*Umlaut* **..**) alır:

1. Derece	2. Derece	3. Derece
arm	**ärm***er*	**ärm***st*
kl**u**g	kl**ü**g*er*	kl**ü**g*st*
l**a**ng	l**ä**ng*er*	l**ä**ng*st*
w**a**rm	w**ä**rm*er*	w**ä**rm*st*

Örneğin bu gruba şu sıfatlar girer:

arm	*yoksul*	krank	*hasta*
dumm	*deli*	kurz	*kısa*
grob	*kaba*	lang	*uzun*
hart	*sert*	scharf	*keskin*
jung	*genç*	schwach	*zayıf*
kalt	*soğuk*	stark	*kuvvetli*
klug	*akıllı*	warm	*sıcak**

Bazılarında inceltme işareti gelebilir de gelmeyebilir de:

blass	*solgun*	fromm	*dindar*
glatt	*düzgün*	rot	*kırmızı*
nass	*ıslak*	krumm	*eğri*
schmal	*dar*	gesund	*sağlıklı*

* Burada sıfatların bütün anlamları verilmiştir. Doğal olarak her sıfatın başka anlamlarıda vardır.

Ancak aşağıdaki sıfatlar inceltme işareti (*Umlaut ..*) almaz:

1. Derece	2. Derece	3. Derece
v**o**ll	v**o**ll*er*	v**o**ll*st*
kl**a**r	klarer	kl**a**rst

barsch	*sert*	roh	*çiğ*
blank	*parlak*	rund	*yuvarlak*
brav	*terbiyeli*	sacht	*yumuşak*
bunt	*renkli*	sanft	*nazik, yumuşak*
dumpf	*boğuk*	satt	*tok*
fahl	*solgun*	schlaff	*gevşek*
falsch	*yanlış*	schlank	*ince*
flach	*düz*	schlau	*kurnaz*
froh	*neşeli*	schroff	*sarp*
hohl	*oyuk*	starr	*sabit*
hold	*şirin*	stolz	*kibirli*
kahl	*çıplak*	straff	*gergin*
klar	*açık*	stumpf	*kör*
knapp	*kıt*	stur	*dik kafalı*
lahm	*kötürüm*	toll	*mükemmel*
matt	*donuk*	voll	*dolu*
morsch	*çürük*	wahr	*gerçek*
platt	*düz*	wund	*yaralı*
plump	*hantal*	zahm	*ehlileşmiş*
rasch	*tez*	zart	*nazik*

Ayrıca birden fazla heceli sıfatlar, ortaçlardan yapılan sıfatlar (*Partizip*) ile yabancı dillerden alınan sıfatlarda, /**a**, **o**/ ve /**u**/ gibi ünlülere inceltme işareti gelmez:

1. Derece	2. Derece	3. Derece
offen	**o**ffen*er*	**o**ffen*st*
p**a**ssend	p**a**ssend*er*	p**a**ssend*st*
gew**a**ndt	gew**a**ndt*er*	gew**a**ndte*st*
l**o**gisch	l**o**gisch*er*	l**o**gisch*st*

offen	*açık*	trocken	*kuru*
mager	*zayıf*	sparsam	*tutumlu*
logisch	*mantıklı*	freundlich	*dostça*
rigoros	*şiddetli*	passend	*uygun*
dunkel	*karanlık*	gewandt	*çevik*

2. Ayrıca **-d**, **-t**, **-tz**, **-s**, **-ß**, **-sch**, **–x** ve **-z** ile biten sıfatlar, 3. derecede yardımcı **-e** (*Hilfs-e*) alır. Fakat bu gruba giren *gro**ß*** sıfatı ve **-isch** ile biten çok heceli sıfatların 3. derecesinde **-e** gelmez:

1. Derece	2. Derece	3. Derece	
brei**t**	breit*er*	breit**e***st*	*geniş*
hei**ß**	heiß*er*	heiß**e***st*	*kızgın*
hüb**sch**	hübsch*er*	hübsch**e***st*	*güzel*
spi**tz**	spitz*er*	spitz**e***st*	*sivri*

stol**z**	stolz*er*	stolz**e***st*	*gururlu*
wil**d**	wild*er*	wild**e***st*	*yabani*
neidi**sch**	neidisch*er*	neidisch*st*	*kıskanç*

Zayıf eylemlerin (*schwache Verben*) 3. halinden (*Partizip Perfekt*) türetilen sıfatların(ortaç) 3. derecesinde yardımcı **-e** gelir:

1. Derece	2. Derece	3. Derece	
vertraut	vertraut*er*	vertraut**e***st*	*samimi*
zerstört	zerstört*er*	zerstört**e***st*	*mahvolmuş*

Ancak Partizip I'den (*Partizip Präsens*) türetilen sıfatlar (ortaç) ile zayıf eylemlerin 3. halinden türetilen ve **-ert, -elt, -tet** ile biten sıfatlarda 3. derecede -**e-** almaz:

1. Derece	2. Derece	3. Derece	
bedeuten**d**	bedeutend*er*	bedeutend*st*	*önemli*
zutreffen**d**	zutreffend*er*	zutreffend*st*	*isabetli*
verzweif**elt**	verzweifelt*er*	verzweifelt*st*	*ümitsiz*
bekümm**ert**	bekümmert*er*	bekümmert*st*	*üzüntülü*
gefürch**tet**	gefürchtet*er*	gefürchtet*st*	*korkulan*

3. **-el**, **-er** ve **-en** ile biten sıfatların 2. derecesinde -**e-** düşer:

1. Derece	2. Derece	3. Derece	
dunk**el**	dunkl*er*	dunkel*st*	*karanlık*
teu**er**	teur*er*	teuer*st*	*pahalı*
troc**ken**	trockn*er*	trocken*st*	*kuru*

4. Sayıca az olan bazı sıfatlar da kurala uymaz ve kendine özgü derecelendirilmeleri vardır:

1. Derece	2. Derece	3. Derece	
gern	lieb*er*	lieb*st*	*severek*
gut	bess*er*	be*st*	*iyi*
hoch	höh*er*	höch*st*	*yüksek*
nah	näh*er*	näch*st*	*yakın*
viel	meh*r*	mei*st*	*çok*

5. Bazı sıfatlarda Türkçede de olduğu gibi derecelendirme yapılamamaktadır. Özellikle yer ve zamanla ilgili sıfatlar bu özelliği gösterir:

heutig	*bugünkü*	dortig	*oradaki*
gestrig	*dünkü*	hiesig	*buradaki*
jetzig	*şimdiki*	zwei	*iki*

Sıfatların üç derecesi de ya sıfat tamlaması *(Adjektivattribut)* ya da belirteç (*Adverb*) olarak kullanılabilir.

a- Sıfat Olarak

Sıfatların üç derecesini de bir adla birlikte sıfat tamlaması (*Adjektivattribut*) biçiminde kullanabiliriz:

	Tekil								
	1. Derece							*yaşlı bayan*	
N	der	*lange*	Weg	das	*schöne*	Wetter	die	*alte*	Dame
A	den	*langen*	Weg	das	*schöne*	Wetter	die	*alte*	Dame
D	dem	*langen*	Weg	dem	*schönen*	Wetter	der	*alten*	Dame
G	des	*langen*	Weges	des	*schönen*	Wetters	der	*alten*	Dame
	2. Derece							*daha yaşlı bayan*	
N	der	*läng**ere***	Weg	das	*schön**ere***	Wetter	die	*ält**ere***	Dame
A	den	*läng**eren***	Weg	das	*schön**ere***	Wetter	die	*ält**ere***	Dame
D	dem	*läng**eren***	Weg	dem	*schön**eren***	Wetter	der	*ält**eren***	Dame
G	des	*läng**eren***	Weges	des	*schön**eren***	Wetters	der	*ält**eren***	Dame
	3. Derece							*en yaşlı bayan*	
N	der	*läng**ste***	Weg	das	*schön**ste***	Wetter	die	*ält**este***	Dame
A	den	*läng**sten***	Weg	das	*schön**ste***	Wetter	die	*ält**este***	Dame
D	dem	*läng**sten***	Weg	dem	*schön**sten***	Wetter	der	*ält**esten***	Dame
G	des	*läng**sten***	Weges	des	*schön**sten***	Wetters	der	*ält**esten***	Dame

	Çoğul								
	1. Derece				2. Derece				
N	die	*alten*	Damen	*yaşlı bayanlar*	die	*ält**eren***	Damen	*daha*	*yaşlı bayanlar*
A	die	*alten*	Damen	*yaşlı bayanları*	die	*ält**eren***	Damen	*daha*	*yaşlı bayanları*
D	den	*alten*	Damen	*yaşlı bayanlara*	den	*ält**eren***	Damen	*daha*	*yaşlı bayanlara*
G	der	*alten*	Damen	*yaşlı bayanların*	der	*ält**eren***	Damen	*daha*	*yaşlı bayanların*
	3. Derece								
N	die	*ält**esten***	Damen	*en yaşlı bayanlar*					
A	die	*ält**esten***	Damen	*en yaşlı bayanları*					
D	den	*ält**esten***	Damen	*en yaşlı bayanlara*					
G	der	*ält**esten***	Damen	*en yaşlı bayanların*					

Kayseri ist eine **große** Stadt.
*Kayseri **büyük** bir şehir.*

Ankara ist eine **größere** Stadt als Kayseri.
*Ankara Kayseri'den **daha büyük** bir şehirdir.*
Istanbul ist die **größte** Stadt.
*İstanbul **en büyük** şehirdir.*

Ararat ist der **höchste** Berg der Türkei.
Ağrı Dağı Türkiye'nin en yüksek dağıdır.

Du bist der **beste** Freund der Welt.
Sen dünyanın en iyi arkadaşısın.

Orhan Pamuk ist einer der **berühmtesten** Schriftsteller der Türkei.
Orhan Pamuk Türkiye'nin en ünlü yazarlarından biridir.

Ich habe einem der **fleißigsten** Studenten ein Geschenk gegeben.
En çalışkan öğrencilerden birine bir hediye verdim.

Ich habe den Roman eines der **berühmtesten** Schriftsteller der Türkei gelesen.
Türkiye'nin en ünlü yazarlarından birinin romanını okudum.

Diese Dame ist eine der **berühmtesten** Ärztinnen auf der ganzen Welt.
Bu bayan dünyadaki en ünlü doktorlardan biridir.

Dikkat! Sıfat 3. derecede devamlı belirli tanımlık (*bestimmter Artikel*) ile kullanılır.

b- Belirteç Olarak

Belirteçler, eylem, sıfat ve belirteçlerle kullanılır, çekime uğramaz ve küçük yazılır. Sıfatların üç derecesi de bir eylemle birlikte kullanılabilir. Bu durumda belirteç görevi üstlenirler:

Ich bin **arm**.	*Ben **yoksul**um.*	(1. Derece)
Du bist **ärmer** als ich.	*Sen benden **daha yoksul**sun.*	(2. Derece)
Er ist **am ärmsten**.	*O **en yoksul**dur.*	(3. Derece)

Sıfat, 2. derecede (*Komparativ*) belirteç olarak kullanıldığı zaman **daha** anlamına gelen **-er** ekini alır ve bir kıyaslama yapıldığında **-den**, **-dan** anlamına gelen **als** kullanılır. En üstünlük derecesi olan 3. derecede sıfatın başına **am** ve sonuna **-(e)sten** eki getirilir.

Belirteçler, 1. ve 2. derecede genellikle aşağıdaki kıyaslama sözcükleriyle (*Vergleichspartikel*) kullanılır:

1. Derece:

so (ebenso) .... wie : *..... kadar, gibi, aynı*

so .... **wie** arasında sıfatın devamlı 1. derecesi kullanılır. Çünkü buradaki kıyaslamada bir eşitlik söz konusudur:

Ceyda ist so **jung** wie ich.
*Ceyda benim kadar **gençtir**.*

Dieses Brot ist so **hart** wie ein Stein.
*Bu ekmek bir taş gibi **sert**tir.*

2. Derece:

.... als : *-den, -dan*

als'tan önce daima sıfatın 2. derecesi kullanılır.
Istanbul ist **schöner** als Ankara.
*İstanbul Ankara'dan **daha güzel**dir.*

Ceyda ist **älter** als ilayda.
*Ceyda İlayda'dan **daha büyük**tür.*

Du bist **fauler** als ich.
*Sen benden **daha tembel**sin.*

Wo kann man **besser** einkaufen als hier?
*Burdan **daha iyi** nerede alışveriş yapılabilir?*

34- Aşağıda verilenleri Almancaya çeviriniz!

1. en yoksul insanlara, güzel bir bayanın, dünyaca ünlü bir yazarın
2. tembel bir işçiyi, daha tembel bir işçiye, en tembel işçinin
3. ucuz bir halı, daha uzun bir yol, en yakın köyün
4. yüksek dağ, daha yüksek dağı, en yüksek dağın
5. daha güzel bir yaşam, en karanlık gecenin, daha iyi bir ülke

35- Boş bırakılan yerlere sıfatların 2. ve 3. derecelerini (2. *Komparativ*, 3. *Superlativ*) ve ilgili ekleri getiriniz!

1. Wie heißt der ... (klein) (3.) Kontinent der Welt?
2. Welcher ist der ... (lang) (3.) Fluß der Welt?
3. Wie heißt der ... (hoch) (3.) Berg der Welt?
4. Wann ist der ... (kurz) (3.) Tag in der Türkei?
5. Wie heißt der ... (groß) (3.) Ozean?
6. Ich habe viel_ Geld, meine Schwester hat ... (2.) Geld als ich, mein Onkel hat das ... Geld von allen.
7. Ich bin fleißig_ Schüler, mein Freund ist fleißig_ (2.) Schüler als ich, mein Bruder ist der fleißig_ (3.) Schüler.
8. Kayseri ist eine schön_ Stadt, Izmir ist eine schön_ (2.) Stadt als Kayseri, Istanbul ist die schön _ Stadt der Türkei.
9. Es ist das ....(arm)(3.) Land aller Länder.
10. Wo ist ...(kalt) (3.)?
11. Wo regnet es ...(viel)(3.)?
12. Wie tief ist die ...(tief)(3.) Stelle der Welt?

36- Verilen sıfatların 2. ve 3. derecelerini (*Komparativ*, *Superlativ*) yazınız!

1. das **dünne** Heft, den **wertvollen** Bildern, der **höfliche** Herr
2. dem **verrückten** Mann, des **hübschen** Mädchens, der **nahen** Dörfer
3. der **edlen** Dame , des **wilden** Tieres, der **giftigen** Schlange
4. die **netten** Menschen, der **breite** Schrank, der **gute** Orientteppich
5. die **elegante** Dame, **merkwürdige** Geschichte, **altes** Spielzeug

37- Örneğe benzer şekilde cümle oluşturunuz!

weit sein: die Post, das Kino, die Universität.
Die Post ist **weit**, das Kino ist **weiter** als die Post, die Universität ist **am weitesten**.

1. warm sein: die Suppe, der Tee, der Kaffee.
2. jung sein: meine Mutter, meine Schwester, meine Nichte
3. teuer sein: der Fernseher, das Auto, das Haus
4. hoch springen: ich, Ali, Veli.
5. nah sein: der Weg zur Schule, der Weg zur Post, der Weg zum Bahnhof.
6. Peter, gern essen: das Hammelfleisch, das Rindfleisch, das Schweinefleisch

38- Örneğe benzer şekilde cümle oluşturunuz!

die Lampe / hell — Ist die Lampe nicht **hell**?
Sie könnte **heller** sein.

1. die Wohnung/ modern
2. der Anzug / billig
3. die Einkaufstasche / fest
4. die Handschuhe / klein
5. Herr Schröder / zuverlässig
6. die Möbel / elegant

39- Örneğe benzer şekilde cümle oluşturunuz!

Ilayda spricht ... Deutsch als Gülay (gut / Dilara)
Ilayda spricht **besser** Deutsch als Gülay.
Aber Dilara spricht **am besten.**

1. Kaffee trinke ich .... als Bier (gern / Tee)
2. Der Amazonas ist .... als der Mississippi. (lang / der Nil)
3. Man reist mit dem Zug .... als mit dem Bus (schnell / mit dem Flugzeug)
4. In Indien ist der Analphabetismus .... als in der Türkei (verbreitet / in Afghanistan)

40- Örneğe benzer şekilde cümleler oluşturunuz!

Ich möchte einen bequemen Sessel. Haben Sie keinen **bequemeren?**
Nein, das ist **der bequemste**, den wir haben.

1. ein Paar leichte Wanderschuhe
2. ein wertvolles Porzellan
3. einen kleinen Kalender
4. ein buntes Hemd
5. einen preiswerten Computer

41- *so...wie* ile cümle oluşturunuz!

alt sein: sein Bruder, ich
Sein Bruder ist **so** alt **wie** ich.

1. nett sein: ihre Kusine, ihre Tante
2. gefährlich sein: ein Skorpionstich, ein Schlangenbiss
3. interessant sein: die Zeitung, die Illustrierte
4. langsam essen: er, sein Freund
5. viel essen: sie, ihre Schwester

CÜMLE VE CÜMLE ÇEŞİTLERİ (*SATZARTEN*)

Cümlelerin birtakım çeşitleri(*die Satzarten*) vardır. Bunlar genel olarak şöyledir:

A. Yapılarına göre:

1. Biçimlerine göre:
   - a. Basit cümle (*einfacher Satz*) : *Wir lernen Deutsch.*
   - b. Bileşik cümle (*zusammengesetzter Satz*) : *Ich weiß , wo er wohnt.*
     1. Temel cümle (*Hauptsatz*) : *Er arbeitet in Deutschland.*
     2. Yan cümle (*Nebensatz*) : *Er kommt nicht,* ***weil er krank ist.***
2. Yüklemlerine göre:
   - a. Ad cümlesi (*nominaler Satz*) : *Sie ist eine Lehrerin.*
   - b. Eylem cümlesi (*verbaler Satz*) : *Ich wohne in Köln.*

B. Anlamlarına göre:

1. İfade cümlesi (*Aussagesatz*) : *Ich lade meinen Freund ein.*
2. Soru cümlesi (*Fragesatz*) : *Wann kommst du?*
   Lernst du Deutsch?
3. Emir cümlesi (*Befehlssatz*) : *Setzen Sie sich!*
4. Dilek-istek cümlesi (*Wunschsatz*) : *Wenn ich doch reich wäre!*
5. Ünlem cümlesi (*Ausrufesatz*) : *Welch ein schöner Tag!*
6. Olumlu ya da olumsuzluklarına göre:
   - a. Olumlu cümle (*affirmativer Satz*) : *Wir besuchen den Onkel.*
   - b. Olumsuz cümle (*negativer Satz*) : *Wir besuchen den Onkel* ***nicht.***

A. Yapılarına Göre

1. Biçimlerine Göre

a. Basit Cümle

Sadece bir çekimli eylemle kurulan ve bir bağımsız yargıyı içeren cümleye basit cümle (*der einfache Satz*) denir. Kuşkusuz, bir cümle sadece bir sözcükten de oluşabilir. Öznesi (*Subjekt*), yüklemi (*Prädikat*) ve nesnesi (*Objekt*) olan basit bir cümlede cümle ögelerinin (*Satzglieder*) yerleri aşağıdaki gibidir:

Ich	**verstehe**	den Satz	*Ben cümleyi anlıyorum.*
Ich	**habe**	den Satz verstanden.	*Ben cümleyi anladım.*
I	**II**	III	
Özne	Çekimli eylem	Nesne	

Yardımcı eylemi olmayan, yani sadece esas eylemi (*Hauptverb*) olan basit bir cümlede birinci sırada özne, ikinci sırada mutlaka özneye göre çekilen yüklem yani çekimli eylem yer alır ve yeri asla değişmez. Yüklemden sonra cümlenin nesnesi ve diğer ögeleri gelir. Örnek cümlemizdeki **verstehen** eyleminin yeri değişmez. Her zaman ikinci sıradadır. Bir cümlede

yardımcı eylem (*Hilfsverb*) varsa, ikinci sırada yardımcı eylem bulunur ve esas eylem cümlenin sonunda yer alır:

Ich	**habe**	den Satz	verstanden.	(*Perfekt*)
Ich	**werde**	den Satz	verstehen.	(*Futur*)
I	**II**	III	IV	
Özne	Yardımcı eylem	Nesne	Esas eylem	

Örneklerde görüldüğü gibi, birinci sırada cümlenin öznesi *(ich)*, ikinci sırada mutlaka yardımcı eylem *(haben / weden)*, üçüncü sırada nesne *(den Satz)* vs. ve en son esas eylem *(verstehen)* yer almaktadır.

Özne, normal olarak cümlenin başında 1. sırada bulunur, ancak cümle içine de alınabilir. Bu durumda öznenin yerine başka cümle ögesi getirilir, çünkü cümlenin yeri boş kalmaz, doldurmak gerekir. Özne cümle içine alındığında -bazı özel durumlar hariç- ikinci sıradaki çekimli eylemden sonra yer alır. Öznenin yerine getirilen cümle ögesi vurgulanmış olur:

Ich kaufe heute das Geschenk.	*Ben bugün hediyeyi satın alıyorum.*
Ich kaufe heute das Geschenk.	*Bugün hediyeyi ben satın alıyorum.*
Heute kaufe **ich** das Geschenk.	*Ben hediyeyi bugün satın alıyorum.*
Das Geschenk kaufe **ich** heute.	*Ben bugün hediyeyi satın alıyorum.*

Bir cümlede özne (*Subjekt*) ve nesneyi (*Objekt*) belirleyebilmek için şu sorular sorulur:

		Kişi		Nesne	
Özne	→	**wer**	*kim*	**was**	*ne*
Nesne	→	**wen**	*kimi*	**was**	*neyi*
		wem	*kime*	-----	-----

Buna göre örnek cümlemizdeki özne ve nesneyi şöyle belirleyebiliriz:

Ich	verstehe	den Satz.	*Ben cümleyi anlıyorum.*
wer (kim)		**was** (neyi)	

Wer versteht den Satz?	***Kim*** *cümleyi anlıyor?*
Ich verstehe den Satz.	***Ben*** *cümleyi anlıyorum.*

Was verstehe ich?	*Ben neyi anlıyorum.*
Ich verstehe **den Satz**.	*Ben* ***cümleyi*** *anlıyorum.*

Fatih	gibt	**seiner Tochter**	**ein Geschenk**.	*Fatih kızına bir hediye veriyor.*
wer		**wem**	**was**	

b. Bileşik Cümle

Bileşik cümleler (*zusammengesetzter Satz*) birbirine bağlaçlarla bağlanır. Bağlaçlar genel olarak iki gruba ayrılır:

1. Esas cümleleri birbirine bağlayan bağlaçlar
2. Bir esas cümleyi bir ya da birden fazla yan cümleye bağlayan bağlaçlar

Bu nedenle bileşik cümleler ya birden fazla temel cümleden (*Hauptsatz*) ya da bir temel cümle ve temel cümleyi tamamlayan bir ya da birden fazla yan cümleden (*Nebensatz*) oluşur. Dolayısıyla bileşik cümleler, içinde birden fazla çekimli eylem ve birden fazla yargı bulunan cümlelerdir:

1. Temel (esas) cümle
2. Yan cümle

Temel cümle, çekimli eylemi ikinci sırada olan ve temel yargıyı taşıyan cümledir. Temel cümlede başta özne, özneden sonra mutlaka yüklem ve yüklemden sonra nesne vs. gelir:

Wir **laden** heute den Direktor ein. *Biz bugün müdürü davet ediyoruz.*

Bileşik bir cümle iki ya da daha fazla temel cümleden oluşabilir. Bu gibi durumlarda cümleleri birbirine bir bağlaç bağlar:

Ich fahre mit dem Taxi, **denn** ich habe keine Zeit.

|------Esas cümle-------|, |-----Esas cümle ---|

Taksiyle gidiyorum, çünkü zamanım yok.

Klemens ging nach Hause, machte die Tür auf, ging ins Wohnzimmer, setzte sich in den Sessel **und** schlief ein.

Klemens *eve gitti, kapıyı açtı, oturma odasına gitti, koltuğa oturdu* ***ve*** *uykuya daldı.*

Bileşik bir cümle, bir temel cümle ve bir ya da birden fazla yan cümleden oluşuyorsa, genel olarak önce temel cümle sonra yan cümle(ler) gelir. Yan cümle, temel cümlenin anlamını tamamlayan cümledir. Yan cümlenin başında, yan cümleyi temel cümleye bağlayan bir bağlaç (*Konjunktion*) bulunur. Bağlaçtan sonra özne, özneden sonra nesne vs. ve en son yan cümlenin çekimli eylemi yer alır. Dolayısıyla yan cümle, yüklemi, yani özneye göre çekilen eylemi sonda olan cümledir.

Ich **bin** **sehr müde**, weil ich heute viel gearbeitet habe.

Özne + Yüklem + ..., Bağlaç + Özne + ...+ Yüklem.

|--------- Esas cümle --------------|, |---------------Yan cümle -----------------|

Ben *bugün çok çalıştığım için* ***çok yorgunum.***

Ancak –bazı durumlar hariç- yan cümle başa da alınabilir:

Weil ich heute viel gearbeitet habe, **bin ich sehr müde**.

Bağlaç + Özne +.................+ Yüklem, Yüklem+ Özne+.............,

|-----------------Yan cümle ---------------|, |----- Esas cümle ----------|

Yan cümle başa alındığında, yan cümlenin bittiği yere mutlaka virgül konur ve temel cümlenin çekimli eylemiyle devam edilir:

Bir temel cümle ve birden fazla yan cümleye şu örnek verilebilir:

Ich weiß nicht, dass mein Freund, der in Ankara studiert, sein Studium beendet hat.

Ankara'da öğrenim gören arkadaşımın öğrenimini bitirdiğini ***bilmiyorum.***

2. Yüklemlerine Göre

a. Ad Cümlesi

Yüklemi ad olan cümlelere denir.

Heinrich **ist Lehrer**.	*Heinrich* ***öğretmendir****.*
Wolf **ist fleißig**.	*Wolf* ***çalışkandır****.*

b. Eylem Cümlesi

Yüklemi eylem olan cümlelere denir.

Der Schüler **wiederholt** den Satz. *Öğrenci cümleyi* ***tekrarlıyor****.*

B. Anlamlarına Göre

Günlük yaşamda aşağdaki cümle biçimleriyle sıkça karşılaşırız:

1. İfade Cümlesi

İfade cümlesi(*Aussagesatz*), bir yargıyı, bir gerçeği bildirmek için yüklemi bildirme kiplerinden biriyle kurulan cümledir:

Maria	findet	den Schlüssel.		*Maria anahtarı buluyor.*
Maria	hat	den Schlüssel	gefunden.	*Maria anahtarı buldu.*
I	II	III		
Özne	Çekimli eylem	Nesne		

Basit bir ifade cümlesinde başta özne, ikinci sırada mutlaka, özneye göre çekilen eylem ve daha sonra diğer ögeler yer alır.

2. Soru Cümlesi

İki türlü soru cümlesi (*Fragesatz*) vardır:

a. Soru sözcüğü ile yapılan

b. Soru sözcüğü olmadan, eylemin başa alınmasıyla yapılan

a. Soru sözcüğü(*mit Fragewort*) ile yapılan soru cümlelerinde cümlenin başında *wer, was, warum, wo, woher, wohin* gibi soru sözcükleri, ondan sonra özneye göre çekilen eylem, eylemden sonra özne ve daha sonra nesne ve diğer ögeler gelir:

Warum	lernen	Sie	Deutsch?		***Neden*** *Almanca öğreniyorsunuz?*
Warum	haben	Sie	Deutsch	gelernt?	***Neden*** *Almanca öğrendiniz?*
I	II	III	IV		
Soru sözcüğü	Çekimli eylem	Özne	Nesne		

b. Soru sözcüğü olmadan (*ohne Fragewort*) yapılan soru cümlelerinde ilk sırada özneye göre çekilen eylem, sonra cümlenin öznesi ve daha sonra nesnesi vs. yer alır:

Lernen	Sie	Deutsch?		*Almanca öğreniyor musunuz?*
Haben	Sie	Deutsch	gelernt?	*Almanca öğrendiniz mi?*
I	II	III		
Çekimli eylem	Özne	Nesne		

Almancada Türkçedeki gibi normal ifade cümlelerini vurgu ile soru cümlesine dönüştürebiliriz:

Du fliegst heute nach Deutschland?

Bugün Almanya'ya uçuyorsun? (*Bugün Almanya'ya mı uçuyorsun?*)

3. Emir Cümlesi

Emir cümlesi (*Befehlssatz / Imperativsatz*) eylemle başlar. Almancada üç kişiye (**du**, **ihr**, **Sie**) emredilir. İlk iki adıl (**du** ve **ihr**) emir cümlesinde söylenmez:

Lerne Deutsch!	*Almanca öğren*!	(**du**)
Lernt Deutsch!	*Almanca öğrenin*!	(**ihr**)
Lernen Sie Deutsch!	*Almanca öğreniniz*!	(**Sie**)
Steig in den Bus ein!	*Otobüse bin*!	(**du**)
Steigt in den Bus ein!	*Otobüse binin*!	(**ihr**)
Steigen Sie in den Bus ein!	*Otobüse bininiz*!	(**Sie**)

Dikkat edilirse emir cümleleri soru cümlelerine benzemektedir, çünkü ikisi de eylemle başlamaktadır. Bu tür cümlelerin soru mu yoksa emir mi olduğunu belirlemek için ya cümlenin sonundaki işarete ya da eylemlerin çekimlerine bakmak gerekir.

4. Dilek-İstek Cümlesi

İstek cümlesi(*Wunschsatz*), yüklemi istek kipi olan cümle türüdür. Almancada *Konjunktiv II* ile yapılır. Adı geçen konuda detaylı olarak değinilmektedir. Dilek-istek cümleleriyle gerçekte var olmayan ya da gerçekleşmeyen durumlar dile getirilir. Arzu edilen ve istenen şeyler gelecekte gerçekleşebilir ya da gerçekleşmeyebilir. Bu cümleler yan cümle özelliğini gösterir, yani çekimli eylem cümlenin sonunda yer alır. Cümle ya **wenn** sözcüğü ya da çekimli eylemle başlar, sonra özne, daha sonra da nesne vs. gelir. Cümle **wenn** sözcüğü ile başlarsa yan cümle gibi olur ve çekimli eylem cümlenin sonunda yer alır. Ayrıca **doch**, **bloss**, **nur** gibi pekiştirme ifade eden sözcükler kullanılır:

Wenn ich doch reich wäre!	*Keşke zengin olsam*!
Wäre ich doch reich!	*Keşke zengin olsam*!
Wenn ich doch reich gewesen wäre!	*Keşke zengin olsaydım*!
Wäre ich doch reich gewesen!	*Keşke zengin olsaydım*!

5. Ünlem Cümlesi

Ünlem cümlesi (*Ausrufesatz*), içinde ünlem (*Interjektion / Ausruf*) bulunan ya da ünlem kavramı veren cümleye denir. Bilindiği üzere ünlemler sevinme, korku, kızma, şaşma, acıma gibi duyguları ve birtakım doğa seslerini yansıtmaya yarar. Aslında bütün sözcükleri ünlem gibi kullanmak veya her cümleyi söyleyişe göre ünlem cümlesine dönüştürmek mümkün:

Ach ja!	*Ha evet! / Evet öyle!*
Ach so!	*(Ha) öyle mi?*
Welch ein schöner Tag!	*Ne güzel bir gün!*

6. Olumlu ya da Olumsuzluklarına Göre

a. Olumlu Cümle

Olumlu cümle(*affirmativer Satz*), yüklemi olumlu yargı bildiren cümledir:

Ich helfe dir gerne.	*Ben sana seve seve yardım ederim.*
Ich esse jeden Tag ein Ei.	*Ben her gün bir yumurta yiyorum.*

b. Olumsuz Cümle

Olumsuz cümle(*negativer Satz*), yüklemi olumsuz yargı bildiren cümledir. Olumsuzluk(*Negation / Verneinung*) genel olarak iki şekilde yapılır:

1. Cümlenin olumsuz yapılması (*die Satzverneinung*)
2. Sözcüğün olumsuz yapılması (*die Wortverneinung*)

Almancada cümlenin ya da kelimenin anlamını olumsuz yapan bazı sözcükler vardır. En çok kullanılanlardan bazıları şunlardır:

nicht	: *değil, -ma / -me, -mı / -mi / -mu / -mü, yok*
nichts	: *hiç, hiçbir şey*
nie(**mals**)	: *hiçbir zaman, asla, hiç*
keiner	: *hiçbiri, hiç kimse, kimse*
kein, **keine**, **kein**; **keine**	: *hiçbir ...., hiç, değil, yok*
niemand	: *hiç kimse, kimse*
keinesfalls	: *hiçbir suretle, asla, katiyen, hiç*

Bu sözcükler cümlede özne(*Subjekt*) veya nesne (*Objekt*) görevini üstlenebilir ya da serbest hal tümleci olarak (*freie Umstandsangabe*) cümlenin en sonunda yer alabilirler:

Niemand ist zu Hause.
*Evde **kimse** yok.*

Keiner versteht mich.
***Kimse** beni anlamıyor.*

Wir haben **niemanden** eingeladen.
*Biz **(hiç) kimseyi** davet etmedik.*

Ich will **nichts** machen.
*Ben **hiçbir şey** yapmak istemiyorum.*

Der Arbeiter kann jetzt **nicht** arbeiten.
*İşçi şimdi çalışa**mıyor**.*

Ich war **nie** in einem so schönen Land.
*Ben **asla** böyle güzel bir ülkede bulunmadım.*

Du darfst **keinesfalls** hier rauchen.
*Sen **asla** burada sigara içemezsin.*

Das ist **keinesfalls** der Fall.
*Bu **asla** söz konusu değil.*

Sözcüklerin olumsuz yapılması:

Olumsuzluk sözcükleri cümlenin bir parçasını da olumsuz yapabilir. Bu durumda olumsuz yapılan sözcüğün önüne gelir. Almancada özellikle **nicht** ile **kein** bu gruba girer.

nicht: *değil, yok, -ma (-me, -mı, -mi, -mu, -mü)*

Cümlelerde olumsuzluk genellikle **nicht** olumsuzluk sözcüğü ile yapılır. Cümlenin sonunda olduğu zaman yüklemi, dolayısıyla bütün cümleyi olumsuz yapar. Ancak bu sözcük, önüne geldiği sözcüğü de olumsuz yapar. Türkçedeki eşdeğeri, **değil** ve **yok** gibi olumsuzluk sözcükleri ile **-ma** (**-me**, **-mı**, **-mi**, **-mu**, **-mü**) gibi olumsuzluk ekleridir.

1. İfade cümlesi:

Dikkat edilirse cümlenin sonunda olduğu zaman bütün cümleyi, ancak cümle içinde önüne geldiği cümle ögesini olumsuz yapmaktadır. Hatta bazı durumlarda öznenin önüne de gelebilmektedir. **nicht** olumsuzluk sözcüğü, ifade cümlesinde cümlenin sonunda yer alabilir. Ancak eğer cümlenin sonunda bir eylem ya da eylemin öneki bulunuyorsa, onlardan sonra yer alamaz.

Er kauft heute seinem Sohn das Auto **nicht**.	*O bugün oğluna otomobili satın al**mı**yor.*
Er kauft heute seinem Sohn **nicht** das Auto.	*O bugün oğluna otomobili satın al**mı**yor.*
Er kauft heute **nicht** seinem Sohn das Auto.	*O bugün otomobili oğluna satın al**mı**yor.*
Er kauft **nicht** heute seinem Sohn das Auto.	*O, oğluna otomobili bugün satın al**mı**yor.*
Wir steigen in den Bus **nicht** ein.	*Biz otobüse bin**mi**yoruz.*
Sie haben mich **nicht** verstanden.	*Siz beni anla**ma**dınız.*
Ich kann dieses Wort **nicht** erklären.	*Bu kelimeyi açıklaya**mı**yorum.*
Er wird uns morgen Abend **nicht** einladen.	*O yarın akşam bizi davet et**me**yecek.*

2. Soru cümlesi:

Bu sözcüğün soru cümlesindeki kullanımı ifade cümlesindekine benzer. Burada da cümlenin sonunda yer alabilir. Ancak eğer cümlenin sonunda bir eylem ya da eylemin öneki bulunuyorsa, onlardan sonra yer alamaz:

Kauft er heute seinem Sohn das Auto **nicht**!	*O bugün oğluna otomobili satın al**mı**yor mu?*
Kauft er heute seinem Sohn **nicht** das Auto!	*O bugün oğluna otomobili satın al**mı**yor mu?*
Kauft er heute **nicht** seinem Sohn das Auto!	*O bugün otomobili oğluna satın al**mı**yor mu?*
Kauft er **nicht** heute seinem Sohn das Auto!	*O, oğluna otomobili bugün satın al**mı**yor mu?*
Steigen wir in den Bus **nicht** ein?	*Biz otobüse bin**mi**yor muyuz?*
Haben Sie mich **nicht** verstanden?	*Siz beni anla**ma**dınız mı?*
Kannst du dieses Wort **nicht** erklären?	*Bu kelimeyi açıklaya**mı**yor musun?*
Wirst du uns morgen **nicht** einladen?	*Sen bizi yarın davet et**me**yecek misin?*

3. Emir cümlesi:

Emir cümlesinde eylemden sonra gelir. Burada da cümlenin sonunda yer alabilir. Ancak eğer cümlenin sonunda bir eylem ya da eylemin öneki bulunuyorsa, onlardan sonra yer alamaz:

Kauf heute deinem Sohn das Auto **nicht**!	*Bugün oğluna otomobili satın al**ma**!*
Kauf heute deinem Sohn **nicht** das Auto!	*Bugün oğluna otomobili satın al**ma**!*
Kauf heute **nicht** deinem Sohn das Auto!	*Bugün otomobili oğluna satın al**ma**!*
Kauf **nicht** heute deinem Sohn das Auto!	*Oğluna otomobili bugün satın al**ma**!*
Steige in den Bus **nicht** ein!	*Otobüse bin**me**!*
Gehen Sie **nicht** schwimmen!	*Yüzmeye git**me**yiniz!*

kein: *hiç, hiçbir, yok, değil*

Belirsiz tanımlığın (*unbestimmter Artikel*) olumsuz biçimi olan **kein**, çekim eklerini alır. Bu sözcük aslında **nicht** olumsuz sözcüğü ile **ein** belirsiz tanımlığın birleşmiş halinden oluşmaktadır. Bir adıl (*Pronomen*) olarak kullanılmıyorsa kendisinden sonra mutlaka bir ad yer alır.

Mein Sohn lernt **nicht eine** Sprache.	*Oğlum bir dil öğren**mi**yor.*
Mein Sohn lernt **keine** Sprache.	*Oğlum **hiçbir** dil öğren**mi**yor.*
Wir haben heute **keine** Prüfung.	*Bugün sınavımız **yok**.*
Wir haben **keine** Kinder.	***Hiç** çocuğumuz **yok**.*
Keine Fragen hat man gestellt.	***Hiç(bir)** soru sorulmadı.*

EYLEMLER (*VERBEN*)

Eylem (*das Verb*), bir iş, oluş, hareket, durum ile kişi, zaman, olumluluk, olumsuzluk, soru ve emir gibi kavramları bildirir. Bir cümlede yargıyı yüklenen eylem(ler)e yüklem (*Prädikat*) denir. Almancada yüklem birden fazla eylemden oluşabilir. Eylemler, bir kök (*die Wurzel*) veya gövde (*der Stamm*) ve bir ekten (*die Endung*) oluşur. Almanca eylemlerde mastar eki (*die Infinitivendung*) genellikle **-en**, sayıca az olan bazı eylemlerde ise **-n**'dir.

lern-**en**	*öğren-**mek***
änder-**n**	*değiştir-**mek***
lächel-**n**	*gülümse-**mek***

Eylemler türleri açısından genel olarak üç gruba ayrılır:

1. Esas eylemler : *Hauptverben*
2. Yardımcı eylemler : *Hilfsverben*
3. Tarz eylemler : *Modalverben*

1. Esas Eylemler

1. Bir cümlede anlam yönünden asıl yargıyı bildiren eyleme *esas eylem* denir. Sayıca en fazla olan bu eylemlere şu örnekler verilebilir:

ankommen	*varmak*	leben	*yaşamak*
erklären	*açıklamak*	sprechen	*konuşmak*
geben	*vermek*	wohnen	*oturmak*

2. Yardımcı Eylemler

Sayıca az, ancak önemi büyük olan *yardımcı eylemler* zamanların ve edilgen çatının *(Passiv)* kurulmasını sağlar. Bu yardımcı eylemler şunlardır:

	haben	sein	werden
ich	habe	**bin**	werde
du	**hast**	**bist**	**wirst**
er, es, sie	**hat**	**ist**	**wird**
wir	haben	**sind**	werden
ihr	habt	**seid**	werdet
sie	haben	**sind**	werden
Sie	haben	**sind**	werden

Yardımcı eylemler başta şu yerlerde kullanılır:

haben : Perfekt, Plusquamperfekt, Futur II, Passiv
sein : Perfekt, Plusquamperfekt, Futur II, Passiv, Zustandspassiv
werden : Futur I, Futur II, Passiv

Bunlar için şu örnekler verilebilir:

Wir **haben** Deutsch gelernt. (*Perfekt*)

Wir **hatten** Deutsch gelernt.	(*Plusquamperfekt*)
Er **ist** nach Hause gegangen.	(*Perfekt*)
Er **war** nach Hause gegangen.	(*Plusquamperfekt*)
Wir **werden** Deutsch lernen.	(*Futur* I)
Wir **werden** Deutsch gelernt **haben**.	(*Futur* II)
Er **wird** nach Hause gegangen **sein**.	(*Futur* II)
Deutsch **wird** von uns gelernt.	(*Passiv*)
Er **hat** gerettet werden können.	(*Passiv*)
Er **wird** gerettet worden **sein**.	*(Passiv)*
Die Tür **ist** geölt.	(*Zustandspassiv*)
Die Tür **war** geölt.	(*Zustandspassiv*)

Dikkat edilirse yardımcı eylemler bu örneklerde ya zaman (*temporale Hilfsverben*) ya da edilgen çatıyı belirtme görevini üstlenmektedir. Diğer bir anlatımla, kendi asıl anlamları söz konusu değildir. Yardımcı eylemler cümlede tek başına kullanıldıkları zaman yardımcı eylem konumundan çıkıp esas eylem konumuna girerler. Bu durumda kendi asıl anlamları söz konusu olur:

haben : *sahip olmak*
sein : *olmak* (şu anda)
werden : *olmak* (gelecekte)

Ich **habe** einen Hund.
Benim bir köpeğim var.

Hans **ist** ein Arzt.
Hans bir doktordur.

Jörg **wird** nach einem Jahr Arzt.
Jörg bir yıl sonra doktor olacak.

3. Tarz Eylemler

Tarz eylemler (*Modalverben*), esas eylemlerin bildirdiği yargıları istek, olanak, zorunluluk gibi farklı tarzlarda belirten eylemlere denir. Tarz eylemler şunlardır:

wollen	*istemek, arzu etmek, niyetinde olmak, talep etmek, muhtaç olmak, iddia etmek*
mögen	*istemek, sevmek, beğenmek, eğilim duymak, hoşlanmak, sahip olmaktan/yapmaktan hoşlanmak, arzu etmek, yapabilmek, olabilmek*
müssen	*yapmak zorunda olmak, yapmaya mecbur olmak, yapması gerekmek -meli / -malı, muhtemel olmak*
sollen	*yapması istenilmek, gerekmek, icap etmek, -meli / -malı, söylenmek rivayet edilmek*
können	*yapabilmek, edebilmek, muktedir olmak, bilmek, anlamak, olası olmak*
dürfen	*yapmaya izinli olmak, yapabilmek, edebilmek, cesaret etmek, olabilmek*

	wollen	mögen	müssen	sollen	können	dürfen
ich	**will**	**mag**	**muss**	**soll**	**kann**	**darf**
du	**willst**	**magst**	**musst**	**sollst**	**kannst**	**darfst**
er/sie/es	**will**	**mag**	**muss**	**soll**	**kann**	**darf**
wir	wollen	mögen	müssen	sollen	können	dürfen
ihr	wollt	mögt	müsst	sollt	könnt	dürft
sie	wollen	mögen	müssen	sollen	können	dürfen
Sie	wollen	mögen	müssen	sollen	können	dürfen

Tarz eylemler bir cümlede esas eylem olarak kullanıldıkları gibi, yardımcı eylem (*modale Hilfsverben*) olarak da kullanılabilir. Yardımcı eylem görevi üstlendiklerinde cümledeki eylemlerden bir tanesi -ki bazen birden fazla da olabilir- mutlaka mastar halinde (*in Infinitivform*) olur.

Esas eylem olarak:

Wir **wollen** immer dein Glück.	*Biz daima senin mutluluğunu* ***isteriz****.*
Meine Frau **kann** Deutsch und Englisch.	*Eşim Almanca ve İngilizce* ***biliyor****.*
Meine Freundin **will** nach Hause.	*Kız arkadaşım eve gitmek* ***istiyor****.*
Ich **muss** weg.	*Ben gitmek* ***zorundayım****.*
Mögen Sie Fisch?	*Balık* ***ister/arzu eder misiniz****?*

Yardımcı eylem olarak:

Sie **können** es mir glauben.	*Bana inan**abil**irsiniz.*
Wir **müssen** Deutsch lernen.	*Almanca öğrenmek* ***zorundayız****.*
Man **darf** hier nicht rauchen.	*Burada sigara* ***içilmez****.*
Hier **darf** man parken.	*Buraya park edil**ebil**ir.*
Er **soll** arbeiten.	*Onun çalışması* ***gerekiyor****.*
Wir **sollen** zu Hause bleiben.	*Evde kalmamız* ***gerekiyor****.*
Ali **kann** gut Fußball spielen.	*Ali iyi futbol oynay**abili**(yo)r.*
Du **sollst** die Wahrheit sagen.	*Gerçeği söyle**meli**sin.*
Du **sollst** nicht so viel lesen.	*Bu kadar çok okuma**malı**sın.*
Der Kranke hat im Bett liegen **müssen**.	*Hastanın yatakta yatması* ***lazım****.*
Er hat nicht lange bleiben **können**.	*O uzun süre kal**ama**dı.*
Mein Freund ***hat*** sehr gut spielen **können**.	*Arkadaşım çok iyi oynay**abil**di.*
Sie ***werden*** ihr Studium beenden **können**.	*Onlar öğrenimlerini bitir**ebil**ecek.*
Ich **möchte** wissen, was Sie da machen.	*Orada ne yaptığınızı bilmek* ***istiyorum****.*
Was **möchten** Sie trinken?	*Ne içmek* ***istersiniz****?*
Er **mag** ruhig kommen.	*O gel**ebil**ir / Gelirse gelsin.*
Mag das Kind die Milch nicht trinken?	*Çocuk süt içmek* ***istemiyor*** *mu?*

Wir **müssen** unbedingt eine Fremdsprache lernen.

*Mutlaka bir yabancı dil öğren**meli**yiz.*

Hasan **will** in Deutschland gewesen sein, aber spricht kein Wort Deutsch.

Hasan Almanya'da bulunduğunu ***iddia ediyor****, ancak bir kelime Almanca konuşmuyor.*

Almancada eylemlerin bazılarında önek (*Präfix*) yoktur, bazılarında ise kimi önekler gelir:

kommen	(önek yok)
bekommen	(önek var)
ankommen	(önek var)

Önekler, önüne geldiği eylemlerin anlamını etkiler. Öneki olan eylemler cümlede kullanılırken, bazı önekler eylemden ayrılır, bazıları ayrılmaz, bazıları da kimi eylemlerde hem ayrılır hem ayrılmaz. Eylemler bu açıdan üç gruba ayrılır:

1. Öneklerden ayrılmayan eylemler (*untrennbare Verben*)
2. Öneklerden ayrılan eylemler (*trennbare Verben*)
3. Öneklerden hem ayrılan hem ayrılmayan eylemler (*trennbare / untrennbare Verben*)

1. Öneklerden Ayrılmayan Eylemler

Bazı önekler eylemden asla ayrılmaz. Önekleri ayrılmayan eylemler Almancada *untrennbare Verben* olarak adlandırılır. Bu tür önekler genellikle kısadır, vurgusuz söylenir ve cümlede tek başına bulunmaz. Anlamları açıkça belli olmasa da, belli anlamlar içerdikleri de görülür. Örneğin **de**-, **dis-**, **miss-**, **zer-** gibi önekler olumsuz bir anlam içerdikleri için eylemin anlamını da olumsuz yapar, ya da **re**- bir şeyin tekrar yapıldığı anlamını katar. Dolayısıyla bu ekler eylemlerin anlamlarını etkilemekte ve onlara yeni anlamlar katmaktadır. Bu eklerden bir kısmı yerli, bir kısmı da yabancıdır:

Almanca önekler		Yabancı önekler
be-	**miss-**	**de-**
emp-	**ob-**	**dis-**
ent-	**ver-**	**in-**
er-	**zer-**	**re-**
ge-		

bekommen : *almak*

Präsens	: Ute **be**kommt einen Brief.	*Ute bir mektup alıyor.*
Präteritum	: Ute **be**kam einen Brief.	*Ute bir mektup alıyordu.*
Perfekt	: Ute hat einen Brief **be**kommen.	*Ute bir mektup aldı.*

Dikkat edilirse önek eylemden hiç ayrılmamaktadır. Ayrılmayan önekler için şu örnekler verilebilir:

bestellen	*ısmarlamak*	**ge**fallen	*hoşuna gitmek*
demoralisieren	*ahlakını bozmak*	**in**szenieren	*sahnelemek*
disqualifizieren	*diskalifiye etmek*	**miss**fallen	*hoşuna gitmemek*
empfehlen	*tavsiye etmek*	**ob**walten	*hüküm sürmek*
entscheiden	*karar vermek*	**re**organisieren	*reorganize etmek*
erzählen	*anlatmak*	**zer**reißen	*yırtmak, parçalamak*

Bunlar cümle içinde eylemden asla ayrılmaz:

Ayrılmayan bu öneklerin dışında, eylemlerin önüne gelen bazı sıfatlar ve adlar da ayrılmaz:

brandschatzen	**offen**baren
frohlocken	**rade**brechen
frühstücken	**recht**fertigen
langweilen	**weh**klagen
liebkosen	**weis**sagen
lustwandeln	**wett**eifern
maßregeln	**wetter**leuchten
mutmaßen	**will**fahren

Kuşkusuz önekinden ayrılmayan eylemlerin tümünü burada vermek mümkün değil. Burada sadece her biri için birer örnek verilmiştir.

2. Öneklerden Ayrılan Eylemler

Bazı eylemler önekinden ayrılır. Önekleri ayrılan eylemler Almancada *trennbare Verben* olarak adlandırılır. Bu eylemlerde yer alan ekler, cümlede tek başına da kullanılabilir. Bu ekler belli bir anlam içerir ve vurgulu söylenir/okunur. Bunlar, başta ilgeçler (*Präposition*) olmak üzere, ad, sıfat, belirteç, eylem gibi diğer sözcük türlerinden de oluşabilir:

ab-, abwärts-, acht-, an-, aneinander-, auf-, aufeinander-, aufwärts-, aus-, auseinander-, bei-, beieinander-, da-, dabei-, dafür-, dagegen-, daher-, dahin-, dahinter-, daneben-, dank-, dar-, daran-, drauf-, drin-, darüber-, darunter-, davon-, davor-, dazu-, dazwischen-, durch-, durcheinander-, ein-, einander-, empor-, entgegen-, fehl-, fest-, fort-, füreinander-, gegeneinander-, gegenüber-, halt-, haus-, her-, herab-, heran-, herauf-, heraus-, herbei-, herein-, herüber-, herum-, herunter-, hervor-, hieran-, hierauf-, hieraus-, hierbei-, hierdurch-, hierfür-, hiergegen-, hierher-, hierherum-, hierhin-, hierüber-, hierum-, hierunter-, hiervon-, hierzu-, hin-, hinab-, hinauf-, hinaus-, hindurch-, hinein-, hinter-, hintereinander-, hinterher-, hinüber-, hinunter-, hinweg-, hinzu-, hoch-, hof-, hohn-, ineinander-, kaputt-, kehrt-, kennen-, los-, maschine-, mit-, miteinander-, nach-, nacheinander-, nahe-, nebeneinander-, preis-, rad-, rückwärts-, spazieren-, stand-, statt-, stehen-, teil-, tot-, über-, übereinander-, um-, umeinander-, unter-, untereinander-, voneinander-, vor-, vorwärts-, wahr-, weg-, wehr-, wieder-, zu-, zueinander-, zufrieden-, zurecht-, zurück-, zusammen.

Bu öneklerin daha kolay öğrenilmesi için şöyle sıralanabilir:

ab-, an-, auf-, ein-, aus-, bei-, durch-, nach-, mit-, über-, um-, unter-, vor-, zu-, abwärts-, aufwärts-, rückwärts-, vorwärts-, aneinander-, aufeinander-, auseinander-, beieinander-, durcheinander-, einander-, füreinander-, gegeneinander-, ineinander-, hintereinander-, miteinander-, nacheinander-, nebeneinander-, übereinander-, umeinander-, untereinander-, voneinander-, zueinander-, da-, dar-, dabei-, dafür-, dagegen-, daher-, dahin-, dahinter-, daneben-, daran-, drauf-, drin-, darüber-, darunter-, davon-, davor-, dazu-, dazwischen-, her-, herab-, heran-, herauf-, heraus-, herbei-, herein-, herüber-, herum-, herunter-, hervor-, hieran-, hierauf-, hieraus-, hierbei-, hierdurch-, hierfür-, hiergegen-, hierher-, hierherum-, hierhin-, hierüber-, hierum-, hierunter-, hiervon-, hierzu-, hin-, hinab-, hinauf-, hinaus-, hindurch-, hinein-, hinter-, hinterher-, hinüber-, hinunter-, hinweg-, hinzu-, entgegen-, gegenüber-, fest-, fort-, los-, weg-, wieder-, zurück-, zusammen-, acht-, empor-, fehl-, halt-, haus-, dank-, hoch-, hof-, hohn-, kaputt-, kehrt-, kennen-, maschine-, nahe-, preis-, rad-, spazieren-, stand-, statt-, stehen-, teil-, tot-, wahr-, wehr-, zufrieden-, zurecht-.

Kuşkusuz bunların kullanım sıklıkları aynı değildir. Çok sık kullanılanların yanında az kullanılanlar da vardır.

Öneklerin eylemlerden ayrılmaları cümle içinde şu şekilde örneklendirilebilir:

ein*steigen* : *binmek*

Präsens	: Ich steige in den Bus **ein**.	*Ben otobüse biniyorum.*
Präteritum	: Ich stieg in den Bus **ein**.	*Ben otobüse biniyordum.*
Perfekt	: Ich bin in den Bus **ein**gestiegen.	*Ben otobüse bindim.*

Dikkat: Almancadaki yeni yazım kuralına göre, yukarıda verilen önekler cümle içinde eylemle bir araya geldiklerinde bazıları bitişik, bazıları ayrı, bazıları da hem ayrı hem bitişik yazılmaktadır. Aşağıdaki örneklere bakınız:

abwarten, **an**kommen, **auf**tauchen, **aus**steigen, **bei**tragen, **da**stehen, **dabei**bleiben, **dafür**halten, **dagegen**halten, **daher**kommen, **dahin**fliegen, **daneben**fallen, **dank**sagen, **dar**stellen, **daran**machen, **drauf**setzen, **drin**stecken, **davon**laufen, **dazu**gehören, **dazwischen**legen, **durch**fallen, **ein**steigen, **einander**helfen, **empor**steigen, **entgegen**kommen, **fehl**schlagen, **fest**stellen, **fort**setzen, **gegenüber**stellen, **her**geben, **herab**sinken, **heran**wachsen, **herauf**ziehen, **heraus**nehmen, **herbei**eilen, **herein**lassen, **herüber**schwimmen, **herum**stehen, **herunter**gehen, **hervor**treten, **hin**bringen, **hinab**steigen, **hinauf**gehen, **hinaus**bringen, **hindurch**gehen, **hinein**passen, **hinter**bringen, **hinterher**laufen, **hinüber**bringen, **hinunter**gehen, **hinweg**sehen, **hinzu**kommen, **kaputt**machen, **kehrt**machen, **los**fahren, **mit**machen, **nach**prüfen, **preis**geben, **stand**halten, **statt**finden, **teil**nehmen, **tot**lachen, **über**springen, **um**kommen, **unter**gehen, **vor**stellen, **wahr**nehmen, **weg**werfen, **wieder**sehen, **zu**machen, **zurecht**kommen, **zurück**kommen, **zusammen**arbeiten.

aufwärts gehen, **dahinter** stehen, **darüber** stehen, **darunter** fallen, **davor** stehen, **Halt** machen, **miteinander** spielen, **nacheinander** kommen, **nebeneinander** stellen, **vorwärts** kommen.

Acht geben / **acht**geben, **aneinander** grenzen / **aneinander**grenzen, **aufeinander** häufen / **aufeinander**häufen, **auseinander** setzen /**auseinander**setzen, **beieinander** sein / **beieinander**sein, **durcheinander** bringen / **durcheinander**bringen, **gegeneinander** stoßen / **gegeneinander**stoßen, **Haus** halten / **haus**halten, **hierher** kommen / **hierher**kommen, **hintereinander** schreiben / **hintereinander**schreiben, **Hof** halten / **hof**halten, **Hohn** lachen / **hohn**lachen **ineinander** greifen / **ineinander**greifen, **kennen** lernen / **kennen**lernen, **Maschine** schreiben / **maschine**schreiben, **nahe** kommen / **nahe**kommen, **Rad** fahren / **rad**fahren, **rückwärts** fahren / **rückwärts**fahren, **spazieren** gehen / **spazieren**gehen, **stehen** bleiben / **stehen**bleiben **übereinander** schlagen / **übereinander**schlagen, **untereinander** schreiben / **untereinander**schreiben, **zufrieden** stellen /**zufrieden**stellen.

3. Öneklerden Hem Ayrılan Hem Ayrılmayan Eylemler

Bazı eylemlerin önüne gelen **durch-**, **hinter-**, **um-**, **unter-**, **über-**, **voll-**, **wider-**, **wieder-** gibi önekler ise bazen ayrılır bazen ayrılmaz. Bu tür eylemler *trennbare und untrennbare Verben* olarak adlandırılır. Önek ayrıldığı zaman genellikle eylemin gerçek anlamı, ayrıl-

madığı zaman ise yan anlamı söz konusudur. Ancak bu sadece bir genellemedir ve bu kurala uymayan durumlar her zaman mümkün. Öneki ayrılan eylemlerde vurgu önekin üzerinde, ayrılmayanlarda ise eylemin üzerinde olur. Bu nedenle vurgu önekin üzerinde ise ayrılır, eylemin üzerinde ise ayrılmaz. Biz de burada vurguyu koyu yaparak gösterdik:*

wiederholen: *tekrar gidip getirmek*

Der Hund holt den Ball **wieder**. *Köpek topu tekrar getiriyor.*

wieder**holen**: *tekrarlamak*

Der Lehrer wieder**holt** den Satz. *Öğretmen cümleyi tekrarlıyor.*

Bu tür eylemler için şu örnekler verilebilir:

durchbrechen : *ortasından kırmak, ikiye ayırmak*
Die Leiter brach **durch**.
Ich brach das Brett **durch**.

durch**brechen** : *yarıp geçmek, delmek*
Die Sonne durch**bricht** die Wolken.
Die Soldaten durch**brachen** die Front.

durchdringen : *her yerde işitilmek* (Stimme), *ite kaka geçmek, sızmak, söz geçirmek*
Seine Stimme dringt überall **durch**.

durch**dringen** : *yarmak, arasından geçmek, nüfuz etmek*
Die Scheinwerfer durch**dringt** den Nebel.

durchfahren : *durmadan geçmek*
Der Bus fährt hier **durch**.

durch**fahren** : *geçmek, dolaşmak*
Er hat die ganze Türkei durch**fahren**.

durchlaufen : *koşarak geçmek, akarak geçmek, süzülmek, aşındırmak*
Das Wasser ist **durch**gelaufen.

durch**laufen** : *katetmek, takip etmek, devam etmek*
Meine Tochter durch**läuft** eine schwierige Entwicklungsphase.

durchsetzen : *sözünü geçirmek, istediğini yaptırmak, muvaffak olmak*
Der neue Lehrer hat sich schnell **durch**gesetzt.
Der Vater setzt seinen Willen **durch**.

durch**setzen** : *içine karıştırmak, arasına katmak*
Das Gestein ist mit Goldadern **durch**setzt.

durchschneiden : *ortasından kesmek, ikiye biçmek*
Der Gastgeber schneidet das Brot **durch**.

durch**schneiden** : *ortasından, arasından geçmek, yarmak*
Der Fluss durch**schneidet** die Ebene.

hinter**lassen** : *geriye bırakmak, miras bırakmak*
Er hat beim Kaufmann viele Schulden hinter**lassen**.

umfahren : *araba ile birini bir şeyi ezmek, çiğnemek, çarpmak*
Der Busfahrer hat die alte Dame **um**gefahren.

um**fahren**	:	*araba ile etrafını dolaşmak* Das Auto um**fuhr** das Hindernis. Wir um**fahren** die Stadt.
umschreiben	:	*düzelterek yeniden yazmak* Ich habe meinen Aufsatz **um**geschrieben.
um**schreiben**	:	*tasvir etmek, betimlemek* Die Touristen haben ihren Plan kurz um**schrieben**.
umreißen	:	*devirmek, düşürmek, yıkmak* Die Fans haben den Sänger fast **um**gerissen.
um**reißen**	:	*krokisini yapmak, taslağını çizmek, tasvir etmek* Der Dozent um**riss** kurz die Aufgabe des Seminars.
umstellen	:	*yerini değiştirmek* Die Regale im Wohnzimmer müssen **um**gestellt werden.
um**stellen**	:	*çevresini sarmak, kuşatmak* Die Polizei um**stellt**e das Haus.
umbauen	:	*başka bir şekil vermek, reorganize etmek* Das alte Gebäude wird **um**gebaut.
um**bauen**	:	*etrafını binalarla çevirmek* Der See ist völlig um**baut**.
umkleiden	:	*elbise değiştirmek, elbise giydirmek* Die Mutter kleidet die Kinder zur Hochzeit **um**.
um**kleiden**	:	*örtmek, bürünmek, kaplamak* Man hat einen Kasten mit Stoff um**kleidet**.
sich **um**kleiden	:	*elbise değiştirmek, elbise giymek* Das Mädchen kleidet sich für den Ball **um**.
umgehen	:	*dolaşmak, birine muamele yapmak, bir şeyle meşgul olmak* Er geht mit Menschen gut **um**.
um**gehen**	:	*etrafında dolaşmak, çevirmek, bir şeyden sakınmak, kanuna hile yapmak* Sie **um**gingen einen Sumpf.
unterhalten	:	*altına tutmak* Das Wasser tropfte, und sie hat einen Eimer **unter**gehalten.
unter**halten**	:	*eğlendirmek, oyalandırmak, hoş vakit geçirmek* Bitte unter**halten** Sie die Gäste, bis wir zurückkommen!
sich unter**halten**	:	*sohbet etmek, konuşmak* Ich habe mich lange mit meinen Freunden über unsre Kindheit unter**halten**.
unter**nehmen**	:	*bir şeye teşebbüs etmek, girişmek, yapmak, desteklemek, kucaklamak* Er hat letztes Jahr eine Weltreise unter**nommen**.
unterschlagen	:	*bağdaş kurmak, çapraz kavuşturmak, çelme takmak* Manche schlagen beim Sitzen nicht **unter**.

unter**schlagen**	:	*zimmete geçirmek, alıkoymak, vermemek* Der Beamte hat das Geld unter**schlagen**.
unter**streichen**	:	*altını çizmek, ehemmiyetle kaydetmek, vurgulamak* Unter**streichen** Sie bitte die Adjektive in den Sätzen!
unter**lassen**	:	*yapmamak, ihmal etmek, unutmak, vazgeçmek* Warum haben Sie es unter**lassen**? Ich bat meinen Sohn, das Rauchen zu unter**lassen**.
unterlegen	:	*altına koymak, mana vermek* Die Bäuerin hat der Henne Eier **unter**gelegt.
unter**legen**	:	*altına destek koymak, astarlamak* Die Platte war mit Kork unter**legt**.
unter**brechen**	:	*kesmek, bir şeye ara vermek* Darf ich Sie unter**brechen**?
unter**schreiben**	:	*imzalamak* Der Direktor unter**schrieb** den Antrag.
unter**suchen**	:	*araştırmak, incelemek, muayene etmek* Der Tierarzt unter**sucht** die Tiere.
übersetzen	:	*karşı kıyıya geçmek ya da geçirmek* Der Fährmann setzte die Leute beim Sturm mit der Fähre **über**.
über**setzen**	:	*tercüme etmek, çevirmek* Ich über**setze** die Märchen aus dem Türkischen ins Deutsche.
übersehen	:	*fazlasıyla görmek, göre göre bıkmak* Ich habe mir solche Filme schon **über**gesehen.
über**sehen**	:	*görmemek, gözden kaçırmak, farkına varmamak, bir şeye göz yummak* Manchmal über**sieht** man seinen eigenen Fehler.
überlaufen	:	*taşmak, düşman tarafına geçmek* Die kochende Milch ist **über**gelaufen.
über**laufen**	:	*birinin eşiğini aşındırmak, fazla rağbet görmek, ürpermek* Dieser Kurort ist sehr über**laufen**.
übergehen	:	*birine / bir şeye geçmek, intikal etmek, düşman tarafına geçmek/kaçmak, din değiştirmek, başka bir meseleyi ele almak, başka bir renge çekmek, çalmak, gözleri yaşla dolmak, gözlerini fal taşı gibi açmak, el değiştirmek* Diese Firma ist in andere Hände **über**gegangen. Mein Grundstück ist in den Besitz des Staates **über**gegangen.
über**gehen**	:	*gözden geçirmek, elden geçirmek, atlamak, unutmak, bir şeye göz yummak* Man hat Herrn Müller bei der Beförderung über**gangen**.
übertreten	:	*karşı tarafa geçmek, başka bir partiye geçmek, din değiştirmek, dönmek* Er ist zum Buddhismus **über**getreten.
über**treten**	:	*kanuna aykırı hareket etmek, kanunu ihlâl etmek, ayağını incitmek* Man über**tritt** das Verbot oft.

übernehmen : *üzerine örtmek, omuza asmak*
Ich nahm einen Schal **über**.

über**nehmen** : *üstlenmek, üzerine almak, teslim almak, kabul etmek, devralmak, teminat vermek*
Nach dem Tod des Vaters über**nahm** der Sohn die Firma.

über**tragen** : *geçirmek, nakletmek, devretmek, aktarmak, çevirmek, transkripsiyon yapmak, yaymak, neşretme*k (yayın), *bulaştırmak*
Der Übersetzer über**trägt** diesen Text ins Deutsche.

über**fallen** : *hücum etmek, istilâ etmek, baskın yapmak, üzerine atılmak*
Die Verbrecher haben auf der Straße eine alte Frau über**fallen**.

über**schreiten** : *geçmek, aşmak, ihlâl etmek*
Es ist verboten, die Gleise der Eisenbahn zu über**schreiten**.

über**prüfen** : *yoklamak, gözden geçirmek, tetkik etmek, kontrol etmek, muayene etmek*
Der Ingenieur über**prüft** ganz genau die Maschine.

überschütten : *üstünden aşağı dökmek*
Schütten Sie nichts **über**!

über**schütten** : *birini bir şeye boğmak, üstünü bir şeyle örtmek*
Seine Freunde haben ihn zum Geburtstag mit Geschenken über**schüttet**.
Das Publikum über**schüttete** den Schauspieler mit Beifall.

überstehen : *çıkıntı oluşturmak, dışarı doğru çıkmak*
Das Dach steht **über**.

über**stehen** : *bir şeye dayanmak, atlatmak, geçirmek*
Der Kranke hat die Krankheit schnell über**standen**.

überwerfen : *üzerine geçirmek, sırtına almak*
Wirf dir die Decke **über**!

über**werfen** : *biriyle araları bozulmak*
Er hat sich vor einigen Tagen mit seinem Nachbarn über**worfen**.

voll**bringen** : *icra etmek, yapmak, yerine getirmek, işlemek, tamamlamak*
Ich habe eine gute Tat voll**bracht**.

widerspiegeln : *yansıtmak, aksettirmek*
Das Wasser spiegelt den Himmel **wider**.

wider**sprechen** : *birine, bir şeye itirazda bulunmak, karşı gelmek, protesto etmek, reddetmek, uymamak*
Meine Tochter wider**spricht** der Mutter öfters.

wiederholen : *tekrar gidip getirmek*
Das kleine Kind holt den Ball **wieder**.

wieder**holen** : *tekrarlamak, yinelemek*
Die Schüler wieder**holen** die Sätze.

Eylemlerin Üç Hali

Almancadaki eylemler kurallı, kuralsız ve karışık olmak üzere üç gruba ayrılır:

1. Zayıf / kurallı eylemler	(*schwache / regelmäßige Verben*)
2. Kuvvetli / kuralsız eylemler	(*starke / unregelmäßige Verben*)
3. Karışık eylemler	(*gemischte Verben /Mischverben*)

Ayrıca her eylemin birinci, ikinci ve üçüncü olmak üzere üç hali (*die drei Formen der Verben*) vardır. Bunların her biri farklı zamanlarda kullanılır.

1. Kurallı eylemler belli bir düzene göre çekilir. Eylemin kökü her üç halde değişmez ve aynı kalır. Eylemin hiç çekilmemiş haline, yani mastar haline (*Infinitivform*) birinci hal denir. İkinci halde eylemin mastar eki **(-en /-n)** kaldırılır ve **–te** eklenir. Üçüncü halde ise eylemin başına **ge-** ve eylem köküne de **-t** eki getirilir. Bütün düzenli eylemlerin üç hali bu kurala göre yapılır:

I.	II.	III.
mach-**en**	mach-**te**	**ge**-mach-**t**
lern-**en**	lern-**te**	**ge**-lern-**t**

2. Kuralsız eylemlerde belli bir kural yoktur ve eylemin üç hali de birbirinden farklılıklar gösterir. Eylem kökünde değişmeler olur. Bu eylemleri ezbere öğrenmek gerekir. Eylemin birinci hali zaten mastar halidir. İkinci halde eylem kökü değişir ve herhangi bir ek almaz. Üçüncü halde ise eylemin başına **ge-** gelir ve –karışık çekilen eylemler hariç- genellikle **-en** ile biter.

I.	II.	III.
geb-**en**	**gab**	**ge-geb-en**
geh-**en**	**ging**	**ge-gang-en**
helf-**en**	**half**	**ge-holf-en**

3. Sayıca az olan bazı eylemler de karışık çekilir, yani hem kurallı hem de kuralsız eylemler gibi çekilir. Diğer bir deyişle, hem düzenli eylemlerdeki ekleri(-**te**, -**t**)alırlar, hem de düzensiz eylemlerdeki gibi köklerinde değişme olur. Bu tür eylemler kuralsız eylemlerin içinde yer alır. Dolayısıyla bunları kuralsız eylemler gibi ezbere öğrenmek gerekir:

I.	II.	III.
brenn-**en**	**brann-te**	**ge-brann-t**
bring-**en**	**brach-te**	**ge-brach-t**
denk-**en**	**dach-te**	**ge-dach-t**
kenn-**en**	**kann-te**	**ge-kann-t**
renn-**en**	**rann-te**	**ge-rann-t**
send-**en**	**sand-te**	**ge-sand-t**
wend-**en**	**wand-te**	**ge-wand-t**
wiss-**en**	**wuss-te**	**ge-wuss-t**

Geçişli ve Geçişsiz Eylemler

Eylemler ayrıca geçişli (*transitiv*) ve geçişsiz (*intransitiv*) olmak üzere iki gruba ayrılır.

a. Geçişli Eylemler

Nesnesi olan eylemlere geçişli eylem denir. Bu tür eylemlerin bulunduğu cümlelerde öznenin yaptığı iş, canlı ya da cansız başka bir varlığı etkilemektedir. Dolayısıyla eylemin etkilediği bir nesnesi (*Akkusativobjekt*) vardır. Nesneyi belirlemek için cümledeki eyleme, kişi (*Person*) için **wen**, nesneler vs. (*Sache*) için **was** sorusu sorulur ve bu sorulara cevap olan yerler nesneyi gösterir:

Akkusativobjekt

Kişi	Nesne
wen *kimi*	**was** *neyi*

Der Arzt operiert **den alten Mann** — *Doktor **yaşlı adamı** ameliyat ediyor.*
wen (Akkobj.) — kimi

Wen operiert der Arzt? — *Doktor **kimi** ameliyat ediyor?*
den alten Mann — ***yaşlı adamı***

Der Autor schreibt **einen neuen Roman**. — *Yazar **yeni bir roman** yazıyor.*
was (Akkobj.) — ne(yi)

Was schreibt der Autor? — *Yazar **ne(yi)** yazıyor?*
einen neuen Roman — ***yeni bir roman***

b. Geçişsiz Eylemler

Nesnesi (*Akkusativobjekt*) olmayan eylemlere geçişsiz eylem denir. Diğer bir deyişle öznenin yaptığı iş canlı ya da cansız başka bir şeyi etkilememektedir ve eylemin etkilediği bir nesne yoktur. Dolayısıyla bu tür eylemlerde **wen** ya da **was** soruları sorulduğu zaman bir cevap alınamaz:

Das Kind **sitzt** auf dem Stuhl. — *Çocuk sandalyede oturuyor.*
Deutschland **liegt** in Europa. — *Almanya Avrupa'dadır.*

Dönüşlü Eylemler

Öznenin yaptığı işin etkisi yine kendine yönelikse bu eylemlere dönüşlü eylem (*ref- lexive Verben*) denir. Dönüşlü eylemlerde özne genellikle canlı varlıklardır. Almancada bu tür eylemler **sich** dönüşlü adılı (*Reflexivpronomen*) ile kullanılır (Örneğin: *sich freuen*: sevinmek). Almancada **sich** ile kullanılan eylemler ya dönüşlü (*reflexiv*) ya da işteş(*reziprok*) eylemlerdir. Bilindiği gibi işteş eylemler, bir işin birden fazla kişi tarafından karşılıklı veya toplu olarak yapıldığını gösterir (örneğin: *sich tereffen*: buluşmak). **sich** dönüşlü adılının Türkçe eşdeğeri -**n**(-**ın**, -**in**, -**un**, -**ün**), -**l**(-**ıl**, -**il**, -**ul**, -**ül**) ve -**ş**(-**ış**, -**iş**, -**uş**, -**üş**) gibi eklerdir. Türkçe için şu örnekler verilebilir: *boşa-n-mak, sev-in-mek, soy-un-mak, gör-ün-mek; diz-il-mek, çek-il-mek,*

büz-ül-mek, dur-ul-mak; tanı-ş-mak, çarp-ış-mak, kaç-ış-mak, ol-uş-mak, uç-uş-mak, dön-üş-mek, öp-üş-mek, gül-üş-mek vs.

Dönüşlü ve işteş eylemler kişilere göre çekilirken **sich** dönüşlü adılı özneye göre değişir:

sich waschen : *yıkanmak*

ich	wasche	*mich*	*Ben yıkanıyorum.*
du	wäschst	*dich*	*Sen yıkanıyorsun.*
er/sie/es	wäscht	***sich***	*O yıkanıyor.*
wir	waschen	*uns*	*Biz yıkanıyoruz.*
ihr	wascht	*euch*	*Siz(ler) yıkanıyorsunuz.*
sie	waschen	***sich***	*Onlar yıkanıyor.*
Sie	waschen	***sich***	*Siz yıkanıyorsunuz.*

Dikkat edilirse **sich** dönüşlü adılı, **er/sie/es**, **sie** ve **Sie**'de aynı ve **sich** olarak kalmaktadır.

Dönüşlü eylemlerde, **sich** dönüşlü adılından sonra bir nesne (*Akkusativobjekt*) geldiğinde 1. ve 2. tekil kişilerdeki **mich** ve **dich** yönelme durumuna (*Dativ*) dönüşerek **mir** ve **dir** olur:

mich → mir
dich → dir

sich die Hände waschen : *ellerini yıkamak*

ich	wasche	**mir**	**die Hände** Akkobj.	*Ben*	*ellerimi yıkıyorum.*
du	wäschst	**dir**	**die Hände**	*Sen*	*ellerini yıkıyorsun.*
er/sie/es	wäscht	*sich*	**die Hände**	*O*	*ellerini yıkıyor.*
wir	waschen	*uns*	**die Hände**	*Biz*	*ellerimizi yıkıyoruz.*
ihr	wascht	*euch*	**die Hände**	*Siz(ler)*	*ellerinizi yıkıyorsunuz.*
sie	waschen	*sich*	**die Hände**	*Onlar*	*ellerini yıkıyor.*
Sie	waschen	*sich*	**die Hände**	*Siz*	*ellerinizi yıkıyorsunuz.*

sich waschen eylemi **sich** olmadan kullanıldığında dönüşsüz eylem olur ve **yıkamak** anlamına gelir. Bu durumda nesnesi (*Akkusativobjekt*) olan geçişli bir eylem konumuna girer:

etwas waschen : *bir şeyi yıkamak*

ich	wasche	**meine**	**Hände**	*Ben*	*ellerimi yıkıyorum.*
du	wäschst	**deine**	**Hände**	*Sen*	*ellerini yıkıyorsun.*
er/es/sie	wäscht	**seine/ihre**	**Hände**	*O*	*ellerini yıkıyor.*
wir	waschen	**unsre**	**Hände**	*Biz*	*ellerimizi yıkıyoruz.*
ihr	wascht	**eure**	**Hände**	*Siz(ler)*	*ellerinizi yıkıyorsunuz.*
sie	waschen	**ihre**	**Hände**	*Onlar*	*ellerini yıkıyor.*
Sie	waschen	**Ihre**	**Hände**	*Siz*	*ellerinizi yıkıyorsunuz.*

Yukarıdaki örneklere benzer şekilde şu örnek de verilebilir:
sich rasieren : *tıraş olmak* **sich den Bart** rasieren : *sakalını tıraş etmek*

ich	rasiere	*mich*	ich	rasiere	**mir**	**den**	**Bart**
du	rasierst	*dich*	du	rasierst	**dir**	**den**	**Bart**
er	rasiert	**sich**	er	rasiert	sich	**den**	**Bart**
wir	rasieren	*uns*	wir	rasieren	*uns*	**den**	**Bart**
ihr	rasiert	*euch*	ihr	rasiert	*euch*	**den**	**Bart**
sie	rasieren	**sich**	sie	rasieren	*sich*	**den**	**Bart**
Sie	rasieren	**sich**	Sie	rasieren	*sich*	**den**	**Bart**

etwas rasieren : *bir şeyi tıraş etmek*

ich	rasiere	**meinen**	**Bart**
du	rasierst	**deinen**	**Bart**
er	rasiert	**seinen**	**Bart**
wir	rasieren	**unsren**	**Bart**
ihr	rasiert	**euren**	**Bart**
sie	rasieren	**ihren**	**Bart**
Sie	rasieren	**Ihren**	**Bart**

Dönüşlü eylemleri genel olarak iki gruba ayırabiliriz. Bunlardan bazıları her zaman **sich** ile kullanılır, bazıları ise hem **sich** ile hem de **sich** olmadan kullanılabilir.

1.Her zaman **sich** ile kullanılan dönüşlü eylemlere şu örnekler verilebilir:

sich beeilen	*acele etmek*	**sich** kümmern	*ilgilenmek*
sich entschließen	*kesin karar vermek*	**sich** schämen	*utanmak*
sich ereignen	*vuku bulmak*	**sich** sehnen	*hasretini çekmek*
sich erholen	*dinlenmek*	**sich** verbeugen	*eğilmek*
sich weigern	*yapmamakta direnmek*		

2. Gerçek dönüşlü olmayan eylemler. Bunlar hem dönüşlü hem de dönüşsüz olarak kullanılan eylemlerdir.

Örneğin: waschen : *yıkamak* Ancak : **sich** waschen : *yıka**n**mak*

Ich wasche **mich.**	*Ben yıka**n**ıyorum.*	(dönüşlü)
Ich wasche **das Kind.**	*Ben **çocuğu** yıkıyorum.*	(dönüşlü değil)

<u>Dönüşlü</u>		<u>Dönüşlü değil</u>	
sich ändern	*değişmek*	ändern	*değiştirmek*
sich bewegen	*kımıldanmak*	bewegen	*kımıldatmak*
sich entfernen	*uzaklaşmak*	entfernen	*uzaklaştırmak*
sich fürchten	*korkmak*	fürchten	*korkutmak*
sich rasieren	*tıraş olmak*	rasieren	*tıraş etmek*
sich stellen	*dikilmek*	stellen	*koymak*
sich treffen	*buluşmak*	treffen	*isabet ettirmek*
sich verlaufen	*yolunu kaybetmek*	verlaufen	*geçip gitmek*
sich verletzen	*yaralanmak*	verletzen	*yaralamak*
sich verstellen	*sahte tavır takınmak*	verstellen	*yerini değiştirmek*
sich vertragen	*birbirine uymak*	vertragen	*bir şeye katlanmak*
sich waschen	*yıkanmak*	waschen	*yıkamak*

42- Önekinden ayrılan ve ayrılmayan eylemlerle *Präsens* ve *Perfekt* cümleler oluşturunuz!

1. Mein Bruder, **durch**brechen, die Leiter.
2. Die Polizei, um**stellen**, die Wohnung.
3. Ich, mich, unter**halten**, mit den Touristen, über ihr Land.
4. Der Kanal, durch**schneiden**, die Ebene.
5. Dieses Gerücht, **um**gehen, schon lange.
6. Der Hund, **wieder**holen, der Ball.
7. Meine Mutter, **durch**schneiden, das Brot.
8. Der Übersetzer, über**setzen**, der Roman, ins Deutsche.
9. Wir, unter**nehmen**, eine Weltreise.
10. Die Schüler, wieder**holen**, der Satz, noch einmal.
11. Das Fernsehen, über**tragen**, das Festprogramm.
12. Viele Schüler, über**sehen**, eigene Fehler.
13. Der Betrunkene, **um**fahren, ein Verkehrsschild, beim Unglück.

43- Verilen eylemlerin 2. ve 3. hallerini yazınız!

antworten	brauchen	geben	können	machen	suchen
baden	bringen	gehen	lachen	nehmen	tragen
bieten	denken	haben	laufen	sagen	
bilden	enden	holen	leben	schlafen	
bitten	fahren	kaufen	lernen	sehen	
bleiben	finden	kommen	liegen	sein	

44- Geçişli ve geşişsiz (*transitiv / intransitiv*) eylemleri belirtiniz!

legen	sitzen	fressen
bleiben	fliegen	lesen
kommen	einsteigen	einladen
sagen	bringen	stehen
gehen	fallen	trinken
tragen	finden	wissen
liegen	laufen	essen

45- Boş bırakılan yerlere dönüşlü adılını (*Reflexivpronomen*) yazınız!

1. Sie beschäftigen .... zur Zeit mit Deutsch.
2. Das Kind setzt .... auf den Stuhl.
3. Die Leute haben .... wegen der Kälte erkältet.
4. Verabschiedet ihr .... von euren Freunden?
5. Die kleinen Kinder freuen .... über das Geschenk.
6. Ich interessiere .... für die wissenschaftlichen Studien.
7. Sie sind sehr krank, Sie müssen ... ins Bett legen.
8. Du wunderst .... über unseren Erfolg.
9. Wir entschuldigen ... beim Lehrer.
10. Sie können .... um diese Stelle bewerben.
11. Du sollst .... den Bart rasieren.
12. Ich wasche .... jeden Tag die Hände und das Gesicht.
13. Wir beschäftigen .... zur Zeit mit Deutsch.
14. Ich stelle .... diesem Herrn vor.
15. Wir können .... eine Weltreise nicht leisten.
16. Bestellst du .... ein Bier?
17. Sie sollen .... jeden Tag die Hände waschen.

ZAMANLAR (*ZEITFORMEN*)

Bilindiği gibi, zamanlarda (*die Zeitformen/Tempora*) eylem çekimi en önemli konuların başında gelir. Eyleme çekim ekleri (*Flexionsendungen*) getirilerek eylemin çekime uğramasına eylem çekimi (*Konjugation*) denir. Eylem köküne getirilen çekim ekleri zaman, kişi, kip ve sayı ile ilgili bilgiler verir.

Kip (*Modus*), konuşan kişinin, eylemin belirttiği oluş karşısındaki tutumunu belirtir. Diğer bir deyişle konuşan kişinin sadece bildirmeyle mi yetindiğini, bir yorumda mı bulunduğunu, istek, dilek, koşul, gereklilik ya da emir mi anlattığını gösterir. Kipler Almancada genel olarak üç büyük gruba ayrılır:*

1.	Bildirme/haber kipi	(*Indikativ*)	:	Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futur I ve Futur II
2.	İsteme kipi	(*Konjunktiv*)	:	Konjunktiv II
3.	Emir kipi	(*Imperativ*)		

Almancadaki zamanlar, yani *Präsens* (şimdiki zaman), *Präteritum* (şimdiki zamanın hikâyesi), *Perfekt* (di'li geçmiş zaman), *Plusquamperfekt* (miş'li geçmiş zaman), *Futur I* (gelecek zaman) ve *Futur II* (gelecekte geçmiş zaman) bildirme kipine (*Indikativ*) girer. *Konjunktiv* isteme kipi olarak geçer, ancak Almancada *Konjunktiv I* ve *Konjunktiv II* olmak üzere iki çeşit *Konjunktiv* vardır. *Konjunktiv I* dolaylı anlatım (*indirekte Rede*) olarak adlandırılır, *Konjunktiv II*'de ise istek, dilek-koşul, gereklilik gibi durumların anlatımı söz konusudur. *Konjunktiv II* ile, gerçek olmayan ya da gerçekleşmesi şu an mümkün olmayan olaylar ve kibar konuşma biçimleri ifade edilir. Üçüncü grupta emir kipi yer almaktadır. Türkçede kiplere ilişkin yapılan sınıflandırma biraz farklıdır.

1. Bildirme Kipi

Bildirme kipi, bir iş, oluş ya da hareketi tarafsız ve olduğu gibi anlatmak için gerçeği ifade eden bir biçimdir. Yukarıda da değinildiği gibi Almancada bildirme kipine şu zamanlar girer:

1.	Präsens	: Şimdiki zaman/Geniş zaman
2.	Präteritum /Imperfekt	: Şimdiki zamanın hikâyesi
3.	Perfekt	: Di'li geçmiş zaman/Belirli geçmiş zaman
4.	Plusquamperfekt	: Miş'li geçmiş zaman/Belirsiz geçmiş zaman
5.	Futur I	: Gelecek zaman
	Futur II	: Gelecekte geçmiş zaman

Das Präsens

Präsens Almancada şimdiki zaman ile geniş zamanın yerine kullanılmaktadır ve Türkçedeki gibi ayrı bir geniş zaman yoktur. Dolayısıyla *Präsens* Türkçeye hem şimdiki, hem de geniş zaman olarak aktarılabilir. Türkçedeki eşdeğer zaman ekleri şunlardır:

Şimdiki zaman : **-ıyor**, **-iyor**, **-uyor**, **-üyor**

Geniş zaman : **-r**, **-ar**, **-er**; **-ır**, **-ir**, **-ur**, **-ür**

* Kip konusunda çok farklı görüşler ileri sürülmektedir. Bazı araştırmacılar, insanın piskolojik durumlarının çeşitliliği kadar kip olduğunu ileri sürmektedir. Bu konunun aslında iyi bir şekilde incelenmesi gerekmektedir.

Şimdiki zaman, eylemin belirttiği iş ve oluşun içinde bulunduğumuz zamanda gerçekleştiğini bildirir. Ayrıca geniş ve gelecek zaman yerine de kullanılabilir.

Geniş zaman, eylemin belirttiği işin her zaman yapıldığını, yapılmakta olduğunu, gelecekte de yapılacağını bildirir. Bu özelliği ile aynı zamanda geçmiş, şimdiki ve gelecek zamanı da kapsar.

Bilindiği gibi eylemin hiç çekilmemiş haline mastar hali (*Infinitivform*) denir ve eylem bir kök (*Verbwurzel*) ve bir mastar ekinden (*Infinitivendung*) oluşur. *Präsens,* eylemin birinci, yani hiç çekilmemiş halinin köküne kişi ekleri getirilerek yapılır. Eylemin mastar eki kaldırıldıktan sonra kişilere göre şu ekler getirilir:

	lern-**en**	Ekler			
ich	lern-**e**	**-e**	*ben*	*öğren**iyor**um*	*/ öğren**ir**im*
du	lern-**st**	**-st**	*sen*	*öğren**iyor**sun*	*/ öğren**ir**sin*
er/sie/es	lern-**t**	**-t**	*o*	*öğren**iyor***	*/ öğren**ir***
wir	lern-**en**	**-en**	*biz*	*öğren**iyor**uz*	*/ öğren**ir**iz*
ihr	lern-**t**	**-t**	*siz*	*öğren**iyor**sunuz*	*/ öğren**ir**siniz*
sie	lern-**en**	**-en**	*onlar*	*öğren**iyor**(lar)*	*/ öğren**ir**(ler)*
Sie	lern-**en**	**-en**	*siz*	*öğren**iyor**sunuz*	*/ öğren**ir**siniz*

Präsens'in yapım şekli genel olarak böyledir. Ancak kurala uymayan bazı durumlar söz konusudur:

-Kökünde **/a/**, **/au/**, **/o/** ve **/e/** olan düzensiz eylemler, 2. ve 3. tekil kişilere göre çekilirken **/a/** ve **/o/** inceltme işareti (*Umlaut* ¨) alır, **/e/** de /**i**(**e**)/ olur:

a	→	**ä**	: tr**a**gen	(*taşımak*)
o	→	**ö**	: st**o**ßen	(*çarpmak*)
e	→	**i**(**e**)	: spr**e**chen	(*konuşmak*)
			l**e**sen	(*okumak*)

	tr**a**g-en	st**o**ß-en	spr**e**ch-en	l**e**s-en
ich	trag-e	stoß-e	sprech-e	les-e
du	tr**ä**g-st	st**ö**ß-t	spr**i**ch-st	l**ie**s-t
er/sie/es	tr**ä**g-t	st**ö**ß-t	spr**i**ch-t	l**ie**s-t
wir	trag-en	stoß-en	sprech-en	les-en
ihr	trag-t	stoß-t	sprech-t	les-t
sie	trag-en	stoß-en	sprech-en	les-en
Sie	trag-en	stoß-en	sprech-en	les-en

Dikkat edilirse bu tür eylemlerde sadece 2.(**du**) ve 3. tekil şahıslarda(**er/sie/es**) eylem kökünde değişiklik olmaktadır.

Kökünde değişiklik olan eylemlere şu örnekler verilebilir:

b**a**cken	*pişirmek*	bef**e**hlen	*emretmek*
br**a**ten	*kızartmak*	br**e**chen	*kırmak*
f**a**llen	*düşmek*	n**e**hmen	*almak*
f**a**hren	*vasıta ile gitmek*	s**e**hen	*görmek*

halten	*tutmak, durmak*	stehlen	*çalmak*
laden	*yüklemek*	sterben	*ölmek*
lassen	*bırakmak*	treffen	*buluşmak*
laufen	*koşmak*	vergessen	*unutmak*
schlafen	*uyumak*	werden	*olmak*
wachsen	*büyümek*	werfen	*fırlatmak*

Sayıları yaklaşık 55 civarında olan bu tür eylemler için kitabın sonunda yer alan düzensiz eylemler listesine bakınız.

Ancak kökünde **/a/**, **/o/**, **/e/** olup kurala uymayan bazı eylemler de vardır:

backen	*pişirmek*	denken	*düşünmek*
braten	*kızartmak*	gehen	*gitmek*
haben	*sahip olmak*	genesen	*iyileşmek*
hauen	*dövmek*	heben	*kaldırmak*
mahlen	*un öğütmek*	kennen	*tanımak*
saugen	*emmek*	melken	*süt sağmak*
schaffen	*yapmaya muvaffak olmak*	nennen	*adlandırmak*
spalten	*yarmak*	rennen	*koşmak*
kommen	*gelmek*	scheren	*makasla kesmek*
sollen	*yapması istenilmek*	senden	*göndermek*
wollen	*istemek*	stehen	*ayakta durmak*
bewegen	*teşvik etmek*	wenden	*döndürmek*
brennen	*yanmak*		

Özellikle karışık çekilen eylemlerde değişiklik olamaz. Örneğin *brennen, kennen, nennen, rennen, senden, wenden* vs.

- Bir eylemin kökü/gövdesi **-d-**, **-t-**, ya da **-m-**, **-n-** (**-m**, **-n**'nin önünde **-r-** olmayacak) ile biterse 2. ve 3. tekil kişi ile 2. çoğul kişilerde **-e-** gelir. Bu ek rahat okunmayı sağlar:

finden : *bulmak* — atmen : *nefes almak*

warten : *beklemek* — öffnen : *açmak*

	find-en	wart-en	atm-en	öffn-en
ich	find-e	wart-e	atm-e	öffn-e
du	find-**e**-st	wart-**e**-st	atm-**e**-st	öffn-**e**-st
er/sie/es	find-**e**-t	wart-**e**-t	atm-**e**-t	öffn-**e**-t
wir	find-en	wart-en	atm-en	öffn-en
ihr	find-**e**-t	wart-**e**-t	atm-**e**-t	öffn-**e**-t
sie	find-en	wart-en	atm-en	öffn-en
Sie	find-en	wart-en	atm-en	öffn-en

Bu türden eylemlere şu örnekler verilebilir:

baden	*banyo yapmak*	betrachten	*seyretmek*
binden	*bağlamak*	bieten	*sunmak*
meiden	*sakınmak*	fürchten	*korkmak*
melden	*bildirmek*	kosten	*fiyatında olmak*

reden	*konuşmak*	mieten	*kiralamak*
schaden	*zarar vermek*	retten	*kurtarmak*
schneiden	*kesmek*	testen	*test etmek*
senden	*göndermek*	trocknen	*kurutmak*
verabschieden	*vedalaşmak*		

- Kökü/gövdesi **-d** veya **-t** ile biten ve kökünde **/a/** bulunan eylemlerde incelme (*Umlaut* ..) oluyorsa, 2. ve 3. tekil kişilerde **-e-** gelmez. Ayrıca kökü/gövdesi **-t** ile biten eylemlerde ise 3. tekil kişide **-t** kişi eki getirilmez:

halten : *tutmak*
laden : *yüklemek*

	halt-en		lad-en	
ich	halt-e		lad-e	
du	hält-st		läd-st	(-**e**- yok)
er/sie/es	hält	(-**e**- ve -**t** yok)	läd-t	(-**e**- yok)
wir	halt-en		lad-en	
ihr	halt-et		lad-et	
sie	halt-en		lad-en	
Sie	halt-en		lad-en	

- Kökü/gövdesi **-s**, **-ß** ve **-z** ile biten eylemlerde 2. tekil kişide **/s/** ünsüzlerinin kaynaşması nedeniyle, **-st** yerine sadece **-t** gelir:

lesen : *okumak*
lassen : *bırakmak*
sitzen : *oturmak*

	les-en	lass-en	sitz-en	
ich	les-e	lass-e	sitz-e	
du	lies-**t**	läss-**t**	sitz-**t**	(-**s**- yok)
er/sie/es	lies-t	läss-t	sitz-t	
wir	les-en	lass-en	sitz-en	
ihr	les-t	lass-t	sitz-t	
sie	les-en	lass-en	sitz-en	
Sie	les-en	lass-en	sitz-en	

Bu eylemler için şu örnekler verilebilir:

grüßen	*selamlamak*	sitzen	*oturmak*
lesen	*okumak*	stoßen	*çarpmak*
messen	*ölçmek*	vergessen	*unutmak*
müssen	*yapmak zorunda olmak*	verschließen	*kapamak*
salzen	*tuzlamak*	weisen	*göstermek*
schützen	*korumak*	wissen	*bilmek*

Kökü **-el** ile biten eylemlerde 1. tekil kişide **-e-** düşer:

	handel-n
ich	handl-e (**-e-** yok)
du	handel-st
er/sie/es	handel-t
wir	handel-n
ihr	handel-t
sie	handel-n
Sie	handel-n

Bu tür eylemlere şu örnekler verilebilir:

bügeln	*ütülemek*	sich ekeln	*tiksinmek*
handeln	*davranmak, pazarlık etmek*	stempeln	*damgalamak*
klingeln	*zile basmak*	wechseln	*değiş(tir)mek*
schaukeln	*sallamak*	zweifeln	*şüphelenmek*

- Bütün bunların dışında ayrıca kendine özgü çekimleri olan bazı eylemler de vardır:

sein	*olmak*	wissen	*bilmek*
haben	*sahip olmak*	müssen	*yapmak zorunda olmak*
werden	*olmak* (gelecekte)		

	sei-n	hab-en	werd-en	wiss-en	müss-en
ich	**bin**	habe	werde	**weiß**	**muss**
du	**bist**	**hast**	**wirst**	**weißt**	**musst**
er/sie/es	**ist**	**hat**	**wird**	**weiß**	**muss**
wir	**sind**	haben	werden	wissen	müssen
ihr	**seid**	habt	werdet	wisst	müsst
sie	**sind**	haben	werden	wissen	müssen
Sie	**sind**	haben	werden	wissen	müssen

Tarz eylemler (*Modalverben*) bu yönden bu gruba girer:
dürfen, können, mögen, sollen, wollen.

Präsens'te bir ifade cümlesinde (*Aussagesatz*) cümle ögelerinin yerleri şöyledir:

Der Schüler	**schreibt**	den Satz an die Tafel.	*Öğrenci cümleyi tahtaya yazı**yor**.*
Özne	+ Eylem	+ Nesne	
I.	**II.**	III.	

Bir ifade cümlesinde, birinci sırada özne (*Subjekt*), ikinci sırada mutlaka özneye göre çekilen eylem (*Verb*) ve daha sonra nesne (*Objekt*) vs. yer alır. Ancak özne cümle içine de alınabilir. Bu durumda cümle içinden başka bir sözcük getirilip öznenin yerine konur, özne ise -bazı özel durumlar hariç- kişiye göre çekilen eylemden sonra yer alır. İkinci sırada mutlaka kişiye göre çekilen eylem bulunur.

Öntakısı ayrılan bir eylemde öntakı cümlenin en sonunda yer alır:

aufmachen :

Klemens macht die Tür **auf**. *Klemens kapıyı açıyor.*

Daha önce de değinildiği gibi **nicht** olumsuzluk sözcüğü, cümle içinde hangi sözcüğün önüne gelirse onu olumsuz yapar. Olumsuz cümlede **nicht** olumsuzluk sözcüğü en son, cümlenin sonunda yer alabilir, ancak öntakısı ayrılan eylemlerde öntakıdan sonra gelemez. Olumsuzluk, **kein** olumsuzluk sözcüğü ile de yapılabilir:

Der Schüler schreibt den Satz **nicht**. *Öğrenci cümleyi yaz**mı**yor.*

Der Schüler schreibt **keinen** Satz. *Öğrenci **hiçbir** cümle(yi) yaz**mı**yor.*

Klemens macht die Tür **nicht auf**. *Klemens kapıyı aç**mı**yor.*

Bazı eylemlerde **nicht** olumsuzluk sözcüğünün cümle sonunda yer alması uygun olmamaktadır:

* Dieser Herr ist unser Lehrer **nicht**. (Yanlış)

Dieser Herr ist **nicht** unser Lehrer. (Doğru)

Bu bey bizim öğretmenimiz değil.

* Mein Sohn wird Ingenieur **nicht**. (Yanlış)

Mein Sohn wird **nicht** Ingenieur. (Doğru)

Oğlum mühendis olmuyor/olmayacak.

Soru cümleleri(*Fragesatz*) ya kişiye göre çekilen eylem başa alınarak ya da soru sözcükleriyle yapılır. Soru sözcüğü ile(*Fragewort*) yapılan soru cümlelerinde ikinci sırada mutlaka kişiye göre çekilen eylem, daha sonra özne, nesne vs. yer alır. Bu özellik bütün zamanlarda aynıdır:

Schreibt der Schüler den Satz? *Öğrenci cümleyi yazıyor mu?*

Macht Klemens die Tür **auf**? *Klemens kapıyı açıyor mu?*

Warum schreibt der Schüler den Satz? *Öğrenci cümleyi neden yazıyor?*

Ayrıca normal ifade cümlelerini de vurgu ile soru yapmak mümkün:

Klemens macht die Tür **auf**? *Klemens kapıyı **açıyor** (mu)?*

Soru cümlelerinin olumsuz yapılması yine ifade cümlesindekine benzer:

Schreibt der Schüler den Satz **nicht**?

*Öğrenci cümleyi yaz**mı**yor mu?*

Schreibt der Schüler **keinen** Satz?

*Öğrenci **hiçbir** cümle(yi) yaz**mı**yor mu?*

Macht Klemens die Tür **nicht auf**?

*Klemens kapıyı aç**mı**yor mu?*

Warum schreibt der Schüler den Satz **nicht**?

*Öğrenci cümleyi neden yaz**mı**yor?*

Präsens için şu örnek cümleler verilebilir:

Was geschieht gerade dort?	*Şu anda orada ne(ler) oluyor?*
Was machst du Ali? Ich trinke Tee.	*Ali ne yapıyorsun? Çay içiyorum.*
Ich gehe jetzt gleich zur Post.	*Şimdi hemen postahaneye gidiyorum.*
Ich fahre sofort ab.	*Hemen hareket ediyorum.*
Ich warte schon drei Stunden.	*Üç saattir bekliyorum.*
Atatürk gründet die Türkische Republik.	*Atatürk Türkiye Cumhuriyeti'ni kuruyor/ kurar.*
Deutschland liegt in Europa.	*Almanya Avrupa'dadır.*
Er lernt seit einem Jahr Deutsch.	*O bir yıldan beri Almanca öğreniyor.*
Es regnet seit einem Tag.	*Bir günden beri yağmur yağıyor.*
Ich spiele gerne Musikinstrumente.	*Müzik aletlerini severek çalarım.*
Wer zuletzt lacht, lacht am besten. (Atasözü)	*Son gülen iyi güler.*
In Deutschland arbeitet man viel.	*İnsan Almanya'da çok çalışır.*
Jeder Student bereitet sich auf die Prüfung vor.	*Her öğrenci sınava hazırlanıyor.*
Geht jedes Kind in diesem Land zur Schule?	*Bu ülkede her çocuk okula gidiyor mu?*
Er bleibt noch eine Woche in der Türkei.	*O bir hafta daha Türkiye'de kalacak.*
Morgen besucht mich mein Sohn.	*Oğlum beni yarın ziyaret edecek.*
Das Fußballspiel dauert noch zehn Minuten.	*Maç on dakika daha devam edecek.*
Ich bin gerade angekommen und bleibe drei Monate hier.	*Demin geldim ve üç ay burada kalacağım.*

Präsens geçmişte olanı daha canlı anlatmak için de kullanılır:
Er kommt also gestern von der Arbeit nach Hause, will wie immer den Kühlschrank öffnen,... .
O dün işten eve geliyor, her zaman ki gibi buzdolabını açmak istiyor, ...

Präsens, 2. tekil, 2. çoğul kişi ile kibarca **Sie**'de emir de ifade edebilir:
Du gehst jetzt zu Bett!
Sen şimdi yatmaya gideceksin/ gidiyorsun!

Ihr verlasst sofort mein Büro!
Siz(ler) derhal büromu terk edeceksiniz/terk ediyorsunuz!

Sie schreiben sofort den Satz!
Siz derhal cümleyi yazacaksınız/yazıyorsunuz!

Steigen wir in den Zug nicht ein?
Trene binmiyor muyuz?

Das Präteritum (Imperfekt)

Präteritum (şimdiki zamanın hikâyesi), genellikle geçmiş bir olay ile ilgili bilgi verilirken ya da bir hikâye veya geçmişte vuku bulan herhangi bir olay anlatılırken kullanılır. Bu nedenle hikâyelerde, masallarda ve geçmişte vuku bulan olaylar genellikle bu zamanla anlatılır.

Türkçedeki eşdeğer zaman ekleri: **-ıyordu**, **-iyordu**, **-uyordu**, **-üyordu**; **-ardı, -erdi, -ırdı, -irdi, -urdu, -ürdü.**

Bu zaman Türkçeye di'li geçmiş zamanla da çevrilmektedir. Bu durumda eşdeğer ekler şunlardır: **-dı**, **-di**, **-du**, **-dü**; **-tı**, **-ti**, **-tu**, **-tü**.

Präteritum eylemin 2. halinden yapılır. Eylemin 2. hali olduğu gibi alınır ve kişilere göre ekler getirilir:

Düzenli çekilen eylemler:

1.	***2.***	*3.*	
lernen	**lernte**	gelernt	(*öğrenmek*)

		Ekler			
ich	lernte	--	*ben*	*öğren**iyordum***	/ *öğren**dim***
du	lernte-**st**	**-st**	*sen*	*öğren**iyordu**n*	/ *öğren**din***
er	lernte	--	*o*	*öğren**iyordu***	/ *öğren**di***
wir	lernte-**n**	**-n**	*biz*	*öğren**iyordu**k*	/ *öğren**dik***
ihr	lernte-**t**	**-t**	*siz*	*öğren**iyordu**nuz*	/ *öğren**diniz***
sie	lernte-**n**	**-n**	*onlar*	*öğren**iyordu*** (*öğren**iyorlardı***)	/ *öğren**di**(ler)*
Sie	lernte-**n**	**-n**	*siz*	*öğren**iyordu**nuz*	/ *öğren**diniz***

Ancak burada kökü **-d**, **-t** ya da **-m**, **-n** (**-m** ve **-n**'nin önünde **-r-** ya da **-l-** olmayacak) ile biten düzenli eylemlerin ikinci haline dikkat etmek gerekir, çünkü bu eylemlerin ikinci halinde araya **-e-** gelir:

1.		2.	1.		2.
antwor**ten**	→	antwort-**e**-te	re**den**	→	red-**e**-te
war**ten**	→	wart-**e**-te	scha**den**	→	schad-**e**-te
mie**ten**	→	miet-**e**-te	at**men**	→	atm-**e**-te
ba**den**	→	bad-**e**-te	rech**nen**	→	rechn-**e**-te

Ancak yukarıda da belirtildiği gibi kökü **-m** ve **–n** ile biten eylemlerde **-m** ve **–n**'den önce **-r-** ya da **-l-** varsa eylem ikinci halde **–e-** almaz:

fil**m**en	→	film-te
ler**n**en	→	lern-te
erbar**m**en	→	erbarm-te

Karışık çekilen eylemler:

1.	**2.**	3.	
denken	**dachte**	gedacht	(*düşünmek*)

		<u>Ekler</u>
ich	dachte	--
du	dachte-**st**	**-st**
er	dachte	--
wir	dachte-**n**	**-n**
ihr	dachte-**t**	**-t**
sie	dachte-**n**	**-n**
Sie	dachte-**n**	**-n**

Dikkat edilirse düzenli ve karışık çekilen eylemlerin 2. hali birbirine benzediği için kişilere göre çekimleri de aynıdır. Düzenli ve karışık çekilen eylemlerde 1. ve 3. tekil kişilerde eylem hiçbir ek almamaktadır.

Düzensiz çekilen eylemler:

1.	**2.**	3.	
kommen	**kam**	gekommen	(*gelmek*)

		Ekler
ich	kam	--
du	kam-**st**	**-st**
er	kam	--
wir	kam-**en**	**-en**
ihr	kam-**t**	**-t**
sie	kam-**en**	**-en**
Sie	kam-**en**	**-en**

Düzensiz eylemlerde de 1. ve 3. tekil kişilerde eylem hiçbir ek almamakta, ancak 1. ve 3. çoğul kişi ile kibarca **Sie'**de **–en** eki gelmektedir.

Kökü **–d**, **–t**, **–ss(ß)** ve **-chs** ile biten düzensiz eylemlerde 2. tekil ve 2. çoğul kişide **-e-** gelir. Ancak bu **-e-** konuşma dilinde kökü **–d** ve **–t** ile biten eylemlerde sadece 2. çoğul kişide getirilir:

1.	**2.**	3.	
laden	**lud**	geladen	(*yüklemek*)
finden	**fand**	gefunden	(*bulmak*)
bieten	**bot**	geboten	(*sunmak*)
essen	**aß**	gegessen	(*yemek*)
wachsen	**wuchs**	gewachsen	(*büyümek*)

ich	lud	fand	bot	aß	wuchs
du	lud-**e**-st	fand-**e**-st	bot-**e**-st	aß-**e**-st	wuchs-**e**-st
er	lud	fand	bot	aß	wuchs
wir	luden	fanden	boten	aßen	wuchsen
ihr	lud-**e**-t	fand-**e**-t	bot-**e**-t	aß-**e**-t	wuchs-**e**-t
sie	luden	fanden	boten	aßen	wuchsen
Sie	luden	fanden	boten	aßen	wuchsen

Sonuç olarak düzenli, düzensiz ve karışık çekilen eylemleri karşılaştırdığımızda aslında eklerin hepsinde de aynı olduğu görülür.

	Düzenli ve karışık eylemler	Düzensiz eylemler
ich	--	--
du	**-st**	**-st**
er	--	--
wir	**-n**	**-en**
ihr	**-t**	**-t**
sie	**-n**	**-en**
Sie	**-n**	**-en**

Präteritum'da her şey *Präsens*'teki gibidir. Burada sadece eylemin ikinci hali alınıp kişilere göre çekilir. Onun dışında cümle ve cümle ögelerine ilişkin bütün özellikler *Präsens*'teki gibidir:

Präteritum'da bir ifade cümlesinde (*Aussagesatz*) cümle ögelerinin yerleri şöyledir:

Der Schüler	**schrieb**	den Satz	an die Tafel.	*Öğrenci cümleyi tahtaya yaz**ıyordu**.*
Özne	+ Eylem	+ Nesne		
I.	**II.**	III.		

Bir ifade cümlesinde, birinci sırada özne (*Subjekt*), ikinci sırada mutlaka özneye göre çekilen eylem (*Verb*) ve daha sonra nesne (*Objekt*) vs. yer alır. Ancak özne cümle içine de alınabilir. Bu durumda cümle içinden başka bir sözcük getirilip öznenin yerine konur, özne ise -bazı özel durumlar hariç- kişiye göre çekilen eylemden sonra yer alır. İkinci sırada mutlaka kişiye göre çekilen eylem bulunur.

Öntakısı ayrılan bir eylemde öntakı cümlenin en sonunda yer alır:

aufmachen :

Die Frau <u>machte</u> die Tür **auf**. — *Kadın kapıyı açıyordu.*

nicht olumsuzluk sözcüğü, cümle içinde hangi sözcüğün önüne gelirse onu olumsuz yapar. Olumsuz cümlede **nicht** olumsuzluk sözcüğü en son, cümlenin sonunda yer alabilir, ancak öntakısı ayrılan eylemlerde öntakıdan sonra gelemez. Olumsuzluk **kein** olumsuzluk sözcüğü ile de yapılabilir:

Der Schüler benutzte ein Wörterbuch **nicht**.	*Öğrenci bir sözlük kullan**mı**yordu.*
Der Schüler benutzte **kein** Wörterbuch.	*Öğrenci **hiçbir** sözlük kullan**mı**yordu.*
Das Kind <u>machte</u> die Tür **nicht zu**.	*Çocuk kapıyı kapat**mı**yordu.*

Soru cümleleri (*Fragesatz*) ya kişiye göre çekilen eylem başa alınarak ya da soru sözcükleriyle yapılır. Soru sözcüğü ile (*Fragewort*) yapılan soru cümlelerinde ikinci sırada mutlaka kişiye göre çekilen eylem bulunur:

Benutzte der Schüler ein Wörterbuch?	*Öğrenci bir sözlük kullanıyor muydu?*
Machte das Kind die Tür **zu**?	*Çocuk kapıyı kapatıyor muydu?*
Warum <u>benutzte</u> der Schüler ein Wörterbuch?	*Öğrenci bir sözlüğü neden kullanıyordu?*

Soru cümlelerinin olumsuz yapılması yine ifade cümlesindekine benzer:

Benutzte der Schüler ein Wörterbuch **nicht**?	*Öğrenci bir sözlük kullan**mı**yor muydu?*
Benutzte der Schüler **kein** Wörterbuch?	*Öğrenci **hiçbir** sözlük kullan**mı**yor muydu?*

Machte das Kind die Tür **nicht zu**?
*Çocuk kapıyı kapat**mı**yor muydu?*

Warum <u>benutzte</u> der Schüler ein Wörterbuch **nicht**?
*Öğrenci bir sözlüğü neden kullan**mı**yor?*

Präteritum için şu örnek cümleler verilebilir:
Alle Studenten nahmen an der Prüfung teil.
Bütün öğrenciler sınava katıldı.

Verabschiedete der Gastgeber sich von den Gästen?
Ev sahibi misafirlerle vedalaştı mı?

Füllte der Ausländer das Formular aus?
Yabancı formu doldurdu mu?

Das Essen war ausgezeichnet.
Yemek harikaydı.

Er flog jede Woche ins Ausland.
O her hafta yurtdışına uçuyordu.

Plötzlich wachte ich auf. Es war halb vier.
Birden uyandım. Saat 3.30'du.

Atatürk wurde 1881 in Saloniki geboren.
Atatürk 1881'de Selanik'te doğdu.

Türkische Republik wurde 1923 gegründet.
Türkiye Cumhuriyeti 1923'te kuruldu.

Wie lange warst du in Deutschland?
Almanya'da ne kadar kaldın?

Thomas Mann erhielt 1929 den Nobel-Preis.
Thomas Mann 1929'da Nobel edebiyat ödülünü aldı.

Wer war noch ohne Fahrschein?
Başka kimin ehliyeti yok?

Wer hatte noch kein Geld? Hier, ich.
Başka kimin parası yok? Benim.

Es war einmal eine arme Frau. Die Frau hatte keine Kinder.
Bir varmış bir yokmuş. Bir zamanlar yoksul bir kadın varmış. Kadının hiç çocuğu yokmuş.

Das Perfekt

Perfekt, bir işin geçmiş zamanda yapıldığını ve söz konusu işin ya da olayın kesin olarak bittiğini belirtir. Ayrıca geçmişte vuku bulan ve şimdiki zamanla ilgili olan ya da gelecek zamanda bitecek olan olayların anlatımında da kullanılır.

Türkçedeki eşdeğer zaman ekleri: **-dı, -di, -du, -dü; -tı, -ti, -tu, -tü.**

Perfekt için iki şey gereklidir:

1. **haben** ya da **sein** yardımcı eylemi (*Hilfsverb*)
2. Esas eylemin (*Hauptverb*) 3. hali (*Partizip Perfekt*)

Yardımcı eylemler kişilere göre çekilir ve esas eylemin 3. hali cümlenin en sonunda yer alır:

ich	**habe**......	**gelesen**	*oku**dum***	ich	**bin**..... **gegangen**		*git**tim***
du	**hast**.......	**gelesen**	*oku**dun***	du	**bist**.... **gegangen**		*git**tin***
er/bie/es	**hat**.........	**gelesen**	*oku**du***	er	**ist**...... **gegangen**		*git**ti***
wir	**haben**....	**gelesen**	*oku**duk***	wir	**sind**... **gegangen**		*git**tik***
ihr	**habt**.......	**gelesen**	*oku**du**nuz*	ihr	**seid**... **gegangen**		*git**ti**niz*
sie	**haben**....	**gelesen**	*oku**du**(lar)*	sie	**sind**... **gegangen**		*git**ti**ler*
Sie	**haben**....	**gelesen**	*oku**du**nuz*	Sie	**sind**... **gegangen**		*git**ti**niz*

Esas Eylemin 3. Hali

Daha önce de belirtildiği gibi, eylemler kurallı, kuralsız ve karışık olmak üzere üçe ayrılır:

1.Kurallı/düzenli/zayıf eylemler	(*regelmäßige/schwache Verben*)
2.Kuralsız/düzensiz/kuvvetli eylemler	(*unregelmäßige/starke Verben*)
3.Karışık eylemler	(*gemischte Verben*)

Bu nedenle eylemlerin 3. hali türlerine göre farklılıklar gösterir.

1.Düzenli eylemler:

Düzenli eylemlerin 3. hali yapılırken, eylemin mastar eki atılır, eylem kökünün başına **ge-** ve sonuna **-t** getirilir. Öneki ayrılan eylemlerde **ge-**, önek ile eylem arasına gelir. Kökü **-d** ya da **-t** ile biten eylemlerde araya **-e-** gelir:

1.	2.	**3.**	
lern-en	lern-te	**ge**-lern-**t**	*(öğrenmek)*
zuhör-en	hör-te ..... zu	zu-**ge**-hör-**t**	*(dinlemek)*
wart-en	wart-**e**-te	**ge**-wart-**e-t**	*(beklemek)*
bad-en	bad-**e**-te	**ge**-bad-**e-t**	*(banyo yapmak)*

Dikkat edilirse düzenli eylemlerin 1., 2. ve 3. halinde eylem kökü değişmemekte ve hep aynı kalmaktadır.

2. Düzensiz eylemler:

Düzensiz eylemlerin 3. hali **ge-** ile başlar ve **-en** ile biter. Öneki ayrılan eylemlerde **ge-**, önek ile eylem arasına gelir. Düzensiz eylemlerin 2. ve 3. halinde kökler değişir.

1.	2.	**3.**	
find-en	fand	**ge**-fund-**en**	(*bulmak*)
ess-en	aß	**ge**-gess-**en**	(*yemek*)
tu-n	tat	**ge**-ta-**n**	(*yapmak*)
einsteig-en	stieg ..... ein	ein-**ge**-stieg-**en**	(*binmek*)

Dikkat edilirse düzensiz eylemlerin 1., 2. ve 3. halinde eylem kökü değişmektedir.

3. Karışık eylemler:

Karışık eylemler ise hem düzenli hem de düzensiz eylemler gibi çekilir. Diğer bir deyişle, hem düzensiz eylem gibi kök değişmekte hem de düzenli eylem gibi –**te** ve –**t** eklerini almaktadır. Öneki ayrılan eylemlerde **ge-**, önek ile eylem arasına gelir. Karışık eylemlerin 3. hali düzenli eylemler gibi **ge-** ile başlar ve **-t** ile biter:

1.	2.	**3.**	
bring-en	brach-te	**ge**-brach-**t**	(*getirmek, götürmek*)
denk-en	dach-te	**ge**-dach-**t**	(*düşünmek*)
kenn-en	kann-te	**ge**-kann-**t**	(*tanımak*)
könn-en	konn-te	**ge**-konn-**t**	(*yapabilmek*)
wiss-en	wuss-te	**ge**-wuss-**t**	(*bilmek*)

Karışık eylemler düzensiz eylemlerin listesinde yer alır.

Sonuç olarak, eylemin 3. hali yapılırken genel olarak eylem kökünün başına **ge-**, sonuna **-t** ya da **-en** getirilir. Öneki ayrılan eylemlerde **ge-,** önek ile eylem arasına gelir.

Özel durumlar:

Bütün bunların dışında bazı özel durumlar da söz konusudur.

Örneğin öneki ayrılmayan eylemler, sonu **-ieren** ve **-eien** ile biten eylemler ile birden fazla öneki olup eklerden en az bir tanesi ayrılmayan önek olan eylemler 3. halde **ge-** önekini almaz:

1.	2.	**3.**	
verstehen	verstand	verstand-**en**	(*anlamak*)
erzählen	erzählte	erzähl-**t**	(*anlatmak*)
unter**halten**	unterhielt	unterhalt-**en**	(*sohbet etmek*)
wieder**holen**	wiederholte	wiederhol-**t**	(*tekrarlamak*)
telefon**ieren**	telefonier-te	telefonier-**t**	(*telefon etmek*)
stud**ieren**	studier-te	studier-**t**	(*öğrenim görmek*)
prophez**eien**	prophezei-te	prophezei-**t**	(*kehanette bulunmak*)
vor-be-reiten	vorbereitete	vorbereitet	(*hazırla(n)mak*)
ver-ab-schieden	verabschiedete	verabschiedet	(*vedalaşmak, izin vermek*)
an-er-kennen	anerkannte	anerkannt	(*tanımak, tasdik etmek*)

-ieren ve **-eien** ile biten eylemler yabancı dilden alınan eylemlerdir ve düzenli çekilir.

Bazı eylemlerin 2. halinin hem düzenli hem düzensiz biçimi vardır ya da bazılarının 2. hali düzenli, ancak 3. hali düzensiz çekilmektedir:

1.	2.	**3.**	
backen	back-te (buk)	**ge**-back-**en**	(*piş(ir)mek*)
melken	melk-te (molk)	**ge**-molk-**en**	(*süt sağmak*)
mahlen	mahl-te	**ge**-mahl-**en**	(*un öğütmek*)
salzen	salz-te	**ge**-salz-**en**	(*tuzlamak*)
spalten	spalte-te	**ge**-spalt-**en**	(*yarmak*)

Perfekt bir cümlede cümle ögelerinin yerleri şöyledir:

Wir	**haben**	den Kuchen	**gegessen**	*Biz pastayı ye**dik**.*
Sie	**sind**	nach Hause	**gegangen**	*Onlar eve git**ti**.*
Özne +	Yardımcı eylem +	Nesne +	Esas eylemin 3. hali	
I.	**II.**	III.	**IV.**	

Cümlenin başında özne (*Subjekt*), ikinci sırada mutlaka kişilere göre çekilen yardımcı eylem (*Hilfsverb*), daha sonra nesne (*Objekt*) vs. ve en son esas eylemin 3. hali (*Partizip Perfekt*) yer alır.

Olumsuz cümlede **nicht** olumsuz sözcüğü, 3. haldeki esas eylemden sonra yer alamaz:

Der Touristenführer hat den Touristen dieses Hotel **nicht** empfohlen.

*Turist rehberi turistlere bu oteli tavsiye et**me**di.*

Soru cümleleri, ya kişiye göre çekilen yardımcı eylem başa alınarak ya da soru sözcükleriyle yapılır. Soru sözcüğü ile (*Fragewort*) yapılan soru cümlelerinde ikinci sırada mutlaka kişiye göre çekilen yardımcı eylem, daha sonra özne, nesne vs. ve en son, üçüncü haldeki esas eylem yer alır:

Hat deine Tochter den Schlüssel gefunden?	*Kızın anahtarı buldu mu?*
Bist du gestern zu Hause geblieben?	*Dün evde kaldın mı?*
Ist Herr Schröder in München ausgestiegen?	*Bay Schröder Münih'te indi mi?*
Wann hast du dein Studium beendet?	*Öğrenimini ne zaman bitirdin?*
Wohin ist er gestern gegangen?	*O dün nereye gitti?*

Olumsuz soruda da olumsuzluk sözcüğü 3. haldeki esas eylemden sonra gelmez:

Hat deine Tochter den Schlüssel **nicht** gefunden?	*Kızın anahtarı bul**ma**dı mı?*
Warum hast du dein Studium **nicht** beendet?	*Neden öğrenimini bitir**me**din?*

Perfekt için şu örnekler verilebilir:

Gestern hat es geschneit.	*Dün kar yağdı.*
Ich bin eben gekommen.	*Ben demin/az önce geldim.*
Wir haben eben ein Telegramm bekommen.	*Biz demin bir telgraf aldık.*
Wir haben die Gäste morgen erwartet.	*Biz misafirleri yarın bekliyorduk.*
Ich habe deine Tasche gefunden.	*Ben çantanı buldum.*

Filiz ist vor einem Jahr nach Deutschland gefahren.
Filiz bir yıl önce Almanya'ya gitti.

In vier Jahren habe ich meine Untersuchung beendet.
Araştırmamı dört yılda bitirdim.

Entschuldigen Sie bitte, ich habe Sie nicht stören wollen.
Özür dilerim, sizi rahatsız etmek istemedim.

Sie haben diesen Roman sicher schon gelesen.
Siz bu romanı mutlaka okumuşsunuzdur.

Was er jetzt erzählt, hat er mir schon vorher erzählt.
O şimdi anlattığı şeyleri daha önce bana anlattı /anlatmıştı.

Plusquamperfekt herhangi bir olayın geçmişte sonlanıp nakledildiğini ifade eder.

Türkçede belirsiz geçmiş zamanın hikâyesi ile karşılanmaktadır: **-mıştı**, **-mişti**, **-muştu**, **-müştü**; **-mış**, **-miş**, **-muş**, **-müş**; **-dıydı**, **-diydi**, **-duydu**, **-düydü.**

Bu zaman aynen *Perfekt* gibi yapılır. Sadece **haben** ve **sein** yardımcı eylemlerinin 2. hali alınarak kişilere göre çekilir:

Plusquamperfekt için iki şey gereklidir:

1. **haben** ya da **sein** yardımcı eylemlerinin 2. hali (**war**/ **hatte**)
2. Esas eylemin 3. hali *(Partizip Perfekt)*

Yardımcı eylemler:

I.	**II.**	III.
sein	**war**	gewesen
haben	**hatte**	gehabt

Yardımcı eylemler kişilere göre çekilir ve esas eylemin 3. hali cümlenin en sonunda yer alır:

ich	**hatte........gelesen**	*oku**muştu**m*	ich	**war.........gegangen**	*git**mişti**m*
du	**hattest.....gelesen**	*oku**muştu**n*	du	**warst......gegangen**	*git**mişti**n*
er	**hatte........gelesen**	*oku**muştu***	er	**war.........gegangen**	*git**mişti***
wir	**hatten......gelesen**	*oku**muştu**k*	wir	**waren.....gegangen**	*git**mişti**k*
ihr	**hattet.......gelesen**	*oku**muştu**nuz*	ihr	**wart........gegangen**	*git**mişti**niz*
sie	**hatten......gelesen**	*oku**muş(**lard**ı**)*	sie	**waren.....gegangen**	*git**miş**ler**di***
Sie	**hatten......gelesen**	*oku**muştu**nuz*	Sie	**waren....gegangen**	*git**mişti**niz*

Plusquamperfekt bir cümlede cümle ögelerinin yerleri *Perfekt*'teki gibidir:

Wir	**hatten**	den Kuchen	**gegessen**	*Biz pastayı ye**mişti**k.*
Peter	**war**	nach Hause	**gegangen**	*Peter eve git**mişti**.*
Özne +	Yardımcı eylem +	Nesne +	Esas eylemin 3. hali	
I.	**II.**	III.	**IV.**	

Cümlenin başında özne (*Subjekt*), ikinci sırada mutlaka kişilere göre çekilen yardımcı eylemin 2. hali, daha sonra nesne (*Objekt*) vs. ve en son esas eylemin 3. hali (*Partizip Perfekt*) yer alır.

Olumsuz cümlede **nicht** olumsuzluk sözcüğü, *Perfekt*'teki gibi 3. haldeki esas eylemden sonra yer alamaz:

Dieser Mann hatte seine Heimat **nicht** vergessen.

*Bu adam memleketini unut**ma**mıştı.*

Soru cümleleri, ya kişiye göre çekilen yardımcı eylem başa alınarak ya da soru sözcükleriyle yapılır. Soru sözcüğü ile (*Fragewort*) yapılan soru cümlelerinde ikinci sırada mutla-

ka kişiye göre çekilen yardımcı eylem, daha sonra özne, nesne vs. ve en son, üçüncü haldeki esas eylem yer alır:

Hatte dein Vater in Deutschland gearbeitet?
Baban Almanya'da çalışmış mıydı?

Wann hattest du dein Studium beendet?
Öğrenimini ne zaman bitirmiştin?

Olumsuz soruda da olumsuzluk sözcüğü 3. haldeki esas eylemden sonra gelmez:
Hatte dein Vater in Deutschland **nicht** gearbeitet?
*Baban Almanya'da çalış**ma**mış mıydı?*

Warum hattest du dein Studium **nicht** beendet?
*Neden öğrenimini bitir**me**miştin?*

Plusquamperfekt için bazı örnekler:
Wir hatten uns vor drei Monaten in Bonn getroffen.
Biz üç ay önce Bonn'da buluşmuştuk.

Der Fremde hatte sich nach dem Weg erkundigt.
Yabancı, yol hakkında bilgi edinmişti.

Wann waren sie abgefahren?
Onlar ne zaman hareket etmişti?

Meine Mutter hatte sich sehr gefreut.
Annem çok sevinmişti.

Wir waren alle ins Kino gegangen.
Hepimiz sinemaya gitmiştik.

Die Kranke war in kurzer Zeit gestorben.
Hasta kısa zamanda ölmüştü.

Mein Vater hatte mir einen Computer geschenkt.
Babam bana bir bilgisayar hediye etmişti.

Ich bin zu meinem Freund gegangen. Ich hatte ihn vorher um Hilfe gebeten.
Ben arkadaşıma gittim. Ona daha önce yardım için ricada bulunmuştum.

Nachdem ich mein Studium beendet hatte, arbeitete ich in einer Fabrik.
Öğrenimimi bitirdikten sonra bir fabrikada çalıştım.

Eylemlerin HABEN ya da SEIN ile Kullanılması

Perfekt ya da *Plusquamperfekt* gibi geçmiş zamanlar oluşturulurken **haben** ya da **sein** yardımcı eylemlerinden birini kullanmak gerekir. Bir cümlede **haben** ya da **sein** kullanmamız, cümledeki esas eyleme göre belirlenir. Bu konu Almancada güçlük yaratan konulardan biridir. Genel olarak bazı kurallar vardır, ancak zor olan bazı özel durumlar da söz konusudur. Bütün bunlara rağmen yardımcı eylemlerle kullanılan eylemleri şöyle gruplandırabiliriz:

HABEN ile Kullanılan Eylemler

Eylemlerin büyük çoğunluğu **haben** ile kullanılır. Özellikle düzenli çekilen eylemler bu yardımcı eylemle kullanılır. Kuşkusuz kurala uymayan bazı durumlar her zaman karşımıza çıkabilir. **haben** ile kullanılan eylemleri genel olarak şöyle gruplandırabiliriz:

1. Bütün tarz eylemler (*Modalverben*) **haben** ile kullanılır:

Ich **habe** diesen Roman übersetzen **können**. — *Ben bu romanı çevirebildim.*
Klemens **hat** in die Türkei fahren **wollen**. — *Klemens Türkiye'ye gitmek istedi.*

2. Bütün dönüşlü eylemler (*reflexive Verben*):

Ich **habe** mich jeden Tag **rasiert**. — *Ben her gün tıraş oldum.*
Ich **habe** mir die Hände **gewaschen**. — *Ben ellerimi yıkadım.*
Alle Zuschauer **haben** sich sehr **gefreut**. — *Bütün seyirciler çok sevindi.*

3. Bütün geçişli eylemler(*transitive Verben*), ayrıca yönelme durumu (*Dativ*) ile kullanılan eylemlerin çoğu:

Ich **habe** ein Bier **getrunken**. — *Ben bir bira içtim.*
Berk **hat** seinem Vater dafür **gedankt**. — *Berk babasına onun için teşekkür etti.*

Ancak:
Ich **bin** eine Wette **eingegangen**. — *Ben bir bahse girdim.*

4. Herhangi bir olay ya da durumun uzun süreli yapıldığını veya olduğunu belirten geçişsiz eylemler (*intransitive Verben*):

Das Baby **hat** nur eine Stunde **geschlafen**. — *Bebek sadece bir saat uyudu.*
Ich **habe** lange Jahre in Amerika **gearbeitet**. — *Ben uzun yıllar Amerika'da çalıştım.*
Der Kranke **hat** lange im Bett **gelegen**. — *Hasta uzun süre yatakta yattı.*

5. Belirsiz özne (*unpersönliches Pronomen*) ile, yani **es** ile kullanılan eylemlerin çoğu. Bu, belgisiz adıl olarak da adlandırılmaktadır:

Es **hat** viel **geregnet**. — *Çok yağmur yağdı.*
Es **hat** gestern **geschneit**. — *Dün kar yağdı.*
Es **hat** mir sehr gut **gefallen**. — *Çok hoşuma gitti.*
Es **hat** viele Menschen im Park **gegeben**. — *Parkta çok insan vardı.*

SEIN ile kullanılan eylemler

sein ile kullanılan eylemlerin sayısı diğerlerine göre azdır. Bu tür eylemlerin çoğu düzensiz eylemlerden oluşur.

1. Bir yerden bir yere yer değişikliği ve hareket belirten eylemler:

aufstehen	*ayağa kalkmak*	fliegen	*uçmak*
einsteigen	*binmek*	gehen	*gitmek*
aussteigen	*inmek*	kommen	*gelmek*
fahren	*vasıtayla gitmek*	laufen	*koşmak*
fallen	*düşmek*	reisen	*seyahat etmek*

All meine Freunde **sind** zur Party **gekommen**.
Bütün arkadaşlarım partiye geldi.

Mein Freund **ist** um zwei Uhr in den Zug **eingestiegen**.
Arkadaşım saat ikide trene bindi.

Warum **sind** Sie letzte Woche nach Köln **gefahren?**
Geçen hafta neden Köln'e gittiniz?

2. **sein** , **werden** ve **bleiben** eylemleri **sein** ile kullanılır:

Pelin **ist** letztes Jahr in England **gewesen**.	*Pelin geçen yıl İngiltere'deydi.*
Meine Tochter **ist** Lehrerin **geworden**.	*Kızım öğretmen oldu.*
Ayşe ist gestern zu Hause **geblieben**.	*Ayşe dün evde kaldı.*

3. Anlık bir durum değişikliği ya da kısa sürede ve birden olan olayları belirten geçişsiz eylemler:

umkommen	*ölmek*
erröten	*kızarmak*
verwelken	*solmak*
wachsen	*büyümek*
aufblühen	*aç(ıl)mak*
entstehen	*oluşmak*
vergehen	*geçip gitmek*

Das Baby **ist** plötzlich **eingeschlafen**.	*Bebek birden uykuya daldı.*
Atatürk **ist** im Jahre 1938 **gestorben**.	*Atatürk 1938 yılında öldü.*
Der Dieb **ist** plötzlich **verschwunden**.	*Hırsız birden kayboldu.*
Diese Kinder **sind** in Deutschland **aufgewachsen**.	*Bu çocuklar Almanya'da büyüdü.*

Eylemlerin 3. Haliyle İlgili Bazı Özel Durumlar

Bazı eylemler hem **haben** hem de **sein** yardımcı eylemiyle kullanılır.

1. Bir yerden bir yere yer değişikliği veya hareket belirten ve **sein** ile kullanılan geçişsiz eylemler bir nesne (*Akkusativobjekt*) aldıkları zaman geçişli eylem konumuna girer ve bu durumda yardımcı eylem **haben** olur:

fahren: *vasıta ile gitmek; bir vasıtayı sürmek, kullanmak*

Mein Nachbar **ist** in die Stadt **gefahren**. *Komşum şehre gitti.*

Ich **habe** dein Auto **gefahren**. *Ben senin otomobilini sürdüm.*

laufen: *koşmak*

Er **ist** zur nächsten Telefonzelle **gelaufen**. *O bir sonraki telefon kulübesine koştu.*

Ich **habe** früher Schlittschuh **gelaufen**. *Ben eskiden buz pateni yaptım.*

fliegen: *uçmak; uçakla nakletmek, uçağı idare etmek*

Wann **bist** du nach Berlin **geflogen**? *Sen ne zaman Berlin'e uçtun?*

Der Pilot **hat** das Flugzeug nach Berlin **geflogen**. *Pilot uçağı Berlin'e nakletti.*

reiten: *atla(eşekle vs.) gitmek; ata(eşeğe vs.) binmek*

Wir **sind** durch den Wald **geritten**. *Biz (atla) ormandan gittik.*

Der Jockey **hat** dieses Pferd jeden Tag **geritten**. *Cokey bu ata her gün bindi.*

landen: *inmek, iniş yapmak; yere indirmek, karaya çıkarmak*

Das Flugzeug **ist** ohne Zwischenfälle in München **gelandet**.

Uçak herhangi bir arıza olmadan Münih'e indi.

Der Hubschrauber **hat** die Soldaten hinter den feindlichen Linien **gelandet**.

Helikopter askerleri düşman saflarının arkasına indirdi.

starten: *havalanmak, start yapmak; havalandırmak, start yaptırmak, bir şeye başlamak*

Das Flugzeug **ist** pünktlich **gestartet**.

Uçak tam zamanında havalandı.

Der Pilot **hat** das Flugzeug auf Startbahn 2 **gestartet**.

Pilot uçağı 2 numaralı uçuş pistinde havalandırdı.

Yer değişikliği veya hareket bildiren ve **sein** ile kullanılan bazı eylemler, yapılan işin süresi söz konusu olduğu zaman **haben** ile kullanılır:

schwimmen: *yüzmek*

Der Schwimmer **ist** über den Kanal **geschwommen**.

Yüzücü kanalı yüzerek geçti.

Alle Schwimmer **haben** heute drei Stunden **geschwommen.**
Bütün yüzücüler bugün üç saat yüzdü.

reiten: *atla(eşekle vs.) gitmek; ata (eşeğe vs.) binmek*
Inge **ist** in den Wald **geritten**.
Inge (atla) ormana gitti.

Viele Menschen **haben** jahrelang in diesem Reiterverein **geritten**.
Birçok insan yıllarca bu at kulübünde ata bindi.

tanzen: *dans etmek*
Junge Leute **sind** quer über die Tanzfläche bis zur Terrasse **getanzt**.
Gençler alanının ortasından terasa kadar dans etti.

Wir **haben** bis Mitternacht **getanzt**.
Biz gece yarısına kadar dans ettik.

rudern: *kürek çekmek, sandala binmek, kürek gibi kullanmak, yüzmek*
Wir sind gegen die Strömung **gerudert**. *Akıntıya karşı kürek çektik.*
Wir haben zwei Stunden **gerudert**. *Dörtlü olarak iki saat kürek çektik.*

Bir durum bildiren ve **sein** ile kullanılan geçişsiz (*intransitiv*) eylemler de bir nesne (*Akkusativobjekt*) aldıkları zaman geçişli olur ve **haben** ile kullanılır. Kuşkusuz bu durum, anlamı da etkilemektedir:

brechen: *kırılmak, parçalanmak, kopmak; kırmak, parçalamak*
Der Marmor **ist gebrochen**. *Mermer kırıldı.*
Der Läufer **hat** den Rekord **gebrochen**. *Koşucu rekoru kırdı.*

abbrechen : *kırılmak, kopmak, kısa kesmek, devam etmek; kırmak, koparmak*
Der Ast **ist** abgebrochen. *Dal kırıldı.*
Der Wind **hat** den Ast vom Baum abgebrochen. *Rüzgar ağacın dalını kırdı.*

zerbrechen: *kırılmak, parçalanmak, dağılmak; kırmak, parçalamak, yarmak*
Die Flasche **ist zerbrochen**. *Şişe kırıldı.*
Ich **habe** die Flasche **zerbrochen**. *Ben şişeyi kırdım.*

heilen: *iyileşmek, iyi olmak; tedavi etmek, iyileştirmek, kurtarmak, çare bulmak*
Die Wunde **ist** schnell **geheilt**. *Yara çabucak iyileşti.*
Der Arzt **hat** die Wunde **geheilt**. *Doktor yarayı iyileştirdi.*

schmelzen: *erimek; eritmek*
Der Schnee **ist geschmolzen**. *Kar eridi.*
Die Sonne **hat** den Schnee **geschmolzen**. *Güneş karı eritti.*

spritzen: *sıçramak, fışkırmak; üstüne su vs. sıçratmak, serpmek, püskürtmek, enjekte etmek*

Das Wasser **ist** auf die Straße **gespritzt**.	*Su sokağa sıçradı.*
Der Gärtner **hat** den Garten **gespritzt**.	*Bahçıvan fıskiye ile bahçeyi suladı.*

stoßen: *bir şeye çarpmak, dokunmak, rastlamak; itmek, kakmak, dürtmek, toslamak, sokmak, saplamak, çakmak, dövmek*

Beim Bohren **ist** man auf Öl **gestoßen**.	*Sondaj esnasında petrole rastlandı.*
Der Arbeiter **hat** den Pfahl in die Erde **gestoßen**.	*İşçi kazığı yere çaktı.*

treiben: *sürüklenmek, çimlenmek, topraktan fışkırmak; kovmak, sürmek, önüne katmak, işletmek*

Das Schiff **ist** an Land **getrieben**.	*Gemi karaya sürüklendi.*
Ich **habe** die Kühe auf die Weide **getrieben**.	*Ben inekleri çayıra sürdüm.*

trocknen: *kurumak, kurulanmak; kurutmak, kurulamak*

Deine Wäsche **ist** in der Sonne getrocknet.	*Çamaşırların güneşte kurudu/kurumuş.*
Alte Frau **hat** ihre Wäsche am Ofen getrocknet.	*Yaşlı kadın çamaşırlarını sobada kuruttu.*

verderben: *bozulmak, çürümek, mahvolmak; bozmak, çürütmek, mahvetmek*

Das Fleisch **ist verdorben**.	*Et bozuldu/bozulmuş.*
Diese Filme **haben** die Jugend **verdorben**.	*Bu filimler gençliği bozdu.*
Er **hat** sich durchs Lesen die Augen **verdorben**.	*O, okumayla gözlerini bozdu.*

ziehen: *gitmek, taşınmak; çekmek, sürüklemek, çizmek*

Wir **sind** in eine neue Wohnung **gezogen**.	*Biz yeni bir eve taşındık.*
Das Pferd **hat** den Wagen **gezogen**.	*At arabayı çekti.*

Bazı eylemler geçişli(*transitiv*) olduklarında düzenli çekilir ve **haben** ile kullanılır, geçişsiz(*intransitiv*) olduklarında ise düzensiz çekilir ve **sein** ile kullanılır:

erschrecken: korkutmak	**erschrecken**: korkmak
*erschrecken, erschreckte, **hat** erschreckt*	*erschrecken, erschrak, **ist** erschrocken*
Der Löwe **erschreckt** das Kind.	Das Kind **erschrickt** vor dem Löwen.
Der Löwe **erschreckte** das Kind.	Das Kind **erschrak** vor dem Löwen.
Der Löwe **hat** das Kind **erschreckt**.	Das Kind **ist** vor dem Löwen **erschrocken**.
Aslan çocuğu korkuttu.	*Çocuk aslandan korktu.*

löschen: söndürmek	**erlöschen**: sönmek
*löschen, löschte, **hat** gelöscht*	*erlöschen, erlosch, **ist** erloschen*
Das Feuerwehr **löscht** den Brand.	Das Feuer **erlischt** längst.
Das Feuerwehr **löschte** den Brand.	Das Feuer **erlosch** längst.
Das Feuerwehr **hat** den Brand **gelöscht**.	Das Feuer **ist** längst **erloschen**.
İtfaiye ateşi söndürdü.	*Ateş çoktan söndü/sönmüş.*

senken: indirmek
*senken, senkte, **hat** gesenkt*
Der Kranke **senkt** seinen Arm.
Der Kranke **senkte** seinen Arm.
Der Kranke **hat** seinen Arm **gesenkt**.
Hasta kolunu indirdi.

sinken: batmak
*sinken, sank, **ist** gesunken*
Das Schiff **sinkt** vor einem Monat.
Das Schiff **sank** vor einem Monat.
Das Schiff **ist** vor einem Monat **gesunken**.
Gemi bir ay önce battı.

versenken: batırmak
*versenken, versenkte, **hat** versenkt*
Die Soldaten **versenken** das U-Boot.
Die Soldaten **versenkten** das U-Boot.
Die Soldaten **haben** das U-Boot **versenkt**.
Askerler denizaltıyı batırdı.

versinken: batmak
*versinken, versank, **ist** versunken*
Das U-Boot **versinkt** im Krieg.
Das U-Boot **versank** im Krieg.
Das U-Boot **ist** im Krieg **versunken**.
Denizaltı savaşta battı.

sprengen: havaya uçurmak
*sprengen, sprengte, **hat** gesprengt*
Sie **sprengen** die Brücke mit Bombe.
Sie **sprengten** die Brücke mit Bombe.
Sie **haben** die Brücke mit Bombe **gesprengt**.
Onlar köprüyü bombayla havaya uçurdu.

springen: fırlamak, sıçramak
*springen, sprang, **ist** gesprungen*
Das kleine Kind **springt** aus dem Bett.
Das kleine Kind **sprang** aus dem Bett.
Das Kind **ist** plötzlich aus dem Bett **gesprungen**.
Çocuk birden yataktan fırladı.

verschwenden: israf etmek
*verschwenden, verschwendete, **hat** verschwendet*
Mein Sohn **verschwendet** viel Geld.
Mein Sohn **verschwendete** viel Geld.
Mein Sohn hat viel Geld **verschwendet**.
Oğlum çok para israf etti.

verschwinden: kaybolmak
*verschwinden, verschwand, **ist** verschwunden*
Die Sonne **verschwindet** hinter den Bergen.
Die Sonne **verschwand** hinter den Bergen.
Die Sonne ist hinter den Bergen **verschwunden**.
Güneş dağların arkasında kayboldu.

Bazı eylemler ise hem düzenli hem düzensiz çekilir. Bir nesne (*Akkusativobjekt*) aldıklarında düzenli, almadıklarında ise düzensiz çekilirler. Kuşkusuz bu durumda anlamları da değişmektedir:

erschrecken: korkutmak
erschrecken, erschreckte, erschreckt
Der Hund hat das Kind **erschreckt**.
Köpek çocuğu korkuttu.

erschrecken: korkmak
erschrecken, erschrak, erschrocken
Das Kind ist vor dem Hund **erschrocken**.
Çocuk köpekten korktu.

hängen: asmak
hängen, hängte, gehängt
Ich habe das Bild an die Wand **gehängt**.
Ben resmi duvara astım.

hängen: asılı durmak
hängen, hing, gehangen
Das Bild hat an der Wand **gehangen**.
Resim duvarda asılı durdu.

schwellen: şişirmek
schwellen, schwellte, geschwellt
Der Wind hat die Segel **geschwellt**.
Rüzgâr yelkeni şişirdi.

schwellen: şişmek
schwellen, schwoll, geschwollen
Die Mandeln des Kindes sind **geschwollen**.
Çocuğun bademcikleri şişti.

Bazı eylemlerin hem düzenli hem de düzensiz çekimleri söz konusudur ve bu eylemler her iki durum için nesne (*Akkusativobjekt*) alabilir ya da almayabilirler:

bewegen: kımıldatmak, hareket ettirmek
bewegen, bewegte, bewegt
Der Verletzte hat seinen Arm **bewegt**.
Yaralı kolunu kımıldattı.

bewegen: sebep olmak, sevk etmek
bewegen, bewog, bewogen
Was hat dich **bewogen**, in die Türkei zurückzukehren?
Senin Türkiye'ye geri dönmene ne neden oldu?

schaffen: becermek, yapmak
schaffen, schaffte, geschafft
Hans hat die Arbeit sehr schnell **geschafft**.
Hans işi çok çabuk bitirdi.

schaffen: yaratmak
schaffen, schuf, geschaffen
Gott hat den Himmel und die Erde **geschaffen**.
Tanrı yeri göğü yarattı.

wiegen: sallamak
wiegen, wiegte, gewiegt
Die Mutter hat das Baby **gewiegt**.
Anne bebeği salladı.

wiegen: tartmak, ağırlığında olmak
wiegen, wog, gewogen
Ich habe Tomaten **gewogen.**
Ben domatesleri tarttım.

wenden: döndürmek, çevirmek
wenden, wendete, gewendet
Der Koch hat das Fleisch **gewendet.**
Aşçı eti çevirdi.

wenden: birine başvurmak
wenden, wandte, gewandt
Der Fremde hat sich an einen Polizisten **gewandt**.
Yabancı, bir polise başvurdu.

schleifen: sürüklemek
schleifen, schleifte, geschleift
Er hat den Sack über den Boden **geschleift**.
O, torbayı yerde sürükledi.

schleifen: bilemek
schleifen, schliff, geschliffen
Er hat mein Messer **geschliffen**.
O, bıçağımı biledi.

gären: galeyan içinde olmak
gären, gärte, gegärt
Es hat im Volk **gegärt.**
Halk galeyan içindeydi.

gären: mayalanmak
gären, gor, gegoren
Die Trauben sind im Keller **gegoren.**
Üzümler bodrumda mayalandı.

Das Futur

Futur ikiye ayrılır:

1. *Futur I* : Gelecek zaman
2. *Futur II* : Gelecekte geçmiş zaman

Futur I

Futur I, eylemin belirttiği işin gelecek zaman içinde yapılacağını bildirir. Almancada bu zaman yerine sıkça *Präsens* tercih edilir.

Türkçedeki eşdeğer zaman ekleri: -**acak, -ecek**

Gelecek zaman için iki şey gereklidir:

1. **werden** yardımcı eylemi
2. Esas eylemin mastar hali

Yardımcı eylem kişilere göre çekilir ve esas eylem mastar halinde (*Infinitivform*) cümlenin en sonunda yer alır:

ich	**werde.......trinken**	*ben*	*iç**eceğ**im*
du	**wirst.........trinken**	*sen*	*iç**ecek**sin*
er/sie/ es	**wird..........trinken**	*o*	*iç**ecek***
wir	**werden.....trinken**	*biz*	*iç**eceğ**iz*
ihr	**werdet......trinken**	*siz*	*iç**ecek**siniz*
sie	**werden.....trinken**	*onlar*	*iç**ecek**(ler)*
Sie	**werden.....trinken**	*siz*	*iç**ecek**siniz.*

Futur I'de cümle ögelerinin yerleri:

Ich	**werde**	sie	**einladen.**	*Ben onları davet ed**eceğ**im.*
Özne +	Yardımcı eylem +	Nesne +	Esas eylemin mastar hali	
I.	**II.**	III.	**IV.**	

Birinci sırada özne, ikinci sırada mutlaka kişilere göre çekilen yardımcı eylem, ondan sonra nesne vs. ve cümlenin en sonunda mastar halindeki esas eylem yer alır.

Olumsuz cümlede **nicht** olumsuzluk sözcüğü, mastar halindeki esas eylemden sonra yer alamaz:

Das Reisebüro wird diese Reise **nicht** organisieren.

*Seyahat bürosu bu seyahati organize et**me**yecek.*

Soru cümleleri, ya kişiye göre çekilen yardımcı eylem başa alınarak ya da soru sözcükleriyle yapılır. Soru sözcüğü ile (*Fragewort*) yapılan soru cümlelerinde ikinci sırada mutlaka kişiye göre çekilen yardımcı eylem, daha sonra özne, nesne vs. ve en son, mastar halindeki (*Infinitivform*) esas eylem yer alır:

Wird das Reisebüro diese Reise organisieren?

Seyahat bürosu bu seyahati organize edecek mi?

Wann werden die Touristen abfahren?
Turistler ne zaman hareket edecek?

Olumsuz soruda **nicht** esas eylemden sonra gelemez:
Wird dein Sohn in Amerika **nicht** studieren?
*Oğlun Amerika'da öğrenim gör**me**yecek mi?*

Was wird dein Sohn nach dem Studium machen?
Oğlun öğrenimden sonra ne yapacak?

Futur I için aşağıdaki örnekler verilebilir. Ancak dikkat edilirse bu örneklerde *Futur I* her zaman gelecek zaman anlamında kulanılmamaktadır. Bu özellik diğer zamanlarda da görülmektedir:

Am Mittwoch wird mein Vater kommen.	*Babam çarşamba günü gelecek.*
Das Essen wird jetzt fertig sein.	*Yemek şimdi hazır olacak.*
Ich werde dich bestimmt anrufen.	*Sana kesin telefon edeceğim.*
Morgen wird es wieder regnen.	*Yarın tekrar yağmur yağacak.*
Was werden wir morgen tun?	*Yarın ne yapacağız?*
Wir werden alle umkommen.	*Hepimiz öleceğiz.*
Wirst du endlich essen?	*Artık yer misin!*
Wir werden Misserfolg haben.	*Başarısız olacağız/oluruz.*

Meine Mutter wird übermorgen zum Arzt gehen.
Annem öbür gün doktora gidecek.

Wirst du endlich deine Hausaufgaben machen?
Artık ev ödevini yapacak mısın/yapar mısın!

Werdet ihr wohl ruhig sein?
Susar mısınız? /Sessiz olur musunuz?

Nächstes Jahr werde ich wohl in der Türkei sein.
Gelecek yıl galiba Türkiye'de olacağım/olurum.

Du wirst dich sofort beim Lehrer entschuldigen!
Derhal öğretmenden özür dileyeceksin /diliyorsun!

Wenn Sie sich nicht warm anziehen, werden Sie sich bei diesem Wetter erkälten.
Eğer kalın giyinmezseniz böyle bir havada üşütürsünüz.

Sie werden doch keine so teure Wohnung kaufen.
Tabi ki siz bu kadar pahalı bir ev satın almayacaksınız/almazsınız.

Du wirst jetzt hier sitzen und nicht aufstehen!
Sen şimdi burada oturacaksın/oturuyorsun ve kalkmayacaksın/kalkmıyorsun!

Futur II

Gelecekte geçmiş zaman olarak nitelendirilen *Futur II*, bir iş, olay ya da faaliyetin gelecekte belli bir zaman zarfında gerçekleşeceğini ifade eder. Almancada nadiren kullanılan bu zaman için üç şey gereklidir:

Türkçedeki eşdeğer zaman ekleri: **-mış (-miş, -muş, -müş) olacak.**

1. **werden** yardımcı eylemi
2. Esas eylemin 3. hali
3. Esas eylemin geçmiş zamandaki yardımcı eyleminin mastar hali (**haben/sein**)

ich	**werde**............**getrunken *haben***	*iç**miş** **olacağ**ım*
du	**wirst**..............**getrunken *haben***	*iç**miş** **olacak**sın*
er/sie/ es	**wird**.............. **getrunken *haben***	*iç**miş** **olacak***
wir	**werden**..........**getrunken *haben***	*iç**miş** **olacağ**ız*
ihr	**werdet**...........**getrunken *haben***	*iç**miş** **olacak**sınız*
sie	**werden**..........**getrunken *haben***	*iç**miş*** **olacak**(*lar*)
Sie	**werden**..........**getrunken *haben***	*iç**miş** **olacak**sınız*

ich	**werde**............**gekommen *sein***	*gel**miş** **olacağ**ım*
du	**wirst**..............**gekommen *sein***	*gel**miş** **olacak**sın*
er/sie/ es	**wird**...............**gekommen *sein***	*gel**miş** **olacak***
wir	**werden**..........**gekommen *sein***	*gel**miş** **olacağ**ız*
ihr	**werdet**.......... **gekommen *sein***	*gel**miş** **olacak**sınız*
sie	**werden**..........**gekommen *sein***	*gel**miş*** **olacak**(*lar*)
Sie	**werden**..........**gekommen *sein***	*gel**miş** **olacak**sınız*

Futur II'de cümle ögelerinin yerleri şöyledir:

Ich	**werde**	nach Hause	**gegangen**	**sein**	*Ben eve git**miş** **olacağ**ım.*
Ich	**werde**	Deutsch	**gelernt**	**haben**	*Ben Almanca öğren**miş** **olacağ**ım.*
Özne +	Yardımcı + eylem	Nesne +	Esas eylemin + 3. hali	Yardımcı eylemin mastar hali	
I.	**II.**	III.	**IV.**	**V.**	

Birinci sırada özne, ikinci sırada mutlaka kişilere göre çekilen **werden** yardımcı eylemi, üçüncü sırada nesne vs., dördüncü sırada 3. haldeki esas eylem ve en son, esas eylemin geçmiş zamandaki yardımcı eyleminin (**haben** ya da **sein**) mastar hali yer alır.

Olumsuz cümlede **nicht** olumsuzluk sözcüğü, en son 3. haldeki esas eylemin önünde yer alabilir:

Wir werden das Museum **nicht** besucht haben.

*Biz müzeyi ziyaret et**me**miş olacağız.*

Sie werden bis dahin **nicht** geflogen sein.
*Onlar o zamana kadar uç**ma**mış olacak.*

Soru cümlesi, diğer zamanlarda olduğu gibi, ya kişiye göre çekilen yardımcı eylem başa alınarak ya da soru sözcükleriyle yapılır. Soru sözcüğü ile yapılan soru cümlelerinde ikinci sırada mutlaka kişiye göre çekilen yardımcı eylem, daha sonra özne, nesne vs. ve en son, esas eylemin 3. hali ile esas eyleme ait yardımcı eylemin mastar hali yer alır:

Werden die Gäste bis morgen gekommen sein?
Misafirler yarına kadar gelmiş olacak mı?

Bis wann werden die Gäste gekommen sein?
Misafirler ne zamana kadar gelmiş olacak?

Olumsuz soruda **nicht** olumsuzluk sözcüğü, en son 3. haldeki esas eylemin önünde yer alabilir:

Wird deine Tochter von Bonn **nicht** zurückgekommen sein?
*Kızın Bonn'dan dönmüş ol**ma**yacak mı?*

Warum wirst du dein Studium **nicht** beendet haben?
*Neden öğrenimini bitir**me**miş olacaksın?*

Futur II için aşağıdaki örnekler verilebilir. Örneklerde de görüldüğü gibi *Futur II* başka anlamlarda da kullanılabilmektedir :

Am kommenden Freitag wird das Raumschiff den Mond erreicht haben.
Uzay aracı gelecek cuma aya ulaşmış olacak.

Sie werden nach einer Woche sicher zur Erde zurückgekehrt sein.
Onlar bir hafta sonra mutlaka dünyaya geri dönmüş olacak.

Die Prüfung wird wahrscheinlich beendet sein.
Sınav muhtemelen bitmiş olacak.

In zwei Stunden werde ich meine Arbeit sicher beendet haben.
İşimi iki saat içinde mutlaka bitirmiş olacağım.

Im nächsten Monat werde ich das Paket vielleicht bekommen haben.
Paketi gelecek ay belki almış olacağım/olurum.

Dilara wird den Brief sicher schon bekommen haben.
Dilara mektubu mutlaka çoktan almış olacak/olmalı.

Pelin wird inzwischen schon zu Hause angekommen sein.
Pelin bu sıralar çoktan eve varmış olacak/olmalı.

Mein Vater wird wahrscheinlich in Berlin angekommen sein.
Babam muhtemelen Berlin'e varmış olacak/olmalı.

Du wirst sicher schon lange auf mich gewartet haben.
Beni mutlaka uzun süre beklemiş olmalısın.

Das Flugzeug, das um drei Uhr gestartet ist, wird jetzt wohl in München gelandet sein.
Saat üçte kalkan uçak şimdi muhtemelen Münih'e indi/inmiş olmalı.

Als ich vorhin plötzlich eintrat, wirst du dich bestimmt sehr erschreckt haben.
Biraz önce içeriye girdiğimde mutlaka çok korkmuş olmalısın.

Wenn du in einer Stunde noch einmal anrufst, wird meine Mutter wohl nach Hause gekommen sein.
Bir saat içinde tekrar ararsan annem muhtemelen eve gelmiş olur.

46- Verilen eylemlerin *Präsens*'teki 2. ve 3. tekil şahıs ve 2. çoğul şahsa göre çekimlerini yazınız!

befehlen	essen	haben	messen	schreiten	streiten	werben
bergen	fahren	halten	mögen	sehen	tragen	werden
bieten	fallen	helfen	müssen	sein	treten	werfen
binden	fangen	können	nehmen	senden	treffen	wissen
bitten	finden	laden	raten	sollen	verderben	wollen
blasen	fressen	lassen	reiten	sprechen	vergessen	
braten	geben	laufen	schlafen	stechen	verschwinden	
brechen	gelten	leiden	schlagen	stehlen	wachsen	
dürfen	geschehen	lesen	schmelzen	sterben	waschen	
empfehlen	graben	meiden	schneiden	stoßen	wenden	

47- Verilen eylemlerin *Präsens*'teki 1. tekil ve çoğul şahsa göre çekimlerini yazınız!

angeln	sich ekeln	lächeln	zweifeln
ändern	flüstern	liefern	
bügeln	klingeln	schaukeln	
bedauern	handeln	stempeln	

48- *Präsens* ile cümle oluşturunuz!

1. Ihr, sich anziehen, warm.
2. Meine Söhne, schlafen, im Bett.
3. Diese Dame, tragen, heute, ein leichtes Sommerkleid.
4. Ihr, sprechen, sehr deutlich.
5. Frau Braun, bringen, täglich, die Zeitung.
6. Das Auto, gehören, der Direktor.
7. Viele Touristen, reisen, im Sommer, in die Türkei.
8. Sie, aussteigen, in Berlin, und, gehen, zu ihrer Freundin.
9. Meine Tante, haben, ein Hund und eine Katze.
10. Meine Schwester, geben, unser Nachbar, ein Brief.
11. Was, essen, du, heute?

49- Parantez içinde veriler eylemleri *Präsens*'e göre çekiniz!

1. Mein Sohn (öffnen) das Geschenkpaket.
2. Warum (abschicken) du das Päckchen nicht?
3. Das (geschehen) dir recht.
4. Warum (warten) ihr hier so lange?
5. Der Gast (mitbringen) den Kindern Schokolade.
6. Ich (vorbereiten) das Essen.
7. Die Studenten (abheben) Geld von der Bank.

8. Beim Reden (lächeln) sie ständig.
9. Karl (vergessen) immer die Verabredung.
10. Ihr Freund (gefallen) ihr gut.
11. Ihr (verabschieden) euch von den Gästen.
12. Der Schnee (schmelzen) in der Sonne schnell.
13. Der Autofahrer (geraten) in Schwierigkeiten.
14. Man (empfangen) die Radionachrichten erst abends.
15. Der Soldat (laden) sein Gewehr.
16. Die Studentin (beenden) das Studium.
17. Der Fachmann (testen) das Gerät.
18. Meine Mutter (schneiden) das Brot.
19. Der Ausländer (anmelden) sich bei der Polizei.

50- Verilen cümleleri *Präteritum*, *Perfekt*, *Plusquamperfekt*, *Futur* I ve II'ye dönüştürünüz!

1. Ihr lacht über die Antwort der Kinder.
2. Der Gast tritt ins Zimmer ein.
3. Der Lehrer habe keine Zeit.
4. Ihr seid sehr nett.
5. Mein Sohn wird Arzt.
6. Alle Schüler nehmen an der Prüfung teil.
7. Meine Tochter fährt mit dem Bus in die Schule.
8. Mein Onkel lebt mit seiner Familie in Ankara.
9. Dieser junge Mann fliegt nach Deutschland.
10. Die Schüler machen viele Fehler.
11. Ich gratuliere meinem Freund zum Geburtstag.
12. Ich kenne diesen Herrn nicht.
13. Man schläft täglich acht Stunden.
14. Man zieht sich jeden Tag an und aus.
15. In der Türkei besucht man am Wochenende seine Verwandten.
16. Man steigt in den Bus ein und steigt aus dem Bus aus.
17. Ich wünsche dir viel Glück.
18. Die alte Dame sieht den Unfall aus dem Fenster.
19. Sie bildet einen Satz.
20. Der Reisende schließt den Koffer zu.
21. Die Touristen denken an die Reise.
22. Dieser gut angezogener Herr besitzt eine schöne Villa.
23. Der Ausländer versteht kein Wort Deutsch.
24. In der Türkei kommen jedes Jahr viele Menschen beim Unfall um.
25. Die Hälfte der Studenten besteht die Prüfung.
26. Viele Menschen vertragen den Lärm nicht.
27. Mein Freund bittet mich um eine Zigarette.
28. Manche gläubigen Menschen beten Tag und Nacht.
29. Alle Welt weiß, dass du lügst.
30. Das Baby wacht früh auf.
31. Das Fleisch verdirbt in der Hitze.

32. Mein verletzter Arm schwillt ständig an.
33. Dieser Herr hilft der Dame in den Mantel.
34. Dieser Junge wächst in einer Kleinstadt auf.
35. Ich trinke auf Ihre Gesundheit.
36. Wir danken unsrem Nachbarn für die Hilfe.
37. Der Schüler vergisst seine Bücher zu Hause.
38. Sie lesen gerne Kurzgeschichten.
39. Der Pilot fliegt das Flugzeug nach Istanbul.
40. Der Fremde fragt nach der Adresse seines Freundes.
41. Viele Leute glauben dem Bettler nicht.
42. Er schwimmt zwei Stunden im Kanal.
43. Der alte Schwimmer schwimmt über den Kanal.
44. Sie antworten nicht auf deine Frage.
45. Sprechen die Touristen sehr gut Deutsch?
46. Sterben viele Menschen an Krebs?
47. Bleibt er immer zu Hause?
48. Baut diese Firma viele Häuser?
49. Warum hört sie den Wecker nicht?
50. Wie finden Sie diese Bücher?
51. Was geschieht dort?

51- Verilen cümleleri Almancaya çeviriniz!

1. Senin arkadaşın bir avukat mıydı?
2. Doktora çalışmanı üç yıl sonra bitirmeyecek misin?
3. Bugün saat 9'da kahvaltı yapacağız.
4. Dün kapıyı kapatmış mıydın?
5. Siz de Almanca öğreniyor musunuz?
6. Arkadaşım dün Istanbul'da trenden indi ve tanıdıklarına gitti.
7. İki yıl sonra öğrenimimi bitirmiş olacağım.
8. Komşunu selamladın mı?
9. Ben hırsızı tanımıyordum.
10. Ders üç saat önce başlamıştı.
11. Uzun süre Almanya'da yaşadım.
12. Tren saat 11'de Ankara'dan hareket ediyor.
13. Ali Almanya'da yirmi beş yıl çalışmıştı.
14. Bu kitaplar bize ait değildir.
15. Saat 8'e doğru otobüse binmiş olacağız.

52- *Präsens*, *Präteritum* ve *Perfekt* ile cümle oluşturunuz! Eylemlerden sadece birini kullanınız!

1. Die Feuerwehr, löschen/erlöschen, der Brand.
2. Das Feuer, löschen/erlöschen, im Ofen.
3. Der Hund, erschrecken, das Baby, sehr.
4. Das Baby, erschrecken, vor dem Hund.
5. Sie, sprengen/springen, der Felsen, mit Dynamit.
6. Die Preise, senken/sinken, in diesem Land, nicht mehr.
7. Der Student, versenken/versinken, in, seine Arbeit.
8. Die Feinde, versenken/versinken, ein Schiff, im Krieg.
9. Das Kind, sprengen/springen, aus dem Bett.

Militärarzt: "Wogegen werden Sie geimpft, Müller?"

Soldat: "Gegen meinen Willen."

EDİLGEN ÇATI (*PASSIV*)

Edilgen çatı (*Passiv*), edilgen eylem biçimidir ve bir cümlede özneye göre çatıyı belirtir. Bir cümlede eylemin belirttiği bir iş, oluş ya da hareket bizzat cümlenin öznesi tarafından yapılıyorsa, o cümleye *etken cümle* (*Aktivsatz*) denir. Etken cümlede, etken (*aktiv*) durumda olan bir özne (*Subjekt*) ve çoğu kez öznenin etkilediği ve edilgen(*passiv*) durumda olan bir nesne (*Objekt*) vardır. Edilgen cümlede (*Passivsatz*) ise cümlenin öznesi edilgen durumdadır ve o başkası tarafından yapılır:

Etken cümle : **Ich** schreibe **den Brief**. ***Ben mektubu*** *yazıyorum.*

Edilgen cümle : **Der Brief** wird **von mir** geschrieben.

Mektup benim tarafımdan *yazılıyor.*

Dikkat edilirse, etken cümlede özne olan **ich**, etken durumdadır ve işi bizzat o yapmaktadır. Cümlenin nesnesi olan **den Brief** ise edilgen durumdadır. Cümlenin öznesi nesneyi doğrudan etkilemektedir. Edilgen cümlede ise özne edilgen durumdadır. O başkası tarafından yapılır. Örneğin edilgen cümlede özne olan **der Brief** edilgen durumdadır. Yazma işini o yapamaz, ancak başkası tarafından yazılabilir.

Edilgen bir cümle için üç şey gereklidir:

1. **werden** yardımcı eylemi
2. Esas eylemin 3. hali (*Partizip Perfekt*)
3. İşin kimin tarafından yapıldığını belirten **von** veya **durch** ilgeci (*Präposition*)

Bunlardan ilk ikisinin mutlaka olması gerekir. Bir işin kimin tarafından yapıldığı her zaman belirtilmez. Bu nedenle üçüncüsü zorunlu değildir. Bazen olur bazen olmaz:

Der Brief **wird** *von mir* **geschrieben.**

1 3 2

Passiv'in Türkçedeki eşdeğer ekleri: **-l**,(**-ıl**, **-il**, **-ul**, **-ül**); **-n**(**-ın**, **-in**, **-un**, **-ün**)

Örneğin: *kırılmak, sorulmak, öpülmek, okunmak, silinmek*

von ya da **durch** ilgecinin kullanılması:

von ya da **durch** ilgeci (*Präposition*), bir işin kimin tarafından ya da kimin aracılığıyla yapıldığını gösterir. **von** devamlı *Dativ*, **durch** ise *Akkusativ* ile kullanılır. Bir iş bir kişi tarafından yapılıyorsa **von**, eğer işi yapan kişi bir aracı ise ya da söz konusu iş kişilerin dışında biri tarafından yapılıyorsa **durch** ilgeci alınır. Ayrıca işi gerçekleştiren şeyi belirtmek gerektiğinde **mit** ilgeci kullanılır. **mit** *Dativ* ile kullanılır:

Der Kranke wird **vom Arzt** operiert.

Hasta doktor ***tarafından*** *ameliyat ediliyor.*

Das Formular wird **vom Ausländer** ausgefüllt.
*Form yabancı **tarafından** dolduruluyor.*

Die Wohnung wurde **durch meinen Freund** gefunden.
*Ev arkadaşım **aracılığıyla** bulundu.*

Die Nachricht wurde **durch einen Boten** überbracht.
*Haber bir haberci **ile/vasıtasıyla** iletildi.*

Mein Nachbar wurde **durch einen Unfall** verletzt.
Komşum bir kazayla yaralandı.

Diese Stadt wurde **durch das Erdbeben** zerstört.
Bu şehir depremle yerle bir oldu.

Das Konzert wurde **durch den Rundfunk** übertragen.
Konser radyodan verildi.

Der Patient wurde **durch ein neues Medikament** geheilt.
Hasta yeni bir ilaç sayesinde iyileşti.

Die Maschine wird **mit Benzin** angetrieben.
Makina benzinle çalış(tırıl)ıyor.

Edilgen Çatıda Zamanlar *(Zeitformen im Passiv)*

Passiv'de zamanlar şöyle olur:

Das Präsens

ich	***werde*.........	**gerettet**	*ben*	***kurtarılıyor**um*	***/kurtarılır**ım*
du	***wirst*...........	**gerettet**	*sen*	***kurtarılıyor**sun*	***/kurtarılır**sın*
er	***wird*.............	**gerettet**	*o*	***kurtarılıyor***	***/kurtarılır***
wir	***werden*.......	**gerettet**	*biz*	***kurtarılıyor**uz*	***/kurtarılır**ız*
ihr	***werdet*........	**gerettet**	*siz*	***kurtarılıyor**sunuz*	***/kurtarılır**sınız*
sie	***werden*.......	**gerettet**	*onlar*	***kurtarılıyor**(lar)*	***/kurtarılır**(lar)*
Sie	***werden*.......	**gerettet**	*siz*	***kurtarılıyor**sunuz*	***/kurtarılır**sınız*

İfade cümlesinde (*Aussagesatz*), başta özne, ikinci sırada mutlaka kişilere göre çekilen *Passiv*'in yardımcı eylemi **werden**, sonra işin kimin tarafından yapıldığı belirten **von** ya da **durch** ilgeci (*Präposition*) ve cümlenin en sonunda da esas eylemin 3. hali yer alır. Yardımcı eylem ile esas eylemin 3. halinin arasına yer, zaman, neden vs. belirten sözcükler gelebilir.

Präsens Almancada hem şimdiki hem de geniş zaman yerine kullanıldığı için Türkçeye iki türlü çevrilir.

Cümlelerin soru ya da olumsuz yapılması daha önce zamanlarda gösterilenlerle aynıdır. Olumsuz cümlede ya da soru cümlesinde **nicht**, 3. haldeki esas eylemden sonra gelemez:

Der Gast wird von uns eingeladen.	*Misafir bizim tarafımızdan davet ediliyor.*
Der Gast wird von uns **nicht** eingeladen.	*Misafir bizim tarafımızdan davet edil**mi**yor.*

Soru cümlesi:

Wird der Gast von uns eingeladen?
Misafir bizim tarafımızdan davet ediliyor mu?

Wird der Gast von uns **nicht** eingeladen?
*Misafir bizim tarafımızdan davet edil**mi**yor mu?*

Wann wird der Gast von uns eingeladen?
Misafir ne zaman bizim tarafımızdan davet ediliyor?

Warum wird der Gast von uns **nicht** eingeladen?
*Misafir bizim tarafımızdan neden davet edil**mi**yor?*

Etken bir cümleyi (*Aktivsatz*) edilgen bir cümleye (*Passivsatz*) dönüştürebilmek için etken cümledeki eylemin geçişli (*transitiv*) olması ve bu geçişli eyleme bağlı bir nesnenin (*Akkusativobjekt*) bulunması gerekir. Etken cümledeki nesne (*Akkusativobjekt*), edilgen cümlede özne (*Subjekt*) olur ve özne konumunu üstlendiği için yalın hale (*Nominativ*) geçer:

Etken cümle	: Er findet **den Schlüssel**. (Nesne)	*O, **anahtar-ı** buluyor.*
Edilgen cümle	: **Der Schlüssel** wird von ihm gefunden. (Özne)	***Anahtar** onun tarafından bulunuyor.*
Etken cümle	: Er findet **die Schlüssel**. (Nesne)	*O, **anahtarlar-ı** buluyor.*
Edilgen cümle	: **Die Schlüssel** werden von ihm gefunden. (Özne)	***Anahtarlar** onun tarafından bulunuyor.*

Öznesi Olmayan *Passiv* Cümleler

Etken bir cümlede nesne (*Akkusativobjekt*) yoksa, edilgen cümle öznesiz kalır (*subjektlose Passivsätze*). Böyle bir durumda, etken cümlede *Dativobjekt* olabilir ya da olmayabilir. Edilgen cümlenin öznesiz kaldığı bu durumlarda özne olarak ya **es** belirsiz öznesi kullanılır (soru cümleleri hariç) ya da cümle içinden herhangi bir sözcük alınıp öznenin yeri doldurulur ve bu gibi durumlarda kişilere göre çekilecek olan eylem her zaman 3. tekil kişiye göre çekilir.

Sadece *Dativobjekt*'i olan etken bir cümleyi, edilgen bir cümleye çevirirken *Dativobjekt* hiçbir zaman değişmez ve edilgen cümlede de *Dativobjekt* olarak kalır. Bu gibi durumlarda

edilgen cümle öznesiz kaldığı için edilgen cümleye ya **es** belirsiz öznesi ile ya *Dativobjekt* ile ya da cümle içinden herhangi bir sözcükle başlanır. Böylelikle öznenin yeri doldurulmuş olur. Daha önce de belirtildiği gibi, cümlenin başına, yani öznenin yerine alınan sözcükler vurgulanmış olur. *Dativobjekt*'i olan etken cümleleri edilgen yaparken kişilere göre çekilecek olan eylem her zaman 3. tekil kişiye göre çekilir:

Aktivsatz : Er dankt heute **dem Lehrer**. *O bugün **öğretmen-e** teşekkür ediyor.*
Dativobjekt

Passivsatz : **Dem Lehrer** wird heute von ihm gedankt.
Dativobjekt
*Bugün onun tarafından **öğretmen-e** teşekkür ediliyor.*

Passivsatz : **Es** wird heute von ihm dem Lehrer gedankt.
Bugün onun tarafından öğretmene teşekkür ediliyor.

Passivsatz : **Heute** wird von ihm dem Lehrer gedankt.
*Onun tarafından öğretmene **bugün** teşekkür ediliyor.*

Passivsatz : **Von ihm** wird heute dem Lehrer gedankt.
*Bugün öğretmene **onun tarafından** teşekkür ediliyor.*

Aktivsatz : Er dankt heute **den Lehrern**.
Dativobjekt
*O bugün **öğretmenler-e** teşekkür ediyor.*

Passivsatz : **Den Lehrern** wird heute von ihm gedankt.
Dativobjekt
*Bugün onun tarafından **öğretmenler-e** teşekkür ediliyor.*

Passivsatz : **Es** wird heute von ihm den Lehrern gedankt.
Bugün onun tarafından öğretmenlere teşekkür ediliyor.

Passivsatz : **Heute** wird von ihm den Lehrern gedankt.
*Onun tarafından öğretmenlere **bugün** teşekkür ediliyor.*

Passivsatz : **Von ihm** wird heute den Lehrern gedankt.
*Öğretmenlere bugün **onun tarafından** teşekkür ediliyor.*

Dikkat edilirse, *Dativobjekt*'i olan etken bir cümleyi edilgen bir cümleye çevirirken, kişilere göre çekilen eylem hep 3. tekil kişiye göre çekilmektedir. Aşağıdaki örneklerde de aynı durum söz konusudur.

Ayrıca *Dativobjekt*'i de olmayan etken bir cümleyi edilgen yaparken, yine yukarıdaki gibi ya belirsiz özne olan **es** ile ya da cümle içinden herhangi bir sözcükle cümleye başlanır:

Aktivsatz :	Man arbeitet sonntags nicht.	*Pazar günleri çalışılmaz.*
Passivsatz :	**Es** wird sonntags nicht gearbeitet.	*Pazar günleri çalışılmaz.*
Passivsatz :	**Sonntags** wird nicht gearbeitet.	*Pazar günleri çalışılmaz.*

Aktivsatz : Die Firma antwortet **auf mein Schreiben.**
Firma yazıma cevap veriyor.

Passivsatz : **Es** wird von der Firma auf mein Schreiben geantwortet.
Firma tarafından yazıma cevap veriliyor.

Passivsatz : **Auf mein Schreiben** wird von der Firma geantwortet.
*Firma tarafından **yazıma** cevap veriliyor.*

Passivsatz : **Von der Firma** wird auf mein Schreiben geantwortet.
*Yazıma **Firma tarafından** cevap veriliyor.*

Almancada öznesi **man** (belgisiz adıl:*Indefinitpronımen*) olan etken bir cümleyi edilgen bir cümleye dönüştürürken işin kimin tarafından yapıldığı belirtilmez. Bu nedenle **von** kullanılmaz:

Aktivsatz : **Man** trinkt jeden Tag Tee.
Her gün çay içilir/İnsan her gün çay içer.

Passivsatz : Jeden Tag wird Tee getrunken.
Her gün çay içilir.

Aktivsatz : **Man** hilft den armen Kindern.
Yoksul çocuklara yardım ediliyor.

Passivsatz : Den armen Kindern wird geholfen.
Yoksul çocuklara yardım ediliyor.

Passivsatz : Es wird den armen Kindern geholfen.
Yoksul çocuklara yardım ediliyor.

Almancada öznesi **man** olan cümlelerin önemli bir özelliği ise, edilgen (*passiv*) bir anlam içermeleridir. Bu nedenle bu tür cümleler ya edilgen bir cümle gibi ya da öznesi **insan, adam** gibi sözcükler olan cümlelerle çevrilir.

Das Präteritum

ich	***wurde**........**gerettet***	*ben*	***kurtarılıyordu**m*	*/**kurtarıldı**m*
du	***wurdest**.....**gerettet***	*sen*	***kurtarılıyordu**n*	*/**kurtarıldı**n*
er	***wurde**........**gerettet***	*o*	***kurtarılıyordu***	***/kurtarıldı***
wir	***wurden**......**gerettet***	*biz*	***kurtarılıyordu**k*	*/**kurtarıldı**k*
ihr	***wurdet**.......**gerettet***	*siz*	***kurtarılıyordu**nuz*	*/**kurtarıldı**nız*
sie	***wurden**......**gerettet***	*onlar*	***kurtarılıyor**(lar)**dı***	*/**kurtarıldı**(lar)*
Sie	***wurden**......**gerettet***	*siz*	***kurtarılıyordu**nuz*	*/**kurtarıldı**nız*

Bu zaman her yönüyle *Präsens*'e benzer, tek farkı, burada **werden** yardımcı eyleminin 2. halinin alınıp kişilere göre çekilmesidir. Bu zaman Türkçeye hem şimdiki zamanın hikâye-

si hem de di'li geçmiş zaman olarak çevrilir. Olumsuz cümlede ya da soru cümlesinde **nicht**, 3. haldeki esas eylemden sonra gelemez:

Der Roman wurde von ihm gelesen.
Roman onun tarafından okunuyordu.

Der Roman wurde von ihm **nicht** gelesen.
*Roman onun tarafından okun**mu**yordu.*

Soru cümlesi:
Wurde der Roman von ihm gelesen?
Roman onun tarafından okunuyor muydu?

Wurde der Roman von ihm **nicht** gelesen?
*Roman onun tarafından okun**mu**yor muydu?*

Wann wurde der Roman von ihm gelesen?
Roman ne zaman onun tarafından okunuyordu?

Warum wurde der Roman von ihm **nicht** gelesen?
*Roman onun tarafından neden okun**mu**yordu?*

Das Perfekt

ich	***bin**........**gerettet***	**worden**	*ben*	***kurtarıldı**m*
du	***bist**.......**gerettet***	**worden**	*sen*	***kurtarıldı**n*
er	***ist**.........**gerettet***	**worden**	*o*	***kurtarıldı***
wir	***sind**......**gerettet***	**worden**	*biz*	***kurtarıldı**k*
ihr	***seid**......**gerettet***	**worden**	*siz*	***kurtarıldı**nız*
sie	***sind**......**gerettet***	**worden**	*onlar*	***kurtarıldı**(lar)*
Sie	***sind**......**gerettet***	**worden**	*siz*	***kurtarıldı**nız*

Edilgen cümle oluşturulurken *Perfekt*'te zamanın yardımcı eylemi olarak her zaman **sein** alınır ve kişilere göre çekilir. *Passiv*'in yardımcı eylemi **worden** biçiminde cümlenin en sonunda yer alır. Hemen onun önünde de 3. haldeki esas eylem bulunur. Zamanı belirten yardımcı eylem ile esas eylemin 3. halinin arasına yer, zaman, neden vs. belirten sözcükler gelebilir.

Olumsuz cümlede ya da soru cümlesinde **nicht** olumsuzluk sözcüğü en son, 3. haldeki esas eylemin önünde yer alabilir:

Das Paket ist von der Firma geschickt worden.
Paket firma tarafından gönderildi.

Das Paket ist von der Firma **nicht** geschickt worden.
*Paket firma tarafından gönderil**me**di.*

Soru cümleleri, ya kişilere göre çekilen **sein** yardımcı eylemi ya da soru sözcükleri başa alınarak yapılır. Soru sözcükleriyle yapılan cümlelerde, ikinci sırada kişilere göre çekilen **sein** yardımcı eylemi yer alır:

Ist das Paket von der Firma geschickt worden?
Paket firma tarafından gönderildi mi?

Ist das Paket von der Firma **nicht** geschickt worden?
*Paket firma tarafından gönderil**me**di mi?*

Wann ist das Paket von der Firma geschickt worden?
Paket ne zaman firma tarafından gönderildi.

Warum ist das Paket von der Firma **nicht** geschickt worden?
*Paket firma tarafından neden gönderil**me**di?*

Das Plusquamperfekt

ich	***war**..........**gerettet***	**worden**	*ben*	***kurtarılmış**tım*
du	***warst**.......**gerettet***	**worden**	*sen*	***kurtarılmış**tın*
er	***war**..........**gerettet***	**worden**	*o*	***kurtarılmıştı***
wir	***waren**......**gerettet***	**worden**	*biz*	***kurtarılmış**tık*
ihr	***wart**.........**gerettet***	**worden**	*siz*	***kurtarılmış**tınız*
sie	***waren**......**gerettet***	**worden**	*onlar*	***kurtarılmış**(lar)**dı***
Sie	***waren**......**gerettet***	**worden**	*siz*	***kurtarılmış**tınız*

Plusquamperfekt'te her şey *Perfekt*'teki gibidir. Burada sadece **sein** yardımcı eyleminin 2. hali olan **war** biçimi alınıp kişilere göre çekilir. Bunun dışında bütün kurallar *Perfekt*'teki gibidir.

Olumsuz cümlede ya da soru cümlesinde **nicht** olumsuzluk sözcüğü en son, 3. haldeki esas eylemin önünde yer alabilir:

Die Tasche war von dem Polizisten gefunden worden.
Çanta polis tarafından bulunmuştu.

Die Tasche war von dem Polizisten **nicht** gefunden worden.
*Çanta polis tarafından bulun**ma**mıştı.*

Soru cümleleri, ya kişilere göre çekilen **sein** yardımcı eyleminin 2.hali ya da soru sözcükleri başa alınarak yapılır. Soru sözcükleriyle yapılan cümlelerde, ikinci sırada kişilere göre çekilen **sein** yardımcı eylemi yer alır:

War er von uns eingeladen worden?
O bizim tarafımızdan davet edilmiş miydi?

War er von uns **nicht** eingeladen worden?
*O bizim tarafımızdan davet edil**me**miş miydi?*

Wann war er von uns eingeladen worden?
O ne zaman bizim tarafımızdan davet edilmişti?

Warum war er von uns **nicht** eingeladen worden?
*O bizim tarafımızdan neden davet edil**me**mişti?*

Das Futur I

ich	***werde*.........gerettet**	**werden**	*ben*	***kurtarılacağ**ım*
du	***wirst*...........gerettet**	**werden**	*sen*	***kurtarılacak**sın*
er	***wird*............gerettet**	**werden**	*o*	***kurtarılacak***
wir	***werden*...... gerettet**	**werden**	*biz*	***kurtarılacağ**ız*
ihr	***werdet*....... gerettet**	**werden**	*siz*	***kurtarılacak**sınız*
sie	***werden*...... gerettet**	**werden**	*onlar*	***kurtarılacak**(lar)*
Sie	***werden*...... gerettet**	**werden**	*siz*	***kurtarılacak**sınız*

Burada, zaman yardımcı eylemi olan **werden** kişilere göre çekilir, *Passiv*'in yardımcı eylemi mastar halinde cümlenin en sonunda yer alır ve onun hemen önünde 3. haldeki esas eylem bulunur. Zamanı belirten yardımcı eylem ile esas eylemin 3. halinin arasına yer, zaman, neden vs. belirten sözcükler gelebilir.

Olumsuz cümlede ya da soru cümlesinde **nicht** olumsuzluk sözcüğü en son, 3. haldeki esas eylemin önünde yer alabilir:

Die Arbeit wird morgen von uns beendet werden.
İş yarın bizim tarafımızdan bitirilecek.

Er wird von uns **nicht** eingeladen werden.
*O bizim tarafımızdan davet edil**me**yecek.*

Soru cümleleri, ya kişilere göre çekilen **werden** yardımcı eylemi ya da soru sözcükleri başa alınarak yapılır. Soru sözcükleriyle yapılan cümlelerde, ikinci sırada kişilere göre çekilen **werden** yardımcı eylemi yer alır:

Wird er von uns eingeladen werden?
O bizim tarafımızdan davet edilecek mi?

Wird er von uns **nicht** eingeladen werden?
*O bizim tarafımızdan davet edil**me**yecek mi?*

Wann wird er von uns eingeladen werden?
O ne zaman bizim tarafımızdan davet edilecek?

Warum wird er von uns **nicht** eingeladen werden?
*O bizim tarafımızdan neden davet edil**me**yecek?*

Das Futur II

ich	***werde*........... gerettet**	**worden**	***sein***	*ben*	***kurtarılmış olacağ**ım*
du	***wirst*............. gerettet**	**worden**	***sein***	*sen*	***kurtarılmış olacak**sın*
er	***wird*.............. gerettet**	**worden**	***sein***	*o*	***kurtarılmış olacak***
wir	***werden*......... gerettet**	**worden**	***sein***	*biz*	***kurtarılmış olacağ**ız*
ihr	***werdet*.......... gerettet**	**worden**	***sein***	*siz*	***kurtarılmış olacak**sınız*
sie	***werden*......... gerettet**	**worden**	***sein***	*onlar*	***kurtarılmış olacak**(lar)*
Sie	***werden*......... gerettet**	**worden**	***sein***	*siz*	***kurtarılmış olacak**sınız*

Burada da *Futur*'un yardımcı eylemi olan **werden** kişilere göre çekilir. *Passiv*'in geçmiş zamandaki zaman yardımcı eylemi olan **sein** mastar halinde cümlenin en sonunda yer alır. Onun önünde *Passiv*'in yardımcı eylemi (**worden**) ile 3. haldeki esas eylem yer alır. Zamanı belirten yardımcı eylem ile esas eylemin 3. halinin arasına yer, zaman, neden vs. belirten sözcükler gelebilir.

Olumsuz cümlede ya da soru cümlesinde **nicht** olumsuzluk sözcüğü en son, 3. haldeki esas eylemin önünde yer alabilir:

Der Kuchen wird von den Gästen gegessen worden sein.

Pasta misafirler tarafından yenmiş olacak.

Er wird von uns **nicht** eingeladen worden sein.

*O bizim tarafımızdan davet edil**me**miş olacak.*

Soru cümleleri, ya kişilere göre çekilen **werden** yardımcı eylemi ya da soru sözcükleri başa alınarak yapılır. Soru sözcükleriyle yapılan cümlelerde, ikinci sırada kişilere göre çekilen **werden** yardımcı eylemi yer alır:

Wird er von uns eingeladen worden sein?

O bizim tarafımızdan davet edilmiş olacak mı?

Wird er von uns **nicht** eingeladen worden sein?

*O bizim tarafımızdan davet edil**me**miş olacak mı/edilmiş ol**ma**yacak mı?*

Wann wird er eingeladen worden sein?

O ne zaman davet edilmiş olacak?

Warum wird er **nicht** eingeladen worden sein?

*O neden davet edil**me**miş olacak/edilmiş ol**ma**yacak?*

***Passiv* Anlam İçeren Bazı Yapılar**

Almancada geçişli (*transitiv*) ve geçişsiz (*intransitiv*) eylemleri **man** belgisiz adılı ile edilgen (*passiv*) hale sokmak mümkündür. Örneğin öznesi **man** olan cümleler edilgen (*passiv*) bir anlam içerir. Bu tür cümleler Türkçeye ya etken (*aktiv*) ya da edilgen (*passiv*) anlamlarıyla çevrilir. Öznesi **man** olan cümlelerde eylem devamlı 3. tekil kişiye göre çekilir:

Man trinkt in der Türkei viel Tee.

*Türkiye'de çok çay iç**il**ir.* (Edilgen anlam)

***İnsan** Türkiye'de çok çay içer.* (Etken anlam)

"Türkiye'de çok çay içilir" cümlesi normal edilgen bir cümleyle de ifade edilebilir:

In der Türkei wird viel Tee getrunken. *Türkiye'de çok çay içilir.*

Dönüşlü eylemlerin (*reflexive Verben*) bulunduğu bazı cümleler de edilgen (*passiv*) anlam içerir:

sich öffnen: *açılmak*

Edilgen anlam : Die Tür **öffnet sich.** *Kapı açılıyor.*

Passivsatz : Die Tür **wird geöffnet.** *Kapı açılıyor.*

bekommen/erhalten: *almak, elde etmek*

bekommen ve **erhalten** eylemleri bir cümlede başka bir eylemin 3. haliyle kullanıldığında edilgen (*passiv)* anlam içerir. Bu gibi durumlarda edilgen (*passiv)* cümledeki *Objekt* (dolaylı tümleç), bu eylemlerle kurulan *Aktiv* cümlede özne (*Subjekt*) olur:

Passivsatz

Es **ist** meiner Tochter tausendmal **gesagt worden**. *Kızıma bin defa söylendi.*
Objekt

bekommen:

Meine Tochter **hat** es tausendmal ***gesagt*** **bekommen**. *Kızıma bin defa söylendi.*
Subjekt

Dikkat edilirse bu örneklerde **bekommen** eylemi gerçek anlamda değil biraz mecazi anlamda kullanılmıştır. Ancak aşağıda verilen benzer örneklerde bu eylemin gerçek anlamı söz konusudur, yani gerçekten bir şeyler alınmaktadır:

Ich **habe** die Bücher per Post ***geschickt*** **erhalten**.
Kıtaplar bana postayla gönderildi /ulaştırıldı.

Aslında cümlesindeki ***geschickt*** eylemini tam olarak vermek istediğimizde, cümleyi Türkçede aşağıdaki gibi ifade etmek gerekir, ancak bu iyi bir ifade biçimi değildir:
Kitapları, postayla gönderilmiş biçimde aldım.

Ich **habe** das Formular ***ausgefüllt*** **bekommen**.
Formu doldurulmuş olarak aldım.

53- Aşağıdaki etken cümleleri (*Aktivsätze*) edilgen cümlelere (*Passivsätze*) dönüştürünüz!

1. Man dankt dem jungen Herrn für die Hilfe.
2. Dankt Ihnen niemand für Ihre Hilfe?
3. Hatte der Vater den Kindern den Besuch des Filmes erlaubt?
4. Man raucht in diesem Raum nicht.
5. Ihr werdet bald den 15. Geburtstag eurer Tochter feiern.
6. Das Reisebüro organisiert die Reisen und Ausflüge.
7. Die Gäste werden diesen Kuchen essen.
8. Man begrüßte euch sehr freundlich.
9. In der Türkei bezahlt der Gast die Rechnung nicht.
10. Man wird einen Komponisten und zwei Schriftsteller geehrt haben.
11. Man beobachtet wilde Tiere.
12. Nach einem Jahr wird der Präsident das Opernhaus eröffnet haben.
13. Du wirst mich deiner Mutter sicher vorstellen.
14. Bis morgen wird man uns informiert haben.
15. Das Reisebüro bietet den Reisenden mehrere Reisemöglichkeiten an.
16. Warum antwortet sie ihnen nicht?
17. Vor einem Tag schickte ich euch ein Paket.
18. Diesen Fehler haben viele Schüler begangen.
19. Die Polizei gab dem Fahrer den Führerschein zurück.
20. In manchen Ländern misshandelt man kleine Kinder.
21. Man stahl ihr alle Schmucksachen.
22. Der Ausländer hat alle Formulare ausgefüllt.
23. Unterdrückt man in Ihrem Land die freie Meinung?
24. Der Arzt half vielen Patienten.
25. Mein Vater schenkte mir einen Computer zum Geburtstag.
26. Sie lachten herzlich über den Witz.
27. Die Polizei verhaftete sofort jenen Mörder.
28. Meine Freundin lädt uns heute Abend zur Party ein.
29. Wann brachte der Krankenwagen den Verletzten ins Krankenhaus?
30. Man führt heute Kulturfilme vor.
31. Der Fremde hatte mich nach der Adresse seiner Verwandten gefragt.

54- Aşağıdaki edilgen cümleleri (*Passivsätze*) etken cümlelere (*Aktivsätze*) dönüştürünüz!

1. Sonntags wird nirgendwo gearbeitet.
2. Die Kunden wurden von uns höflich bedient.
3. In vielen Ländern werden auch Unschuldige verurteilt.
4. Tiere und Pflanzen werden immer vergiftet.
5. Ist die freie Meinung unterdrückt worden?
6. Viele Städte waren durch das Erdbeben zerstört worden.
7. Warum wurde das Volk von den Politikern belogen?

8. Warum werden Rundfunk und Fernsehen von dieser Partei beherrscht?
9. Zwei Mozartopern werden im nächsten Jahr aufgeführt worden sein.
10. Die Verletzten waren sofort operiert worden.
11. Wir wurden von niemandem aufgefordert.
12. Werden auch die Zeitungen zensiert werden?
13. Die Umwelt wird von den Menschen ständig verschmutzt.

55- İstediğiniz bir zamanla edilgen cümleler (*Passivsätze*) oluşturunuz!

1. Teig machen
2. Würstchen braten
3. Kartoffeln reiben
4. Brötchen (Pl.) belegen und streichen
5. in der Bäckerei Brot backen
6. in der Wäscherei Wäsche waschen
7. auf dem Eis Schlittschuh laufen
8. Salat waschen
9. im Schwimmbad schwimmen
10. den radioaktiven Müll in der Erde vergraben
11. Fleisch grillen
12. Sahne schlagen
13. Salz hinzufügen
14. auf dem Feld arbeiten
15. Atommüll ins Meer werfen
16. in der Moschee und Kirche beten
17. beim Schuster Schuhe reparieren
18. die Erde verseuchen
19. auf der Jagd schießen
20. beim Friseur Haare schneiden
21. Gemüse schneiden
22. Kuchen backen

56- Verilen cümleleri Almancaya çeviriniz!

1. Hatalar öğretmen tarafından düzeltildi.
2. Kasada para ödenir.
3. Her şey profesör tarafından anlaşılır biçimde açıklandı mı?
4. Radyo ve Televizyon geçen hafta tamir edildi.
5. Okulda Almanca öğreniliyor.
6. Bize hiçbir şey gönderilmemişti.
7. Bu iş bir saat sonra tarafımızdan bitirilmiş olacak.
8. Tarafımdan uygun teklifler yapıldı.
9. Et aşçı tarafından mutfakta kızartılıyor mu?
10. Süt, un ve yumurta karıştırılır.
11. Hastanın ateşi ölçüldü mü?

ZAMANLARIN TARZ EYLEMLERLE KULLANILMASI

Tarz eylemler (*Modalverben*) bir cümlede esas eylem olarak kullanıldıkları gibi, başka eylemlerle birlikte yardımcı eylem (*modale Hilfsverben*) olarak da kullanılabilir. Yardımcı eylem olarak kullanıldıklarında cümle içinde bir eylem mutlaka mastar halinde (*in Infinitivform*) olur. Tarz eylem yardımcı eylem olarak kullanıldığı zaman, esas eylemin ifade ettiği faaliyetin, işin ya da eylemin tarzını belirtir.

Tarz eylemlerdeki ifade tarzı nesnel (*objektiv*) ve öznel (*subjektiv*) olmak üzere ikiye ayrılır. Nesnel ifade tarzında (*objektive Aussageweise*) tarz eylemlerin kendi gerçek, yani esas anlamları söz konusudur. Konuşan kişi anlatılan şeyi olduğu gibi aktarır. Önemli olan cümlenin öznesidir. Öznel ifade tarzında (*subjektive Aussageweise*) ise konuşan kişi kendi yargılarını, düşüncelerini ve tutumunu dile getirir. Burada önemli olan cümledeki öznenin kendisi değil, konuşan kişinin anlatılan olaya karşı yargısı, düşüncesi ve takındığı tutumudur. Bu nedenle tarz eylem kendi gerçek anlamından sıyrılıp başka anlamlarda kullanılır.

Tarz eylemler ve anlamları şöyledir:

wollen	*istemek, talep etmek, arzu etmek, niyetinde olmak, muhtaç olmak, iddia etmek* (Burada daha çok irade söz konusudur.)
mögen	*istemek, arzu etmek, eğilim duymak, sahip olmak ya da yapmaktan hoşlanmak, beğenmek, yapabilmek, olabilmek* (Burada daha çok arzu ve içtenlik söz konusudur.)
müssen	*yapmak zorunda olmak, yapmaya mecbur olmak, yapması gerekmek, -meli / -malı, muhtemel olmak*
sollen	*yapması istenilmek, gerekmek, icap etmek, -meli / -malı, söylenmek, rivayet edilmek* (Burada başkası tarafından verilen bir emir ve istek söz konusudur.)
können	*muktedir olmak, yapabilmek, edebilmek, olası olmak, bilmek, anlamak*
dürfen	*yapmaya izinli olmak, yapabilmek, edebilmek, cesaret etmek* (Bu eylem daha çok izin alıp verirken kullanılır.)

Bu eylemlerin *Präsens*'te(şimdiki zaman) kişilere göre çekimi şöyledir:

ich	**will**	**mag**	**muss**	**soll**	**kann**	**darf**
du	**willst**	**magst**	**musst**	**sollst**	**kannst**	**darfst**
er/sie/es	**will**	**mag**	**muss**	**soll**	**kann**	**darf**
wir	wollen	mögen	müssen	sollen	können	dürfen
ihr	wollt	mögt	müsst	sollt	könnt	dürft
sie	wollen	mögen	müssen	sollen	können	dürfen
Sie	wollen	mögen	müssen	sollen	können	dürfen

Örnekler:

Der junge Mann **will** in Deutschland studieren.
Genç adam Almanya'da öğrenim görmek istiyor.

Ich **möchte** Tee trinken.
Çay içmek istiyorum.

Wir **müssen** morgen zum Arzt gehen.
Yarın doktora gitmek zorundayız.

Kannst du mich am Montag anrufen?
Bana pazartesi telefon edebilir misin?

Sie **sollen** täglich ihre Aufgaben machen.
Onların her gün ödevlerini yapmaları gerekiyor.

Die Autos **dürfen** nicht lange am Straßenrand bleiben.
Otomobiller uzun süre cadde kenarında kalamaz.

Tarz eylemlerin tek başına kullanılması:

Tarz eylemler bir cümlede esas eylem olarak kullanılabilir. Bu durumda cümlede sadece tarz eylem bulunur:

Pelin **will** einen Bleistift.	*Pelin bir kurşunkalem istiyor.*
Sie **wollen** mein Glück.	*Onlar benim mutluluğumu istiyor.*
Tu, was du **willst**!	*İstediğini yap!*
Ich kann alles machen, was ich **will**.	*Ben istediğim her şeyi yapabilirim.*
Was **willst** du von mir?	*Sen benden ne istiyorsun?*
Wie du **willst**.	*Nasıl istersen.*
Wir haben das **gewollt**.	*Biz bunu istedik.*
Die Blume **will** täglich frisches Wasser.	*Çiçek her gün taze su ister.*
Ich **mag** keinen Kaffee.	*Ben kahve sevmem.*
Magst du Wurst?	*Sosis sever misin?*
Mögen Sie Obst?	*Meyve sever misiniz?*
Klemens **mag** seine Freundin Myriam.	*Klemens arkadaşı Myriam'ı seviyor/Myriam'dan hoşlanıyor.*
Die Städter **mochten** die Bauern nicht.	*Şehirliler köylüleri sevmiyor/ köylülerden hoşlanmıyor.*
Was **möchten** Sie?	*Ne arzu edersiniz/ederdiniz!*
Ich **darf** nicht.	*Yapamam.* (izin almadım)
Es **darf** niemand herein!	*(Hiç) kimse içeriye giremez!*
Das **muss** weg.	*Bunun atılması / gitmesi lazım.*
Ich **muss** jetzt weg.	*Şimdi gitmek zorundayım.*
Wir **müssen** fort.	*Gitmek zorundayız.*

Tarz eylemlerin kullanıldığı bir cümlede, esas eylem söylenmediği zaman anlamı anlaşılıyorsa esas eylem söylenmez. Örneğin aşağıdaki örneklerde parantez içinde verilen esas eylemler söylenmese dahi anlamları anlaşılmaktadır:

Ich **will** zu meiner Freundin (*gehen*).	*Arkadaşıma gitmek istiyorum.*
Ich **will** nach Hause (*gehen*).	*Eve gitmek istiyorum.*
Wir **wollen** in die Stadt (*fahren*).	*Şehre gitmek istiyoruz.*

Sie **wollen** nach Ankara (*fahren*).	*Onlar Ankara'ya gitmek istiyor.*
Ich **mag** kein Brot (*essen*).	*Ekmek (yemek) istemiyorum.*
Was **möchten** Sie (*essen, trinken*)?	*Ne (yemek, içmek) istersiniz?*
Die Kinder **müssen** jetzt ins Bett *(gehen)*.	*Çocukların şimdi yatması gerek.*
Ich **muss** jetzt zur Schule (gehen, *fahren*).	*Şimdi okula gitmem gerek.*
Der Fremde **kann** gut Deutsch (*sprechen*).	*Yabancı iyi Almanca konuşuyor.*

Ayrıca anlatılan konu önceden biliniyorsa esas eylem kullanılmayabilir:

Ceyda	: Ich **kann** gut **schwimmen**.	*Ben iyi yüzebiliyorum.*
Filiz	: Meine Tochter **kann** es auch.	*Kızım da yüzebiliyor.*
	: Meine Tochter **konnte** es auch.	*Kızım da yüzebiliyordu.*
	: Meine Tochter hat es auch gut **gekonnt**.	*Kızım da iyi yüzebildi.*

Tarz eylemlerin nesnel ifade tarzına göre kullanımları şöyledir:

wollen: *istemek, talep etmek, arzu etmek, niyetinde olmak, muhtaç olmak, iddia etmek* (Burada daha çok irade söz konusudur.)

Mein Bruder **will** in Deutschland **studieren**.
Erkek kardeşim Almanya'da öğrenim görmek istiyor.

Ich **will** zu meinen alten Freunden **gehen**.
Eski arkadaşlarıma gitmek istiyorum.

Ich **wollte** gerne **wissen**, was Sie da **machen**.
Orda ne yaptığınızı bilmek istiyorum /merak ettim.

Ich **will arbeiten**, finde aber keine Arbeit.
Çalışmak istiyorum, ancak iş bulamıyorum.

Sie **wollen** mir alles **erzählen**.
Onlar bana her şeyi anlatmak istiyor.

Ceyda **will** ihrer Mutter **helfen**.
Ceyda annesine yardım etmek istiyor.

Das Feuer im Ofen **will** heute nicht **brennen**.
Sobadaki ateşin bugün yanmaya niyeti yok.

mögen: *istemek, arzu etmek, eğilim duymak, sahip olmak ya da yapmaktan hoşlanmak, beğenmek, yapabilmek, olabilmek* (Burada daha çok arzu ve içtenlik söz konusudur.)

Er **mag** jetzt nicht **essen**.	*O şimdi yemek istemiyor.*
Das Kind **mag** nicht nach Hause **gehen**.	*Çocuk eve gitmek istemiyor.*
Das **mag** schon **sein**.	*Bu öyle olabilir.*
Mag er **sagen**, was er will.	*O ne derse desin/Varsın ne isterse söylesin.*

Bu eylemin *Konunktiv II* biçimi olan **möchten** daha çok kullanılır:

Was **möchten** Sie **trinken**?	*Ne içmek istersiniz?*
Wir **möchten** ihn **kennen lernen**.	*Onu tanımak istiyoruz.*
Ich **möchte** Tee **trinken**?	*Çay içmek istiyorum.*
Ich **möchte wissen**, wie du Deutsch lernst.	*Nasıl Almanca öğrendiğini bilmek istiyorum.*

Ich soll Ihnen ausrichten, dass Sie bei Herrn Schröder **vorbeikommen möchten**.
Bay Schröder'e uğramanız gerektiğini size iletmem gerekiyor.

müssen: *yapmak zorunda olmak, yapmaya mecbur olmak, yapması gerekmek, -meli / -malı, muhtemel olmak*

Sie **müssen** viel **arbeiten.**
Onlar çok çalışmak zorunda.

Inge **muss** ihrer Mutter **helfen**.
Inge annesine yardım etmek zorunda.

Du **muss** unbedingt dieses Museum **besichtigen**.
Bu müzeyi mutlaka ziyaret etmelisin!

Ich **muss** leider **sagen**, dass du ein Lügner bist.
Ne yazık ki bir yalancı olduğunu söylemek zorundayım.

Kinder **müssen spielen**.	*Çocukların oynaması lazım.*
Wir **müssen** die Polizei **anrufen**.	*Polise telefon etmeliyiz.*
Ich **muss** meine Familie **ernähren**.	*Ailemi geçindirmek zorundayım.*
Das Gemüse **muss** eine halbe Stunde **kochen**.	*Sebze yarım saat pişmeli.*
Wann **muss** du **aufstehen**?	*Ne zaman kalkman gerekiyor?*

sollen: *yapması istenilmek, gerekmek, icap etmek, -meli / -malı, söylenmek, rivayet edilmek*
(Burada başkası tarafından verilen bir emir ve istek söz konusudur.)

Geh und sage, sie **soll** bitte auf mich **warten**!	*Git söyle, lütfen beni beklesin*!
Sie **sollen** den armen Menschen **helfen**!	*Yoksul insanlara yardım etmelisiniz*!
Du **sollst** nicht **lügen**!	*Yalan söylememelisin*!
Soll ich dir **helfen**?	*Sana yardım edeyim mi?*
Sie **soll** gleich **kommen**!	*Hemen gelsin!*
Was **soll** ich jetzt **tun**?	*Şimdi ne yapacağım/yapayım*?
Ich **soll** nüchtern zur Untersuchung **kommen**.	*Muayeneye aç karnına gelmem gerekiyor.*

Hier **soll** ein Einkaufzentrum **entstehen**.	*Buraya yeni bir alışveriş merkezi yapılacak.*
Ich **soll** dir Grüße von Herrn Schröder **bestellen**.	*Bay Schröder'in sana selamı var.*
Man **soll** nicht überall **parken**.	*Her yere park edilmemeli.*
Ich hätte mir den Film **ansehen sollen**.	*Filmi seyretmeliydim.*
Mein Haus **sollte** in kurzer Zeit **verkauft werden**.	*Evimin kısa zamanda satılması gerekiyor.*
Ein Lehrer **soll** auch sehr gut **erzählen**.	*Bir öğretmen aynı zamanda çok iyi anlatmalı.*
Was **soll** das **werden**?	*Bu ne olacak?*
Was **soll** das **heißen**?	*Bu ne demek?*
Was **soll** nun **werden**?	*Peki şimdi ne olacak?*
Soll dieses Gebäude das Krankenhaus **sein**?	*Bu bina hastahane mi?*
Eier **sollen** vier Minuten **kochen**.	*Yumurtalar dört dakika pişmeli.*
Er **soll** sehr reich **sein**.	*O çok zengin olmalı.*
Das Fest **soll** nächste Woche **stattfinden**.	*Şenlik gelecek hafta yapılacak.*
Soll dieser alte Mann mein Onkel **sein**?	*Bu yaşlı adam şimdi benim amcam mı?*

können: *muktedir olmak, yapabilmek, edebilmek, olası olmak, bilmek, anlamak*

Können Sie **schwimmen**?	*Yüzebiliyor musunuz?.*
İlayda **kann** sehr gut **tanzen**.	*İlayda çok iyi dans edebiliyor.*
Sie **können** vielleicht die Prüfung **bestehen**.	*Onlar belki sınavı başarabilir.*
Der Unterricht ist aus. Ihr **könnt** nach Hause **gehen**.	*Ders bitti. Eve gidebilirsiniz.*
Wir **können** bei dir **vorbeikommen**.	*Sana uğrayabiliriz.*
Sie **können** es mir **glauben**.	*Bana inanabilirsiniz.*
Was **kann** ich für dich **tun**?	*Senin için ne yapabilirim?*
Ich hätte es **schreiben können**.	*Onu yazabilirdim.*

dürfen: *yapmaya izinli olmak, yapabilmek, edebilmek, cesaret etmek*
(Bu eylem daha çok izin alıp verirken kullanılır.)

Darf ich Sie etwas **fragen**?	*Size bir şey sorabilir miyim?*
Darf ich hier **rauchen**?	*Burada sigara içebilir miyim?*
Ja, Sie **dürfen/können rauchen**.	*Evet, içebilirsiniz.*
Die Kinder **dürfen** in diesem Park **spielen**.	*Çocuklar bu parkta oynayabilir.*
Ein Ei **darf** nur vier Minuten **kochen**.	*Bir yumurta sadece dört dakika pişmeli.*
Das **darf** man nicht **tun**.	*Bu yapılmamalı.*

Zamanların Tarz Eylemlerle Kullanılması

Zamanların tarz eylemlerle (*Modalverben*) kullanılması şöyledir:

Das Präsens

ich	**will**	nach Hause **gehen**	*eve **gitmek istiyor**um / **ister**im*
du	**willst**	nach Hause **gehen**	*eve **gitmek istiyor**sun*
er/sie/es	**will**	nach Hause **gehen**	*eve **gitmek istiyor***
wir	**wollen**	nach Hause **gehen**	*eve **gitmek istiyor**uz*
ihr	**wollt**	nach Hause **gehen**	*eve **gitmek istiyor**sunuz*
sie	**wollen**	nach Hause **gehen**	*eve **gitmek istiyor**(lar)*
Sie	**wollen**	nach Hause **gehen**	*eve **gitmek istiyor**sunuz*

Dikkat edilirse başta özne, sonra özneye göre çekilen *Modalverb,* daha sonra cümledeki nesne vs. ve en son esas eylemin mastar hali yer alır.

Modalverb'lerle kullanılan cümlelerde cümlelerin olumsuz, soru ya da olumsuz soru yapılması daha önce zamanlarda bahsedildiği gibidir.

Olumsuz cümlede **nicht** olumsuzluk sözcüğü, cümlenin sonunda yer alan esas eylemden sonra gelemez:

Ich will heute **nicht** arbeiten.

*Bugün çalışmak iste**mi**yorum.*

Soru cümlesinde ya özneye göre çekilen *Modalverb* ile ya da soru sözcüğü ile cümleye başlanır ve esas eylem mastar halinde cümlenin en sonunda yer alır. Olumsuz soruda yine **nicht** olumsuzluk sözcüğü, cümlenin sonunda yer alan esas eylemden sonra gelemez:

Wollen Sie dieses Geschenk kaufen?

Bu hediyeyi satın almak istiyor musunuz?

Warum wollen Sie dieses Geschenk kaufen?

Neden bu hediyeyi satın almak istiyorsunuz?

Willst du heute **nicht** spielen?

Bugün oynamak istemiyor musun?

Warum willst du **nicht** spielen?

Neden oynamak istemiyorsun?

Das Präteritum

ich	**konnte**	die Schrift	**lesen**	*yazıyı **okuyabiliyordu**m/**okuyabildi**m*
du	**konntest**	die Schrift	**lesen**	*yazıyı **okuyabiliyordu**n*
er/sie/es	**konnte**	die Schrift	**lesen**	*yazıyı **okuyabiliyordu***
wir	**konnten**	die Schrift	**lesen**	*yazıyı **okuyabiliyordu**k*
ihr	**konntet**	die Schrift	**lesen**	*yazıyı **okuyabiliyordu**nuz*
sie	**konnten**	die Schrift	**lesen**	*yazıyı **okuyabiliyordu***
Sie	**konnten**	die Schrift	**lesen**	*yazıyı **okuyabiliyordu**nuz*

Präteritum ile *Präsens* birbirine benzer. Tek farkı, *Präteritum*'da tarz eylemlerin 2. hali alınıp kişilere göre çekilir. Diğer bütün özellikler aynıdır.

Tarz eylemlerin 1., 2. ve 3. halleri şöyledir:

I.	II.	III.
wollen	**wollte**	**gewollt**
mögen	**mochte**	**gemocht**
müssen	**musste**	**gemusst**
sollen	**sollte**	**gesollt**
können	**konnte**	**gekonnt**
dürfen	**durfte**	**gedurft***

Tarz eylemlerin 2. halinin kişilere göre çekimi şöyledir:

ich	wollte	mochte	musste	sollte	konnte	durfte
du	wollte**st**	mochte**st**	musste**st**	sollte**st**	konnte**st**	durfte**st**
er	wollte	mochte	musste	sollte	konnte	durfte
wir	wollte**n**	mochte**n**	musste**n**	sollte**n**	konnte**n**	durfte**n**
ihr	wollte**t**	mochte**t**	musste**t**	sollte**t**	konnte**t**	durfte**t**
sie	wollte**n**	mochte**n**	musste**n**	sollte**n**	konnte**n**	durfte**n**
Sie	wollte**n**	mochte**n**	musste**n**	sollte**n**	konnte**n**	durfte**n**

Örnekler:

Meine Tochter **wollte** ihre Kindheitsfreund **wieder sehen**.
Kızım çocukluk arkadaşını tekrar görmek istiyordu/istedi.

Der Schiedsrichter **wollte** auf seine Uhr **sehen**.
Hakem saatine bakmak istedi.

Die Touristen **mussten** in Bonn **aussteigen**.
Turistler Bonn'da inmek zorundaydı.

Mein Vater **sollte** mit dem Lehrer **sprechen**.
Babamın öğretmenle konuşması gerekiyordu.

Ich **konnte** mein Fahrrad selbst **reparieren**.
Bisikletimi kendim tamir edebiliyordum.

Die Kinder **durften** im Garten **spielen**.
Çocuklar bahçede oynayabiliyordu.

Das Perfekt

ich	**habe**	das Geld **finden können**	*parayı **bulabildi**m*
du	**hast**	das Geld **finden können**	*parayı **bulabildi**n*
er	**hat**	das Geld **finden können**	*parayı **bulabildi***
wir	**haben**	das Geld **finden können**	*parayı **bulabildi**k*
ihr	**habt**	das Geld **finden können**	*parayı **bulabildi**niz*
sie	**haben**	das Geld **finden können**	*parayı **bulabildi**(ler)*
Sie	**haben**	das Geld **finden können**	*parayı **bulabildi**niz*

Perfekt ve *Plusquamperfekt*'te zamanın yardımcı eylemi olarak **haben** ya da **sein** alınır. Ancak bir cümlede *Modalverb* varsa her zaman **haben** alınır. Dikkat edilirse *Perfekt*'te, başta özne, 2. sırada kişilere göre çekilen **haben** yardımcı eylemi, sonra nesne vs. ve cümlenin en sonunda mastar halindeki esas eylem ile mastar halindeki *Modalverb* yer alır.

Olumsuz cümlede **nicht** olumsuzluk sözcüğü en son, cümlenin sonundaki iki eylemden önce yer alabilir:

Der Doktorand **hat** seine Doktorarbeit **nicht** beenden wollen.

*Doktora öğrencisi çalışmasını bitirmek iste**me**di.*

Soru cümlesinde ya özneye göre çekilen **haben** yardımcı eylemi ya da soru sözcüğü ile cümleye başlanır. Esas eylem ile *Modalverb* mastar halinde cümlenin en sonunda yer alır. Olumsuz soruda yine **nicht** olumsuzluk sözcüğü en son, cümlenin sonundaki iki eylemden önce yer alabilir.

Hast du heute zum Arzt gehen können?

Bugün doktora gidebildin mi?

Warum hast du in Deutschland **nicht** leben können?

Neden Almanya'da yaşayamadın?

Das Plusquamperfekt

ich	**hatte**	das Geld **finden können**	*parayı **bulabilmiştim***
du	**hattest**	das Geld **finden können**	*parayı **bulabilmiştin***
er	**hatte**	das Geld **finden können**	*parayı **bulabilmişti***
wir	**hatten**	das Geld **finden können**	*parayı **bulabilmiştik***
ihr	**hattet**	das Geld **finden können**	*parayı **bulabilmiştiniz***
sie	**hatten**	das Geld **finden können**	*parayı **bulabilmişti***
Sie	**hatten**	das Geld **finden können**	*parayı **bulabilmiştiniz***

Bu zamanda her şey *Perfekt*'teki gibidir. Sadece **haben** yardımcı eyleminin 2. hali alınıp kişilere göre çekilir.

Örnekler:

Welchen Computer **hatte** er damals **kaufen wollen**.

O zaman hangi bilgisayarı satın almak istemişti.

Mein Großvater **hatte** das Radio **reparieren müssen**.

Dedem radyoyu tamir etmek zorunda kalmıştı.

Ich **hatte** alle Fehler **korrigieren können**.

Bütün yanlışları düzeltebilmiştim.

Das Futur

Das Futur I

ich	**werde** Deutsch **sprechen können**	*Almanca* ***konuşabileceğim***
du	**wirst** Deutsch **sprechen können**	*Almanca* ***konuşabilecek**sin*
er	**wird** Deutsch **sprechen können**	*Almanca* ***konuşabilecek***
wir	**werden** Deutsch **sprechen können**	*Almanca* ***konuşabileceğ**iz*
ihr	**werdet** Deutsch **sprechen können**	*Almanca* ***konuşabilecek**siniz*
sie	**werden** Deutsch **sprechen können**	*Almanca* ***konuşabilecek**(ler)*
Sie	**werden** Deutsch **sprechen können**	*Almanca* ***konuşabilecek**siniz*

Futur I'de zamanın yardımcı eylemi olan **werden**, 2. sırada kişilere göre çekilir. Sonra nesne vs. ve cümlenin en sonunda mastar halindeki esas eylem ile mastar halindeki *Modalverb* yer alır. Olumsuz cümlede **nicht** olumsuzluk sözcüğü *Perfekt* ve *Plusquamperfekt*'teki gibi en son, cümlenin sonundaki iki eylemden önce yer alabilir:

Die Menschen **werden** überall **nicht** rauchen dürfen.

İnsanlar her yerde sigara içemeyecek.

Soru cümlesinde de yine ya özneye göre çekilen **werden** yardımcı eylemi ya da soru sözcüğü ile cümleye başlanır. Esas eylem ile *Modalverb* mastar halinde cümlenin en sonunda yer alır. Olumsuz soruda da **nicht** olumsuzluk sözcüğü en son, cümlenin sonundaki iki eylemden önce yer alabilir.

Wird Anja ihr Studium nächstes Jahr beenden können?

Anja öğrenimini gelecek yıl bitirebilecek mi?

Warum wird Anja ihr Studium nächtes Jahr **nicht** beenden können?

*Anja öğrenimini gelecek yıl neden bitire**me**yecek?*

PASSIV'IN TARZ EYLEMLERLE KULLANILMASI

Das Präsens

ich	**kann**...........gerettet werden	***kurtarılabiliyor**um* / ***kurtarılabilir**im*
du	**kannst**........gerettet werden	***kurtarılabiliyor**sun*
er, sie, es	**kann**...........gerettet werden	***kurtarılabiliyor***
wir	**können**.......gerettet werden	***kurtarılabiliyor**uz*
ihr	**könnt**..........gerettet werden	***kurtarılabiliyor**sunuz*
sie	**können**.......gerettet werden	***kurtarılabiliyor**(lar)*
Sie	**können**.......gerettet werden	***kurtarılabiliyor**sunuz*

Modalverb kişilere göre çekilir. Sonra nesne vs. gelir. *Passiv*'in yardımcı eylemi mastar halinde cümlenin en sonunda yer alır. Onun önünde de 3. haldeki esas eylem bulunur.

Olumsuz cümlelerde ve soru cümlelerinde **nicht** en son, 3. haldeki esas eylemin önünde yer alabilir:

Der Kranke **kann** heute **nicht** operiert werden.
Hasta bugün ameliyat edilemiyor.

Darf die Tür **nicht** geöffnet werden?
Kapı açılamaz mı / açılmıyor mu?

Warum kann das Problem **nicht** gelöst werden?
Problem neden çözülemiyor?

Das Präteritum

ich	**konnte**......... gerettet werden	***kurtarılabiliyord**um* /***kurtarılabild**im*
du	**konntest**...... gerettet werden	***kurtarılabiliyordu**n*
er	**konnte**......... gerettet werden	***kurtarılabiliyordu***
wir	**konnten**....... gerettet werden	***kurtarılabiliyordu**k*
ihr	**konntet**........ gerettet werden	***kurtarılabiliyordu**nuz*
sie	**konnten**....... gerettet werden	***kurtarılabiliyor**(lar)**dı***
Sie	**konnten**....... gerettet werden	***kurtarılabiliyordu**nuz*

Präteritum her yönüyle *Präsens*'se benzer. Burada sadece *Modalverb*'in 2. hali alınıp kişilere göre çekilir. Bunun dışında bütün kurallar *Präsens*'teki gibidir.

Das Perfekt

ich	**habe**..........gerettet werden **können**	***kurtarılabildi**m*
du	**hast**...........gerettet werden **können**	***kurtarılabildi**n*
er	**hat**.............gerettet werden **können**	***kurtarılabildi***
wir	**haben**........gerettet werden **können**	***kurtarılabildi**k*
ihr	**habt**...........gerettet werden **können**	***kurtarılabildi**niz*
sie	**haben**........gerettet werden **können**	***kurtarılabildi**(ler)*
Sie	**haben**........gerettet werden **können**	***kurtarılabildi**niz*

Perfekt'te *Modalverb* olduğu için zaman yardımcı eylemi olarak devamlı **haben** alınır ve kişilere göre çekilir. Sonra nesne vs. gelir. *Modalverb* mastar halinde cümlenin en sonunda bulunur. Onun önünde *Passiv*'in mastar halindeki yardımcı eylemi **werden** ve 3. haldeki esas eylem yer alır.

Olumsuz cümlelerde ve soru cümlelerinde **nicht** olumsuzluk sözcüğü en son, 3. haldeki esas eylemin önünde yer alabilir:

Die Rechnung hat vom Gast **nicht** bezahlt werden dürfen.

Hesap misafir tarafından ödenmemeliydi.

Haben alle Fragen beantwortet werden können?

Bütün sorular cevaplandırılabildi mi?

Warum hat dir gestern **nicht** geholfen werden können?

Dün sana neden yardım edilemedi?

Das Plusquamperfekt

ich	**hatte**..........gesehen werden **können**	***görülebilmişti**m*
du	**hattest**.......gesehen werden **können**	***görülebilmişti**n*
er	**hatte**..........gesehen werden **können**	***görülebilmişti***
wir	**hatten**........gesehen werden **können**	***görülebilmişti**k*
ihr	**hattet**.........gesehen werden **können**	***görülebilmişti**niz*
sie	**hatten**........gesehen werden **können**	***görülebilmiş**(ler)**di***
Sie	**hatten**........gesehen werden **können**	***görülebilmişti**niz*

Plusquamperfekt'te **haben** yardımcı eyleminin 2. hali alınıp kişilere göre çekilir, onun dışında her şey *Perfekt*'teki gibidir.

Das Futur I

ich	**werde**.........verstanden werden **können**	***anlaşılabileceğ**im*
du	**wirst**...........verstanden werden **können**	***anlaşılabilecek**sin*
er	**wird**............verstanden werden **können**	***anlaşılabilecek***
wir	**werden**.......verstanden werden **können**	***anlaşılabileceğ**iz*
ihr	**werdet**........verstanden werden **können**	***anlaşılabilecek**siniz*
sie	**werden**.......verstanden werden **können**	***anlaşılabilecek**(ler)*
Sie	**werden**.......verstanden werden **können**	***anlaşılabilecek**siniz*

Futur I'de **werden** zaman yardımcı eylemi kişilere göre çekilir. Onun dışında her şey *Perfekt* ve *Plusquamperfekt*'teki gibidir.

Olumsuz cümlelerde ve soru cümlelerinde **nicht**, 3. haldeki esas eylemden sonra kullanılamaz:

Die armen Menschen werden **nicht** betrogen werden können.

*Zavallı insanlar aldatıla**ma**yacak.*

Wird dieser Kuchen von uns **nicht** gegessen werden dürfen?
*Bu pasta tarafımızdan yenile**me**yecek mi?*

Warum wird der Roman von dir **nicht** übersezt werden können?
Roman senin tarafından neden çevrilemeyecek?

Dikkat: wollen ile genel olarak *Passiv* yapılmaz. Bir cümlede **wollen** varsa, *Passiv* yapılırken **sollen** alınır:

Aktivsatz	:	Ich **will** mein Auto verkaufen.
		Otomobilimi satmak istiyorum.
Passivsatz	:	Mein Auto **will** von mir verkauft werden. **(Yanlış)**
		Mein Auto **soll** von mir verkauft werden. **(Doğru)**
		Otomobilimin satılması gerekiyor.

Ancak **wollen** ile *Passiv*'in yapıldığı bazı durumlar da vardır:

Ich **will** meine Kinder versorgen.
Çocuklarıma bakmak istiyorum.

Die Kinder **wollen** von mir versorgt werden.
Çocuklar benim tarafımdan bakılmak istiyor.

Die Maschine **will** gut gepflegt werden.
Makina iyi bir bakım istiyor. / Makinasının iyi bir bakıma ihtiyacı var.

57- Verilen cümleleri tarz eylemlerle (*Modalverben*) oluşturunuz! Zamanlara dikkat ediniz!

1. Ich beendete meine Doktorarbeit bis zur nächsten Woche. (**sollen**)
2. Ihr werdet euch nicht hier setzen. (**dürfen**)
3. Julia hatte sich in der Stadt Schuhe anprobiert. (**wollen**)
4. Professor Schmidt hält zur Zeit viele Vorlesungen. (**müssen**)
5. Warum lud sie Karl nicht zur Party ein? (**wollen**)
6. Kommst du morgen zur Versammlung? (**können**)
7. Man parkte hier das Auto nicht. (**dürfen**)
8. Sie hat wegen ihres Studiums fünf Jahre in Istanbul gewohnt. (**müssen**)
9. Herr Braun fuhr gestern zur Post und gab das Paket auf. (**sollen**)
10. Viele türkische Familien fuhren in die Türkei zurück. (**wollen**)
11. Wird die Lehrerin bis morgen die Hefte der Schüler korrigieren? (**können**)
12. Ich füttere das Vieh. (**müssen**)
13. Die Menschen verpesten die Luft nicht. (**dürfen**)
14. Welche Menschen fällen Bäume und sägen Holz? (**wollen**)

58- Verilen cümleleri Almancaya çeviriniz!

1. Lütfen bize yeni halınızı gösterebilir misiniz?
2. İlticacılar yarına kadar Almanya'yı terk etmek zorunda.
3. Hafta sonu evde kalmak istedik.
4. Bilimsel bir metni anlamak zorundaydım.
5. Dün bana neden telefon edemedin?
6. Misafire bir fincan kahve ikram edebilirim.
7. Bunu hemen ispatlamak zorunda değilim.
8. Bu ilginç hikâyeyi size daha önce anlatmalıydım.
9. Bir soru sorabilir miyim?
10. Sınavı başarmaları gerekiyordu.
11. Arkadaşınla ne zaman buluşmak istemiştin?
12. Arabanızı buraya park edemezsiniz.
13. Köye zamanında ulaşamamıştık.
14. Trafik levhası kazaya neden olabilir mi?
15. Ne içmek istersiniz?
16. Bu insanlar kendi ülkesinde yaşamak isteyecek.

59- Verilen edilgen cümleleri tarz eylemlerle (*Modalverben*) oluşturunuz!

1. Wird dieser Apparat von mir repariert werden? (**können**)
2. Ist die Ware den Kunden ins Haus geliefert worden? (**sollen**)
3. Dieses Teeservice war mir von ihm zu Weihnachten geschenkt worden. (**können**)
4. Sie wurden in Ruhe gelassen. (**sollen**)
5. Die Seen werden von Menschen nicht verunreinigt. (**dürfen**)
6. Der Führerschein war dem Fahrer von der Polizei entzogen worden. (**müssen**)

7. Wird dem Ausländer die Einreise vom Zollbeamten verweigert? (**können**)
8. Bestimmte Tierarten werden nicht vernichtet. (**dürfen**)
9. Sie wird den Gästen von ihrer Mutter vorgestellt werden. (**müssen**)
10. Wurden die Fragen von allen Schülern beantwortet? (**können**)
11. Die Unschuld der Angeklagten wurde dem Richter bewiesen. (**sollen**)

60- Verilen sözcüklerle istediğiniz zamanlarda tarz eylemleri (*Modalverben*) kullanarak ya da kullanmadan edilgen cümleler (*Passivsätze*) oluşturunuz!

1. die Gesundheit der Menschen ruinieren
2. die Felder pflügen
3. Zucker, Eier und Mehl zu einem Brei verarbeiten
4. Äpfel und Birnen pflücken
5. das Fenster auf- und zumachen
6. eine Belohnung versprechen
7. die Patienten operieren
8. Spritzen geben und Medikamente austeilen
9. den Koffer ein- und auspacken
10. etwas Mehl drüberstreuen.
11. einen Bauplan entwerfen
12. die Hände waschen und die Zähne putzen
13. die Ställe säubern
14. die Kranken trösten und beruhigen
15. den Teig ausrollen und in die Form legen
16. den Puls der Patienten zählen
17. das Blut abnehmen und ins Labor schicken
18. den Kuchen 25 Minuten backen
19. die Saat aussäen
20. den Wasserhahn auf- und zudrehen
21. die Bilder auf- und abhängen
22. die Übungen schreiben
23. das Radio an- und abschalten
24. die Äcker düngen
25. die Umwelt verschmutzen

61- Verilen cümleleri Almancaya çeviriniz!

1. Yoksul insanlara yardım edilmesi gerekmiyor muydu?
2. Bu bilimsel çalışmalar Almancaya çevrilebilecek mi?
3. Türkiye'de her yerde sigara içilemiyor.
4. Problem öğrenciler tarafından çözülebiliyordu.
5. Dairemizin kiraya verilmesi gerekti.
6. Amerika ne zaman keşfedilebildi.
7. Hasta ameliyat edilmek zorundaydı.
8. Anahtar bulunabilmişti.

EMİR KİPİ (*IMPERATIV*)

Emir kipi (*der Imperativ /die Befehlsform*), bir işin yapılmasını emrederken kullanılan kipe denir. Kuşkusuz emir şeklinin bırtakım dereceleri vardır. Örneğin çok kibar emir şeklinden, çok sert ve hakaret dolu emir şekline kadar çeşitli türleri vardır. Ayrıca bir emir şekli, emredilen yer, zaman, kişi, psikolojik durum vs. göre de değişir. Bu kipin zamanı yoktur. Almancada direkt olarak üç kişiye emredilebilir:

1. **du** : *sen*
2. **ihr** : *siz* (*ler*)
3. **Sie** : *siz* (kibarca)

Bu kişilere göre yapılan emir şekli aslında bu kişilerin *Präsens*'e göre yapılan çekimleriyle aynıdır. Sadece **du'**da biraz farklıdır. **du**'ya göre emredilirken eylemin mastar eki kaldırılır ve eylemin kökü ya olduğu gibi söylenir ya da eylemin köküne **-e** eki getirilir. Ancak aşağıdaki örneklerde de görüleceği gibi **-e** ekinin zorunlu olarak getirildiği eylemler de vardır. Dolayısıyla getirilmesi zorunlu olmayan eylemlerde bu ek getirilse de olur, getirilmese de. Ayrıca **du** ve **ihr'**de kişi adılları(şahıs zamirleri) kullanılmaz, ancak özellikle vurgulanmak ya da belirtilmek istendiğinde söylenirler. **Sie**'nin ise mutlaka söylenmesi gerekir:

Du		**ihr**		**Sie**		
Komm(**e**)!	*Gel*!	Komm**t**!	*Gelin*!	Komm**en**	**Sie**!	*Gelin*(*iz*)!
Schreib(**e**)!	*Yaz*!	Schreib**t**!	*Yazın*!	Schreib**en**	**Sie**!	*Yazın*(*ız*)!
Arbeite!	*Çalış*!	Arbeit**et**!	*Çalışın*!	Arbeit**en**	**Sie**!	*Çalışın(ız)*!
Lächl**e**!	*Gülümse*!	Lächel**t**!	*Gülümseyin*!	Lächel**n**	**Sie**	*Gülümseyin(iz)*!

Dikkat edilirse **ihr** ve **Sie**'de eylemin *Präsens*'teki çekimi aynen alınmaktadır. Bu üç şahıs zamirinde eylemlere şu ekler gelmektedir:

			Türkçedeki eşdeğer ekler
Du	→ -(**e**)	:	--------------------------------
Ihr	→ **-**(**e**)**t**	:	**-**(**y**)**ın**, **-**(**y**)**in**, **-**(**y**)**un**, **-**(**y**)**ün** ; **-**(**y**)**ınız**, **-**(**y**)**iniz**, **-**(**y**)**unuz**, **-**(**y**)**ünüz**
Sie	→ **-**(**e**)**n**	:	**-**(**y**)**ın**, **-**(**y**)**in**, **-**(**y**)**un**, **-**(**y**)**ün**; **-**(**y**)**ınız**, **-**(**y**)**iniz**, **-**(**y**)**unuz**, **-**(**y**)**ünüz**

Öneki ayrılan eylemler ile dönüşlü eylemlerde şöyle olur:

du	**ihr**	**Sie**
Steig(**e**) in den Bus **ein**!	Steig**t** in den Bus **ein**!	Steig**en** **Sie** in den Bus **ein**!
Otobüse bin!	*Otobüse binin*!	*Otobüse bininiz*!
Wasch(**e**) **dich**!	Wasch**t** **euch**!	Wasch**en** **Sie sich**!
Yıkan!	*Yıkanın*!	*Yıkanınız*!
Wasch(**e**) **dir** die Hände!	Wasch**t** **euch** die Hände!	Wasch**en** **Sie sich** die Hände!
Elini yıka!	*Elinizi yıkayın*!	*Elinizi yıkayınız*!

Öneki ayrılan eylemlerde önek cümlenin sonunda yer alır. Dönüşlü eylemlerde (*reflexive Verben*) **sich** dönüşlü adılı (*Reflexivpronomen*) emredilen kişiye göre değişir ve **dich**, **dir**, **euch** ya da **sich** olur.

Emir şeklinde kurala uymayan ve dikkat edilmesi gereken durumlar söz konusudur.

- Kökü **-d**, **-t**, **-ig** ile biten eylemlerin tümünde ve kökü; **-m**, **-n**,(ancak **/m/** ve **/n/**'nin önünde **/m, n, r, l/** ve **/h/** gibi ünsüzler olmayacak. Örneğin lernen, kämmen, qualmen, lärmen, rühmen gibi eylemlerde bu ünsüzler yer almaktadır.) ile biten eylemlerin bazılarında **du**'ya göre emredilirken mutlaka **-e** getirilir.

du	ihr	Sie		
Antwort**-e**!	Antwortet!	Antworten	Sie!	*Cevap veriniz*!
Ba**d**-e!	Badet!	Baden	Sie!	*Banyo yapınız*!
Entschuld**ig-**e!	Entschuldigt!	Entschuldigen	Sie!	*Özür dileyiniz*!
At**m**-e!	Atmet!	Atmen	Sie!	*Nefes alınız*!
Öff**n**-e!	Öffnet!	Öffnen	Sie!	*Açınız*!
Hand**l**-e!	Hand**elt**!	Handeln	Sie!	*Pazarlık yapınız*!

- Ayrıca **du**'ya göre emredilirken kökü **-el** ile biten eylemlerde **/l/**'den önceki **/e/** düştüğü zaman emir şeklinde **/e/** söylenir. Bu durum **-er** ile biten çoğu eylemler için de geçerlidir.

	du	ihr	Sie		
änd**er**n :	Än<u>dr</u>e (Änd**er**-e!)	Ändert!	Ändern	Sie	*Değiştiriniz*!
kling**el**n :	Klin<u>gl</u>-e!	Klingelt!	Klingeln	Sie!	*Zili çalınız*!
samm**el**n:	Sam<u>ml</u>-e!	Sammelt!	Sammeln	Sie!	*Toplayınız*!

Präsens'te **du**'ya göre çekilirken, kökündeki **/e/** ünlüsü **/i**(**e**)/ biçiminde değişen düzensiz eylemler (*unregelmäßige Verben*) emir şeklinde de aynı kalır, sadece **du**'nun **-st** eki kaldırılmış olur. Bu gibi eylemlerin emir şeklinde **du**'da **-e** eklenmez:

	Präsens		du	ihr	Sie		
g**e**ben :	gib**st**	→	Gib!	Gebt!	Geben	Sie!	*Veriniz*!
h**e**lfen :	hilf**st**	→	Hilf!	Helft!	Helfen	Sie!	*Yardım ediniz*!
spr**e**chen:	sprich**st**	→	Sprich!	Sprecht!	Sprechen	Sie!	*Konuşunuz*!
w**e**rfen :	wirf**st**	→	Wirf!	Werft!	Werfen	Sie!	*Atınız*!
l**e**sen :	lie**st**	→	Lies!	Lest!	Lesen	Sie!	*Okuyunuz*!
n**e**hmen :	nimm**st!**	→	Nimm!	Nehmt!	Nehmen	Sie!	*Alınız*!

Düzenli Eylem:

l**e**gen :	leg**st**	→	Lege!	Legt!	Legen	Sie!	*Koyunuz*!

Örnekte görüldüğü gibi, kökünde **/e/** ünlüsü olan düzenli eylemlerde (*regelmäßige Verben*) herhangi bir sorun yoktur.

- Kökünde **/a/** ve **/o/** ünlüsü olan düzensiz eylemler (*unregelmäßige Verben*) *Präsens*'te **du**'ya göre çekilirken bu ünlüler **/ä/** ve **/ö/** oluyordu. Ancak bu tür eylemlerin emir şekli *Präsens*'teki çekimlerine uymamaktadır, yani inceltme işareti (Umlaut) gelmemektedir:

		Präsens		du	ihr	Sie		
fahren	:	fähr**st**	→	Fahr(e)!	Fahrt!	Fahren	Sie!	*Gidiniz*!
laufen	:	läuf**st**	→	Lauf(e)!	Lauft!	Laufen	Sie!	*Koşunuz*!
stoßen	:	stöß**t**	→	Stoß(e)!	Stoßt!	Stoßen	Sie!	*İtiniz*!

Düzenli Eylem:

sagen	:	sag**st**	→	Sag(e)!	Sagt!	Sagen	Sie!	*Söyleyiniz*!
kaufen	:	kauf**st**	→	Kauf(e)!	Kauft!	Kaufen	Sie!	*Satın alınız*!
loben	:	lob**st**	→	Lob(e)!	Lobt!	Loben	Sie!	*Övünüz*!

- Örneğin **werden, haben** ve **sein** kısmen kurala uymaz. Bunların emir şekli şöyle yapılır:

du	ihr	Sie	
Werde glücklich!	Werdet glücklich!	Werden Sie glücklich!	*Mutlu olunuz!*
Sei(e) ruhig!	Seid ruhig!	Seien Sie ruhig!	*Sessiz olunuz!*
Hab(e) Glück!	Habt Glück!	Haben Sie Glück!	*Bahtınız açık olsun!*

Aşağıda verilen eylemleri emir şekline göre çekiniz!

Düzenli eylemler: *achten, feiern, fördern, handeln, lärmen, lernen, rühmen, wappnen, widmen, sich freuen, sich rasieren, sich setzen.*

Düzensiz eylemler: *bergen, bieten, binden, bitten, bleiben, brechen, empfehlen, erschrecken, essen, fahren, finden, gehen, halten, laufen, nehmen, quellen, rufen, schelten, sehen, sterben, treten, trinken, waschen, verderben, vergessen, sich unterhalten, sich waschen.*

Kuşkusuz emir şekli yukarıda anlatılanlarla sınırlı değildir. Yukarıda anlatılan biçimlerin dışında daha başka emir şekilleri de vardır. Ayrıca emir şekilleri sözdizimsel açıdan da farklılıklar gösterir. Diğer bir deyişle bir emir cümlesi her zaman bir eylemden ve kısa bir cümleden oluşmaz, bir ilgeç ya da bir addan ya da farklı yapıdaki cümlelerden de oluşabilir. Kısacası emir şekli aslında çok geniş bir konudur ve bir emir cümlesinin anlamını vermek için cümlenin geçtiği bağlamı bilmek gerekir. Çünkü aynı cümle farklı bağlamlarda farklı anlamlara gelebilmektedir. Ancak burada bütün anlamlar verilemeyeceği için sadece bir anlamıyla yetinilmiştir. Bütün bu özellikleri göz önüne alarak lütfen aşağıdaki örneklere yakından bakınız:

Steh auf!	*Kalk*!
Komm her!	*Buraya gel*!
Kommt her!	*Buraya gelin*!
Komm herein, Peter!	*Peter, içeriye buyur / gel*!
Kommen Sie herein, Herr Braun!	*Bay Braun, içeriye buyrun / gelin(iz)*!
Kommen Sie herein, mein Herr!	*Beyefendi / bayım, içeriye buyrun / gelin*!
Kommen Sie herein, meine Dame!	*Hanımefendi / bayan içeriye buyrun / gelin*!
Kommen Sie herein, meine Herren!	*Beyefendiler / baylar / beyler, içeriye buyrun / gelin*!
Kommen Sie herein, meine Herrschaften!	*Bayanlar baylar, içeriye buyrun / gelin*!
Kommen Sie herein, meine Damen und	*Bayanlar baylar, içeriye buyrun / gelin*!

Herren!	
Kommt herein, ihr beiden!	*Siz ikiniz içeriye gelin!*
Kommt, mein Herr, Sie werden Durst haben!	*Gelin bayım! / beyefendi susamış olmalısınız.*
Treten Sie näher!	*Yaklaşın(ız)!*
Du misch dich nicht ein!	*Sen karışma!*
Kümmere du dich um deine Angelegenheiten!	*Sen kendi işine bak!*
Bring du* mir das Brot!	*Sen bana ekmeği getir!*
Erkundigen Sie sich auf dem Reisebüro!	*Seyahat acentesinden bilgi alın(ız)!*
Freut euch über die schönen Geschenke!	*Güzel hediyelere sevinin!*
Helft ihr diesem armen Menschen!	*Bu yoksul adama yardım edin!*
Hole mir ein Glas Wasser!	*Bana bir bardak su getir!*
Geht jetzt ins Bett, Kinder!	*Çocuklar, şimdi yatağa / yatmaya gidin!*
Jetzt geht ihr ins Bett, Kinder!	*Çocuklar, şimdi yatağa / yatmaya gidiyorsunuz!*
Komm doch einmal her!	*Bir buraya gelsene!*
Komm nicht so spät nach Hause!	*Eve böyle geç gelme!*
Schweigen Sie, mein Herr!	*Beyefendi / bayım, susar mısınız!*
Rufen Sie Fräulein Schröder!	*Bayan Schröder'i çağırın!*
Seid nett zueinander!	*Birbirinizle iyi geçinin! / Birbirinize iyi davranın!*
Sprich du mit ihm!	*Sen onunla konuş!*
Sprich nicht so laut!	*Böyle yüksek sesle konuşma!*
Wasche dich mit warmem Wasser!	*Sıcak suyla yıkan!*
Helfen Sie mir doch!	*Bana yardım etsenize!*
Nicht doch!	*Yapma!*
Bitte geben Sie mir Nachricht!	*Lütfen bana haber verin(iz)!*
Herr Ober!	*Garson, bakar mısınız / baksana!*
Jetzt kommt aber einmal her!	*Ancak şimdi bir buraya gelin!*
Mich fragt aber nicht!	*Ancak bana sormayın!*
Tu das doch nicht!	*Yapma yahu!*
Lass mich endlich in Ruhe!	*Artık beni rahat bırak!*
Mach, dass du fortkommst!	*Çekil ordan! / Defol!*
Mach dir nichts daraus!	*Buna aldırış etme!*
Mach doch (schon)!	*Çabuk ol (sana)!*
Nun komm doch schon!	*Gel artık!*
Bring mir doch die Zeitung mit!	*Bana gazeteyi beraberinde getirsene?*
Setzen Sie sich doch bitte!	*Lütfen, otursanıza!*
Bleib doch noch ein bisschen hier!	*Biraz daha kalsana!*
Spring doch mal!	*Atla bakalım / bakayım!*

* **du** ve **ihr** özellikle vurgulanmak ya da belirtilmek istendiği zaman söylenir.

Zieh doch die Sache nicht unnötig in die Länge!	*Gel işi uzatma*!
Aber so etwas tut man doch nicht!	*Ayıp! İnsan böyle bir şey yapmaz*!
Lass dir nichts gefallen!	*Hiçbir şeye boyun eğme*!
Das hätten Sie nicht tun sollen!	*Bunu yapmamalıydınız*!
Geh! Steh! (An Verkehrslampen)	*Geç! Dur!* (Trafik lambalarında)
Kaufe billig bei Krüger & Co.!	*Krüger & Co.'da ucuza satın al!*
Iss mehr Obst und bleibe gesund!	*Çok meyve ye, sağlıklı kal / yaşa*!

Herr Ober, bringen Sie mir bitte die Speisekarte!
Garson, lütfen bana yemek listesini getirin!

Tun Sie mir bitte den Gefallen und machen Sie die Tür auf!
Lütfen bana bir iyilik yapıp kapıyı açar mısınız?
Lütfen benim için kapıyı açar mısınız?

Iss, was gar ist, trink, was klar ist, sprich, was wahr ist! (Sprichwort)
Pişmiş olanı ye, temiz olanı iç, doğru olanı söyle! (Atasözü)

Şimdi emir cümlelerinin yapılarına yani nelerden oluşabileceklerine bir bakalım:

- Bazı emir şekilleri ya da cümleleri sadece bir isim, sıfat, belirteç ya da *partikel*'den oluşabilmektedir:

Ab!	*Çıkar*!
Gewehr ab!	*Tüfek çıkar*!
Auf!	*Kalk(ın)*!
Fertig!	*Oldu*! / *Tamam*!
Hierher!	*Buraya*! / *Bu tarafa*!
Los!	Haydi! /*Haydi gidelim*! / *Yürü*! /*Hop*! / *Yallah*!
Raus!	*Dışarı*! / *Defol*!
Schneller!	*Daha hızlı*!
Vorsicht!	*Dikkat*! / *Dikkatli ol(un)*! / *Dikkat et(edin)*! *Ağır / yavaş ol(un)*!
Achtung, Achtung!	*Dikkat*, dikkat!
Vorsichtig!	*Dikkat*! / *Dikkatli ol*! / *Dikkat et*! *Ağır ol*! / *Yavaş yavaş*!
Vorwärts!	*Haydi*! / *Çabuk*!
Nur keine Panik!	*Panik yapma*!

- Bazıları eylemin daha doğrusu yüklemin mastar haliyle(*Infinitivform*) yapılır:

Antreten!	*Sıraya girin(iz)!*
Bitte, **einsteigen**!	*Lütfen binin(iz)! / Yerlerinizi alın*!
Langsam **fahren**!	*Yavaş gidin!*
Nicht aus dem Fenster **lehnen**!	*Pencereden sarkmayın*!
Nicht **hinauslehnen**!	*Dışarıya sarkmayın*!
Nicht **öffnen**, bevor der Zug hält!	*Tren durmadan açmayın*!
Rechts **gehen**!	*Sağdan gidin*!

- Bazıları da eylemlerin üçüncü halinden (*Partizip II*) yani partisipten oluşur:

Aufgepasst!	*Dikkat et / edin*!
Betreten des Rasens **verboten**!	*Çimlere basmak yasaktır*!
Rauchen **verboten**!	*Sigara içmek yasaktır*!

- Bazı emir şekilleri şimdiki zamanla (*Präsens*) yapılır:

Bleiben wir noch!	*Daha kalıyoruz*!
Du **gehst** jetzt weg!	*Sen şimdi gidiyorsun / ayrılıyorsun*!
Gehen wir ein wenig in den Garten!	*Biraz bahçeye gidelim /çıkalım*!
Gehen wir jetzt!	*Şimdi gidelim*!
Ihr **bleibt** jetzt hier!	*Siz şimdi burada kalacaksınız / kalıyorsunuz*!
Ihr **geht** jetzt!	*Siz şimdi gideceksiniz /gidiyorsunuz*!
Kommst du nun endlich?!	*Artık geliyor musun? / Artık gelsene*!
Schweigt ihr wohl?	*Susar mısınız (acaba)*?
Sieh nur!	*Hele şuna bak*!

Trinken wir endlich!	*Artık içelim*!
Wir **tun** das nicht wieder, *Helmuth*!	*Helmuth, bunu bir daha yapmayacağız*!
Ich **bekomme** eine Tasse Kaffee!	*Ben bir fincan kahve alacağım /* *Bana bir fincan kahve*!

Sind Sie so nett, um mir zu helfen!
Lütfedip bana yardım edebilir misiniz?/
Bana yardım etme lütfunda bulunur musunuz?

Sie **sind** so nett und **nehmen** hier Platz!
Lütfedip buraya oturur musunuz /oturabilir misiniz?

Ich **wünsche/verlange/fordere,** dass das geschieht!
Bunun gerçekleşmesini arzuluyorum / istiyorum / talep ediyorum!

- Gelecek zamanla (*Futur*) yapılanlar:

Du **wirst** dich sofort entschuldigen!	*Derhal özür dileyeceksin*!
Du **wirst** jetzt deine Aufgaben **machen**!	*Şimdi ödevini yapacaksın*!
Ihr **werdet** das nicht **tun**!	*Bunu yapmayacaksınız*!
Werdet ihr endlich lernen!	*Artık öğrenecek misiniz*?
Wirst du wohl ruhig **sein**!	*Sessiz olur musun / olacak mısın*?

- *haben + zu + Infinitiv* yapısı ile yapılanlar:

Du **hast zu gehorchen**!	*İtaat etmelisin / etmek zorundasın*!
Er **hat** sich **zu entschuldigen**!	*O özür dilemeli / dilemek zorunda*!

- *sein + zu+ Infinitiv* yapısı ile yapılanlar:

Dieser Roman **ist** sofort **zu lesen**!	*Bu roman hemen okunmalı / okunmak zorunda!*
Dieses Thema **ist zu untersuchen**!	*Bu konunun araştırılması gerekir /* *Bu konu araştırılmalı!*

- *Passiv* ile yapılanlar:

Jetzt **wird geschlafen**!	*Şimdi uyuma zamanı! / Şimdi uyuyoruz!*
Jetzt **wird getrunken**!	*Şimdi içme zamanı / Şimdi içiyoruz!*

Sei gegrüßt! **Seid** gegrüßt! **Seien** Sie gegrüßt!
Sana selam olsun! Sizlere selam olsun! Size selam olsun!

Sei bedankt! **Seid** bedankt! **Seien** Sie bedankt!
Sana teşekkürler! Sizlere teşekkürler! Size teşekkürler!

- Yan cümle biçiminde olanlar:

Dass du dich ja nicht verspätest!	*Gecikme(yesin)!*
Dass du pünktlich zu Hause bist!	*Vaktinde evde ol(asın)!*
Wenn du noch einmal lügst!	*Bir daha yalan söylersen!*

- Bazıları dolaylı anlatım (*Konjunktiv I*) ya da isteme kipiyle (*Konjunktiv II*) yapılır:

Er **gehe** sofort!	*Derhal gitsin!*
Lang **lebe** das Kind!	*Çocuğa uzun ömürler!*
Man **nehme** 3 Eier und 100g Zucker.	*Üç yumurta ve 100 gr şeker alınır.*
Sei so nett und mache das Fenster auf!	*Lütfedip pencereyi açar mısın /açabilir misin?*
Seien Sie vorsichtig!	*Dikkatli olun(uz)! Dikkat edin(iz)!*
Sie **überlege** sich das ganz genau!	*Bunu iyice düşünsün!*

Würden Sie die Tür schließen!
Kapıyı kapatabilir miydiniz/kapatabilir misiniz?

Wären Sie so nett, um die Tür zu schließen!
Lütfedip kapıyı kapatabilir miydiniz?/ Kapıyı kapatma lütfunda bulunabilir miydiniz?

- Bazıları da tarz eylemlerle(*Modalverben*) yapılır:

Du **sollst** einen Moment warten!	*Biraz beklemek zorundasın /* *Bir saniye bekle!*
Du **sollst** nicht lügen!	*Yalan söylememelisin!*
Du **sollst** nicht so viel lesen!	*Bu kadar çok okumamalısın!*
Er **soll** gleich kommen!	*Hemen gelsin!*
Sie **soll** heute kommen.	*Bugün gelsin!*
Die Kinder **sollen** zum Essen kommen!	*Çocuklar yemeğe gelsin!*

Jörg, du **sollst** sofort zum Schulleiter gehen!
Jörg, hemen okul müdürüne gitmen gerekiyor /gitmelisin!

Pelin **soll** sofort zu mir kommen!
Pelin derhal bana gelsin! Pelin'in derhal bana gelmesi gerekiyor!

Die Polizei schrieb, ich **solle** zum Polizeirevier kommen.
Polis benim polis karakoluna gitmemi bildiriyordu.

Du **musst** mir sofort schreiben!	*Bana hemen yazman gerekir /yazmalısın!*
Ihr **müsst** jetzt ruhig sein!	*Şimdi sessiz olmalısınız / olmanız gerekir!*
Das **darfst** du nicht machen!	*Bunu yapamazsın!*
So **darfst** du nicht arbeiten!	*Böyle çalışamazsın!*
Könnten Sie bitte die Tür zumachen?	*Lütfen kapıyı kapatabilir miydiniz?*
Kannst du mir deine Tasche geben?	*Bana çantanı verebilir misin?*
Können Sie mir das Heft geben?	*Bana defteri verebilir misiniz?*
Möge dir Gott verzeihen!	*Tanrı seni bağışlasın!*
Möchten Sie bitte das Brot herüberreichen?	*Lütfen ekmeği uzatabilir miydiniz?*
Willst du jetzt kommen?!	*Şimdi gelmek istiyor musun?*
Wollen wir es einmal probieren!	*Bir deneyelim! Deneyelim mi?*
Wir **wollen** jetzt gehen.	*Haydi şimdi gidelim / gidiyoruz!*
Darf ich Sie um das Salz bitten?	*Sizden tuzu rica edebilir miyim?*
Dürfte ich Sie um das Salz bitten?	*Sizden tuzu rica edebilir miydim?*
Lass das!	*Bunu yapma!*
Lass das Weinen !	*Ağlamayı bırak (artık)!*
Lass dich nicht noch einmal blicken!	*Bir daha gözüme gözükme!*
Lass dir doch keine Angst machen!	*(Hiç) korkma!*
Lass uns hier sitzen!	*Haydi buraya oturalım!*
Lasst uns nach Hause gehen!	*Haydi eve gidelim!*

Herr Müller, Sie **möchten** jetzt bitte den Chef anrufen!
Bay Müller, lütfen şimdi şefe telefon edebilir miydiniz?/etmeniz gerekiyor!

Das Gericht teilte mit, dass wir die Strafe bezahlen **müssten**.
Mahkeme cezayı ödemek zorunda olduğumuzu bildirdi.

- Kitaplarda dipnotlarda kullanılır. Burada ünlem işareti kullanılmaz:

siehe Seite 30	(s. S. 30)	*sayfa otuza bakınız / otuzuncu sayfaya bakınız*
vergleiche § 30	(vgl. § 30)	*30 ile karşılaştırını*

62- ***du, ihr*** **ve** ***Sie*'ye göre emir şeklini (*Imperativform*) yazınız!**

du	**ihr**	**Sie**
achten	lernen	abfahren
binden	nehmen	anrufen
bitten	öffnen	eintreten
bleiben	rühmen	übersetzen
bessen	sehen	sich freuen
fahren	sprechen	sich rasieren
feiern	trinken	sich setzen
finden	empfehlen	sich unterhalten
fördern	erschrecken	
halten	vergessen	
handeln	zerbrechen	
lärmen	waschen	
atmen	verlassen	
laufen	widmen	

63- Verilen emir cümlelerini *du* ve *ihr*'e göre oluşturunuz!

1. Essen Sie viel Obst!
2. Verbinden Sie den Gast mit der Telefonauskunft!
3. Machen Sie nicht zuviel Unsinn!
4. Bezahlen Sie bitte das Geld!
5. Können Sie bitte das Radio an- und abschalten?
6. Waschen Sie sich die Hände und putzen Sie sich die Zähne!
7. Werfen Sie bitte diese Briefe sofort ein!
8. Lassen Sie mich schlafen und stören Sie nicht durch Telefonanrufe!
9. Besorgen Sie mir bitte eine Tageszeitung!
10. Grüßen Sie bitte Ihren Nachbarn von mir!
11. Lassen Sie bitte den Koffer zum Bus bringen!
12. Rauchen Sie nicht so viele Zigaretten!
13. Pflanzen Sie Bäume an!
14. Schnallen Sie sich bitte an!
15. Tun Sie mir bitte den Gefallen!
16. Hören Sie bitte auf zu rauchen!
17. Leiten Sie bitte die Telefonate weiter!
18. Können Sie bitte das Brot herüberreichen?
19. Kommen Sie heute Abend zu mir!
20. Freuen Sie sich nicht zu schnell!
21. Ziehen Sie bitte den Vorhang zu!
22. Seien Sie doch nicht so nervös!
23. Ändern Sie Ihre Meinung!
24. Sammeln Sie das Theatergeld ein!

İLGEÇLER (*PRÄPOSITIONEN*)

İlgeçler / edatlar (*die Präpositionen*) sözcükler arasında ilgi kurar ve bir adın ya da adılın diğer bir ad veya adılla olan ilgisini gösterir. Birlikte kullanıldıkları ad ya da adılın genellikle önünde ve bazen de onlardan sonra yer alırlar. *Akkusativ*, *Dativ* ya da *Genitiv* ile kullanılabilen bu sözcükler, birlikte kullanıldıkları ad ya da adılların da o halde kullanılmalarını gerektirir.

İlgeçler, yer (*lokal*) zaman (*temporal*) neden (*kausal*), tarz (*modal*) ya da araç durumu (*instrumental*) ile ilgili olabilir. Ayrıca bunlar arasında geçişler de olabilmektedir. Örneğin tarzı ile ilgili bir ilgeç (*Präposition*) zaman için de kullanılabilmektedir:

		Soruları
Yerle ilgili olanlar	: *lokal*	: *wo, woher, wohin,* vs.
Zamanla ilgili olanlar	: *temporal*	: *wann, seit wann* vs.
Neden ile ilgili olanlar	: *kausal*	: *warum, weshalb* vs.
Tarz ile ilgili olanlar	: *modal*	: *wie, auf welche Weise* vs.
Araç durumu ile ilgili olanlar	: *instrumental*	: *womit, wodurch* vs.

Präposition'lar genel olarak dört büyük gruba ayrılır:

- Sadece *Akkusativ* ile kullanılan *Präposition*'lar (*Präpositionen mit Akkusativ*):

für	**entlang**
um	**bis**
durch	**wider**
ohne	**per**
gegen	**pro**

- Sadece *Dativ* ile kullanılan *Präposition*'lar (*Präpositionen mit Dativ*):

ab	**zu**
aus	**außer**
bei	**entgegen**
gegenüber	**entsprechend**
mit	**gemäß**
nach	**nebst**
seit	**nächst**
von	**samt/mitsamt**

- Hem *Akkusativ* hem *Dativ* ile kullanılan *Präposition*'lar (*Präpositionen mit Akk. und Dat.*):

an	**vor**
in	**unter**
neben	**hinter**
auf	**zwischen**
über	

- *Genitiv* ile kullanılan *Präposition*'lar (*Präpositionen mit Genitiv*):

(an)statt/anstelle	**diesseits**	**zugunsten**	**halber**
trotz	**jenseits**	**zuungunsten**	**mangels**
während	**hinsichtlich**	**abseits**	**namens**
wegen	**infolge**	**abzüglich**	**seitens**
außerhalb	**inmitten**	**anfangs**	**seitlich**
innerhalb	**kraft**	**angesichts**	**seitwärts**
oberhalb	**laut**	**ausgangs**	**unbeschadet**
unterhalb	**mittels**	**ausschließlich**	**unfern**
anhand	**mit Hilfe**	**beiderseits**	**ungeachtet/unerachtet**
anlässlich	**um ... willen**	**betreffs**	**vermöge**
aufgrund	**unweit**	**bezüglich**	**vorbehaltlich**
binnen	**zeit**	**eingangs**	**zuzüglich**
dank	**zufolge**	**einschließlich**	**zwecks**

Bunlardan bazıları hem *Dativ* hem de *Genitiv* ile kullanılır:

binnen	**wegen**
dank	**zufolge**
laut	

Akkusativ ile Kullanılan *Präposition*'lar

Bu *Präposition*'lar her zaman *Akkusativ* ile kullanılır:

für: *için, yerine; lehin(d)e, uğrun(d)a, taraftar; göre; -e mahsus; ... değerinde, -(y)e / -(y)a; -lık, -lığına*

für diese Arbeit	*bu iş için*
für seine Familie	*ailesi için*
für drei Tage	*üç gün için , üç günlüğüne, üç günlük*
für mich	*benim için, benim yerime*
Wie viel hast du **für** das Fahrrad bezahlt?	*Bisiklet için ne kadar ödedin?*
das Auto **für** 5000 Euro verkaufen	*otomobili 5000 euroya satmak*
Geben Sie mir **für** 5 Euro Äpfel!	*Bana 5 avroya/avroluk elma verin!*
Für sein Alter sieht er sehr jung aus.	*O, yaşına göre çok genç görünüyor.*
Geh **für** mich zum Direktor!	*Benim yerime sen müdüre git!*
Obst ist **für** die Gesundheit sehr gut.	*Meyve sağlık için çok faydalıdır.*
Ich bezahle **für** alle.	*Ben hepsinin yerine ödüyorum.*
Ich bin nicht **für** diese Wirtschaftspolitik.	*Ben bu ekonomi politikası taraftarı değilim.*
Das Kamel ist **für** die Wüste geeignet.	*Deve çöl için/çöle elverişlidir.*
sich **für** die Prüfung vorbereiten	*sınav için/sınava hazırlanmak*

Kalıplaşmış ifadelerde de yer alırlar:

Jahr **für** Jahr	*yıldan yıla*
Satz **für** Satz	*cümle cümle*
Tag **für** Tag	*günden güne, gün be gün*
Wort **für** Wort	*kelime kelime, kelimesi kelimesine*

um: *etrafından, çevresinde; -de / -da; -e doğru, takriben, aşağı yukarı, hakkında, hususunda; -den dolayı, yüzünden*

Yerle ilgili sözcüklerle kullanılması:

Wir sitzen **um** den Tisch.	*Masanın etrafında (masada) oturuyoruz.*
um die Stadt fahren	*şehrin etrafını (arabayla) dolaşmak*
Sieh **um** dich!	*Etrafına bak!*
Gehen Sie **um** die Ecke!	*Köşeyi dönün!*
Das Auto fährt **um** die Kurve.	*Otomobil virajı dönüyor /alıyor.*
Das Rad dreht sich **um** seine Achse.	*Tekerlek dingili etrafında dönüyor.*

um pekiştirici özelliği olan **herum** ile de kullanılır:

um den Tisch **herum** sitzen	*masanın etrafında oturmak*

Zamanla ilgili sözcüklerle kullanılması:

um 7 Uhr	*saat yedide*
um 7 Uhr 15	*yediyi on beş/çeyrek geçe*
um Viertel nach 8	*sekizi çeyrek geçe*
um 7 Uhr **herum**	*saat yedi sularında*
um diese Zeit **herum**	*takriben/aşağı yukarı bu saatler(de)*
um neun Uhr **herum**	*saat dokuza doğru, dokuz civarında*
um Christi Geburt	*Hz. İsa'nın doğduğu yıllar(da) / Hz. İsa doğduğu zaman*
morgen **um** diese Zeit	*yarın bu saatler/zamanlar*
um die Jahrhundertwende	*yüzyıl sonuna doğru*
Die Temperatur ist **um** 10 Grad gestiegen.	*Sıcaklık (yaklaşık) on derece arttı.*
Die Preise sind **um** 30% reduziert.	*Fiyatlar % 30 indirildi.*
die Abfahrt **um** zwei Tage verschieben	*hareketi (yaklaşık) iki gün ertelemek*

durch: *arasından, ortasından, içinden; vasıtasıyla; yüzünden, nedeniyle, sayesinde, ile, tarafından; esnasında, süresince, boyunca; suretiyle*

Yerle ilgili sözcüklerle kullanılması:

durch den Park	*parktan, parkın arasından/içinden/ortasından*
durch die Tür	*kapıdan, kapının içinden*

durch das Fernrohr	*dürbünle*
durch Deutschland	*Almanya'dan, Almanya boyunca*
durchs Fenster	*pencereden*
durch den Tunnel	*tünelden*

Zamanla ilgili sözcüklerle kullanılması:

durch den ganzen Tag	*bütün (bir) gün boyunca/süresince*

durch addan sonra da gelir. Ayrıca daha pekiştirici özelliği olan **hindurch** biçimi de alınabilir:

das ganze	Jahr	**durch** (**hindurch**)	*bütün (bir) yıl boyunca / süresince*
den ganzen	Sommer	**durch** (**hindurch**)	*bütün (bir) yaz boyunca / süresince*
sein ganzes	Leben	**durch** (**hindurch**)	*bütün yaşamı boyunca / süresince*

Bazen bir şeyin kimin tarafından yapıldığını ya da bir şeyin nedenini belirtir:

durch ein Erdbeben zerstört sein	*bir depremle yerle bir olmak*
durch einen Freund finden	*bir arkadaş vasıtasıyla*
durch den Rundfunk erfahren	*radyodan/radyo aracılığıyla öğrenmek*
durch die Zeitung	*gazete aracılığıyla*
durch einen Boten	*bir haberci aracılığıyla*
durch einen Unfall verletzt werden	*bir kaza nedeniyle yaralanmak*
durch die Benutzung eines Notausgangs	*yangın merdiveninin kullanılmasıyla*
durch jahrelanges Training	*yıllarca süren/yapılan antrenmanla/ antrenman sayesinde*
durch eine List	*hile ile*
durch Zufall	*tesadüfen*

ohne: *-sız / -siz / -suz / -süz; ... olmadan, olmaksızın, -meden, -madan*

Bu *Präposition* genel olarak belirli tanımlık (*bestimmter Artikel*) ile kullanılmaz. Ancak bir şeyi özellikle belirtmek gerekirse ya da ad bir sıfatla birlikte kullanılırsa belirli tanımlık kullanılır:

ohne Tasche	*çantasız*
ohne Sprachkenntnisse	*dil bilgisi olmadan*
ohne Interesse	*ilgisiz*
ohne Erfolg	*başarısız*
ohne den alten Herrn	*yaşlı bey olmadan*
ohne Arbeit sein	*işsiz olmak*
ohne Geld arbeiten	*parasız çalışmak*
ohne Grund jdn beleidigen	*sebepsiz yere birini incitmek*
ohne Grund weinen	*nedensiz ağlamak*
ohne Hilfe	*çaresiz*

Das Essen kostet 5 Euro **ohne** Getränke.	*Yemek içeceksiz 5 avrodur.*
Das Zimmer kostet **ohne** Heizung 300 Euro.	*Oda yakıt hariç 300 avrodur.*
Er kann **ohne** seine Kinder nicht leben.	*O, çocukları olmadan yaşayamaz.*

Ohne die Hilfe meines Vaters hätte ich diese Arbeit nicht geschafft.
Babamın yardımı olmadan bu işi başaramazdım.

Ohne meine Familie fühle ich mich sehr einsam.
Ailem olmadan kendimi çok yalnız hissediyorum.

gegen: *karşı, -ye doğru, sularında; aşağı yukarı, yaklaşık; aksine; nispetle, kıyasla, göre; bedel olarak, karşılığında*

Yerle ilgili sözcüklerle kullanılması:

gegen den Baum fahren	*ağaca doğru sürmek*
gegen den Strom schwimmen	*akıntıya karşı yüzmek*
gegen den Wind spielen	*rüzgâra karşı oynamak*

Zamanla ilgili sözcüklerle *Artikel*'siz kullanılır:

gegen 9 Uhr kommen	*saat dokuza doğru gelmek*
gegen Mitternacht, Abend	*gece yarısına, akşama doğru*
gegen Anfang, Ende des Jahres	*yılın başına, sonuna doğru*

ein gutes Mittel **gegen** Krebs	*kansere karşı iyi bir ilaç*
Er ist streng **gegen** seine Tochter.	*O, kızına karşı serttir/katıdır.*
etw **gegen** die Fliegen tun	*sineklere karşı bir şeyler yapmak*
gegen das Rauchen sein	*sigara içmeye karşı olmak*
gegen den Feind kämpfen	*düşmana karşı savaşmak*
Ich bin **gegen** dich.	*Ben sana karşıyım.*
Gegen diesen Mann bist du faul.	*Bu adama kıyasla sen tembelsin.*
Man erwartet **gegen** 20 Besucher.	*Yaklaşık 20 misafir bekleniyor.*
sein Auto **gegen** ein Motorrad tauschen.	*otomobilini bir motosikletle değiştirmek*

Mein Haus ist **gegen** Feuer und Diebstahl versichert.
Evim yangına ve hırsızlığa karşı sigortalanmıştır/sigortalıdır.

entlang: *boyunca*

Bu *Präposition* adlardan sonra geldiğinde Akkusativ ile kullanılır. Bazen de Dativ ile kullanılır. Adlardan önce geldiğinde Dativ, bazen de Genitiv olur.

Adlardan sonra:

<u>*Akkusativ*</u>

Ich gehe den Fluss **entlang.**	*Nehir boyunca yürüyorum.*
den Fluss **entlang** gehen, laufen	*nehir boyunca yürümek, koşmak*
die Straße **entlang** gehen	*cadde boyunca yürümek*

Adlardan önce:

<u>*Dativ ya da Genitiv*</u>

entlang dem Wall	*bent boyunca*
entlang den Hecken	*çift boyunca*
entlang des Stacheldrahtes	*dikenli tel boyunca*
Entlang des Weges standen neugierige Leute.	*Yol boyunca meraklı insanlar vardı.*

Aşağıdaki yapılarda görüldüğü gibi *belirteç* olarak da kullanılır:

Am Zaun **entlang** gab es wunderschöne Blumen.
Çit boyunca harika çiçekler vardı.

Am Fluss **entlang** gibt es viele schöne Häuser.
Nehir boyunca birçok güzel ev var.

An der Mauer **entlang** gab es viele Bäume.
Duvar boyunca birçok ağaç vardı.

bis: *-e / -a, -ye / -ya kadar, dek, değin*

Yer, fiyat, sayı ve saatlerde *Artikel*'siz kullanılır.
Yerle ilgili sözcüklerle kullanılması:

bis Berlin	*Berlin'e kadar*
bis Europa	*Avrupa'ya kadar*
bis Kayseri	*Kayseri'ye kadar*
bis oben	*yukarıya kadar*
bis unten	*aşağıya kadar*
bis dort	*oraya kadar*
bis hier	*buraya kadar*

Zamanla ilgili sözcüklerle kullanılması:

bis heute	*bugüne kadar*
bis morgen	*yarına kadar*
bis jetzt	*şimdiye kadar*
bis 6 Uhr	*saat altıya kadar*

bis Dienstag	*salıya kadar*
bis September	*eylüle kadar*
bis 9 Uhr abends	*akşam dokuza kadar*
bis ersten Juli	*temmuzun birine kadar*
bis nächsten Donnerstag	*gelecek perşembeye kadar*
bis kommende Woche	*gelecek haftaya kadar*
bis Ende Juni	*haziranın sonuna kadar*
bis Ende des 20. Jahrhunderts	*20. yüzyılın sonuna kadar*

bis, başka *Präposition*'larla birlikte de kullanılmaktadır. Bu durumda **bis**'den sonra gelen *Präposition* adın çekimini etkiler:

bis an	
bis an den Rand des Abgrunds	*uçurumun kenarına kadar*
bis an die Tür	*kapıya/kapının dibine kadar*
bis auf	
bis auf den letzten Platz	*son yere* (varıncaya/*varana*) *kadar*
bis auf den Kapitän	*kaptana varıncaya kadar*
bis auf den Grund des Wassers	*suyun dibine kadar*
bis auf einen	*biri hariç*
bis in	
bis in die Nacht	*gece yarısına kadar*
bis in den Tag	*gün ortasına kadar*
bis ins hohe Alter	*ihtiyarlığa kadar*
bis in die Knochen	*iliklerine kadar*
bis zu	
bis zur Schule	*okula kadar*
bis zur Universität	*üniversiteye kadar*
bis zur Spitze des Berges	*dağın tepesine/zirvesine kadar*
bis zum Bahnhof	*istasyona kadar*
bis zum 15. des Monats	*ayın on beşine kadar*
bis zum frühen Morgen	*sabahlara/sabah erken saatlere kadar*
bis zu 300 Euro	*300 avroya kadar*
bis nach	
bis nach dem Essen	*yemekten sonraya/sonrasına kadar*
bis nach der Prüfung	*sınavdan sonrasına kadar*
bis vor	
bis vor einem Jahr	*bir yıl öncesine kadar*

bis vor einer Woche	*bir hafta öncesine kadar*
bis vor kurzer Zeit	*kısa bir süre öncesine kadar*
bis vor das Hotel	*otelin önüne kadar*

von .... **bis** ....

von oben **bis** unten	*yukarıdan aşağıya kadar*
von dort **bis** hier	*oradan buraya kadar*
von 8 **bis** 10 Uhr	*saat sekizden ona kadar*
vom 1. April **bis** 5. Mai	*1 nisandan 5 mayısa kadar*
davon 3 **bis** 5 Stück kaufen	*ondan üç beş tane satın almak*

Bazen de kalıplaşmış ifade şeklinde kullanılır:

bis dahin	*o zamana/oraya kadar*
bis bald/nachher/später	*kısa zamanda görüşmek üzere/görüşünceye kadar*

wider: *karşı, aleyhinde, zıddına, aykırı*

Hasan handelt **wider** das Gesetz.	*Hasan kanuna aykırı hareket etmektedir.*
Ich habe **wider** Willen zugestimmt.	*İstemeyerek onayladım.*
Wider Erwarten kam er pünktlich.	*O, beklenilenin aksine tam zamanında geldi.*

per: *ile, aracılığıyla, vasıtası ile, eliyle*

per Post	*posta ile*
per Bahn	*demir yoluyla/trenle*
per Luftpost	*hava yoluyla / uçakla*

pro: *için, başına*

pro Person	*kişi başına*
pro Stunde	*saat başına*
fünfzig Euro **pro** Person	*kişi başına elli avro*
zehn Euro **pro** Stunde	*saat başına on avro*
zwei Euro **pro** Stück	*parça başına/her parça iki avro*

Dativ ile Kullanılan *Präposition*'lar

ab: *-den / -dan itibaren, -den / -dan başlayarak*

Yerle ilgili sözcüklerle kullanılması:

ab hier	*buradan itibaren*
ab Berlin	*Berlin'den itibaren*

Zamanla ilgili sözcüklerle kullanılması:

ab heute	*bugünden itibaren/başlayarak*
ab heute Abend	*bugün akşamdan itibaren/başlayarak*
ab Montag	*pazartesinden itibaren*
ab fünftem (fünften) Oktober	*beş ekimden itibaren*
ab nächster (nächste) Woche	*gelecek haftadan itibaren*
ab dem ersten April	*bir nisandan itibaren*
ab dem ersten	*birinden itibaren*
ab ersten	*birinden itibaren*
ab ersten April	*bir nisandan itibaren*

Dikkat edilirse **ab** zamanla ilgili sözcüklerle kullanılırken bazılarında sıfatlar *Akkusativ* gibi çekilmektedir.

aus: *-den/-dan, (içinden); -den/-dan dolayı; -den/-dan mamul; içinden, arasından*

Yerle ilgili sözcüklerle kullanılması:

İçeriden dışarıya doğru olan hareketi ve yönü belirtir. Örneğin bir yerden çıkıp gelmek, bir şeyden bir şey içmek, almak vs.

aus dem Kino kommen	*sinemadan gelmek*
aus dem Theater	*tiyatrodan*
aus der Küche	*mutfaktan*
aus der Schule	*okuldan*
aus der Schublade nehmen	*çekmeceden almak*
aus einer Tasse Kaffee trinken	*bir fincandan kahve içmek*
aus einem Glas Wasser trinken	*bir bardaktan su içmek*

Doğum yerini, kökenini daha doğrusu nereli olduğunu belirtir:

Günther kommt (ist) **aus** Köln.	*Günther Köln'lüdür / Köln'dendir.*
Wolf kommt (ist) **aus** Deutschland	*Wolf Almandır (Almanya'dandır).*
Ich komme (bin) **aus** der Türkei	*Ben Türküm.*
aus Afrika	*Afrikalı*
aus dem Iran	*İranlı*
einer **aus** dem Volk	*halktan biri*
aus einer guten Familie	*iyi bir aileden*
drei Kinder **aus** der ersten Ehe	*ilk evliliğinden üç çocuk*
aus der Hand (den Händen) geben	*elden çıkarmak*
ein Auto **aus** zweiter Hand	*ikinci el bir otomobil*

aus dem Türkischen ins Deutsche übersetzen *Türkçeden Almancaya çevirmek*

Zamanla ilgili sözcüklerle kullanılması:

ein Bauwerk **aus** dem Mittelalter	*Ortaçağ'dan bir bina/yapı*
aus dem 15. Jh.	*15. yüzyıldan*
aus dem vorigen Jahrhundert	*geçen yüzyıldan*
aus uralten Zeiten	*çok eski çağlardan*
Bilder **aus** seiner Kindheit	*çocukluğundan resimler / çocukluk resimleri*

Hangi maddeden olduğunu belirtir:

Der Ring ist **aus** Gold	*Yüzük altındır/altındandır.*
aus welchem Metall	*hangi madenden*
aus welchem Material	*hangi materyalden*
aus Leder	*deriden/deri*
aus purem Gold	*saf altından/saf altın*

Bir şeyin nedenini belirtir:

aus Erfahrung etw wissen	*tecrübeden bir şey bilmek*
aus Furcht die Stadt verlassen	*korkudan şehri terk etmek*
aus Höflichkeit schweigen	*kibarlıktan susmak*
aus Ärger	*kızgınlıktan*
aus Eifersucht	*kıskançlıktan*
aus Freude	*sevinçten*
aus Mitleid	*merhametten*

bei: *yanında, -de/-da; etrafında, yakınında, civarında, yöresinde; nezdinde, esnasında, iken; rağmen; eğer, şayet; arasında; göre, nazaran, hesaba katılırsa*

Yerle ilgili sözcüklerle kullanılması:

Mein Haus liegt **beim** Bahnhof.	*Benim evim istasyon civarındadır.*
bei der Post	*pastahane civarında / yakınında*
bei Izmir	*İzmir yöresinde / civarında*

Birinin yanında bulunma, bir yerde çalışmayı vs. belirtir:

Sie war gestern **beim** Arzt.	*O dün doktordaydı.*
bei dem Freund	*arkadaşta*
bei meinem Freund	*arkadaşımda*
bei der Tante	*teyzede*
Sie wohnt **bei** ihrer Tante.	*O, teyzesinin yanında/teyzesinde kalıyor.*
Ich habe kein Geld **bei** mir.	*Yanımda / üstümde para yok.*
bei mir, **bei** ihnen	*benim yanımda/bende, onların yanında/onlarda*
bei einer Firma	*bir firmada*
bei der Firma Siemens	*Siemens firmasında*
bei der Arbeit	*işte, iş sırasında*
bei der Prüfung	*sınavda, sınav esnasında*

Zamanla ilgili sözcüklerle kullanılması:

bei der Ankunft in Bonn — *Bonn'a varış sırasında*
bei meiner Abfahrt in Köln — *Köln'den kalkışım/hareketim sırasında*

Adlaşmış eylemlerle sıkça kullanılır:

beim Schwimmen, **beim** Tanzen — *yüzerken, dans ederken*

Diğerleri:

bei Mondschein spazieren gehen — *Mehtapta gezinti yapmak / gez(in)mek*
Hast du Izmir **bei** Nacht gesehen? — *İzmir'i gece gördün mü?*
Ich schwöre **bei** Gott. — *Allah için / vallahi yemin ederim.*
Bei meiner Ehre, ich sage die Wahrheit. — *Şerefim üzerine doğruyu söylüyorum.*
Hast du dieses Zitat **bei** Kafka gelesen? — *Bu alıntıyı Kafka'da okudun mu?*

bei schönem Wetter — *güzel havada*
bei Regen — *yağmur yağarken / yağarsa*
bei Sonnenaufgang — *güneş doğarken / doğarsa*
bei dieser Gelegenheit — *bu vesileyle*
bei offenem Fenster schlafen — *pencere açıkken uyumak*
bei Nacht und Nebel — *gizlice*
bei guter Laune sein — *keyfi yerinde olmak*

Bei aller Vorsicht geriet er in viele Schwierigkeiten.
Bütün dikkatine rağmen birçok güçlükle karşılaştı.

Bei all seinem Fleiß hat er doch immer Misserfolg.
Bütün çabasına rağmen hep başarısız oldu.

gegenüber: *karşı, karşısında, yüz yüze; kıyasla, nispetle*

Bu *Präposition* adın önünde veya arkasında bulunabilir, ancak genellikle addan sonra gelir:
Gegenüber der Post steht ein altes Gebäude.
Der Post **gegenüber** steht ein altes Gebäude.
Postahanenin karşısında eski bir bina var.

Meine Frau sitzt mir **gegenüber**.
Eşim karşımda oturuyor.

Dieser Beamte ist allen Leuten **gegenüber** immer freundlich.
Bu memur bütün insanlara karşı güler yüzlüdür.

Sie sind meinem Plan **gegenüber** skeptisch.
Onların planıma karşı / planımla ilgili şüpheleri var.

Den Bitten seiner Tochter **gegenüber** blieb er hart.
Kızının ricaları karşısında sert davrandı.

Dem Staat **gegenüber** hat man viele Verpflichtungen.
İnsanın devlete karşı birçok yükümlülüğü vardır.

Mir **gegenüber** bist du sehr faul.
Bana kıyasla sen çok tembelsin.

Ein Mann hat einer Frau **gegenüber** bessere Berufsaussichten.
Bir erkek bir bayana kıyasla daha iyi mesleki imkanlara sahiptir.

mit: *ile, birlikte, beraber*

Wir fahren **mit** dem Bus in die Stadt. — *Biz otobüsle şehre gidiyoruz.*
Ich fahre **mit** meiner Freundin ins Kino. — *Ben kız arkadaşımla sinemaya gidiyorum.*
mit den Kindern, **mit** meinen Kindern — *çocuklarla, çocuklarımla*
mit dem Bleistift schreiben — *kurşunkalemle yazmak*
mit dem Messer das Brot schneiden — *bıçakla ekmeği kesmek*
mit dem Schlüssel die Tür öffnen — *anahtarla kapıyı açmak*
Ich esse Ei **mit** Brot. — *Ben ekmekle yumurta yiyorum.*
Ich esse Brot **mit** Butter. — *Ben tereyağlı ekmek yiyorum.*
Das Auto fährt **mit** Benzin. — *Otomobil benzinle çalışıyor.*
Wir heizen **mit** Gas. — *Biz gazla ısıtıyoruz.*
Ich suche ein Zimmer **mit** Bad. — *Ben banyolu bir oda arıyorum.*
etwas **mit** bloßen Augen erkennen — *bir şeyi çıplak gözle görmek/tanımak*
mit Erfolg das Examen abschließen — *sınavı başarıyla vermek*
mit hoher Geschwindigkeit fahren — *yüksek hızla gitmek*
Mit 60 Jahren ist er gestorben. — *O 60 yaşında öldü.*
Mit 30 Jahren beendete man seine Arbeit. — *30 yaşında işine son verildi.*
etwas **mit** Absicht tun — *bir şeyi bilerek / kasti yapmak*
mit Ach und Krach — *güç bela*
mit der Zeit — *zamanla*
mit einem Mal — *birden / aniden*
mit einem Wort — *tek kelimeyle*
mit einpaar Worten — *birkaç kelimeyle*
mit anderen Worten — *başka bir deyişle / diğer bir ifadeyle*
mit Geduld — *sabırla*
mit großer Freude — *büyük bir sevinçle*
mit herzlichen Grüßen — *candan selamlar(la) / en iyi dileklerimle*
mit lauter Stimme sprechen — *yüksek sesle konuşmak*
mit leeren Händen kommen — *elleri boş gelmek*

mit Mühe	*güçlükle*
mit Mühe und Not	*güç bela*
Was ist denn los **mit** dir?	*Sana ne oluyor / oldu?*

nach : *-e / -a (-ye / -ya); -den sonra; arkasın(d)a, ardı sıra; göre, nazaran; geçe, geçiyor*

Yerle ilgili sözcüklerle kullanılması:

Artikel'i olmayan şehir, ülke, kıta gibi yer adlarında *oraya gidiyorum* derken **nach** kullanılır:

Wir fahren **nach** Deutschland.	*Almanya'ya gidiyoruz.*
nach München	*Münih'e*
nach oben, unten, vorne, rechts, links	*yukarıya, aşağıya, öne, sağa, sola*
nach allen Seiten	*her tarafa*
nach Osten	*doğuya*
nach dem Westen	*batıya*
İstisna: Ich gehe **nach** Hause	*Eve gidiyorum.*

Söz konusu yerlerin *Artikel*'i varsa aşağıdaki gibi olur:

in die Türkei, **in** die Schweiz, **in** den Iran, in die USA

Türkiye'ye, İsviçre'ye, İran'a, ABD'ye

in die Stadt Ankara

Ankara şehrine

Zamanla ilgili sözcüklerle kullanılması:

nach dem Regen	*yağmurdan sonra*
Nach dem Essen trinke ich Tee.	*Yemekten sonra çay içerim.*
Nach mir bist du dran.	*Benden sonra sıra sende.*
nach zwanzig Jahren wieder sehen	*yirmi yıl sonra tekrar görmek*
nach Anfang dieser Woche	*bu haftanın başından sonra*
nach Anfang Mai	*mayısın başından sonra*
nach Ende August	*ağustosun bitiminden sonra*
nach Ende dieses Monats	*bu ayın bitiminden sonra*
Es ist jetzt 20 (Minuten) **nach** 8 Uhr.	*Saat sekizi yirmi (dakika)geçiyor.*
Der Bus kam 5 **nach** 9.	*Otobüs 9'u 5 geçe geldi.*
Nach der Prüfung gehen wir spazieren.	*Sınavdan sonra gezmeye gidiyoruz.*

Nach Mittwoch sind alle Termine besetzt.	*Çarşambadan sonra bütün randevular dolu.*
nach dir	*senden sonra*
nach Hans	*Hans'tan sonra*

Nach Medizin ist Jura das beliebteste Studienfach.

Tıptan sonra hukuk en çok tercih edilen bölümdür.

Nach dem ersten Mai wird nicht mehr geheizt.
1 Mayıstan sonra kalorifer yakılmaz / yanmaz.

Der Autor wurde **nach** seinem Tode berühmt.
Yazar ölümünden sonra ünlü oldu.

Bu *Präposition* "göre" anlamında kullanıldığında addan sonra da gelir.

Nach meiner Meinung ist der Satz falsch.	*Bana göre cümle yanlış.*
Meiner Meinung **nach** ist der Satz falsch.	*Bana göre cümle yanlış.*
meiner Ansicht **nach**	*düşünceme / bana göre*
mir **nach** / **nach** mir	*bana göre*
meiner Erfahrung **nach**	*tecrübelerime göre*
dem Gesetz **nach / nach** dem Gesetz	*kanuna göre*
deutschem Recht **nach / nach** deutschem Recht	*Alman kanununa göre*
Nach ihm ist Deutschland sehr schön.	*Ona göre Almanya çok güzeldir.*
nach Peter	*Peter'e göre*
Nach meinem Vater bin ich sehr faul.	*Babama göre ben çok tembelim.*
Seinem Brief **nach** wird er morgen hier sein.	*Mektubuna göre yarın burada olacak.*
Kommen Sie der Reihe **nach**!	*Sıraya göre / sırayla gelin!*
Nach meiner Uhr ist es genau 7 Uhr.	*Saatime göre saat tam yedidir.*
nach den letzten Berichten	*son haberlere göre*
Sie spielt **nach** Noten.	*Notaya göre/notadan çalıyor.*
nach Belieben etwas nehmen	*bir şeyi istediği kadar almak*

seit: *-den / -dan beri, bu yana, itibaren, -dır; üzerinden*

Ich wohne **seit** dem 10. Mai in Ankara.
Ben 10 mayıstan beri Ankara'da oturuyorum.

seit einem Tag, **seit** vier Tagen	*bir günden beri, dört günden beri*
seit einer Woche, **seit** sechs Wochen	*bir haftadan beri, altı haftadan beri*
seit Wochen	*haftalardan beridir, haftalardır*
seit einem Monat, **seit** zwei Monaten	*bir aydan beri, iki aydan beri*
seit einem Jahr, **seit** vier Jahren	*bir yıldan beri, dört yıldan beri*
seit Montag	*pazartesiden bu yana*
seit Februar	*şubattan beri*
seit letzten Sommer	*geçen yazdan beri/ bu yana*
seit Anfang November	*kasımın başından beri*
seit der Geburt meines Sohnes	*oğlumun doğumundan beri*
seit meiner Kindheit	*çocukluğumdan beri*
seit jener Zeit	*o günden beri/ o gün bu gün*

Seit dem Tod des Schriftstellers sind fünf Jahre vergangen.
Yazarın ölümünden bu yana / ölümü üzerinden beş yıl geçti.

von: *-den / -dan, tarafından, -ın / -nın (Genitiv); -den mamul*

Yerle ilgili sözcüklerle kullanılırken bir noktadan bir yöne doğru olan hareketi bildirir.

Die Touristen kommen **von** Amerika, **von** Ankara.
Turistler Amerika'dan, Ankara'dan geliyor.

Sie kommen **von** der Stadt Ankara.
Onlar Ankara şehrinden geliyor.

Kişilerden gelirken bu *Präposition* kullanılır:

Paul kommt **von** seinem Freund.	*Paul arkadaşından geliyor.*
von seiner Freundin	*bayan arkadaşından*
Ich komme **von** ihm, **von** ihnen	*Ben ondan, onlardan geliyorum.*
von meinen Freunden	*arkadaşlarımdan*
von meinem Vater, **von** meiner Mutter	*babamdan, annemden*
Von allen Freunden war er der Faulste.	*O bütün arkadaşların en tembeliydi.*
Meine Mutter kommt **von** zu Hause.	*Annem evden geliyor.*
Ich hole meine Schwester **von** dem Bahnhof.	*Ben kız kardeşimi istasyondan alıyorum.*
Die Flasche fällt **vom** Tisch.	*Şişe masadan düşüyor.*
Ich trinke **von** diesem Wein.	*Ben bu şaraptan içiyorum.*
Die Universität ist sehr weit **von** der Stadt.	*Üniversite şehirden çok uzak.*
Der Wind weht **von** Norden.	*Rüzgâr kuzeyden esiyor.*
Der Regenwasser tropft **vom** Dach.	*Yağmur suyu çatıdan damlıyor.*
Von der Schule geht Ali zu Fuß nach Hause.	*Ali okuldan eve yaya gidiyor.*
Wir sind sehr müde **von** der Arbeit.	*Biz işten çok yorgun düştük.*

Zamanla ilgili kullanımı şöyledir:

Ich danke Ihnen für Ihren Brief **vom** 20.2.2011.	*20.2.2011 tarihli mektubunuz için teşekkür ederim.*
ein junger Mann **von** 20 Jahren	*20 yaşlarında genç bir adam*
Im Alter **von** 11 Jahren verließ er die Schule.	*11 yaşında okulu bıraktı.*

Bir şeyin bir kişiye ya da bir şeye ait olduğunu belirtir:
Das ist der Schlüssel **von** meinem Nachbarn.
Bu komşumun anahtarıdır.

Das sind die Bücher **von** meinem Freund.
Bunlar arkadaşımın kitaplarıdır.

Die Briefe **von** Kafka sind veröffentlicht worden.
Kafka'nın mektupları yayımlandı.

Die Romane **von** ihm sind weltweit berühmt.
Onun romanları dünyaca ünlüdür.

Man hört den Lärm **von** Motoren.
Motorların gürültüsü duyuluyor.

Dieser Ring ist **von** Gold.
Bu yüzük altından.

Sie hat ein Herz **von** Stein.
Onun taş gibi (katı) bir kalbi var/Onun kalbi çok katıdır.

Das Kleid ist **von** einem guten Schneider.
Elbise iyi bir terziden.

ein Haus **von** dieser Größe
bu büyüklükte bir ev

eine Entfernung **von** 200 Kilometern
200 km'lik bir uzaklık

die Abwässer **von** Fabriken
fabrikaların atık suları

Ayrıca *Passiv*'de işin kimin tarafından yapıldığını belirtir:
Die Umwelt wird **von** Menschen verschmutzt.
Çevre insanlar tarafından kirletiliyor.

Die Grammatik wird **von** den Studenten gelernt.
Dilbilgisi öğrenciler tarafından öğreniliyor.

Başka *Präposition*'larla birlikte de kullanılır:

von .... bis: *-den / -dan –(y)e / -(y)a kadar*

von 2005 **bis** 2011	2005'ten 2011'e kadar
von hier **bis** dort	*buradan oraya kadar*
von oben **bis** unten	*yukarıdan aşağıya kadar*
von Edirne **bis** Kars	*Edirne'den Kars'a kadar*
Wir haben **vom** 1.6. **bis** 20.06. keinen Unterricht.	*1.6.'den 20.06.'sine kadar dersimiz yok.*

von .... ab: *-den / -dan itibaren*

Von der Post **ab** dauert es nur zehn Minuten.
Postahaneden sadece on dakika (sürer).

von .... aus: *-den / -dan*

Vom Turm **aus** kann man die Berge sehen.
Kuleden dağlar görülebilir.

Von der Türkei **aus** sieht man das ganz anders.
Türkiye'den bu çok farklı görülüyor.

von .... an: *-den / -dan itibaren*

Von 18 Uhr **an** ist das Büro geschlossen.
Saat 18'den itibaren büro kapalıdır.

Von Anfang **an** wusste ich Bescheid.
Baştan beri biliyordum / bilgim vardı.

von Geburt **an**
doğuştan

von .... auf: *-(y)ı / -(y)i -(y)e / -(y)a bağlayan ....; -den / -dan -(y)e / -(y)a*

in der Nacht **vom** Sonntag **auf** Montag	*pazarı pazartesine bağlayan gecede*
von heute **auf** morgen	*bugünden yarına*

Kalıplaşmış bazı ifadeler de şöyledir:

vom Kopf **bis zu** den Füßen	*tepeden tırnağa kadar*
von Zeit **zu** Zeit	*zaman zaman, ara sıra, bazen*
von Tag **zu** Tag	*günden güne, gün geçtikçe, günbegün*
von Land **zu** Land	*ülkeden ülkeye*
von Stadt **zu** Stadt	*şehirden şehire*
von Stufe **zu** Stufe sinken	*kademe kademe batmak*

Ayrıca önünde sıfat bulunan bazı adlar **von** ile ifade edilebilir:

der *Hamburger* Hafen		der Hafen **von** Hamburg	*Hamburg limanı*
ein *fünfjähriges* Kind	→	ein Kind **von** fünf Jahren	*beş yaşında(ki) bir çocuk*
eine *wichtige* Regel	→	eine Regel **von** Wichtigkeit	*önemli bir kural*

zu: *-(y)e / -(y)a; yanına; -de / -da, içinde, ilaveten, ek olarak, ile, ile birlikte; için, amacıyla*

Yerle ilgili sözcüklerle kullanılması:
Bir kişiye ya da bir yere gitme ifade edilirken bu *Präposition* kullanılır:

Wir gehen **zu** Maria.	*Maria'ya gidiyoruz.*
Ich gehe **zu** deinem Vater.	*Babana gidiyorum.*
zu meiner Mutter	*anneme*

zum Freund — *arkadaşa*
zu meinen Verwandten — *akrabalarıma*
zu mir, **zu** dir, **zu** ihm, **zu** ihnen — *bana, sana, ona, onlara*

Bir yere gitme ifade edilirken de **zu** kullanılır. Burada daha çok bir şey yapmak için gidilen ve hedef olarak belirlenen şeyler ya da yerler söz konusudur.

Genel olarak herkesin gittiği ortak yerler dikkat çekicidir:

Ich gehe **zur** Schule, **zur** Uni, **zur** Post, **zum** Bahnhof, **zum** Finanzamt.
Ben okula, postahaneye, istasyona, vergi dairesine gidiyorum.

Eylemlerden yapılan adlarda kullanılır:

Wir gehen **zum** Schwimmen, **zum** Tanzen. — *Yüzmeye, dans etmeye gidiyoruz.*
Wir werden **zu** einer Einigung kommen. — *Bir anlaşmaya varacağız.*

in yerine bazen **zu** alınır:

Der Autor wurde **zu** Köln geboren. — *Yazar Köln'de doğdu.*
Er war gestern **zu** Hause. — *O dün evdeydi.*
zu Land und **zu** Wasser — *karada ve suda/denizde*

Zamanla ilgili sözcüklerle kullanımı şöyledir:

zu Weihnachten
Noel'de/Noel münasebetiyle

Der Dieb wurde **zu** 3 Jahre Gefängnis verurteilt.
Hırsız 3 yıl hapse mahkum edildi.

Zu unserer Zeit gab es noch kein Fernsehen.
Bizim zamanımızda daha televizyon yoktu.

Der Arzt kam **zur** rechten Zeit.
Doktor tam zamanında geldi.

Ich kann leider **zu** deinem Geburtstag nicht kommen.
Ne yazık ki doğum gününe gelemeyeceğim.

Zu dieser Zeit, d.h. im 12. Jh. reiste man noch mit Kutschen.
O zamanlar, yani 12. yüzyılda hâlâ at arabalarıyla seyahat edilirdi.

Diğer kullanımları şöyledir:

etw **zum** Geburtstag kaufen
doğum günü için bir şey satın almak

Zum Beweis seiner Liebe schenkte er ihr Blumen.
Aşkının ispatı için ona çiçek hediye etti.

Mein Vater ist **zu** Hilfe gekommen.
Babam imdada/yardıma koştu /geldi.

Zu welchem Preis wollen Sie dieses Auto verkaufen?
Bu otomobili kaça satmak istiyorsun?

Zu meinem Bedauern muss ich dir mitteilen, dass ...
Sana üzülerek belirtmeliyim/itiraf etmeliyim ki ...

Zur Feststellung seiner Personalien brachte man ihn zur Polizei.
Kimlik bilgilerinin tespiti için polise götürüldü.

Zum besseren Verständnis des Themas muss man folgendes machen:
Konunun daha iyi anlaşılması için şunlar yapılmalıdır:

Dort stehen ein paar Schuhe **zu** 60 Euro.
Orada 60 avroya bir kaç ayakkabı var.

Das Fußballspiel endete 3: 0 (drei **zu** null).
Maç 3-0 bitti.

Ich wette 1 **zu** 10, dass er jetzt zu Hause ist.
Bire on bahse girerim ki o şimdi evdedir.

Kaufen Sie mir 50 Füller **zu** je 5 Euro!
Bana 5 avroya elli tane dolma kalem satın alın!

zu meinem Erstaunen	*hayret(lerim)le*
Zu meinem Vergnügen tue ich das nicht.	*Bunu zevk(im) için yapmıyorum.*
etwas **zum** Frühstück essen	*kahvaltıda bir şeyler yemek*
Zucker **zum** Tee nehmen	*çaya şeker almak/atmak*
die Nacht **zum** Tag machen	geceyi gündüze çevirmek

Ich habe **zum** zweiten Mal mit ihr gesprochen.	*Ben onunla ikinci kez konuştum.*
Eis wurde **zu** Wasser.	*Buz suya dönüştü.*
Die organischen Stoffe wurden **zu** Kohle.	*Organik maddeler kömüre dönüştü/ kömürleşti.*

Ayrıca kalıplaşmış bazı ifadeler de vardır. Bunlar genellikle *Artikel*'sizdir.

zu Hause sein	*evde olmak*
zu Boden fallen/werfen	*yere düşmek/atmak*
zu Besuch kommen/gehen	*misafirliğe gelmek/gitmek*
zu Hilfe kommen	*yardıma/imdada koşmak/gelmek*
bei jm **zu** Gast sein	*birine misafir olmak*
zu Fuß gehen	*yaya gitmek*
zu Mittag / Abend essen	*öğle/akşam yemeğini yemek*

zu Ende gehen	*bitmek, sona ermek*
mit etw **zu** Ende kommen	*bir şeyi bitir(ebil)mek*
zu Bett gehen	*yatağa/yatmaya gitmek*
zu Tisch gehen	*sofraya oturmak*
jdn **zu** Tisch bitten	*birini sofraya davet etmek*
zu Gott beten	*Tanrıya dua etmek*

außer: *dışında, -den başka*

Wir essen heute **außer** Hause.
Bugün dışarda yiyoruz.

Das Dorf ist **außer** Sichtweite.
Köy görüş alanının dışındadır/dışında kalıyor.

Außer diesem Haus habe ich noch zwei Häuser.
Bu evden başka iki evim daha var.

Außer mir versteht niemand diese Sprache.
Bu dili benden başka (hiç) kimse anlamıyor.

Auf meiner Reise werde ich **außer** Bonn noch Köln besuchen.
Seyahatim sırasında Bonn'un dışında Köln'ü de ziyaret edeceğim.

Ich möchte **außer** diesem Roman nichts schreiben.
Bu romanın dışında hiçbir şey yazmak istemiyorum.

Diese Dame isst **außer** Obst und Gemüse nichts.
Bu bayan meyve ve sebzeden başka (hiç)bir şey yemiyor.

Bazı kalıplaşmış ifadelerde yer alır:

außer Betrieb, Dienst sein	*bozuk / servis dışı olmak*
außer Atem sein	*nefes nefese kalmak*
außer Gebrauch kommen	*atılmış / terk edilmiş olmak*
außer Gefahr sein	*tehlikeyi atlatmak*
außer Kurs sein/setzen	*tedavülden çıkmak / çıkarmak*
außer Frage/Zweifel stehen	*her türlü şüpheden uzak olmak*
außer sich sein	*kendinde olmamak / kendinden geçmek*
außer Acht lassen	*dikkat etmemek*

entgegen: *karşın, aksine, aykırı, zıt olarak, karşı, karşısına, karşısında*

Addan önce ve sonra gelebilir:
Entgegen der Bitte seines Kollegen erzählte er alles dem Direktor.
İş arkadaşının ricasına / yalvarmasına karşın hepsini müdüre anlattı.

Entgegen meinen Erwartungen war das Wetter sehr regnerisch.
Beklentilerimin aksine hava çok yağmurluydu.

Den Vorstellungen seines Vaters **entgegen** hat er nicht studiert.
Babasının düşüncesinin aksine yüksek öğrenime devam etmedi.

entsprechend: *uygun, göre, benzer*

Addan önce ve sonra gelebilir:
Entsprechend seiner Meinung hat er gehandelt.
Düşüncesine uygun hareket etti.

gemäß: *göre, gereğince, uygun olarak*

Addan önce ve sonra gelebilir:

gemäß dem Gesetz	*kanuna göre/ kanun gereğince*
dem Gesetz **gemäß**	*kanuna göre/ kanun gereğince*
gemäß den Bestimmungen	*talimatnameye göre*

nebst: *ile birlikte*

Genellikle *Artikel*'siz kullanılır:
Ich verkaufe das Haus **nebst** Garage.
Evi garaj(ıy)la birlikte satıyorum.

Der Fotoapparat **nebst** Tasche kostet nur 200 Euro.
Fotoğraf makinası çantasıyla birlikte 200 avrodur.

nächst: *-den hemen sonra, dışında*

Nächst dem Bahnhof steht die Post.
İstasyondan hemen sonra postahane gelir.

Nächst ihrem Lehrer verdankt Maria ihren Fleiß ihrer Familie.
Maria başarısını öğretmeninin dışında ailesine borçludur.

samt (mitsamt): *ile birlikte, dahil*

samt ihm
onunla birlikte / o dahil

der Fotoapparat **samt** allem Zubehör
fotoğraf makinası bütün aksesuarıyla birlikte

Das Schiff ist bei dem Sturm **samt** Mannschaft gesunken.
Gemi fırtınada mürettebatıyla birlikte battı.

zuliebe: *hatırı için*

Seiner Frau **zuliebe** blieb er zu Hause. *Hanımının hatırı için evde kaldı.*

Akkusativ ve *Dativ* ile Kullanılan *Präposition*'lar

Almancada *Akkusativ* ve *Dativ* ile kullanılan *Präposition*'lar şunlardır:
an, auf, hinter, in, neben, über, unter, vor, zwischen

Bu *Präposition*'lar bir cümlede kullanılırken, kullanıldıkları yerde eğer **wohin** (*nereye*) sorusu sorulabiliyorsa *Akkusativ*, **wo** (*nerede*) ya da **wann** (*ne zaman*) sorulabiliyorsa *Dativ* ile kullanılır. Dolayısıyla bunlar genellikle ya yer ya da zamanla ilgili sözcüklerle kullanılır.

wohin → Akkusativ	Ich gehe **in das** Kino.	*Sinemaya gidiyorum.*
wo → Dativ	Ich bin **in dem** Kino.	*Sinemadayım.*
wann → Dativ	Ich gehe **am** Montag ins Kino.	*Pazartesi sinemaya gidiyorum.*

DİKKAT: Ancak burada şuna dikkat etmek gerekir. *Wohin, wo* ve *wann* sorularının sorulduğu yerde yukarıdaki *Präposition*'ların dışında bir *Präposition* kullanılmışsa o zaman bu sorular özelliğini yitirir ve adı geçen *Präposition*'lar ne ile kullanılıyorsa(yani *Dativ* ya da *Akkusativ*) onunla kullanılırlar:

wohin

in → Akkusativ	Ich gehe **in die** Schule.	*Okula gidiyorum.*
zu → Dativ	Ich gehe **zu der** Schule.	*Okula gidiyorum.*

wo

in → Dativ	Ich bin **in der** Schule.	*Okuldayım.*
um→ Akkusativ	Wir sitzen **um den** Tisch.	*Masanın etrafında oturuyoruz.*

an: *-de / -da, yakının(d)a, başın(d)a, -e / -a, (-ye / -ya); yaklaşık*

Yer ile ilgili sözcüklerle kullanımı:
Bu tür sözcüklerle kullanılırken **wohin** sorusu sorulduğunda *Akkusativ* ile kullanılır:

wohin → Akkusativ

Bu *Präposition* bir şeyin bir yere temas etmesi, dokunması, yakınlaşması ya da bitişik olması gibi durumlarda kullanılır.

Peter hängt das Bild **an die** Wand . *Peter resmi duvara asıyor.*
Wohin? Akk. Nereye?

Günther hängt seinen Hut **an den** Haken.	*Günther şapkasını askıya asıyor.*
Wir setzen uns **an den** Tisch.	*Masaya oturuyoruz.*
Der Lehrer schreibt den Satz **an die** Tafel.	*Öğretmen cümleyi tahtaya yazıyor.*
Der Gärtner stellt die Leiter **an den** Baum.	*Bahçıvan merdiveni ağaca dayıyor.*

Nehir, deniz, göl gibi suların söz konusu olduğu yerlere giderken **an** kullanılır.

Mein Freund fährt **an das** (**ans**) Meer.	*Arkadaşım denize gidiyor.*
an die See	*denize*
an den See	*göle*

wo sorusu sorulduğunda *Dativ* ile kullanılır:

wo → Dativ

Das Bild hängt **an der** Wand.	*Resim duvarda asılı duruyor.*
Wo? Dat.	Nerede?

Das Kind sitzt **an dem** (**am**) Fenster.	*Çocuk pencerenin yanında oturuyor.*
Mersin ist **am** Mittelmeer.	*Mersin Akdeniz'dedir.*
Köln liegt **am** Rhein.	*Köln Ren nehrinin kenarındadır.*
Das Bild **an der** Wand gehört mir.	*Duvardaki resim bana aittir.*
An dieser Stelle gab es früher einen Park.	*Eskiden burada bir park vardı.*
Mein alter Freund ging **an mir** vorbei.	*Eski arkadaşım yanımdan geçti.*
Die Wunde **an der** Hand verheilte langsam.	*Eldeki yara yavaş iyileşiyordu.*
das Geschäft **an der** Ecke	*köşedeki dükkan*
die Sternen **am** Himmel	*gökyüzündeki yıldızlar*

Zamanla ilgili sözcüklerle kullanımı:
Zamanla ilgili sözcüklerle *Dativ* olarak kullanılır:

wann → Dativ

Gün, günün zamanları ve tarihlerde **an** kullanılır:

Die Gäste kommen **am (an dem)** Montag.	*Misafirler pazartesi geliyor.*
Wann? Dativ	Ne zaman?

am Montag	*pazartesi*		**am** Morgen	*sabah(leyin)*
am Dienstag	*salı*		**am** Vormittag	*öğleden önce*
am Mittwoch	*çarşamba*		**am** Mittag	*öğlen*
am Donnerstag	*perşembe*		**am** Nachmittag	*öğleden sonra*
am Freitag	*cuma*		**am** Abend	*akşam*
am Samstag	*cumartesi*	Ancak:	**in der** Nacht	*gece*
am Sonntag	*pazar*		**in der** Früh	*sabah erken*

am 3. Januar 1992	*3 Ocak 1992'de*
Pelin ist **am** 21.3.2000 geboren.	*Pelin 21.3.2000'de doğdu.*
am Anfang	*başta, başında*
am Ende	*sonda, sonunda*
am Ende der Woche	*haftanın sonunda*
am Wochenende	*hafta sonu(nda)*
am Monatsende	*ay sonu(nda)*

An Sonn- und Feiertagen ist das Büro geschlossen.
Pazarları ve tatil günleri büro kapalıdır.

Bu *Präposition* ayrıca *yaklaşık* anlamında da kullanılır:
Gestern waren **an die** hundert Personen im Theater.
Dün yaklaşık yüz kişi tiyatrodaydı.

Das Auto kostet **an die** zehntausend Euro.
Otomobilin fiyatı yaklaşık on bin avrodur.

in: *içine, -e / -a, (-ye / -ya), -de / -da, içinde, zarfında, ile*

Yer ile ilgili sözcüklerle kullanımı:
wohin sorusunun sorulabildiği yerlerde *Akkusativ* ile kullanılır:

wohin → Akkusativ

Bu *Präposition,* bir şeyin içine doğru olan hareketi ifade ederken kullanılır. Örneğin bir yere girerken ya da bir şeyin içine bir şey koyarken.

Wir gehen **in das (ins)** Kino. *Sinemaya gidiyoruz.*
Wohin? Akk. Nereye?

Sie steckt den Schlüssel **ins** Schloss.	*O, anahtarı kilide sokuyor.*
Ich lege das Geld **in die** Tasche.	*Ben parayı çantaya koyuyorum.*
Wir schreiben die Regel **ins** Heft.	*Biz kuralları deftere yazıyoruz.*
Wir fahren **in die** Türkei.	*Biz Türkiye'ye gidiyoruz.*
in das Hotel	*otele*
in das Theater	*tiyatroya*
ins Ausland	*yurtdışına*
in die Arbeit	*işe*
in die Schule	*okula*
in die Uni	*üniversiteye*

Dikkat: *Artikel*'i olan yerlere giderken **in** kullanılır. *Artikel*'i olmayan yer adlarında **nach** kullanılır:

in die Schweiz	*İsviçre'ye*
nach Deutschland	*Almanya'ya*
nach Amerika	*Amerika'ya*
nach Ankara	*Ankara'ya*

Bazı yerlerde **in** yerine **zu** kullanılır. **Zu** daha çok belli bir amaç ya da bir şey yapmak için bir yere gitmeyi belirtir. Ancak bunları kesin sınırlarla birbirinden ayırmak her zaman kolay değil:

Ich gehe **in die** Schule.	*Okula gidiyorum.* (Okula giden bir öğrenciyim .)
Ich gehe **zur** Schule.	*Okula gidiyorum.* (Okulda bir şey yapmak için gidiyorum.)

wo sorusu sorulduğunda *Dativ* ile kullanılır:

wo → Dativ

Wir befinden uns **in dem (im)** Kino. — *Biz sinemadayız.*
Wo? Dat. — Nerede?

Das Geld ist **in der** Schublade.	*Para çekmecededir.*
Er hat eine Villa **in diesem** Dorf.	*Onun bu köyde bir villası var.*
Er steht **in der** Mitte.	*O ortada duruyor.*
im Hotel	*otelde*
im Theater	*tiyatroda*
im Ausland	*yurtdışında*
in der Arbeit	*işte*
in der Schule	*okulda*
in der Uni	*üniversitede*
in der Schweiz	*İsviçre'de*
in Deutschland	*Almanya'da*
in Amerika	*Amerika'da*
in Ankara	*Ankara'da*
im Zimmer	*odada*
im Buch	*kitapta*
im Grundgesetz	*anayasada*
die Figuren **in diesem** Roman	*bu romandaki kahramanlar*
in diesem Zustand	*bu durumda*
in dieser Hinsicht	*bu açıdan*
in seiner Rede	*konuşmasında*
die Menschen **in der** Stadt	*şehirdeki insanlar*
die Gastfreundschaft **in der** Türkei	*Türkiye'deki misafirperverlik*
die Kinder **im** Park	*parktaki çocuklar*
eine Narbe **im** Gesicht	*yüzdeki bir yara izi*

Kalıplaşmış ifadelerde de yer alır:

im Einzelnen erzählen	*detaylarıyla / ayrıntılı olarak anlatmak*
im Geheimen	*gizli*
im Verborgenen geschehen	*gizli vuku bulmak*
in Gefahr sein	*tehlikede olmak*
in Kraft treten	*yürürlüğe girmek*
in Ohnmacht fallen	*bayılmak*
in Ordnung sein	*her şeyin yolunda olması*

Zamanla ilgili sözcüklerle kullanımı:
Zamanla ilgili sözcüklerle *Dativ* olur:

wann → Dativ

Hafta, ay, yıl ve mevsimler ile günün zamanları olan *Nacht* ve *Früh* sözcüklerinde **in** kullanılır:

Ich habe **in diesem** Monat eine Prüfung. — *Bu ay bir sınavım var.*
Wann? Dat. — Ne zaman?

in dieser Woche	*bu hafta*
in einem Monat	*bir ayda*
im Monat August	*ağustos ayında*
im Juni, Juli, Oktober	*haziranda, temmuzda, ekimde*
im Frühling, Sommer, Herbst, Winter	*ilkbaharda, yazın, sonbaharda, kışın*
in diesem Jahr	*bu yıl(da)*
im Jahre 2007	*2007 yılında*
Fatma ist 2007 gestorben.	*Fatma 2007'de vefat etti.*
im 20. Jh.	*20. yy'da*
in den 70er Jahren	*yetmişli yıllarda*
in einer Sekunde, Minute, Stunde	*bir saniyede, dakikada, saatte*
in letzter Sekunde, Minute, Stunde	*son saniyede, dakikada, saatte*
in zwei Minuten	*iki dakikada*
in vier Stunden	*dört saatte*

Birden fazla günlerde **in** kullanılır:
in zehn Tagen — *on günde/on gün içinde/ on gün zarfında*

Dikkat: *Bu ayda, bu haftada, bu yılda* vs. derken iki türlü söyleniş biçimi vardır. Ya **in** ile ya da **in** olmadan. **in** olmadığı zaman sözcük *Akkusativ* olur:

Örnek: Er fliegt **in dieser** Woche nach Deutschland.
Bu hafta Almanya'ya uçuyor.

Er fliegt **diese** Woche nach Deutschland.

in diesem Monat / **diesen** Monat	*bu ay(da)*
in diesem Jahr / **dieses** Jahr	*bu yıl(da)*

auf: *üstüne, üstünde, üzerine, üzerinde, -de / -da, -a / -e, -e doğru, için*

Yer ile ilgili sözcüklerle kullanımı:

Bu *Präposition* da bir önceki gibi **wohin** sorusunun sorulabildiği yerlerde *Akkusativ* ile kullanılır:

wohin → Akkusativ

Der Lehrer legt das Heft **auf den** Tisch. *Öğretmen defteri masanın üstüne koyuyor.*
Wohin? Akk. Nereye?

Das Kind geht **auf die** Straße.	*Çocuk sokağa çıkıyor.*
Wir steigen heute **auf den** Berg.	*Bugün dağa çıkıyoruz.*
Ich lege meine Hand **auf ihre** Hand.	*Elimi elinin üzerine koyuyorum.*

Wir gehen **auf den** Bahnhof, **auf die** Bank, **auf die** Post.
Biz istasyona, bankaya, postahaneye gidiyoruz.
wo sorusu sorulduğunda *Dativ* ile kullanılır:

wo → Dativ

Das Heft ist **auf dem** Tisch. *Defter masanın üstündedir.*
wo? Nerede?

Der Vogel ist **auf dem** Dach.	*Kuş çatıdadır.*
Das Kind ist **auf der** Straße.	*Çocuk sokaktadır.*
Das Paket liegt **auf dem** Stuhl.	*Paket sandalyenin üstünde duruyor.*
auf der Autobahn	*otobanda*
auf dem Hügel	*tepede, tepenin üstünde*
auf dem Weg	*yolda*
auf der Erde	*yeryüzünde*
auf der Fahrt	*yolculukta*
auf der Reise	*seyahatte*
die Taube **auf dem** Dache	*çatıdaki güvercin*

Zamanla ilgili sözcüklerle birlikte *Akkusativ* ile kullanılır. Dolayısıyla bu açıdan biraz kurala uymamaktadır:

wann → Akkusativ

Auf die Dauer ist dieser Lärm unerträglich.
Bu gürültü uzun süreli çekilmez.

Der erste Ferientag fällt **auf einen** Freitag.
İlk tatil günü cumaya gelmektedir.

Der Unfall ist von Montag **auf** Dienstag passiert
Kaza pazartesiyi salıya bağlayan gece oldu.

Diese Uhr geht genau **auf die** Minute.
Bu saat dakikası dakikasına doğru gidiyor / çalışıyor.

Komm **auf** ein paar Minuten herein!
Birkaç dakika / biraz içeri gel!

Mein Vater ist **auf kurze** Zeit verreist.
Babam kısa bir süre için seyahate çıktı.

Diğer *Präpositionlar'*da olduğu gibi, bu *Präposition'*un da kalıp ifadelerde, deyimlerde ya da eylemlerle birlikte başka kullanımları da vardır:

auf jeden Fall	*mutlaka*
auf keinen Fall	*asla*
auf Urlaub sein	*yıllık izini kullanmak / izinde olmak*
einen Blick werfen **auf** etwas A	*bir şeye göz atmak*

Das Schiff nimmt Kurs **auf** England.
Gemi rotayı İngiltere'ye çeviriyor.

Kannst du bitte diesen Satz **auf** Türkisch sagen?
Lütfen bu cümleyi Türkçe söyleyebilir misin?

Was bedeutet dieses Wort **auf** Deutsch?
Bu sözcük Almanca ne demektir?

Auf einen Facharbeiter kommen fünf Hilfsarbeiter.
Usta bir işçiye beş yardımcı işçi düşüyor.

Auf der einen Seite will ich studieren, **auf** der anderen Seite aber will ich arbeiten.
Bir taraftan öğrenim görmek, ancak diğer taraftan da çalışmak istiyorum.

Başka *Präposition* ya da belirteçlerle de kullanılabilir:

• **auf.........zu** : Bir şeyin üstüne doğru olan hareketi belirtir.
Der Polizist läuft **auf** ihn **zu**.
Polis onun üstüne doğru yürüyor.

• **auf..........hin**
Auf diesen Bericht **hin** muss man einige Maßnahmen treffen.
Bu haber üzerine bazı önlemlerin alınması gerekir.

über: *üzerine, üzerinde, üzerinden, üstüne, üstünde, yukarısında, yoluyla, bir şey hakkında, bir şeyin ötesinde, bir şeyi aşmak, - den fazla, esnasında, sırasında, boyunca, bir şeyden dolayı; -den /-dan*

Yer ile ilgili sözcüklerle kullanımı:
wohin sorusunun sorulabildiği yerlerde *Akkusativ* ile kullanılır:

wohin → Akkusativ

Ich hänge das Bild **über den** Sessel. (Wohin? Akk.)	*Resmi koltuğun üzerine asıyorum.* (Nereye?)
Der Hund springt **über den** Zaun.	*Köpek çitin üzerinden atlıyor.*
Die Kinder liefen **über die** Brücke.	*Çocuklar yürüyerek köprüden geçti.*
Ein Gewitter zog **über das** Land.	*Ülkeyi bir fırtına kapladı.*
Fährt dieser Bus **über den** Bahnhof.	*Bu otobüs istasyondan geçiyor mu?*
Wir fahren **über** Ankara nach İstanbul.	*Ankara üzerinden İstanbul'a gidiyoruz.*

Der Sportler schwamm **über den** Kanal nach Spanien.
Sporcu kanalı yüzerek İspanya'ya geçti.

wo sorusu sorulduğunda *Dativ* ile kullanılır:

wo → Dativ

Das Bild hängt **über dem** Sessel. (Wo? Dat.)	*Resim koltuğun üzerinde asılı duruyor.* (Nerede?)
Der Wasserkessel hing **über dem** Feuer.	*Kazan ateşin üzerinde asılı duruyor.*
Das Kleid hing **über dem** Stuhl.	*Elbise sandalyenin üzerinde asılıydı.*
Die Möwe schwebt **über dem** See.	*Martı denizin üzerinde süzülüyor.*

Dikkat: auf ile **über**, yer ile ilgili sözcüklerle kullanılırken dikkat etmek gerekir. **auf** tam üstündedir, yani boşluk yoktur, **über**'de ise arada belli bir boşluk ve mesafe vardır.

Zamanla ilgili sözcüklerle kullanımı:
Bu *Präposition* diğerlerinin aksine, zamanla ilgili sözcüklerle *Akkusativ* ile kullanılır. Yani kurala uymamaktadır:

wann → *Akkusativ*

Die Versammlung dauerte **über drei** Stunden.
Toplantı üç saatten fazla sürdü.

Ich studiere schon **über ein** Jahr in Izmir.
Bir yılı aşkındır İzmir'de öğrenim görüyorum.

Dieser Mann muss schon **über** 70 Jahre alt sein.
Bu adamın yaşı 70'in üzerinde olmalı.

Die alte Dame ist **über** 80 Jahre alt.
Yaşlı bayanın yaşı 80'in üzerinde.

Die Untersuchung hat **über einen** Monat gedauert.
Araştırma bir aydan fazla sürdü.

Wir hatten den ganzen Winter **über** viel Schnee.
Bütün kış boyunca çok kar vardı.

Der Professor redete **über eine** Stunde.
Profesör bir saatten fazla konuştu.

den ganzen Tag **über**
bütün gün boyunca

die Nacht **über**
bütün gece boyunca

die Kinder **über vier** Jahre
dört yaşın üzerindeki çocuklar

Bunların dışında aşağıdaki kullanımlar da vardır. Dikkat edilirse bunlar da hep *Akkusativ*'tir. Ancak istisnalar karşımıza çıkabilir:

Der Gast sprach **über sein** Leben in der Türkei.
Misafir Türkiye'deki yaşamından bahsetti.

Er gab mir eine Rechnung **über** 50 Euro.
Bana 50 avroyu aşkın / avronun üzerinde bir hesap çıkardı.

Sein Artikel **über die** Tiere war hochinteressant.
Hayvanlarla ilgili makalesi çok ilginçti.

Wir lieben unser Land **über** alles.
Ülkemizi her şeyden çok severiz.

Es gibt verschiedene Meinungen **über dieses** Thema.
Bu konuda / konuya ilişkin / konuyla ilgili / konu hakkında farklı görüşler vardır.

Ich habe beim Lottospiel **über** 200000 Euro gewonnen.
Lotoda 200000 avro kazandım.

Eine Wohnung kostet zur Zeit **über** 100000 Euro.
Bir dairenin fiyatı şu anda 100000 avronun üzerindedir.

Das geht **über** meine Kräfte.
Bu iş beni aşar.

Sein Vortrag war **über** alle Erwartungen.
Konferansı bütün beklentilerin üzerindeydi.

Der Dieb ist **über** alle Berge.
Hırsız kaçıp gitti/ Üsküdar'ı geçti.

über Nacht ein Haus bauen
bir gecede bir ev inşa etmek

hinter: *arkasına, arkasında, ardına*

Yer ile ilgili sözcüklerle kullanımı:
Öncekiler gibi **wohin** sorusunun sorulabildiği yerlerde *Akkusativ* ile kullanılır:

wohin → Akkusativ

Ich lege den Ball **hinter den** Stuhl. (Wohin?Akk.) — *Topu sandalyenin arkasına koyuyorum.* (Nereye?)

Der Bleistift ist **hinter den** Sessel gefallen. — *Kurşunkalem koltuğun arkasına düştü.*
Ich fahre das Auto **hinter das** Haus. — *Otomobili evin arkasına sürüyorum.*
Stell das Fahrrad **hinter den** Baum! — *Bisikleti ağacın arkasına koy!*
Stelle dich **hinter deinen** Freund! — *Arkadaşının arkasına geç!*

wo sorusu sorulduğunda *Dativ* ile kullanılır:

wo → Dativ

Der Ball liegt **hinter dem** Stuhl. (Wo? Dat.) — *Top sandalyenin arkasında duruyor.* (Nerede?)

Das Kind spielt **hinter dem** Baum. — *Çocuk ağacın arkasında oynuyor.*
Der Garten liegt **hinter dem** Haus. — *Bahçe evin arkasında bulunuyor.*
Meine Tochter kommt **hinter mir** her. — *Kızım arkamdan geliyor.*
Wer ist die Dame **hinter dir?** — *Arkandaki bayan kimdir?*
der Garten **hinter dem** Haus — *evin arkasındaki bahçe*
das Kind **hinter dem** Baum — *ağacın arkasındaki çocuk*

Ayrıca deyimleşmiş ya da kalıplaşmış ifadelerde de yer alırlar:
jn **hinters** Licht führen — *birini aldatmak*
hinter dem Mond sein — *Kafdağı'nın arkasında olmak*

unter: *altına, altında, arasına, arasında, içine, içinde, esnasında*

Yer ile ilgili sözcüklerle kullanımı:
wohin sorusunun sorulabildiği yerlerde *Akkusativ* ile kullanılır:

wohin → Akkusativ

Maria legt den Ball **<u>unter den</u>** Tisch. *Maria topu <u>masanın altına</u> koyuyor.*
Wohin? Akk. Nereye?

Das kleine Kind geht **unter den** Balkon.
Küçük çocuk balkonun altına gidiyor.

Der Arbeiter nahm den kleinen Sack **unter den** Arm.
İşçi küçük torbayı koltuğunun altına aldı.

Meine Mutter legt mir ein Kissen **unter den** Kopf.
Annem başımın altına bir yastık koyuyor.

Wir gehen **unter die** Brücke.
Biz köprünün altına gidiyoruz.

Die Schlange kroch **unter den** Busch.
Yılan (sürünerek) çalılığın altına girdi.

Man legt Geschenke **unter den** Weihnachtsbaum.
Hediyeler Noel ağacının altına konur.

wo sorusu sorulduğunda *Dativ* ile kullanılır:

wo → Dativ

Der Ball liegt **<u>unter dem</u>** Tisch. *Top <u>masanın altında</u> duruyor.*
Wo? Dat. Nerede?

Die Katze schläft **<u>unter dem</u>** Schrank.
Kedi dolabın altında uyuyor.

Wir unterhalten uns **unter einem** Baum.
Bir ağacın altında sohbet ediyoruz.

Die Wasserleitung liegt einen Meter **unter dem** Straßenpflaster.
Su tesisatı kaldırımın bir metre altında bulunmaktadır.

Ayrıca şu kullanımlar da vardır:
Unter den Kindern gab es große Freude.
Çocuklar arasında büyük bir sevinç vardı.

Unter den Studenten ist Julia sehr fleißig.
Öğrenciler(in) içinde Julia çok çalışkandır.

Zum Glück war **unter den** Reisenden ein Arzt.
Allah'tan seyahat edenler arasında bir doktor vardı.

Ich suche ein Zimmer **unter** 100 Euro.
Yüz avronun altında bir oda arıyorum.

Was verstehen Sie **unter diesem** Satz?
Bu cümleden ne anlıyorsunuz?

Unter uns gesagt, er ist sehr faul.
Laf aramızda, o çok tembeldir.

Unter diesen Umständen kann man keine Sprache lernen.
Bu şartlar altında (hiçbir) dil öğrenilemez.

unter großen Schwierigkeiten	*büyük güçlükler altında*
unter Alkoholeinfluss stehen	*alkolün etkisinde kalmak*
Der Präsident sagte **unter** anderem...	*Başkan bu meyanda /ayrıca .... dedi.*
unter anderem Namen	*başka/değişik bir adla*
unter Kontrolle bringen, halten	*kontrol altına almak, kontrol altında tutmak*
unter Wasser stehen	*su altında kalmak*
unter Wasser sinken	*suyun dibine batmak*
etwas **unter** der Hand verkaufen	*el altından bir şey satmak*

Zamanla ilgili sözcüklerle kullanımı:
Bu *Präposition* zamanla ilgili sözcüklerle çok nadir kullanılır:
Jugendliche **unter** 18 Jahren dürfen nicht eintreten.
18 yaşından küçükler giremez.

Kinder **unter** zehn Jahren sollten täglich nicht mehr als eine Stunde fernsehen.
10 yaşından küçük çocukların günde bir saatten fazla televizyon seyretmemesi gerekir.

vor: *önüne, önünde, -önce, -den önce, -den dolayı, huzurunda, kala, var*

Yer ile ilgili sözcüklerle kullanımı:
wohin sorusunun sorulabildiği yerlerde *Akkusativ* ile kullanılır:

wohin → Akkusativ

Stell den Mülleimer **vor die** Tür! *Çöp kovasını kapının önüne koy!*
Wohin?Akk. Nereye?

Ich stelle meine Schuhe **vor die** Tür!
Ayakkabılarımı kapının önüne koyuyorum.

Der Tourist fährt sein Auto **vor das Hotel**.
Turist otomobilini otelin önüne koyuyor.

Der Gärtner pflanzt die Blumen **vor das** Haus.
Bahçıvan çiçekleri evin önüne dikiyor.

Beim Gähnen soll man die Hand **vor den** Mund halten.
İnsan esnerken elini ağzına tutmalı.

wo sorusu sorulduğunda *Dativ* ile kullanılır:

wo → Dativ

Der Mülleimer steht **vor der** Tür. *Çöp kovası kapının önünde duruyor.*
Wo? Dat. Nerede?

Der Professor sprach **vor vielen** Zuhörern.
Profesör birçok dinleyici önünde konuştu.

Es gibt viele Blumen **vor dem** Fenster.
Pencerenin önünde birçok çiçek var.

In der Schlange standen viele Leute **vor mir**.
Kuyrukta birsürü insan önümde duruyordu.

Wem gehört denn das Fahrrad **vor dem** Haus?
Evin önündeki bisiklet kimin acaba?

Das Taxi hielt **vor dem** Hoteleingang.
Taksi otel girişinde(girişin önünde) durdu / duruyordu.

Sie hatte mit dem Auto 5 km **vor** Bonn einen Unfall.
Bonn'a 5 km kala otomobille kaza yaptı.

Der Zeuge muss **vor** Gericht Aussagen machen.
Şahit mahkemede ifade vermek zorunda.

Zamanla ilgili sözcüklerle kullanımı:
Zamanla ilgili sözcüklerle *Dativ* olur:

wann → Dativ

Es ist 5 **vor** 7 Uhr.
Saat yediye beş var.

Es ist 5 **vor** 7.
Yediye beş var.

Es ist 20 Minuten **vor** 8.
Saat sekize yirmi dakika var.

Sein Bruder arbeitete **vor** zehn Jahren im Ausland.
Onun erkek kardeşi on yıl önce yurtdışında çalışıyordu.

Ceyda hatte **vor** 15 Tagen Geburtstag.
Ceyda'nın 15 gün önce doğum günü vardı.

Ich kann dich **vor dem** 2. April besuchen.
Seni iki nisandan önce ziyaret edebilirim.

Kannst du mich **vor** 9 Uhr anrufen?
Bana saat dokuzdan önce telefon edebilir misin?

Ich hatte **vor der** Prüfung Kopfschmerzen.
Sınavdan önce başım ağrıyordu.

Ayrıca şu kullanımlarda vardır:

Ich habe große Angst **vor dem** Tod.	*Ölümden çok korkuyorum.*
Sie ließ **vor** Schrecken die Tasse fallen.	*O, korkudan fincanı düşürdü.*
vor Angst in Ohnmacht fallen	*korkudan bayılmak*
vor Freude außer sich sein	*sevinçten kendinden geçmek*
Gnade **vor** Recht ergehen lassen	*merhameti adalete tercih etmek*
vor Gericht stehen	*mahkemeye çıkmak*
vor Zeugen aussagen	*şahitler önünde ifade vermek*
vor allen Dingen	*her şeyden önce*
vor allem	*her şeyden önce, bilhassa, özellikle*

neben: *yanına, yanında, tarafına, tarafında, -den başka, dışında, ile beraber, birine nispetle*

Yer ile ilgili sözcüklerle kullanımı:
wohin sorusunun sorulabildiği yerlerde *Akkusativ* ile kullanılır:

wohin → Akkusativ

Ich stelle den Stuhl **neben den** Tisch. *Sandalyeyi masanın yanına koyuyorum.*
Wohin? Akk. Nereye?

Der Kellner legt den Löffel **neben den** Teller.
Garson kaşığı tabağın yanına koyuyor.

Die Dame setzt sich **neben mich.**
Bayan yanıma oturuyor.

Ich baue eine Garage **neben das** Haus.
Evin yanına bir garaj inşa ediyorum.

Ich lege das Geld **neben die** Tasche.
Parayı çantanın yanına koyuyorum.

Setz dich **neben mich**!
Yanıma otur!

wo sorusu sorulduğunda *Dativ* ile kullanılır:

wo → Dativ

Der Stuhl ist **neben dem** Tisch. — *Sandalye masanın yanındadır.*
Wo? Dat. — Nerede?

Das Geschäft **neben uns** wurde verkauft.	*Yanımızdaki dükkan satıldı.*
Der alte Herr **neben dir** ist mein Großvater.	*Yanındaki yaşlı bey büyükbabam olur.*
Die Bäckerei liegt links **neben dem** Bahnhof.	*Fırın istasyonun solundadır.*
Mein Sohn geht **neben mir**.	*Oğlum yanımda gidiyor/yürüyor.*
Neben der Post gibt es ein Hotel.	*Postahanenin yanında bir otel var.*

Neben den Romanen schrieb der Schriftsteller auch einige Erzählungen.
Yazar romanların yanında birkaç hikâye de yazdı.

Neben dieser Fremdsprache haben die Ausländer auch andere gelernt.
Yabancılar bu yabancı dilin yanında başkalarını da öğrendi.

zwischen: *arasına, arasında, ortasına, ortasında*

Yer ile ilgili sözcüklerle kullanımı:

wohin sorusunun sorulabildiği yerlerde *Akkusativ* ile kullanılır. **zwischen** *Präposition*'u için -bazı durumlar hariç- en az iki şeyin olması gerekir.

wohin → Akkusativ

Ich setze mich **zwischen meinen** Vater und **meine** Mutter.
Wohin?Akk.

Babamla annemin arasına oturuyorum.
Nereye?

Stecken Sie die Bücher **zwischen die** Zeitungen!
Kitapları gazetelerin arasına koyunuz!

Er hängt die Hängematte **zwischen zwei** Bäume.
Hamağı iki ağacın arasına asıyor.

Das Kind nahm den Vogel **zwischen seine** Hände.
Çocuk kuşu ellerinin arasına aldı.

Sie legt den Bleistift **zwischen das** Heft und **den** Roman.
Kurşunkalemi defterle romanın arasına koyuyor.

Wir legen die Konferenz **zwischen den** 5. und 10. April.
Konferansı 5 ile 10 nisan arasına alıyoruz.

wo sorusu sorulduğunda *Dativ* ile kullanılır:

wo → Dativ

Dieser Zug verkehrt **zwischen** Köln und Bonn.
Bu tren Köln ile Bonn arasında işliyor.

Filiz sitzt **zwischen** Pelin und Ceyda.
Filiz Pelin'le Ceyda'nın arasında oturuyor.

Köln liegt **zwischen** München und Düsseldorf.
Köln, Münih ile Düsseldorf arasındadır.

Er sitzt **zwischen mir** und **meinem** Vater.
O benimle babamın arasında oturuyor.

Sie öffnete die Tür **zwischen den** beiden Zimmern.
O her iki oda arasındaki kapıyı açtı.

Der Botschafter vermittelt **zwischen den** Regierungen.
Elçi hükümetler arasında aracılık yapıyor.

Das Kind stand hilflos **zwischen den** streitenden Eltern.
Çocuk kavga eden ebeveyni arasında çaresiz duruyordu.

Şu ifadelere de bakınız :

zwischen Tür und Angel stehen	*eşik üzerinde, acilen, giderayak*
zwischen den Zeilen lesen	*satır aralarını okumak*

Zamanla ilgili sözcüklerle kullanımı:
Zamanla ilgili sözcüklerle *Dativ* olur:

wann → Dativ

Das Büro ist **zwischen** 12.00 und 13.30 Uhr geschlossen.
Wann? Dat.

Büro saat 12.00 ile 13.30 arası(nda) kapalıdır.
Ne zaman?

Wir kommen **zwischen** 8 und 9 Uhr.
Biz saat sekizle dokuz arasında geliriz.

Zwischen dem 2. Januar und **dem** 15. Februar haben wir Ferien.
2 Ocak ile 15 Şubat arası(nda) tatiliz.

Präposition'ların *Artikel*'lerle Kısaltılması

Akkusativ ya da *Dativ* ile kullanılan bazı *Präposition*'lar belirli *Artikel* ile bir araya geldiklerinde aşağıdaki gibi kısaltılabilir:

Akkusativ									
an	das	→	**ans**	(an	das	Meer	→	**ans**	Meer)
auf	das	→	**aufs**	(auf	das	Dach	→	**aufs**	Dach)
für	das	→	**fürs**	(für	das	Kind	→	**fürs**	Kind)
in	das	→	**ins**	(in	das	Kino	→	**ins**	Kino)
um	das	→	**ums**	(um	das	Haus	→	**ums**	Haus)
Dativ									
an	dem	→	**am**	(an	dem	Montag	→	**am**	Montag)
in	dem	→	**im**	(in	dem	Bus	→	**im**	Bus)
bei	dem	→	**beim**	(bei	dem	Freund	→	**beim**	Freund)
von	dem	→	**vom**	(von	dem	Mann	→	**vom**	Mann)
zu	dem	→	**zum**	(zu	dem	Tanzen	→	**zum**	Tanzen)
zu	der	→	**zur**	(zu	der	Post	→	**zur**	Post)

Genitiv ile Kullanılan *Präposition*'lar

Bazı *Präposition*'lar da *Genitiv* ile kullanılır.

während: *esnasında, sırasında, esnada, sırada, iken, … mı, boyunca*

Während des Unterrichts spricht niemand.
Ders esnasında kimse konuşmaz.

Ich war **während des** ganzen Winters in der Türkei.
Bütün kış boyunca Türkiye'deydim.

Während meines Studiums in Ankara habe ich gearbeitet.
Ankara'daki öğrenimim sırasında çalıştım.

Während der Hochzeit sind alle Verwandten und Bekannten gekommen.
Düğün sırasında bütün akraba ve tanıdıklar geldi.

Während meines Aufenthalts in Deutschland bin ich vielen Ausländern begegnet.
Almanya'daki ikametim sırasında birçok yabancıyla karşılaştım.

Genitiv'in açıkça belli olmadığı durumlarda *Dativ* ile yapılır:
Während drei Monaten regnete es ununterbrochen.
Üç ay boyunca aralıksız yağmur yağdı.

trotz: *rağmen, karşın, ile beraber, bir şeye bakmayarak*

Trotz des heftigen Regens spielten wir Fußball.
Şiddetli yağmura rağmen futbol oynadık.

Trotz der schlechten Wetters gingen sie zum Stadion.
Kötü havaya rağmen stadyuma gittiler.

Trotz seines Alters schwimmt er ganz gut.
Yaşına rağmen oldukça iyi yüzüyor.

Trotz des Verbots seines Vaters raucht er weiter.
Babasının yasağına rağmen sigara içmeye devam ediyor.

Trotz der Prüfung lernen die Schüler nichts.
Sınava rağmen öğrenciler hiçbir şey öğrenmiyor.

Bu *Präposition Dativ* ile de kullanılır:
trotz alledem *bütün bunlara rağmen, hal böyleyken*

wegen: *-den / -dan dolayı, ötürü, nedeniyle, yüzünden, uğruna, için*

Die Fabrik bleibt **wegen des** Streiks geschlossen.
Fabrika grev yüzünden kapalıdır.

Wegen der Prüfung habe ich viel gelernt.
Sınav nedeniyle çok çalıştım.

Wegen des Regens wurde ich nass.
Yağmur nedeniyle ıslandım.

Wegen seiner Krankheit kann er nicht schwimmen.
Hastalığı nedeniyle yüzemiyor.

Der Schriftsteller ist **wegen seiner** Romane sehr berühmt.
Yazar romanlarından dolayı çok ünlü.

Ich muss **wegen** etwas Wichtigem mit Ihnen sprechen.
Önemli bir şey için/nedeniyle sizinle konuşmam gerek.

Bu *Präposition,* yazı dilinde *Genitiv* ile, konuşma dilinde ve *Genitiv*'in açıkça belli olmadığı durumlarda *Dativ* ile kullanılır. Ayrıca adlardan sonra da gelebilir:

Ich habe **meiner** Kinder **wegen** nicht in Urlaub fahren können.
Çocuklarım yüzünden tatile gidemedim.

Seiner wissenschaftlichen Forschung **wegen** ist der Professor sehr berühmt geworden.
Profesör bilimsel araştırmasından dolayı çok ünlü oldu.

Ich tue das nur **wegen dir**.
Bunu sadece senin için yapıyorum.

Machen Sie sich **wegen mir** keine Sorgen!
Benden dolayı/benim için endişelenmeyin!

wegen mir, **wegen dir**, **wegen ihr** vs. yapısı aşağıdaki gibi de söylenir:
wegen mir → meinetwegen
benden dolayı, benim yüzümden; benim için, hatırım için

wegen dir → deinetwegen
senden dolayı, senin yüzünden; senin için, hatırın için

wegen ihr → ihretwegen
ondan dolayı, onun yüzünden; onun için, hatırı için
meinetwegen sözcüğü ayrıca "benim için hava hoş, bana ne" anlamına da gelir.

statt, anstatt, anstelle: *yerine*

Statt meines Vaters ist meine Mutter gekommen.
Babamın yerine annem geldi.

Der Arbeiter kaufte **statt eines** Autos ein Fahrrad.
İşçi bir otomobil yerine bir bisiklet satın aldı.

Sie schickt mir **statt des** Briefes nur eine Postkarte.
Bana mektup yerine sadece bir kart gönderdi.

Statt eines Vermögens hinterließ er seiner Familie nur Schulden.
Ailesine servet yerine sadece borç bıraktı.

Anstelle des wahren Täters wurde ein Mann gleichen Namens verurteilt.
Gerçek suçlu yerine benzer isimli başka bir adam mahkum edildi.

außerhalb: *dışında, hariç, haricinde, dış tarafında, dış kısmında, -den masun*

außerhalb der Arbeitszeit — *çalışma saatlerinin dışında*
außerhalb der Unterrichtszeit — *ders saatlerinin dışında*
Meine Villa liegt **außerhalb der** Stadt. — *Villam şehrin dışında bulunuyor.*

Kommen Sie bitte nicht **außerhalb der** Sprechstunde!
Lütfen, görüşme saat(ler)inin dışında gelmeyin!

innerhalb: *içinde, zarfında, iç tarafında, iç kısmında*

Es gibt keine Fabrik **innerhalb dieser** Stadt.
Bu şehrin iç kısmında hiçbir fabrika yok.

innerhalb eines Jahres — *bir yıl zarfında/içinde*
innerhalb einer Woche — *bir hafta içinde*

Genitiv'in belli olmadığı durumlarda *Dativ* ile yapılır:
innerhalb zwei Jahren — *iki yıl içinde*
innerhalb drei Monaten — *üç ay içinde*

Genitiv ve *Dativ* belli olmadığı zaman **von** *Präposition*'u ilave edilir:
innerhalb von fünf Wochen — *beş hafta içinde*

oberhalb: *yukarıda, yukarısında, üst tarafında, üst kısmında*

Oberhalb des Tales liegt ein kleines Dorf. — *Vadinin üst tarafında küçük bir köy var.*
Der Wald ist **oberhalb der** Stadt. — *Orman şehrin üst tarafındadır.*

Oberhalb des zweiten Stocks brach ein Feuer aus.
İkinci katın üst tarafında bir yangın çıktı.

unterhalb: *aşağısında, altında, alt tarafında, alt kısmında*

Unterhalb des Dorfes wird eine Fabrik gebaut.
Köyün aşağısında bir fabrika inşa ediliyor.

binnen: *içinde, zarfında*

binnen 10 Minuten — *10 dakika içinde*
binnen 24 Stunden — *24 saat içinde*
binnen einer Woche — *bir hafta içinde*
binnen fünf Tagen — *5 gün içinde*

Diese Firma muss ihre Schulden **binnen eines** Monats bezahlen.
Bu firma borçlarını bir ay içinde ödemek zorunda.

Sie müssen Ihre Antwort **binnen einer** Woche schreiben.
Cevabınızı bir hafta zarfında yazmak zorundasınız.

Dativ olarak da görülmektedir:

binnen kurzem	*az zamanda, birazdan, yakında*
binnen einem Monat	*bir ay içinde*

diesseits: *bu tarafında, beride*

Diesseits des Flusses ist ein kleines Dorf.
Nehrin bu tarafında küçük bir köy var.

Diesseits des Tales gibt es ein schönes Schloss.
Vadinin bu tarafında güzel bir saray var.

Diesseits der Landesgrenzen gelten neue Bestimmungen.
Ülke sınırlarının bu tarafında yeni hükümler/kurallar geçerlidir.

jenseits: *öte/öbür/diğer tarafında, ötede, karşısında*

Jenseits dieser Grenze ist die Türkei.
Bu sınırın öte tarafı Türkiye'dir.

Jenseits der Berge ist das Klima noch schöner.
Dağların öbür tarafında iklim daha güzeldir.

Jenseits des Flusses gibt es eine große Fabrik.
Nehrin diğer tarafında büyük bir fabrika var.

hinsichtlich: *bir şeyle ilgili, bir şeye dair, ilişkin, bakımından, bağlamında, hususunda, mevzuunda, etrafında, gelince*

Ich will **hinsichtlich dieses** Themas etwas sagen.
Bu konuyla ilgili bir şey söylemek istiyorum.

Hinsichtlich meiner Krankheit hat der Arzt einiges geäußert.
Doktor hastalığımla ilgili bazı şeyler açıkladı.

dank: *sayesinde, kuvvet*

Genitiv ya da *Dativ* ile kullanılabilir:
Dank meines Fleißes habe ich die Prüfung bestanden.

Dank meinem Fleiß habe ich die Prüfung bestanden.
Çalışkanlığım sayesinde sınavı başardım.

Dank seiner Fähigkeit hat er alles geschafft.
Yeteneği sayesinde her şeyin üstesinden geldi/her şeyi başardı.

Dank dem Geld hat er großen Erfolg gehabt.
Para sayesinde büyük başarı elde etti.

kraft: *sayesinde, gereğince, dolayısıyla, kuvvetiyle*

Kraft meiner Fähigkeit habe ich viele Fremdsprachen gelernt.
Yeteneğim sayesinde birçok yabancı dil öğrendim.

Der Mörder wurde **kraft des** Gesetzes zu zwanzig Jahren Gefängnis verurteilt.
Katil kanun gereğince yirmi yıl hapse mahkum edildi.

laut: *göre, gereğince, hükmünce, hükmüne, nazaran*

Genitiv ya da *Dativ* ile kullanılabilir:

laut des letzten Berichts	*son habere göre*
laut Gesetz vom 13. April 20011	*13 Nisan 2011 tarihli kanuna göre*

Laut ärztlichem Gutachten soll der Kranke im Bett liegen.
Doktor raporuna göre hastanın yatakta yatması gerekiyor.

Laut Paragraph I der Verkehrsordnung war ich am Unfall schuldig.
Trafik kurallarının 1. maddesine göre kazada suçluydum.

anhand: *vasıtasıyla, ile, bir şeye dayanarak*

Anhand eines Wörterbuchs kannst du die Wörter erklären.
Bir sözlükle / sözlük vasıtasıyla sözcükleri açıklayabilirsin.

mittels, vermittels: *ile, yardımıyla, aracılığıyla*

Mittels eines gefälschten Dokuments nahm er am Kurs teil.
Sahte bir belge ile kursa katıldı.

mittels eines Aufzuges
bir asansör yardımıyla

mit Hilfe: *yardımıyla*

Mit Hilfe eines Lehrers können wir diese Sprache lernen.
Bir öğretmen yardımıyla bu dili öğrenebiliriz.

Mit Hilfe eines Wörterbuchs kann man die Wörter erklären.
Bir sözlük yardımıyla kelimeler açıklanabilir.

anlässlich: *dolayısıyla, münasebetiyle, vesilesiyle*

Anlässlich des 10. Todesjahres des Schriftstellers wurden seine Werke neu herausgegeben.
Yazarın 10. ölüm yıldönümü münasebetiyle eserleri yeniden basıldı.

aufgrund: *bir şeye dayanarak, binaen, istinaden, gereğince, dolayısıyla*

Der Täter wurde **aufgrund der** Zeugenaussagen freigesprochen.
Der Täter wurde **aufgrund von** Zeugenaussagen freigesprochen.
Suçlu, şahitlerin ifadelerine istinaden serbest bırakıldı.

infolge: *-den dolayı, yüzünden, dolayısıyla, neticesi olarak, sayesinde*

Infolge des Streiks war der gesamte Verkehr lahm gelegt.
Grev nedeniyle bütün trafik felç oldu.

Infolge eines Unfalls konnte sie nicht arbeiten.
Bir kazadan dolayı çalışamadı.

infolge des Rechenfehlers
yanlış hesap(lama) yüzünden

zufolge: *göre, gereğince, neticesinde*

Er braucht **zufolge des** internationalen Abkommens kein Visum.
Uluslararası anlaşma gereğince vize alması gerekmiyor/almasına gerek yok.

Zufolge der heftigen Regenfälle konnten sie nicht zur Schule gehen.
Şiddetli yağmur neticesinde okula gidemediler.

Addan sonra yer alırsa *Dativ* ile kullanılır:
Der Zeitungsmeldung **zufolge** wird der Staatspräsident morgen hier sein.
Gazetenin haberine göre cumhurbaşkanı yarın burada olacak.

Dem Gerücht **zufolge** sei die Königin gestorben.
Rivayete göre kraliçe ölmüş.

um....willen: *için, uğruna, yüzünden*

Um des Friedens **willen**
barış için /uğruna

Um meiner Gesundheit **willen** habe ich aufgehört zu rauchen.
Sağlığım için sigara içmeyi bıraktım.

Er opferte **um** der Erziehung seiner Kinder **willen** sein ganzes Vermögen.
Çocuklarının eğitimi uğruna bütün servetini harcadı.

unweit, unfern: *yakınında, yakın bir yerde, civarında, yöresinde*

Unweit des Dorfes befindet sich ein großer Wald.
Köyün yakınında büyük bir orman bulunuyor/var.

Unweit der Autobahnausfahrt gibt es ein schönes Gasthaus.
Otoban çıkışına yakın bir yerde güzel bir restoran var.

unfern der Grenze *sınır yakınında / sınıra yakın bir yerde*

abseits : *uzak, uzakta, dışında, ötesinde*

Das Hotel steht **abseits der** Straße.
Otel yolun dışında kalıyor.

Dieses Dorf liegt **abseits aller** Verkehrswege.
Bu köy bütün ulaşım yollarına/yollara uzaktır.

inmitten: *ortasında, arasında, meyanında*

Der Vater steht **inmitten seiner** Kinder.
Baba çocuklarının ortasında duruyor.

Inmitten des Meeres liegt eine kleine Insel.
Denizin ortasında küçük bir ada bulunuyor.

zugunsten: *çıkarına, çıkarı için, yararına, lehine*

Dieser Ball wurde **zugunsten des** Halbmondes veranstaltet.
Bu balo Kızılay yararına düzenlendi.

Zugunsten meines Freundes bin ich zurückgetreten.
Arkadaşımın çıkarı için geri çekildim.

zuungunsten: *aleyhine, zararına*

Diese Bedingungen sind **zuungunsten** des Exporteurs.
Bu şartlar ihracatçının aleyhinedir.

zeit: *sırasında, esnasında, boyunca, bütün ... -da*

Meine Großmutter war **zeit seines** Lebens immer krank.
Büyükannem hayatı boyunca hep hastaydı.

abzüglich: *çıktıktan, düştükten sonra*

abzüglich der (Un)kosten
masraflar çıktıktan sonra

ausschließlich: *hariç*

ausschließlich der Kosten
masraflar hariç

anfangs: *başlangıçta, başında*

Anfangs der achtziger Jahre war die Wirtschaft sehr gut.
Seksenli yılların başında ekonomi çok iyiydi.

ausgangs: *sonunda*

ausgangs der siebziger Jahre
yetmişli yılların sonunda

angesichts: *karşısında, nazaran, nazarı itibara alınarak, göre*

Angesichts der Armut der Menschen muss man einige Maßnahmen treffen.
İnsanların yoksulluğu nazarı itibara alınarak bazı tedbirlerin alınması lazım.

beiderseits : *her iki tarafında, karşılıklı*

beiderseits des Bosporus
Boğaziçi'nin her iki tarafında

betreffs: *hususunda, hakkında, dair, etrafında, üzerinde, üzerine*

betreffs der letzten Lieferung
son mal teslimi hususunda

bezüglich: *üzerine, bir şeyle ilgili, hakkında, ilişkin*

bezüglich Ihres Schreibens vom 21.3.2000
21.3.2000 tarihli yazınızla ilgili

eingangs: *başlangıçta, başında, girişte*

eingangs des Briefes
mektubun başında

einschließlich: *dahil, ile, birlikte*

einschließlich aller Unkosten
bütün masraflarla birlikte/bütün masraflar dahil

halber: *olması için, nedeniyle, sebebiyle, -sın diye, -den dolayı, uğruna, uğrunda*

Bu *Präposition* addan sonra yer alır:
Der Kranke fährt **seiner** Gesundheit **halber** ans Meer.
Hasta, sağlığı nedeniyle denize gidiyor.

Der Bequemlichkeit **halber** fahre ich mit eigenem Auto.
Rahatlığı nedeniyle kendi otomobilimle gidiyorum.

mangels: *bulunmamasından dolayı, eksik, yetersiz*

Der Täter wurde **mangels** ausreichender Beweise freigesprochen.
Suçlu delil yetersizliğinden serbest bırakıldı.

seitens, **von Seiten**: *tarafından, -ce / -ca(-ça / -ça)*

seitens der Regierung
von Seiten der Regierung
hükümet tarafından / hükümetçe

Seitens des Gerichts ist in dieser Sache nichts unternommen worden.
Mahkemece bu konuda hiçbir şey yapılmadı.

seitlich: *yanında*

seitlich des Gartens
bahçenin yanında

unbeschadet: *bozmadan, zarar ziyan getirmeden /vermeden*

unbeschadet der obigen Bestimmungen
yukarıdaki hükümlere halel gelmemek üzere

unbeschadet unsrer großen Verdienste
büyük kazancımıza zarar vermeden

ungeachtet, **unerachtet**: *rağmen, karşın, bir şeye bakmayarak*

Addan önce ya da sonra kullanılabilir:

ungeachtet der Schwierigkeiten
güçlüklere rağmen / bakmadan

vermöge: *sayesinde, yoluyla*

vermöge seiner Kenntnisse
bilgileri sayesinde

Vermöge meines ausgezeichneten Gedächtnisses konnte ich alle Fragen beantworten.
Mükemmel hafızam sayesinde bütün soruları cevaplayabildim.

vorbehaltlich: *şartı ile, -mek / -mak üzere*

vorbehaltlich der Bestätigung durch die Regierung
hükümetçe tasdik edilmek üzere

vorbehaltlich seiner Zustimmung
onun onaylaması şartıyla

zuzüglich: *ilavesiyle, eklenmesiyle, katılmasıyla*

zuzüglich der Kosten
masrafların ilavesiyle

zwecks: *için, amacıyla*

Bu *Präposition* genellikle *Artikel*'siz kullanılır:

Zwecks besserer Koordination wurden manche Ministerien zusammengelegt.
Daha iyi bir koordinasyon için bazı bakanlıklar birleştirildi.

64- Boşlukları uygun *Präposition* ve eklerlerle doldurunuz!

1. **durch** d_ Wald, ... ein_ Park, ... mein_ Freund, ... d_ Radio, ... d_ Türkei, ... d_ ganz_ Tag, ... sein ganz_ Leben, ... d_ Unfall
2. d_ lang_ Weg **entlang**, ein_ Fluss .... , d_ Küste ....
3. **für** mein_ Onkel, ... (du), ... (wir), ... ein_ Student_ , ... ihr_ Mutter, ... sein_ Kinder
4. **bis** Köln, ... oben, ... unten, ... morgen, ... erst_ Mai, ... April, ... an d_ Ufer des Flusses, ... zu d_ Universität, von Freitag .... Samstag, ... in d_ Tag, ... vor ein_ Jahr, ... vor drei Monat_ , bis zu d_ 11. des Monats, ... 8 Uhr
5. **um** d_ Stadt, ... 12 Uhr, ... ein_ rund_ Tisch, ... dies_ Zeit herum
6. **gegen** ein_ Baum, ... d_ hoh_ Bäume, ... (sie), ... (er), ... Erkältung, ... 7 Uhr, ... ein_ hoh_ Preis, ... d_ arm_ Mann, ... dies_ Vertrag, ... dies_ Scheck, ... Sonntagsarbeit
7. **ohne** Auto, ... sein_ Frau, ... sein_ teur_ Wagen, ... Geld, ... ihr_ klein_ Kinder, ... (wir), ... (ihr), ... (Sie), ... groß_ Erfolg
8. **wider** d_ Gesetze, ... ein_ Gesetz, ... d_ Vorschriften
9. **aus** Stuttgart, ... ein_ gut_ Familie, ... ein_ Tasse, ... d_ Türkei, ... welch_ Zeit, ... d_ Mittelalter, ... d_ 13. Jh., ... d_ Kino, ... d_ Schule, ... Erfahrung, ... welch_ Material, ... pur_ Gold
10. **von** mein_ Familie, ... mein_ Eltern, ... (du), ... (er), ... (sie), ... d_ Universität, Ihr Brief .... d_ 12. Dezember, ... Antalya, ... d_ Tisch, ... d_ Bank, ... ein_ berühmt_ Professor, die Villa .... ein_ reich_ Dame, die Ideen .... d_ jung_ Leuten
11. **ab** hier, ... München, ... d_ zweit_ Mai, ... dort, ... heute, ... sechst_ August, ... letzt_ Woche, ... Dienstag
12. **bei** Klemens, ... sein_ jüngst_ Schwester, ... (ich), ... (sie), ... (ihr), ... d_ Post, ... d_ Arbeit, ... d_ Tanzen, ... d_ Prüfungen, ... sein_ Tod
13. **mit** d_ neu_ Bus, ... ein_ schwarz_ Füller, ... blond_ Haaren, ... dies_ schwierig_ Arbeit, ... (ich), ... (ihr), ... unsr_ fleißig_ Freunden, ... bloß_ Augen, ... groß_ Freude
14. **nach** Amerika, ... oben, ... d_ Prüfung, ... d_ Osten, ... (du), ... (sie), ... all_ Seiten, ... d_ fünft_ Juli, ... d_ Vorschriften, ... d_ heutig_ Fachleuten, d_ Reihe .... , mein_ Meinung ....
15. **zu** sein_ Freundin, ... d_ hiesig_ Schule, ... (er), ... (wir), ... d_ Schwimmen, ... d_ Finanzamt, ... welch_ Preis, ... unser_ Zeit, ... d_ zweit_ Mal
16. **seit** ein_ Woche, ... zwei_ Wochen, ... ein_ Tag, ... drei_ Tagen, ... zwei Jahr_ , ... d_ 25. Juli, ... sein_ Studium
17. **außer** (ich), ... (du), ... dies_ klein_ Garage, ... dies_ groß_ Wörterbuch, ... Betrieb, ... Atem
18. **gegenüber** d_ Post, ... d_ Hotel, (wir) .... , (er) .... , (Sie) .... , sein_ Plan .... , d_ alt_ Moschee ....
19. **entgegen** d_ Bitten meiner Tochter, ... unsr_ Erwartungen
20. sein_ Leistungen **entsprechend**, mein_ Meinung ...., sein_ Fleiß ....
21. **gemäß** d_ Bestimmungen, ... d_ Gesetz, d_ Gesetz ....

65- Aşağıda verilen ifade biçimlerini Almancaya çeviriniz!

1. pazartesiye kadar 2. altı mayısa kadar 3. nisana kadar 4. Köln'e kadar 5. oraya kadar 6. oradan buraya kadar 7. gelecek haftaya kadar 8. bir eylüle kadar 9. bütün yıl boyunca

10. arkadaşım aracılığıyla 11. yol boyunca yürümek 12. benim için 13. onlar için 14. senin yerine ödemek 15. misafirin yerine ödemek 16. bir gün için / bir günlüğüne 17. iki gün için / iki günlüğüne 18. binaya doğru 19. saat üçe doğru 20. çocuklarıma karşı 21. çantasız 22. arabam olmaksızın 23. içeceksiz 24. masanın etrafında oturmak 25. saat 8'de 26. kişi başına 27. aile başına 28. posta ile 29. okuldan gelmek 30. bardaktan içmek 31. Münihli 32. halktan biri 33. 17. yüzyıldan 34. deri(den) 35. kıskançlıktan 36. onların teyzesinin yanında kalmak 37. yüzerken 38. karşımızda oturmak 39. uçakla 40. ailesiyle 41. uzmanlara göre 42. uzun seyahatten sonra 43. Almanya'daki öğreniminden beri 44. çocukluğumdan beri 45. dedesinin ölümünden bu yana 46. Bonn'daki akrabalarımdan gelmek 47. işten gelmek 48. onlardan 49. Köln şehrinden 50. 25. 11. 2005 tarihli yazınız 51. Edirne'den Kars'a kadar 52. yüzmeye gitmek 53. postahaneye gitmek 54. onun dışında 55. bu evlerin dışında 56. yeteneğine uygun 57. kanuna göre 58. kurallara göre

66- Ekleri tamamlayınız!

1. Ohne ihr_ Mann kann sie nichts machen.
2. Sie fahren um d_ groß_ Stadt herum.
3. Bis zu d_ Universität dauert es halbe Stunde.
4. Seit d_ dritt_ November regnet es hier ständig.
5. Die Soldaten marschierten gegen d_ erbarmungslos_ Feind.
6. Das Konzert wird durch d_ Rundfunk übertragen.
7. Ich ziehe ab nächst_ Jahr in meine neue Wohnung um.
8. D_ Verordnung gemäß dürfen hier keine Autos parken.
9. D_ ganz_ Bach entlang gehe ich spazieren.
10. Außer dies_ Villa hat sie noch zwei Wohnungen in Bonn gekauft.
11. Interessierst du dich für modern_ Musik?
12. Mein_ neu_ Wohnung gegenüber liegt ein Hotel.
12. Warum vergleichen Sie ihn immer mit mein_ jüngst_ Bruder?
13. Diese Kinder sind aus sein_ zweit_ Ehe.
14. Bis nächst_ Sommer bleiben sie hier.
15. Nach d_ lang_ Wanderung sind wir in ein schönes Restaurant gegangen.

67- Ekleri tamamlayınız!

1. Hinsichtlich d_ Sehenswürdigkeiten hat die Türkei viele Vorteile.
2. Wegen d_ groß_ Schwierigkeiten konnte ich mein Studium nicht fortsetzen.
3. Anlässlich Ihr_ Geburtstages haben wir ein Geschenk gekauft.
4. Während d_ lang_ Prüfung schweigen alle Schüler.
5. Dein Haus liegt diesseits d_ Fluss_ aber mein Haus jenseits d_ Fluss_.
6. Der berühmte Schriftsteller ist gestern infolge d_ schwer_ Krankheit gestorben.
7. Aufgrund ihr_ knapp_ Finanzierung konnte sie nicht mehr studieren.
8. In Deutschland darf man außerhalb d_ Sprechstunde nicht kommen.
9. Binnen ein_ Jahr_ muss er seine Doktorarbeit abgeben.
10. Mein Grundstück liegt innerhalb dies_ klein_ Stadt_.
11. Oberhalb d_ Dorf_ gibt es einen Wald.
12. Sein Vater hat ihm statt ein_ Auto_ ein Fahrrad gekauft.
13. Dank mein_ Geduld habe ich niemals aufgegeben.
14. Trotz mein_ langjährig_ Krankheit habe ich die Hoffnung nicht verloren.

PRÄPOSITION'LARIN SORU SÖZCÜKLERİNE GÖRE GRUPLANDIRILMASI

Almancada **woher** (*nereden*), **wohin** (*nereye*), **wo** (*nerede*), **wann** (*ne zaman*) gibi soru sözcüklerini cevaplarken mutlaka bir *Präposition* kullanmak gerekir. Dil öğrenen birine kolaylık olması amacıyla bunları gruplandırdık:

woher	:	aus, von
wohin	:	gegen, um; an, auf, hinter, in, neben, unter, über, vor, zwischen; nach, zu
wo	:	um; an, auf, hinter, in, neben, unter, über, vor, zwischen; bei, gegenüber, zu
wann	:	gegen, um; an, in, vor, zwischen; bei, nach, von, zu; außerhalb, binnen, während

Kuşkusuz aşağıda genellikle sadece bir anlam verilmiştir. Bazıları birden fazla anlama gelebilir.

Woher

Dikkat edilirse, bu soru sözcüğüne cevap verilirken *Dativ* ile kullanılan **von** ve **aus** *Präposition*'ları alınmaktadır.

Woher kommst du?	*Nereden geliyorsun*?
Ich komme **aus dem** Kino. (aus dem: Woher? Dat.)	*Sinema'dan geliyorum.* (Sinema'dan: Nereden?)

• aus

Bu *Präposition,* bir şeyin içinden dışarıya doğru olan hareketlerde ya da oralıdır, orada ikamet etmektedir denildiğinde kullanılır:

aus dem Bad	*banyodan*	**aus** der Klinik	*klinikten*
aus dem Garten	*bahçeden*	**aus** der Schule	*okuldan*
aus dem Glas trinken	*bardaktan içmek*	**aus** der Tasche	*çantadan*
aus dem Hotel	*otelden*	**aus** der Türkei	*Türkiye'den, Türk*
aus dem Keller	*bodrumdan*	**aus** Deutschland	*Alman, Almanya'dan*
aus dem Konzert	*konserden*	**aus** Hannover	*Hannoverli*
aus dem Theater	*tiyatrodan*	**aus** Antalya	*Antalyalı*
aus der Kirche	*kiliseden*		

• von

von dem(**vom**)Arzt	*doktordan*	**von** der Decke	*tavandan*
vom Chef	*şeften*	**von** der Heizung	*kaloriferden*
vom Einkaufen	*alışverişten*	**von** der Schule	*okuldan*
vom Essen	*yemekten*	**von** der Wand	*duvardan*
vom Meer	*denizden*	**von** meinem Onkel	*amcamdan*
vom Rhein	*Ren nehrinden*	**von** meinen Eltern	*ebeveynimden*

vom Schwimmen	*yüzmeden*	**von** meiner Schwester	*kız kardeşimden*
vom Strand	*plajdan*	**von** Maria	*Maria'dan*
von der Arbeit	*işten*	**von (zu)** Hause	*evden*

Wohin

Bu soru sözcüğünü cevaplamak için genel olarak şu *Präposition*'lar kullanılır:

Akk.	gegen, um
Dat.	nach, zu
Akk.+Dat	an, auf, hinter, in, neben, unter, über, vor, zwischen

Bu soruyu cevaplarken genel olarak yukarıda verilen *Präposition*'lardan birini kullanmak gerekir. Kuşkusuz bunların kullanım sıklıkları aynı değildir. Bir *Präposition* mutlaka *Akkusativ* ya da *Dativ* ile kullanılıyorsa yapılacak bir şey yoktur ve onunla kullanılır. Ancak özellikle hem *Akkusativ* hem *Dativ* ile kullanılan *Präposition*'lara dikkat etmek gerekir. Çünkü **wohin** sorusunun sorulduğu yerlerde bu *Präposition*'lar *Akkusativ* ile kullanılır:

Wohin gehen Sie? — *Nereye gidiyorsunuz?*

Ich gehe **in das(ins)** Theater. — *Tiyatroya gidiyorum.*
Wohin? Akk. — Nereye?

Wir gehen **zum** Bahnhof. — *İstasyona gidiyoruz.*

Ich fahre **gegen den** Baum. — *(Araçla) ağaca doğru gidiyorum.*

Wohin soru sözcüğü bazen ikiye ayrılmış bir biçimde karşımıza çıkar:

Wo gehst du **hin**? — *Nereye gidiyorsun?*

***Akkusativ* olanlar:**

- **gegen**

gegen die Garage — *garaja doğru*
gegen das Haus — *eve doğru*
mit der Faust **gegen** die Tür schlagen — *yumrukla kapıya vurmak*

- **um**

um die Stadt fahren — *(araçla) şehrin etrafını dolaşmak*

***Dativ* olanlar:**

- **nach**

nach Amerika	*Amerika'ya*	**nach** Deutschland	*Almanya'ya*
nach Alanya	*Alanya'ya*	**nach** Hause	*eve*
nach Bonn	*Bonn'a*		

- **zu**

zu einem Bekannten — *(erkek) bir tanıdığa*
zu einer Bekannten — *(bayan) bir tanıdığa*
zu Prof. Schmidt — *Prof. Schmidt'e*

zu Tisch gehen	*sofraya oturmak*
zu Mehmet	*Mehmet'e*
zu Dr. Schröder	*Dr. Schröder'e*
zu meinem Onkel	*amcama, dayıma*
zu meiner Mutter	*anneme*
zu dem (**zum**) Bruder	*erkek kardeşime*
zum Chef	*şefe*
zum Gottesdienst	*ibadete*
zum Rathaus	*belediyeye*
zum Schalter	*gişeye*
zum Einwohnermeldeamt	*ikamet kayıt dairesi*
zum Einkaufen	*alışverişe*
zum Essen	*yemeğe*
zum Fußballspielen	*futbol oynamaya*
zum Schwimmen	*yüzmeye*
zum Skifahren	*kayak yapmaya*
zum Studium	*öğrenime*
zum Unterricht	*derse*
zum Zug	*trene*
zu der(**zur**) Arbeit	*işe*
zur Bank	*bankaya*
zur Bibliothek	*kütüphaneye*
zur Kirche	*kiliseye*
zur Polizei	*polise*
zur Post	*postahaneye*
zur Schule	*okula*
zur Universität	*üniversiteye*
zur Freundin	*kız arkadaşa*
zu meiner Schwester	*kız kardeşime*
zur Tante Maria	*Maria teyzeye*
zur Erholung	*dinlenmeye*
zur Kasse	*kasaya*
zur Reinigung	*(kuru)temizlemeye*
zur Reparatur	*tamire*
zur Untersuchung	*muayeneye*
zur Kur	*tedaviye*
zur Vorlesung	*derse, konferansa*

***Akkusativ* ve *Dativ* olanlar:**

Bu *Präposition*'lar **wohin** sorusunun sorulduğu yerlerde *Akkusativ* ile kullanılır:

- **an**

an den Ofen	*sobanın yanına /bitişiğine*
an den Tisch	*masanın yanına / masaya*

an die Heizung	*kaloriferin yanına*
an die Wand	*duvara*
an das(**ans**) Meer	*denize*
ans Fenster	*pencerenin yanına /pencereye*
an die Donau	*Tuna nehrine*
an den See	*göle*
an den Strand	*plaja*

• auf

auf den Balkon	*balkona*
auf den Berg	*dağa*
auf den Spielplatz	*oyun alanına*
auf den Stuhl	*sandalyenin üstüne*
auf den Tisch	*masanın üstüne*
auf die Bank	*bankaya*
auf die Couch	*divanın üstüne*
auf die Insel	*adaya*
auf die Post	*postahaneye*
auf die Straße	*caddeye, sokağa*
auf die Terrasse	*terasa*
auf das(**aufs**) Land	*tarlaya*
auf das Rathaus	*belediyeye*
auf das Sofa	*kanepenin üstüne*
auf einen Ausflug	*gezintiye, geziye*
auf eine Exkursion	*gezintiye, dolaşmaya*
auf eine Reise	*seyahate*
auf eine Wanderung	*gezintiye*

• hinter

Ich setze mich **hinter** ihn.	*Onun arkasına oturuyorum.*
hinter das Haus	*evin arkasına*
hinter das Regal	*rafın arkasına*
hinter den Baum	*ağacın arkasına*
hinter den Stuhl	*sandalyenin arkasına*

• in

in das (**ins**) Gymnasium	*liseye*
ins Ausland	*yurtdışına*
ins Bett (zu Bett)	*yatağa, yatmaya*
ins Blaue	*bilinmeyen bir yere*
ins Büro	*büroya*

ins Gebirge	*dağlara*
ins Haus	*evin içine*
ins Institut	*enstitüye*
ins Kino	*sinemaya*
ins Konzert	*konsere*
ins Krankenhaus	*hastahaneye*
ins Museum	*müzeye*
ins Restaurant	*restorana*
ins Saarland	*Sar Eyaleti'ne*
ins Schlafzimmer	*yatak odasına*
ins Zimmer	*odaya*
in den Garten	*bahçeye*
in den Keller	*bodruma, kilere*
in den Park	*parka*
in den Schrank	*dolaba*
in den Sessel	*koltuğa*
in die Universität	*üniversiteye*
in die Vorlesung	*derse, konferansa*
in die Schublade	*çekmeceye*
in die Tasche	*çantanın içine / çantaya*
in die Fabrik	*fabrikaya*
in die Alpen	*Alplere*
in die Berge gehen	*dağlara çıkmak*
in die Ferien gehen	*tatile girmek / çıkmak*
in die Ludwigstraße	*Ludwig caddesine / sokağına*
in die Kirche	*kiliseye*
in die Schule	*okula*
in die Schweiz	*İsviçre'ye*
in die Stadt	*şehre*
in die Stadt Ankara	*Ankara şehrine*
in die Türkei	*Türkiye'ye*
in die Vereinigten Staaten von Amerika	*Amerika Birleşik Devletleri'ne*

- **neben**

neben das Fenster	*pencerenin yanına*
neben das Haus	*evin yanına*
neben den Teller	*tabağın yanına*
neben die Tür	*kapının yanına*
neben ihn	*onun yanına*
neben mich	*benim yanıma*
neben sie	*onun /onların yanına*

• unter

unter den Balkon	*balkonun altına*
unter den Stuhl	*sandalyenin altına*
unter den Teppich	*halının altına*
unter einen Baum	*ağacın altına*

• über

über den Tisch hängen	*masanın üzerine asmak*
über Sessel	*koltuğun üzerine*
über die Brücke	*köprünün üzerine / köprünün üstünden / köprüden*
über den Kanal	*kanal üzerinden / kanaldan*

• vor

vor das Haus	*evin önüne*
vor die Garage	*garajın önüne*
vor die Tür	*kapının önüne*

• zwischen

zwischen den Tisch und den Sessel	*masa ile koltuk arasına*
zwischen die Bäume	*ağaçların arasına*
zwischen die Bücher	*kitapların arasına*
zwischen die Zeitungen	*gazetelerin arasına*
zwischen meine Hände	*elerimin arasına*
zwischen mich und ihn	*benimle onun arasına*

Wo

Wo sorusunun sorulduğu yerde şu *Präposition*'lar kullanılır:

Akk.	um
Dat.	bei, gegenüber, zu
Akk.+Dat.	an, auf, hinter, in, neben, unter, über, vor, zwischen

Wo sorusunun sorulduğu yerde kullanılan bir *Präposition* mutlaka *Akkusativ* ya da *Dativ* ile kullanılıyorsa yapılacak bir şey yoktur ve onunla kullanılır. Ancak hem *Akkusativ* hem de *Dativ* ile kullanılan *Präposition*'lara dikkat etmek gerekir. Çünkü **wo** sorusunun sorulduğu yerlerde bu *Präposition*'lar *Dativ* ile kullanılır:

Wo ist das Geld?	*Para nerededir?*
Das Geld ist **in der** Tasche. Wo? Dat.	*Para çantanın içindedir/çantadadır.*
Wir sitzen **um den** Tisch. Wo?Akk.	*Masanın etrafında (masada) oturuyoruz.*
Er arbeitet **bei der** Bank. Wo? Dat.	*O, bankada çalışıyor.*

***Akkusativ* olanlar:**

- **um**

um den Tisch sitzen	*Masanın etrafında (masada) oturmak*

***Dativ* olanlar:**

- **bei**

bei dem **(beim)** Arzt	*doktorda/doktorun yanında*
beim Lehrer	*öğretmende / öğretmenin yanında*
beim Militär	*orduda / askerde*
bei wem	*kimin yanında*
bei Peter	*Peter'de / Peter'in yanında*
bei mir	*bende / yanımda*
bei ihm	*onda / onun yanında*
bei der Lehrerin	*(bayan) öğretmende / öğretmenin yanında*
bei der Tante	*teyzede / teyzenin yanında*
bei Tante Julia	*Julia teyzede / Julia teyzenin yanında*
bei Dr. Meyer	*Dr. Meyer'de / Dr. Meyer'in yanında*
bei meinem Freund	*arkadaşımda / arkadaşımın yanında*
bei meiner Nachbarin	*(bayan) komşumda / komşumun yanında*
bei der Bank	*bankada / banka civarında*
bei der Post	*postahanede / postahane civarında*
bei der Firma BMW	*BMW firmasında*
bei der Polizei	*poliste*
bei Siemens	*Siemens'te*

- **gegenüber**

gegenüber der Bank	*bankanın karşısında/ bankayla karşı karşıya*
der Bank **gegenüber**	*bankanın karşısında/ bankayla karşı karşıya*
gegenüber dem Bahnhof	*istasyonun karşısında /istasyonla karşı karşıya*
gegenüber dem Gast	*misafirin karşısında / misafirle karşı karşıya*
gegenüber der Post	*postahanenin karşısında / postahane ile karşı karşıya*
gegenüber dem Hotel	*otelin karşısında / otel ile karşı karşıya*
gegenüber mir	*karşımda / benimle karşı karşıya*
mir **gegenüber**	*karşımda / benimle karşı karşıya*
gegenüber dir	*karşında / seninle karşı karşıya*
ihm **gegenüber**	*onun karşısında / onunla karşı karşıya*
meinem Onkel **gegenüber**	*amcamın karşısında / amcamla karşı karşıya*
gegenüber meinem Onkel	*amcamın karşısında / amcamla karşı karşıya*
meiner Wohnung **gegenüber**	*evimin karşısında / evimle karşı karşıya*

- **zu**

zu Hause	*evde*
zu Lande	*karada*

zu Wasser	*suda/denizde*
zur Erholung	*istirahatta*
zur Reinigung	*(kuru)temizlemede*
zur Untersuchung	*muayenede / soruşturmada*
Sein Wagen ist **zur** Reparatur.	*Onun arabası tamirde.*
Peter wurde **zu** München geboren.	*Peter Münih'te doğdu.*

***Akkusativ* ve *Dativ* olanlar:**

• an

an dem (**am**) Tisch	*masada*
am Fenster	*pencerede/ pencerenin yanında*
am Schalter	*gişede*
am Himmel	*gökyüzünde*
am Bahnhof	*istasyonda*
am Kinoeingang	*sinema girişinde*
am Meer	*denizde /denizin kenarında*
am Rhein	*Ren nehrinde/ Ren nehrinin kenarında*
am Strand	*plajda*
am Anfang	*başta / başında*
am Ende	*sonda / sonunda*
am Telefon	*telefonda*
an der Ecke	*köşede*
an der Grenze	*sınırda*
an der Haltestelle	*durakta*
an der Kasse	*kasada*
an der Wand	*duvarda*
an der Reihe sein	*sırada olmak*
an der Uni studieren	*üniversitede öğrenim görmek*
an dieser Stelle	*bu yerde / burada*
an vielen Orten	*birçok yerde*
an Ort und Stelle	*yerinde /mahallinde*

• auf

auf dem Teppich	*halının üstünde*
auf dem Stuhl	*sandalyenin üstünde*
auf dem Dach	*çatıda*
auf der Bank	*bankada*
auf der Polizei	*poliste*
auf der Post	*postahanede*
auf dem Bahnhof	*istasyonda*
auf dem Einwohnermeldeamt	*ikamet kayıt dairesinde*
auf dem Land	*tarlada / kırsal yerlerde*
auf dem Rathaus	*belediyede*

auf der Reise	*seyahatte*
auf der Wanderung	*gezintide / yürüyüşte*
auf meinem Konto	*hesabımda*
auf S. 50	sayfa 50'de

• hinter

hinter dem Fernsehen	*televizyonun arkasında*
hinter dem Haus	*evin arkasında*
hinter dem Stuhl	*sandalyenin arkasında*
hinter den Bergen	*dağların arkasında*
hinter mir	*benim arkamda*
hinter dir	*senin arkanda*
hinter ihnen	*onların arkasında*

• in

in dem (**im**) Kino	*sinemada*
im Restaurant	*restoranda*
im Ausland	*yurtdışında*
in der Fabrik	*fabrikada*
in der Goethestraße	*Goethe caddesinde / sokağında*
in der Schule	*okulda*
in der Universität	*üniversitede*
in der Türkei	*Türkiye'de*
in Deutschland	*Almanya'da*
in Europa	*Avrupa'da*
in Amerika	*Amerika'da*
in Kayseri	*Kayseri'de*
in der Mitte	*ortada /ortasında*
in der Sonne	*güneşte*
in der Zeitung	*gazetede*
in diesem Gedicht	*bu şiirde*
in diesem Buch	*bu kitapta*
im Radio	*radyoda*
im Fernsehen	*televizyonda*
im 2. Vers	*2. dizede*
im 3. Kapitel	*3. bölümde*
im Schatten	*gölgede*
in Ferien	*tatilde*
in Urlaub	*izinde / izinli*

• neben

neben dem Garten	*bahçenin yanında*
neben dem Park	*parkın yanında*

neben der Küche	*mutfağın yanında*
neben der Post	*postahanenin yanında*
neben uns	*yanımızda*
neben dir	*yanında*
neben Ihnen	*yanınızda*

• unter

unter dem Balkon	*balkonun altında*
unter dem Baum	*ağacın altında*
unter seinem Arm	*koltuğunda / kollarında*
unter dem Stein	*taşın altında*
unter den Schülern	*öğrenciler arasında*
unter den armen Kindern	*yoksul çocuklar arasında*
unter freiem Himmel	*açık havada*

• über

über dem Tisch	*masanın üzerinde*
über dem Sessel	*koltuğun üzerinde*
über dem Feuer	*ateşin üstünde / ateşte*

• vor

vor dem Fenster	*pencerenin önünde*
vor dem Sessel	*koltuğun önünde*
vor der Tür	*kapının önünde*
vor meinem Garten	*bahçemin önünde*
vor vielen Zuhörern	*birçok dinleyici önünde*
vor mir	*önümde / benden önce*
vor uns	*önümüzde / bizden önce*

• zwischen

zwischen dir und deinem Bruder	*seninle erkek kardeşin arasında*
zwischen dem Garten und dem Baum	*bahçe ile ağaç arasında*
zwischen den Bäumen	*ağaçlar arasında*
zwischen den Ländern	*ülkeler arasında*
zwischen München und Köln	*München ile Köln arasında*
zwischen der Türkei und Deutschland	*Türkiye ile Almanya arasında*

Wann

Wann sorusunun sorulduğu yerde şu *Präposition*'lar kullanılır:

Akk.	gegen, um
Dat.	bei, nach, von, zu
Akk.+Dat.	an, in, vor, zwischen
Genit.	außerhalb, binnen, während

Wann sorusunun sorulduğu yerde kullanılan bir *Präposition Akkusativ*, *Dativ* ya da *Genitiv* ile kullanılıyorsa yapılacak bir şey yoktur ve onunla kullanılır. Ancak hem *Akkusativ* hem de *Dativ* ile kullanılan *Präposition*'lara dikkat etmek gerekir. Çünkü **wann** sorusunun sorulduğu yerlerde bu *Präposition*'lar *Dativ* ile kullanılır:

Wann kommst du?	*Ne zaman geliyorsun?*
Ich komme **am** Donnerstag. Wann? Dat.	*Perşembe günü geliyorum.* Ne zaman?
Ich komme morgen **um** diese Zeit. Wann? Akk.	*Yarın bu saatlerde/zamanlar geleceğim.* Ne zaman?
Ich komme **nach** dem Essen. Wann? Dat.	*Yemekten sonra geliyorum.* Ne zaman?
Ich komme **außerhalb** der Sprechstunde. Wann? Genit.	*Görüşme saatinin dışında geliyorum.* Ne zaman?

***Akkusativ* olanlar**:

- **gegen**

gegen 11 Uhr	*saat 11'e doğru*
gegen Abend	*akşama doğru*
gegen Mittag	*öğlene doğru*
gegen Anfang	*başına doğru*
gegen Ende der Woche	*haftanın sonuna doğru*
gegen Wochenende	*hafta sonuna doğru*
gegen Ende Oktober	*ekimin sonuna doğru*

- **um**

um 7 Uhr	*saat 7'de*
um 13 Uhr 15	*saat 13.15'te*
um Viertel vor 8	*8'e çeyrek kala*
um 5 vor 9	*9'a beş kala*
um 5 nach 9	*9'u beş geçe*
um Viertel nach 10	*10'u çeyrek geçe*
um diese Zeit	*bu saatler(de) / bu zamanlar(da)*
um die Jahrhundertwende	*yüzyıl dönümünde*
um Christi Geburt	*Hz. İsa'nın doğduğu yıllar(da)/Hz. İsa doğduğu zaman(lar)*

***Dativ* olanlar:**

- **bei**

bei dem (**beim**) Lesen	*okurken / okuma esnasında*
beim Schreiben	*yazarken / yazma esnasında*

beim Rasieren	*tıraş olurken*
bei der Ankunft	*varışta / varış esnasında*
bei der Arbeit	*işte / iş esnasında*
bei der Prüfung	*sınavda /sınavdayken / sınav esnasında*
bei Nacht	*gece(vakti)*
bei Mondschein	*ay ışığında / mehtapta*

• nach

Es ist 5 **nach** 12.	*Saat 12'yi 5 geçiyor.*
nach dem Unterricht	*dersten sonra*
nach dem Einkaufen	*alışverişten sonra*
nach dem Essen	*yemekten sonra*
nach dem Regen	*yağmurdan sonra*
nach einem Jahr	*bir yıldan sonra*
nach einer Woche	*bir haftadan sonra*
nach der Schule	*okuldan sonra*
nach drei Tagen	*üç günden sonra*
nach zwei Wochen	*iki haftadan sonra*
nach fünf Monaten	*beş aydan sonra*
nach zehn Jahren	*on yıldan sonra*
nach Dienstag	*salıdan sonra*
nach dem 11. September	*11 eylülden sonra*
nach seinem Tode	*ölümünden sonra*

• von

vom 5.11. bis 7.12. 2009	*5.11.'den 7.12. 2008'e kadar*
von 2000 bis 2008	*2000'den 2008'e kadar*
von Montag bis Freitag	*pazartesiden cumaya kadar*
von 22 Uhr an	*saat 22'den itibaren*

• zu

zu Ostern	*Paskalya'da /Paskalya münasebetiyle*
zu Weihnachten	*Noel'de / Noel münasebetiyle*
zu dieser Zeit	*o zamanlar*
zu unsrer Zeit	*(bizim) zamanımızda*
zur rechten Zeit	*tam zamanında*

***Akkusativ* ve *Dativ* olanlar:**

• an

am Tag	*gündüz(ün)*
an einem Tag	*bir günde*
am Montag	*pazartesi (günü)*

am Dienstag	*salı*
am Mittwoch	*çarşamba*
am Donnerstag	*perşembe*
am Freitag	*cuma*
am Samstag	*cumartesi*
am Sonntag	*pazar*
am Morgen	*sabah /sabahleyin*
am Vormittag	*öğleden önce*
am Mittag	*öğlen /öğleyin*
am Nachmittag	*öğleden sonra*
am Abend	*akşam /akşamleyin*
am 2. Juli	*2 temmuzda*
am 4. 9. 2011	*4.9.2011'de*
am Anfang	*ilkin /başta / başında*
am Ende	*sonda / sonunda*
am Wochenende	*hafta sonu(nda)*
am Ende des Jahres	*yıl sonunda*
am Anfang des Monats	*ayın başında*
am Anfang des Monats April	*nisan ayının başında*

Dikkat edilirse aşağıdaki kullanımlarda *Präposition* (**am**)yoktur:

Anfang dieser Woche	*bu haftanın başında*
Mitte voriger Woche	*geçen /önceki haftanın ortasında*
Ende kommender Woche	*gelecek haftanın sonunda*
Anfang diesen Monats	*bu ayın başında*
Mitte nächsten Monats	*gelecek ayın ortasında*
Ende diesen Monats	*bu ayın sonunda*
Anfang diesen Jahres	*bu yılın başında*
Mitte vorigen Jahres	*geçen /önceki yılın ortasında*
Ende diesen Jahres	*bu yılın sonunda*
Anfang Mai	*mayıs(ın) başında*
Mitte September	*eylül(ün) ortasında*
Ende November	*kasım(ın) sonunda*

Fakat günlerle ilgili olarak şunlara dikkat edin:

in der Nacht	*gece*
in der Früh	*sabah erken*

Birden fazla gün söz konusu olduğunda **in** alınır:

in zwei Tagen	*iki günde/gün içinde*

- **in**

in drei Tagen	*üç günde/gün içinde*
heute **in** acht Tagen	*haftaya bugün /sekiz gün sonra bugün*
in der Nacht	*gece*
in der Früh	*sabah erken*
heute **in** zwei Wochen	*iki hafta sonra bugün*
in dieser Woche	*bu hafta*
diese Woche	*bu hafta*
in diesem Monat	*bu ay*
im vorigen Monat	*önceki /geçen ay*
vorigen Monat	*önceki /geçen ay*
in diesem Jahr	*bu yıl*
dieses Jahr	*bu yıl*
im nächsten Jahr	*gelecek yıl*
nächstes Jahr	*gelecek yıl*
im Monat Januar	*ocak ayında*
in den 80er Jahren	*80'li yıllarda*
im Mai	*mayısta*
im Jahre 2004	*2004 yılında*
Er ist im Jahre 2008 gestorben.	*O 2008 yılında öldü.*
2008	*2008'de*
Er ist 2008 gestorben.	*O 2008'de öldü.*
in diesem Jahrhundert	*bu yüzyılda*
im Jahrtausend	*bin yılda*
im Neujahr	*yılbaşında / yeni yılda*
im Augenblick	*şu an(da)*

Anlamları aynı olan ancak **in** *Präposition*'unun yer almadığı şu kullanımlara dikkat edin:

in dieser Woche	=	diese Woche	*bu hafta*
in diesem Monat	=	diesen Monat	*bu ay*
im vorigen Monat	=	vorigen Monat	*önceki /geçen ay*
in diesem Jahr	=	dieses Jahr	*bu yıl*
im nächsten Jahr	=	nächstes Jahr	*gelecek yıl*

- **vor**

Das Spiel beginnt **vor** 8 Uhr.	*Oyun saat sekizden önce başlıyor.*
Es ist 20 **vor** 9.	*Dokuza yirmi var.*
5 Minuten **vor** 7	*Yediye beş var*
vor drei Tagen	*üç gün önce*
vor vier Monaten	*dört ay önce*

68- Alıştırmada *an (am)* ya da *in (im) Präposition*'larından hangisi gelebilir? Ayrıca ekleri de tamamlayınız!

1. .... Dienstag, ... fünf Tagen, ... Abend, ... letzten Tag dieses Monats, ... Wochenende, ... Jahr 2005, ... zehn Jahr_ , ... Jahresanfang, ... d_ Neuzeit, ... Sommer, ... vierten Tag, ... d_ Zeit vom 1. bis 8., ... d_ Mittagszeit, ... dies_ Augenblick, ... d_ Nacht, ... d_ Früh, ... Moment, ... 5 Minuten, ... drei Stunden, ... 15. Jh., ... Wochenende, ... 2006, ... ein_ Woche, dies_ Woche, ... zwei Woche_ , ... dies_ Jahr, dies_ Jahr, ... deinem Geburtstag, ... 21.3.2000, ... Anfang, ... Wochenende

69- Verilen ifade biçimlerini Almancaya çeviriniz!

1. köydeki teyzem 2. şehirdeki insanlar 3. çantadaki para 4. halının üstündeki top 5. duvardaki resim 6. cebimdeki anahtar 7. kitapla defter arasındaki sözlük 8. Almanya'daki amcam 9. tavandaki lamba 10. bahçenin önündeki arabalar 11. koltuktaki çocuk 12. mutfaktaki aşçı 13. televizyonun arkasındaki kafes 14. yanımdaki çocuklar 15. okuldaki öğrenciler 16. askıdaki şapka 17. kitapların arasındaki kalem 18. Almanya'daki Türkler 19. Türkiye'deki Alman turistler.

70- Verilen örneğe göre yapınız!
(Kullanılacak *Präposition*'lar: *in, nach, auf, an, zu, bei*)

Wohin reisen (fahren, gehen, steigen, fliegen ...) Sie?
Ich reise (fahre, gehe, steige, fliege ...) **nach** England.

Wo sind (leben, wohnen, bleiben, machen, arbeiten, studieren ....) Sie?
Ich bin (lebe, wohne, bleibe, mache, arbeite, studiere ....) **in** England.

Wie lange werden Sie **dort** bleiben?
Ich werde **in der Türkei** (zwei Tage) bleiben.

die Türkei, die Schweiz, der Nordteil von Kanada, die Insel Helgoland, Helgoland, die Vereinigten Staaten, der Rhein, der Feldberg, der Libanon, Österreich, die Elbe, Bayern, der Bodensee, der Amazonas, die Zugspitze, die Landesgrenze, der Mont Blanc, die Niederlande, das Hessenland, Hessen, der Mississippi, meine Heimatstadt, die Mittelmeerküste, der Bayerische Wald, die Donau, die Antarktis, die Alpen, Izmir, die Stadt Izmir, das Ausland, ein fernes Land, meine Eltern, London, der Urwald, der Äquator, mein Freund, die Automobilausstellung, die Chirurgen-Tagung, der Zug, der Bahnhof, der Fahrkartenschalter, der Balkon, das Postamt, die Buchmesse, der Marienplatz, die Straße, das Restaurant, der Dachboden, die Terrasse, das Reisebüro, die Universität, die Schule, die Post, die Bank, das Finanzamt, der Turm, der Friedhof, die Kirche, die Moschee, der Supermarkt, der Zeitungskiosk, Tante Eva, Onkel Hans, das Kino, das Theater, das Land(*ülke*), das Land(*arazi, tarla, kırsal yer*), das Feld, der Wald, die Wiese, die Quelle, der Fluss, das Meer, die See, der See, das Feld, das Fenster, dein Zimmer, die Küche, meine Schwester, mein Bruder, die Garage, der Keller, der Arzt, Herr Doktor Braun, Fräulein Müller, Mehmet, Julia, der Unterricht, die Vorlesung, der Friseur, die Bäckerei, das Café, das Militär, die Polizei, die Haltestelle, der Briefkasten, die U-Bahn, das Dach, die Straßenbahn, das Gebirge, die Wüste, der Tunnel, die Oper, der Südpol, das Krankenhaus, die Berge, das Schwimmbad, das Wandern, das Einkaufen, ein Hof, eine Pension, das Stadion, die Reinigung, die Arbeit, die Untersuchung, die Reparatur, meine Freunde in Köln, das Goethe–Institut, die Ferien, das Haus, die Firma BMW, eine Reise, eine Wanderung, die Ludwigstraße, das Gymnasium, der Tisch, die Kasse, der Garten, der Park, das Rathaus, der Westen, der Markt

GÜÇLÜK YARATAN GEÇİŞLİ VE GEÇİŞSİZ EYLEMLER

Bir nesne (*Akkusativobjekt*) alan eylemler geçişli (*transitiv*), almayanlar ise geçişsiz (*intransitiv*) olarak adlandırılır. Geçişli eylemlerde cümlenin öznesi bir şeyi etkilemektedir. Geçişsiz eylemler de ise öznenin etkilediği bir şey, yani etkilediği bir nesne (*Akkusativobjekt*) yoktur.

Aşağıda verilen eylemlerin bu açıdan bazı özellikleri söz konusudur. Almancada sıkça kullanılan bu eylemler iki gruba ayrılır.

Aşağıda solda verilen eylemlerde bitmemiş olan bir hareket ve eylem (*Aktion*) söz konusudur. Bunlar bir nesne (*Akkusativobjekt*) aldıkları için geçişlidir ve düzenli (*regelmäßig*) çekilir. Bu eylemlerde bitmemiş olan bir hareket söz konusu olduğu için *nereye* (*wohin*) sorusu sorulur ve bu sorunun sorulduğu yerde hem *Akkusativ* hem *Dativ* ile kullanılan *Präposition*'lar (*an, auf, über, in, hinter, unter, neben, vor, zwischen*) söz konusu ise, bu tür *Präposition*'lar devamlı *Akkusativ* ile kullanılır. Burada zaten genellikle bu tür *Präposition*'lar alınır.

Sağ tarafta yer alan eylemlerde ise aksine bir hareketsizlik ve durum (*Position*) söz konusudur. Bu eylemler geçişsizdir ve düzensiz(*unregelmäßig*) çekilir. Sadece *stecken* eylemi düzenli çekilir. Hareketsiz bir durum söz konusu olduğu için burada *nerede* (*wo*) sorusu sorulur ve bu sorunun sorulduğu yerde hem *Akkusativ* hem *Dativ* ile kullanılan *Präposition*'lar söz konusu ise, bunlar devamlı *Dativ* ile kullanılır. Burada da zaten soldaki grupta olduğu gibi genellikle bu tür *Präposition*'lar alınır.

Bütün bu eylemlerin *Perfekt*'teki yardımcı eylemi **haben** olur.

Geçişli ve düzenli eylemler		Geçişsiz ve düzensiz eylemler	
legen	*bir şeyi koymak*	**liegen**	*bulunmak, olmak, durmak*
hängen	*bir şeyi asmak*	**hängen**	*asılı olmak*
stellen	(dik duran) *bir şeyi koymak*	**stehen**	*olmak, bulunmak* (dik duran şeyler)
setzen	*birini oturtmak*	**sitzen**	*oturmak*
stecken	*bir şeyi sokmak*	**stecken***	*sokulu bulunmak / olmak*

1. Geçişli eylemler:
   wohin → Aktion
   Präposition + Akkusativ

   Ich hänge <u>das Bild</u> **<u>an die</u>** <u>Wand.</u>
   Akkobj. Wohin?Akk.

   *Resmi duvar**a** asıyorum.*

2. Geçişsiz eylemler:
   wo → Position
   Präposition + Dativ

   Das Bild hängt **<u>an der</u>** <u>Wand</u>.
   Wo? Dativ

   *Resim duvar**da** asılı duruyor.*

Yukarıdaki örnekte de görüldüğü gibi, Almancada *Akkusativ* olan ***an die** Wand* yapısının karşılığı Türkçede *duvar**a*** biçimindedir ve yönelme durumu söz konusudur. Almancadaki bu kullanımlar Türkçeye uymadığı için dikkat etmek gerekir. Aksi halde dil yanlışlarına neden olur.

Bu tür eylemlerin zamanlara göre kullanımı şöyledir:

legen, **legte**, hat **gelegt**
O, bardağı masanın üstüne koyuyor.
Sie legt das Glas **auf den** Tisch.

liegen, **lag**, hat **gelegen**
Bardak masanın üstündedir.
Das Glas liegt **auf dem** Tisch.

Sie legte das Glas **auf den** Tisch.
Sie hat das Glas **auf den** Tisch gelegt.

Das Glas lag **auf dem** Tisch.
Das Glas hat **auf dem** Tisch gelegen.

hängen, **hängte**, hat **gehängt**
O, resmi duvara asıyor.
Sie hängt das Bild **an die** Wand.
Sie hängte das Bild **an die** Wand.
Sie hat das Bild **an die** Wand gehängt.

hängen, **hing**, hat **gehangen**
Resim duvarda asılı duruyor.
Das Bild hängt **an der** Wand.
Das Bild hing **an der** Wand.
Das Bild hat **an der** Wand gehangen.

stellen, **stellte**, hat **gestellt**
O, fincanı dolaba koyuyor.
Sie stellt die Tasse **in den** Schrank.
Sie stellte die Tasse **in den** Schrank.
Sie hat die Tasse **in den** Schrank gestellt.

stehen, **stand**, hat **gestanden**
Fincan dolaptadır.
Die Tasse steht **im** Schrank.
Die Tasse stand **im** Schrank.
Die Tasse hat **im** Schrank gestanden.

setzen, **setzte**, hat **gesetzt**
O, *çocuğu sandalyeye oturtuyor.*
Sie setzt das Kind **auf den** Stuhl.
Sie setzte das Kind **auf den** Stuhl.
Sie hat das Kind **auf den** Stuhl gesetzt.

sitzen, **saß**, hat **gesessen**
Çocuk sandalyede oturuyor.
Das Kind sitzt **auf dem** Stuhl.
Das Kind saß **auf dem** Stuhl.
Das Kind hat **auf dem** Stuhl gesessen.

stecken, **steckte**, hat **gesteckt**
O, *anahtarı kilide sokuyor.*
Sie steckt den Schlüssel **ins** Schloss.
Sie steckte den Schlüssel **ins** Schloss.
Sie hat den Schlüssel **ins** Schloss gesteckt.

stecken, **steckte**, hat **gesteckt**
Anahtar kilitte sokulu duruyor.
Der Schüssel steckt **im** Schloss.
Der Schüssel steckte **im** Schloss.
Der Schüssel hat **im** Schloss gesteckt.

71- Verilen örneğe göre cümle oluşturunuz!

das Geld / in / die Tasche / liegen

Wo liegt das Geld?

Auf dem Tisch! Sie wissen doch, ich lege das Geld **auf den** Tisch.

1. die Bilder / neben / der Sessel / hängen
2. die Aktentasche / hinter / der Schreibtisch / liegen
3. die Handtücher / neben / das Waschbecken / hängen
4. der Kuchen / in / der Kühlschrank / liegen
5. das Bild / über / die Couch / hängen
6. das Fahrrad / vor / die Tür / stehen
7. der Schlüssel / in / die Schublade / liegen
8. der Ball / zwischen / der Sessel und die Couch / liegen
9. die Stehlampe / an / das Fenster / stehen
10. der Videorecorder / unter / der Fernseher / liegen
11. der Mantel / an / die Garderobe / hängen
12. der Geldschein / zwischen / die Zeitungen / liegen
13. das Kind / auf / der Stuhl / sitzen
14. der Besen / in / die Ecke / stehen

72- Verilen sözcüklerle *Präsens* ve *Perfekt* ile cümle oluşturunuz! Sadece bir eylem kullanınız!

1. Das Bild, an, die Wand, hängen.
2. Ich, mich, im Zug, in ein Abteil, setzen/sitzen.
3. Auf, der Tisch, die Servietten, legen/liegen.
4. Ich, den Mantel, an, der Haken, hängen.
5. Der Schlüssel, in, die Tasche, stecken.
6. Die Wäsche, sie, in, die Waschmaschine, stecken.
7. Das Handtuch, in, das Badezimmer, hängen.
8. Die Gläser, in, der Wohnzimmerschrank, stehen/stellen.
9. Der Hut, an, der Haken, hängen.
10. Die Tischtücher, sie, in, der Schrank, legen/liegen.
11. Auf, die Wäsche, sie, die Wäscheleine, hängen.
12. Er, das Kind, auf, der Stuhl, setzen/sitzen.
13. Seit einem Monat, die Bilder, in, dein Zimmer, liegen/legen.
14. Die Tassen und die Teller, Sie, in, der Küchenschrank, stellen/ stehen.
15. Seit einer Stunde, er, in, der Garten, sitzen/setzen.

Eylemlerin Kullanılma Biçimleri

Eylemler cümlede içinde birbirinden farklı biçimde kullanılır. Örneğin kimi *Akkusativ*, kimi *Dativ*, kimi *Genitiv*, kimi de *Präposition*'la kullanılır. Bu durum Almancada *Rektion der Verben* olarak adlandırılır. Dolayısıyla bir eylemi öğrenirken eylemin anlamından başka, o eylemin ne ile ve nasıl kullanıldığını da öğrenmek gerekir. Bu kullanım özellikleri açısından bakıldığında Almancadaki bazı eylemlerin Türkçedeki eylemlere benzedikleri görülür. Örneğin Almancada *Akkusativ* ile kullanılan bir eylem(örneğin:*lesen* "okumak") Türkçede de *Akkusativ* ile kullanılır. Ancak bu benzer kullanımların yanında birbirine benzemeyen çok farklı kullanımlar da vardır. Asıl güçlük de burada ortaya çıkmaktadır.

Sonuç olarak, Almancadaki eylemler kullanım biçimleri açısından genel olarak şu gruplara ayrılır:

1. İki *Nominativ* ile kullanılan eylemler (*Verben mit zwei Nominativen*)
2. *Akkusativ* ile kullanılan eylemler (*Verben mit Akkusativ*)
3. *Dativ* ile kullanılan eylemler (*Verben mit Dativ*)
4. *Akkusativ* ve *Dativ* ile kullanılan eylemler (*Verben mit Akkusativ und Dativ*)
5. *Akkusativ* ve *Dativ* ile kullanılmayan eylemler (*Verben ohne Akkusativ und Dativ*)
6. İki *Akkusativ* ile kullanılan eylemler (*Verben mit zwei Akkusativen*)
7. *Genitiv* ile kullanılan eylemler (*Verben mit Genitiv*)
8. *Akkusativ* ve *Genitiv* ile kullanılan eylemler (*Verben mit Akkusativ und Genitiv*)
9. *Präposition*'larla kullanılan eylemler (*Verben mit Präpositionen*)

1. İki *Nominativ* ile Kullanılan Eylemler

Almancada iki *Nominativ* ile kullanılan eylemlerin sayısı çok azdır. Bunlardan en önemlileri **sein** ve **werden**'dir:

sein : *olmak, bulunmak, mevcut olmak*
werden: *olmak,* (renk)*kesilmek, meydana gelmek, doğmak, vücut bulmak, gelişmek, çıkmak*

Bir cümlede *Nominativ* olan cümle ögesini bulmak için kişilerde **wer** (*kim*), nesnelerde **was** (*ne*) sorusu sorulur ve bunlara cevap veren cümle ögeleri *Nominativ* halde olur. Bilindiği gibi bir cümlede özne *Nominativ* halde olur.

Kişiler	Nesneler
wer *kim*	**was** *ne*

Dieser alte Herr ist **der Arzt.** — ***Bu yaşlı bey doktor****dur.*
Wer? Nominativ — Wer? Nom.

Wer ist der Arzt? — **Kim** *doktordur?*
Dieser alte Herr ist der Arzt. — **Bu yaşlı bey** *doktordur.*
Nominativ

Wer ist dieser alte Herr? — *Bu yaşlı bey* ***kim****dir?*
Dieser alte Herr ist **der Arzt.** — *Bu yaşlı bey* ***doktor****dur.*
Nominativ

Der Hammer ist Was? Nom.	**ein Werkzeug**. Was? Nom.	***Çekiç** bir **alet**tir.*
Mein Freund wird nach sechs Jahren Nominativ	**Arzt**. Nom.	***Arkadaşım** altı yıl sonra **doktor** olacak.*

2. *Akkusativ* ile Kullanılan Eylemler

Bazı eylemler sadece *Akkusativ* ile kullanılır. Dolayısıyla bunların bir nesnesi(*Akkusativobjekt*) vardır. Herhangi bir eylemin *Akkusativ* ile kullanılıp kullanılmadığını öğrenmek için cümlenin yüklemine kişiler için **wen** (*kimi*), nesneler için **was** (*neyi*) sorusu sorulup bir cevap alınıyorsa, o eylem *Akkusativ* ile kullanılıyor demektir:

Kişiler	Nesneler
wen *kimi*	**was** *ne(yi)*

• **besuchen** : *ziyaret etmek*

Wen besuchen Sie?	***Kim-i** ziyaret ediyorsunuz?*
Ich besuche **meinen Onkel**. Wen? Akkobj.	***Amcam-ı** ziyaret ediyorum.*
Was essen Sie?	***Ne-yi** yiyorsunuz?*
Ich esse **das Brot**. Was? Akkobj.	***Ekmeğ-i** yiyorum.*

Dikkat edilirse **wen** ya da **was** sorusu sorulduğunda cevap olarak devamlı nesne (*Akkusativobjekt*) alınır. Almanca ve Türkçede *Akkusativ* ile kullanılan eylemlerin çoğu aynıdır. Yani bu soruları ister Almanca ister Türkçe sorun aynı cevabı alırsınız. Fakat bu durum bütün eylemler için geçerli değil. Çünkü bu açıdan bakıldığında aynı olmayan birçok eylem de vardır. Diğer bir deyişle Almancada *Akkusativ* olan bir eylem her zaman Türkçede *Akkusativ* olmayabilir. Örneğin **fragen** (*sormak*) Almancada *Akkusativ*, Türkçede ise *Dativ* ile kullanılır:

fragen: *sormak*

Wen fragst du?	***Kim-e** soruyorsun?*
Ich frage **den Mann**.	***Adam-a** soruyorum.*

Örnekte de görüldüğü üzere, **fragen** eylemi Almancada *Akkusativ,* Türkçede ise *Dativ* ile kullanılmaktadır. Türkçe bilen biri için *"**Wem** fragst du?*" daha mantıklı olurdu. Dolayısıyla her zaman bir uyum söz konusu olmamaktadır. Bu nedenle bir eylemi öğrenirken ne ile kullanıldığını da öğrenmek gerekir, özellikle de her iki dilde aynı olmayan eylemlere daha çok dikkat etmek gerekir.

Örneğin şu örneklere bir bakın:

Ich **habe *einen*** Hund.	*Bir köpeğim var.*
Es gibt hier ***einen*** Ball.	*Burada bir top var.*
Ich **brauche *einen*** Wagen.	*Bir arabaya ihtiyacım var.*

Almancada *Akkusativ* ile kullanılan birçok eylem vardır. Ancak tümünü burada vermek mümkün olmadığından sadece bazı örnekler verilmiştir:

ablehnen: *reddetmek, kabul etmemek, mazeret beyan etmek, yabana atmak*
Sie lehnt **unsren Vorschlag** ab.

achten: *saymak, saygı göstermek, tanımak, riayet etmek*
Das Volk achtet **den Präsidenten**.

ändern: *değiştirmek, başkalaştırmak, tadil etmek*
Der Schneider ändert **das Kleid**.

ärgern: *kızdırmak, öfkelendirmek*
Sie ärgern immer **den Lehrer**.

bauen: *inşa etmek, yapmak*
Ich werde **mein Haus** selbst bauen.

beantworten: *cevaplandırmak, cevap vermek*
Die Schüler konnten **die Frage** nicht beantworten.

beeindrucken: *tesir etmek, etkilemek*
Das Theater hat **uns** sehr beeindruckt.

beginnen: *başlamak, teşebbüs etmek, girişmek*
Der Lehrer beginnt **den Unterricht** immer pünktlich.

begrüßen: *karşılamak, selamlamak, memnuniyetle karşılamak, uygun görmek*
Der Gastgeber begrüßt **seinen Gast** vor der Tür.

bekommen: *almak, elde etmek*
Ich habe **ein Geschenk** bekommen.

beleidigen: *kırmak, incitmek, hakaret etmek, rencide etmek*
Man soll **niemanden** beleidigen.

benutzen: *kullanmak, faydalanmak, sömürmek*
Ich benutze immer **ein Wörterbuch**.

besitzen: *sahip olmak, elde etmek*
Mein Onkel besitzt **ein großes Restaurant**.

besuchen: *ziyaret etmek, uğramak*, (doktor, konser vs.)gitmek, (okul)*devam etmek*
Ich will heute **meinen kranken Nachbarn** im Krankenhaus besuchen.

beschmutzen: *kirletmek, pislemek, lekelemek*
Das Kind hat **sein Gesicht** beschmutzt.

bilden: *oluşturmak, kurmak, şekil vermek, tertip etmek, yetiştirmek, örgütlemek*
Einige Schüler bilden **keinen richtigen Satz**.

bitten: *rica etmek, dilemek, istirham etmek, yalvarıp yakarmak*
Darf ich Sie um **etwas** bitten?

brauchen: *ihtiyacı olmak, gereksinmek, ihtiyaç duymak*
In vielen Ländern braucht man **Frieden**.

drehen: *çevirmek, döndürmek, bükmek, kıvırmak, yuvarlamak*
Er dreht **den Kopf** zur Tür.

erben: *mirasa konmak, miraslanmak, miras olarak kalmak*
Ich habe **das Gut** von meinem Großvater geerbt.

erfinden: *icat etmek, bulmak, uydurmak, kırmak*
Gutenberg hat **Buchdruckkunst** erfunden.

ergänzen: *tamamlamak, bütünlemek, doldurmak*
Ergänzen Sie **diesen Satz** richtig!

erreichen: *ulaşmak, yetişmek, varmak, er(iş)mek, elde etmek, emeline kavuşmak*
Wir konnten **den Bus** pünktlich erreichen.

erschrecken: *korkutmak, ürkütmek, yıldırmak*
Der Hund hat **die Dame** erschreckt.

erwarten: *birini/bir şeyi beklemek, ummak*
Wir erwarten heute Abend **einen Gast**.

es gibt: *var*
Gibt es in dieser Stadt **einen Parkplatz**?

essen: *yemek*
In der Türkei isst man **viel Brot**.

fangen: *tutmak, yakalamak, avlamak, tutuşmak*
Die Polizei fängt **den Dieb** sehr schnell.

finden: *bulmak, rast gelmek*
Viele Menschen finden **keine Arbeit**.

fordern: *talep etmek, istemek, mahkemeye* (düelloya) *davet etmek*
Der Händler fordert **einen günstigen Preis**.

fördern: *desteklemek, teşvik etmek,* (maden vs.) *çıkarmak*
Dieser Verein fördert **arme Studenten**.

fragen: *sormak, danışmak, başvurmak*
Der Ausländer fragt **den Mann** nach der Adresse.

gewinnen: *kazanmak, elde etmek, fayda sağlamak*
Er hat **viel Geld** verdient.

gründen: *kurmak, tesis etmek, bir şeye dayandırmak*
Atatürk hat **die Türkische Republik** gegründet.

grüßen: *selam vermek, selamlamak*
Grüßen Sie bitte **ihn** von mir!

haben: *sahip olmak*
Ich habe **einen sehr netten deutschen Freund**.

hängen: *asmak, takmak, bağlamak, sarkıtmak, ipe çekmek*
Ich hänge **den Mantel** an den Haken.

hassen: *nefret etmek, kin beslemek*
Viele Menschen auf der Welt hassen **den Krieg**.

heben: *kaldırmak, yükseltmek,* (gemi)*yüzdürmek, moralize etmek*
Die Mutter hob **das Kind** in den Kinderwagen.

hören: *işitmek, duymak, dinlemek, haber almak, kulak asmak, derslere devam etmek*
Ich habe gestern in der Nacht **eine seltsame Stimme** gehört.

kennen: *tanımak, bilmek, tanışmak*
Der Lehrer kennt **den Namen** mancher Schüler nicht.

langweilen: *canını sıkmak*
Der Redner langweilte **die Leute** mit langen Erklärungen.

lesen: *okumak*
Ich lese **einen Roman** von Yaşar Kemal.

lieben: *sevmek, hoşlanmak, beğenmek, aşık olmak, bayılmak*
Ich liebe **dich** sehr.

morden: *öldürmek, katletmek*
Man hat in diesem Krieg **viele unschuldige Menschen** gemordet.

operieren:	*ameliyat etmek, bir şeyi kullanmak, tatbik etmek*
	Der Chirurg hat sofort **den Verletzten** operiert.
reinigen:	*temizlemek, yıkamak, fırçalamak, ayıklamak, sadeleştirmek*
	Ich habe **die Kleidungsstücke** gereinigt.
rufen:	*çağırmak, bağırmak, seslenmek, haykırmak,*(kuş)*ötmek, çağırmak*
	Ich rief **ihn**, aber er hörte nicht.
sehen:	*görmek, bakmak, farkına varmak, tanımak, anlamak*
	Ich habe so **einen Unfall** nirgendwo gesehen.
singen:	*şarkı söylemek, türkü çağırmak,* (kuş)*ötmek, şakımak,* (kulak)*çınlamak*
	Meine Tochter singt immer **das gleiche Lied**.
treffen:	*rastlamak, karşılaşmak, buluşmak, isabet ettirmek, vurmak*
	Wann können wir **uns** wieder treffen?
trinken:	*içmek, emmek, içine çekmek*
	Die Kinder müssen jeden Tag **Milch** trinken.
verfolgen:	*izlemek, takip etmek, kovalamak, zulmetmek*
	Die Polizei verfolgt **den Verbrecher**.
verlängern:	*uzatmak, eklemek, büyültmek*
	Die Polizei hat **meinen Pass** verlängert.
verlassen:	*bırakmak, terk etmek, ayrılmak*
	Ich habe **meine Heimat** vor vielen Jahren verlassen.
verstehen:	*anlamak, idrak etmek, akıl erdirmek, bilmek*
	Der Ausländer hat **mich** nicht verstanden.
verteidigen:	*savunmak, müdafaa etmek, korumak*
	Die Soldaten haben damals **das Land** verteidigt.
zerreißen:	*yırtmak, parçalamak, eskitmek, dağıtmak, koparmak*
	Meine Freundin hat **meinen Brief** zerrissen.
zerbrechen:	*kırmak, parçalamak*
	Das Dienstmädchen hat **die schönste Tasse** zerbrochen.

3. *Dativ* ile Kullanılan Eylemler

Bazı eylemler sadece *Dativ* ile kullanılır. Diğer bir deyişle, bunların *Dativobjekt*'i (yönelme durumundaki nesnesi. Türkçede dolaylı tümleç olarak geçer.) vardır. Bir eylemin *Dativ* ile kullanılıp kullanılmadığını öğrenmek için cümlenin yüklemine **wem** (*kime*) sorusu sorulur. Nesneler için Türkçedeki gibi (*neye*) bir soru sözcüğü yoktur. Almancadaki *Dativobjekt,* yani **wem** sorusuna cevap olan şey genellikle bir kişidir, pek azı nesnedir:

danken: *teşekkür etmek*

Wem danken Sie?	***Kim-e*** *teşekkür ediyorsunuz*?
Ich danke **dem Lehrer**. Wem? Dativobjekt	***Öğretmen-e*** *teşekkür ediyorum.*

Almanca, *Dativ* ile kullanılan eylemlerin çoğu Türkçedekilerle aynıdır, ancak aynı olmayan eylemler de vardır. Özellikle bunlara dikkat etmek gerekir. Örneğin **zuhören** ve **gratulieren** eylemleri Almancada *Dativ*, Türkçede ise *Akkusativ* ile kullanılmaktadır:

zuhören	:	*dinlemek, kulak asmak*
gratulieren	:	*kutlamak, tebrik etmek*

Wem gratulieren Sie?	***Kim-i*** *tebrik ediyorsunuz?*
Ich gratuliere **meinem Sohn**.	***Oğlum-u*** *tebrik ediyorum.*
Wem hören Sie zu?	***Kim-i*** *dinliyorsunuz?*
Ich höre **dem Professor** zu?	***Profesör-ü*** *dinliyorum.*

Almancada sadece *Dativ* ile kullanılan eylemlere şu örnekler verilebilir:

angehören:	*ait olmak, üyesi olmak*
	Sie gehören **dem Deutschlehrerverband** an.
antworten:	*cevap vermek*
	Die Schülerin antwortet **dem Lehrer** nicht.
auffallen:	*gözüne çarpmak, gözüne batmak, dikkatini çekmek*
	Diese armen Menschen fallen **uns** sofort auf.
ausweichen:	*kaçınmak, çekinmek, rastlamamaya çalışmak*
	Man soll immer **der Gefahr** ausweichen.
beistehen:	*yardım etmek, omuz vermek, yardımı dokunmak*
	Meine Freunde stehen **mir** in allen Schwierigkeiten bei.
beitreten:	*girmek, katılmak, üye olmak*
	Mein Vater trat **diesem Verein** bei.
belieben:	*arzu etmek, hoşuna gitmek*
	Tun Sie, was **Ihnen** beliebt!
bleiben:	*kalmak, artakalmak*
	Was bleibt **dir** von diesem Geld?
danken:	*teşekkür etmek*
	Ich danke **Ihnen** für das schöne Geschenk.
einfallen:	*akla, hatıra gelmek, içine doğmak, aklından geçmek, hatırına gelmek*
	Der Name deiner Tante fällt **mir** nicht ein.
entfliehen:	*kaçmak, kaçıp kurtulmak*
	Der Verbrecher konnte **ihren Verfolgern** nicht entfliehen.
entgehen:	*kurtulmak, atlatmak, gözünden kaçmak*
	Wir sind mit knapper Not **einem Unglück** entgangen.
entsprechen:	*uymak, uygun düşmek, işine gelmek, benzemek, denkleşmek*
	Dieses Auto entspricht **meinen Erwartungen**.
fehlen:	*eksik, noksan olmak muhtaç olmak, yokluğu hissedilmek*
	Was fehlt **Ihnen**?
fluchen:	*lânet etmek, okumak, beddua etmek, küfretmek*
	Die unglücklichen Menschen fluchen **ihrem Schicksal**.
folgen:	*izlemek, takip etmek, arkasından gelmek/gitmek, uymak, yerine geçmek, itaat etmek*
	Folgen Sie **mir** bitte!
gefallen:	*beğenmek, hoşa gitmek*
	Die Türkei gefällt **uns** sehr.
gehorchen:	*itaat etmek, söz dinlemek*
	Die Kinder sollen **ihren Eltern** gehorchen.

gehören: *birine ait olmak, birinin olmak*
Diese Villa gehört **meiner reichen Schwester**.

gelingen: *başarmak, muvaffak olmak*
Der Versuch ist endlich **dem Wissenschaftler** gelungen.

genügen: *yetmek, kafi gelmek, idare etmek, yerine getirmek*
Danke sehr, das genügt **mir**.

glücken: *başarmak, rast gelmek*
Heute ist **mir** alles geglückt.

gratulieren: *kutlamak, tebrik etmek*
Ich gratuliere **dir** zum Geburtstag.

grollen: *küsmek, kırılmak, garez beslemek*
Monika grollt **ihrer Nachbarin**.

helfen: *yardım etmek, arka vermek, yardımı dokunmak, kolaylaştırmak, yaramak, iyi gelmek*
Wir sollen **den armen Menschen** in unserem Land helfen.

kondolieren: *baş sağlığı dilemek, taziyede bulunmak*
Ich habe **meinem Freund** zum Tode seines Vaters kondoliert.

missfallen: *beğenmemek, hoşuna gitmemek, gözüne batmak*
Das Verhalten des Schülers missfiel **dem Lehrer**.

misslingen: *başaramamak, becerememek*
Das Experiment ist **dem Wissenschaftler** misslungen.

misstrauen: *güvenmemek*
Man muss **einem unehrlichen Menschen** misstrauen.

nachlaufen: *arkasından koşmak*
Der Junge ist **dem Mädchen** nachgelaufen.

passen: *uymak, yakışmak, işine gelmek*
Der Anzug meines Bruders passt **mir** nicht.

schaden: *zarar vermek, zararı dokunmak*
Das Rauchen schadet **meiner Gesundheit**.

schmeicheln: *yaltaklanmak, yüze gülmek, dalkavukluk etmek, koltuklamak*
Er schmeichelt **dem Direktor**.

vertrauen: *güvenmek, itimat etmek, inanmak*
Man kann nicht **jedem** vertrauen.

widerstehen: *karşı koymak, direnmek, dayanmak, zıddına gitmek*
Ich kann **diesem Kuchen** nicht widerstehen.

zuhören: *dinlemek, kulak asmak*
Die Studenten hören **dem Professor** aufmerksam zu.

zujubeln: *coşku ile karşılamak, alkışlamak*
Das Volk jubelte **dem König** begeistert zu.

zureden: *birini inandırmaya / konuşarak etkilemeye çalışmak, iknaya çalışmak*
Ich habe **meinem** Vater gut zugeredet, dieses Angebot anzunehmen.

zuschauen: *bakmak, seyretmek*
Die Leute schauen neugierig **dem Unfall** zu.

zustimmen: *kabul etmek, onaylamak*
Der Direktor stimmt **meinem Plan** zu.

4. *Akkusativ* ve *Dativ* ile Kullanılan Eylemler

Bazı eylemler de hem *Akkusativ* hem *Dativ* ile kullanılır. Dolayısıyla bunların hem *Akkusativobjekt*'i hem de *Dativobjekt*'i vardır. Ancak bir cümlede her ikisi de yer alabileceği gibi, bunlardan sadece bir tanesi de yer alabilir. Bu tür eylemlerde genellikle *Dativobjekt* bir kişi, *Akkusativobjekt* ise bir nesne olur.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, bir eylemin *Akkusativ* ya da *Dativ* ile kullanılıp kullanılmadığını kişiler ve nesnelerde aşağıdaki sorularla belirleyebiliyorduk:

		Kişiler		Nesneler	
Akkusativ	:	**wen**	*kim-i*	**was**	*ne(yi)*
Dativ	:	**wem**	*kim-e*	...	

• **schreiben**: *yazmak*

Wem schreiben Sie? — ***Kim-e*** *yazıyorsunuz?*

Ich schreibe **meinem Vater**. — ***Babam-a*** *yazıyorum.*
Wem? Dativobjekt

Was schreiben Sie? — **Ne-y-i** *yazıyorsunuz?*

Ich schreibe **den Brief**. — **Mektub-u** *yazıyorum.*
Was? Akkusativobjekt

Ich schreibe **meinem Sohn** (Wem? Datobj.) **den Brief** (Was? Akkobj.). — ***Oğlum-a mektub-u*** *yazıyorum.*

Almanca ve Türkçede bu tür eylemlerden aynı yapıda olanlar vardır. Ancak birbirine uymayan ve çok farlı olan eylemler de söz konusudur:

verheimlichen: *birinden bir şeyi gizlemek, saklamak*

Die Politiker haben **dem Volk** (Wem? Datobj.) **die Wahrheit** (Was? Akkobj.) verheimlicht.

Politikacılar ***gerçeğ-i halk-tan*** *gizledi.*

Dikkat edilirse Türkçe cümlede sadece *Akkusativobjekt* uymakta, *Dativobjekt* ise uymamaktadır.

Aşağıdaki örnekte de yine Türkçeye uymayan durumlar söz konusudur:

verzeihen: *birini bir şeyden dolayı affetmek, birinin bir şeyini bağışlamak, hoş görmek*

Ich verzeihe **dem Schüler** (Wem? Datobj.) **seine Unhöflichkeit** (Was? Akkobj.).

Öğrenci-nin saygısızlığ-ını *bağışlıyorum.*

Akkusativ ve *Dativ* ile kullanılan eylemler için şu örnekler verilebilir:

anbieten: *ikram etmek, sunmak, teklif etmek, tahkim etmek*
Darf ich **Ihnen eine Tasse Kaffee** anbieten?

anvertrauen: *teslim, emanet etmek, sır açmak, havale etmek, üstüne bırakmak*
Ich habe **dem Lehrling die Werkstattschlüssel** anvertraut.

aufdrängen: *zorla kabul ettirmek*
Mein Freund hat **mir das Geschenk** aufgedrängt.

aufzwingen: *birini bir şeyi alması için zorlamak, zorla kabul ettirmek*
Der Gastgeber will **dem Gast** noch **ein Glas Wein** aufzwingen.

befehlen: *emretmek, emir vermek, kumanda etmek*
Der Kommandeur befiehlt **der Armee den Generalangriff**.

bereiten: *hazırlamak, sebebiyet vermek, sebep olmak*
Die Hausfrau bereitet **den Gästen das Frühstück**.

berichten: *bildirmek, haber vermek, anlatmak, nakletmek, raportörlük etmek*
Er berichtet **ihnen einen unerwarteten Unfall**.

beweisen: *kanıtlamak, ispatlamak*
Der Lehrer beweist **den Schülern ihre Fehler**.

bezahlen: *ödemek*
Ich bezahle **Ihnen die Rechnung** sofort.

bringen: *getirmek, götürmek, nakletmek, refakat etmek, sevk etmek*
Die Mutter brachte **den Kindern Schokolade**.

empfehlen: *önermek, tavsiye etmek*
Der Fremdenführer empfiehlt **den Touristen deutsche Produkte**.

entreißen: *elinden zorla almak, koparmak, gasp etmek, kapmak*
Der Dieb entriss **der alten Dame die Handtasche**.

entziehen: *birinin elinden almak, mahrum bırakmak*
Die Behörde hat **den Händlern die Verkaufslizenz** entzogen.

erlauben: *izin vermek, müsait olmak*
Der Arzt erlaubt **den Kranken das Rauchen** nicht.

erzählen: *anlatmak, söylemek, nakletmek, öykülemek, bahsetmek*
Die Großmutter erzählte **den kleinen Kindern merkwürdige Geschichten**.

geben: *vermek, bahşetmek, getirmek, bırakmak, temin etmek*
Ich gab **ihm einen Roman**.

glauben: *inanmak, iman etmek, itimat etmek*
Das glaube ich **dir** nicht.

gönnen: *kıskanmamak, gözü olmamak, uygun görmek, vermek, bahşetmek, esirgememek*
Er gönnt **mir mein Glück** nicht.

kaufen: *satın almak*
Mein Vater hat **mir** zum Geburtstag **einen Computer** gekauft.

lassen: *bırakmak, terk etmek, müsaade etmek, mani olmamak, yaptırmak*
Lassen Sie **mir dieses Buch** noch einige Tage!

leihen: *ödünç vermek*
Er hat **mir sein Fahrrad** für einen Tag geliehen.

liefern: *teslim etmek, göndermek, tedarik etmek, vermek*
Wann liefert **uns** die Firma **die Ware** ins Haus.

melden:	*bildirmek, haber vermek, ihbar etmek, tebliğ etmek, rapor vermek*
	Melden Sie **mich dem Chef**!
mitteilen:	*bildirmek, tebliğ etmek*
	Ich muss **Ihnen** leider mitteilen, **dass der Direktor heute nicht mehr da ist**.
	Er hat **mir eine frohe Botschaft** mitgeteilt.
nehmen:	*atmak, haber vermek*
	Der Dieb hat **meiner Nachbarin das ganze Geld** genommen.
offenbaren:	*açığa vurmak, açıklamak, bildirmek*
	Der junge Mann offenbarte **ihr seine Liebe.**
opfern:	*kurban etmek, feda etmek*
	Die alten Römer opferten **ihren Göttern Tiere**.
rauben:	*mahrum bırakmak, çalmak, aşırmak*
	Der Dieb raubte **dem Reisenden die Handtasche**.
raten:	*tavsiye etmek, öğütlemek, öğüt vermek, yapmasını salık vermek*
	Er hat **mir** geraten, **zu diesem Arzt zu gehen**.
reichen:	*uzatmak, vermek, takdim etmek*
	Würden Sie **mir** bitte **den Salz** reichen?
schenken:	*armağan / hediye etmek, bahşetmek, bağışlamak*
	Meine Tante hat **mir** zu Weihnachten **eine Armbanduhr** geschenkt.
schicken:	*göndermek*
	Die Firma schickte **mir das Paket** in vier Tagen.
schreiben:	*yazmak*
	Meine Freundin schreibt **mir** zur Zeit **keinen Brief**.
senden:	*göndermek, yollamak*
	Die Firma hat **uns die bestellte Ware** sofort gesandt.
stehlen:	*çalmak, çalıp çırpmak, aşırmak, hırsızlık etmek*
	Der Dieb hat **mir** vor einer Woche **das Fahrrad** gestohlen.
untersagen:	*yasaklamak*
	Die Stadtverwaltung hat **den Menschen das Betreten** des Rasens untersagt.
übergeben:	*vermek, teslim etmek, emanet etmek, devretmek, sunmak*
	Der alte Direktor übergab **seinem Nachfolger das Amt**.
überlassen:	*bırakmak, terk etmek, vermek*
	Ich überlasse **dir meine Wohnung** für ein Jahr.
verbergen:	*saklamak, gizlemek, örtmek*
	Du verbirgst **mir** doch **etwas**!
verbieten:	*yasaklamak, men etmek, kapatmak*
	Man hat **den Menschen das Rauchen** in den öffentlichen Räumen verboten.
verheimlichen:	*gizlemek, saklamak, örtmek, belli etmemek*
	Meine Kollegen haben **mir den wahren Sachverhalt** verheimlicht.

verkaufen:	*satmak, elden çıkarmak*
	Mein Nachbar will **mir sein neues Auto** verkaufen.
versagen:	*esirgemek, mahrum etmek, reddetmek, çok görmek*
	Ihr Vater hat **ihr seine Unterstützung** versagt.
versprechen:	*söz vermek, vaat etmek*
	Man hat **dem Finder eine Belohnung** versprochen.
verschweigen:	*söylememek, gizlemek, bahsetmek, belli etmemek*
	Sie haben **uns die Wahrheit** verschwiegen.
verweigern:	*bir şeyi reddetmek, kabul etmemek, vermemek*
	Sie haben **mir die Genehmigung** verweigert.
verzeihen:	*birini bir şeyden dolayı affetmek, birinin bir şeyini bağışlamak / hoş görmek*
	Verzeihen Sie **ihr ihre Unhöflichkeit**!
vorlesen:	*birine bir şeyi okumak*
	Der Lehrer liest **den Schülern ein Gedicht** vor.
vortragen:	*okumak, sunmak, anlatmak*
	Der Autor hat **den Zuhörern einen kleinen Auschnitt** aus seinem Roman vorgetragen.
vorwerfen:	*bir şeyi birinin önüne atmak*
	Der Tierwärter wirft **den Raubtieren große Fleischstücke** vor.
wegnehmen:	*birinin elinden bir şeyi almak, el koymak*
	Mein Sohn hat **mir das Auto** weggenommen.
widmen:	*ithaf etmek, birinin adına sunmak*
	Ich widme **dieses Buch meinen zwei Töchtern**.
zeigen:	*göstermek, ispat etmek, seyrettirmek, gezdirmek*
	Ich habe **meinem deutschen Freund die Stadt Ankara** gezeigt.
zumuten:	*birinin uygunsuz bir şey yapmasını istemek, beklemek, birine bir iş için peşkeş çekmek*
	Sie können **dem kleinen Kind eine so schwierige Arbeit** nicht zumuten.

5. *Akkusativ* ve *Dativ* ile Kullanılmayan Eylemler

Bazı eylemler de ne *Akkusativ* ne de *Dativ* ile kullanır. Yani hiçbir nesnesi yoktur. Bu tür eylemlere **wen** *(kimi)*, **was** *(neyi)* ya da **wem** *(kime)* soruları sorulduğu zaman bir cevap alınamaz. Bunlar genellikle geçişsiz *(intransitiv)* eylemlerdir:

kommen: *gelmek, varmak, ulaşmak, vasıl olmak, türemek, bir şeyden ileri gelmek*

Ich **komme** von meiner Tante. *Teyzemden geliyorum.*

liegen: *yatmak, bulunmak, durmak*

Deutschland **liegt** in Europa. *Almanya Avrupa'dadır.*

schlafen: *uyumak, dikkat etmemek, cinsel ilişkide bulunmak*

Das Baby **schläft** im Bett. *Bebek yatakta uyuyor.*

6. İki *Akkusativ* ile Kullanılan Eylemler

Almanca bir cümlede genel olarak iki *Akkusativ* yer almaz. Cümlede bir *Akkusativ* varsa, diğer(ler)i ya *Dativ* ya da *Genitiv* olur. Ancak çok az sayıdaki bazı eylemler cümlede iki *Akkusativ*'le kullanılır. Dolayısıyla bu tür eylemlerin iki tane *Akkusativobjekt*'i (nesnesi) vardır:

lehren: *öğretmek*

Der Lehrer lehrt **meinen Sohn** **das Schwimmen**. *Öğretmen **oğlum-a yüzme-yi** öğretiyor.*

Der Lehrer lehrt	**meinen Sohn** Akkusativobj. **Wen**: kime	**das Schwimmen**. Akkusativobj. **Was**: neyi

Dikkat edilirse Almancada iki tane *Akkusativobjekt* yer almaktadır. Bunlardan ikincisi Türkçeye uymaktadır.

Sayıları çok az olan bu tür eylemler için şu örnekler verilebilir:

heißen: *adlandırmak, demek*

Er hieß **seinen Sohn einen Dummkopf**.

kosten: *mal olmak*

Diese wissenschaftlichen Studien kosteten **den Wissenschaftler fünf Jahre**.

nennen: *isim vermek, nitelemek, demek*

Ich nenne **ihn Peter**.

Nennen Sie **das eine Arbeit**?

Sie nannte **ihn einen Feigling**.

rufen: *çağırmak, seslenmek*

Wir rufen **ihn Heini**.

Die Mutter ruft **ihren Sohn Peterchen**.

schelten: *azarlamak, demek*

Meine Nachbarin schilt **ihren Sohn einen Faulpelz**.

schimpfen: *küfretmek, demek*

Sie hat **ihren Nachbarn einen Narren** geschimpft.

7. *Genitiv* ile Kullanılan Eylemler

Genitiv ile kullanılan eylemlere bugün artık nadiren rastlanmaktadır. Bu tür eylemler daha çok resmi dilde ve ağırlıklı olarak da hukuk dilinde görülür. Bu eylemlerin *Genitivobjekt*'i (aitlik bildiren nesnesi) vardır:

sich rühmen: *övünmek*

Man muss sich	**seiner Tat** nicht rühmen. *İnsan yaptıklarıyla övünmemeli.* Genitivobjekt
sich erfreuen:	*bir şeye sahip olmak, bir şeyden faydalanmak* Dieser Herr erfreute sich **bester Gesundheit**.
sich bedienen:	*kullanmak, faydalanmak, istifade etmek, müracaat etmek* Bitte bedienen Sie sich **des Fahrstuhls**!

bedürfen:	*ihtiyacı olmak, lüzumlu olmak*
	Der Krankenbesuch bedurfte **der Genehmigung** des Chefarztes.
sich begeben:	*vazgeçmek, sarfınazar etmek, kaybetmek; işe başlamak, koyulmak*
	Damit hat er sich **dieses Vorteils** begeben.
sich bemächtigen:	*emri altına almak, zaptetmek, yakalamak, ele geçirmek*
	Er hat sich **dieser Sache** bemächtigt.
sich gedenken:	*birini / bir şeyi düşünmek, hatırlamak, anmak*
	Er gedenkt sich **seiner Weltreise** im letzten Jahr.
sich rühmen:	*övünmek*
	Man muss sich **seiner Tat** nicht rühmen.
sich vergewissern:	*bir şey hakkında tam kanaat getirmek, emin olmak istemek*
	Ich wollte mich **der Richtigkeit** dieser Adresse vergewissern.
sich schämen:	*bir şeyden dolayı utanmak, mahcup olmak*
	Ich schäme mich **seines Verhaltens**.

8. *Akkusativ* ve *Genitiv* ile Kullanılan Eylemler

Az sayıdaki bazı eylemler de *Akkusativ* ve *Genitiv* ile kullanılır. Bunlar daha çok resmi dilde ve hukuk dilinde görülür. Bu tür eylemlerin bir *Akkusativobjekt,* bir de *Genitivobjekt*'i vardır.

anklagen:	*birini bir şeyle suçlamak*
	Man klagt **diesen Bettler des Meineids** und **des Betrugs** an.
bezichtigen:	*birini bir şeyle suçlamak*
	Er bezichtigt **seinen Kollegen der Unehrlichkeit**.
berauben:	*mahrum etmek, gasp etmek*
	Man hat **ihn seines Rechtes** beraubt.
beschuldigen:	*suçlamak, itham etmek*
	Man beschuldigte **diesen armen Mann des Diebstahls**.
entbinden:	*bir şeyden affedilmek, üzerinden alınmak, muaf tutmak, elinden almak*
	Man hat **ihn seiner Verpflichtung** entbunden.
entheben:	*birini bir şeyden kurtarmak, esirgemek, muaf tutmak, elinden almak*
	Man hat **den Direktor seines Amtes** entbunden.
überführen:	*birinin suçunu ispat etmek*
	Die Polizei überführte **den Autofahrer der Trunkenheit** am Steuer.
verdächtigen:	*birini suçlamak, birinin bir şeyinden şüphelenmek*
	Man verdächtigt **den Zeugen der Lüge**.
würdigen:	*birini bir şeye lâyık görmek, tenezzül etmemek*
	Er würdigte **mich keines Blickes**.

9. *Präposition*'larla Kullanılan Eylemler

Almancada birçok eylem *Präposition*'la kullanılır ve bunlar edatlı(ilgeçli) tümleç (*Präpositionalobjekt*) olur. Eylemle kullanılan *Präposition* eylemin anlamını kısmen ya da tamamen değiştirebilir. Bazı eylemler sadece bir, bazıları ise aynı anda birden fazla *Präposition*'la kullanılabilir. Bu nedenle sadece bir *Präposition*'la kullanılan eylemlere özellikle dikkat etmek ge-

rekir. Ayrıca bu tür eylemleri öğrenirken hangi *Präposition*'larla kullanıldıklarını ve söz konusu *Präposition*'ların *Akkusativ*'le mi yoksa *Dativ*'le mi kullanıldığını birlikte öğrenmek gerekir. Çünkü *Präposition*'ların bazıları sadece *Akkusativ*, bazıları sadece *Dativ*, bazıları hem *Akkusativ* hem *Dativ* ve bazıları da *Genitiv* ile kullanılmaktadır. *Präposition*'lar kendisinden sonra gelen adı etkiledikleri için onların ne ile kullanıldıklarını bilmek gerekir. *Präposition* ile kullanılan bir eylemin *Akkusativobjekt*'i ya da *Dativobjekt*'i ya da iki tane *Präpositionalobjekt*'i olabilir. Almancadaki *Präposition*'lu eylemlerin bir kısmı Türkçedeki eylemlere uymaktadır. Ancak uymayanlar da çoktur. İşte asıl güçlük de buralarda doğmaktadır.

jdm für etwas A* **danken**: *birine bir şey için teşekkür etmek*

Ich danke meinem Freund **für die Hilfe** . — *Arkadaşıma* ***yardım için*** *Teşekkür ediyorum.*

(**für die Hilfe** = Präpositionalobjekt)

mit jdm D **sprechen**: *biriyle konuşmak, görüşmek*

Er spricht **mit dem Lehrer**. — *O,* ***öğretmenle*** *konuşuyor.*

(**mit dem Lehrer** = Präpositionalobjekt)

Dikkat edilirse Almancadaki eylemler Türkçedekilere benzemektedir. Ancak aşağıda da göreceğimiz gibi her zaman aynı olmaz:

jdm D **zu etwas** D **gratulieren**: *birini bir şeyden dolayı tebrik etmek*

Ich gratuliere meinem Sohn **zum Geburstag**. — *Oğlumun* ***doğum gününü*** *kutluyorum.*

(meinem Sohn = Dativobjekt; **zum Geburstag** = Präpositionalobjekt)

jdn A bitten um etwas A: *birinden bir şey rica etmek*

Ich bitte meinen Freund **um eine Zigarette**. — *Arkadaşımdan* ***bir sigara*** *rica ediyorum.*

(meinen Freund = Akkobj.; **um eine Zigarette** = Präpositionalobjekt)

sich bei jdm D **über jdn/etwas** A **beschweren**: *birini/bir şeyi birine şikâyet etmek*

Der neue Angestellte beschwert sich **bei dem Direktor** **über seinen Kollegen**.

(**bei dem Direktor** = Präpositionalobjekt; **über seinen Kollegen** = Präpositionalobjekt)

Yeni memur ***müdüre iş arkadaşını*** *şikâyet ediyor.*

Daha önce, *Akkusativ*- ya da *Dativobjekt*'i öğrenmek için nasıl soru sorulduğunu öğrenmiştik. *Präpositionalobjekt* için de birtakım sorular sorulur. Bunlara geçmeden önce *Präpositionalobjekt*'in nelerden oluştuğunu bilmek gerekir. *Präpositionalobjekt,* bir *Präposition* ve bir addan ya da onun yerini tutan bir adıldan (*Pronomen*) oluşur. *Präposition* soru ve cevapta daima yer alır. *Präpositionalobjekt* için soru sorulurken ya kişi (*Person*) ya da nesneye (*Sache*) göre soru sorulur. Bu nedenle kişi ve nesnelere göre soru ve cevaplama biçimleri farklı olur. Bu yönüyle Türkçeye uymaktadır. Şimdi kişi ve nesnelerde nasıl olduklarına bir bakalım:

Kişiler

an jdn/etwas A **denken**: *birini/bir şeyi düşünmek*

İlayda denkt **an ihren Vater**. — *İlayda* ***babasını*** *düşünüyor.*

(**an ihren Vater** = **an** wen?)

An wen denkt sie?	O ***kimi*** *düşünüyor?*
Denkt sie **an ihren Vater**?	O ***babasını*** *mı düşünüyor?*
Ja, sie denkt **an ihn**.	*Evet, o* ***onu*** *düşünüyor.*

sich mit jdm D **über jdn/etwas** A **unterhalten**: *biriyle biri / bir şey hakkında sohbet etmek*

Wir unterhalten uns **mit dem Gast**.	*Biz* ***misafirle*** *sohbet ediyoruz.*
mit wem?	

Mit wem unterhalten wir uns?	*Biz* ***kiminle*** *sohbet ediyoruz?*
Unterhalten wir uns **mit dem Gast**?	*Biz* ***misafirle*** *mi sohbet ediyoruz?*
Ja, wir unterhalten uns **mit ihm**.	*Evet,* ***biz onunla*** *sohbet ediyoruz.*

Dikkat edilirse, *Präposition*'dan sonra gelen ad bir kişi ile ilgiliyse, *Präpositionalobjekt* için soru sorulurken önce *Präposition,* sonra **wen/wem** gibi soru sözcükleri gelmektedir (**an wen/mit wem**). Eğer *Präposition Akkusativ* ile kullanılıyorsa **wen**, *Dativ* ile kullanılıyorsa **wem** soru sözcüğü gelmektedir. Cevap verirken de yine önce *Präposition*, sonra adın yerine kullanılan adılı gelmekte ve adın *Akkusativ* ya da *Dativ* olması durumuna göre adılın *Akkusativ* ya da *Dativ* biçimi alınmaktadır (**an ihn/mit ihm**). Bunları kısaca şöyle gösterebiliriz:

Kişiler

Soru		**Cevap**			
an **wen**?	→	an **ihren Vater**	*kimi?*	→	*babasını*
	→	an **ihn**		→	onu
mit **wem**?	→	mit **dem Gast**	*kiminle?*	→	*misafirle*
	→	mit **ihm**		→	*onunla*

Nesneler

Josef wartet **auf den Bus**.	*Josef* ***otobüsü*** *bekliyor.*
wo-r-auf?	
Wo-r-auf wartet er?	*O* ***neyi*** *bekliyor?*
Wartet er **auf den Bus**?	*O,* ***otobüsü*** *mü bekliyor?*
Ja, er wartet **da-r-auf**.	*Evet, o* ***onu*** *bekliyor.*

Unser Gast fährt **mit dem Zug**.	*Misafirimiz* ***trenle*** *gidiyor.*
wo-mit?	
Wo-mit fährt er?	*O* ***ne ile*** *gidiyor.*
Fährt er **mit dem Zug**?	*O,* ***trenle*** *mi gidiyor?*
Ja, er fährt **da-mit**.	Evet, o **onunla** gidiyor

Präposition'dan sonra bir nesne söz konusu olduğunda, *Präpositionalobjekt*'e soru sorulurken önce **wo** sözcüğü, sonra *Präposition* gelmektedir (**wo-mit**). Eğer bir *Präposition* bir ünlüyle (*Vokal*) başlıyorsa, **wo** ile *Präposition* arasına rahat konuşmayı sağlamak için **-r-** getirilir (**wo-r-auf**). Adı yerine adılıyla cevaplamak istediğimizde, önce **da** sözcüğü, sonra *Präposition* gelir (**da-mit**) ve yine aynı biçimde, ünlüyle başlayan *Präposition*'larda *Präposition* ile **da**'nın arasına **-r-** getirilir (**da-r-auf**). Bütün bunları aşağıdaki gibi gösterebiliriz:

Nesneler

Soru	**Cevap**		
wo-r-auf?	→ auf **den Bus**	*neyi*? →	*otobüsü*
	→ **da**-r-auf	→	onu
wo-mit?	→ mit **dem Zug**	*ne ile*? →	*trenle*
	→ **da**-mit	→	*onunla*

Bütün *Präposition*'lar göz önüne alındığında, kişi ya da nesne olma durumuna göre *Präpositionalobjekt* için soru sorulurken ya da cevap verilirken aşağıdaki gibi yapılır:

	Kişiler		Nesneler	
	Soru	**Cevap**	**Soru**	**Cevap**
Akkusativ	für wen? →	für ihn (dich vs.)	wofür? →	dafür
	durch wen? →	durch ihn "	wodurch? →	dadurch
	gegen wen? →	gegen ihn "	wogegen? →	dagegen
	an wen? →	an ihn "	woran? →	daran
	auf wen? →	auf ihn "	worauf? →	darauf
	über wen? →	über ihn "	worüber? →	darüber
	um wen? →	um ihn "	worum? →	darum
	in wen? →	in ihn "	worin? →	darin
Dativ	an wem? →	an ihm (dir vs.)	woran? →	daran
	bei wem? →	bei ihm "	wobei? →	dabei
	mit wem? →	mit ihm "	womit? →	damit
	nach wem? →	nach ihm "	wonach? →	danach
	von wem? →	von ihm "	wovon? →	davon
	zu wem? →	zu ihm "	wozu? →	dazu

darauf, daran, damit, darüber gibi sözcükler Almancada *Pronominaladverb* (adıl olarak kullanılan belirteç) olarak adlandırılır. Bunlar **dass** bağlacıyla (*Konjuktion*) ya da **zu + Infinitiv** ile kurulan yan cümlelerde (*Nebensatz*) sıkça geçer. Bu gibi durumlarda yan cümlenin içerdiği anlam, bu belirteçleri açıklar:

Alte Frau wartet darauf, **dass jemand ihr hilft**.
Pronominaladverb

*Yaşlı kadın **birinin kendisine yardım etmesini** bekliyor.*

Sie wartet **darauf**. — *O **onu** bekliyor.*
Pronominaladverb

Worauf wartet sie? — *O **neyi** bekliyor?*

dass jemand ihr hilft. — *birinin kendisine yardım etmesini*

Dikkat edilirse **darauf** belirtecini yan cümle yani **dass**'lı cümle açıklamaktadır. Yan cümle onun neyi beklediğini açıklamaktadır:

Sie wartet **darauf**, ← dass jemand ihr hilft.

Buna benzer şu örnekler de verilebilir:

Ich freue mich darüber, **dass ich ein schönes Geschenk bekommen habe.**

Güzel bir hediye aldığıma *seviniyorum.*

Wir hoffen darauf, **dass alle Studenten in kurzer Zeit Deutsch lernen.**

Bütün öğrencilerin kısa zamanda Almanca öğreneceğini *ümit ediyoruz.*

Adı geçen bu belirteçler *zu + mastar* (**zu + Infinitiv**) yapısı ile kurulan cümlelerle de açıklanır:

Wir haben uns daran gewöhnt, **jeden Tag um 6 Uhr aufzustehen.**

Her gün saat 6'da (yataktan) kalkmaya *alıştık.*

Wir haben uns **daran** gewöhnt.	*Biz **ona** alıştık.*
jeden Tag um 6 Uhr aufzustehen	***her gün saat 6'da (yataktan)kalkmak***

Präposition'larla kullanılan eylemlerin sayıları oldukça fazladır. Bu tür eylemleri *Präposition*'larla birlikte bir bütün olarak öğrenmek gerekir. Bu eylemler için örnek olarak şunlar verilebilir:

von jdm/etwas D abhängen*	:	*birine /bir şeye bağlı(bağımlı) olmak*
bei jdm D etw A abholen	:	*birinden bir şeyi gidip almak*
von jdm/ etw D etw A abschreiben	:	*birinden/bir şeyden bir şeyi kopya çekmek, bir şeyden bir şeyi çıkarmak, tenzil etmek*
auf jdn/etw A achten	:	*birine/bir şeye dikkat etmek*
etw A mit etw D addieren	:	*bir sayıyı bir sayıyla toplamak*
etw A mit etw D anfangen	:	*bir şeye bir şey ile başlamak*
mit etw D anfangen	:	*bir şey ile başlamak*
(es) auf jdn/etw A ankommen	:	*birine/bir şeye bağlı olmak*
auf etw A antworten	:	*bir şeye cevap vermek*
sich über jdn/etw A amüsieren	:	*biriyle/bir şeyle eğlenmek, alay etmek*
an etw D arbeiten	:	*bir şey üzerinde çalışmak*
für jdn/etw A arbeiten	:	*biri/bir şey için çalışmak*
sich über jdn / etw A ärgern	:	*birine / bir şeye kızmak*
jdn mit etw D ärgern	:	*birini bir şeyle kızdırmak*
etw / (sich) A auf etw A aufbauen	:	*bir şeyi bir şeye dayandırmak (bir şeye dayanmak)*
jdn zu etw D auffordern	:	*birini bir şey yapmaya davet etmek*
sich über jdn / etw A aufregen	:	*birine / bir şeye kızmak, sinirlenmek*
von etw D ausgehen	:	*bir fikirden hareket etmek, bir nedene dayanmak*
sich über jdn / etw A äußern	:	*biri / bir şey hakkında fikrini söylemek*
auf etw D basieren	:	*bir şeye dayan(dır)mak*
sich bei jdm D für etw A bedanken	:	*birine bir şey için (bir şeyden dolayı) teşekkür etmek*
sich mit etw D befassen	:	*bir şey ile uğraşmak*
jdn über etw A befragen	:	*birini bir şey hakkında sorguya çekmek*

sich / jdn von etw D befreien	:	*kendini / birini bir şeyden kurtarmak*
sich / jdn aus etw D befreien	:	*kendini / birini bir şeyin içinden, bir şeyden kurtarmak*
etw A mit etw D beginnen	:	*bir şeyi bir şey ile başlatmak, bir şeye bir şey ile başlamak*
mit etw D beginnen	:	*bir şeye başlamak, bir şey ile başlamak*
sich mit etw D begnügen	:	*bir şey ile yetinmek, bir şeye razı olmak*
etw A mit etw D begründen	:	*bir şeye bir şeyi neden göstermek*
auf etw D beharren	:	*bir şeyde ısrar etmek*
sich bei jdm D über jdn / etw A beklagen	:	*birine birini bir şeyi şikâyet etmek*
zu etw D beitragen	:	*bir şeye yardımı dokunmak, katkı sağlamak, bir şeyin oluşmasına yardım etmek*
sich um etw A bemühen	:	*bir şey için uğraşmak, gayret etmek*
jdn nach jdm / etw D benennen	:	*birine birinin / bir şeyin adını vermek*
etw A zu etw D benutzen	:	*bir şeyi bir şey için kullanmak*
jdm über jdn / etw A berichten	:	*birine biri / bir şey hakkında bilgi vermek*
auf etw D beruhen	:	*bir şeye dayanmak*
sich mit jdm / etw D beschäftigen	:	*biriyle / bir şeyle meşgul olmak*
jdn mit jdm / etw D beschäftigen	:	*birini biriyle / bir şeyle meşgul etmek*
sich auf etw A beschränken	:	*bir şey ile yetinmek, kendini bir şeyle sınırlamak*
jdn vor jdm / etw D beschützen	:	*birini birinden / bir şeyden korumak*
sich bei jdm D über jdn / etw A beschweren	:	*birine biri/bir şey hakkında şikâyette bulunmak, şikâyet etmek*
aus jdm/etw D bestehen	:	*birinden/bir şeyden oluşmak, meydana gelmek*
in etw D bestehen	:	*bir şeyden ibaret olmak*
sich an etw D beteiligen	:	*bir şeye katılmak, iştirak etmek*
jdn/etw nach etw D beurteilen	:	*biri/bir şey hakkında bir şeye göre hüküm vermek*
sich um jdn/etw A bewerben	:	*birine / bir şeye talip olmak, müracat etmek*
etw A mit etw D bezeichnen	:	*bir şeyi bir şey ile işaretlemek*
sich auf jdn/etw A beziehen	:	*biri / bir şey ile ilgili olmak, birinin/bir şeyin yerine geçmek*
jdn um etw A bitten	:	*birine bir şey için ricada bulunmak, birinden bir şey rica etmek*
jdn/etw für jdn/etw A brauchen	:	*biri/bir şey için birine/bir şeye ihtiyacı olmak*
für jdn/etw A bürgen	:	*birine, bir şeye kefil olmak, biri / bir şey için teminat vermek*
jdm für etw A danken	:	*birine bir şey için teşekkür etmek*
an jdn/etw A denken	:	*birini / bir şeyi düşünmek*
über etw A denken	:	*bir şey hakkında düşünmek*
über etw A diskutieren	:	*bir şey hakkında tartışmak*

etw A durch etw A dividieren	:	*bir sayıyı bir sayıy(l)a bölmek*
nach etw D duften	:	*bir şey kokmak*
sich in etw A eindringen	:	*bir şeyin içine nüfuz etmek, girmek*
auf etw A näher eingehen	:	*bir şeyden etraflıca bahsetmek, bir şeyi iyice izah etmek*
sich mit jdm D über etw A einigen	:	*biri ile bir şey hususunda (bir konuda) anlaşmak*
jdn zu etw D einladen	:	*birini bir şeye davet etmek*
jdn/etw in etw A einschließen	:	*birini/bir şeyi, bir yere kilitlemek, kapamak*
gegen jdn/etw A einschreiten	:	*birine/bir şeye karşı harekete geçmek, dava açmak*
in etw A eintreten	:	*bir yere, bir şeyin içine girmek*
in etw A einziehen	:	*bir yere taşınmak, girmek*
sich für jdn/etw A entscheiden	:	*birini / bir şeyi seçmek, biri / bir şey için karar vermek*
aus etw D entstehen	:	*bir şeyden oluşmak*
sich aus etw D ergeben	:	*bir şeyden meydana çıkmak, anlaşılmak*
sich an jdn/etw A erinnern	:	*birini / bir şeyi hatırlamak*
jdn an jdn/etw A erinnern	:	*birine birini/bir şeyi hatırlatmak*
jdn/etw an etw D erkennen	:	*birini/bir şeyi bir şeyden tanımak*
sich bei jdm D nach jdm/ etw D erkundigen	:	*birinden bir kimse/bir şey hakkında bilgi almak*
vor etw D erschrecken	:	*bir şeyden (aniden) korkmak*
über etw A erstaunen	:	*bir şeye hayret etmek*
von jdm/etw D erzählen	:	*birinden/bir şeyden bahsetmek*
auf jdn/etw A feuern	:	*birine/bir şeye ateş etmek*
um etw A flehen	:	*bir şey için yalvarmak*
vor jdm/etw D fliehen	:	*birinden/bir şeyden kaçmak*
aus etw D etw A folgern	:	*bir şeyden sonuç çıkarmak*
nach jdm/etw D forschen	:	*birini/bir şeyi araştırmak*
jdn nach jdm/etw D fragen	:	*birine birini/bir şeyi sormak*
sich auf etw A freuen	:	*(olacak) bir şeye önceden sevinmek*
sich über etw A freuen	:	*(olmuş) bir şeye sevinmek*
zu etw D führen	:	*bir sonuca götürmek, bir şeye ulaşmak, bir şeye sebep olmak*
sich vor etw D fürchten	:	*birinden/bir şeyden korkmak*
für jdn/etw A garantieren	:	*birine kefil olmak/ bir şeye garanti vermek*
es geht um etw A	:	*bir şeyin söz konusu olması*
zu jdm/etw D gehören	:	*birine/bir şeye ait olmak*
zu etw D gelangen	:	*bir şeye ulaşmak, erişmek*
in etw A geraten	:	*istenmeyen bir duruma düşmek, kapılmak, uğramak, bir şeye maruz kalmak*
sich an jdn/etw A gewöhnen	:	*birine/bir şeye alışmak*
jdn an etw A gewöhnen	:	*birini bir şeye alıştırmak*

an jdn/etw A glauben	:	*birine/bir şeye inanmak*
jdm zu etw D gratulieren	:	*birini bir şeyden dolayı tebrik etmek*
nach etw D greifen	:	*bir şeye elle erişmeğe çalışmak*
jdn/etw für jdn/etw A halten	:	*birini/bir şeyi biri/bir şey diye bilmek, sanmak, kabul etmek*
von jdm/etw D etw A halten	:	*biri/bir şey hakkında bir kanaate varmak, bir fikirde olmak, bir şey düşünmek, bir şey beklemek*
von jdm/etw D handeln	:	*birinden/bir şeyden bahsetmek*
es handelt sich um jdn/etw A	:	*birinin/bir şeyin söz konusu olması*
jdm bei etw D helfen	:	*birine bir şeyde yardım etmek*
über jdn/etw A herfallen	:	*birinin/bir şeyin üzerine atılmak, birine/ bir şeye saldırmak*
jdn an etw D hindern	:	*birinin bir şey yapmasını engellemek*
jdn auf etw A hinweisen	:	*birinin dikkatini bir şeye çekmek, birine bir şeyi önemle işaret etmek*
auf etw A hinweisen	:	*bir şeye dikkat çekmek, bir şeyi önemle belirtmek*
auf etw A hoffen	:	*bir şeyi ummak, ümit etmek, ümidini bir şeye bağlamak*
auf jdn/etw A hören	:	*birinin sözünü dinlemek/bir şeye kulak asmak*
von jdm D etw A hören	:	*biri hakkında bir şey işitmek, birinden bir şey işitmek, duymak, birinden bir haber almak*
sich vor jdm/etw D hüten	:	*birinden / bir şeyden sakınmak*
sich für jdn/etw A interessieren	:	*biri/bir şey ile ilgilenmek, birine/bir şeye karşı ilgi göstermek*
sich in jdm/etw D irren	:	*birinde (biri hakkında)/bir şeyde (bir şey hakkında) yanılmak*
über etw A jammern	:	*bir şeyden dolayı sızlanarak yakınmak*
um jdn/etw A kämpfen	:	*biri/bir şey için mücadele etmek*
für etw A kämpfen	:	*bir şey için mücadele etmek, savaşmak*
gegen jdn/etw A kämpfen	:	*birine/bir şeye karşı savaşmak*
mit jdm/etw D kämpfen	:	*biri/bir şey ile mücadele etmek*
über etw A klagen	:	*bir şeyden yakınmak, şikâyet etmek*
es kommt zu etw D	:	*bir şeye varmak, bir şey elde etmek*
jdn mit jdm D konfrontieren	:	*birini biriyle yüzleştirmek, yüz yüze getirmek*
sich auf etw A konzentrieren	:	*dikkatini bir şey üzerinde toplamak, yağunlaştırmak, konsantre olmak*
mit jdm D korrespondieren	:	*biriyle mektuplaşmak*
sich um jdn/etw kümmern	:	*biri/bir şey ile ilgilenmek, bakımını ve gözetilmesini üzerine almak*
über jdn/etw A lachen	:	*birine/bir şeye gülmek*
an etw D leiden	:	*bir şeyden çekmek, rahatsız olmak, bir şeyden sıkıntı çekmek*

aus etw D etw A lernen	:	*bir şeyden bir şeyi öğrenmek*
es liegt an jdm/etw D	:	*kabahatin birinde olması / bir şeyin sebep olması*
jdn zu etw D machen	:	*birini bir şey yapmak*
etw A mit etw D multiplizieren	:	*bir sayıyı bir sayıyla çarpmak*
über etw A nachdenken	:	*bir şey üzerinde düşünmek*
zu etw D neigen	:	*bir şeye meyletmek, eğilim göstermek*
sich nach jdm/etw D orientieren	:	*birisi / bir şey hakkında bilgi edinmek*
zu etw D passen	:	*bir şeye uymak, yakışmak*
gegen etw A protestieren	:	*bir şeyi protesto etmek, bir şeye itiraz etmek*
sich an jdm D für etw A rächen	:	*birinden bir şeyin öcünü almak*
jdm zu etw D raten	:	*birine bir şey hakkında tavsiyede bulunmak*
auf etw A reagieren	:	*bir şeye tepki göstermek, cevap vermek*
mit jdm/etw D rechnen	:	*birini/bir şeyi hesaba katmak, bir şey ile hesap yapmak*
sich nach jdm/etw D richten	:	*birine/bir şeye uymak, birine/bir şeye göre hareket etmek*
nach etw D riechen	:	*bir şey (gibi) kokmak*
über jdn/etw A etw A sagen	:	*biri/bir şey hakkında bir şey söylemek*
sich vor jdm D schämen	:	*birinden utanmak, birine karşı mahcup olmak*
sich wegen G schämen	:	*bir şeyden dolayı utanmak*
an jdn A etw A schreiben	:	*birine birşey yazmak*
an etw D schreiben	:	*bir şey yazmakta olmak*
über jdn/etw A schreiben	:	*biri/bir şey hakkında yazmak*
von etw D schreiben	:	*bir şeyden bahsetmek, bir yerden mektup yazmak*
mit jdm D schreiben	:	*biriyle mektuplaşmak, yazışmak*
mit etw D schreiben	:	*bir şeyle yazmak*
auf etw A schwören	:	*bir şey üzerine ant içmek, yemin etmek*
jdn/etw / sich vor jdm / etw D schützen	:	*birini/bir şeyi / kendini birinden/bir şeyden korumak*
sich nach jdm/etw D sehnen	:	*birini/bir şeyi özlemek, birine / bir şeye hasret kalmak*
für jdn A sorgen	:	*birine bakmak*
für etw A sorgen	:	*bir şeyi temin etmek, sağlamak*
sich um jdn/etw A sorgen	:	*birine/bir şeye endişelenmek, birinden/ bir şeyden endişelenmek*
durch etw A sprechen	:	*bir şey aracılığıyla konuşmak*
mit jdm D über etw A sprechen	:	*biriyle bir şey hakkında görüşmek, konuşmak*
von jdm/etw D sprechen	:	*birinden/bir şeyden söz etmek, bahsetmek, konuşmak*
für jdn/etw A sprechen	:	*birinin/bir şeyin lehin(d)e konuşmak, birinin adına konuşmak*
gegen jdn/etw A sprechen	:	*birine/bir şeye muhalefet etmek, karşı olmak*
über jdn/etw A staunen	:	*birine/bir şeye hayret etmek*
an etw D sterben	:	*bir şeyden ölmek*
durch etw A sterben	:	*bir şeyle ölmek*

für jdn/etw A sterben	:	*biri/bir şey uğruna ölmek*
für jdn/etw A stimmen	:	*biri/bir şey lehine oy vermek*
gegen jdn/etw A stimmen	:	*biri/bir şey aleyhine oy vermek*
nach etw D stinken	:	*pis kokmak, bir şeyin pis kokması*
nach etw D streben	:	*bir şeye erişmeğe, yetişmeğe çalışmak, çabalamak*
(sich) über etw A streiten	:	*bir şey hakkında kavga etmek, dövüşmek*
sich mit jdm D um etw A streiten	:	*biriyle bir şey için çekişmek, kavga etmek, dövüşmek*
nach jdm/etw D suchen	:	*birini/bir şeyi aramak, araştırmak*
etw A von etw D subtrahieren	:	*bir sayıyı bir sayıdan çıkarmak*
sich in etw D täuschen	:	*bir şeyde yanılmak, aldanmak*
sich über etw A täuschen	:	*bir şey hakkında yanılmak, aldanmak*
etw A gegen etw A tauschen	:	*bir şeyi başka bir şey ile değiştirmek*
an etw D teilnehmen	:	*bir şeye katılmak, iştirak etmek*
um jdn A trauern	:	*birinin yasını tutmak, arkasından ağlamak*
von jdm/etw D träumen	:	*birini/bir şeyi rüyada görmek*
sich mit jdm D treffenjdn	:	*biriyle buluşmak, birine rastlamak*
jdn/etw von jdm/etw D trennen	:	*birini/bir şeyi birinden/bir şeyden ayırmak*
auf jdn/etw A trinken	:	*birinin bir şeyine/bir şeye kadeh kaldırmak*
mit jdm/etw D zu tun haben	:	*biri/bir şey ile uğraşmak zorunda kalmak*
etw N mit etw D zu tun haben	:	*bir şeyin bir şeyle ilgisi olmak*
nichts mit jdm/etw D zu tun haben	:	*biri/bir şeyle hiçbir ilgisi olmamak*
sich mit jdm D über jdn/ etw A unterhalten	:	*biriyle biri/bir şey hakkında sohbet etmek*
sich von jdm/etw D durch etw A unterscheiden	:	*bir şey ile birinden/bir şeyden ayırt edilmek, farklı olmak*
über jdn/etw A urteilen	:	*biri/bir şey hakkında hüküm vermek*
nach etw D urteilen	:	*bir şeye göre hüküm vermek*
jdn zu etw D überreden	:	*birini bir şey yapmak için ikna etmek*
sich mit jdm für etw A verabreden	:	*biriyle bir şey için sözleşmek, randevulaşmak*
sich von jdm D verabschieden	:	*biriyle vedalaşmak, birine veda etmek*
jdn mit jdm D verbinden	:	*birini telefonla birine bağlamak*
mit jdm D etw A vereinbaren	:	*biriyle bir şey kararlaştırmak*
sich mit jdm/etw D vereinen	:	*biriyle/bir şeyle birleşmek*
über etw A verfügen	:	*bir şeye sahip olmak*
jdn/etw mit jdm/etw D vergleichen	:	*birini/bir şeyi biriyle/bir şeyle karşılaştırmak*
mit jdm D über etw A verhandeln	:	*biriyle bir şeyi müzakere etmek, görüşmek*
sich mit jdm D verheiraten	:	*biriyle evlenmek*
jdn mit jdm D verheiraten	:	*birini/birisiyle evlendirmek*
an jdn A etw A verkaufen	:	*birine bir şeyi satmak*
nach jdm/etw D verlangen	:	*birini/bir şeyi kuvvetle istemek, arzu etmek, canı istemek*

von jdm D etw A verlangen	:	*birinden bir şey istemek, talep etmek*
sich auf jdn/etw A verlassen	:	*birine / bir şeye güvenmek*
sich in jdn A verlieben	:	*birine aşık olmak, tutulmak*
sich mit jdm D verloben	:	*biriyle nişanlanmak*
an jdn A etw A vermieten	:	*birine bir şeyi kiralamak, kiraya vermek*
jdn zu etw D verpflichten	:	*birini bir şeye zorlamak, mecbur kılmak*
sich mit jdm D verstehen	:	*biriyle anlaşmak*
unter etw D etw A verstehen	:	*bir şeyden bir şey anlamak*
gegen etw A verstoßen	:	*bir şeye aykırı davranmak*
jdn zu etw D verurteilen	:	*birini bir cezaya çarptırmak, mahkum etmek*
sich in etw A vertiefen	:	*bir şeye dalmak, bir konuda bilgilerini derinleştirmek*
auf jdn/etw A vertrauen	:	*birine/bir şeye güvenmek*
jdn/etw zu etw D verwenden	:	*birini/bir şeyi bir şeyde kullanmak*
auf etw A verzichten	:	*bir şeyden vazgeçmek*
an jdm/etw D vorbeifahren	:	*(taşıtla) birinin/bir şeyin önünden geçerek gitmek*
sich/jdn auf etw A vorbereiten	:	*kendini/birini bir şeye hazırlamak*
jdn für etw A vorbereiten	:	*birini bir şey için hazırlamak*
jdn vor jdm/etw D warnen	:	*birini birine /bir şeye karşı uyarmak*
auf jdn/etw A warten	:	*birini/bir şeyi beklemek*
sich gegen jdn/etw A wehren	:	*birine/bir şeye karşı korunmak, savaşmak, savunmak, bir şeye karşı dayanmak, karşı koymak*
über etw A weinen	:	*olmuş bir şeye ağlamak*
um jdn A weinen	:	*biri için ağlamak, birine ağlamak*
sich an jdn/etw A wenden	:	*birine hitap etmek, başvurmak*
zu jdm/etw D werden	:	*biri/bir şey haline gelmek*
mit jdm D in etw D wetteifern	:	*biriyle bir şeyde yarış etmek, yarışmak*
etw A über jdn/etw A wissen	:	*biri/bir şey hakkında bilgisi olmak*
sich über jdn/etw A wundern	:	*biri/bir şey karşısında hayrete düşmek*
für jdn/etw A (etw) A zahlen	:	*birine/bir şey için para ödemek*
mit etw D zögern	:	*bir şeyde tereddüt etmek*
etw A auf etw A zurückführen	:	*bir şeyi bir nedene bağlamak*
jdn von etw D zurückhalten	:	*birini bir şeyden alıkoymak*
auf etw A zurückkommen	:	*bir şeye dönmek*
mit etw D zusammenhängen	:	*bir şeyle ilgili olmak, bir şeye bağlı olmak*
mit jdm/etw D zusammenstoßen	:	*birine/bir şeye çarpmak, biriyle/bir şeyle çarpışmak, biriyle/bir şeyle çatışmak*
mit jdm D zusammentreffen	:	*biriyle tesadüfen karşılaşmak, buluşmak*
jdm zu etw D zureden	:	*birini bir şeye ikna etmek, teşvik etmek*
an etw D zweifeln	:	*bir şeyden şüphelenmek*
jdn zu etw D zwingen	:	*birini bir şey yapmaya zorlamak*

73- *Präsens* ve *Perfekt* ile cümle oluşturunuz!

1. der Gast, bitten, der Gastgeber, um eine Tasse Tee.
2. Ich, werfen, der Ball, und, die Katze, fangen, der Ball.
3. die Firma, liefern, die Ware, die Kunden, ins Haus.
4. der Nichtraucher, ablehnen, die Zigarette.
5. der Arzt, operieren, der Verletzte.
6. ich, besuchen, mein Großvater in Izmir.
7. dieser Herr, beleidigen, ständig, seine Tochter, und, sein Sohn.
8. Paul, leihen, sein Nachbar, das Motorrad, gern.
9. das Essen, schmecken, alle Gäste, ganz gut.
10. sie, mitteilen, ihre Ankunft, die Verwandten in Berlin.
11. diese schöne Stadt, gefallen, alle Leute.
12. die Schneiderin, ändern, das Kleid von meiner Mutter.
13. die Zigarette, schaden, unsre Gesundheit.
14. dieses Mädchen, bringen, ich, ein Glas Wasser.
15. sein Vater, versprechen, er, das Geld, für die Weltreise.
16. all diese Häuser, gehören, dieser alte Herr.
17. ich, gratulieren, meine Schwester, zum Geburtstag.
18. der Schulleiter, übernehmen, die Verantwortung.
19. wir, schicken, unsre Tante, das Geburtstagsgeschenk.
20. die Anwesenden, zustimmen, meine Meinung.
21. die Zuhörer, zuhören, der Professor, aufmerksam.
22. das neue Musikstück, missfallen, die Besucher.
23. die Hausfrau, anvertrauen, die Putzfrau, die Pflege der Blumen.
24. er, verschweigen, alle Menschen, seine Schulden.
25. der Kuchen, misslingen, meine Freundin.
26. das Experiment, gelingen, die Wissenschaftler.
27. der Schüler, beantworten, die schwierige Frage.
28. der Touristenführer, empfehlen, die Touristen, dieses Restaurant.
29. der Friseur, schneiden, meine Haare.
30. die Katze, sich nähern, das Vogelnest, heimlich.
31. ihr, verlassen, Deutschland, am 1. Oktober.
32. ich, gestatten, mein Sohn, das Rauchen, nicht.
33. die neugierigen Menschen, zusehen, der schwere Unfall.
34. diese Firma, bauen, in diesem Jahr, viele, Einfamilienhäuser.
35. Sie, bekommen, endlich, das Paket.
36. ich, treffen, meine Freunde, vor, der Kinoeingang.
37. der Richter, glauben, der Zeuge, nicht.
38. der Reisende, erreichen, das Flugzeug, rechtzeitig.

74- *Präposition* ve ekleri tamamlayınız!

1. Sie lachten .... d_ schön_ Witz.
2. Wir wollen .... unsr_ Rechte nicht verzichten.

3. Er war .... ein_ sehr schwer_ Krankheit gestorben.
4. Ich schrieb .... mein_ letzt_ unvergesslich_ Auslandsreise.
5. Wir glauben .... d_ Ehrlichkeit dieser Menschen.
6. Einige Sportler haben .... d_ gestrig_ Wettkampf nicht teilgenommen.
7. Der Fremde hat ein_ alt_ Herr_ .... d_ Bahnhof gefragt.
8. Sie warteten lange Zeit .... d_ Zug.
9. Frau Schröder unterhält sich .... ihr_ alt_ Freundin .... ihr_ Kindheit.
10. Er beschäftigt sich zur Zeit .... ein_ interessant_ Roman.
11. Der Ausländer konnte sich .... d_ Klima in Deutschland nicht gewöhnen.
12. Meine ältere Tochter achtet .... ihr_ klein_ Bruder.
13. Sie hielt diesen Mann .... ein_ Betrüger.
14. Die Schüler reagieren sofort .... d_ Frage des Lehrers.
15. Wann beginnst du .... d_ Unterricht?
16. Die Dame zweifelte .... d_ ehrlich_ Absichten ihres Mannes.
17. Der junge Mann dachte immer .... sein_ Vater und sein_ Mutter.
18. Die Türkei verfügt .... viel_ antik_ Sehenswürdigkeiten.
19. Der Hund hat sein_ Herr_ .... d_ Stimme erkannt.
20. Deine Ansichten beruhen .... ein_ Irrtum.
21. Wir interessieren uns .... dies_ interessant_ Fremdsprache.
22. Ich bewerbe mich .... ein_ Arbeitsplatz.

75- Örnekteki gibi, soru sorup cevap veriniz!

Die kleinen Kinder hängen **von ihren Eltern** ab.
Von wem hängen die kleinen Kinder ab?
(Hängen die kleinen Kinder **von ihren Eltern** ab?)
Ja, sie hängen **von ihnen** ab./ Nein, sie hängen nicht **von ihnen** ab.

1. Diese Frage hat **mit diesem Thema** nicht zu tun.
2. Sie wissen alles **über die Ergebnisse der Fußballspiele.**
3. Wir verabschieden uns **von den Bekannten**.
4. Dieser Herr sucht seit einer Stunde **nach seiner Katze.**
5. Die Arbeiter protestieren **gegen ihren neuen Chef.**
6. Ich bedanke mich **bei meinem Bruder für die finanzielle Unterstützung.**
7. Der Wissenschaftler will sich **in diesen Bereich** sehr vertiefen.
8. Wir sind **mit diesem Schriftsteller** sehr gut befreundet.
9. Sie haben mich **vor dem Ungewitter** gewarnt.
10. Die Reisenden haben sich **bei ihm nach den Reisemöglichkeiten** erkundigt.
11. Es geht in diesem Buch **um ein sehr wichtiges Thema**.
12. Der Direktor hat mich **auf diesen Fehler** aufmerksam gemacht.
13. Sie haben **über neue Probleme** diskutiert.

BELİRTEÇLER (*ADVERBIEN*)

Belirteçler (*Adverb*) eylem, sıfat ya da belirteçlerle kullanılan ve bunların anlamını etkileyen sözcük türleridir. Belirteçler, (derecelendirme ekleri hariç) çekim eki almaz. Birlikte kullanıldıkları sözcüklerin anlamını yer, zaman, tarz ve neden açısından belirten, etkileyen ve kısıp sınırlayan sözcüklerdir.

Belirteçler köken açısından iki büyük gruba ayrılır:

1. Aslı belirteç olan sözcükler

Bu gruptakiler gerçek belirteçlerdir. Bunlar ikinci gruptakilerin aksine sıfat olarak kullanılamaz. Her zaman belirteç olarak kullanılırlar. Birinci grup belirteçler için şunlar örnek olarak verilebilir:

nie	*asla*	heute	*bugün*	sehr	*çok*
niemals	*hiçbir zaman*	immer	*daima*	sofort	*derhal*
oft	*sık sık*	mehr	*daha çok*	jetzt	*şimdi*

2. Belirteç olarak kullanılabilen sözcükler

Bütün sıfatlar ve partisipler (*Partizip I, Partizip II*) belirteç olarak kullanılabilir:

arm	*yoksul*	schön	*güzel*	
billig	*ucuz*	lachend	*gülen*	(Partizp I)
gut	*iyi*	kommend	*gelen*	(Partizp I)
reich	*zengin*	gerettet	*kurtarılan*	(Partizp II)
rot	*kırmızı*	ausgefüllt	*doldurulan*	(Partizp II)
schlecht	*kötü*	gelesen	*okunan*	(Partizp II)

Belirteçler yapıları bakımından üçe ayrılır:

1. Yalın (basit) belirteçler (*einfache Adverbien*)

dort	*orada*	nur	*sadece*
hier	*burada*	oft	*sık sık*
jetzt	*şimdi*	sehr	*çok*
nie	*asla*	noch	*daha*

2. Türemiş belirteçler (*Abgeleitete Adverbien*)

Bunlar, **-e**, **-lei**, **-lich**, **-lings**, **-s** vb. ekler ile, aslında ad ya da sıfat olan **-art**, **-fach**, **-hand**, **-mal(s)**, **-maßen**, **-wärts**, **-weise** vb. eklerle türetilir:

aller**lei**	*çeşit çeşit*	manch**mal**	*bazen*
blind**lings**	*körü körüne*	morgen**s**	*sabahları*
der**art**	*öyle*	normaler**weise**	*normal olarak*
ein**fach**	*basit*	rück**wärts**	*arkaya doğru*
hoffent**lich**	*inşallah*	zweier**lei**	*iki çeşit*

3. Birleşik belirteçler (*zusammengesetzte Adverbien*)

Bu tür belirteçlerde belirteç, ya belirteçle ya da sıfat, ilgeç (*Präposition*) gibi başka sözcüklerle birleşir:

übermorgen	*öbür gün*	irgendwo	*herhangi bir yerde*
herunter	*aşağıya*	umsonst	*bedava, boşuna*
nachher	*daha sonra*	vorher	*önceden*
lebenslänglich	*ebedî*	kopfüber	*tepe üstü*

Belirteçlerin cümle içinde kullanılması:

Belirteçler çümle içinde eylem, sıfat ya da yine bir belirteçle kullanılır.

a. Eylem ile birlikte

Eylemle birlikte kullanılan belirteçler eylemi niteler. Diğer bir anlatımla, eylemle anlatılmak istenen olayın nerede, ne zaman, nasıl vs. gerçekleştiğini belirtir. Örneğin aşağıdaki cümlede sporcunun nasıl koştuğu *schnell* (hızlı) belirteciyle ifade edilmektedir. Dolayısıyla belirteç koşma olayının nasıl yapıldığını, yani cümledeki eylemi (yüklemi) açıklamaktadır:

Der Sportler läuft **schnell**. *Sporcu **hızlı** koşuyor.*

Adverb

Aşağıda verilen örneklerde benzer durum söz konusudur:

Kommst du **heute** zu mir?	***Bugün** bana geliyor musun?*
Pelin ist **fleißig**.	*Pelin **çalışkan**dır.*
Ceyda trinkt **sitzend** Tee.	*Ceyda **oturarak** çay içiyor.*
Er wartet **verletzt** auf den Krankenwagen.	*O, **yaralı (biçimde) ambülansı** bekliyor.*

b. Belirteç ile birlikte

Bir belirteç başka bir belirteçle birlikte kullanılabilir. Dolayısıyla birden fazla belirteç bir arada bulunabilir Böyle bir durumda önceki belirteç sonrakini niteler. Örneğin örnekteki **sehr** *(çok)* belirteci, **fleißig** *(çalışkan)* belirtecini nitelemektedir, yani ne kadar ya da nasıl çalışkan olduğunu, daha doğrusu çalışkan olmasının derecesini belirtmektedir:

Dilara ist **sehr** **fleißig**. *Dilara **çok çalışkan**dır.*

Adverb Adverb

Mein Freund ist **ganz gesund**.	*Arkadaşım **oldukça sağlıklıdır**.*
Die Schule liegt **gleich dort rechts**.	*Okul **hemen orada sağda**.*

c. Sıfat ile birlikte

Bu tür belirteçler sıfatın önünde yer alır ve sıfatı niteler. Örneğin aşağıdaki örnekte **sehr** *(çok)* belirteci **faul** *(tembel)* sıfatını nitelemektedir, yani nasıl ya da ne derece tembel olduğunu belirtmektedir:

Christina ist eine **sehr** faule Studentin.

Adverb Adjektiv

Der **schwer** verletzte Mann wurde operiert.
***Ağır** yaralı adam ameliyat edildi.*

Pelin wollte ihr **schlecht** repariertes Auto verkaufen.
*Pelin **kötü** tamir edilen otomobilini satmak istedi.*

Daha önce de belirtildiği gibi, belirteçlerin çeşitli türleri vardır. Örneğin *yer, zaman, tarz* ve *neden* ile ilgili olanlar. Şimdi bunlara kısaca bir göz atalım:

1. Yer Belirteçleri

Bazı belirteçler yer belirtir ve bir yer ile ilgilidir (*Lokaladverbien*). Bu beliteçler **wo** (*nerede*), **wohin** (*nereye*), **woher** (*nereden*) gibi yer ile ilgili sorulara cevap verir.

wo?

Wir sitzen immer **dort**. *Biz hep **orada** oturuyoruz.*
Wo?

anderswo : *başka yerde*
außen : *dışarıda*
draußen : *dışarıda*
da : *orada, burada, şurada*
dort : *orada*
hier : *burada*
darin : *onun / bunun içinde*
drüben : *öbür tarafta*
drinnen : *içerde*
innen : *içinde, içerisinde*
hinten : *arkada, geri(sin)de, arka planda*
unten : *aşağıda*
vorn : *önde, ilerde, ön tarafta, ön cephede, başta*
oben : *yukarda, başında, ucunda*
links : *solda, sol tarafta, soldan, sol taraftan, sola, sol tarafa*
rechts : *sağda, sağ tarafta, sağdan, sağ taraftan, sağa, sağ tarafa*
mitten : *ortasında, ortasına*
irgendwo : *herhangi bir yerde*
nirgendwo : *hiçbir yerde*
nirgends : *hiçbir yerde, hiçbir yanda, hiçbir tarafta*
überall : *her yerde, her tarafta, her hususta*

wohin?

Ich gehe **hinaus**. *Ben **dışarıya** gidiyorum.*
Wohin?

abwärts : *aşağıya doğru*
anderswohin : *başka yere*

aufwärts	: *yukarıya doğru*
dahin	: *o tarafa, şuraya, oraya*
darein	: *onun / bunun içine*
dorthin	: *oraya*
heim	: *eve, yurda*
heimwärts	: *eve, yurda doğru*
her	: *buraya*
herüber	: *beriye, bu tarafa*
herunter	: *aşağıya* (konuşana doğru)
hierher	: *buraya, bu tarafa*
hierhin	: *bu tarafa, buraya*
hin	: *oraya, o tarafa, o yere, şu tarafa*
hinauf	: *yukarı(ya)*
hinaus	: *dışarı(ya)*
hinein	: *içeri(ye)*
hinüber	: *öbür / karşı tarafa, öteye*
hinunter	: *aşağıya*
hinweg	: *uzağa, öteye*
links	: *sola, sol tarafa*
rechts	: *sağa, sağ tarafa*
nach außen	: *dışarıya*
nach hinten	: *arkaya*
nach links	: *sola, sol tarafa*
nach rechts	: *sağa, sağ tarafa*
nach oben	: *yukarıya*
nach unten	: *aşağıya*
rückwärts	: *arkaya doğru*
seitwärts	: *yan tarafa doğru*
überallhin	: *her yere*
vorwärts	: *öne doğru*

woher?

Sie kamen **<u>überallher</u>**. *Onlar* ***her yerden*** *geldi.*

Woher?

anderswoher	: *başka yerden*
daher	: *oradan, o taraftan, o yerden*
dorther	: *oradan*
irgendwoher	: *herhangi bir yerden*
links	: *soldan, sol taraftan*
rechts	: *sağdan, sağ taraftan*
von überallher	: *her taraftan / yerden, sağdan soldan*

von außen	: *dışardan*
von draußen	: *dışardan*
von drinnen	: *içerden*
von drüben	: *öbür taraftan*
von hier	: *buradan*
von dort	: *oradan*
von nirgends	: *hiçbir yerden*
von oben	: *yukarıdan*
von rechts	: *sağdan, sağ taraftan*
von unten	: *aşağıdan*

hin-her

Almancada **hin** ve **her** belirteçleri sıkça kullanılır. Bu belirteçler bir hareketin hangi yöne doğru olduğunu ya da yapıldığını belirtir.

hin: Hareketin konuşandan öbür tarafa doğru olduğunu belirtir ve konuşandan uzaklaşma söz konusudur.

● →] Das Kind geht **hinein**. *Çocuk içeriye giriyor.*

her: Hareketin konuşana doğru olduğunu belirtir ve konuşana doğru yaklaşma söz konusudur.

● ←] Das Kind kommt **heraus**. *Çocuk dışarıya çıkıyor.*

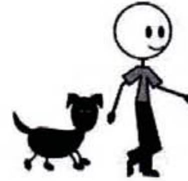
Bu belirteçler *Präposition*'lar başta olmak üzere başka sözcüklerle de sıkça kullanılır:

hinein	: *içeriye* (uzaklaşarak)	**herein** (**rein**)	: *içeriye* (yaklaşarak)
hinaus	: *dışarıya*	**heraus** (**raus**)	: *dışarıya*
hinauf	: *yukarıya*	**herauf** (**rauf**)	: *yukarıya*
hinüber	: *öbür tarafa*	**herüber** (**rüber**)	: *beriye, bu tarafa*
hinunter	: *aşağıya*	**herunter** (**runter**)	: *aşağıya*
dahin	: *o tarafa*	**überallher**	: *her yerden*
hierhin	: *bu tarafa*		
überallhin	: *her yere*		

Ayrıca birlikte aynı yöne doğru yapılan hareketler için de **her** kullanılır. Örneğin iki kişi yan yana veya arka arkaya gittiğinde:

Meine Frau geht neben mir **her**.
Eşim yanımda yürüyor.

Mein Hund kommt hinter mir **her**.
Köpeğim arkamdan geliyor.

2. Zaman Belirteçleri

Bu belirteçler zamanla ilgilidir (*Temporaladverbien*) ve **wann** (*ne zaman*), **seit wann** (*ne zamandan beri*), **bis wann** (*ne zamana kadar*), **wie lange** (*(daha) ne kadar, ne zamandan beri*), **wie oft** (*kaç kere, hangi sıklıkta*) gibi zamanla ilgili sorulara cevap verirler.

Hast du **heute** keine Prüfung? ***Bugün** sınavın yok mu?*

Wann?

ab und zu	: *ara(da) sıra(da), bazen, arada bir*
abends	: *akşamları, akşamleyin*
abermals	: *yeniden, tekrar, yine*
allezeit	: *her zaman, her an*
anfangs	: *ilkin, başlangıçta, evvelâ, önceleri*
auf immer	: *ebediyen, ilelebet, temelli*
bald	: *birazdan, yakında, biraz sonra, çabuk*
bis dahin	: *o zamana kadar*
bis dann	: *o zamana kadar*
bis gestern	: *düne kadar*
bis heute	: *bugüne kadar*
bis jetzt	: *şimdiye kadar*
bis morgen	: *yarına kadar*
bis nachher	: *sonraya kadar*
bis vor kurzem	: *biraz öncesine kadar / birkaç gün öncesine kadar*
bis vor kurzer Zeit	: *kısa bir süre öncesine kadar*
bis zu den Ferien	: *tatile kadar*
bis zum Winter	: *kışa kadar*
bis zum nächsten Montag	: *gelecek pazartesiye kadar*
bis zum nächsten Sommer	: *gelecek yaza kadar*
bisher	: *şimdiye kadar / dek*
bisweilen	: *bazen, ara sıra*
da	: *o zaman, şimdi*
damals	: *o zaman*
danach	: *ondan sonra, bundan sonra*
dann	: *sonra, ondan sonra*
dann und wann	: *ara sıra, bazen*
darauf	: *bunun üzerine*
derzeit	: *şimdi, o zaman, hâlihazırda, evvelce*
ehemals	: *evvelce, vaktiyle, eski zamanda*
ein andermal	: *başka bir zaman*
ein paar Mal	: *birkaç defa*
einige Mal(e)	: *birkaç defa, birkaç kere*
einmal	: *bir defa, günün birinde, vaktiyle, ileride, günün birinde*
einst	: *eski zamanda, vaktiyle, bir zamanlar*
einstweilen	: *şimdilik*

endlich	: *nihayet, eninde sonunda*
ewig	: *ebedî, daima, devamlı*
fortan	: *bugünden itibaren, bundan sonra*
früh	: *erken(den), sabahleyin, vaktinden önce*
früher	: *evvelce, eskiden, daha erken, daha evvel*
für immer	: *ilelebet, ebedîyen, her zaman için*
gestern	: *dün*
heute	: *bugün*
heute Morgen	: *bu sabah*
heutzutage	: *zamanımızda, günümüzde, bu günlerde, bu zamanlarda*
hin und wieder	: *ara sıra, bazen*
immer	: *her zaman, hep, daima*
immer wieder	: *tekrar tekrar*
immerfort	: *daima, durmadan*
immerzu	: *daima, durmadan*
indessen	: *bu / o arada /esnada, bu / o aralık*
inzwischen	: *bu / o esnada*
jahrelang	: *yıllarca*
jährlich	: *her yıl, seneden seneye*
je(mals)	: *herhangi bir zamanda, hiç*
jederzeit	: *daima, her zaman, herhangi bir saatte, sabah akşam*
jedes Mal	: *her defa(sında)*
jetzt	: *şimdi, bu / o anda*
künftig	: *ilerde, bundan böyle*
kürzlich	: *geçenlerde*
lange	: *uzun zaman, çoktan beri*
lebenslänglich	: *yaşam boyunca, ebedî*
manchmal	: *bazen, ara sıra , arada bir, zaman zaman*
mehrere Male	: *birkaç defa*
mehrmals	: *tekrar tekrar, birçok / birkaç kere*
meistens	: *ekseriya, ekseriyetle*
mittags	: *öğleleri, öğleyin*
mittlerweile	: *bu / o arada / esnada, bu / o aralık*
morgen	: *yarın*
morgen Früh	: *yarın sabah, sabah erken*
morgens	: *sabahları, sabahleyin*
nachher	: *sonra, sonradan, ondan sonra*
nachts	: *geceleri, geceleyin*
neulich	: *geçenlerde, geçen gün, son günlerde*
nie	: *hiçbir zaman, asla*
niemals	: *asla, hiçbir zaman*
nimmer	: *hiçbir zaman, asla*

nimmer mehr	: *hiçbir zaman, asla*
noch	: *daha, henüz, bile*
nochmals	: *bir (defa) daha*
nun	: *şimdi, artık, bundan sonra*
oft	: *sık sık, çok defa, çoğu zaman, ekseriya*
öfters	: *sık sık, çok defa*
oftmals	: *sık sık, çok defa*
schon	: *artık, henüz, daha şimdiden, hemen şimdi, önceden*
seinerzeit	: *o zamanlar, vaktiyle, eskiden*
seit damals	: *o zamandan beri / itibaren, bu yana*
seit gestern	: *dünden beri*
seit heute	: *bugünden beri*
seit Jahren	: *yıllardan beri*
seit kurzem	: *kısa zamandan beri*
seit Monaten	: *aylardan beri*
seit voriger Woche	: *geçen haftadan beri*
seitdem	: *o zamandan beri*
seither	: *o zamandan beri*
soeben	: *demin, henüz, şimdi*
sofort	: *hemen, derhal, şimdi, pek yakında*
sogleich	: *hemen, derhal, şimdi, pek yakında*
spät	: *geç*
später	: *daha sonra*
stets	: *daima, her zaman, hep*
stündlich	: *her saatte*
tagelang	: *günlerce*
täglich	: *her gün, gündelik*
übermorgen	: *öbür gün*
unlängst	: *geçenlerde, geçen gün*
ununterbrochen	: *aralıksız, devamlı*
vielmals	: *çok defa, sık sık*
vierteljährlich	: *üç aylık, her üç ay(da)*
von alters her	: *eskiden beri*
von heute ab	: *bugünden itibaren*
vorgestern	: *önceki gün*
vorher	: *evvelce, önce, önceden, evvelden*
vorhin	: *demin, az evvel, biraz önce*
vorläufig	: *şimdilik*
wieder	: *tekrar*
wöchentlich	: *her hafta, haftalık*
wochenlang	: *haftalarca*
zeitlebens	: *ömür boyunca, ömür boyu, bütün hayatı boyunca*

zu allererst	: *her şeyden önce, evvelâ*
zu allerletzt	: *en son olarak*
zuerst	: *önce(den), ilkin, öncelikle, her şeyden önce*
zugleich	: *aynı zamanda, birden*
zuletzt	: *son olarak, sonunda*
zuweilen	: *ara sıra, bazen, zaman zaman*
zweimal	: *iki defa / kere / kez*

3. Tarz ve Hal Belirteçleri

Tarz ve hal belirteçleri (*Modaladverbien*), bir işin nasıl yapıldığını belirtir ve **wie** (*nasıl*), **auf welche Weise** (*hangi tarzda*), **mit welcher Intensität** (*hangi sıklıkla*) gibi sorulara cevap verir.

In der Türkei sind die Menschen **sehr gastfreundlich**.

Wie?

Türkiye'de insanlar ***çok misafirperver****dir.*

absichtlich	: *kasten, bilerek, mahsus*
allerdings	: *şüphesiz, hakikaten, her halde*
also	: *o halde, böylece*
anders	: *başka türlü / suretle*
auch	: *de, da, dahi, hatta*
außerordentlich	: *fevkalâde, olağanüstü, şaşılacak derecede, hayret verici*
auswendig	: *ezbere, ezberden*
beinahe	: *hemen hemen, adeta, az kalsın, neredeyse*
besonders	: *bilhassa, ayrıca, özellikle*
bitterlich	: *acımsı, acımtırak, acı acı*
blindlings	: *körü körüne, şuursuzca*
derart	: *öyle, o kadar, böyle, şöyle*
doch	: *ancak, fakat, lâkin, hâlbuki*
dummerweise	: *aptalca, budalaca*
durchaus	: *tamamıyla, büsbütün, mutlaka*
eben	: *tam, tamamıyla, tıpkı, demin, biraz önce, düz, engebesiz*
ebenfalls	: *aynen, aynı suretle, keza*
ebenso	: *keza, aynı şekilde, aynen*
etwa	: *tahminen, takriben, aşağı yukarı*
fast	: *hemen hemen*
flehentlich	: *yana yakıla*
freilich	: *elbette, şüphesiz*
gänzlich	: *tamamen, hepsi, büsbütün*
gar	: *pek, çok, oldukça, son derece*
genug	: *kafi, yeter derecede*
gern	: *seve seve, memnuniyetle, isteyerek*

gleichfalls	: *aynı suretle, aynen, keza*
glücklicherweise	: *iyi ki, şans eseri, bereket versin*
höchstens	: *azami, en çok*
höflich	: *kibar, nezaketli, terbiyeli*
ja	: *evet*
kaum	: *pek az, hemen hemen değil, güçbela*
keinesfalls	: *hiçbir suretle, asla, katiyen*
keineswegs	: *hiç, asla, katiyen*
kopfüber	: *tepe üstü, tepe aşağı*
massenweise	: *kütle halinde*
mehr	: *daha çok, fazla*
meinerseits	: *tarafımdan, bence*
meuchlings	: *alçakça, sinsice*
mindestens	: *en azından, hiç olmazsa, bari*
möglicherweise	: *belki, ihtimal ki*
mündlich	: *sözlü (olarak)*
nein	: *hayır*
nicht	: *değil*
niemals	: *hiçbir zaman, asla*
nur	: *yalnız, sadece, ancak*
paarweise	: *çifter çifter, çift olarak, ikişer ikişer*
rücklings	: *arkadan, sinsice, gizlice*
schon	: *artık, zaten*
schriftlich	: *yazılı (olarak)*
sehr	: *çok, pek, ziyade*
sicherlich	: *elbette, muhakkak, şüphesiz*
so	: *bu / şu / o suretle, böyle / şöyle / öyle, böylece / şöylece / öylece, böylelikle / şöylelikle / öylelikle, takriben*
sogar	: *hatta, bile, dahi*
stückweise	: *parça parça, tane tane*
teilweise	: *kısmen, parçalar halinde*
tropfenweise	: *damla damla, damla halinde*
übrigens	: *zaten, esasen, bir de*
umsonst	: *boşuna, bedava, parasız*
ungewöhnlich	: *olağanüstü, alışılmamış derecede*
vergebens	: *boş yere, boşuna*
vermutlich	: *muhtemelen, galiba*
vielleicht	: *belki, galiba, acaba*
vielmehr	: *daha ziyade, bilakis, aksine*
wahrlich	: *gerçekten*
wenigstens	: *hiç değilse, en azından, bari*
wohl	: *iyi, sağ salim, herhalde, galiba, tahminen, acaba*

zu : *pek, çok, fazla*
zufällig : *tesadüfen*
zufälligerweise : *tesadüfen*
zusammen : *beraber, birlikte, müştereken, bir arada, toplu olarak*
zwar : *gerçi, şöyle ki*

4. Neden Belirteçleri

Neden ile ilgili belirteçler (*Kausaladverbien*) **warum** (*neden, neden dolayı, niçin*), **weshalb** (*neden, neden dolayı, niçin*), **weswegen** (*neden, neden dolayı, niçin*), **wozu** (*neye, ne diye, niçin, hangi maksatla*), **wodurch** (*ne ile, ne surettle*), **wofür** (*ne için, neye*), **zu welchem Zweck** (*ne amaçla, hangi amaç için*) gibi sorulara cevap verir ve bir nedeni, bir sonucu ya da amacı gösterir.

Das Wetter ist **regnerisch.** Wir bleiben **deshalb** zu Hause.
Hava yağmurlu. ***Bu nedenle*** *evde kalıyoruz.*

dadurch : *bu nedenle, böylece*
dafür : *bunun / onun için*
daher : *ondan / bundan dolayı / ötürü, bunun / onun için*
damit : *bununla, bu sayede*
darüber : *bunun üzerine, bundan dolayı*
darum : *bunun için, bundan dolayı / ötürü, bu nedenle*
davon : *ondan dolayı*
dazu : *bunun / onun için*
demnach : *buna göre, bundan dolayı, bu halde*
deshalb : *bu nedenle, bundan dolayı / ötürü, bu yüzden, bunun için*
deswegen : *bu nedenle, bundan dolayı, bu yüzden*
folglich : *bu / o nedenden dolayı, bundan dolayı, dolayısıyla*
hierdurch : *bu amaçla*
hierfür : *bunun için*
hierzu : *bu sayede, bununla*
jedenfalls : *her halde, ne olursa olsun*
meinetwegen : *hatırım için, benim için*
nötigenfalls : *icabında, lüzumu halinde*
seinetwegen : *hatırı için, onun için*
sonst : *yoksa, aksi takdirde*
trotzdem : *buna rağmen*
warum : *neden, niçin*
wodurch : *ne suretle*

Akkusativ, *Dativ* ve *Präposition*'larla Kullanılan Belirteçler

Belirteçler ayrıca *Akkusativ*, *Dativ* ya da *Präposition*'larla kullanılır. Bu tür belirteçleri öğrenirken hangi hal (*Akkusativ* ya da *Dativ*) ya da hangi *Präposition* ile kullanıldığına dikkat etmek gerekir. Bu tür belirteçlerde genellikle **sein** (*olmak*) eylemi kullanılır. Ancak **werden**, **haben**, **machen**, **tun**, **sehen** gibi başka eylemler de kullanılabilir.

Akkusativ ile Kullanılanlar

Çok az sayıdaki bazı belirteçler *Akkusativ* ile kullanılır. Kuşkusuz bu özellik Türkçeye uymamaktadır.

tief (sein): *derinliğinde olmak* — Die Grube ist **einen** Meter **tief**.
Akkusativ
Çukur bir metre derinliğinde.

alt (sein): *yaşında olmak* — Das Baby ist **einen** Monat **alt**.
Akkusativ
Bebek bir aylık.

breit: *genişliğinde, eninde olmak*
Der Teppich ist **einen Meter** breit. — *Halı bir metre genişliğinde.*

dick: *kalınlığında olmak*
Dieses Brett ist **10 cm** dick. — *Bu tahta 10 cm kalınlığında.*

hoch: *yüksekliğinde olmak*
Dieser Berg ist **5000 m** hoch. — *Bu dağ 5000 m yüksekliğinde.*

tief: *derinliğinde olmak*
Das Wasser ist **einen Meter** tief. — *Su bir metre derinliğinde.*

lang: *uzunluğunda olmak*
Das Sofa ist **2 m** lang. — *Kanepe 2 m uzunluğunda.*

schwer: *ağırlığında olmak*
Der Sack ist **50 Kilo** schwer. — *Torba 50 kilo ağırlığında.*

wert: *değerinde olmak*
Er ist **keinen Heller** wert. — *O beş para etmez.*

weit: *uzaklığında olmak*
Vögel können über **10000 Kilometer** weit fliegen.
Kuşlar 10000 kilometreden fazla uzak mesafelere uçabilir.

Dativ ile Kullanılanlar

Bazı belirteçler de *Dativ* ile kullanılır. Bunların bazısı Türkçeye uymakta, bazısı ise uymamaktadır.

jdm ähnlich (sein) : *birine benzemek*

Der Junge ist seinem Vater **ähnlich**. *Delikanlı babasına benziyor.*

Dativ

etw/jdm angeboren (sein) : *doğuştan olmak*

Diese Krankheit ist meiner Tante **angeboren**. *Teyzemin bu hastalığı doğuştandır.*

Dativ

abträglich	: *zararlı / mahzurlu olmak*
ähnlich(sein/sehen)	: *benzemek, andırmak*
angeboren	: *doğuştan, yaradılışında olmak*
angemessen	: *münasip / uygun olmak, birine / bir şeye yakışmak*
behilflich	: *yardım etmek, kolaylık göstermek*
bekannt	: *bildik / tanıdık olmak, bilmek, tanımak*
beschwerlich	: *eziyetli / zahmetli / yorucu / can sıkıcı / zor / sıkıntılı olmak*
bewusst	: *bir şeyi iyice bilmek, şuuruna varmak*
böse	: *dargın / küskün / kızgın / kırgın olmak*
entsprechend	: *uygun / göre olmak*
feindlich	: *düşman / hasım / kızgın olmak*
fremd	: *yabancı olmak*
gegenwärtig	: *hatırında olmak*
geläufig	: *malûm / alışılmış / yaygın / bilinen olmak*
gelegen	: *uygun olmak, işine gelmek*
gewachsen	: *büyümüş / yetişmiş / gelişmiş / boy ölçüşecek güçte olmak*
gleichgültig	: *önemi olmamak, vız gelmek*
leid	: *üzüntü duymak, bir şeye üzülmek*
nahe	: *yakın olmak, yaklaşmak, az kalmak*
peinlich	: *üzücü / acı ve utanç verici olmak*
recht	: *hoşuna gitmek, uygun görmek*
sympathisch	: *sempatik / cana yakın / sıcak kanlı / sevimli / çok hoş olmak*
treu	: *sadık / güvenilir / bağlı olmak*
überlegen	: *üstün / daha iyi / yetenekli / güçlü olmak*
unterlegen	: *yenik / mağlûp / kuvvetçe aşağı / zayıf olmak*
vergleichbar	: *karşılaştırılabilir olmak*
verhasst	: *hiç sevilmeyen / nefret edilen olmak*
zugetan	: *sevmek, dost olmak, hissen bağlı olmak, yakınlık duymak*
zuwider	: *nahoş bulmak, hoşlanmamak, rahatsız etmek*

Präposition'larla Kullanılanlar

Bazı belirteçler de _Präposition_'larla kullanılır. Dolayısıyla bunların hangi _Präposition_'larla kullanıldığına dikkat etmek gerekir. Bu tür belirteçlerde genellikle **sein**(_olmak_) eylemi kullanılır. Ancak **werden, haben, machen, tun, sehen, fühlen** gibi başka eylemler de kullanılabilir.

mit etw D beschäftigt (sein) : _bir şeyle meşgul olmak_

Pelin ist jetzt mit der Arbeit **beschäftigt**.	_Pelin şimdi işle meşgul._
Womit ist jetzt Pelin beschäftigt?	_Pelin şimdi **neyle** meşgul?_
Pelin ist jetzt **mit der Arbeit** beschäftigt.	_Pelin şimdi **işle** meşgul._
Ist Pelin jetzt **mit der Arbeit** beschäftigt?	_Pelin şimdi **işle** mi meşgul?_
Ja, sie ist jetzt **damit** beschäftigt.	_Evet, o şimdi **onunla** meşgul._

für jdn A interessant (sein) : _biri için ilgi çekici, (ilginç) olmak_

Dieser Film war für ihn sehr **interessant**.	_Bu film onun için çok ilgi çekiciydi._
Für wen war dieser Film sehr interessant?	_Bu film **kimin için** çok ilgi çekiciydi?_
Dieser Film war **für ihn** sehr interessant.	_Bu film **onun için** çok ilgi çekiciydi._
War dieser Film **für ihn** sehr interessant?	_Bu film **onun için** mi çok ilgi çekiciydi?_
Ja, dieser Film war **für ihn** sehr interessant.	_Evet, bu film **onun için** çok ilgi çekiciydi._

Bu tür belirteçler için şu örnekler verilebilir:

von jdm/etw D abhängig (sein)	: _birine/bir şeye bağlı, bağımlı olmak_
von etw D ableitbar	: _bir şeyden türetilebilmek, çıkabilmek_
von etw D ablösbar	: _bir şeyden ayrılabilmek, çözülebilmek_
zu etw D analog	: _bir şeyin benzeri olmak, bir şeyi andırmak_
für jdn A angenehm	: _biri için hoş (rahat, sevimli, keyifli) olmak_
bei jdm D angesehen	: _birinin yanında itibarı (saygınlığı) olmak_
auf jdn/etw A angewiesen	: _birine / bir şeye bağlı olmak, eline bakmak_
auf jdn/etw A ärgerlich	: _birine/ bir şeye dargın (kızgın) olmak, canı sıkılmak_
über jdn/etw A ärgerlich	: _birine/bir şeye canı sıkılmış olmak, kızmak_
wegen jds/etw G ärgerlich	: _biri/bir şey nedeniyle öfkeli (kızgın) olmak_
an etw D arm	: _bir şey bakımından fakir olmak_
auf etw A aufmerksam	: _bir şeye karşı dikkatli olmak, dikkat etmek_
auf etw A aufmerksam werden	: _bir şeyin farkına varmak_
jdn auf etw A aufmerksam machen	: _birinin dikkatini bir şeye çekmek_
mit etw D besät	: _bir şey ile örtülü (bezenmiş) olmak_
auf etw A bedacht	: _bir şeyi göz önünde bulundurur (düşünür) olmak_
für jdn A bedeutend	: _biri için önemli olmak_
von jdm/etw D begeistert	: _birine/bir şeye hayran olmak, bayılmak_
auf etw A begierig	: _bir şeyi çok fazla merak etmek_
bei etw D behilflich	: _bir şeyde yardımcı olmak, kolaylık göstermek_
bei jdm D bekannt	: _biri tarafından bilinmek, tanınmak_

durch etw A bekannt werden	: *bir şey ile tanınmak, meşhur olmak*
für etw A/wegen etw G bekannt	: *bir şey ile meşhur olmak*
mit jdm D bekannt	: *biriyle tanışmak, tanışıklığı olmak, tanımak*
jdn mit jdm D bekannt machen	: *birini biriyle tanıştırmak*
über jdn/etw A bekümmert	: *birinden/bir şeyden endişelenmek*
über etw A beleidigt	: *bir şey hakkında incinmek, gücenmek, kırılmak*
sich durch etw A beleidigt fühlen	: *bir şeyden dolayı gücenmek, bir şey gücüne gitmek*
bei jdm D wegen etw G beliebt	: *biri tarafından bir şeyden dolayı sevilmiş olmak*
zu etw D berechtigt	: *bir şeye hakkı olmak, hak sahibi olmak*
zu etw D bereit	: *bir şeye hazır olmak*
mit etw D beschäftigt	: *bir şeyle meşgul olmak*
über jdn/ etw A beschämt	: *biri/bir şey için mahcup olmak, utanmak*
von etw D besessen	: *bir şeye saplanmış olmak, tutkun olmak*
um jdn/ etw A besorgt	: *biri / bir şey hakkında endişe etmek*
für jdn/etw A bestimmt	: *birine/bir şeye ayrılmış, tahsis edilmiş, bir şey/ biri için belirlenmiş olmak*
von etw D betroffen	: *bir şeye uğramak*
über etw A beunruhigt	: *bir şeyden endişeli olmak*
in etw D bewandert	: *bir şeye vakıf olmak, bir şeyde bilgi sahibi olmak*
für jdn/etw A bezeichnend	: *biri/bir şey için karakteristik olmak*
vor etw D blass	: *bir şeyden (dolayı) beti benzi solmak*
für etw A blind	: *bir şeye karşı kör olmak*
mit jdm D böse	: *biri ile dargın olmak*
auf jdn A böse	: *birine kızmak*
über etw A böse	: *bir şeye kızmak*
für jdn/etw A charakteristisch	: *biri/bir şey için karakteristik, tipik olmak*
für etw A dankbar	: *bir şeyden dolayı müteşekkür, minnettar olmak*
auf jdn/etw A eifersüchtig	: *birini/bir şeyi kıskanmak*
mit jdm D in etw D einig	: *biriyle bir konuda aynı fikirde olmak*
über etw A einig	: *bir konuda anlaşmak, uyuşmak*
mit etw D einverstanden	: *bir şeye razı olmak, bir şeyi kabul etmek*
für etw A empfänglich	: *bir şeye karşı hassas olmak, bir şeyden hoşlanmak*
gegen etw A empfindlich	: *bir şeye karşı hassas, duyarlı olmak*
für etw A entscheidend	: *bir şey için belirleyici olmak*
zu etw D entschlossen	: *bir şey yapmaya kararlı, hazır olmak*
über etw A entsetzt	: *bir şeyden dolayı dehşet içinde olmak*
über etw A enttäuscht	: *bir şeye şaşırıp kalmak, hayal kırıklığına uğramış olmak*
von jdm/etw enttäuscht	: *birinden/bir şeyden umduğunu, beklediğini bulamamak*
über etw A entzückt	: *olmuş bir şeye hayran olmak, bayılmak, beğenmek*
von jdm/etw D entzückt	: *birine/bir şeye hayran olmak, bayılmak, beğenmek*
über etw A erfreut	: *bir şeye sevinmek, bir şeyden memnun olmak*

über etw A erhaben	: *bir şeyden üstün olmak*
an etw D erkrankt	: *bir hastalığa tutulmuş olmak*
aus etw D ersichtlich	: *bir şeyden anlaşılmak, anlaşılır olmak*
über jdn/etw A erstaunt	: *birine/bir şeye şaşıp kalmak*
zu etw D fähig	: *bir şeye yetenekli (hünerli, becerikli) olmak*
mit jdm/etw D fertig werden	: *biriyle alâkasını kesmiş olmak/bir şeyi bitirmiş (tüketmiş) olmak*
von etw D frei	: *bir şeyden muaf, uzak bağımsız olmak*
gegen jdn A freigebig	: *birine karşı cömert (eli açık) olmak*
gegen jdn A freundlich	: *birine karşı dostça davranmak*
zu jdm D freundlich	: *birine dostça davranmak*
über jdn/etw A froh	: *birinden/bir şeyden memnun olmak*
an etw A gebunden	: *bir şeye bağlı (sadık) olmak, bir şeyle ilgisi olmak*
für jdn/etw A geeignet	: *bir şeye / biri için elverişli olmak*
zu etw D geeignet	: *bir şey yapmaya elverişli olmak, bir işe yaramak*
für jdn A gefährlich	: *biri için tehlikeli (rizikolu) olmak*
auf etw A gefasst	: *bir şeye hazırlıklı olmak, bir şeyi hesaba katmak*
gegen jdn A gefühllos	: *birine karşı hissiz (duygusuz, merhametsiz) olmak*
zu etw D geneigt	: *bir şeye eğilimli olmak*
für jdn A genug	: *biri için kâfi (yeterli) olmak*
von jdm/etw D genug haben	: *birinden/bir şeyden bıkmak*
zu etw D geschaffen	: *bir şey için yaratılmış olmak*
auf etw A gespannt	: *bir şeyi merakla (sabırsızlıkla) beklemek*
nach etw D gestaffelt	: *sınıflara (derecelere) göre tertip (tanzim) edilmiş olmak, sınıflandırılmış (derecelendirilmiş) olmak*
in etw D gewandt	: *bir şeyde usta olmak*
nach etw D gierig	: *bir şeyi çok istemek, bir şeyi şiddetle arzu etmek*
gegen jdn/etw A gleichgültig	: *birine/bir şeye karşı kayıtsız (duyarsız) olmak (kalmak)*
über etw A glücklich	: *bir şeyden ötürü memnun (mutlu) olmak*
gegen jdn A grausam	: *birine karşı zalim (gaddar) olmak*
gegen jdn A grob	: *birine kaba davranmak*
für (gegen) etw A gut	: *bir şeye yaramak, iyi gelmek*
zu jdm D gut	: *birine karşı iyi davranmak, iyi muamele yapmak*
gegen jdn A hart	: *birine karşı sert (acımasız) olmak*
zu jdm D hart	: *birine sert davranmak*
gegen jdn A hilfsbereit	: *birine yardıma hazır olmak*
für jdn A interessant	: *biri için enteresan olmak, ilgilendirmek*
an jdm/etw D interessiert	: *birine/bir şeye karşı ilgili (alâkalı) olmak*
jdm an etw D überlegen	: *birinden bir şeyce üstün olmak*
an etw D krank	: *bir şeyden hasta olmak*
vor etw D krank	: *bir şeyden dolayı hastalanmak, hasta olmak*
gegen jdn A mildtätig	: *birine karşı yardımsever (iyiliksever) olmak*
gegen jdn/etw A misstrauisch	: *birinden/bir şeyden şüphe etmek*

von etw D müde	: *bir şeyden yorgun olmak, yorulmak*
in etw D nachlässig	: *bir şeyde ihmalkâr (kayıtsız) davranmak*
gegen jdn A nachsichtig	: *birine karşı müsamahakâr (hoşgörülü) davranmak*
für jdn A nachteilig	: *biri için zararlı olmak*
auf jdn/etw A neidisch	: *birini/bir şeyi kıskanmak*
auf jdn/etw A neugierig	: *birini/bir şeyi merak etmek, merakla beklemek*
für jdn A notwendig	: *biri için gerekli olmak*
für jdn/etw A nützlich	: *biri/bir şey için faydalı olmak*
für jdn A problematisch	: *biri için sorunlu olmak, güçlük yaratmak*
an etw D reich	: *bir şey bakımından zengin olmak*
vor etw D rot	: *bir şeyden kızarmak, kıpkırmızı kesilmek*
für jdn/etw A schädlich	: *biri/bir şey için zararlı olmak*
für jdn/etw A schlecht	: *biri/bir şey için kötü olmak*
an etw D schuld	: *bir şeyde kabahatli, suçlu olmak*
vor etw/jdm D sicher	: *bir şeye/birine karşı emniyette olmak*
gegenüber jdm/etw D skeptisch	: *birine/bir şeye karşı şüpheci olmak*
auf jdn/etw A stolz	: *biriyle/bir şeyle öğünmek, gurur duymak*
gegen jdn A streng	: *birine karşı sert olmak*
zu jdm D streng	: *birine karşı sert, merhametsiz olmak*
in etw D tätig	: *bir yerde çalışmak*
über jdn/etw A traurig	: *biri/bir şey için üzgün olmak*
für jdn A unangenehm	: *biri için nahoş (can sıkıcı) olmak*
von etw D überzeugt	: *bir şeyden emin olmak, kanısında olmak, kanaat getirmiş olmak*
für etw A verantwortlich	: *bir şeyden sorumlu olmak*
über etw A verbittert	: *bir şeyden memnun olmamak, asık suratlı olmak*
mit etw D vergleichbar	: *bir şey ile mukayese edilebilir olmak*
von jdm D verlassen	: *biri tarafından terk edilmiş olmak*
in jdn A verliebt	: *birine aşık olmak*
nach jdm/etw D verrückt	: *birine/bir şeye deli olmak, delicesine sevmek*
von jdm/etw D verschieden	: *birinden/bir şeyden farklı olmak*
gegenüber jdm D verständnisvoll	: *birine karşı anlayışlı olmak*
mit jdm D verwandt	: *biriyle akraba olmak*
über etw A verwundert	: *bir şeye hayret etmiş olmak*
mit(von) etw D voll	: *bir şeyle dolu olmak*
gegenüber jdm D voreingenommen	: *birine karşı peşin hükümlü olmak*
von etw D weit	: *bir şeyden uzak olmak*
für jdn/etw A wesentlich	: *biri/bir şey için esaslı (önemli) olmak*
für jdn/etw A wichtig	: *biri/bir şey için önemli olmak*
mit jdm/ etw D zufrieden	: *birinden/bir şeyden memnun olmak*
gegenüber jdm D zurückhaltend	: *birine karşı çekingen olmak (davranmak)*
für etw A zuständig	: *bir şeye (bir şey için) yetkili olmak*

76- Ekleri ve *Präposition*'ları tamamlayınız!

1. Manche Frauen sind sehr eifersüchtig .... ihr_ Männer.
2. Mein Kollege ist ..... jed_ Tat fähig.
3. Die Türkei ist sehr reich .... Sehenswürdigkeiten.
4. Alkohol ist ..... d_ Gesundheit schädlich.
5. Die unheilbare Krankheit ist dies_ Kranken angeboren.
6. Ich bin stolz ... mein_ erfolgreich_ Sohn.
7. In diesem Land ist man d_ Touristen sehr behilflich.
8. Viele Schüler sind ..... d_ Ergebnissen der Prüfung nicht zufrieden.
9. Die Kinder sind natürlich .... ihr_ Familien abhängig.
10. Er ist ...... sein_ Kollegen sehr beliebt.
11. Dieses Merkmal ist .... dies_ Autor sehr charakteristisch.
12. Diese Schauspielerin war ..... viel_ Menschen längst bekannt.
13. Die alte Dame war ..... all_ Leuten freundlich.
14. Der Hund ist sein_ Herrn sehr treu.
15. Dieser Arzt ist ...... ein_ sehr bekannt_ Sängerin verlobt.
16. Meine kranke Tochter tut mein_ Familie sehr leid.
17. Der Lehrer war einig_ Schülern böse.
18. Er sieht sein_ Vater sehr ähnlich.
19. Das Rauchen ist d_ klein_ Kindern sehr schädlich.
20. Sie sind ..... d_ wissenschaftlich_ Veröffentlichungen sehr interessiert.
21. Das Baby ist ein_ Monat alt.

77- Örnekteki gibi, verilen belirteçlerden sıfatlar türetiniz!

die Zeitung von gestern / die **gestrige** Zeitung

1. der Zustand von jetzt
2. die Schlagzeilen von oben
3. die Experimente bisher
4. die Generation von heute
5. die Jugend von dort
6. die Universitäten von hier

CÜMLE (*SATZ*)

Cümleler yapıları açısından basit ya da bileşik olur.

1. Basit cümle

Basit cümle (*einfacher Satz*), sadece bir çekimli eylemle kurulan ve sadece bir yargı içeren cümledir.

Ceyda putzt sich jeden Tag die Zähne.

Ceyda her gün dişlerini fırçalıyor.

Die Menschen verschmutzen ständig die Umwelt.

İnsanlar devamlı çevreyi kirletiyor.

Meine Tochter bereitet das Essen vor.

Kızım yemeği hazırlıyor.

2. Bileşik cümle

Bileşik cümle (*zusammengesetzter Satz*) ise birden çok çekimli eylemle kurulan ve birden çok yargıyı içeren cümledir. Bileşik bir cümle, iki ya da daha fazla temel cümleden oluşabildiği gibi, bir temel (*Hauptsatz*), bir ya da birden fazla yan cümleden (*Nebensatz*) oluşabilir:

İki temel cümle:

Ich **bat** ihn um eine Zigarette, aber er **hatte** keine Zigarette.

Temel cümle — Temel cümle

Ondan bir sigara rica ettim, ancak onun sigarası yoktu.

Ich **will** in Deutschland studieren, deshalb **lerne** ich Deutsch.

Temel cümle — Temel cümle

Almanya'da öğrenim görmek istiyorum, bu nedenle Almanca öğreniyorum.

Bir temel ve bir ya da birden fazla yan cümle:

Maria konnte nicht an der Prüfung teilnehmen, weil sie schwer krank war.

Temel cümle — Yan cümle

Maria ağır hasta olduğu için sınava katılamadı.

Wir wissen, **dass viele Menschen**, die in entwickelten Ländern leben, **nicht glücklich sind**.

Temel cümle — Yan cümle — Yan cümle

Gelişmiş ülkelerde yaşayan birçok insanın mutlu olmadığını biliyoruz.

Temel Cümle ve Cümle Ögelerinin Yerleri

Temel cümle, temel yargıyı içeren ve özneye göre çekilen eylemi **ikinci sırada** olan cümleye denir. Soru ve emir cümlelerinde birinci sırada olur. Almanca temel bir cümlede şu ögeler (*Satzglieder*) bulunur:

1. Özne (*Subjekt*)
2. Yüklem (*Prädikat*)
3. Nesne (*Objekt*)
4. Diğerleri (örneğin belirteçler vs.) (*adverbiale Angaben usw.*)

Temel bir ifade cümlesinde genel olarak cümle ögelerinin yerleri (*Satzstellung*) şöyledir: İlk sırada özne, ikinci sırada **mutlaka** özneye göre çekilen eylem ve daha sonra nesne vs. gelir. Bu nedenle Almancada temel cümlenin yapısı ÖYN (Özne+**Yüklem**+Nesne) biçiminde, Türkçede ise ÖNY biçimindedir:

Der Schüler **versteht** diesen Satz nicht. *Öğrenci bu cümleyi anlamıyor.*

Özne + **Yüklem** + Nesne

I **II**

Cümlenin öznesi normal olarak cümlenin başında ve birinci sırada yer alır. Ancak biraz sonra da göreceğimiz gibi, özne her zaman yerinde yani birinci sırada yer almayabilir. Şimdi bütün bu özelliklere bir göz atalım:

Cümle Ögelerinin Yerinde Kullanılması

Temel bir cümlede *Akkusativobjekt* ya da *Dativobjekt* varsa ve bunlar sözcük olarak kullanılıyorsa önce *Dativobjekt* sonra *Akkusativobjekt* gelir. Ancak bunlardan herhangi birinin yerine adılı(*Personalpronomen*) kullanılırsa, adıl biçiminde olan diğerinden önce söylenir. Her ikisinin yerine adılları kullanılırsa, önce *Akkusativ* sonra *Dativ* halde olan adıl gelir:

Mein Onkel schenkt **seinem Sohn** **einen Computer**.

Dativobjekt Akkusativobjekt

*Amcam **oğluna bir bilgisayar** hediye ediyor.*

Mein Onkel schenkt **ihm** einen Computer. *Amcam **ona** bir bilgisayar hediye ediyor.*

Adıl

Mein Onkel schenkt **ihn** seinem Sohn. *Amcam **onu** oğluna hediye ediyor.*

Adıl

Mein Onkel schenkt **ihn** **ihm**. *Amcam **onu ona** hediye ediyor.*

Akk. Dat.

Dönüşlü eylemlerde (*reflexive Verben*) ise şöyle olur:

Ich wasche mich. *Yıkanıyorum.*

Ich wasche **mir** **die Hände**. *Ellerimi yıkıyorum.*

Dat. Akk.

Ich wasche **sie** **mir**. *Onları yıkıyorum.*

Akk. Dat.

Ayrıca *Präposition*'lu eylemlerin yer aldığı şu cümlelere de bir göz atınız:
Der Wissenschafter interessiert sich **für solche Dokumentarfilme**.
Bilim adamı bu tür belgesellerle ilgileniyor.

Ich schreibe seit fünf Jahren zum ersten Mal einen Brief **an meinen Bruder**.
Beş yıldan beri ilk kez erkek kardeşime bir mektup yazıyorum.

Jetzt erinnert sich die alte Frau nur **an ihn**.
Yaşlı kadın şimdi sadece onu hatırlıyor.

Natürlich warte ich schon lange **darauf**.
Tabi ki çoktandır onu bekliyorum.

Damit beschäftige ich mich leider nicht mehr.
Ne yazık ki artık onunla meşgul değilim.

Dikakt edilirse, *Präpositionalobjekt* daha çok cümlenin sonunda yer almaktadır. **Damit**, **darauf**, **an ihn**, **mit ihm** vs. cümlenin başında da yer alabilir.

Bir cümlede cümlenin mümkün olan bütün ögeleri yer alıyorsa sıralama şöyle olur:

I	II	*wann? (temporal)*	*Dativ-objekt*	*warum? (kausal)*	*wie? (modal)*	*Akkusativ-objekt*	*wo? wohin (lokal)*
Er	**schrieb**	gestern	seinem Direktor	wegen dieser Sache	voller Angst	einen Brief	nach Bonn

O dün Bonn'a müdürüne bu meseleden dolayı büyük bir korkuyla bir mektup yazdı.

Dikkat edilirse bütün ögelerin tam olduğu böyle bir cümlede sıralama şöyledir: *özne + çekimli eylem + zaman belirten sözcük + Dativobjekt + neden belirten sözcük + tarz belirten sözcük + Akkusativobjekt + yer belirten sözcük.* Belirteçlere yakından bakıldığında ise sıralama şöyle: *zamanı belirtenler + neden belirtenler + tarz belirtenler + yer belirtenler.* Sonuç olarak şu formül ortaya çıkmaktadır:

TKML = **t**emporal + **k**ausal + **m**odal + **l**okal

Öznenin Yerinde Kullanılmaması

Cümlenin öznesi normal olarak cümlenin başında ve birinci sırada yer alır. Ancak özne her zaman birinci sırada yer almayabilir. Cümledeki herhangi bir sözcük öznenin yerinde bulunabilir. Özne bu durumda çekimli eylemden sonra yer alır. Özne kendi yerinde değil başka bir yerde bulunduğunda *Umstellung* olarak adlandırılır. Öznenin yerine cümle içinden başka bir sözcük getirilip konduğunda ve adların yerine adılları alındığında şöyle olur:

I	II	III	IV	V	
Der Lehrer	erklärt	jetzt	den Schülern	einen Satz	
Jetzt	erklärt	**der Lehrer**	den Schülern	einen Satz	(N+D+A)
Jetzt	erklärt	**ihnen**	**der Lehrer**	einen Satz	(D+N+A)
Jetzt	erklärt	**ihn**	**der Lehrer**	den Schülern	(A+N+D)
Jetzt	erklärt	**ihn**	**ihnen**	**der Lehrer**	(A+D+N)
Jetzt	erklärt	**er**	**ihnen**	einen Satz	(N+D+A)
Jetzt	erklärt	**er**	**ihn**	den Schülern	(N+A+D)
Jetzt	erklärt	**er**	**ihn**	**ihnen**	(N+A+D)
***O** şimdi **onu onlara** açıklıyor.*					

Yukarıda verilenler her ne kadar karmaşık gibi gelse de yakından bakıldığında o kadar da karmaşık olmadığı görülür. Cümlenin öznesi cümle içine alındığında, eğer sözcükler adıllarıyla (*Personalpronomen*) değil de isim şeklinde belirtiliyorsa, önce *Nominativ*, sonra *Dativ* ve daha sonra *Akkusativ* durumda olan gelir. Eğer *Nominativ, Akkusativ* ya da *Dativ* olan bir sözcüğün yerine adılı kullanılıyorsa şöyle olur: Adılı kullanılan sözcükler tam söylenen diğer sözcüklerden önce yer alır. Eğer sadece bir sözcük adılı ile söylenecekse, o diğerlerinden önce söylenir. Adılı ile söylenen sözcük birden fazla ise N+A+D sırası izlenir. Örneğin *Nominativ* ve *Dativ* olan sözcükler adılı ile söylendiğinde sıralama N+D olur. *Akkusativ* ve *Dativ* olan sözcükler adılı ile söylendiğinde ise A+D olur. Sözcüklerin üçü birden adılı ile söylendiğinde N+A+D olur. Daha da basitleştirirsek şöyle de diyebiliriz: Kısalanlar uzun olanlardan devamlı önce söylenir. Kısalanlar birden fazla ise isim çekimindeki sıralamayı (N+A+D) izler. Ayrıca dikkat edilirse, özne konumundaki sözcük adılı ile söylenmediği zaman, eğer diğer sözcükler adılı ile söyleniyorsa, diğerleri özneden önce yer alır. Özne konumundaki sözcüğün adılı kullanıldığında ise, özne diğerlerinden önce yer alır.

Dönüşlü eylemler:

Dönüşlü eylemlerin bulunduğu bir cümlede öznenin yeri değiştirildiğinde ise durum şöyle olur:

I	II	III	IV	V
Heute	rasiere	**ich**	mir	den Bart. (N+D)
Heute	rasiere	**ich**	ihn	mir. (N+A+D)

Dikkat edilirse burdakiler de yukarıda anlatılan kurallara uymaktadır.

Çekimli Eylemin Cümlenin Sonunda Yer Alması

Bazı cümlelerde ise cümlenin çekimli eylemi cümlenin sonunda yer alır. *Endstellung* olarak adlandırılan bu durum yan cümlelerde (*Nebensatz*) söz konusudur. Bu gibi cümlelerde cümlenin başında bağlaç (*Konjunktion*) daha sonra özne, sonra nesne vs. ve en son, özneye göre çekilen eylem yer alır:

Ich rauche weiter, obwohl es mir der Arzt **verboten hat**.

Wir wissen nicht, *wann* *die Großmutter* *den Kindern* *ein Märchen* **erzählt hat**.

Bağlaç Özne Dativobj. Akkusativobj. **Yüklem**

Büyükannenin çocuklara ne zaman bir masal anlattığını bilmiyoruz.

78- Koyu yazılan sözcüklerin yerine adıllarını (*Personalpronomen*) yazınız!

1. Atatürk hat der Armee **den Generalangriff** befohlen.
2. Die finanzielle Lage gestattet meinen Kollegen **die Weltreise** nicht.
3. Warum hast du deinem Freund **das Wörterbuch** geliehen?
4. Mein Vater verzeiht **meiner Schwester diesen Fehler.**
5. Werden Sie sich **einen Computer** kaufen?
6. Warum hat der Fremdenführer **den Touristen dieses Hotel** empfohlen?
7. Wann hat **der Chef** der Sekretärin **den Brief** diktiert?
8. Gestern hat **mein Bruder** sich **den Bart** rasiert.
9. Vorgestern hat **der Verlag dem Verfasser das Manuskript** zugeschickt.
10. Wann wirst du dir **die Haare** kämmen?
11. Die alte Frau hat **den Kindern den Ball** weggenommen.
12. Früher opferten **die alten Römer den Göttern Tiere.**
13. Zum Schluss habe ich **der hübschen Sekretärin meine Liebe** offenbart.
14. Heute werde ich mir **die Zähne** putzen.
15. **Die Firma** liefert den Kunden **die Ware** kostenlos ins Haus.
16. Der Arzt hat **der Kranken das Medikament** verschrieben.
17. Heute gab **der Postbeamte** dem Kunden **den Scheck** zurück.

79- Verilen cümle ögelerini sırayla doğru biçimde yerleştiriniz!

1. Ich kam .... .
   a. ins Büro
   b. gegen 8 Uhr
   c. aufgeregt
2. Der elegante Herr überreicht ....
   a. lächelnd
   b. der Dame des Hauses
   c. am 40. Geburtstag
   d. an der Haustür
   e. einen Blumenstrauß
3. Die Hausfrau bot .... an.
   a. zum zweiten Mal
   b. Kaffee
   c. mit freundlichen Worten
   d. den Gästen
4. Der junge Mann hat .... gegeben.
   a. seiner Frau
   b. zum Abschied
   c. jeden Tag
   d. an der Wohnungstür
   e. einen Kuss

5. Er brachte ....
   a. ins Hotel
   b. mir
   c. mit einer Entschuldigung
   d. den geliehenen Regenschirm
   e. erst gegen Abend
6. Ein Motorradfahrer hat .... gerissen.
   a. aus der Hand
   b. einer 75. jährigen Frau
   c. gestern gegen 18 Uhr
   d. die Einkaufstasche
7. Er hat .... vorgestellt.
   a. genau so
   b. immer
   c. es
   d. sich
8. Dieser Herr hat .... vorgestellt.
   a. ihr
   b. selbstverständlich
   c. auf der Party
   d. sich
10. Sie hat .... vergessen
   a. ihre Hefte
   b. bedauerlicherweise
   c. im Klassenraum
   d. vor drei Tagen
11. Diese Frau zieht .... weg.
   a. voller Wut
   b. um 9 Uhr
   c. dem schlafenden Sohn
   d. die Bettdecke
12. Sie haben .... zurückgegeben.
   a. der Lehrerin
   b. nach der Prüfung
   c. das falsche Buch
   d. mit Absicht
13. Mein Vater verließ ....
   a. gestern abend
   b. wütend
   c. die Wohnung
   d. wegen der schlechten Benehmung meiner Mutter

BAĞLAÇLAR (*KONJUNKTIONEN*)

Bağlaçlar (*die Konjunktionen*) cümleleri ya da bir cümledeki parçaları birbirine bağlayan sözcüklerdir. Yapıları açısından ya bir ya da birden fazla sözcükten oluşabilir. Dört sözcükten oluşanı bile vardır. Şekil bakımından ikiye ayrılırlar:

Dilbilgisi açısından bakıldığında, birbirine bağladıkları cümlelerin şekline göre iki büyük gruba ayrılır:

1. Temel(esas) cümleleri birbirine bağlayan bağlaçlar
   (*Nebenordnende Konjunktionen*)

2. Yan cümleyi temel cümleye bağlayan bağlaçlar
   (*Unterordnende Konjunktionen*)

Bağlaçlar en az iki cümleyi birbirine bağladıkları için bileşik bir cümle (*zusammengesetzter Satz*) oluşur. Bileşik cümle, birden çok çekimli eylemle kurulan ve birden çok yargıyı içeren cümledir. İki (ya da daha fazla) temel cümleden oluşabildiği gibi, bir temel, bir (ya da daha fazla) yan cümleden de oluşabilir.

Şimdi temel cümleleri birleştiren bağlaçları ele alalım:

1. Temel Cümleleri Birbirine Bağlayan Bağlaçlar

Bu bağlaçlar iki ya da daha fazla temel cümleyi birbirine bağlar. Bu bağlaçların bir kısmı sadece bir sözcükten, bir kısmı da birden fazla sözcükten oluşabilir. Ayrıca bunların bazısı iki temel cümlenin tam ortasında, bazısı ise ikinci temel cümlenin öznesinin yerinde kullanılır.

A. Bir Sözcükten Oluşan Bağlaçlar

a. İki Cümlenin Ortasında Kullanılanlar

İki cümlenin ortasında kullanılan bağlaçlar sıfır pozisyonlu bağlaçlar(*Konjunktionen in der Nullposition*) olarak adlandırılır. Bunlar temel cümlelerin tam ortasında yer alır. Diğer bir deyişle bir temel cümle biter, bağlaç gelir ve sonra diğer temel cümle ile devam eder. Aşağıda verilen bağlaçlar bu tür bağlaçlardır. Bağlaçların önüne-bazı durumlar hariç- virgül konur. Bu grupta yer alan bazı bağlaçlar bağımsız biçimde cümle içinde farklı yerlerde bulunabilir. Almanya'da kabul edilen yeni yazım kuralına göre **und** ve **oder** bağlaçlarının önüne -bazı özel durumlar hariç- virgül koymak zorunlu değil.

und	*ve; hem .... hem ....; -ıp / -ip / -up / -üp; -erek / -arak; de / da*
aber	*fakat, ama, lâkin, ancak, yalnız, oysa*
denn	*çünkü, zira; acaba, ya, yahu*
oder	*veya, ya da, yoksa, yahut, veyahut*
sondern	*aksine, bilakis; de / da*

Örnek:

Temel cümle , **Bağlaç** Temel cümle

|————————| |————————————————|

Wir lernen Deutsch , **denn** wir wollen in Deutschland studieren.

Almanca öğreniyoruz, çünkü Almanya'da öğrenim görmek istiyoruz.

und: *ve; hem .... hem ....; -ıp / -ip / -up / -üp; -erek / -arak; de / da*

Yeni yazım kuralına göre **und** bağlacının önüne virgül koymak zorunlu değil. Ancak cümlede anlam bulanıklığını, yanlış anlamayı ortadan kaldırmak ya da cümlenin yapısını belirgin hale getirmek için virgül konabilir.

Karl fragte **und** Peter antwortete.
Karl soruyordu ve Peter cevap veriyordu.
Karl soruyordu, Peter de cevap veriyordu.

Peter sagt einen Satz **und** Paul schreibt ihn an die Tafel.
Peter bir cümle söylüyor ve Paul onu tahtaya yazıyor.

Heute arbeiten wir im Büro **und** morgen gehen **wir** zum Tanzen.
Bugün büroda çalışırız, yarın da dans etmeye gideriz.
Bugün büroda çalışıp yarın dans etmeye gideriz.

İki ya da daha fazla cümleyi birbirine bağlarken cümlelerde aynı olan cümle ögeleri -üslûp (biçem) açısından hoş olmadığı için- bir sonraki cümlede tekrarlanmaz. Cümlelerin öznesi aynı ise özne tekrarlanmaz.

Wir fahren diese Woche in die Heimat **und** wollen dort unsre Verwandten besuchen.
Bu hafta memlekete gidiyoruz ve orada akrabalarımızı ziyaret etmek istiyoruz.
Bu hafta memlekete gidip orada akrabalarımızı ziyaret etmek istiyoruz.

Ich gehe jetzt nach Hause **und** mache sofort meine Hausaufgaben.
Şimdi eve gidiyorum ve hemen ev ödevlerimi yapıyorum.
Şimdi eve gidip hemen ev ödevlerimi yapıyorum.

Dikkat edilirse özneler (**wir**, **ich**) ilk ve ikinci cümlelerde aynı olduğu için ikinci cümlelerde tekrarlanmamıştır.

Aşağıdaki cümlelerde ise hem özne hem yüklem her iki cümlede aynı olduğu için ikinci cümlede tekrarlanmaz:

Ich trinke jetzt Tee **und** (ich trinke) später eine Tasse Kaffee.
Ich trinke jetzt Tee **und** später eine Tasse Kaffee.
Şimdi çay, daha sonra bir fincan kahve içerim.

Er will zuerst in der Türkei (studieren) **und** (er will) dann in Deutschland studieren.
Er will zuerst in der Türkei **und** dann in Deutschland studieren.
O önce Türkiye'de sonra da Almanya'da öğrenim görmek istiyor.

Bu bağlaç cümle ögelerini de bağlayabilir:
Ceyda **und** Pelin leben in Ankara.
Ceyda ile Pelin Ankara'da yaşıyor.

Er **und** ich waren damals sehr arm.
O ve ben(onunla ben) o zamanlar çok yoksulduk.

Haben Sie Wien **und** Bonn gesehen?
Viyana ile Bonn'u gördünüz mü?

Einige Menschen hoffen auf Glück **und** Reichtum.
Bazı insanlar şans ile zenginlik ümit eder.

Birkaç cümle birbirine **und** bağlacı ile bağlandığında **und** her defasında tekrarlanmaz sadece son cümleden önce bir defa belirtilir:

Klemens ging nach Hause, machte die Tür auf, ging ins Wohnzimmer, setzte sich vor den Fernseher **und** schlief dann ein.
*Klemens eve gitti, kapıyı açtı, oturma odasına geçti, televizyonun önüne oturdu **ve** sonra uykuya daldı.*

Ayrıca şu kullanımlara da bakınız:

Na **und**?	*Ee, daha?*
Und wie?	*Hem de nasıl!*
Nimm das **und** verwahre es!	*Şunu al da sakla!*
Und dies nicht allein.	*Dahası var.*
und anderes mehr	*ve benzerleri(başkaları)*
und desgleichen mehr	*ve buna benzer şeyler*
und so weiter(usw.)	*vesaire*
Und was habe ich ihm nicht alles gepredigt!	*Hem ona neler söylemedim!*

aber: *fakat, ama, lâkin, ancak, yalnız, oysa*

Bu bağlaç cümle içinde vurguya göre bağımsız bir şekilde başka yerlerde de bulunabilir:
Ich bat ihn um eine Zigarette, **aber** er hatte keine Zigarette.
Ondan bir sigara rica ettim, ancak onun sigarası yoktu.

Aşağıda görüldüğü gibi, bağlaç cümle içine de alınabilir. Bu durumda önüne geldiği sözcüğü vurgulamış olur:

Ich wollte dich besuchen, du **aber** warst gestern nicht zu Hause.
Ich wollte dich besuchen, du warst **aber** gestern nicht zu Hause.
Ich wollte dich besuchen, du warst gestern **aber** nicht zu Hause.
Ich wollte dich besuchen, gestern **aber** warst du nicht zu Hause.
Seni ziyaret etmek istedim, ancak dün evde yoktun.

Bu bağlaç cümle ögelerini de bağlayabilir:

Dieses Haus ist nicht modern, **aber** schön.	*Bu ev modern değil, ancak güzel.*
Diese alte Dame ist arm, **aber** glücklich.	*Bu yaşlı bayan yoksul, ancak mutlu.*
Eine arme, **aber** glückliche Dame.	*Yoksul, ancak mutlu bir bayan.*

Aşağıdaki kullanım biçimleri de söz konusudur:

Aber nein!	*Yo!*
Das ist **aber** schön!	*Amma güzel ha!*
Aber Junge, was tust du denn?	*İlahi çocuk, neler yapıyorsun?*
Aber gewiss!	*Tabii! / Hay hay! / Elbette! / Baş üstüne!*
Aber wie geht es weiter?	*Ya sonra?*
Ich will **aber** nicht!	*Artık istemem.*

Aber lieber Freund, wo gibt es denn so etwas?
A dostum, böyle bir şey nerde görülmüş?/ A dostum, öyle şey olur mu?

denn: *çünkü, zira; acaba, ya, yahu*

Wir lernen Deutsch, **denn** wir wollen in Deutschland studieren.
Almanca öğreniyoruz, çünkü Almanya'da öğrenim görmek istiyoruz.

Peter geht zu Fuß in die Universität, **denn** sie ist nicht zu weit.
Peter üniversiteye yaya gidiyor, çünkü üniversite çok uzak değil.

Ich rauche nicht, **denn** das Rauchen schadet meiner Gesundheit.
Sigara içmiyorum, çünkü sigara içmek sağlığıma zarar veriyor.

Bu bağlaç soruyu güçlendirmek için soru cümlelerinde *acaba, ya, yahu* gibi anlamlara gelir:

Wo steckst du **denn**?	*Neredesin yahu?*
Wo steckst du **denn** zum Teufel?	*Ne cehennemdesin?*
Was machst du **denn**?	*Yahu ne yapıyorsun?/ Acaba ne yapıyorsun?*
Was ist **denn** das?	*Yahu bu nedir?/ Acaba bu nedir?*
Was ist **denn**?	*Ne var? /Efendim?*
Was weiß **denn** ich?	*Ne bileyim ki?*
Wer erinnert sich **denn** noch daran?	*O kimin aklındadır sanki?*
Warum rennst du **denn** so?	*Ya, niçin böyle koşuyorsun?*

oder: *veya, ya da, yoksa, yahut, veyahut*

Yeni yazım kuralına göre **oder** bağlacının önüne virgül koymak zorunlu değil. Ancak cümlede anlam bulanıklığını, yanlış anlamayı ortadan kaldırmak ya da cümlenin yapısını belirgin hale getirmek için virgül konabilir.

Der Kranke wird diese Tabletten einnehmen **oder** der Arzt wird ihn operieren.
Hasta bu hapları içecek ya da doktor onu ameliyat edecek.

Her iki cümlede özne ve eylemler aynı ise, ikinci cümlede aynı olanlar tekrarlanmaz.
Ich muss mein Auto reparieren **oder** ein anderes Auto kaufen.
Otomobilimi tamir etmem ya da yeni bir otomobil satın almam lazım.

Ich schreibe dir im nächsten Monat einen Brief **oder** rufe dich an.
Gelecek ay sana bir mektup yazarım ya da telefon ederim.

Cümle ögelerini de bağlayabilir :
Möchtest du eine Tasse Tee **oder** Kaffe?
Bir fincan çay mı, yoksa kahve mi istersin?

Hast du **oder** deine Schwester die Prüfung?
Senin mi, yoksa kız kardeşinin mi sınavı var?

Fahren Sie diese Woche **oder** nächste Woche weg?
Bu hafta mı, yoksa gelecek hafta mı gidiyorsunuz?

Fährst du **oder** er das Auto?
Otomobili sen mi, yoksa o mu sürüyor?

Mein Sohn kommt heute **oder** morgen.
Oğlum bugün ya da yarın gelir.

sondern: *aksine, bilakis; de / da; değil…*

Bu bağlaçla iki cümleyi bağlarken birinci cümlenin olumsuz bir anlam içermesi gerekir. Bu da **nicht** ya da **kein** gibi olumsuzluk sözcükleri ile yapılır.

Wir arbeiteten gestern **nicht** im Büro, **sondern** wir gingen spazieren.
Biz dün büroda çalışmadık, aksine gezmeye gittik.

Her iki cümlede özne ve yüklem aynı ise, ikinci cümlede aynı olanlar tekrarlanmaz:
Wir gehen nicht sofort, **sondern** (**wir**) bleiben einige Tage hier.
Wir gehen nicht sofort, **sondern** bleiben einige Tage hier.
Biz hemen gitmiyoruz, aksine birkaç gün burada kalıyoruz / kalacağız.

Wir lernen nicht Englisch, **sondern** (**wir lernen**) Deutsch.
Wir lernen nicht Englisch, **sondern** Deutsch.
Biz İngilizce değil, Almanca öğreniyoruz.

Ich fahre nicht nach Afrika, **sondern** (**ich fahre**) nach Amerika.
Ich fahre nicht nach Afrika, **sondern** nach Amerika.
Ben Afrika'ya değil (aksine) Amerika'ya gidiyorum.

Mein Auto ist nicht schwarz, **sondern** dunkelblau.
Otomobilim siyah değil, (bilakis) koyu mavidir.

Nicht ich, **sondern** mein Nachbar hat den Unfall gesehen.
Kazayı ben değil, komşum gördü.

Er hat kein Geld, **sondern** nur Grundbesitz.
Onun parası yok, (aksine) sadece gayrimenkulü var.

Warum nicht gleich, **sondern** erst nachher?
Neden şimdi değil de sonra?

b. İkinci Cümledeki Öznenin Yerinde Kullanılanlar

Temel cümleleri birbirine bağlayan bağlaçların bazıları da ikinci cümledeki öznenin yerinde kullanılır. Bunlar Almancada birinci pozisyonda kulanılan bağlaçlar olarak adlandırılır (*Konjunktionen in der Position I*). Dolayısıyla bağlaçlardan sonra ikinci cümlenin eylemi yer alır. Ayrıca bu bağlaçların farklı kullanımları da vardır. Örneğin birinci cümleye nokta koyup ikinci cümleye bu bağlaçlarla başlanabilir ya da bağlaçlar cümlenin içine alınabilir. Dikkat edilirse bağlaçların bazısı zaman (*temporal*), bazısı neden (*kausal*), zıtlık (*konzessiv*), bazısı da sonuç (*konsekutiv*) vs. belitmektedir:

da	*o / bu esnada / anda / sırada*
dann	*sonra, ondan sonra, bunun üzerine, o zaman, o halde, öyle ise*
danach	*bundan / ondan sonra, sonra(dan), arkasından*
daraufhin	*bunun üzerine*
inzwischen (indessen, unterdessen, währenddessen)	*bu / o arada, esnada, bu / o aralık*
darum (deshalb, deswegen, daher)	*bunun için, bundan dolayı, bu nedenle / yüzden*
trotzdem	*buna rağmen, (olduğu) halde, (olmasına) karşın*
dennoch	*buna rağmen, hal böyle iken, yine*
sonst	*yoksa, aksi halde / takdirde; sonra; başka*
so	*bu / şu / o suretle, böylece, böylelikle, şöylece, şöylelikle, öylece, öylelikle*
infolgedessen	*bundan dolayı / ötürü, bu nedenden*
allerdings	*fakat, ama, ancak*
folglich	*buna / ona göre, bu nedenden, bundan dolayı, dolayısıyla; demek ki; şu / o halde*

Temel cümle , **Bağlaç** Temel cümle

Ich lese erst die Zeitung, **dann** trinke **ich** eine Tasse Kaffee.
Önce gazeteyi okuyorum, sonra bir fincan kahve içiyorum.

da: *o / bu esnada / anda / sırada*

Kaum war ich im Bett, **da** hörte ich seltsame Geräusche.
Daha yeni yatağa girmiştim ki tam o sırada garip sesler duydum.

Ich war gerade beim Essen, **da** klingelte plötzlich das Telefon.
Tam yemek yiyordum, birden telefon çaldı.

Wir gingen durch den Wald, **da** schrie jemand: "Hände hoch!"
Ormanda gidiyorduk, o anda biri: "Eller yukarı!" diye bağırdı.

dann: *sonra, ondan sonra, sonra da, bunun üzerine, o zaman, o halde, öyle ise*

Wir machten erst die Arbeit fertig, **dann** gingen wir zum Einkaufen.
Önce işi bitirdik, sonra alışveriş yapmaya gittik.

Bu bağlacın ayrıca aşağıdaki kullanımları da vardır:
Wir machten erst die Arbeit fertig. **Dann** gingen wir zum Einkaufen.
Wir machten erst die Arbeit fertig. Wir gingen **dann** zum Einkaufen.
Önce işi bitirdik. Sonra alışveriş yapmaya gittik.

Wir machten erst die Arbeit fertig **und dann** gingen wir zum Einkaufen.
Önce işi bitirip sonra (da) alışveriş yapmaya gittik.

Ich werde **dann** deinem Plan zustimmen, wenn er mir gefällt.
Planını beğenirsem onaylarım.

Dann müsste man noch überlegen, ob man den armen Kindern helfen kann oder nicht.
O zaman insan yoksul çocuklara yardım edip edemeyeceğini ayrıca düşünmeli.

danach: *bundan / ondan sonra, sonra(dan), sonra da, arkasından*

Wir besuchen zuerst das Museum, **danach** machen wir eine Stadtrundfahrt.
Önce müzeyi gezeriz, ondan sonra bir şehir turu yaparız.

Das kleine Kind legte sich ins Bett, **danach** schlief er ein.
Küçük çocuk yatağa girdi / yattı, sonra uykuya daldı.
Das kleine Kind legte sich ins Bett. **Danach** schlief er ein.
Küçük çocuk yatağa girdi / yattı. Sonra uykuya daldı.

daraufhin: *bunun üzerine*

Ich habe meinen Freund geärgert, **daraufhin** ging er weg.
Arkadaşımı kızdırdım, bunun üzerine o çekip gitti.

Die Arbeiter haben gegen die Regierung protestiert, **daraufhin** wurden die Löhne erhöht.
Die Arbeiter haben gegen die Regierung protestiert. **Daraufhin** wurden die Löhne erhöht.
İşçiler hükümeti protesto etti. Bunun üzerine ücretler arttırıldı.

inzwischen (indessen, unterdessen, währenddessen): *bu / o arada / esnada, bu / o aralık*

Klemens unterhält sich mit dem Gast, **inzwischen** deckt seine Frau den Tisch.
Klemens misafirle sohbet ediyor, bu esnada hanımı masayı hazırlıyor.

Klemens unterhält sich mit dem Gast. **Inzwischen** deckt seine Frau den Tisch.
Klemens misafirle sohbet ediyor. Bu esnada hanımı masayı hazırlıyor.

Klemens unterhält sich mit dem Gast. Seine Frau deckt **inzwischen** den Tisch.
Klemens misafirle sohbet ediyor. Hanımı bu esnada masayı hazırlıyor.

darum (deshalb, deswegen, daher): *bunun için, bundan dolayı, bu nedenle / yüzden*

Der Kranke hat hohes Fieber, **deshalb** muss er im Bett liegen.
Hastanın yüksek ateşi var, bu nedenle yatakta yatması gerekir.

Der Kranke hat hohes Fieber. **Deshalb** muss er im Bett liegen.
Hastanın yüksek ateşi var. Bu nedenle yatakta yatması gerekir.

Der Kranke muss **deshalb** im Bett liegen, weil er hohes Fieber hat.
Hastanın yatakta yatması gerekir, çünkü yüksek ateşi var.
Hastanın yüksek ateşi olduğu için yatakta yatması gerekir.

trotzdem: *buna rağmen, (olduğu) halde, (olmasına) karşın*

Der Bus fuhr mit Verspätung ab, **trotzdem** kamen wir pünktlich zu Hause an.
Otobüs gecikmeli olarak hareket etti, buna rağmen zamanında eve vardık.
Der Bus fuhr mit Verspätung ab. **Trotzdem** kamen wir pünktlich zu Hause an.
Otobüs gecikmeli olarak hareket etti. Buna rağmen zamanında eve vardık.

Der Bus fuhr mit Verspätung ab. Wir kamen **trotzdem** pünktlich zu Hause an.
Otobüs gecikmeli olarak hareket etti. Biz buna rağmen zamanında eve vardık.

Der Bus fuhr mit Verspätung ab, **aber trotzdem** kamen wir pünktlich zu Hause an.
Otobüs gecikmeli olarak hareket etti, ancak buna rağmen zamanında eve vardık.

Der Bus fuhr mit Verspätung ab **und trotzdem** kamen wir pünktlich zu Hause an.
Der Bus fuhr mit Verspätung ab **und** wir kamen **trotzdem** pünktlich zu Hause an.
Otobüs gecikmeli olarak hareket etti ve biz buna rağmen zamanında eve vardık.

dennoch: *buna rağmen, ancak, hal böyle iken, yine*

Ich habe mir alle Mühe gegeben, **dennoch** ist es mir nicht gelungen.
Bütün çabamı sarf ettim, buna rağmen başaramadım.

Ich habe mir alle Mühe gegeben. **Dennoch** ist es mir nicht gelungen.
Bütün çabamı sarf ettim. Buna rağmen başaramadım.

sonst: *yoksa, aksi halde / takdirde; sonra; başka*

Verlassen Sie sofort mein Büro, **sonst** rufe ich die Polizei!
Derhal büromu terk edin, yoksa polis çağırırım.

Du kommst mit, **sonst** gehe ich auch nicht hin.
Sen de geliyorsun yoksa ben de oraya gitmem.

Er soll nicht so faul sein, **sonst** bleibt er sitzen.
Tembellik etmesin, sonra / yoksa sınıfta kalır.

Unsere Gäste kommen heute nicht. **Sonst** wären sie schon hier.
Unsere Gäste kommen heute nicht, **sonst** wären sie schon hier.
Unsere Gäste kommen heute nicht, sie wären **sonst** schon hier.
Misafirlerimiz bugün gelmiyor, yoksa çoktan burada olurlardı.

Was ist mit dir los, du bist doch **sonst** nicht so?
Sana ne(ler) oluyor? Sen böyle değildin.

So etwas tue ich **sonst** nicht.	*Yoksa böyle bir şey yapmam.*
Was soll ich denn **sonst** tun?	*Başka ne(ler) yapabilirim ki?*
Das ist alles **sonst** nichts.	*Hepsi bu./Bundan başka bir şey yok.*
ein paar Bücher und was **sonst** noch	*birkaç kitapla bilmem daha ne(ler)*

so: *bu / şu / o suretle, böylece, böylelikle, şöylece, şöylelikle, öylece, öylelikle*

Jetzt passe ich auf die Kinder auf, **so** kannst du zum Einkaufen gehen.
Ben çocuklara bakarım, böylece sen alışveriş yapmaya gidebilirsin.

Sie sollen arbeiten, **so** können Sie Geld verdienen.
Çalışmalısınız, böylelikle para kazanabilirsiniz.

So sehen Sie aus.	*Böyle görünüyorsunuz.*
So, das ist erledigt.	*Tamam, bu da bitti / Eh, bu da tamam.*
So habe ich es mir gedacht.	*Böyle düşündüm.*
Ach **so**!	*Öyle mi? / Ha, şimdi anladım.*
Du kannst **so** keine Sprache lernen.	*Sen böyle (hiçbir) dil öğrenemezsin.*
Ich bin nicht **so** dumm, das zu glauben.	*Buna inanacak kadar ahmak değilim.*

infolgedessen: *bundan dolayı / ötürü, bu nedenle / sebeple*

Der Weg war wegen des Unfalls gesperrt, **infolgedessen** mussten wir eine Stunde warten.
Yol kaza nedeniyle kapalıydı, bundan dolayı bir saat beklemek zorunda kaldık.

Der Weg war wegen des Unfalls gesperrt. **Infolgedessen** mussten wir eine Stunde warten.
Yol kaza nedeniyle kapalıydı. Bundan dolayı bir saat beklemek zorunda kaldık.

Der Weg war wegen des Unfalls gesperrt. Wir mussten **infolgedessen** eine Stunde warten.
Yol kaza nedeniyle kapalıydı. Biz bundan dolayı bir saat beklemek zorunda kaldık.

allerdings: *fakat, ama, ancak*

Ich komme gern, **allerdings** möchte ich eine Bedingung stellen.
Gelirim, ancak bir şartım var.

Ich werde zu Ihnen kommen, **allerdings** weiß ich nicht wann.
Size geleceğim, ancak ne zaman geleceğimi bilmiyorum.

Ich werde zu Ihnen kommen. **Allerdings** weiß ich nicht wann.
Ich werde zu Ihnen kommen. Ich weiß **allerdings** nicht wann.
Size geleceğim. Ancak ne zaman geleceğimi bilmiyorum.

folglich: *buna / ona göre, bu böyle olunca, bu / o nedenden / bundan dolayı, dolayısıyla; demek ki; şu / o halde*

Mehmet ist ein Lügner, **folglich** glaube ich ihm nicht.
Mehmet yalancının biri, dolayısıyla ona inanmam.

B. Birden Fazla Sözcükten Oluşan Bağlaçlar

Bazı bağlaçlar birden fazla sözcükten oluşur (*gepaarte Konjunktionen*). Bu gibi bağlaçlarda bağlacın birinci bölümü birinci cümlede, ikinci bölümü ise ya ikinci cümlenin öznesinden önce ya da öznenin yerinde yer alır. Örneğin bu bağlaçlarda daha önce gördüğümüz **aber**, **oder**, **sondern** gibi bağlaçlar da yer almaktadır. Bunların daha önce bildiğimiz kullanımları burada da geçerlidir. Bağlaçlardan önce -bazı bağlaçlar ve özel kullanımlar hariç- virgül konur:

entweder ... oder ...	*ya ... (ve)ya ..., ya ... ya da ...*
zwar ... aber (doch) ...	*gerçi ... ama / fakat / ancak ..., ... olmasına rağmen ..., her ne kadar ... ise de ...*
nicht nur ... sondern .... auch	*sadece .... değil, aynı zamanda ...*
weder ... noch ...	*ne ... ne de ...*
sowohl ... als auch ...	*hem ... hem de ..., gerek ... gerek ...*
einerseits ... andererseits ...	*bir yandan ... diğer yandan ..., bir taraftan ... diğer / öbür taraftan ...*
weder ... noch ...	*ne ... ne de ...*
mal ... mal ...	*bazen ... bazen ...*
bald ... bald ...	*bazen ... bazen ..., kâh ... kâh...*
teils ... teils ...	*kısmen ... kısmen ..., kimi zaman ... kimi zaman ...*

Bağlaç Temel cümle , **Bağlaç** Temel cümle

|————————————————| |————————————————|

Einerseits **will** ich Deutsch lernen, **andererseits** **habe** ich aber keine Zeit.
Bir taraftan Almanca öğrenmek istiyorum, ancak diğer taraftan zamanım yok.

Bağlaç Temel cümle , **Bağlaç** Temel cümle

Zwar ist die Zigarette sehr schädlich, **aber** wir rauchen (**doch**) weiter.
Her ne kadar sigara sağlığa çok zararlıysa da içmeye devam ediyoruz.

entweder ... oder ...: *ya ... (ve)ya ..., ya ... ya da ...*

Bu bağlacın birinci kısmı yani **entweder** sözcüğü ya birinci cümlenin başında yer alır ya da cümlenin içine alınır. **oder** bağlacı ise yine daha önce bildiğimiz gibi kullanılır. **entweder** birinci cümlenin başına geldiği zaman kendisinden hemen sonra birinci cümlenin kişiye göre çekilen eylemi gelir. Ayrıca burada **oder** bağlacı yer aldığı için, birinci ve ikinci cümlelerde aynı olan cümle ögeleri tekrarlanmaz:

Entweder lässt du mich in Ruhe **oder** ich gehe weg.
Du lässt mich **entweder** in Ruhe **oder** ich gehe weg.
Ya beni rahat bırakırsın ya da çekip giderim.

Du gehst **entweder** nach Hause **oder du** bleibst hier.
Ya eve gidersin ya da burada kalırsın.

Er trinkt **entweder** keinen Alkohol **oder** wird nie gesund.
O ya hiç içki içmeyecek ya da asla sağlığına kavuşmayacak.

Mein Vater ist jetzt **entweder** bei meinem Onkel **oder** bei meiner Tante.
Babam şimdi ya amcamdadır ya da teyzemde.

Er ist **entweder** dein Vater **oder** (dein) Onkel.
O ya babandır ya da amcan.

nicht nur ... sondern .... auch: *sadece .... değil, aynı zamanda ... (da)*

Bu bağlacın birinci kısmı yani **nicht nur**, birinci cümlenin içine alınır, **sondern** bağlacı ise yine daha önce bildiğimiz gibi kullanılır. **auch** ise özneye göre çekilen eylemden sonra yer alır. Ayrıca burada **sondern** bağlacı yer aldığı için birinci ve ikinci cümlelerde aynı olan cümle ögeleri tekrarlanmaz:

Du bist **nicht nur** stark erkältet, **sondern** du hast **auch** hohes Fieber.
Sen sadece üşütmemişsin, senin aynı zamanda yüksek ateşin (de) var.

Diese Wohnung ist **nicht nur** groß, **sondern** (sie ist) **auch** sehr teuer.
Bu daire sadece büyük değil, aynı zamanda pahalı.

Ich bin **nicht nur** arbeitslos, **sondern** ich habe **auch** kein Geld.
Ben sadece işsiz değilim, aynı zamanda param da yok.

Wir lernen **nicht nur** Deutsch, **sondern** (wir lernen) **auch** andere Fremdsprachen.
Biz sadece Almanca değil, aynı zamanda başka yabancı dilleri de öğreniyoruz.

zwar ... aber (doch) ...: *gerçi ... ama / fakat / ancak ..., ... olmasına rağmen ..., her ne kadar ... ise de ...*

Bu bağlacın birinci kısmı yani **zwar** sözcüğü ya birinci cümlenin başında yer alır ya da cümlenin içine alınır. **aber** bağlacı ise yine daha önce bildiğimiz gibi kullanılır. **doch** sözcüğü ise pekiştirme için kullanılır. **zwar** birnci cümlenin başına geldiği zaman kendisinden hemen sonra birinci cümlenin çekimli eylemi gelir. Ayrıca burada **aber** bağlacı yer aldığı için birinci ve ikinci cümlelerde aynı olan cümle ögeleri tekrarlanmaz:

Zwar <u>ist</u> die Zigarette schädlich, **aber <u>wir</u>** rauchen (**doch**) weiter.

Die Zigarette ist **zwar** schädlich, **aber** wir rauchen (**doch**) weiter.

Gerçi sigara sağlığa zararlı, ancak içmeye devam ediyoruz.

Er ist **zwar** alt, **aber** (er ist) sehr rüstig.

Gerçi o yaşlı, ama çok dinçtir.

Mein Sohn ist **zwar** klug, **aber** (er ist) nicht fleißig.

Oğlum her ne kadar akıllıysa da çalışkan değil.

weder ... noch ...: *ne ... ne de ...*

Bu bağlacın birinci kısmı yani **weder** sözcüğü ya birinci cümlenin başında yer alır ya da cümlenin içine alınır. **weder** sözcüğü ise birinci cümlenin başına geldiği zaman kendisinden hemen sonra birinci cümlenin çekimli eylemi yer alır. **noch** sözcüğü ise ikinci cümlenin başına gelir ve kendisinden hemen sonra ikinci cümlenin kişiye göre çekilen eylemi yer alır.

Weder sehnt er sich nach der Heimat, **noch** besucht er seine Verwandten dort.

Er sehnt sich **weder** nach der Heimat, **noch** besucht er seine Verwandte dort.

O ne memleketini özlüyor ne de oradaki akrabalarını ziyaret ediyor.

Sadece bir cümle içinde yer aldığında virgül konmaz:

Tülay kann **weder** Englisch **noch** Deutsch.

Tülay ne İngilizce ne de Almanca biliyor.

Peter spricht **weder** Türkisch **noch** Französisch.

Peter ne Türkçe ne de Fransızca konuşuyor.

sowohl ... als auch ...: *hem ... hem (de) ..., gerek ... gerekse ...*

Bu bağlaç bir cümledeki iki ögeyi birbirine bağlar.

Du bist **sowohl** dick **als auch** zuckerkrank.

Sen hem şişman hem de şeker hastasısın.

Pelin kaufte sich **sowohl** ein Haus **als auch** ein Auto.

Pelin kendisine hem bir ev hem de bir otomobil satın aldı.

Wir haben gestern **sowohl** dich **als auch** deinen Vater gesehen.

Biz dün hem seni hem de babanı gördük.

Ich spiele **sowohl** Gitarre **als auch** Klavier.
Ben hem gitar hem de piyano çalıyorum.

einerseits ... andererseits ...: *bir yandan ... diğer yandan (da) ...,*
bir taraftan ... diğer / öbür taraftan ...

Bu bağlacın birinci kısmı birinci cümlenin başında yer alır ya da cümlenin içine alınır. İkinci kısmı ise ikinci cümlenin başına gelir ve kendisinden hemen sonra ikinci cümlenin kişiye göre çekilen eylemi yer alır:

Einerseits will ich Deutsch lernen, **andererseits** habe ich aber keine Zeit.
Ich will **einerseits** Deutsch lernen, **andererseits** habe ich aber keine Zeit.
Bir yandan Almanca öğrenmek istiyorum, ancak diğer yandan da zamanım yok.

Die Ausländer wollen **einerseits** in ihre Heimat zurückkehren, **andererseits** wollen sie hier bleiben.
Yabancılar bir taraftan memleketine geri dönmek istiyor, diğer taraftan burada kalmak istiyor.

mal ... mal ...: *bazen ... bazen ...*

Bu bağlaç da bir önceki gibi kullanılır:
Mal kommt er zu mir, **mal** gehe ich zu ihm.
Bazen o bana gelir, bazen ben ona giderim.

Mal ist er freundlich, **mal** unfreundlich.
O bazen güler yüzlü, bazen asık suratlı.

Mein Freund ist **mal** sehr nett, **mal** sehr grob.
Arkadaşım bazen çok iyi, bazen çok kaba.

bald ... bald ...: *bazen ... bazen ..., kâh ... kâh ..., bir ... bir ...*

Bu bağlaç da bir önceki gibi kullanılır:
Er ist immer unterwegs. **Bald** fährt er nach Deutschland, **bald** fliegt er nach Amerika.
O devamlı yolda. Bazen Almanya'ya gider, bazen Amerika'ya uçar.

Bald redet sie, **bald** sagt sie kein Wort.
O bazen konuşur, bazen tek kelime etmez / hiç konuşmaz.

teils ... teils ...: *kısmen ... kısmen ..., kimi zaman ... kimi zaman (da) ..., bazen… bazen…*

Bu bağlaç da bir önceki gibi kullanılır:
Teils wollen wir zu Hause bleiben, **teils** wollen wir in Urlaub fahren.
Kısmen evde kalmak, kısmen izne gitmek istiyoruz.

Teils will ich meine Wohnung verkaufen, **teils** will ich sie aber behalten.
Kimi zaman dairemi satmak, kimi zaman da muhafaza etmek istiyorum.

Das Wetter war **teils** schön **teils** schlecht.
Hava bazen iyi, bazen kötüydü.

2- Yan Cümleyi Esas Cümleye Bağlayan Bağlaçlar

Bağlaçların bir kısmı yan cümle(*Nebensatz*) oluşturur ve bir (ya da daha fazla) yan cümleyi temel cümleye bağlar(*unterordnende Konjunktionen*). Yan cümle bir bağlaçla başlayan ve *çekimli eylemi sonda* olan cümledir. Bir bağlaçla temel cümleye bağlanır ve bağlacın önüne virgül konur. Genellikle bağlaçtan hemen sonra özne, özneden sonra nesne vs. ve cümlenin sonunda özneye göre çekilen eylem yer alır. Bir yan cümlenin olabilmesi için her şeyden önce bir temel cümlenin (*Hauptsatz*) olması gerekir, çünkü yan cümle normal olarak tek başına kullanılmaz ve temel cümleyi içerik yönünden tamamlar. Ancak yan cümlelerin tek başına kullanıldığı durumlar da vardır.Yan cümleler genellikle temel cümleden sonra gelir, ancak temel cümleden önce de gelebilir. Bu durumda yan cümlenin bittiği yere virgül konur. Virgülden sonra temel cümlenin özneye göre çekilen eylemi ve sonra öznesi gelir. Temel cümle bir soru ya da emir cümlesi ise yan cümle daima temel cümleden sonra gelir. Bir temel cümleye bağlı birden fazla yan cümle bulunabilir. Yan cümle temel cümlenin içinde de yer alabilir. Bir yan cümleden sonra temel cümle devam ediyorsa ya da başka bir yan cümle başlıyorsa mutlaka virgül konur:

Temel cümle		Yan cümle
I————————————I		I——————I
Dilara geht heute nicht in die Schule	,	**weil** sie sehr krank ist.
	,	**Bağlaç** + Özne .... +Yüklem

<u>*Dilara*</u> ***çok hasta olduğu için*** *bugün okul gitmiyor.*

Almancadaki yan cümleler Türkçede temel cümleden önce söylendiği için Almancadaki yan cümlelerin başa alınması Türkçeye daha çok uymaktadır. Yan cümlenin başa alınması şöyle olur:

Yan cümle	Temel cümle
I——————————I	I——————————————I
Weil Dilara sehr krank **<u>ist</u>** ,	**<u>geht</u>** sie heute nicht in die Schule.
	Özneye göre çekilen eylem + Özne + Nesne

Temel cümle soru cümlesi ise yan cümle başa alınmaz:
<u>Wissen Sie</u>, <u>wo er lebt</u>? *Onun nerede yaşadığını biliyor musunuz*?
Temel cüm. Yan cümle

Bağlaç Olarak Kullanılan Sözcükler

Bir yan cümlenin başında bağlaç olarak şu sözcük türleri bulunabilir:
1. Bağlaçlar (*Konjunktionen*):
dass, weil, während, wenn, als, nachdem vs.
Ich weiß nicht, **<u>dass</u>** <u>er reich ist</u>. *Onun zengin olduğunu bilmiyorum.*

2. Soru adılları (*Interrogativpronomen*) ya da soru sözcükleri (*Fragewörter*):
wer, wen, wem, was, warum, wo, wohin, woher vs.
Ich weiß ganz genau, **was** er macht. *Onun ne yaptığını çok iyi biliyorum.*

3. İlgi adılları (*Relativpronomen*):
der, die, das, den, dem, dessen, deren vs.
Sonuç olarak üç türlü yan cümle söz konusudur:

1. Bağlaçlı cümleler	(*Konjunktionalsätze*)
2. Soru cümlesinden oluşan cümleler/Dolaylı soru cümleleri	(*Interrogativsätze*)
3. İlgi cümleleri	(*Relativsätze*)

Bağlaçlı Yan Cümleler

Bu tür yan cümlelerin başında bir bağlaç bulunur ve bu bağlaç yan cümleyi temel cümleye bağlar. Yan cümleler *zaman, neden, koşul, sonuç, zıtlık, tarz, amaç* ve *araç* gibi çeşitli özelliklerle ilgili olabilir. Bu özellikler açısından şu gruplara ayrılır:

1. Neden belirten yan cümleler	(*Kausale Nebensätze*)
2. Zaman belirten yan cümleler	(*Temporale Nebensätze*)
3. Koşul (şart) belirten yan cümleler	(*Konditionale Nebensätze*)
4. Zıtlık belirten yan cümleler	(*Konzessive Nebensätze*)
5. Sonuç belirten yan cümleler	(*Konsekutive Nebensätze*)
6. Tarz belirten yan cümleler	(*Modale Nebensätze*)
7. Amaç belirten yan cümleler	(*Finalsätze*)
8. Araç/vasıta belirten yan cümleler	(*Instrumentalsätze*)

1. Neden Belirten Yan Cümleler

weil	*çünkü, -den dolayı, -dığı için, -dığından, -dığından dolayı / ötürü, -mesi / -ması nedeniyle, -mesi / -masından dolayı*
da	*-den dolayı, -dığı için, -dığından, -dığından dolayı / ötürü, -mesi / -ması nedeniyle; -mesi / -masından dolayı*
zumal weil	*her şeyden önce, çünkü, en başta* *çünkü, -den dolayı, -dığı için, -dığından, -dığından dolayı / ötürü, -mesi / -ması nedeniyle; -mesi / -masından dolayı*

Tülay fährt nach Deutschland, **weil** ihre Familie in Deutschland lebt.
Weil ihre Familie in Deutschland lebt, fährt Tülay nach Deutschland.
Ailesi Almanya'da yaşadığı için Tülay Almanya'ya gidiyor.

Ich bin sehr müde, **weil** ich den ganzen Tag gearbeitet habe.
Bütün gün çalıştığım için çok yorgunum.

Sie sind nach Berlin gefahren, **weil** dort die Filmfestspiele stattfinden.
Onlar film festivalinin Berlin'de yapılması nedeniyle Berlin'e gitti.

Viele Touristen reisen in die Türkei, **weil** es dort viele Sehenswürdigkeiten gibt.

Birçok turist, Türkiye'de görülmeye değer birçok yer olduğu için Türkiye'ye seyahat ediyor.

Viele arbeitslose Menschen wollen nach Europa, **weil** sie hoffen, dass sie dort eine Arbeit finden und reich werden.

Birçok işsiz insan bir iş bulacağını / bulmayı ve zengin olacağını / olmayı ümit ettiği için Avrupa'ya gitmek istiyor.

da: *-den dolayı, -dığı için, -dığından, -dığından dolayı/ötürü, -mesi/ -ması nedeniyle; -mesi / -masından dolayı*

Bu bağlaçla kurulan yan cümle daima temel cümleden önce söylenir, çünkü yan cümlede söz konusu olan nedenin önceden açıklanması gerekmektedir.

Da der Bus eine Verspätung hatte, konnte die Schülerin nicht pünktlich kommen.

Otobüs gecikmeli geldiği için bayan öğrenci zamanında gelemedi.

Da er sich in diesem Bereich nicht gut auskannte, musste er seine wissenschaftliche Studie aufgeben.

Bu alanda bilgisi iyi olmadığı için bilimsel çalışmalarına son vermek zorunda kaldı.

Da ein Universitätsstudium viel Geld kostet, muss man die Studenten finanziell unterstützen.

Üniversitede öğrenim çok paraya mal olduğundan öğrencilerin parasal yönden desteklenmesi gerekiyor.

zumal: *her şeyden önce, çünkü, en başta*

Var olan bir nedene ilaveten başka bir neden belirtir.

Bei solchem Wetter fahre ich nicht in die Stadt, **zumal** ich kein Geld habe.

Böyle bir havada şehre gitmem, her şeyden önce param yok.

Wir können mit so einem alten Bus keine Reise machen, **zumal** er eine Panne hat.

Böyle eski bir otobüsle seyahat edemeyiz, her şeyden önce arızalı.

2. Zaman Belirten Yan Cümleler

als	*-dığı zaman / sırada, -dığında, ... iken, -ince / -ınca,*
wenn	*... iken, -dığında, -dığı zaman, -eceği zaman, -ince, -ınca*
bevor(ehe)	*-meden / -madan önce*
bis	*-ceye kadar, -(y)e, -(y)a kadar / dek / değin, -ana / -ene kadar / dek*
nachdem	*-dıktan sonra*
seit (dem)	*-dığından beri / bu yana / itibaren, -eli / -alı*
während	*... iken, -dığı sırada; -dığı halde, -mı / -mi / -mu / -mü*
indem	*aynı esnada / anda, ... iken*
sobald	*olur olmaz, yapar yapmaz*
solange	*-dıkça, -dığı sürece / müddetçe*
sooft	*her defasında, her -şinde, -dıkça*

Zamanla ilgili cümlelerde temel ve yan cümlelerdeki zamanlar farklı olabilir. Yan cümlede dile getirilen olay zaman yönünden üç gruba ayrılır:

1. Yan ve temel cümlede dile getirilen olay aynı zamanda gerçekleşebilir (*Gleichzeitigkeit*). Aşağıdaki örnekte çay içme olayı ile gazete okuma olayı aynı anda olmaktadır:

Während ich Tee trinke, liest mein Vater die Zeitung.

Ben çay içtiğim sırada babam gazete okuyor.

2. Yan cümledeki olay zaman bakımından temel cümledeki olaydan daha önce gerçekleşebilir (*Vorzeitigkeit*). Aşağıdaki örnekte işi bitirme olayı, eve gitme olayından önce gerçekleşmektedir:

Wir gehen nach Hause, **nachdem** wir die Arbeit beendet haben.

İşi bitirdikten sonra eve gideriz.

3. Yan cümledeki olay zaman bakımından temel cümledeki olaydan sonra gerçekleşebilir (*Nachzeitigkeit*). Örnekteki bilet alma olayı, otobüse binme olayından önce gerçekleşir:

Ich kaufe eine Fahrkarte, **bevor** ich in den Bus einsteige.

Otobüse binmeden önce bir bilet satın alırım.

als : *-dığı zaman / sırada, -dığında, ... iken, -ince / -ınca,*
wenn : *... iken, -dığında, -dığı zaman, -eceği zaman, -ince / -ınca*

Geçmişte bir defa meydana gelen olaylarda **als** kullanılır. Dolayısıyla **als** bağlacının bulunduğu cümlenin geçmiş zaman yani *Präteritum*, *Perfekt* ya da *Plusquamperfekt* olması gerekir. **wenn** ise şimdi ya da gelecekte bir ya da birden fazla gerçekleşen olaylar ile geçmişte birden fazla gerçekleşen olaylar için kullanılır. Bir olayın birden fazla ve sıkça gerçekleştiğini belirtmek için genellikle **jedesmal**, **immer** gibi sözcükler yer alır.

Ich war ein kleines Kind, **als** meine Mutter starb.

Als meine Mutter starb, war ich ein kleines Kind.

Annem vefat ettiğinde küçük bir çocuktum.

Mein Vater war von der Arbeit zurück, **als** wir nach Hause kamen.

Eve geldiğimizde babam işten dönmüştü.

Die Menschen gehen nach Hause, **wenn** es Abend wird.

Akşam olunca insanlar eve gider.

Wir gingen **immer** spazieren, **wenn** das Wetter schön war.

Hava güzel olduğunda hep gezerdik.

Jedes Mal wenn ich nach Deutschland fahre, besuche ich meine deutschen Freunde.

Almanya'ya her gittiğimde Alman arkadaşlarımı ziyaret ediyorum.

Man schwitzt, **wenn** man arbeitet.

İnsan çalışınca terler.

bevor(ehe): *-meden / -madan önce*

Her iki cümlede zaman genel olarak aynıdır, ancak farklı da olabilir.
Bevor wir frühstücken, machen wir 30 Minuten Gymnastik.
Kahvaltı etmeden önce 30 dakika jimnastik yapıyoruz.

Kannst du uns besuchen, **bevor** du wegfährst?
Ayrılmadan önce bizi ziyaret edebilir misin!

Bevor Fatma in die Türkei zurückkehrt, muss sie ihr Studium beenden.
Fatma Türkiye'ye dönmeden önce öğrenimini bitirmek zorunda.

bis: *-ceye kadar, -(y)e, -(y)a kadar / dek / değin, -ana / -ene kadar / dek*

Temel ve yan cümlede zamanlar genellikle aynı olur, ancak farklı olduğu durumlar da söz konusudur.
Die Studenten warten ruhig, **bis** der Lehrer kommt.
Öğretmen gelene kadar öğrenciler sessizce bekler.

Bis du zurückkommst, bin ich mit dem Lesen fertig.
Sen geri gelene kadar ben okumayı / okuma işini bitiririm.

Wir werden warten, **bis** der Bus abgefahren ist.
Otobüs hareket edinceye kadar bekleyeceğiz.

Sie wartete, **bis** der Bus angekommen war.
Otobüs varıncaya / gelinceye kadar bekledi.

Die Kinder spielten auf der straße, **bis** es dunkel wurde.
Çocuklar hava kararıncaya kadar sokakta oynardı.

Warte, **bis** ich fertig bin!
Ben hazır oluncaya / olana kadar bekle!

nachdem: *-dıktan sonra*

Bu bağlaçla kurulan bir cümle, bir işin tamamen bittiğini ve yeni bir işin başlayacağını bildirir. Dolayısıyla bu bağlaçla kurulan cümlenin zamanı, temel cümleninkinden daha geçmiş bir zaman olması gerekir. Bu nedenle **nachdem** ile kurulan yan cümlelerin zamanı ya *Perfekt* ya da *Plusquamperfekt* olur. Temel cümle *Präsens* ya da *Futur* ise yan cümle *Perfekt*, temel cümle herhangi bir geçmiş zaman ise yan cümle *Plusquamperfekt* olur.

Temel cümle		Yan cümle(**nachdem**)
Präsens, Futur	→	Perfekt
Präteritum, Perfekt	→	Plusquamperfekt

Günther geht nach Hause, **nachdem** er die Arbeit beendet hat.
Nachdem Günther die Arbeit beendet hat, geht er nach Hause.
Günther işi bitirdikten sonra eve gidiyor/gider.

Günther wird nach Hause gehen, **nachdem** er die Arbeit beendet hat.
Günther işi bitirdikten sonra eve gidecek.

Günther ging nach Hause, **nachdem** er die Arbeit beendet hatte.
Günther işi bitirdikten sonra eve gidiyordu/gitti.

Günther ist nach Hause gegangen, **nachdem** er die Arbeit beendet hatte.
Günther işi bitirdikten sonra eve gitti.

seit(dem): *-dığından beri / bu yana, itibaren, -alı / -eli*

Seitdem ich in Ankara wohne, regnet es nicht.
Ankara'da oturduğumdan beri yağmur yağmıyor.

Seitdem wir in Deutschland waren, lernten wir viel besser Deutsch.
Almanya'da bulunduğumuzdan bu yana çok daha iyi Almanca öğrendik.

Ich habe meine Tante nicht gesehen, **seitdem** sie operiert worden ist.
Halamı ameliyat olduğundan beri görmedim.

Ich habe meinen Onkel nur einmal getroffen, **seitdem** er vom Ausland zurückgekommen war.
Yurt dışından döndüğünden beri amcamla bir defa karşılaştım.

während :... *iken, -dığı sırada; -dığı halde, -mı / -mi / -mu / -mü*

Temel ve yan cümle aynı zamanda olur.
Während sie auf das Essen wartet, liest sie eine Zeitung.
Gülay liest eine Zeitung, **während** sie auf das Essen wartet.
Gülay yemeği beklerken bir gazete okur.

Während das Baby schläft, soll man keinen Lärm machen.
Bebek uyurken gürültü yapılmamalı.

während bir zıtlık ve karşıtlığı da ifade eder:
Während Angela sehr nervös ist, ist Norbert sehr ruhig.
Angela çok sinirliyken Norbert çok sakindir.

Er macht gar nichts, **während** ich arbeite.
Ben çalışırken o hiçbir şey yapmıyor / yapmaz.

indem: *aynı esnada / anda, -dığı sırada / anda, ... iken*

Indem er das sagte, klingelte das Telefon.
Das Telefon klingelte, **indem** er das sagte.
O bunu söylediği an(da) telefon çaldı.

sobald: *olur olmaz, yapar yapmaz*

Nebensatz		Hauptsatz
Präsens	→	Präsens, Futur
Präteritum	→	Präteritum
Perfekt	→	Präsens, Futur
Plusquamperfekt	→	Präteritum

Sobald der Präsident in den Saal eintritt, beginnt das Konzert.
Başkan salona girer girmez konser başlıyor/başlar.

Sobald der Präsident in den Saal eintritt, wird das Konzert beginnen.
Başkan salona girer girmez konser başlayacak.

Sobald der Präsident in den Saal eintrat, begann das Konzert.
Başkan salona girer girmez konser başlıyordu/başladı.

Sobald der Präsident in den Saal eingetreten ist, beginnt das Konzert.
Başkan salona girer girmez konser başlıyor/başlar.

Sobald der Präsident in den Saal eingetreten ist, wird das Konzert beginnen.
Başkan salona girer girmez konser başlayacak.

Sobald der Präsident in den Saal eingetreten war, begann das Konzert.
Das Konzert begann, **sobald** der Präsident in den Saal eingetreten war.
Başkan salona girer girmez konser başlıyordu/başladı.

Sobald ich esse, mache ich mich auf den Weg.
Yemeği yer yemez yola düşüyorum / düşerim / düşeceğim.

Sobald ich esse, werde ich mich auf den Weg machen.
Yemeği yer yemez yola düşeceğim.

solange: *-dıkça, -dığı sürece /müddetçe*

Solange er mir das Geld nicht zurückgibt, kann er von mir keine Hilfe erwarten.
O bana parayı geri vermedikçe benden hiçbir yardım beklemesin.

Solange er in der Türkei war, hat er kein Wort Türkisch gesprochen.
Türkiye'de bulunduğu sürece bir kelime Türkçe konuşmadı.

Solange ich lebe, werde ich den armen und bedürftigen Menschen behilflich sein.
Yaşadığım müddetçe yoksul ve muhtaç insanlara yardımcı olacağım.

sooft: *her defasında, her -dığında, her -şinde, -dıkça*

Sooft er kommt, bringt er mir Schokolade mit.
Her gelişinde/geldiğinde beraberinde bana çikolata getiriyor / getirir.

Er hat mich immer gegrüßt, **sooft** ich ihm begegnet bin.
Onunla her karşılaşmamda beni hep selamladı.

3. Koşul Belirten Yan Cümleler

wenn (falls)	*şayet / eğer ... ise, ... ise, -dığı takdirde, -dığında ... şartıyla*
sofern	*şayet / eğer, -dığı takdirde, şu şartla ki, ... şartiyle, sadece ... ise*
soweit (soviel)	*nispette, kadar(ıyla), dereceye kadar, ölçüde, göre*
angenommen, dass ...	*kabul edelim / diyelim / farz edelim ki ...*
gesetzt den Fall, dass ...	*varsayalım / diyelim / farz edelim ki ...*
im Falle, dass	*şayet / eğer .... ise, -dığı takdirde*
unter der Voraussetzung dass ...	*-mesi / -ması şartıyla, -mek / -mak üzere*
unter der Bedingung dass ...	*-mesi / -ması şartıyla, -mek / -mak üzere*
vorausgesetzt, dass ...	*-mesi / -ması şartıyla, şu şartla ki, yeter ki ... olsun*
es sei denn, dass ...	*şu şartla, şöyle / böyle olursa, ancak ... ise, ola ki, meğer ki*

wenn (falls): *şayet / eğer ... ise, ... ise, -dığı takdirde, -dığında ... şartıyla*

Bu bağlaç hem zaman hem koşul belirttiği için bunu birbirinden ayırmak bazen oldukça güç olmaktadır. Zamanla ilgili olanı daha önce gördük. Koşul cümlelerinde **wenn** bağlacı ile birlikte pekiştirme özelliği olan **so** ya da **dann** sözcükleri kullanılabilir. Bu durumda yan cümle başa alınır ve **so** temel cümledeki öznenin yerinde bulunur. Daha sonra sırasıyla temel cümlenin kişiye göre çekilen eylemi ve öznesi gelir. Ayrıca koşul cümlesi **wenn** olmadan da oluşturulabilir. Bu durumda yan cümle başa alınır ve yan cümlenin kişiye göre çekilen eylemiyle başlanır. Temel cümlenin başına yine **so** sözcüğü getirilebilir.

Wenn du mir hilfst, (**so**) helfe ich dir auch.
Ich helfe dir auch, **wenn** du mir hilfst.

Hilfst du mir, (**so**) helfe ich dir auch.
Bana yardım edersen ben de sana yardım ederim.

Was machst du, **wenn** du dich erkältest?
Üşüttüğün takdirde ne yaparsın?

Bloß wenn du mir hilfst, tue ich das.
Ich tue das **bloß** dann, **wenn** du mir hilfst.

Ich tue das **nur**, **wenn** du mir hilfst.
Nur wenn du mir hilfst, tue ich das.
Ancak bana yardım edersen bunu yaparım.

Wenn du morgen Zeit hast, **dann(so)** können wir dich besuchen.
Hast du morgen Zeit, **so** können wir dich besuchen.
Yarın zamanın varsa seni ziyaret edebiliriz.

Wenn du mir das Bild nicht geben willst, (**dann**) zeige es mir wenigstens.
Resmi bana vermiyorsan, o zaman en azından göster.

Es ist nicht gesund, **wenn** man viel schläft.
İnsan çok uyursa sağlıklı olmaz.

Wie wäre es, **wenn** wir jetzt heimgingen?
Şimdi eve gitsek nasıl olur?

Wenn ich das gewusst hätte, hätte ich es Ihnen gesagt.
Bunu bilseydim size söylerdim.

Falls du mit der Arbeit fertig bist, kannst du Feierabend machen.
İşi bitirdiysen paydos edebilirsin.

sofern: *şayet / eğer, -dığı takdirde, şu şartla ki, ... şartiyle, sadece ... ise*

Ich kann euch behilflich sein, **sofern** ich Zeit habe.
Zamanım olduğu takdirde sizlere yardımcı olabilirim.

Ich kann meine Schulden bezahlen, **sofern** mir mein Vater Geld schickt.
Şayet babam ban para gönderirse borçlarımı ödeyebilirim.

soweit (soviel): *nispette, kadar(ıyla), dereceye kadar, ölçüde, göre*

Ich werde den armen Menschen helfen, **soweit** ich kann.
Elimden geldiği kadar yoksul insanlara yardım edeceğim.

Der Lehrer kommt, **soweit** ich informiert bin, heute nicht mehr.
Aldığım bilgiye göre öğretmen bugün artık gelmiyor / gelmeyecek.

Soweit ich unterrichtet bin, lebt er in Deutschland.
Öğrendiğim kadarıyla o Almanya'da yaşıyor.

Volkan ist, **soviel** ich weiß, gestern von Kayseri abgefahren.
Bildiğim kadarıyla Volkan dün Kayseri'den hareket etti.

Soweit ich mich daran erinnere, arbeitete mein Sohn damals in einer Fabrik.
Hatırladığım kadarıyla oğlum o zamanlar bir fabrikada çalışıyordu.

Sind Sie **soweit**?
Hazır mısınız?

Ich bin nicht **soweit**.
Ben hazır değilim./O kadar ilerlemedim.

Wenn es **soweit** ist, sage ich schon?
Zamanı gelince söylerim / O aşamaya gelince söylerim.

Das Feld ist so groß, **soweit** das Auge reicht.
Tarla göz alabildiğine büyük.

angenommen, dass ...: *kabul edelim / diyelim / farz edelim ki ...*

Bu bağlaç ya **dass** bağlacıyla ya da **dass** olmadan kullanılır. İlkinde **dass** bağlacı olduğu için yan cümle yapılır. İkincisinde ise **dass** bağlacı yoktur ve normal bir temel cümle gibi söylenir.

Angenommen, **dass** der Zeuge lügt, so muss er bestraft werden.
Angenommen, der Zeuge lügt, so muss er bestraft werden.
Diyelim ki tanık yalan söylüyor, o zaman cezalandırılması gerekir.

gesetzt den Fall, dass ...: *varsayalım / diyelim / farz edelim ki ...*

Bu bağlacın kullanımı da bir önceki gibidir. Ya **dass** bağlacıyla ya da **dass** olmadan kullanılır.

Gesetzt den Fall, **dass** ich dieses Haus kaufen will, wie viel würden Sie dafür verlangen.
Gesetzt den Fall, ich will dieses Haus kaufen, wie viel würden Sie dafür verlangen.
Farz edelim ki bu evi satın almak istiyorum, bunun için ne kadar isterdiniz.

im Falle, dass ...: *şayet / eğer .... ise, -dığı takdirde*

Burada da **dass** bağlacı olduğu için öncekiler gibi yan cümle yapılır.
Im Falle, dass der Direktor anruft, was soll ich dann machen.
Şayet müdür telefon ederse, o zaman ne yapmam gerekir.

unter der Voraussetzung dass ... : *-mesi / -ması şartıyla, -mek / -mak üzere*
unter der Bedingung dass ... : *-mesi / -ması şartıyla, -mek / -mak üzere*

Bu iki bağlacın anlamı aynıdır.

Unter der Bedingung, **dass** du mir ein Geschenk kaufst, teile ich dir die gute Nachricht mit.

Bana bir hediye alman şartıyla sana iyi haberi söylerim.

Unter der Voraussetzung, **dass** du zu mir kommst, kann ich dir die Bilder zeigen.

Bana gelmen şartıyla sana resimleri gösterebilirim.

voraussgesetzt, dass ...: *-mesi / -ması şartıyla, şu şartla ki, yeter ki ... olsun*

dass bağlacı olduğu için yine yan cümle yapılır.

Vorausgesetzt, **dass** die Regierung die Löhne erhöht, können sie auf die Demonstration verzichten.

Onlar hükümetin ücretleri arttırması şartıyla gösteriden vazgeçebilir.

es sei denn, dass ...: *şu şartla, şöyle / böyle olursa, ancak ... ise, meğerki*

Bu bağlaç da yine ya **dass** bağlacıyla ya da **dass** olmadan kullanılır. **dass** bağlacı olduğu zaman yan cümle yapılır, olmadığı zaman normal bir temel cümle gibi söylenir.

Wir kommen nicht, **es sei denn, dass** du uns einlädst.

Wir kommen nicht, **es sei denn**, du lädst uns ein.

Ancak bizi davet edersen geliriz.

4. Zıtlık Belirten Yan Cümleler

obwohl	*-mesine karşın / rağmen, -dığı halde, her ne kadar ... ise de, gerçi*
wie ... auch (immer)	*her ne kadar ... ise de, -mesine karşın / rağmen*
wenn ... auch noch so	*her ne kadar ... ise de, -mesine karşın / rağmen*
wenn ... auch	*-diği halde, her ne kadar ...ise de*
obwohl	*-mesine karşın / rağmen, -dığı halde, her ne kadar ... ise de, gerçi*

Bu bağlaç **obgleich**, **obschon**, **wenngleich**, **wennschon** biçiminde de karşımıza çıkar. Bu bağlaçla kurulan yan cümle temel cümleden önce söylendiğinde, pekiştirme amacıyla temel cümlenin başına **so** sözcüğü getirilebilir.

Obwohl das Wetter nicht schön war,(**so**) waren wir mit unsrer Reise recht zufrieden.

Havanın güzel olmamasına rağmen seyahatimizden oldukça memnunduk.

Obwohl die Miete recht teuer war, (**so**) habe ich die Wohnung gemietet.
Ich habe die Wohnung gemietet, **obwohl** die Miete recht teuer war.
Kiranın oldukça pahalı olmasına karşın daireyi kiraladım.

Bu bağlacın anlam yönünden **trotzdem** bağlacı ve **trotz** ilgeciyle(*Präposition*) yakın bir ilgisi vardır. **obwohl** yan cümle yapar, **trotzdem** ise aksine temel cümlenin başına gelir, yani yan cümle kurmaz.

Obwohl es regnet, spielen wir Fußball.
Yağmur yağmasına rağmen top oynuyoruz.

Es regnet, **trotzdem** spielen wir Fußball.
Yağmur yağıyor, buna rağmen top oynuyoruz.

Trotz des Regens spielen wir Fußball.
Yağmura rağmen top oynuyoruz.

wenn ... auch noch so: *her ne kadar ... ise de, -mesine karşın / rağmen*

wenn ile kurulan yan cümleler **wenn** olmadan da kurulabilir:
Wenn Sie Ihre Behauptungen **auch noch so** oft wiederholen, **so** können Sie mich doch nicht überzeugen.
Wenn Sie Ihre Behauptungen **auch noch so** oft wiederholen, sie können mich doch nicht überzeugen.
Wiederholen Sie Ihre Behauptungen **auch noch so** oft, sie können mich doch nicht überzeugen.
Her ne kadar iddialarınızı sık sık tekrarlasanız da beni inandıramazsınız.

Sie werden sicher zu spät kommen, **wenn** Sie **auch noch so** schnell laufen.
Her ne kadar böyle hızlı yüresiniz de mutlaka geç kalacaksınız.

wie ... auch (immer): *her ne kadar ... ise de, -mesine karşın / rağmen*

Wie arm der alte Mann **auch** ist, ist er mit seinem Leben stets zufrieden.
Yaşlı adam her ne kadar yoksul olsa da hayatından daima memnundur.

Ich werde ihn einholen, **wie** schnell er **auch immer** fährt.
Her ne kadar hızlı gitse de onu geçeceğim.

wenn ... auch: *-diği halde, her ne kadar ...ise de*

Paul hat großen Erfolg gehabt, **wenn** sie **auch** sehr wenig gelernt hat.
Paul her ne kadar çok az çalıştıysa da büyük başarı elde etti.

5. Sonuç Belirten Yan Cümleler

..., so dass	*öyle ki*
... so, dass	*öyle ... ki, -cek / -cak şekilde*
so (dermaßen/derartig) ..., dass	*o kadar ... ki, öyle ... ki, -acak kadar*
solch- (derartig-) ..., dass	*o kadar ... ki, öyle ... ki*
..., so dass	*öyle ki*

Bu bağlaçla kurulan yan cümleler daima temel cümleden sonra gelir. **so dass** bitişik halde yan cümlenin başında bulunursa temel cümlede gerçekleşen olayın sonucuna göndermede bulunur ve temel cümlenin tümünü ilgilendirir.

Das Auto hatte eine Panne, **so dass** ich zu Fuß gehen musste.
Araba arızalandı, öyle ki yaya gitmek zorunda kaldım.

Es regnete zu viel, **so dass** wir nicht weiterfahren konnten.
Çok yağmur yağdı, öyle ki yola devam edemedik.

... so, dass: *öyle ... ki, -cek / -cak şekilde*

Bu bağlaçta yer alan **so** sözcüğü temel cümlede kalmaktadır. Aslında **so**'dan sonra bir belirtecin gelmesi gerekir, ancak cümleden bu belirtecin anlamı çıkıyorsa belirteç söylenmez.

Schreiben Sie bitte **so** deutlich, **dass** wir es lesen können!
Schreiben Sie bitte **so**, **dass** wir es lesen können!
Lütfen öyle yazın ki okuyabilelim!
Lütfen okuyabileceğimiz şekilde yazınız!

Fahren Sie bitte **so**, **dass** Sie keinen Unfall verursachen!
Lütfen öyle gidin / sürün ki kazaya neden olmayın!
Lütfen kazaya neden olmayacak şekilde gidin/sürün!

Parken Sie bitte **so**, **dass** Ausfahrt frei bleibt!
Lütfen öyle park ediniz ki çıkış açık kalsın!
Lütfen çıkış açık kalacak şekilde park ediniz!

so (dermaßen/derartig) ..., dass: *o kadar ... ki, öyle ... ki, -acak kadar*

Burada **so**, **derartig** (*öyle, böyle, bu tarzda*) ve **dermaßen** (*öyle, o kadar, o derece, o tarzda*) sözcüklerinden sonra bir belirteç gelir. **so(derartig/dermaßen)** kısmı temel cümlede kalır, **dass** kısmı ise yan cümle yapar.

Die alte Frau war **so(derartig/dermaßen)** krank, **dass** er nicht zum Arzt gehen konnte.
Yaşlı kadın o kadar hastaydı ki doktora gidemedi.

Das Wasser war **so(derartig/dermaßen)** kalt, **dass** man nicht schwimmen konnte.
Su o kadar soğuktu ki insan yüzemiyordu.
Su insanın yüzemeyeceği kadar soğuktu.
Su yüzülemeyecek kadar soğuktu.

solch- (derartig-) ..., dass: *o kadar ... ki, öyle ... ki*

solch- (*öyle, böyle*) ve **derartig-** sözcüklerinden sonra bir ad gelir ve bu sözcükler çekim eki alır. **solch** belirsiz *Artikel*'den sonra yer alırsa çekim eki alır, önce yer alırsa çekim eki almaz. **so** ve **derartig** kısmı temel cümlede kalır, **dass** kısmı ise yan cümle oluşturur.

Ich hatte einen **solchen/derartigen** Durst, **dass** ich lange nicht warten konnte.
Ich hatte **solch** einen Durst, **dass** ich lange nicht warten konnte.
Öyle susadım ki uzun süre bekleyemedim.

6. Tarz Belirten Yan Cümleler

wie	*gibi, kadar, ne kadar, nasıl*
so ... wie	*gibi, kadar*
als	*-den / -dan daha, -den /-dan*
indem	*-mek / -mak suretiyle, -erek / -arak; ... iken*
je ... desto	*ne kadar .... o kadar*
je nachdem	*-mesine / hal ve şartlara göre, -mesi durumuna bağlı olarak gereğince, işine göre*
als ob	*sanki, -mış gibi*
(an)statt dass	*-ceği yerde, -ceğine*
ohne dass	*-meden / -madan, -meksizin / -maksızın*

wie: *gibi, kadar, kadarıyla, göre, ne kadar, nasıl*

Ich weiß nicht, **wie** es meinem Onkel geht.
Wie es meinem Onkel geht, weiß ich nicht.
Amcamım nasıl olduğunu bilmiyorum.

Ich habe meiner Mutter erzählt, **wie** ich sie kennen gelernt habe.
Wie ich sie kennen gelernt habe, habe ich meiner Mutter erzählt.
Onunla nasıl tanıştığımı anneme anlattım.

Bu bağlaçtan sonra bir belirteç gelebilir.
Wie nett und **gastfreundlich** die Leute in der Türkei sind, haben wir alle gesehen.
Türkiye'de insanların ne kadar iyi ve misafirperver olduğunu hepimiz gördük.

Wie ich gehört habe, habe er seine Familie verlassen.
Duyduğuma göre o ailesini terk etmiş.

so ... wie : *gibi, kadar*
als : *-den / -dan daha, -den / -dan*

Bu bağlaçlarla kurulan cümlelerde bir karşılaştırma ve kıyaslama söz konusudur. Temel ve yan cümlede belirtilen şeyler eşit ve aynı değerde ise **so ... wie** kullanılır. **so** yerine **genauso**, **ebenso**, **geradeso** gibi sözcükler de alınır. **so'**dan sonra genel olarak bir belirteç ya da sıfat gelir. **so'**dan sonra gelen belirteç ya da sıfatın birinci derecesi alınır. Örneğin **schön** (1.

derece), **schön-er** (2. derece). Örnekte de görüldüğü gibi, **so**'dan sonra belirteç ya da sıfatın gelmediği cümleler de vardır. Bu durumda **so** temel cümlenin sonunda yer alır.

Peter ist **so** fleißig, **wie** ich mir gedacht habe.
Peter düşündüğüm gibi çalışkandır.

Ich habe **ein so** schönes **Fahrrad** gekauft, **wie** ich mir vorgestellt habe.
Düşündüğüm gibi güzel bir bisiklet satın aldım.

Maria benahm sicht nicht **so**, **wie** ich erwartet habe.
Maria beklediğim gibi davranmadı.

so ... **wie** bağlacı cümle içinde cümle ögelerinin karşılaştırılmasını da yapar. Bu karşılaştırmada karşılaştırılan şeyler eşit konumda ve aynı değerdedir.

Peter ist **so** fleißig **wie** ich.
Peter benim kadar çalışkandır.

Eğer her iki cümlede bir eşitsizlik varsa, yani biri diğerinden daha üstün ya da farklıysa **als** kullanılır. Bu durumda temel cümlede yer alan belirteç ya da sıfatın mutlaka ikinci derecesi söylenir. Örneğin **fleißig-er**, **schön-er**. Arıyca **anders**, **ander-** gibi sözcüklerden sonra da **als** gelir.

Peter ist **fleißiger**, **als** ich mir gedacht habe.
Peter düşündüğümden daha çalışkandır.

Ich habe **ein schöneres Fahrrad** gekauft, **als** ich mir vorgestellt habe.
Düşündüğümden daha güzel bir bisiklet satın aldım.

Maria benahm sicht nicht **so**, **wie** ich erwartet habe.
Maria beklediğim gibi davranmadı.

Julia benahm sich **anders**, **als** ich erwartet habe.
Julia beklediğimden (daha) farklı davrandı.

Er ist ganz **anders als** ich.
O benden çok farklıdır.

Sie hat **andere Pläne**, **als** ich vermutet habe.
Onun tahmin ettiğimden (daha) farklı/başka planları var.

Bu bağlaç cümle içinde cümle ögelerinin karşılaştırılmasını da yapar. Bu karşılaştırmada karşılaştırılan şeyler eşit değildir. Biri diğerinden daha üstündür.

Peter ist **fauler als** ich.
Peter benden (daha) tembeldir.

indem: *-mek / -mak suretiyle, -erek / -arak; ... iken; -ıp, (-ip, up, -üp)*

Ute macht die Tür auf, **indem** sie den Schlüssel umdreht.
Indem sie den Schlüssel umdreht, macht sie die Tür auf.
Ute anahtarı çevirerek kapıyı açıyor.

Man kann viel Geld verdienen, **indem** man viel arbeitet.
İnsan çok çalışarak çok para kazanabilir.

je ... desto(je ... umso): *ne kadar .... o kadar*

Bu bağlaçta **je** ve **desto** sözcüklerinden sonra mutlaka, ikinci derecede kullanılan bir belirteç ya da sıfat yer alır. Önce **je** ile kurulan yan cümle, sonra **desto** ile başlayan temel cümle gelir. **desto**'dan sonra belirli *Artikel* kullanılmaz ve **desto** belirsiz *Artikel* ile adın arasında yer alabilir. Herhangi bir belirteç yoksa **desto**'dan sonra genellikle **mehr** (*daha çok*) ya da **weniger**(*daha az*) kullanılır.

Je schön<u>er</u> du schreibst, **desto bess<u>er</u>** <u>kann</u> ich lesen.
Ne kadar güzel yazarsan, o kadar iyi okuyabilirim.

Je reicher Sie sind, **desto teureres** <u>Auto</u> können Sie sich kaufen.
Ne kadar zenginseniz, kendinize o kadar pahalı otomobil satın alabilirsiniz.

Je schneller du bist, **desto leichter** kannst du den Zug erreichen.
Ne kadar hızlı gidersen, o kadar kolay trene yetişebilirsin.

Je mehr Zeit Sie haben, **desto mehr** <u>Bücher</u> können Sie übersetzen.
Ne kadar çok zamanınızı varsa, o kadar çok kitap çevirebilirsiniz.

Je mehr die Zeit vergeht, **ein desto stärkeres Hungergefühl** haben wir.
Ne kadar çok zaman geçerse, bizi o kadar büyük bir açlık hissi kaplar.

Je schlechter die Wirtschaft eines Landes ist, **mit desto höheren Steuern** muss man rechnen.
Bir ülkenin ekonomisi ne kadar kötüyse, o kadar yüksek vergiler hesaba katılmalıdır.

je nachdem: *-mesine / hal ve şartlara göre, gereğince, işine göre, bağlı olarak*

Je nachdem die Reise billig oder teuer ist, fahre ich hin oder bleibe zu Hause.
Seyahatin ucuz ya da pahalı olmasına göre ya giderim ya da evde kalırım.

Tülay wird mich heute oder morgen besuchen, **je nachdem** wie sie Zeit hat.
Tülay zamanının olup olmamasına göre, beni bugün yada yarın ziyaret edecek.

Die Preise für die Hotels sind verschieden, **je nachdem welchen** Komfort man erwartet.
Otel fiyatları hangi konforun beklendiğine bağlı olarak değişir.

als ob (als wenn/wie wenn): *sanki, -mış gibi*

Konjunktiv II'de geçen bu bağlaç kıyaslama yapar. **als ob** şeklinde kullanılırsa yan cümle, sadece **als** kullanılırsa temel cümle yapar.

Diese Dame verhält sich (so), **als ob** sie reich wäre.
Diese Dame verhält sich (so), **als** wäre sie reich.
Bu bayan zenginmiş gibi davranıyor.

Der Ausländer macht so, **als ob** er mich verstanden hätte.
Yabancı beni anlamış gibi yapıyor.

Gülay spricht so gut Deutsch, **als ob** sie eine Deutsche wäre.
Gülay bir Almanmış gibi iyi Almanca konuşuyor.

(an)statt dass : *-ceği yerde, -ceğine*
anstatt ... zu : *-mek / -mak yerine, -cek / -cak yerde, -ceği yerde, -ceğine*

Bu bağlaçta olumsuz bir anlam var. Dolayısıyla yan cümle yapılan cümlenin olumsuz bir anlam içermesi gerekir.

Mein Vater spricht nicht mit dem Lehrer. **Meine Mutter** geht zu ihm.
Babam öğretmenle konuşmuyor. Annem ona gidiyor.

Anstatt dass mein Vater mit dem Lehrer spricht, geht meine Mutter zu ihm.
Meine Mutter geht zum Lehrer, **anstatt dass** mein Vater mit ihm spricht.
Babam öğretmenle konuşacağına, annem ona gidiyor.

anstatt dass bağlacının **anstatt ... zu** biçimi de vardır. Bununla mastar cümle (*Infinitivsatz*) yapılır. Temel ve yan cümlenin özneleri farklıysa **anstatt dass**, aynı ise **anstatt ... zu** kullanılır. Dolayısıyla **anstatt ... zu** yapısında özne olmaz. Eylem **zu**'dan sonra ve mastar halinde cümlenin en sonunda yer alır. Bu mastar yapı (*Infinitivkonstruktion*) temel cümleden önce ve sonra gelebilir.

İki cümlenin öznesi farklı:
Er ruft mich nicht an. **Ich** rufe ihn an.
O bana telefon etmiyor. Ben ona telefon ediyorum.

Anstatt dass er mich anruft, rufe ich ihn an.
O bana telefon edeceğine, ben ona telefon ediyorum.

İki cümlenin öznesi aynı:
Du gehst nicht zur Arbeit. **Du** sitzt zu Hause.
İşe gitmiyorsun. Evde oturuyorsun.

Anstatt zur Arbeit **zu** gehen, sitzt du zu Hause.
Du sitzt zu Hause, **anstatt** zur Arbeit **zu** gehen.
İşe gideceğine, evde oturuyorsun.

Die Leute haben den Unfall nicht gemeldet. **Sie** haben nur zugeschaut.
Die Leute haben nur zugeschaut, **anstatt** den Unfall **zu** melden.
İnsanlar kazayı bildirecekleri yerde, sadece seyrettiler.

Dikkat: İstendiği takdirde, **anstatt** ... **zu** ile yapılan her cümle **anstatt dass** ile söylenebilir, ancak tersi mümkün değil. Yani **anstatt dass** ile yapılan her cümle **anstatt... zu** ile söylenemez.

ohne dass : *-meden / -madan, -meksizin / -maksızın*
ohne ... zu : *-meden / -madan, -meksizin / -maksızın*

Bu bağlaçta olumsuz bir anlam var. Dolayısıyla bağlaçla kurulan yan cümle olumsuz bir anlam içerir.

Hasan kam aus Deutschland zurück. **Sein Studium** war nicht zu Ende.
Hasan kam aus Deutschland zurück, **ohne dass** sein Studium zu Ende war.
Ohne dass sein Studium zu Ende war, kam Hasan aus Deutschland zurück.
Hasan öğrenimi bitmeden Almanya'dan geri döndü.

ohne dass bağlacının **ohne ... zu** biçimi de vardır. Bununla mastar cümle (*Infinitivsatz*) yapılır. Temel ve yan cümlenin özneleri farklıysa **ohne dass**, aynı ise **ohne ... zu** kullanılır. Dolayısıyla **ohne ... zu** yapısında özne olmaz. Eylem **zu**'dan sonra ve mastar halinde cümlenin en sonunda yer alır. Bu mastar yapı (*Infinitivkonstruktion*) temel cümleden önce ve sonra gelebilir.

İki cümlenin öznesi farklı:
Ich ging an ihm vorbei. **Er** bemerkte mich nicht.
Onun yanından geçtim. Beni fark etmedi.

Ich ging an ihm vorbei, **ohne dass** er mich bemerkte.
Beni fark etmeden onun yanından geçtim.

İki cümlenin öznesi aynı:
Der Autofahrer fuhr weiter. **Er** kümmerte sich nicht um die Verletzten.
Otomobil sürücüsü yoluna devam etti. O yaralılarla ilgilenmedi.
Der Autofahrer fuhr weiter, **ohne** sich um die Verletzten **zu** kümmern.
Ohne sich um die Verletzten **zu** kümmern, fuhr der Autofahrer weiter.
Otomobil sürücüsü yaralılarla ilgilenmeden yoluna devam etti.

Der Arzt kann den Kranken nicht heilen. **Er** untersucht ihn nicht.
Doktor hastayı iyileştiremez. Doktor hastayı muayene etmiyor.

Der Arzt kann den Kranken nicht heilen, **ohne** ihn **zu** untersuchen.
Doktor hastayı muayene etmeden iyileştiremez.

Dikkat: İstendiği zaman, **ohne** ... **zu** ile yapılan her cümle **ohne dass** ile söylenebilir, ancak **ohne dass** ile yapılan her cümle **ohne** ... **zu** ile söylenemez.

7. Amaç Belirten Yan Cümleler

damit : *-mek / -mak için / amacıyla, -sın diye, -mesi / ması için*
um ... zu: *-mek / -mak için / amacıyla, -sın diye*

Ich schicke meinem Sohn Geld. **Er** kann studieren.
Oğluma para gönderiyorum. O öğrenim görebilir.

Ich schicke meinem Sohn Geld, **damit** er studieren kann.
Damit mein Sohn studieren kann, schicke ich ihm Geld.
Öğrenim görebilmesi için oğluma para gönderiyorum.

damit bağlacının **um ... zu** biçimi de vardır. Bununla mastar cümle (*Infinitivsatz*) yapılır. Temel ve yan cümlenin özneleri farklıysa **damit**, aynı ise **um ... zu** kullanılır. Dolayısıyla **um ... zu** yapısında özne olmaz. Eylem **zu**'dan sonra ve mastar halinde cümlenin en sonunda yer alır. Bu mastar yapı (*Infinitivkonstruktion*) temel cümleden önce ve sonra gelebilir.

İki cümlenin öznesi farklı:
Mein Vater gibt mir Geld. **Ich** will eine Wohnung kaufen.
Babam bana para veriyor. Ben bir ev satın almak istiyorum.

Mein Vater gibt mir Geld, **damit** ich eine Wohnung kaufe.
Babam bana bir ev satın almam için para veriyor.

İki cümlenin öznesi aynı:
Mein deutscher Freund kam in die Türkei. **Er** will Türkisch lernen.
Alman arkadaşım Türkiye'ye geldi. O Türkçe öğrenmek istiyor.

Mein deutscher Freund kam in die Türkei, **um** Türkisch **zu** lernen.
Um Türkisch **zu** lernen, kam mein deutscher Freund in die Türkei.
Alman arkadaşım Türkçe öğrenmek için Türkiye'ye geldi.

Ayrıca **damit** ya da **um ... zu** ile kurulan bir cümlede **sollen** ve **wollen** tarz eylemleri (*Modalverb*) yer almaz, çünkü bunların anlamlarını kendileri içermektedir.
Wir besuchen den Sprachkurs. Wir **wollen** Deutsch lernen.
Biz dil kursuna gidiyoruz. Biz Almanca öğrenmek istiyoruz.
Wir besuchen den Sprachkurs, **um** Deutsch **zu** lernen.
Almanca öğrenmek için dil kursuna gidiyoruz.

Der Hausherr schickt seine Frau in die Küche. Sie **soll** für den Gast Tee holen.
Evin beyi hanımını mutfağa gönderiyor. Onun misafir için çay getirmesi gerekiyor.

Der Hausherr schickt seine Frau in die Küche, **damit** sie für den Gast Tee holt.
Evin beyi misafir için çay getirsin diye hanımını mutfağa gönderiyor.

Dikkat: İstendiği zaman, **um ... zu** ile yapılan her cümle **damit** ile söylenebilir, ancak **damit** ile yapılan her cümle **um ... zu** ile söylenemez.

8. Araç/Vasıta Belirten Yan Cümleler

dadurch dass: *... ile, -mek / -mak sayesinde / suretiyle / -erek / -arak -diğinden dolayıdır ki*

Bu bağlacın **dadurch** kısmı temel cümlede de yer alabilir.
Der junge Mann rettete sich **dadurch**, **dass** er schnell beiseite sprang.
Dadurch dass der junge Mann schnell beiseite sprang, rettete er sich.
Delikanlı çabucak kenara sıçramak suretiyle kendini kurtardı.

Man hat den Krieg gewonnen, **dadurch dass** jeder Soldat seine Pflicht tat.
Dadurch dass jeder Soldat seine Pflicht tat, hat man den Krieg gewonnen.
Her askerin görevini yapmasıyla/yerine getirmesiyle savaş kazanıldı.

Dadurch dass der Arzt den Kranken operiert hatte, rettete er ihm das Leben.
Doktor hastayı ameliyat etmek suretiyle hayatını kurtardı.

dass ve *zu+ mastar* Yapı İle Oluşturulan Cümleler

dass	*... ki, -dığı / -diği, -dığını / -diğini,-acağı / -eceği, -acağını / -eceğini, -meyi / -mayı, -mesi / -ması, -men / -man (için)*
zu+ mastar	*-dığını / -diğini,-acağını / -eceğini, -mesi / -ması (için), -mek / -mak, -meyi / -mayı,-e / -a, -men / -man (için)*

Bu bağlaç yan cümle oluşturur. Temel ve yan cümlede özneler farklı ise **dass**-cümlesi kurulur.
Mein Freund behauptet. **Ich** habe viel Geld.
Arkadaşım iddia ediyor. Benim çok param var.

Mein Freund behauptet, **dass** ich viel Geld habe.
Arkadaşım çok param olduğunu iddia ediyor.

Wir wissen nicht. **Er** ist krank.
Biz bilmiyoruz. O hastadır.

Wir wissen nicht, **dass** er krank ist.
Dass er krank ist, wissen wir nicht.
Onun hasta olduğunu bilmiyoruz.

Es ile başlayan bir temel cümle söz konusu olduğu zaman, eğer **dass**-cümlesi başa alınırsa temel cümledeki **es** düşer:

Es ist schön, **dass** du Sport treibst. *Spor yapman güzeldir.*
Dass du Sport treibst, ist schön. *Spor yapman güzeldir.*

Ancak her iki cümlede aşağıdaki durumlar söz konusu olduğunda **zu + mastar**(*zu+Infinitiv*) yapısı ile cümle kurulur:

1. Her iki cümlenin öznesi aynı ise.
2. Her iki cümlede **es, man** gibi belirsiz özneler varsa.
3. Temel cümledeki *Akkusativobjekt* ya da *Dativobjekt* ile yan cümledeki özne (*Subjekt*) aynı kişiye göndermede bulunuyorlarsa.

1. Her iki cümlenin öznesi aynı:

Wir haben vor. **Wir** fahren morgen um 9.00 Uhr ab.
Biz düşünüyoruz. Biz yarın saat 9.00'da hareket edeceğiz.

Wir haben vor, morgen um 9.00 Uhr ab**zu**fahren.
Biz yarın saat 9.00'da hareket etmeyi düşünüyoruz.

Maria dachte nicht **daran. Sie** muss heute einkaufen.
Maria onu düşünmedi. Onun bugün alışveriş yapması gerek.
Maria dachte nicht **daran**, heute einkaufen **zu** müssen.
Maria bugün alışveriş yapması gerektiğini düşünmedi.

2. Her iki cümlede **es** ve **man** gibi belirsiz özneler var:
Bu gibi cümlelerde **zu + mastar** cümlesi başa alındığında **es** düşer:

Es ist verboten. **Man** raucht hier.	*Yasaktır. Burada sigara içilir.*
Es ist verboten, hier **zu** rauchen.	*Burada sigara içmek yasaktır.*
Hier **zu** rauchen, ist verboten.	*Burada sigara içmek yasaktır.*

Es ist nicht immer leicht, alles richtig **zu** machen.
Her şeyi doğru yapmak her zaman kolay değildir.

Dikkat edilirse **es** ile başlayan temel cümlelerde eğer **zu + mastar** cümlesi başa alınırsa, temel cümledeki **es** düşmektedir:

Es, temel cümlede bazı eylemlerle birlikte zorunlu olarak kullanılır. Örneğin:

ablehnen	*reddetmek*
aufgeben	*pes etmek, vazgeçmek*
aushalten	*dayanmak, tahammül etmek*
ertragen	*dayanmak, tahammül etmek*
finden	*bulmak*
unterlassen	*vazgeçmek, yapmamak*
unternehmen	*girişmek, yapmaya kalkışmak*
verdienen	*kazanmak*
vermeiden	*çekinmek, sakınmak*
versäumen	*ihmal etmek, unutmak, kaçırmak*

Der Gast lehnt **es** nicht ab, nach dem Essen eine Tasse Kaffee zu trinken.
Misafir yemekten sonra bir fincan kahve içmeyi reddetmiyor.

Örneğin aşağıda verilen eylemler de **zu + mastar** yapısı ile sıkça kullanılır:

anfangen	*başlamak*	scheinen	*görünmek*
aufhören	*bitirmek*	sich lohnen	*değmek*
beabsichtigen	*niyet etmek*	versuchen	*denemek*
hoffen	*ümit etmek, ummak*	vorhaben	*tasarlamak*

Es lohnt sich, die Museen in Ägypten zu besichtigen.
Mısır'da(ki) müzeleri görmeye değer.

3. Temel cümledeki *Akkusativobjekt* ya da *Dativobjekt* ile yan cümledeki özne (*Subjekt*) aynı kişiye göndermede bulunmakta:

Ich bitte **dich**. **Du** besuchst mich heute.
Senden rica ediyorum. Beni bugün ziyaret ediyorsun.

Ich bitte dich, mich heute **zu** besuchen.
Senden bugün beni ziyaret etmeni rica ediyorum.

Ich befehle **meinem Sohn**. **Er** hilft mir.
Oğluma emrediyorum. O bana yardım ediyor.

Ich befehle **meinem Sohn**, mir **zu** helfen.
Oğluma, bana yardım etmesini emrediyorum.

Paul dachte nicht **daran.** Ich habe heute den Geburtstag.
Paul onu düşünmedi. Benim bugün doğum günüm var.

Paul dachte nicht **daran**, **dass** ich heute den Geburtstag habe.
Paul benim bugün doğum günüm olduğunu düşünmedi.

Dikkat edilirse **zu + mastar** (*zu + Infinitiv*) cümlesinde özne yoktur ve eylem **zu**'dan sonra mastar halinde cümlenin en sonunda bulunur. **zu + mastar** cümlesi temel cümleden önce de gelebilir, sonra da. Ayrıca daha önce **dass**'ın bulunduğu bağlaçlarda olduğu gibi, burada da **zu + mastar** yapısıyla kurulan her cümleyi **dass** ile söyleyebiliriz, ancak **dass** ile kurulan her cümleyi **zu + mastar** yapısıyla söyleyemeyiz.

Aşağıdaki temel cümlelerde yer alan **daran**, **darauf**, **damit** gibi belirteçler (*Präpositionaladverb*) **dass**'lı ya da **zu + mastar** yapılı cümlelerle açıklanır:

Angelika wartet **darauf**. Der Bus kommt pünktlich.
Angelika onu bekliyor. Otobüs tam zamanında geliyor.

Angelika wartet **darauf**, **dass** der Bus pünktlich kommt.
Angelika otobüsün tam zamanında gelmesini bekliyor.

Ali erinnert sich nicht **daran**. Er hat heute eine Prüfung.
Ali onu hatırlamıyor. Onun bugün bir sınavı var.

Ali erinnert sich nicht **daran**, heute eine Prüfung **zu** haben.
Ali bugün bir sınavı olduğunu hatırlamıyor.

zu + mastar yapılı cümleler oluşturulurken eğer cümle sadece **zu**+eylem ya da **zu**+eylemin önekinden oluşuyorsa **zu + mastar** cümlesi virgülle ayrılmaz ve bunlar aşağıda görüldüğü gibi cümle içine de alınabilir:

Wir fangen an **zu** arbeiten. *Biz çalışmaya başlıyoruz.*
Wir fangen **zu** arbeiten an.

Örneğin aşağıdaki eylemlerle sadece **dass**-cümlesi oluşturulur.

antworten	*cevap vermek*	sagen	*söylemek*
berichten	*haber vermek*	sehen	*görmek*
fragen	*sormak*	wissen	*bilmek*
hören	*duymak*		

Ich **weiß**, **dass** du in Deutschland arbeitest.
Senin Almanya'da çalıştığını biliyorum.

Aşağıda verilen eylemlerle **dass-**cümlesi oluşturulur. Ancak **dass-**cümlesi temel cümle biçiminde de söylenebilir. Bu durumda **dass** kullanılmaz. Birinci cümleden sonra virgül konur ve ikinci cümle olduğu gibi söylenir.

annehmen	*sanmak, fikrinde olmak*	hoffen	*ümit etmek, ummak*
fürchten	*korkmak*	meinen	*sanmak, fikrinde olmak*
glauben	*sanmak*	wünschen	*arzu etmek*

Ich **hoffe**, **dass** er die Prüfung besteht. *Sınavı başaracağını umuyorum / umarım.*
Ich **hoffe**, er besteht die Prüfung. *Umarım sınavı başarır.*

dass ya da *zu+mastar* Yapıyla Oluşturulan Cümlelerin Özne ya da Nesne Cümlesi Olması

dass ya da **zu+mastar** yapı ile kurulan cümleler, **özne** ya da **nesne** konumunda olabilir. Diğer bir anlatımla, özne, nesne vs. görevini üstlenebilirler. Bu açıdan üç gruba ayrılır:

1. Özne cümlesi (*Subjektsatz*)
2. Nesne cümlesi (*Objektsatz*)
3. *Präposition*'lu tümleç cümlesi (*Präpositionalobjektsatz*)

Bu cümle biçimleri temel cümledeki yükleme göre belirlenir.

1. Özne Cümlesi

dass ya da **zu+mastar** yapı ile kurulan cümleler temel cümlenin öznesi konumunu üstlenebilir. Bu durumda *Nominativ* halde olurlar. Temel cümle önce, **dass**'lı ya da **zu + mastar** yapılı cümle sonra söylendiğinde, temel cümlenin başında belirsiz adıl olan **es** yer alır, ancak yan cümle temel cümleden önce söylendiğinde, yan cümle **es** belirsiz adılının yerine geçtiği için **es** düşer. Ayrıca yan cümle temel cümleden önce söylendiğinde vurgulanmış olur.

Es ist schön. Du lernst eine Fremdsprache.
Güzeldir. Sen yabancı bir dil öğreniyorsun.
Es ist schön, **dass** du eine Fremdsprache lernst.
Nominativ
***Yabancı bir dil öğrenmen** güzeldir.*

Was ist schön? → **dass** du eine Fremdsprache lernst **Es = dass**
***Ne** güzeldir?* → *yabancı bir dil öğrenmen*

Dass du eine Fremdsprache lernst, ist schön. ***Yabancı bir dil öğrenmen*** *güzeldir.*
Schön, **dass** du eine Fremdsprache lernst. ***Yabancı bir dil öğrenmen*** *güzel.*

Es freut mich. Ich lerne dich kennen.
Beni sevindiriyor. Ben seninle tanışıyorum.
Es freut mich, dich kennen **zu** lernen.
Nominativ

Seninle tanıştığıma sevindim/memnun oldum.
Was freut mich? → dich kennen **zu** lernen
Neye *sevindim?* → *seninle tanıştığıma*
Dich kennen **zu** lernen, freut mich.

Öznenin yerine geçen bu tür cümlelerde şu ifadeler sıkça yer alır:

Es ist bekannt.	*Belli(dir)/Tanınmış.*	Es ist schade.	*Yazıktır.*
Es ist falsch.	*Yanlıştır.*	Es ist selbstverständlich.	*Doğaldır.*
Es ist gewiss.	*Kuşkusuz.*	Es ist sicher.	*Kesindir.*
Es ist gut.	*İyidir.*	Es ist verboten.	*Yasaktır.*
Es ist klar.	*Bellidir/Açıktır.*	Es tut mir leid.	*Üzgünüm.*
Es ist leicht.	*Kolaydır.*	Es ist sehr nett von dir.	*Çok naziksiniz.*
Es ist richtig .	*Doğrudur.*	Es ist sehr klug von dir.	*Çok akıllısın.*
Es ist nötig.	*Gereklidir.*	Es ist vernünftig.	*Mantıklıdır.*

2. Nesne Cümlesi

Burada ise **dass** ya da **zu+mastar** cümlesi, temel cümlenin nesnesi konumundadır, yani *Akkusativ* haldedir. Yan cümle temel cümleden önce söylendiğinde vurgulanmış olur.

Mein Vater weiß **die Adresse**. *Babam adresi biliyor.*
Akkusativ

Mein Vater weiß **es**. Pelin ist heute zu Hause.
Babam onu biliyor. Pelin bugün evdedir.
Mein Vater weiß, **dass** Pelin heute zu Hause ist.
Akkusativ
Babam Pelin'in bugün evde olduğunu biliyor.

Was weiß mein Vater? → **dass** Pelin heute zu Hause ist
Babam ***neyi*** *biliyor?* → *Pelin'in bugün evde olduğunu*

Yan cümle temel cümleden önce de yer alabilir:
Dass Pelin heute zu Hause ist, weiß ich.

Er behauptet, **dass** ich viel Geld habe. *O çok param olduğunu iddia ediyor.*
Ich hörte, **dass** jemand dort weinte. *Birinin orada ağladığını duydum.*

Er verspricht mir <u>**eine Einladung**</u>.	*O bana bir davet sözü veriyor.*
Akkusativ	
Er verspricht, <u>mich ein**zu**laden.</u>	*O beni davet etmeye söz veriyor.*
Akkusativ	

Was verspricht er? → <u>mich ein**zu**laden.</u>
***Neye** söz veriyor?* → *beni davet etmeye*

Wir haben vor, <u>dieses Jahr nach Kanada **zu** reisen</u>.
Bu yıl Kanada'ya seyahat etmeyi düşünüyoruz.

Aşağıda verilen eylemlerin temel cümlede kullanılmasıyla bu tür nesne cümleleri oluşturulabilir:

beobachten	*gözlemek, gözetlemek*	hoffen	*ümit etmek*
bemerken	*fark etmek*	hören	*işitmek/duymak*
bitten	*rica etmek*	merken	*farkına varmak*
denken	*düşünmek*	riechen	*koklamak*
entschuldigen	*affetmek, özür dilemek*	schmecken	*tatmak*
erfahren	*duymak, öğrenmek*	sehen	*görmek*
erkennen	*tanımak*	vergessen	*unutmak*
erzählen	*anlatmak*	verstehen	*anlamak*
feststellen	*tespit etmek*	wissen	*bilmek*
fühlen	*hissetmek*	wollen	*istemek*
fürchten	*korkmak*	wünschen	*istemek, dilemek*
glauben	*sanmak*		

3. *Präposition*'lu Tümleç Cümlesi

Präposition'lu eylemlerle kurulan temel cümlelerde tümleç yerine **da(r) + Präposition** yapısı bulunur:

da+ für → **dafür**
da+mit → **damit**
da(r)+über → **darüber**
da(r)+auf → **darauf**

Pronominaladverb olarak adlandırılan bu sözcükler **dass** ya da **zu +mastar** cümleleriyle açıklanır.

Tina wartet <u>**auf den Zug**</u>.	*Tina <u>treni</u> bekliyor.*
Worauf?	Neyi?

Worauf wartet Tina? → **auf den Zug**
*Tina **neyi** bekliyor?* → *treni*

Tina wartet **darauf**. Jemand rettet sie.
Tina onu bekliyor. Biri onu kurtarıyor.

Tina wartet **darauf**, <u>**dass** jemand sie rettet</u>.
Tina birinin kendisini kurtarmasını bekliyor.

Worauf wartet Tina? → **dass** jemand sie rettet
*Tina **neyi** bekliyor?* → *birinin kendisini kurtarmasını*

Ich habe nicht **daran** gedacht, **dass** ich heute viel zu tun habe.
Dass ich heute viel zu tun habe, **daran** habe ich nicht gedacht.
Bugün yapacak çok işimin olduğunu düşünmedim.

Mastar Yapılar (*Infinitivformen*)

Şimdi mastar yapılarla (*Infinitivkonstruktionen*) oluşturulan mastar cümlelerinin (*Infinitivsätze*) özelliklerine genel olarak bir bakalım. Mastar cümleleri **zu + mastar** (*zu + Infinitiv*) ile kurulur. Yan cümle olarak kullanılan bu cümlelerde özne bulunmaz, çünkü temel ve yan cümlede özneler aynı olduğu zaman mastar cümleler kurulur. Mastar cümleler bir virgül ile temel cümlelerden ayrılır ve **zu + mastar** yapısı cümlenin sonunda yer alır. Öneki ayrılan eylemler söz konusu olduğu zaman **zu** önek ile eylem arasında yer alır. Mastar cümlelerin diğer biçimlerinde ise, yani aşağıda verilen bağlaçlı şekillerinde, cümlenin öznesini mutlaka söylemek gerekir ve bunlarda temel ve yan cümledeki özneler farklı olur. Ancak daha önce de sıkça belirtildiği gibi, istendiği zaman her mastar cümle diğer şekliyle, yani bağlaçlı biçimiyle söylenebilir fakat tersi yapılamaz. Mastar cümleler ya da onların bağlaçlı şekilleri normal olarak temel cümleden sonra gelir, ancak istendiğinde temel cümleden önce de söylenebilir. Mastar cümleler ile onların yan cümle oluşturan diğer biçimleri şöyledir:

zu + mastar → **dass**
um ... zu + mastar → **damit**
ohne ... zu + mastar → **ohne dass**
(an)statt ... zu + mastar → **(an)statt dass**

zu + mastar → dass

zu + mastar cümlelerinin bağlaçlı şekli, **dass** bağlacıyla kurulan yan cümlelerdir. Temel ve yan cümlede özneler farklı ise **dass**-cümlesi kurulur. Ancak temel ve yan cümlede özneler aynı ise, her iki cümlede **es** ve **man** gibi belirsiz özneler varsa ya da temel cümlenin *Akkusativobjekt*'i veya *Dativobjekt*'i yan cümledeki özne ile aynı kişiye göndermede bulunuyorsa **zu + mastar** cümleleri oluşturulur. **zu + mastar** cümlesi ile **dass**-cümlesi temel cümlenin öznesi ya da nesnesi konumunda olabilir.

Ich habe keine Lust. **Ich** lese etwas nach dem Essen.
Canım istemiyor. Yemekten sonra bir şey(ler) okuyorum.

Ich habe keine Lust, etwas nach dem Essen **zu** lesen.
Yemekten sonra bir şey(ler) okumayı canım istemiyor.

Es lohnt sich. **Man** reist nach Deutschland.
(O) değer. Almanya'ya seyahat ediliyor.

Es lohnt sich, nach Deutschland **zu** reisen.
Nach Deutschland **zu** reisen, lohnt sich.
Almanya'ya seyahat etmeye değer.

Ich habe **ihn** gebeten. **Er** hilft mir.
Ondan rica ettim. O bana yardım ediyor.
Ich habe **ihn** gebeten, mir **zu** helfen.
Ondan bana yardım etmesini rica ettim.

Ich befehle **meinem Sohn**. **Er** kommt pünktlich nach Hause.
Oğluma emrediyorum. O zamanında eve geliyor.

Ich befehle **meinem Sohn**, pünktlich nach Hause **zu** kommen.
Oğluma zamanında eve gelmesini emrediyorum.
Sie haben vor, heute um 9 Uhr ab**zu**fahren.
Onlar bugün saat 9'da hareket etmeyi düşünüyor.

Es macht **uns** große Freude, Deutsch **zu** lernen.
Almanca öğrenmek bize büyük bir mutluluk veriyor.

Sadece **zu + mastar**'dan oluşan cümleler virgül ile temel cümleden ayrılmaz. Böyle bir durumda temel cümlenin içine de alınabilir.

Wir fangen an **zu** arbeiten. — *Biz çalışmaya başlıyoruz.*
Wir fangen **zu** arbeiten an. — *Biz çalışmaya başlıyoruz.*

Wir haben angefangen **zu** arbeiten. — *Biz çalışmaya başladık.*
Wir haben **zu** arbeiten angefangen. — *Biz çalışmaya başladık.*

Es ist unangenehm, sich so **zu** benehmen.
Böyle davranmak hoş değildir.

Ich hoffe, **dass** du bald wieder gesund wirst.
Kısa zamanda tekrar sağlığına kavuşacağını umuyorum / umarım.

Der Arbeiter hat sich **daran** gewöhnt, jeden Tag um 6 Uhr auf**zu**stehen.
İşçi her gün saat altıda (yataktan) kalkmaya alıştı.

Präposition'lu eylemlerde görülen **darauf**, **daran**, **darauf** vs. gibi sözcükler düşebilir:
Ich warnte meine Tochter (**davor**), allein nicht aus**zu**gehen.
Kızımı dışarıya yalnız gitmemesi için uyardım.

İstendiğinde **zu + mastar** yapı ile oluşturulan her cümle **dass** ile söylenebilir, ancak **dass** ile oluşturulan her cümle **zu + mastar** ile söylenemez. Görüldüğü gibi, bu tür cümleler temel cümleden önce de gelebilmektedir.

um ... zu + mastar → damit

Temel ve yan cümlenin özneleri farklıysa **damit**, aynı ise **um ... zu** kullanılır. Dolayısıyla **um ... zu** yapısında özne olmaz. Eylem **zu**'dan sonra ve mastar halinde cümlenin en sonunda yer alır. Bu mastar yapı temel cümleden önce ve sonra gelebilir. Ayrıca **damit** ya da **um ... zu** ile kurulan bir cümlede **sollen** ve **wollen** tarz eylemleri(*Modalverb*) yer almaz, çünkü bunların anlamları bu tür cümlelerde vardır.

Ich lerne Deutsch. Ich **will** in Deutschland studieren.
Almanca öğreniyorum. Almanya'da öğrenim görmek istiyorum.

Ich lerne Deutsch, **um** in Deutschland **zu** studieren.
Um in Deutschland **zu** studieren, lerne ich Deutsch.
Almanya'da öğrenim görmek için Almanca öğreniyorum.

Ich habe ihn angerufen, **damit** er uns hilft.
Bize yardım etmesi için ona telefon ettim.

İstendiği taktirde, **um ... zu** ile oluşturulan her cümle **damit** ile söylenebilir, ancak **damit** ile oluşturulan her cümle **um** ... **zu** ile söylenemez. Ayrıca **um ... zu** ya da **damit** ile oluşturulan cümleler temel cümleden önce de gelebilir.

ohne ... zu + mastar → ohne dass

Temel ve yan cümlenin özneleri farklıysa **ohne dass**, aynı ise **ohne ... zu** kullanılır. Dolayısıyla **ohne ... zu** yapısında özne olmaz. Eylem **zu**'dan sonra ve mastar halinde cümlenin en sonunda yer alır. Bu tür cümlelerde olumsuz bir anlam vardır. Dolayısıyla yan cümle yapılan cümlenin olumsuz bir anlam içermesi gerekir.

Einige Menschen treten ins Zimmer ein. **Sie** klopfen an die Tür nicht.
Bazı insanlar odaya giriyor. Onlar kapıya vurmuyor / kapıyı çalmıyor.

Einige Menschen treten ins Zimmer ein, **ohne** an die Tür **zu** klopfen.
Bazı insanlar kapıya vurmadan odaya giriyor.

Der Autofahrer fährt weiter. **Er** kümmert sich nicht um die Verletzten.
Otomobil sürücüsü yoluna devam ediyor. O yaralılarla ilgilenmiyor.

Ohne sich um den Verletzten **zu** kümmern, fährt der Autofahrer weiter.
Otomobil sürücüsü yaralılarla ilgilenmeden yoluna devam ediyor.

Der Dieb ist plötzlich verschwunden, **ohne dass** jemand ihn bemerkt hat.
Hırsız, biri kendisini fark etmeden birden kayboldu.

İstendiğinde, **ohne ... zu** ile oluşturulan her cümle **ohne dass** ile söylenebilir, ancak **ohne dass** ile oluşturulan her cümle **ohne ... zu** ile söylenemez. Bu tür cümleler temel cümleden önce de gelebilir.

(an) statt .... zu + mastar → (an) statt dass

Temel ve yan cümlenin özneleri farklıysa **(an)statt dass**, aynı ise **(an)statt ... zu** kullanılır. Dolayısıyla **(an)statt ... zu** yapısında özne olmaz. Eylem, **zu**'dan sonra ve mastar halinde cümlenin en sonunda yer alır. Bu tür cümlelerde olumsuz bir anlam vardır. Bu nedenle yan cümle yapılan cümlenin olumsuz bir anlam içermesi gerekir.

Wir lernen Deutsch. **Wir** lernen <u>nicht</u> Englisch.
Biz Almanca öğreniyoruz. Biz İngilizce öğrenmiyoruz.

Wir lernen Deutsch, **anstatt** Englisch **zu** lernen.
Anstatt Englisch **zu** lernen, lernen **wir** Deutsch.
Biz İngilizce öğreneceğimize Almanca öğreniyoruz.

Mehmet sitzt zu Hause. **Er** geht <u>nicht</u> zur Arbeit.
Mehmet sitzt zu Hause, **anstatt** zur Arbeit **zu** gehen.
Mehmet işe gideceği yerde evde oturuyor.

Alle schauen dem Verletzten zu, **anstatt dass** jemand einen Arzt anruft.
Biri bir doktor çağıracağına hepsi yaralıyı seyrediyor.

İstendiğinde, **anstatt ... zu** ile oluşturulan her cümle **anstatt dass** ile söylenebilir, ancak **anstatt dass** ile oluşturulan her cümle **anstatt ... zu** ile söylenemez. Bu tür cümleler temel cümleden önce de gelebilir.

80- Verilen cümleleri bağlaçlarla bağlayınız!

1. Heute bleibt sie zu Hause. Sie hat noch viel zu tun. (**denn**)
2. Der Kranke nimmt keinen Alkohol. Alkohol schadet seiner Gesundheit.(**denn**)
3. Wir haben uns ein Auto gekauft. Das Auto ist gleich gestohlen worden.(**aber**)
4. Du musst neue Reifen kaufen. Wir können nicht in Urlaub fahren. (**oder**)
5. Ich fahre nach Amerika. Paul fährt in die Tschechoslowakei. (**und**)
6. Sie lernen nicht Französisch. Sie lernen Deutsch. (**sondern**)
7. Einige Studenten gehen nicht zur Vorlesung. Sie gehen in die Bibliothek.(**sondern**)
8. Ich wollte meinen Kollegen in Ankara besuchen. Ich hatte keine Zeit. (**aber**)
9. Mein Videorecorder zeichnet jedes Fernsehprogramm auf. Er stellt sich in meiner Abwesendheit automatisch an- und ab. (**nicht nur ... sondern ... auch**)
10. Das Eis auf dem See war noch nicht fest. Junge Leute liefen darauf Schlittschuh.(**allerdings**)
11. Rauchen ist in diesem Gebäude verboten. Manche rauchen weiter.(**dennoch**)
12. Wir waren gerade beim Essen. Das Telefon klingelte plötzlich. (**da**)
13. Der Patient soll die Medizin regelmäßig nehmen. Er wird in kurzer Zeit wieder gesund.(**dann**)
14. Ich bin immer unterwegs. Ich fliege nach Amerika. Ich fahre nach Europa. (**bald .... bald**)
15. Er erhält eine Stelle als Ingenieur in Köln. Er nimmt eine Stelle als Lehrkraft in Bonn an. (**entweder .... oder**)
16. Der Zug fuhr mit Verspätung ab. Wir kamen aber pünktlich zu Hause an. (**trotzdem**)
17. Der Kranke muss operiert werden. Er wird in einem Monat sterben. (**sonst**)
18. Sie will in die Stadt umziehen. Sie will aber im Dorf leben.(**einerseits .... andererseits**)
19. Sie hat Hunger. Sie hat Durst. (**sowohl .... als auch**)
20. Wir gingen durch den Wald. Jemand schrie "Hände hoch!" (**da**)
21. Meine Familie tut alles für mich. Sie kann mein Studium nicht finanzieren. (**zwar ...., aber** (**doch**))
22. Das Wetter ist kalt. Wir gehen spazieren. (**zwar .... , aber** (**doch**))
23. Der Kranke hat hohes Fieber. Er bleibt im Bett liegen. (**darum**)
24. Er geht nicht zur Arbeit. Er hilft nicht im Hause. (**weder .... noch**)
25. Zuerst gab es eine Wirtschaftskrise. Die Geldentwertung kam. (**daraufhin**)
26. Dieses Land hat sehr gute Möglichkeiten zur Förderung des Tourismus. Das Geld fehlt dazu. (**einerseits .... andererseits**)
27. In diesem Jahr sind die Exportaufträge zurückgegangen. Die Firmen mussten eine Reihe von Arbeitern entlassen. (**infolgedessen**)
28. Die Kranke hat hohes Fieber. Sie geht in den Dienst. (**trotzdem**)
29. Trinkst du ein Glas Bier? Möchtest du eine Tasse Tee? (**oder**)
30. Ich will Deutsch lernen. Ich habe aber keine Zeit. (**einerseits .... andererseits**)
31. Man soll fleißig lernen. Man wird Erfolg im Leben haben. (**so**)
32. Sie muss ihre Medizin regelmäßig nehmen. Sie muss sich operieren lassen. (**entweder .... oder**)
33. Sie haben sich stark erkältet. Sie haben hohes Fieber. (**nicht nur .... sondern .... auch**)
34. Meine Freundin ist unberechenbar. Sie ist freundlich. Sie hat schlechte Laune. (**mal .... mal**)

81- Verilen cümleleri *wenn* ya da *als* bağlacıyla bağlayınız!

1. Ich kam in München an. Mein Vater wartete schon auf dem Bahnhof. (**als**)
2. Sie dachte an ihre Seereise. Es wurde ihr jedes Mal beinahe schlecht. (**wenn**)
3. Meine Eltern starben. Ich war ein kleines Mädchen. (**als**)
4. Sie kam nach Hause. Ihr Vater war schon von der Arbeit zurück. (**als**)
5. Ich kann studieren. Meine Familie unterstützt mich finanziell. (**wenn**)
6. Dieser Student hatte in den Semesterferien Zeit. Er ging immer Geld verdienen. (**wenn**)
7. Wir waren neulich in Frankfurt. Wir besuchten die dortige Buchmesse. (**als**)
8. Der ruhige Herr hatte ein paar Glas Bier getrunken. Er wurde immer sehr laut. (**wenn**)
9. Alle Schüler schweigen. Der Lehrer fängt an zu sprechen. (**wenn**)
10. Ich bin mit der Arbeit fertig. Du kommst zurück. (**bis**)
11. Ihr macht eure Hausaufgaben. Danach gehen wir zum Einkaufen.(**nachdem**)
12. Ich war auf einer Reise. Mein Auto wurde gestohlen. (**während**)
13. Du reist ins Ausland. Du musst deinen Pass verlängern lassen. (**bevor**)
14. Er begrüßte mich. Er fiel ohnmächtig auf den Boden. (**indem**)
15. Man überquert eine Straße. Man muss vorher nach links, dann nach rechts schauen. (**bevor**)
16. Sein Neffe hat die Uni verlassen. Er arbeitet in einer großen Fabrik. (**seit**)
17. Ich bleibe heute zu Hause. Ich erwarte einen wichtigen Anruf. (**weil**)
18. Der Präsident kam. Das Konzert begann. (**sobald**)
19. Die Fahrgäste setzten sich in den Speisesaal. Der Zug kam. (**bis**)
20. Wir arbeiten nicht im Garten. Es regnet. (**während**)
21. Er hat sein Examen gemacht. Er wird seine Arbeit in der Fabrik beginnen.(**sobald**)
22. Sie nahmen an der Stadtrundfahrt teil. Dann gingen sie in ihr Hotel.(**nachdem**)
23. Die Touristen waren in der Türkei. Sie haben kein Wort Türkisch gesprochen. (**solange**)
24. Viele Menschen sind nach Berlin gefahren. Dort finden die Filmfestspiele statt. (**weil**)
25. Ein Brief oder eine Postkarte ist größer als das Normalformat. Die Sendung kostet mehr Porto. (**im Falle**, **dass**)
26. Wir sind in Deutschland. Wir haben nette Leute kennen gelernt.(**seitdem**)
27. Immer wieder kamen neue Erdbebenwellen. Die Menschen konnten nicht in ihre Häuser zurückkehren. (**so dass**)
28. Wir sind froh. Wir unterhalten uns in unsrer Muttersprache. (**weil**)
29. Du zahlst bar. Du bekommst 10% Skonto. (**wenn**)
30. Parken Sie bitte! Die Ausfahrt bleibt frei. (**so**, **dass**)
31. Er konnte nicht zu meiner Geburtstagsparty kommen. Er hat das Auto in die Werkstatt bringen müssen. *(***weil***)*
32. Sie können die Auslandsreise nicht antreten. So müssen Sie 60 Prozent der Fahrt- und Hotelkosten bezahlen. (**angenommen**, **dass**)
33. Sie konnte nicht schlafen. Sie hatte ein Schlafmittel genommen. (**obwohl**)

34. Ich kannte mich in diesem Bereich nicht gut aus. Ich musste meine wissenschaftliche Studie aufgeben. (**da**)
35. Das Telefon klingelt. So bin ich im Moment nicht zu sprechen. (**gesetzt den Fall**)
36. Ich erhalte bald eine Anstellung. Ich kaufe dir einen Anzug.(**vorausgesetzt, dass**)
37. Sie können sich nicht immatrikulieren. Sie müssen die Feststellungsprüfung bestehen. (**es sei denn, dass**)
38. Wir können mit so einem alten Bus keine Reise machen. Er hat eine Panne. (**zumal**)
39. Du wirst sicher zu spät kommen. Du läufst schnell. (**wenn … auch noch so**)
40. Die Erde bebte plötzlich stark. Die Menschen rannten aus ihren Häusern. (**so…, dass**)
41. Man hat eine Hungersnot erlebt. Viele Menschen sind gestorben. (**solch- …, dass**)
42. Sagen Sie mir bitte Bescheid! Jemand sollte sich nach mir erkundigen. (**falls**)
43. Ein Universitätsstudium kostet viel Geld. Man muss die Studenten finanziell unterstützen. (**da**)
44. Es handelt sich um sehr wichtige Dokumente oder Mitteilungen. Du schickst den Brief am besten per Einschreiben. ((**wenn**'siz şart cümlesi)
45. Die Prüfung mag schwierig sein. Ihr werdet sie schaffen. (**wie …auch** (**immer**))
46. Ich helfe euch. Ich habe Geld. (**soweit**)
47. Du wirst krank. So musst du von der Weltreise zurücktreten. (**angenommen**)
48. Ich kann meine Schulden bezahlen. Ich verdiene Geld.(**sofern**)
49. Ich gehe nicht zu ihr. Sie ruft mich an. (**es sei denn**)
50. Das Schwimmbad wurde nicht gebaut. Die Bürger hatten es seit vielen Jahren gefordert. (**obwohl**)

82- Boş bırakılan yerlere *so … wie* ya da *als* bağlacından hangisi gelir!

1. Der Bauer erntete mehr, …. man bisher geerntet hatte.
2. Die Fahrt verlief anders, …. der Busfahrer geplant hatte.
3. Das Fest ist schöner, …. du denkst.
4. Es blieb mir nichts anderes übrig, …. in eine andere Wohnung umzuziehen.
5. Das Hotel war billiger, …. wir geglaubt hatten.
6. Die Autobahnen in Deutschland sind …. gute Straßen, …. man mir erzählt hatte.
7. Die Reise war nicht …. lang, …. ich gedacht hatte.
8. Tülay lernt …. viel, …. der Lehrer lehrt, aber Gülay lernt mehr, …. der Lehrer lehrt.
9. Die Sitzung dauerte länger, …. man angenommen hatte.
10. Im vorigen Jahr hatten sie eine höhere Heizölrechnung, …. sie sie in den Wintern zuvor gehabt hatten.
11. Die Türkei war …. gastfreundlich, …. ich mir vorgestellt hatte.

83- Cümleleri verilen bağlaçlarla bağlayınız!

1. Sie können die Maschine zum Stehen bringen. Sie bedienen diesen Hebel.(**indem**)
2. Du kannst dich nicht erkälten. Du ziehst dich warm an. (**indem**)
3. Man arbeitet gründlich. Sein Erfolg wird groß sein. (**je…, desto**)
4. Die Wirtschaftslage eines Landes ist schlecht. Die Inflation ist hoch.(**je…, desto**)

5. Der Ausländer spricht schnell. Man kann ihn wenig verstehen. (**je…, desto**)
6. Ich habe Ihnen erzählt. Ich habe meinen Kollegen gerettet. (**wie**)
7. Sie haben alle gehört. Das Hotel ist gut eingerichtet. (**wie**)
8. Es gefällt mir oder nicht. Ich werde meine Auslandsreise ausdehnen. (**je nachdem**)
9. Ich werde dich bald besuchen. Ich habe genug Zeit. (**je nachdem**)
10. Er geht nicht zur Arbeit. Er sitzt zu Hause. (**anstatt… zu**)
11. Sie benimmt sich so. Sie hätte Angst. (**als ob**)
12. Er spricht so gut Deutsch. Er wäre ein Deutscher. (**als ob**)
13. Sie macht so. Sie hätte mich verstanden. (**als ob**)
14. Er kehrte in sein Heimatland zurück. Man wies ihn nicht aus. (**anstatt, dass**)
15. Die Reisende zeigte an der Grenze ihren Pass. Der Beamte warf keinen Blick hinein. (**ohne, dass**)
16. Fräulein Julia feierte ihren Geburtstag. Sie störte irgendeinen Nachbarn nicht. (**ohne… zu**)

84- Verilen cümleleri *damit* ya da *um…zu* ile bağlayınız!

1. Ich schicke meine Frau in die Küche. Sie **soll** für den Gast Kaffee holen.
2. Sie schaltet den Fernsehapparat ein. Sie **will** das Fußballspiel sehen.
3. Peter hat seiner Familie geschrieben. Sie **soll** ihm bis zum nächsten Monat Geld schicken.
4. Sie ist nach Deutschland gekommen. Sie **will** Deutsch lernen.
5. Ich habe ihn vorige Woche Fräulein Angela vorgestellt. Sie **soll** ihn kennen lernen.
6. Er hat mir das Geld gegeben. Ich kann ihm die Fahrkarte besorgen.
7. Die Ausländer gehen auf das Einwohnermeldeamt. Sie **wollen** sich dort anmelden.
8. Ich zündete die Taschenlampe an. Mein Freund konnte mich sehen.
9. Ich gehe zu Herrn Müller. Ich **will** ihm zum Geburtstag gratulieren.
10. Die Arbeiter fordern mehr Lohn. Sie **wollen** bei sinkender Kaufkraft wenigstens keinen Einkommensverlust haben.
11. Ich habe mir etliche Bücher mit auf die Reise genommen. Die Busfahrt **sollte** nicht zu langweilig werden.
12. Zieh dich warm an! Du **sollst** dich nicht erkälten.

85- Verilen cümleleri *zu + mastar* ya da *dass* ile bağlayınız!

1. Er freut sich sehr darüber. Er hat ein Geschenk zum Geburtstag bekommen.
2. Ich habe keine Lust. Ich trinke etwas nach dem Essen.
3. Es tut mir sehr leid. Ich habe dich vor drei Tagen nicht besucht.
4. Wissen Sie schon? Ararat ist der höchste Berg der Türkei.
5. Es ist nicht immer möglich. Man macht alles richtig.
6. Ich hoffe. Die Lage unsres Landes wird sich in kurzer Zeit verbessern.
7. Es ist für mich unmöglich. Ich leiste mir eine Weltreise.
8. Wir können uns nicht daran gewöhnen. Wir müssen jeden Tag um sechs Uhr aufstehen.
9. Es ist nicht wahr. Die Firma hat Bankrott gemacht.

10. Es lohnt sich. Man lernt Fremdsprachen.
11. Der Polizist hat festgestellt. Der Mann ist mit 150 Stundenkilometer gefahren.
12. Wir haben vor. Wir werden in diesem Sommer in die Türkei reisen.
13. Wir haben die Hoffnung aufgegeben. Sie wird bald wieder gesund.
14. Denken Sie bitte daran! Sie lassen sich im Laden eine Quittung über die Getränke geben.
15. Die Dame hat mich gebeten. Ich helfe ihr.
16. Er hat darauf gewartet. Die Menschen retten ihn gleich.
17. Hat dein Kollege davon gesprochen? Er will bald heiraten.

86- Hangi cümleler *zu + mastar, um...zu, ohne...zu* ya da *(an)statt...zu* ile bağlanabilir!

1. Der Reisende hat seinen Koffer versteckt, **ohne dass** der Zollbeamte ihn bemerkte.
2. Alle Leute sehen dem Unfall zu, **anstatt dass** sie den Verletzten helfen.
3. Entschuldigen Sie, **dass** ich mich verspätet habe.
4. Sie ist im Meer ertrunken, **ohne dass** jemand ihr geholfen hat.
5. Einige Menschen treten ins Zimmer, **ohne dass** sie an die Tür klopfen.
6. Es freut uns sehr, **dass** wir dich nach vielen Jahren wieder treffen.
7. Die Fahrgäste warten darauf, **dass** der Schnellzug abfährt.
8. Er glaubt, **dass** er die Übung ohne Fehler geschrieben hat.
9. Meine Tochter spart Geld, **damit** sie eine Reise nach Griechenland machen kann.
10. Es macht meinem Nachbarn Spaß, **dass** er auf Reisen filmt.
11. Ich wünsche, **dass** ich dich und deine Familie bald wieder sehe.
12. Ich schicke meine Tochter in diesen Deutschkurs, **damit** sie Deutsch lernt.
13. Es ist längst bekannt, **dass** auf dem Mond kein Mensch lebt.
14. Der Gastgeber steht vor der Tür, **damit** er die Gäste begrüßt.
15. Der Arzt kann die Kranke nicht heilen, **ohne dass** er sie gründlich behandelt.
16. Meine Schwester legt das Fleisch in den Kühlschrank, **damit** es nicht verdirbt.
17. Ich setzte mich vor das Fernsehgerät, **damit** ich mir den Dokumentarfilm ansehe.
18. Sie gehen zur Universität, **damit** sie sich dort einschreiben.
19. Der Direktor lobt die Mitarbeiterin, **statt dass** er sie tadelt.

Sage mir, mit wem du umgehst, so sage ich dir, wer du bist; weiß ich, womit du dich beschäftigst, so weiß ich, was aus dir werden kann. (Goethe)

SORU CÜMLELERİNDEN OLUŞAN YAN CÜMLELER / DOLAYLI SORU CÜMLELERİ

Daha önce de belirtildiği gibi soru cümleleri ya soru sözcükleriyle (*Fragewörter*: **was**, **warum**, **wo** vs.) ya da eylemlerin cümlenin başına getirilmesiyle yapılır. Bütün soru cümleleri yan cümlelere dönüştürülebilir. Bu durumda soru adılları, soru belirteçleri ya da soru bağlacı olan **ob** yan cümlelerin başına getirilerek temel cümleye bağlanır. Bu cümleler dolaylı soru cümleleri (*indirekte Fragesätze*) olarak da tanımlanır. Dolayısıyla bunlarda soru işareti olmaz. Ancak temel cümle soru cümlesi ise cümlenin sonuna soru işareti konur.

A- Soru Sözcükleri İle Yapılan Cümleler

wer?	*kim?*	**Wer** ist dieser Herr? *Bu bey kimdir?*
wen?	*kimi?*	**Wen** kennen Sie? *Kimi tanıyorsunuz?*
wem?	*kime?*	**Wem** hast du geholfen? *Kime yardım ettin?*
wessen?	*kimin?*	**Wessen** Schlüssel ist das? *Bu kimin anahtarı?*
was?	*ne?*	**Was** bedeutet dieses Wort? *Bu sözcüğün anlamı nedir?*
was?	*neyi?*	**Was** hast du heute gegessen? *Bugün ne yedin?*
wo?	*nerede?*	**Wo** wohnen Sie? *Nerede oturuyorsunuz?*
wohin?	*nereye?*	**Wohin** gehst du? *Nereye gidiyorsun?*
woher?	*nereden?*	**Woher** kommst du? *Nereden geliyorsun?*
wie?	*nasıl, ne şekilde?*	**Wie** kommst du auf diese Idee? *Bu kanıya nasıl vardın?*
wann?	*ne zaman?*	**Wann** fährst du ab? *Ne zaman hareket ediyorsun?*
warum?	*neden, niçin?*	**Warum** weinst du? *Neden ağlıyorsun?*
wieso?	*neden, niçin?*	**Wieso** hat er das getan? *O bunu neden yaptı?*
wie viele?	*kaç tane, ne kadar?*	**Wie viele** Schüler sind durchgefallen? *Kaç öğrenci kaldı?*

wie viel?	*ne kadar, kaç?*	**Wie viel** kostet dieser Teppich? *Bu halının fiyatı ne kadar?*
wie hoch?	*ne kadar yüksek?*	**Wie hoch** ist dieser Berg? *Bu dağın yüksekliği ne kadar?*
welcher?	*hangi?*	**Welches** Auto gefällt dir? *Hangi otomobil hoşuna gidiyor?*
was für ein?	*nasıl bir?*	**Was für ein** Haus ist das? *Bu nasıl bir ev?*
worüber?	*ne hakkında?*	**Worüber** haben Sie sich unterhalten? *Ne hakkında sohbet ettiniz?*
womit?	*ne ile?*	**Womit** bist du zurzeit beschäftigt? *Bu / şu sıralar ne ile meşgulsün?*
worauf?	*neyi?*	**Worauf** wartest du? *Neyi bekliyorsun?*

Soru sözcüklerinin önüne *Präposition* da gelebilir:

für wen?	*kimin için?*	**Für wen** ist dieser Brief? *Bu mektup kimin için / kime?*
mit wem?	*kiminle?*	**Mit wem** sind Sie verheiratet? *Kiminle evlisiniz?*

Mit wessen Sohn gehst du ins Kino?	*Kimin oğluyla sinemaya gidiyorsun?*
Mit welchem Zug bist du gefahren?	*Hangi trenle gittin?*
Mit was für einem Flugzeug bist du geflogen?	*Nasıl bir uçakla uçtun?*
Von welcher Seite weht der Wind?	*Rüzgâr hangi taraftan esiyor?*
Hinter welchem Baum ist das Kind?	*Çocuk hangi ağacın arkasındadır?*
Am wievielten April hast du Ferien?	*Tatilin nisanın kaçında?*

Bütün bu soru cümleleri yan cümlelere dönüştürülebilir. Bu durumda önce temel cümle sonra soru cümlesi söylenir. Ancak soru cümleleri yan cümle konumuna geçtiği için kişiye göre çekilen eylem cümlenin sonunda yer alır. Esas cümle ile yan cümle arasına virgül konur. Soru cümleleri dolaylı soruya dönüştüğü için soru işareti de kalkar. Ayrıca yan cümle konumundaki soru cümleleri temel cümleden önce de gelebilir. Ancak temel cümle emir ya da soru cümlesi ise, yan cümle başa alınamaz. Yan cümle başa alındığı zaman cümlenin bittiği yere virgül konur ve sonra temel cümlenin kişiye göre çekilen eylemi gelir.

Ich weiß nicht. **Was macht** er heute?
Ben bilmiyorum. O bugün ne yapıyor?

Ich weiß nicht, **was** er heute **macht**.
Was er heute **macht**, weiß ich nicht.
Onun bugün ne yaptığını bilmiyorum.

Wir wissen ganz genau, **wohin** er am Montag fährt.
Onun pazartesi nereye gideceğini çok iyi biliyoruz.

Ich will wissen, **woher** dieser Bus kommt.
Bu otobüsün nereden geldiğini bilmek istiyorum.

Wir wissen nicht genau, **wem** wir helfen können.
Kime yardım edebileceğimizi tam olarak bilmiyoruz.

Ich verstehe gar nicht, **wie** du auf diese Idee gekommen bist.
Bu kanıya nasıl vardığını hiç anlamıyorum / asla anlamış değilim.

Niemand weiß, **wie viele** Menschen beim Unfall umgekommen sind.
Kaç insanın kazada öldüğünü kimse bilmiyor.

Jetzt kannst du sagen, **welches** Land schön ist.
Hangi ülkenin güzel olduğunu şimdi söyleyebilirsin.

Er hat uns erzählt, **mit wem** Sie verheiratet sind.
Sizin kiminle evli olduğunuzu o bize anlattı.

Ich will auch wissen, **worüber** sie sich unterhalten haben.
Onların ne hakkında sohbet ettiklerini ben de bilmek istiyorum.

Sie haben uns noch nicht erwähnt, **womit** Sie gerade beschäftigt sind.
Şu anda ne ile meşgul olduğunuzdan bize daha bahsetmediniz.

Temel cümle emir ya da soru cümlesi ise cümlenin sonuna soru ya da ünlem işareti konur.
Weißt du noch nicht, **wo** deine Verwandten leben?
Akrabalarının nerede yaşadığını hâlâ bilmiyor musun?

Kannst du dich daran erinnern, **wo** du den Schlüssel verloren hast?
Anahtarı nerede kaybettiğini hatırlıyor musun?

Können Sie mir sagen, **wer** diese Dame ist?
Bu bayanın kim olduğunu bana söyleyebilir misiniz?

Wissen Sie, **wessen** Tasche das ist?
Bunun kimin çantası olduğunu biliyor musunuz?

Können Sie bitte erklären, **was** dieses Wort bedeutet?
Bu sözcüğün ne anlama geldiğini lütfen söyleyebilir misiniz?

Kannst du noch mal erzählen, **was** du im Dorf gesehen hast?
Köyde ne(ler) gördüğünü bir daha anlatabilir misin?

Können Sie ihn fragen, **wie viel** dieses Hemd kostet?
Bu gömleğin fiyatının ne kadar olduğunu ona sorabilir misiniz?

Wissen Sie nicht, **für wen** dieser Brief ist?
Bu mektubun kimin için/kime olduğunu bilmiyor musunuz?

Sag mir, **wen** du liebst!
Bana kimi sevdiğini söyle!

Fragen Sie ihn, **wann** er die Arbeit beenden wird!
Ona işi ne zaman bitireceğini sorun!

Sag mir sofort, **warum** du das getan hast!
Bana derhal bunu neden yaptığını söyle!

B- Eylemin Başa Alınmasıyla Yapılan Soru Cümleleri

Eylemle başlayan soru cümlelerini yan cümle yaparken yan cümlenin başına bağlaç olarak **ob** getirilir. Yan cümle olduğu için, öncekiler gibi kişiye göre çekilen eylem cümlenin sonunda yer alır. Esas cümle ile yan cümle arasına virgül konur. Ayrıca istendiğinde yan cümle temel cümleden önce de gelebilir. Ancak temel cümle emir ya da soru cümlesi ise yan cümle başa alınamaz. Yan cümle başa alındığı zaman cümlenin bittiği yere virgül konur ve sonra temel cümlenin kişiye göre çekilen eylemi gelir.

ob: *olup olmadığı, yapıp yapmadığı*

Studiert Ali in Ankara? Ich weiß nicht.
Ali Ankara'da mı öğrenim görüyor? Ben bilmiyorum.

Ich weiß nicht, **ob** Ali in Ankara **studiert** (oder nicht).
Ob Ali in Ankara **studiert**, weiß ich nicht.
Ali'nin Ankara'da öğrenim görüp görmediğini bilmiyorum.

Ich weiß nicht, **ob** Klemens von der Bank Geld abgehoben **hat** (oder nicht).
Klemens'in bankadan para çekip çekmediğini bilmiyorum.

Ich möchte wissen, **ob** Sie das machen können.
Sizin bunu yapıp yapamayacağınızı bilmek istiyorum.

Es tut mir leid, ich kann Ihnen nicht sagen, **ob** der Direktor heute kommt oder nicht.
Üzgünüm, müdürün bugün gelip gelmeyeceğini size söyleyemem.

Es ist noch nicht sicher, **ob** der Autor gestorben ist.
Yazarın vefat edip etmediği henüz belli değil.

Temel cümle emir ya da soru cümlesi ise cümlenin sonuna soru ya da ünlem işareti konur.
Wissen Sie, **ob** die Kinder noch im Garten spielen?
Çocukların hâlâ bahçede oynayıp oynamadığını biliyor musunuz?

Fragen Sie Günther, **ob** er die Tür zugemacht hat!
Günther'e kapıyı kapatıp kapatmadığını sorunuz!

87- Soruları *ja* ve *nein* ile cevaplayınız!

Haben Sie heute Kopfschmerzen?
Ja, ich habe Kopfschmerzen.
Nein, ich habe **nicht** Kopfschmerzen.
Nein, ich habe **keine** Kopfschmerzen.

1. Können Sie sich daran erinnern, wie arm wir damals waren?
2. Macht so ein Garten viel Arbeit?
3. Hast du die Obstbäume selbst gepflanzt?
4. Konnte man Fortschritte machen?
5. Hat sich der Pilot aus dem brennenden Flugzeug gerettet?
6. Hast du die Wohnung in der Goethe-Straße gemietet?
7. War der berühmte Autor mit seinem Leben immer zufrieden?
8. Kann dieser Architekt moderne Baupläne entwerfen?

88- Örneğe göre yapınız!

Hat er dich denn **nicht** freundlich empfangen?
Doch, er hat mich freundlich empfangen.

1. Hat der Polizist mit seiner Pistole auf **keinen** Einbrecher geschossen?
2. Wird der Lehrer die Fehler der Schüler **nicht** verbessern?
3. Konnte sie die Stimme und Bewegungen der berühmten Sängerin **nicht** nachahmen?
4. Fordert der Händler **keinen** hohen Preis?
5. Habt ihr euch beim Lehrer **nicht** beschwert?
6. Haben dir deine Verwandten und Bekannten in der Not **nicht** beigestanden?
7. Erzählt die Großmutter den Kindern **kein** Märchen?
8. Bewundern Sie noch Atatürks Leistungen **nicht**?

89- Örnekteki gibi, soru cümlelerini *ob* ile yan cümleye dönüştürünüz!

Wurde Amerika im Jahre 1492 von Christoph Kolumbus entdeckt?
(Ich bin nicht sicher.)
Ich bin nicht sicher, **ob** Amerika im Jahre 1492 von Christoph Kolumbus entdeckt wurde.

1. Wird der Produktionsprozess durch Maschinen überwacht? (Man wusste noch nicht.)
2. Studiert deine Freundin in Ankara? (Ich weiß nicht.)
3. Sollte das alte Gebäude abgerissen werden? (Ich weiß nicht Bescheid.)
4. Waren die Schüler von der Lehrerin gelobt worden? (Wir haben nicht gehört.)
5. Ist die Miete schon überwiesen worden? (Ich habe davon nichts gehört.)
6. Musste die Miete am ersten gezahlt werden? (Wir haben keine Ahnung.)

90- Örnekteki gibi soruları cevaplayınız!

Wann...?	Ich bin **am 21.3.2000** geboren.
Wann sind Sie geboren?	Ich bin **am 21.3.2000** geboren.

1. Wer...?	**Der Deutschlehrer** fördert die Schüler.
2. Wen...?	Die Polizei hat **den Verbrecher** gefangen.
3. Wem...?	Die Studenten hören **dem Professor** aufmerksam zu.

4. Wessen...? — Das ist die Villa **meines reichen Onkels.**
5. Was...? — **Eine Vase** steht auf dem Tisch.
6. Was...? — Wir haben der Polizei **den Unfall** gemeldet.
7. Wo...? — Er studiert **in Deutschland.**
8. Wohin...? — Er fährt heute **an die Schwarzmeerküste.**
9. Woher...? — Ich komme **aus dem Theater.**
10. Warum...? — Der Arzt hat dir das Rauchen verboten. (weil es meiner Gesundheit schadet)
11. Um wie viel Uhr...? — Der Unterricht beginnt **um 9 Uhr.**
12. Wie...? — Ich heiße **Klemens Schröder.**
13. Wie hoch...? — Der Berg ist **4000 m hoch.**
14. Wie viele...? — **Vierzig Schüler** haben an der Prüfung teilgenommen.
15. Wie viel...? — Er soll **200 Euro** bezahlen.
16. Welcher...? — **Der Herr mit der Brille** ist sehr nett.
17. Welches ...? — **Das dicke Buch** ist sehr interessant.
18. Was für einen...? — Er wünscht sich **einen schwarzen Anzug.**
19. Was für...? — Das sind **moderne Kleider.**
20. Was für einem...? — Wir haben **einem sehr armen Herrn** geholfen.
21. Mit wem...? — Ilayda geht **mit ihrer Freundin** ins Kino.
22. An wen...? — Sie hat einen Brief **an ihre Schwester** geschrieben.
23. Womit...? — Er ist **mit einem wissenschaftlichen Artikel** beschäftigt.
24. Worüber...? — Sie haben sich **über ihre Kindheit** unterhalten.
25. Am wievielten Mai...? — Wir fliegen **am 1. Mai** nach Australien.
26. Zum wievielten Mal...? — Ich fahre **zum dritten Mal** in die Türkei in Urlaub.
27. Wie oft...? — Ich fahre **dreimal** in der Woche in die Stadt.
28. Von welcher Seite...? — Der Bergsteiger besteigt den Berg **von der Südseite.**
29. Hinter welchem Baum...? — Der Hund ist **hinter dem dritten Baum.**

91- Koyu yazılan yerler için hangi sorular sorulabilir?

1. Die Autorin befasst sich **mit einem Roman.**
2. **Am 12. Januar** habe ich eine Prüfung.
3. Sie wohnt **im 3. Stockwerk.**
4. **Um 10 Uhr** beginnt **der Unterricht.**
5. Früher haben sie **in Bonn** gewohnt.
6. Ich studiere **seit zwei Jahren** in Amerika.
7. Er wohnt **im Stadtteil Üsküdar.**
8. Sie steckt das Geld **in die Tasche.**
9. Wir hören **dem Gast** zu.
10. Er denkt immer **an seine Familie.**
11. Ich suche **eine Wohnung mit Bad und Balkon.**
12. Wir sind **in eine neue Wohnung** umgezogen.
13. Das ist der Regenschirm **eines Gastes.**
14. Er beteiligte sich nur **fünfmal** im Jahr an der Versammlung.
15. Sie hat einen Brief **von ihrem deutschen Freund** erhalten.
16. Die Miete kostet **900 Euro.**
17. Ich werde **zwei Monate** in Deutschland bleiben.
18. Er fährt **mit dem Auto ihrer Tante.**
19. **Der linke Arm** tut ihm sehr weh.
20. Er ist **Ende Juli** mit der Doktorarbeit fertig.
21. **Nächstes Jahr** fährt sie **zu ihren Eltern.**
22. **Meinen Kindern** geht es ganz gut.
23. Die Lehrerin erklärt den Satz **zum dritten Mal.**

Yan Cümlelerde Zamanlar

Şimdi yan cümlelerde zamanların nasıl kullanıldığına bakalım. Daha önce de sıkça belirtildiği gibi, yan cümlelerde özneye göre çekilen eylem cümlenin sonunda bulunur, ancak *Modalverb* olduğu zaman, bazı zamanlarda cümlenin en sonunda değil, diğer eylemlerden önce yer alır.

Aktiv cümlelerin *Modalverb* olmadan yan cümle olarak kullanılması:

Präsens	: Ich weiß, dass er uns **hilft**.
Präteritum	: Ich weiß, dass er uns **half**.
Perfekt	: Ich weiß, dass er uns geholfen **hat**.
Plusquamperfekt	: Ich weiß, dass er uns geholfen **hatte**.
Futur I	: Ich weiß, dass er uns helfen **wird**.
Futur II	: Ich weiß, dass er uns geholfen haben **wird**.

Präsens	: *Onun bize yardım edeceğini / ettiğini biliyorum.*
Präteritum	: *Onun bize yardım ettiğini biliyorum.*
Perfekt	: *Onun bize yardım ettiğini biliyorum.*
Plusquamperfekt	: *Onun bize yardım ettiğini/etmiş olduğunu biliyorum.*
Futur I	: *Onun bize yardım edeceğini biliyorum.*
Futur II	: *Onun bize yardım etmiş olacağını biliyorum.*

Etken (*Aktiv*) cümleler yan cümle olarak kullanılırken tarz eylem (*Modalverb*) yoksa, kişiye daha doğrusu özneye göre çekilen eylemler yan cümlenin en sonunda yer alır ve herhangi bir sorun söz konusu değildir.

Aktiv cümlelerin *Modalverb* ile yan cümle olarak kullanılması:

Präsens	: Ich weiß, dass er uns helfen **kann**.
Präteritum	: Ich weiß, dass er uns helfen **konnte**.
Perfekt	: Ich weiß, dass er uns **hat** helfen können.
Plusquamperfekt	: Ich weiß, dass er uns **hatte** helfen können.
Futur I	: Ich weiß, dass er uns **wird** helfen können.
(Futur II	: Ich weiß, dass er uns **wird** geholfen haben können.)*

Präsens	: *Onun bize yardım edebileceğini / edebildiğini biliyorum.*
Präteritum	: *Onun bize yardım edebildiğini biliyorum.*
Perfekt	: *Onun bize yardım edebildiğini biliyorum.*
Plusquamperfekt	: *Onun bize yardım edebildiğini/edebilmiş olduğunu biliyorum.*
Futur I	: *Onun bize yardım edebileceğini biliyorum.*
(Futur II	: *Onun bize yardım edebilmiş olacağını biliyorum.*)

Dikkat edilirse, *Aktiv* cümleler yan cümle olarak kullanılırken *Modalverb* varsa, özneye göre çekilen eylemler *Perfekt*'ten, yani yardımcı eylemi olan zamanlardan itibaren yan cümlenin en sonunda değil, diğer eylemlerden önce yer almaktadır. Ayrıca yakından bakılırsa bu tür eylemlerin **haben** ve **werden** gibi yardımcı eylemler olduğu da kolaylıkla görülür.

Edilgen (*Passiv*) cümlelerin *Modalverb* olmadan yan cümle olarak kullanılması:

Präs. : Ich weiß nicht, dass dieser Roman übersetzt **wird**.
Prät. : Ich weiß nicht, dass dieser Roman übersetzt **wurde**.
Perf. : Ich weiß nicht, dass dieser Roman übersetzt worden **ist**.
Plusq. : Ich weiß nicht, dass dieser Roman übersetzt worden **war**.
Futur I : Ich weiß nicht, dass dieser Roman übersetzt werden **wird**.
(Futur II : Ich weiß nicht, dass dieser Roman übersetzt worden sein **wird**.)

Präs. : *Bu romanın çevrileceğini / çevrildiğini bilmiyorum.*
Prät. : *Bu romanın çevrildiğini bilmiyorum.*
Perf. : *Bu romanın çevrildiğini bilmiyorum.*
Plusq. : *Bu romanın çevrildiğini/çevrilmiş olduğunu bilmiyorum.*
Futur I : *Bu romanın çevrileceğini bilmiyorum.*
(Futur II : *Bu romanın çevrilmiş olacağını bilmiyorum.*)

Edilgen (*Passiv*) cümleler yan cümle olarak kullanılırken tarz eylem (*Modalverb*) yoksa, *Aktiv* cümlelerdeki gibi, özneye göre çekilen eylemler yan cümlenin en sonunda yer alır ve herhangi bir sorun söz konusu değildir.

Passiv cümlelerin *Modalverb* ile yan cümle olarak kullanılması:

Präs. : Ich weiß nicht, dass dieser Roman übersetzt werden **kann**.
Prät. : Ich weiß nicht, dass dieser Roman übersetzt werden **konnte**.
Perf. : Ich weiß nicht, dass dieser Roman **hat** übersetzt werden können.
Plusq. : Ich weiß nicht, dass dieser Roman **hatte** übersetzt werden können.
Futur I : Ich weiß nicht, dass dieser Roman **wird** übersetzt werden können.

Präs. : *Bu romanın çevrilebileceğini / çevrilebildiğini bilmiyorum.*
Prät. : *Bu romanın çevrilebildiğini bilmiyorum.*
Perf. : *Bu romanın çevrilebildiğini bilmiyorum.*
Plusq. : *Bu romanın çevrilebildiğini/çevrilebilmiş olduğunu bilmiyorum.*
Futur I : *Bu romanın çevrilebileceğini bilmiyorum.*

Dikkat edilirse, *Modalverb* olduğu zaman *Passiv* cümlelerde, özneye göre çekilen eylemler *Perfekt*'ten, yani yardımcı eylemi olan zamanlardan itibaren yan cümlenin en sonunda değil, diğer eylemlerden önce yer almaktadır. Bu eylemlerin **haben** ve **werden** gibi yardımcı eylemler olduğu da kolaylıkla görülmektedir. Ayrıca yakından bakılırsa *Modalverb* ile kullanılan son üç zamanın bitiş şekli, *Aktiv* cümlelerin *Modalverb* ile kullanılmasında olduğu gibi, üçünde de aynıdır.

Mastar Yapıda Zaman

Mastar yapıda iki zaman dilimi söz konusudur:

1. Şimdiki zaman dilimi : *Gegenwart*
2. Geçmiş zaman dilimi : *Vergangenheit*

	Aktiv cümle	*Passiv* cümle
Şimdiki zaman dilimi	**zu** lesen **zu** gehen	gelesen **zu** werden -------------------------
Geçmiş zaman dilimi	gelesen **zu** haben gegangen **zu** sein	gelesen worden **zu** sein --------------------------------

Dikkat edilirse geçişsiz *(intransitiv)* eylemlerin şimdiki ve geçmiş zaman diliminde *Passiv* şekli yok.

1. Şimdiki zaman dilimi:

Mastar cümlelerde şimdiki zaman dilimi söz konusu olduğu zaman, mastar cümlelerde dile getirilen olay zaman açısından temel cümlede dile getirilen olay ile aynı zamanda gerçekleşir (*Gleichzeitigkeit*). Temel cümlede bildiğimiz herhangi bir zaman (Örneğin *Präsens*, *Präteritum*, *Perfekt* vs.) bulunabilir. Temel cümledeki zaman hangisi ise mastar cümledeki olay da o zamanda gerçekleşir. Örneğin temel cümle *Perfekt* ise, mastar cümlede dile getirilen olay da *Perfekt*'te, yani temel cümlede dile getirilen olayla aynı anda gerçekleşir.

Präsens : Volkan **versucht**, den Mann **zu** retten.
Präteritum : Volkan **versuchte**, den Mann **zu** retten.
Perfekt : Volkan **hat versucht**, den Mann **zu** retten.
Plusq. : Volkan **hatte versucht**, den Mann **zu** retten.
Futur I : Volkan **wird versuchen**, den Mann **zu** retten.

Präsens : *Volkan adamı kurtarmaya çalışıyor/çalışır.*
Präteritum : *Volkan adamı kurtarmaya çalışıyordu/çalıştı.*
Perfekt : *Volkan adamı kurtarmaya çalıştı.*
Plusq. : *Volkan adamı kurtarmaya çalışmıştı.*
Futur I : *Volkan adamı kurtarmaya çalışacak.*

Temel cümlesi *Präsens* olan yukarıdaki örneği ele aldığımızda, Volkan'ın çalışma olayı ile adamı kurtarma olayı aynı zamanda, yani şimdiki zamanda gerçekleşmektedir.

Ayrıca şu örneklere de bakınız:

Ich habe vor, ein neues Haus **zu** kaufen.
Yeni bir ev almayı düşünüyorum.

Wir haben vor, unsre Verwandten in der Türkei **zu** besuchen.
Türkiye'deki akrabalarımızı ziyaret etmeyi düşünüyoruz.

Der Dieb hat Angst, von jemandem **gesehen zu** werden.

Hırsız biri tarafından görülmekten/görüleceğinden korkuyor.

2. Geçmiş zaman dilimi:

Mastar cümlelerde geçmiş zaman dilimi söz konusu olduğu zaman, mastar cümlelerde dile getirilen olay zaman açısından temel cümlede dile getirilen olaydan önce gerçekleşir (*Vorzeitigkeit*). Temel cümlede bildiğimiz herhangi bir zaman (Örneğin *Präsens*, *Präteritum*, *Perfekt* vs.) bulunabilir. Temel cümledeki zaman hangisi ise mastar cümledeki olay o zamandan önce gerçekleşmiş olur. Örneğin temel cümle *Perfekt* ise, mastar cümlede dile getirilen olay, *Perfekt*'le dile getirilen temel cümledeki olaydan önce gerçekleşir.

Präsens : Der Arzt **behauptet**, den Mann **gerettet zu** haben.
Präteritum : Der Arzt **behauptete**, den Mann **gerettet zu** haben.
Perfekt : Der Arzt **hat behauptet**, den Mann **gerettet zu** haben.
Plusq. : Der Arzt **hatte behauptet**, den Mann **gerettet zu** haben.
Futur I : Der Arzt **wird behaupten**, den Mann **gerettet zu** haben.

Präsens : *Doktor adamı kurtardığını /kurtarmış olduğunu iddia ediyor/eder.*
Präteritum : *Doktor adamı kurtardığını/kurtarmış olduğunu iddia ediyordu/etti.*
Perfekt : *Doktor adamı kurtardığını/kurtarmış olduğunu iddia etti.*
Plusq. : *Doktor adamı kurtardığını/kurtarmış olduğunu iddia etmişti.*
Futur I : *Doktor adamı kurtardığını/kurtarmış olduğunu iddia edecek.*

Örneğin temel cümlesi *Futur I* olan sonuncu cümleyi ele aldığımızda, onun iddia etme olayı gelecekte olacaktır, ancak adamı kurtarma olayı, iddia etme olayından önce gerçekleşmiştir. Dolayısıyla mastar cümlede dile getirilen olay, temel cümlede dile getirilen olaydan önce olmuş bitmiştir.

Ayrıca şu örneklere de bakınız:

Der Schüler behauptet, diese Erzählung **geschrieben zu** haben.

Öğrenci bu hikâyeyi yazdığını iddia ediyor.

Der Übersetzer behauptet, diesen Roman **übersetzt zu** haben.

Çevirmen bu romanı çevirdiğini iddia ediyor.

Meine Freundin behauptet, gestern pünktlich **angekommen zu** sein.

Kız arkadaşım dün zamanında vardığını iddia ediyor.

Der Dieb hat Angst, von jemandem **gesehen worden zu** sein.

Hırsız biri tarafından görülmüş olmaktan korkuyor.

Yan Cümlelerin Özne ya da Nesne Cümlesi Olarak Kullanılması

a. Özne Cümlesi Olarak

Yan cümle temel cümlenin öznesi konumunda (*Subjektsatz*) olabilir. Dolayısıyla bu tür cümleler *Nominativ* (yalın) halde olur. Bir cümlede özneyi öğrenmek için **wer** (*kim*) ya da **was** (*ne*) soruları sorulur. Burada da yan cümleler bu sorulara cevap verir. Diğer bir anlatımla, bu soruları sorduğumuz zaman cevap olarak yan cümleyi alırız.Yan cümle temel cümlenin öznesi konumunda olduğu durumlarda, temel cümlede özne olmadığı için, özne görevini genellikle belirsiz özne olan **es** üstlenir. Yan cümle öznenin yerine konduğu zaman, temel cümlede özne görevini üstlenmiş olan **es** düşer. Özne konumuna girebilen yan cümleler için şu örnekler verilebilir:

dass	**was**	**wann**	**wohin**	**wie**
zu + mastar	**wer**	**warum**	**wo**	**ob**

Die Türkei ist schön. *Türkiye güzeldir.*
Was? Nom.

Şimdi özne konumunda ve yalın halde *(Nominativ)* olan *die Türkei* sözcüğünün yerine bir cümle koyalım:

Es ist schön. Sie treiben Sport. *(O) güzeldir. Siz spor yapıyorsunuz.*
Es ist schön, **dass** Sie Sport treiben. *Spor yapmanız güzeldir.*
Nom. Was? Ne? Nominativ

Was ist schön? → **dass** Sie Sport treiben *Ne güzeldir? → spor yapmanız*
Dass Sie Sport treiben, ist schön. *Spor yapmanız güzeldir.*

Es wundert mich, **dass** du diese Frage nicht beantworten kannst.
Dass du diese Frage nicht beantworten kannst, wundert mich.
Bu soruyu cevaplayamaman beni şaşırtıyor.

Es ist schon bekannt, **dass** auf dem Mond kein Mensch lebt.
Dass auf dem Mond kein Mensch lebt, ist schon bekannt.
Ayda insanoğlunun yaşamadığı artık biliniyor.

Es ist verboten, hier **zu** parken.
Hier **zu** parken, ist verboten.
Burada park etmek yasaktır.

Es ist sehr schädlich, Zigaretten **zu** rauchen.
Zigaretten **zu** rauchen, ist sehr schädlich.
Sigara içmek çok zararlıdır.

Es ist unsere Pflicht, den Armen **zu** helfen.
Den Armen **zu** helfen, ist unsere Pflicht.
Yoksullara yardım etmek görevimizdir.

Es ist nicht wahr, **was** dein Nachbar dir erzählt hat.
Was dein Nachbar dir erzählt hat, ist nicht wahr.
Komşunun sana anlattığı şey(ler) doğru değil.

Es ist schon bekannt, **wer** den Unfall verursacht hat.
Wer den Unfall verursacht hat, ist schon bekannt.
Kimin kazaya neden olduğu artık belli.

Es ist nicht sicher, **ob** der Unterricht heute ausfällt.
Ob der Unterricht heute ausfällt, ist nicht sicher.
Dersin bugün yapılıp yapılmayacağı kesin değil.

Es bleibt unbekannt, **wo** er lebt.
Wo er lebt, bleibt unbekannt.
Onun nerede yaşadığı belli değil.

Es ist noch nicht festgestellt, **woher** sie stammen.
Woher sie stammen, ist noch nicht festgestellt.
Onların hangi soydan geldiği henüz belirlenmedi.

Ist **es** bekannt, **wann** die Konferenz beginnt?
Konferansın ne zaman başlayacağı belli mi?

wer, **was** ile başlayan yan cümleler özellikle atasözlerinde sıkça yer alır ve temel cümlelerin başında **der** ya da **das** bulunur:

Wer zuletzt lacht, lacht am besten.
Son gülen iyi güler.

Wer den Pfennig nicht ehrt, **der** ist des Talers nicht wert.
Aza kanaat etmeyen çoğu bulamaz.

Was du säest, **das** wirst du ernten.
Ne ekersen onu biçersin.

b. Nesne Cümlesi Olarak

Bazı yan cümleler de temel cümlenin nesnesi (*Objektsatz*) konumundadır. Dolayısıyla bu tür cümleler *Akkusativ* halde (belirtme durumunda) olur. Bir cümlede nesneyi öğrenmek için **wen** (*kimi*) ya da **was** (*neyi*) soruları sorulur. Burada da yan cümleler bu sorulara cevap verir. Diğer bir anlatımla, bu soruları sorduğumuz zaman cevap olarak yan cümleyi alırız. Bu tür yan cümleler için şu örnekler verilebilir:

dass	**wer**	**wann**	**ob**
zu + mastar	**was**	**wie**	

Ich weiß <u>die Adresse</u>. — *Ben <u>adresi</u> biliyorum.*
Was?Neyi? Akk.

Was wissen Sie? → <u>die Adresse</u> — *Neyi biliyorsunuz? → <u>adresi</u>*

Şimdi *Akkusativ* haldeki *die Adresse* sözcüğünün yerine bir cümle koyalım:
Ich weiß, **dass** mein Freund nach Ankara versetzt worden ist.
Was? Neyi? Akkusativ

Arkadaşımın Ankara'ya atandığını biliyorum.

Was wissen Sie? → **dass** mein Freund nach Ankara versetzt worden ist.
Neyi biliyorsunuz? → *Arkadaşımın Ankara'ya atandığını*

Daha önce de sıkça belirtildiği gibi, yan cümleler başa da alınabilir:
Dass mein Freund nach Ankara versetzt worden ist, weiß ich.

Wir hoffen, **dass** du den Weg allein finden kannst.
Yolu yalnız bulabileceğini umarız / umuyoruz.

Ich sehe, **dass** mein Sohn sehr müde ist.
Oğlumun çok yorgun olduğunu görüyorum.

Man erzählt, **dass** der berühmte Schriftsteller gestorben ist.
Ünlü yazarın öldüğü söyleniyor.

Ich habe neulich in der Zeitung gelesen, **dass** er aus Deutschland zurückgekehrt ist.
Geçenlerde gazetede onun Almanya'dan (geri) döndüğünü okudum.

Wir haben erfahren, **dass** sie inzwischen Spanisch und Französisch gelernt hat.
Onun bu arada İspanyolca ve Fransızca öğrendiğini duyduk.

Ich glaube nicht, **dass** ein neuer Krieg ausgebrochen wird.
Yeni bir savaşın çıkacağını sanmıyorum.

Wir hoffen, dich bald wieder **zu** sehen.
Seninle kısa zamanda / yakında tekrar görüşmeyi ümit ediyoruz.

Man weiß nicht, **wo** der berühmte Schriftsteller geboren ist.
Ünlü yazarın nerede doğduğu bilinmiyor.

Kannst du mir sagen, **wann** du operiert wirst?
Ne zaman ameliyat olacağını bana söyleyebilir misin?

Weiß jemand zufällig, **ob** wir heute eine Prüfung haben?
Bugün bir sınavımızın olup olmadığını tesadüfen bilen var mı?

Niemand weiß, **ob** er lange Zeit auf uns gewartet hat.
Onun uzun süre bizi bekleyip beklemediğini kimse bilmiyor.

Man hat festgestellt, **wer** das Geld gestohlen hat.
Parayı kimin çaldığı tespit edildi.

Wir haben gesehen, **was** er gemacht hat.
Onun ne yaptığını gördük.

Wer mir hilft, dem helfe ich auch.
Bana yardım edene ben de yardım ederim.

İlgeçli Tümleç Cümleleri

Nesne konumundaki yan cümlelerin bazıları ilgeçli tümleç cümleleri (*Präpositionalobjektsatz*) biçiminde karşımıza çıkar. İlgeçli (*Präposition*) eylemlerle kurulan temel cümlelerde tümleç yerine **dafür**, **damit**, **davon**, **darauf**, **darüber** gibi bir tür belirteç (*Pronominaladverb*) bulunur. Yan cümleler, temel cümlelerde yer alan bu tür belirteçleri açıklar ve dolayısıyla ilgeçli tümleç *(Präpositionalobjekt)* konumuna geçerler.

Ich warte **auf** den Bus. — *Ben otobüsü bekliyorum.*
Worauf?Neyi?

Worauf warten Sie? → **auf** den Bus
Neyi bekliyorsunuz? → *otobüsü*

Yukarıda *Präposition*'dan sonra gelen sözcük *(den Bus) Akkusativ* haldedir. Şimdi *Akkusativ* halde olan bu sözcük yerine bir cümle getirebiliriz ve bu cümle de *Akkusativ* halde olur:

Ich warte **darauf**, **dass** der Bus rechtzeitig abfährt.
Worauf?Neyi?

Worauf warten Sie? → **dass** der Bus rechtzeitig abfährt
Neyi bekliyorsunuz? → *otobüsün zamanında hareket etmesini*

Er freut sich **darüber**, **dass** er eine gute Nachricht bekommen hat.
O iyi bir haber aldığına seviniyor.

Ich danke ihm **dafür**, **dass** er mich gerettet hat.
Beni kurtardığı için ona teşekkür ederim.

Sorgen Sie bitte **dafür**, **dass** der Kranke ruhig schläft!
Lütfen hastanın sakin uyumasını sağlayınız!

Achten Sie bitte **darauf**, **dass** nicht Schlimmes passiert!
Lütfen kötü bir şeyin olmamasına dikkat edin!

Sie wundern sich sehr **darüber**, **dass** sie schlechte Noten bekommen haben.
Onlar kötü not almalarına çok şaşırdı.

92- Yan cümleleri *Perfekt* ve *Futur I*'e çeviriniz!

1. Ist es Ihnen bekannt, warum sich die Gastarbeiterfamilien nach ihrer Heimat sehnen?
2. Man erzählt uns, dass sich die Stadt in diesem Jahr noch weiter verschulden muss.
3. Ich möchte gern wissen, wann du dein Studium beenden kannst.
4. Sie hofft, dass sich ihre Tante von dieser schweren Krankheit ganz gut erholen kann.
5. Meine Tochter kann sich daran nicht erinnern, wo sie den Schlüssel verlor.
6. Ich verstehe gar nicht, warum das Museum von Touristen nicht besichtigt werden darf.
7. Er erfährt, dass für den Zug keine Zuschlagskarte benötigt wird.
8. Man sagte mir, dass sie regelmäßig freie Eintrittskarten fürs Theater bekommen.
9. Können Sie mir sagen, wie viel Geld Sie abheben wollen?
10. Ich habe keine Ahnung, wann sein Ferienhaus in Marmaris an Touristen vermietet wurde.
11. Alle Schüler wissen schon, dass sie die Sätze von der Tafel in ihre Hefte abschreiben sollen.
12. Kannst du mir sagen, bis wann du mit der Dame in der Schweiz korrespondierst?

93- Örnekteki gibi *zu + mastar* yapı ile cümleler oluşturunuz!

Sie nicht rechtzeitig informieren (Es tut mir leid, ...)

Es tut mir leid, Sie nicht rechtzeitig **informiert zu haben.**

1. die Briefmarken von den Umschlägen nicht vorsichtig loslösen (Er ärgert sich, ...)
2. aus dem Gefängnis entfliehen (Der Gefangene gibt zu, ...)
3. in eine neue Wohnung umziehen (Tina ist froh, ...)
4. von jemandem betrogen werden (Die alte Dame hat Angst, ...)
5. rechtzeitig gerettet werden (Sie ist sehr froh, ...)
6. von ihr letzte Woche ein Paket erhalten (Ich habe mich gefreut, ...)

İLGİ CÜMLESİ (*RELATIVSATZ*)

İlgi cümlesi (*Relativsatz*), bir ilgi adılı (*Relativpronomen*) ile temel cümleye bağlı olan bir yan cümledir. İlgi cümlesiyle bir sözcük açıklanır. Açıklanan sözcükler genellikle adlardır (*Nomen*). Ancak bir adıl ya da cümle de açıklanabilir. Dolayısıyla ilgi cümlesi, bir sözcükle ilgili açıklamalarda bulunduğu için bir tür sıfat görevi üstlenir.

1. *der, die, das; die* ile Kurulan İlgi Cümleleri

Das ist **die Dame**. **Die Dame** hat uns geholfen. *Bayan budur. Bayan bize yardım etti.*
Nominativ

Das ist **die Dame**, **die** uns geholfen hat. *Bize yardım eden **bayan** budur.*
Ad — İlgi cümlesi

İlgi adılı: **die** → Nominativ

Dikkat edilirse burada *bayan* sözcüğü açıklanmaktadır ve ilgi cümlesi bir sıfat görevi üstlenmektedir. Ayrıca *bayan* sözcüğü hem temel cümleye hem de ilgi cümlesine aittir.

İlgi cümlesinin başında ilgi adılı bulunur ve bu adıl ilgi cümlesini temel cümleye bağlar. İlgi cümlesi açıklamak istediği addan virgül ile ayrılır. İlgi cümlesiyle açıklanan bir ad temel cümlenin başında, ortasında ya da sonunda bulunabilir. Açıklanan addan sonra temel cümle devam ediyorsa, ilgi cümlesinin sonuna virgül konur ve temel cümlenin devamı eklenir. İlgi adılı temel cümlede açıkladığı adın yerini tutar. Dolayısıyla ad hangi cinste ise, ilgi adılı da o cinsten olur. İlgi adılının *Nominativ*, *Akkusativ* ya da *Dativ* durumda olmasını ilgi cümlesindeki yüklem ya da ilgi adılının önünde yer alan *Präposition* belirler. İlgi cümlesi için iki ayrı cümlenin olması ve bu cümlelerde ortak olan adların yer alması gerekir:

Der Mann ist mein Onkel. **Der Mann** (**er**) arbeitet in dieser Fabrik.
Nominativ

***Adam** benim amcamdır. **Adam** (**o**) bu fabrikada çalışıyor.*

Der Mann, ***der** in dieser Fabrik arbeitet*, ist mein Onkel.
Temel cüm. — İlgi cümlesi — Temel cümle

İlgi adılı: **der** → Nominativ
Bu fabrikada çalışan adam benim amcamdır.

Örnekte görüldüğü gibi, **der Mann** sözcüğü ilgi cümlesiyle açıklanmıştır. İlgi cümlesinin başında ilgi adılı (*Relativpronomen*) olan **der**, sonunda ise özneye göre çekilen eylem yer almaktadır. Eylemin cümlenin sonunda yer alması ise ilgi cümlesinin yan cümle olmasından dolayıdır. İlgi adılı yalın halde (*Nominativ*) olduğunda aynı zamanda ilgi cümlesinin öznesi olur. İlgi cümlesinden sonra temel cümle devam ettiği için virgül konur ve temel cümlenin devamı ilave edilir. Örnekte ikinci cümlede verilen ad *Nominativ* olduğu için ilgi adılı da *Nominativ* olur. Bu ilgi adılı Türkçeye, **ki o** biçiminde aktarılabilir:

*Adam, **ki o** bu fabrikada çalışıyor, benim amcamdır.*

Ancak bu, Türkçede güzel bir ifade biçimi değildir. Bunun yerine şöyle ifade edilir:

***Bu fabrikada çalışan adam** benim amcamdır.*
İlgi cümlesi — Temel cüm.

Der Mann ist mein Onkel. Sie haben **den Mann**(**ihn**) in der Fabrik gesehen.
Akkusativ

Adam *benim amcamdır. Siz* ***adamı*** (***onu***) *fabrikada gördünüz.*

Der Mann, *den Sie in der Fabrik gesehen haben*, ist mein Onkel.
Akk.

Fabrikada gördüğünüz adam benim amcamdır.

Örnek cümledeki **den Mann** sözcüğü *Akkusativ* halde olduğundan, ilgi adılı da *Akkusativ* durumdadır. İlgi adılı *Akkusativ, Dativ* ya da *Genitiv* olduğu zaman, ilgi cümlesinin bir öznesi olur. Burada da ilgi cümlesinin öznesi **Sie**'dir. Bu gibi cümlelerde ilgi adılından sonra cümlenin öznesi, sonra nesnesi vs. ve en son özneye göre çekilen eylem yer alır.

Der Mann ist mein Onkel. Sie haben **dem Mann**(**ihm**) geholfen.
Dativ

Adam *benim amcamdır. Siz* ***adama*** (***ona***) *yardım ettiniz.*

Der Mann, ***dem*** *Sie geholfen haben*, ist mein Onkel.
Dat.

Yardım ettiğiniz adam *benim amcamdır.*

Burada **dem Mann** sözcüğü *Dativ* olduğu için ilgi adılı da *Dativ*'dir.

Der Mann ist mein Onkel. Sie haben **den Schlüssel des Mannes** gefunden.
Genitiv

Adam *benim amcamdır.* *Siz* ***adamın anahtarını*** *buldunuz.*

Der Mann, ***dessen Schlüssel*** *Sie gefunden haben*, ist mein Onkel.
Genitiv

Anahtarını bulduğunuz adam *benim amcamdır.*

İlgi cümlesiyle açıklanan ada ait bir şeyi belirtmek isterken, ilgi adılı olarak **dessen** (*ki onun*) ya da **deren** (*ki onun, onların*) ilgi adılları alınır. Açıklanan adın *Artikel*'i **der** ya da **das** ise **dessen**, **die** ya da çoğul **die** ise **deren** alınır. **dessen** ya da **deren** ilgi adılından sonra mutlaka ait olan şeyin belirtilmesi gerekir. Örneğin adama ait olan şey nedir? Bu nedenle, ilgi adılı *Genitiv* olarak kullanıldığında mutlaka ona bağlı bir ad bulunur ve adın *Artikel*'i belirtilmez:

dessen Schlüssel

deren Haus

İlgi adılı (**dessen/deren**) ve ad, ilgi cümlesinde *Nominativ*, *Akkusativ* ya da *Dativ* durumda olabilir. Bunu belirleyebilmek için ya cümlenin esas eylemine ya da varsa ilgi adılının önündeki *Präposition*'a bakmak gerekir. **dessen** ya da **deren**'den sonra gelen ad eğer *Nominativ* halde ise cümlenin öznesidir. *Nominativ* halde değilse, o zaman ya *Akkusativ* ya da *Dativ* halde olur ve kendisinden sonra cümlenin öznesi gelir. Şimdi şu örneklere yakından bakalım:

Der Mann ist mein Onkel. **Sein Sohn** (**der Sohn des Mannes**) lebt in Amerika.
Nominativ

Adam *benim amcamdır.* ***Onun oğlu*** (*adamın oğlu*) *Amerika'da yaşıyor.*

Der Mann, ***dessen Sohn*** *in Amerika lebt*, ist mein Onkel.
Nominativ

Oğlu Amerika'da yaşayan adam *benim amcamdır.*

Der Mann ist mein Onkel. Sie kennen **seinen Sohn** (**den Sohn des Mannes**).
Akkusativ

Adam *benim amcamdır.* *Siz* ***onun oğlunu*** *(adamın oğlunu) tanıyorsunuz.*

Der Mann, ***dessen Sohn*** *Sie kennen*, ist mein Onkel.
Akkusativ

Oğlunu tanıdığınız adam *benim amcamdır.*

Der Mann ist mein Onkel. Sie haben **seiner Frau** Geld gegeben.
Dativ

Adam *benim amcamdır.* *Siz* ***onun hanımına*** *para verdiniz.*

Der Mann, ***dessen Frau*** *Sie Geld gegeben haben*, ist mein Onkel.
Dativ

Hanımına para verdiğiniz adam *benim amcamdır.*

Bu örneklerden sonra *Artikel*'i **der, die, das** ya da çoğul **die** olan adlarda ilgi adıllarının (*Relativpronomen*) nasıl olduklarına bir bakalım:

	Tekil				Çoğul	
N	,der	,das	,die	: *ki o*	,die	: *ki onlar*
A	,den	,das	,die	: *ki onu*	,die	: *ki onları*
D	,dem	,dem	,der	: *ki ona*	,denen	: *ki onlara*
G	,dessen	,dessen	,deren	: *ki onun*	,deren	: *ki onların*

Dikkat edilirse, ilgi adılları aslında belirli tanımlıkların (*bestimmter Artikel*) çekimiyle aynıdır. Sadece *Genitiv*'deki **des** g**dess**en, **der**g**der**en, çoğuldaki **den**g**den**en olmuş. Yani fazladan –**sen** ya da –**en** eklenmiştir.

Şimdi *Artikel*'i **das**, **die** ya da çoğul **die** olan adlara örnekler verelim:

Das Kind ist meine Tochter. **Das Kind** spielt im Garten.

Çocuk *benim kızımdır.* ***Çocuk*** *bahçede oynuyor.*

Das Kind, **das** im Garten spielt, ist meine Tochter.

Bahçede oynayan çocuk *benim kızımdır.*

Das Kind ist meine Tochter. Sie haben **das Kind** (**es**) im Park gesehen.

Çocuk *benim kızımdır. Siz* ***çocuğu (onu)*** *parkta gördünüz.*

Das Kind, **das** Sie im Park gesehen haben, ist meine Tochter.

Parkta gördüğünüz çocuk *benim kızımdır.*

Das Kind ist meine Tochter. Sie haben **ihm** ein Spielzeug geschenkt.

***Çocuk** benim kızımdır. Siz **çocuğa (ona)** oyuncak hediye ettiniz.*
Das Kind, dem Sie ein Spielzeug geschenkt haben, ist meine Tochter.
***Bir oyuncak hediye ettiğiniz çocuk** benim kızımdır.*

Das Kind ist meine Tochter. Sie haben **sein Spielzeug (das Spielzeug des Kindes)** gefunden.
***Çocuk** benim kızımdır. Siz **onun oyuncağını (çocuğun oyuncağını)** buldunuz.*
Das Kind, dessen Spielzeug Sie gefunden haben, ist meine Tochter.
***Oyuncağını bulduğunuz çocuk** benim kızımdır.*

Die Dame ist meine Tante. **Die Dame (sie)** liest die Zeitung.
*Bayan benim teyzemdir. **Bayan (o)** gazeteyi okuyor.*
Die Dame, die die Zeitung liest, ist meine Tante.
***Gazeteyi okuyan bayan** benim teyzemdir.*

Die Dame ist meine Tante. Du kennst **die Dame (sie)**.
*Bayan benim teyzemdir. Sen **bayanı (onu)** tanıyorsun.*
Die Dame, die du kennst, ist meine Tante.
***Tanıdığın bayan** benim teyzemdir.*

Die Dame ist meine Tante. Du hast **der Dame (ihr)** gestern geholfen.
*Bayan benim teyzemdir. Sen **bayana (ona)** dün yardım ettin.*
Die Dame, der du gestern geholfen hast, ist meine Tante.
***Dün yardım ettiğin bayan** benim teyzemdir.*

Die Dame ist meine Tante. Du hast **ihre Tasche (die Tasche der Dame)** gefunden.
*Bayan benim teyzemdir. Sen **onun çantasını (bayanın çantasını)** buldun.*
Die Dame, deren Tasche du gefunden hast, ist meine Tante.
***Çantasını bulduğun bayan** benim teyzemdir.*

Die Menschen sollen den Armen helfen. **Die Menschen (sie)** sind sehr reich.
*İnsanların yoksullara yardım etmesi gerekir. **İnsanlar (onlar)** çok zengindir.*
Die Menschen, die sehr reich sind, sollen den Armen helfen.
***Çok zengin olan insanların** yoksullara yardım etmesi gerekir.*

Die Menschen waren sehr nett. Ich habe **die Menschen (sie)** dort getroffen.
*İnsanlar çok iyiydi. Ben orada **insanlarla (onlarla)** karşılaştım.*
Die Menschen, die ich dort getroffen habe, waren sehr nett.
***Orada karşılaştığım insanlar** çok iyiydi.*

Die Menschen waren sehr arm. Wir haben **Menschen (ihnen)** Geld gegeben.
*İnsanlar çok yoksuldu. Biz **insanlara (onlara)** para verdik.*
Die Menschen, denen wir Geld gegeben haben, waren sehr arm.
***Para verdiğimiz insanlar** çok yoksuldu.*
Die Menschen gehen nach Hause. **Die Arbeit der Menschen (ihre Arbeit)** ist zu Ende.

İnsanlar eve gidiyor. ***İnsanların işi*** *(**onların işi**)* bitti.

Die Menschen, **deren Arbeit** zu Ende ist, gehen nach Hause.

İşi biten insanlar *eve gidiyor.*

Açıklanan sözcükle ilgili bir tamlama varsa, bu durumda tamlama bozulamayacağı için virgül sözcükten sonra değil, tamlamadan sonra konur.

Der Sohn meiner Tante, **der** in die Schule geht, ist zehn Jahre alt.

Halamın okula giden oğlu *on yaşındadır.*

Örnekte açıklanan sözcük *Tante* değil, **Sohn'**dur. İlgi cümlesi ile açıklanan **Sohn** sözcüğünden sonra *Genitiv*'li yapı geldiği için virgül *Genitiv*'den sonra konur. *Genitiv*'li yapılarda birinci ya da *Genitiv* halde olan ikinci sözcük ilgi cümlesiyle açıklanabilir. Örneğin aşağıdaki cümlede *Genitiv* halde olan ikinci sözcük (**des Herrn**) açıklanmaktadır.

Hier ist die Adresse **des Herrn**, **den** du besuchen willst.

Ziyaret etmek istediğin beyin *adresi burada.*

Aşağıdaki örnekte ise birinci sözcük (**die Adresse**) açıklanmaktadır:

Ich habe **die Adresse** des Herrn, **die** du mir gegeben hast, verloren.

Bana verdiğin beyin adresini *kaybettim.*

Genitiv yapıya benzeyen aşağıdaki yapılarda da benzer durumlar söz konusudur. Birinci örnekte birinci sözcük, ikinci örnekte ise ikinci sözcük ilgi cümlesi ile açıklanmaktadır:

Er hat **seinen Vater** in der Türkei, **der** schwer krank ist, seit langem nicht mehr besucht.

O ***Türkiye'de ağır hasta olan babasını*** *uzun süredir hiç ziyaret etmedi.*

Wir haben die Museen **in Ankara**, **das** die Hauptstadt der Türkei ist, öfters besucht.

Biz ***Türkiye'nin başkenti olan Ankara'daki*** *müzeleri sıkça ziyaret ettik.*

İlgi cümlelerinde genellikle virgülden önce ad bulunur, ancak bir adı ilgi cümlesiyle açıklarken temel cümlede bir eylem, belirteç ya da *Präposition* vs. kalırsa, bunlar anlam bütünlüğünün bozulmaması ve güzel bir ifade biçiminin oluşması için ilgi cümlesinden önce söylenir ve ad ile ilgili adılı arasında yer alır:

Viele Menschen kehren in die Türkei **zurück**, **die** ihre Heimat ist.

Birçok insan memleketi olan Türkiye'ye geri dönüyor.

Ich nahm an einem Kurs **teil**, **der** sechs Monate gedauert hatte.

Ben altı ay süren bir kursa katıldım.

Ich habe vier Jahre in dieser Stadt **gewohnt**, **die** mir nie gefiel.

Ben hiç hoşuma gitmeyen bu şehirde dört yıl ikamet ettim.

Der alte Mann ist gestern an Krebs **gestorben**, **der** unheilbar war.

Yaşlı adam çaresi olmayan kanserden dün öldü.

Warum ruft mich mein Freund **nicht an**, **den** ich seit langem nicht sehe.

Uzun süredir görmediğim arkadaşım bana neden telefon etmiyor.

İgli cümlesiyle açıklanan sözcük bir adıl ise ve bu adıl açıklanan ilgi cümlesinin öznesi ise, aynı adıl ilgi cümlesinde tekrarlanır:

Ich, **der ich** in Ankara arbeite, kenne die Stadt wenig.
Ich, **die ich** in Ankara arbeite, kenne die Stadt wenig.
Ankara'da çalışan ben / çalışmakta olan ben, şehri az tanıyorum.

du, **der du** in Amerika lebst,...
du, **die du** in Amerika lebst,...
Sie, **der Sie** in Amerika leben, ...
Sie, **der Sie** in Amerika leben, ...
Ich habe euch, **die ihr** so reich seid, ...

wir adılı ilgi cümlesiyle açıklanırken ilgi cümlesinde **wir** tekrarlanmayabilir:
Wir, **die wir** gestern reich waren, sind heute arm.
Dün zegin olan biz(ler), bugün yoksuluz.

Ich war es, **der** geklopft hat.
Kapıya vuran bendim.

Bist du die, **der** ich das Geld gegeben habe?
Parayı verdiğim kişi sen misin?

Das Leben derjenigen, **die** blind sind, ist sehr schwer.
Görmeyenlerin / görme özürlü olanların yaşamı çok güçtür.

Wer die Hausaufgabe nicht macht, **der** soll bitte zu mir kommen.
Kim ev ödevini yapmazsa lütfen (o) bana gelsin.

Wen das nicht interessiert, **der** kann ruhig weggehen.
Bu kimi ilgilendirmiyorsa (o) hemen gidebilir.

Der Süßwasserfisch ist ein Fisch, **der** im Süßwasser lebt.
Tatlı su balığı, tatlı suda yaşayan balığa denir.

İlgi Adıllarının *Präposition*'larla Kullanılması

Akkusativ, *Dativ* ya da *Genitiv* durumda olan ilgi adıllarının önüne *Präposition* da gelebilir. Bu durumda, ilgi adılının hangi durumda kullanılacağını önüne gelen *Präposition* belirler. Eğer ilgi adılının önünde *Präposition* varsa *Präposition*'la birlikte alınır ve *Präposition'un* kullanıldığı duruma uygun ilgi adılı seçilir:

Tekil							
	m		n		f		
A	, **für**	den	, **für**	das	, **für**	die	: *ki onun için*
D	, **mit**	dem	, **mit**	dem	, **mit**	der	: *ki onunla*
G	, **für**	dessen Vater	, **für**	dessen Vater	, **für**	deren Vater	: *ki onun babası için*
	, **mit**	dessen Vater	, **mit**	dessen Vater	, **mit**	deren Vater	: *ki onun babası ile*
	, **wegen**	dessen Vater	, **wegen**	dessen Vater	, **wegen**	deren Vater	: *ki onun babasından dolayı*

Çoğul		
A	, **für** die	: *ki onlar için*
D	, **mit** denen	: *ki onlarla*
G	, **für** deren Vater	: *ki onların babası için*
	, **mit** deren Vater	: *ki onların babası ile*
	, **wegen** deren Vater	: *ki onların babasından dolayı*

Dikkat: dessen ve **deren**'in önüne *Akkusativ*, *Dativ* ya da *Genitiv* ile kullanılan bir *Präposition* gelebilmektedir. Bu tür *Präposition*'lar **dessen** ve **deren** sözcüklerinde herhangi bir değişikliğe yol açmaz, yani herhangi bir ek almazlar, ancak kendi anlam-larını katarlar.

Mein Sohn studiert in Ankara. Ich arbeite **für meinen Sohn (für ihn)**.
Oğlum Ankara'da öğrenim görüyor. Ben oğlum için (onun için) çalışıyorum.

Mein Sohn, **für den** ich arbeite, studiert in Ankara.
Kendisi için çalıştığım oğlum Ankara'da eğitim görüyor.

Dieser Herr ist sehr nett. Ich arbeite **mit diesem Herrn (mit ihm)** in der Fabrik.
Bu bey çok iyidir. Ben bu beyle (onunla) fabrikada çalışıyorum.

Dieser Herr, mit dem ich in der Fabrik arbeite, ist sehr nett.
Fabrikada birlikte çalıştığım bu bey çok iyidir.

dessen ve **deren** gibi ilgi adıllarının önüne *Akkusativ*, *Dativ* ya da *Genitiv* ile kullanılan bir *Präposition* gelebilir. Bu tür *Präposition*'lar **dessen** ve **deren** sözcüklerinde herhangi bir değişikliğe yol açmaz, ancak kendi anlamlarını katarlar.

Mein Bruder wohnt in München. Ich fahre **mit dem Auto des Bruders.**
Erkek kardeşim Münih'te oturuyor. Ben erkek kardeşimin otomobiliyle gidiyorum.

Mein Bruder, **mit dessen Auto** ich fahre, wohnt in München.
Otomobiliyle gittiğim erkek kardeşim Münih'te oturuyor.

Mein Nachbar fliegt nach England. Ich habe **für die Mutter des Nachbarn** ein Geschenk gekauft.
Komşum İngiltere'ye uçuyor. Ben komşunun annesine bir hediye satın aldım.

Mein Nachbar, für dessen Mutter ich ein Geschenk gekauft habe, fliegt nach England.
Annesine bir hediye satın aldığım komşum İngiltere'ye uçuyor.

Mein Freund lädt mich heute ein. **Im Garten meines Freundes** gibt es viele Blumen.
Arkadaşım bugün beni davet ediyor. Arkadaşımın bahçesinde birçok çiçek var.

Mein Freund, in dessen Garten es viele Blumen gibt, lädt mich heute ein.
Bahçesinde birçok çiçek bulunan / olan arkadaşım bugün beni davet ediyor.

Man will **das Schloss, in dessen Park** Festspiele stattfinden, renovieren.
Parkında şenliklerin yapıldığı saray restore edilmek isteniyor.

2. *welcher, welches, welche; welche* ile Kurulan İlgi Cümleleri

Daha önce verdiğimiz **der**, **die**, **das**; **die** gibi ilgi adıllarının yerine bazen **welcher**, **welches**, **welche**; **welche** de kullanılır. Kuşkusuz bunlar öncekilere göre daha az kullanılır. Bunlar daha çok yazı dilinde ve aynı cins adlar peş peşe geldiği zaman tercih edilir. Ayrıca *Genitiv* biçimleri yoktur:

	Tekil			Çoğul
	m	**n**	**f**	
N	, welcher	, welches	, welche	, welche
A	, welchen	, welches	, welche	, welche
D	, welchem	, welchem	, welcher	, welchen
G	-----------	-----------	------------	------------

Örneğin aşağıdaki örnekte, birinci cümle yerine ikinci tercih edilir, çünkü birincideki iki tane **die** karışıklığa neden olmaktadır:

Die Schüler, **die die** Sätze geschrieben haben, dürfen nach Hause gehen.
Die Schüler, **welche die** Sätze geschrieben haben, dürfen nach Hause gehen.
Cümleleri yazan öğrenciler eve gidebilir.

Örneğin:
Der Lehrer, **der der** Schülerin die Frage stellte, war sehr nervös.
Der Lehrer, **welcher der** Schülerin die Frage stellte, war sehr nervös.
Bayan öğrenciye soru soran öğretmen çok sinirliydi.

Bu tür ilgi adıllarının önüne *Präposition* da gelebilir. Bu durumda, ilgi adılının hangi durumda kullanılacağını, önüne gelen *Präposition* belirler. Eğer ilgi adılının önünde *Präposition* varsa *Präposition*'la birlikte alınır ve *Präposition'un* kullanıldığı duruma uygun ilgi adılı seçilir:

	Tekil			Çoğul
	m	**n**	**f**	
A	, **für** welchen	, **für** welches	, **für** welche	, **für** welche
D	, **mit** welchem	, **mit** welchem	, **mit** welcher	, **mit** welchen
G	-----------------	-----------------	---------------	-----------------

Die Dame ist sehr reich. Ich habe mich gestern **mit der Dame (mit ihr)** unterhalten.
Bu bayan çok zengindir. Ben dün bayanla sohbet ettim.
Die Dame, mit welcher ich mich gestern unterhalten habe, ist sehr reich.
Dün kendisiyle sohbet ettiğim bayan çok zengindir.

3. *wo, wohin, woher* ile Kurulan İlgi Cümleleri

Bir ilgi cümlesiyle, *Artikel*'i olmayan bir yer adı açıklandığı zaman **wo**, **wohin**, **woher** gibi ilgi belirteçleri (*Relativadverbien*) kullanılır.

Ich fliege nach **Bonn**. Mein Vater arbeitet seit 30 Jahren **in Bonn (dort)**.
Wo?
Bonn'a uçuyorum. Babam 30 yıldan beri Bonn'da (orada) çalışıyor.

Ich fliege nach **Bonn, wo** mein Vater seit 30 Jahren arbeitet.
Babamın 30 yıldan beri çalıştığı Bonn'a uçuyorum.

Ankara ist die Hauptstadt der Türkei. Wir fahren jetzt **nach Ankara**.
Wohin?
Ankara Türkiye'nin başkentidir. Şimdi Ankara'ya gidiyoruz.
Ankara, **wohin** wir jetzt fahren, ist die Hauptstadt der Türkei.
Şimdi gittiğimiz Ankara Türkiye'nin başkentidir.

Berlin ist die Hauptstadt von Deutschland. Ich kam gestern **von Berlin**.
Woher?
Berlin Almanya'nın başkentidir. Ben dün Berlin'den geldim.
Berlin, **woher** ich gestern kam, ist die Hauptstadt von Deutschland.
Dün geldiğim Berlin Almanya'nın başkentidir.

Ancak **wo**, **wohin**, **woher** gibi ilgi belirteçleri *Artikel*'i olan yer adlarında da kullanılmaktadır.
Wir fahren in diesem Sommer in die **Türkei. In der Türkei** gibt es gastfreundliche Menschen.
Wo?
Bu yaz Türkiye'ye gidiyoruz. Türkiye'de misafirperver insanlar var.
Wir fahren in diesem Sommer in die **Türkei**, **in der** es gastfreundliche Menschen gibt.
Wir fahren in diesem Sommer in die **Türkei**, **wo** es gastfreundliche Menschen gibt.
Bu yaz misafirperver insanların bulunduğu Türkiye'ye gidiyoruz.

Ich empfehle dir das **Hotel, in dem** ich mich vor einer Woche aufgehalten habe.
Ich empfehle dir das **Hotel**, **wo** ich mich vor einer Woche aufgehalten habe.
Sana, bir hafta önce kaldığım oteli tavsiye ederim.

Die Türkei ist ein schönes Land. Viele deutsche Touristen kommen in die Türkei.
Türkiye güzel bir ülkedir. Birçok Alman turist Türkiye'ye geliyor.

Die **Türkei, in die** viele deutsche Touristen kommen, ist ein schönes Land.
Die **Türkei**, **wohin** viele deutsche Touristen kommen, ist ein schönes Land.
Birçok Alman turistin geldiği Türkiye güzel bir ülkedir.
Die **Stadt** liegt am Mittelmeer. Viele Touristen fahren **in die Stadt** ((**dort**)**hin**).
Şehir Akdeniz'dedir. Birçok turist şehre (oraya) gidiyor.
Die **Stadt**, **in die** viele Touristen fahren, liegt am Mittelmeer.
Die **Stadt**, **wohin** viele Touristen fahren, liegt am Mittelmeer.
Birçok turistin gittiği şehir Akdeniz'dedir.

Die **Schweiz** liegt in Europa. Der Sänger kehrt **von der Schweiz** zurück.
İsviçre Avrupa'dadır. Şarkıcı İsviçre'den geri dönüyor.
Die **Schweiz**, **von der** der Sänger zurückkehrt, liegt in Europa.
Die **Schweiz**, **woher** der Sänger zurückkehrt, liegt in Europa.
Şarkıcının geri döndüğü İsviçre Avrupa'dadır.

Wo bazen zamanla ilgili sözcükler açıklanırken de kullanılır:
In der Zeit, **in der** er sehr klein war, ist sein Vater gestorben.
In der Zeit, **wo** er sehr klein war, ist sein Vater gestorben.
O çok küçükken babası vefat etti.

Um 11 Uhr, **wo** ich nicht zu Hause war, hat der Dieb mein Auto gestohlen.
Saat 11'de / 11 sularında evde olmadığım sırada hırsız otomobilimi çaldı.
Evde olmadığım 11 sularında hırsız otomobilimi çaldı.

4. *wer, wen, wem, wessen; was* ile Kurulan İlgi Cümleleri

wer, **wen**, **wem**, **wessen**; **was** gibi ilgi adılları da ilgi cümlelerinin başına gelebilir. Bunlar tam olarak belli olmayan kişi, nesne ya da olayları gösterir. **wer** kişiler, **was** ise nesne ve olaylar için sorulur. Kalıplaşmış ifade biçimlerinde bu tür adıllar sıkça geçer.

wer, **wen**, **wem**, **wessen** tam olarak belli olmayan kişileri gösterir. İlgi cümlesi genellikle temel cümleden önce gelir ve ilgi cümlesini **der**, **den**, **dem**, **dessen** gibi işaret adılları izler. İlgi adılı ile işaret adılı aynı halde olduğu zaman, temel cümlenin başında bulunan işaret adılı söylenmeyebilir.

Wer den ganzen Tag arbeitet, (**der**) ist abends sehr müde.
Kim bütün gün çalışırsa, o akşamları çok yorgun olur.
Bütün gün çalışan (biri) akşamları çok yorgun olur.

Wem du nicht vertrauen kannst, (**dem**) bleibe fern.
Kime güvenemiyorsan ondan uzak durun.
Güvenemediğinden uzak dur.

Wer mir hilft, (**dem**) bin ich dankbar.
Bana yardım edene müteşekkirim.

Wer wagt, (**der**) gewinnt.
Kim cesaret ederse kazanır. / Cesaret eden kazanır.

Wen ich sehe, (**den**) grüße ich.
Gördüğümü selamlarım.

Wessen Brot ich esse, **dessen** Lied singe ich.
Kimin ekmeğini yersem onun düdüğünü çalarım.

was ilgi adılı aşağıda verilen belirsiz adıllarla sıkça kullanılır ve onları açıklar:

das	**nichts**	**einiges**	**vieles**
alles	**etwas**	**weniges**	**manches**

Das, **was** mich ärgert, ist die schlechte Lage des Landes.
Was mich ärgert, (**das**) ist die schlechte Lage des Landes.
Beni kızdıran şey ülkenin kötü durumudur.

Was die Zukunft bringt, **das** weiß niemand.
Das, **was** die Zukunft bringt, weiß niemand.
Gelecekte ne olacağını / yarının ne getireceğini kimse bilmez.

Was ich nicht verstehe, **das** kann ich nicht lernen.
Anlamadığım şey(ler)i öğrenemem.

Was ich erlebt hatte, war schrecklich.
Was ich erlebt hatte, **das** war schrecklich.
Das, **was** ich erlebt hatte, war schrecklich.
Es war schrecklich, **was** ich erlebt hatte.
Yaşadığım şey(ler) korkunçtu.

Er hat ein Buch gekauft, **was** viele Leute schon gelesen haben.
O birçok insanın çoktan okuduğu bir kitabı satın aldı.

Ich mache jeden Tag einen Spaziergang, **was** für meine Gesundheit sehr gut ist.
Hergün sağlığım için çok yararlı olan bir yürüyüş yapıyorum.

Bir ilgi cümlesi bir sözcüğü değil de temel cümledeki içeriğin tümüne bir göndermede bulunuyorsa yine **was** kullanılır:

Die Kranke wurde plötzlich ohnmächtig. **Das** haben wir nicht erwartet.
Hasta birden bayıldı. Biz bunu/onu beklemiyorduk.
Die Kranke wurde plötzlich ohnmächtig, **was** wir nicht erwartet haben.
Hasta birden bayıldı, ki biz bunu beklemiyorduk.
Beklemediğimiz şey hastanın birden bayılmasıydı.
*(Hastanın birden bayılmasını beklemiyorduk.)**

Heute habe ich keinen Unterricht. **Das** freut mich sehr.
Bugün dersim yok. Bu beni çok sevindiriyor.
Heute habe ich keinen Unterricht, **was** mich sehr freut.
Bugün dersim yok, ki bu beni çok sevindiriyor.
Beni çok sevindiren şey bugün dersimin olmamasıdır.
(Bugün dersimin olmaması beni çok sevindiriyor.)

Das ist **alles**, **was** ich dir sagen wollte.
Sana söylemek istediklerimin hepsi budur.

Alles, **was** ich dir erzählt habe, werde ich auch deinem Vater erzählen.
Sana anlattığım her şeyi babana da anlatacağım.

Nichts, **was** du mir erzählt hast, habe ich gehört.
Bana anlattığın hiçbir şeyi duymadım.

Mein Nachbar sagte **manches**, **was** mich sehr wunderte.
Komşum beni hayrete düşüren bazı şeyler söyledi.

Ich habe Peter **vieles**, **was** ihn interessierte, vor einigen Tagen gezeigt.
Ben Peter'e kendisini ilgilendiren birçok şeyi birkaç gün önce gösterdim.

was ilgi adılı, sıfattan yapılan ve *Artikel*'i **das** olan sözcüklerle de sıkça kullanılır ve onları açıklar:

das Beste	**das Schönste**	**das Erste**	**das Schlimmste**

Das Beste, **was** Sie machen, ist Sport.
Yapacağınız/yaptığınız en iyi şey spordur.

Das Schönste, **was** du mir gesagt hast, war die Geburt deines Sohnes.
Bana söylediğin en güzel şey oğlunun doğumuydu.

Das Schlimmste, **was** wir erlebt haben, war der ständige Regen.
Yaşadığımız en kötü şey devamlı yağan yağmurdu.

5. *Präposition*'lu Eylemlerle Kurulan İlgi Cümleleri

Bir ilgi cümlesinde *Präposition*'lu bir eylem varsa, *Präposition* ya kişi ile ilgili *(Person)* bir sözcükle ya da nesne olan *(Sache)* bir sözcükle kullanılır. Dolayısıyla *Präposition* ile kullanılan sözcüğün türü, ilgi cümlesindeki ilgi adılının şeklini belirler.

* Parantez içinde verilen cümleler anlam yönünden **dass** ile kurulan cümlelere kayıyor ve esas cümle ile yan cümle yer değiştiriyor.

1. *Präposition*'dan sonra gelen sözcük bir kişi ile ilgiliyse, ilgi cümlesinde önce *Präposition* sonra ilgi adılı söylenir:

für den (das, die; die)

mit dem (dem, der; denen)

Da kommt **mein Freund**.	Ich habe eine Stunde **auf den Freund (ihn)** gewartet.
İşte arkadaşım geliyor.	*Ben arkadaşımı (onu) bir saat bekledim.*

Da kommt **mein Freund**, **auf den** ich eine Stunde gewartet habe.
Bir saat beklediğim arkadaşım işte geliyor.

Da kommt **meine Freundin**.	Ich habe eine Stunde **auf die Freundin(sie)** gewartet.
İşte kız arkadaşım geliyor.	*Ben kız arkadaşımı (onu) bir saat bekledim.*

Da kommt **meine Freundin**, **auf die** ich eine Stunde gewartet habe.
Bir saat beklediğim kız arkadaşım işte geliyor.

Da kommen **meine Freunde**.	Ich habe eine Stunde **auf die Freunde(sie)** gewartet.
İşte arkadaşlarım geliyor.	*Ben arkadaşlarımı (onları) bir saat bekledim.*

Da kommen **meine Freunde**, **auf die** ich eine Stunde gewartet habe.
Bir saat beklediğim arkadaşlarım işte geliyor.

Dieser Mann ist mein Onkel.	Du arbeitest **mit dem Mann(ihm)**.
***Bu adam** benim amcamdır.*	*Sen **adam ile (onunla)** çalışıyorsun.*

Dieser Mann, **mit dem** du arbeitest, ist mein Onkel.
Birlikte çalıştığın bu adam benim amcamdır.

Kennen Sie **die Firma?**	Ich bin **bei der Firma (ihr)** seit einem Jahr tälig.
Firmayı biliyor musunuz?	*Bir yıldır firmada çalışıyorum.*

Kennen Sie **die Firma, bei der** ich seit einem Jahr tätig bin.
Bir yıldır çalıştığım firmayı biliyor musunuz?

Diese Männer sind sehr reich.	Du arbeitest **mit den Männern(ihnen)**.
***Bu adamlar** çok zengindir.*	*Sen **adamlarla (onlarla)** çalışıyorsun.*

Diese Männer, **mit denen** du arbeitest, sind sehr reich.
Birlikte çalıştığın bu adamlar çok zengindir.

2. *Präposition*'dan sonra gelen sözcük bir nesne ya da olay ile ilgiliyse, ilgi cümlesinde **womit**, **wofür**, **worüber**, **worauf**, **woran** gibi ilgi belirteçleri kullanılır. Dolayısıyla önce **wo** sözcüğü, sonra *Präposition* söylenir. Ancak istenirse, birinci gruptaki gibi, önce *Präposition* sonra ilgi adılı biçiminde de söylenebilir. **wo** sözcüğünden sonra gelen *Präposition* bir ünlü ile başlıyorsa **wo** ile *Präposition*'un arasına -**r**- getirilir. Bunlar temel cümledeki bir adı açıklayabildikleri gibi cümlenin içeriğinin tümüne de göndermede bulunabilir:

womit, **wofür**

worüber, **woran** (**wo-r-über**, **wo-r-an**)

Da kommt **der Zug**. Ich habe lange **auf den Zug (ihn)** gewartet.
İşte tren geliyor. *Ben treni (onu) uzun süre bekledim.*

Da kommt **der Zug**, **auf den** ich lange gewartet habe.
Da kommt **der Zug**, **worauf** ich lange gewartet habe.
Uzun süre beklediğim tren işte geliyor.

Die Pläne haben sich endlich verwirklicht. Ich habe lange **an die Pläne(sie)** gedacht.
Planlar nihayet gerçekleşti. Uzun süre planları düşündüm.
Die Pläne, **an die** ich lange gedacht habe, haben sich endlich verwirklicht.
Die Pläne, **woran** ich lange gedacht habe, haben sich endlich verwirklicht.
Uzun süre düşündüğüm planlar nihayet gerçekleşti.

Ich hatte wenigstens ein Spielzeug, **mit dem** ich spielen konnte.
Ich hatte wenigstens ein Spielzeug, **womit** ich spielen konnte.
Benim en azından oynayabileceğim bir oyuncağım vardı.

Ich bekam gestern einen Brief, **über den** ich mich sehr freute.
Ich bekam gestern einen Brief, **worüber** ich mich sehr freute.
Dün beni çok sevindiren bir mektup aldım.

womit, **wofür**, **worüber**, **worauf**, **woran** gibi sözcükler temel cümledeki bir adı açıklayabildikleri gibi, cümlenin içeriğinin tümüne de göndermede bulunabilirler:

Mein Vater kommt morgen. **Daran** habe ich nie gedacht.
Babam yarın geliyor. Bunu hiç düşünmedim.
Mein Vater kommt morgen, **woran** ich nie gedacht habe.
Babam yarın geliyor, ki bunu hiç düşünmedim.
Hiç düşünmediğim şey babamın yarın gelmesidir.

Gestern besuchte ich Peter im Krankenkaus, **womit** ich ihm eine große Freude machte.
Dün Peter'i hastanede ziyaret ettim, bununla onu çok sevindirdim.
Dün Peter'i hastanede ziyaret etmekle onu çok sevindirdim.

In dieser Stadt gab es früher nicht so viele Autos. Die Leute erinnern sich **daran**.
Bu şehirde daha önce bu kadar çok araba yoktu. İnsanlar bunu (onu) anımsıyor.

In dieser Stadt gab es früher nicht so viel Autos, **woran** sich die Leute erinnern.
Bu şehirde daha önce bu kadar çok araba yoktu, ki insanlar bunu (onu) anımsıyor.
İnsanların anımsadığı şey, bu şehirde daha önce bu kadar çok arabanın olmadığıdır.
(İnsanlar bu şehirde daha önce bu kadar çok arabanın olmadığını anımsıyor.)

6. *derjenige, diejenige, dasjenige; diejenigen* ile Kurulan İlgi Cümleleri

İlgi adılları temel cümledeki **derjenige**, **diejenige**, **diejenigen** gibi işaret adıllarına da bağlanabilir:

Diese Villa gehört **demjenigen**, **der** gestern bei uns zu Gast war.
Bu villa dün bize misafir olana (olan kişiye) aittir.

demjenigen sözcüğünden sonra ad da gelebilir:
Diese Villa gehört **demjenigen** **Herrn**, **der** gestern bei uns zu Gast war.
Bu villa dün bize misafir olan beye aittir.

Das Leben **derjenigen**, **die** arm sind, ist unerträglich.
Yoksul olanların yaşamı çekilmezdir.
Das Leben **derjenigen** **Menschen**, **die** arm sind, ist unerträglich.
Yoksul olan insanların yaşamı çekilmezdir.

Kennst du **diejenigen**, **die** den Unfall verursacht haben?
Kazaya neden olanları tanıyor musun?
Kennst du **diejenigen** **Personen**, **die** den Unfall verursacht haben?
Kazaya neden olan kişileri tanıyor musun?

Das Leben **desjenigen**, **der** blind ist, ist sehr schwer.
Görme özürlü olanın yaşamı çok güçtür.

Sıfat Tamlamalarının İlgi Cümlelerine Dönüştürülmesi

Almancada sıfat tamlamaları (*Adjektivattribut*) ilgi cümlelerine dönüştürülebilir ya da tam tersi yapılabilir. Daha önce de belirttiğimiz gibi ilgi cümleleri aslında bir çeşit sıfat görevi üstlenmektedir, çünkü ikisi de bir adı nitelemektedir, yani bir adla ilgili açıklamalar yapılmaktadır. Dolayısıyla aşağıdaki örneklerde de görüleceği gibi, sıfat tamlaması ile ilgi cümlelerinin anlamları birbirine çok yakın olur ve bazen de aynı olur. Örneğin sıfatlar *Partizip*'ten oluşuyorsa:

Der **faule** Schüler kann die Prüfung nicht bestehen.
Tembel öğrenci sınavı başaramaz.
Der Schüler, **der faul ist**, kann die Prüfung nicht bestehen.
Tembel olan öğrenci sınavı başaramaz.

Die **faulen** Schüler können die Prüfung nicht bestehen.
Tembel öğrenciler sınavı başaramaz.
Die Schüler, **die faul sind**, können die Prüfung nicht bestehen.
Tembel olan öğrenciler sınavı başaramaz.

Das **im Garten spielende** Kind singt ein Lied.
Das Kind, **das im Garten spielt**, singt ein Lied.
Bahçede oynayan çocuk bir şarkı söylüyor.

Die **im Garten spielenden** Kinder singen ein Lied.
Die Kinder, **die im Garten spielen**, singen ein Lied.
Bahçede oynayan çocuklar bir şarkı söylüyor.

94- İlgi cümleleri (*Relativsätze*) oluşturunuz!

1. Dieser Herr ist ein weltberühmter Schriftsteller. (Dieses Haus gehört **ihm.**)
2. Die Bilder zeigen schöne Landschaften. (**Die Bilder** hängen an der Wand.)
3. Mein Freund hat mir ein Paket geschickt. (**Er** arbeitet in einer Fabrik.)
4. Ich habe den Touristen dieses Hotel empfohlen. (**Sie** waren mit dem Hotel sehr zufrieden.)
5. Dieser Roman ist sehr interessant. (**Der Roman** ist in meiner Tasche.)
6. Der Bettler trug eine Brille. (Die Fußgänger haben **ihn** bemerkt.)
7. Die Stadt Istanbul hat viele Einwohner. (Sie haben bestimmt **die Stadt Istanbul** noch nicht gesehen.
8. Die Dame ist meine Nachbarin. (**Sie** war eben hier.)
9. Die Schüler sind sehr fleißig. (Ich habe **von ihnen** gesprochen.)
10. Meine Schwester fliegt heute nach England in Urlaub. (Ich wohne **bei ihr.**)
11. Kennen Sie die Kinder? (Sie haben **ihnen** eine Tafel Schokolade mitgebracht.)
12. Dieser Bus fährt zum Bahnhof. (Ich sitze **im Bus.**)
13. Pelin hat mir das Päckchen gebracht. (Ich habe sie **um das Päckchen** gebeten.)
14. Wer ist der Herr? (Sie haben seit einer Stunde **auf ihn** gewartet.)
15. Sie hat ihren Freund besuchen wollen. (Sie hat lange nicht mehr **von ihm** gehört.)
16. Mein Haus hat ein großes Fenster. (Ich sehe immer **durch das Fenster** auf die Straße.)
17. Sie studieren an der Universität Ankara. (Wir haben uns **mit ihnen** über die Lage unseres Landes unterhalten.)
18. Wo ist der Hut meines Onkels. (Er geht **ohne Hut** nicht fort.)
19. Er nennt uns eine Zeitung. (Ich kann **in der Zeitung** eine Anzeige geben.
20. Die Eltern meines Freundes fahren an die Mittelmeerküste. (Ich bin **mit den Eltern meines Freundes** längst befreundet.)
21. Ich mag keine Schuhe. (**Die Absätze der Schuhe** sind zu hoch.)
22. Der Dichter lebt in der Türkei. (**Seine Romane** sind immer große Erfolge.)
23. Er trägt keine Anzüge. (**Die Farben der Anzüge** gefallen ihm nicht.)
24. Ich kaufe kein Auto. (**Das Modell des Autos** ist sehr alt.)
25. Man will das alte Gebäude abreißen. (**Seine Räume** sind dunkel und schlecht zu heizen.)
26. Warum ruft mich Julia nicht an? (Ich habe **ihre Bücher** für eine Woche geliehen.)
27. Man konnte den Bus nicht reparieren. (**Mit seinem Motor** waren die Fahrgäste nicht zufrieden.)
28. Die Leute standen vor der verschlossenen Tür der Post. Sie ärgerten sich **über ihre Öffnungszeiten** sehr.)
29. Der Lehrer antwortet dem Schüler. (Er kennt **die Mutter des Schülers.**)
30. Der Schuldirektor geht in den Saal. (**Die Tür des Saales** wird sofort geschlossen.)
31. Wie alt wird deine Tochter? (Wir feiern heute **ihren Geburtstag**.)
32. Die Bürger jubelten. (**Ihre Proteste** haben endlich zum Erfolg geführt.
33. Sie waren in Wien. (Wir waren **von der Schönheit Wiens** sehr begeistert.)

34. Der Professor unterhält sich mit den Studenten. (Er war **mit ihren Arbeiten** sehr zufrieden.)
35. Können Sie uns die Liste der Hotels geben? (**Die Preise der Hotels** sind sehr günstig.)
36. Mein Auto ist in der Schiller-Straße gestohlen worden. (**Seine Türen** waren nicht verschlossen.)
37. Diese Familie lebt seit vierzig Jahren in Deutschland. (Es gibt viele türkische Gastarbeiter **dort.**)
38. Wir fliegen morgen nach Afrika. (Wir wollen **in Afrika** den armen Kindern helfen.)
39. Der Hauptbahnhof ist sehr modern. (Viele Menschen gehen **zum Hauptbahnhof**.)
40. Deutschland liegt in Europa. (Wir reisen heute **nach Deutschland**.)
41. Die Schweiz ist ein entwickeltes Land. (Der Kaufmann kommt jetzt **von der Schweiz.**)
42. In dieser Stadt habe ich wenige Freunde. (Viele Menschen fahren täglich **in diese Stadt**.)
43. Der Busfahrer zeigte den Fahrgästen den Bahnhof. (**Beim Zeigen des Bahnhofs** erklärte er alles.)
44. Wir sind an die Schwarzmeerküste gefahren. (Wir waren **von der Schwarzmeerküste** sehr begeistert.)
45. Die Damen waren sehr nett und freundlich. (Wir sind **ihnen** vorgestellt worden.)
46. Die Wohnung hat meiner Mutter gut gefallen. (Wir haben jahrelang **darin** gewohnt.)
47. Meine Schwester wohnte früher in Stuttgart. (Ich möchte **nach ihrer neuesten Adresse** fragen.)
48. Wir sahen die Hauptstadt. (**An ihrem Rand** gab es einen Wald und ein Dorf.)
49. Sie fahren dieses Jahr in die Alpen. (Sie sind vor einem Jahr **über ihre höchsten Gipfel** geflogen.)
50. Gestern hat mich mein Schulfreund besucht. (Ich habe mich **darüber** sehr gefreut.)
51. Mit Flüssen wird viel Öl ins Meer transportiert. (**Darauf** machen die Umweltschützer warnend aufmerksam.)
52. Haben Sie vom schweren Unfall gehört? (Die Zeitungen haben **davon** berichtet.)
53. Durch Auto- und Fabrikabgase bildet sich "saurer Regen". (**Das** führt auch zum Fischsterben in den Seen.)
54. Gestern hat uns eine alte Nachbarin besucht. (**Das** hat uns sehr gefreut.)
55. Er hat gestern plötzlich angerufen. (Wir haben **das** nicht erwartet.)

95- Örnekteki gibi cümleler oluşturunuz!

Was ist ein Auto? (ein Fahrzeug, mit, fahren, können)

Ein Auto ist **ein Fahrzeug**, **mit dem** man fahren kann.

1. Was ist eine Puppe? (ein Spielzeug, mit, spielen können)
2. Was ist eine Lupe? (ein Glas, mit, kleine Dinge groß sehen können)
3. Was ist ein Tresor? (ein Schrank aus Stahl, in, das Geld schützen können)
4. Was ist ein Videorekorder? (ein Gerät, mit, Fernsehsendungen aufnehmen und wiedergeben können)
5. Was ist ein Füller? (ein Schreibzeug, mit, schreiben können)

6. Was ist ein Pass? (ein Ausweis, in, andere Staaten reisen können)
7. Was ist ein Staubsauger? (eine Maschine, mit, Teppiche säubern)
8. Was ist ein Mantel? (ein Kleidungsstück, tragen können)
9. Was ist eine Geige? (ein Musikinstrument, mit, Musik machen können)

96- Boşluklara *wer, wen, wem* ya da *wessen* gibi soru sözcüklerini yerleştiriniz!

1. ... Brot ich esse, dessen Lied singe ich.
2. ... einmal lügt, dem glaubt man nicht.
3. ... man hilft, der wird dankbar sein.
4. ... sich über kleine Dinge freuen kann, ist glücklich.
5. ... ich gut kenne, dem vertraue ich.

97- Örnekteki gibi cümleler oluşturunuz!

Hat jemand noch Kopfschmerzen? - Nehmen Sie eine Tablette!

Wer noch Kopfschmerzen hat, **der** soll bitte eine Tablette nehmen.

1. Steht jemandem noch Geld zu? – Kommen Sie bitte zu uns!
2. Ist jemandes Hausaufgabe noch nicht fertig? - Geben Sie morgen ab!
3. Interessiert das jemanden nicht? - Melden Sie sich bitte!
4. Gefällt jemandem der Ring nicht? – Wenden Sie sich bitte an mich!
5. Versteht jemand den Satz nicht? – Sagen Sie es bitte!

98- İlgi cümlelerini tamamlayınız!

1. Das, ... Sie eben erwähnt haben, wusste ich schon.
2. Arbeitet dein Onkel, ... du mich vorgestellt hast, in Bonn?
3. Der Reisende, ... Ausweis nicht zu finden war, konnte die Grenze nicht passieren.
4. Es gibt da manches, ... zu ändern ist.
5. Die Stelle, ... sie den Schlüssel verloren hat, konnte sie nicht wieder finden.
6. Die Kinder, ... Mutter wir in der Stadt getroffen haben, spielen im Park.
7. Die Studenten, ... das Essen nicht schmeckte, wollten protestieren.
8. Wir sehnen uns nach unsrer Heimat, ... Landschaften und Sehenswürdigkeiten uns nicht aus dem Sinn gehen.
9. Alles, ... du mir erzählt hast, habe ich nicht vergessen.
10. Sie hat mir nichts, ... ich brauche, gegeben.
11. Deutschland, ... er stammt, ist mein Heimatland.
12. Ist das die Dame, von ... du mir neulich erzählt hast?
13. Diese Gastarbeiter, mit ... Problemen ich beschäftig bin, sind aus der Türkei.
14. Die Türkei, ... ich heute fliege, ist ein Entwicklungsland.
15. Das Beste, ... er macht, ist seine Arbeit.
16. Ankara, ... sich viele Universitäten befinden, ist die Hauptstadt der Türkei.
17. München ist eine Stadt, ... viele Ausländer leben.
18. Wer ist der Herr, ... Sie begrüßt haben?
19. Nimm dir das, ... du brauchst!
20. Kennst du den Nachbarn, ... Tochter den Schlüssel verloren hat?
21. Es ist genau dasselbe, ... ich schon einmal gesehen habe.

ES ADILI

Bu adıl cümle içinde çok farklı yerlerde farklı görevler üstlenebilmektedir. Dolayısıyla bunların iyi bilinmesi gerekir. Şimdi nerelerde ortaya çıktığına bakalım:

1. Daha önce sözü edilen bir şeye işaret eder.

- Daha önce sözü edilen ve *Artikel*'li **das** olan *Nominativ* ya da *Akkusativ* haldeki adların yerine kullanılır. Dolayısıyla **es** bu durumda *Nominativ* ya da *Akkusativ* halde olabilir.

Wo ist **dein Wörterbuch**? — *Sözlüğün nerede?*
Es liegt auf dem Tisch. — *O, masanın üstünde.* (**es** → *Nominativ*)

Wo haben Sie **das Kind** gesehen? — *Çocuğu nerede gördünüz?*
Ich habe **es** im Park gesehen. — *Ben onu parkta gördüm.* (**es** → *Akkusativ*)

- Daha önce sözü edilen ve *Artikel*'i **der** ya da **die** olan adların yerine de kullanılır.

Was für ein **Vogel** ist das? — *Bu nasıl / ne tür bir kuştur?*
Es ist ein Kranich. — *O bir turnadır.*

Was für eine **Blume** ist das? — *Bu nasıl / ne tür bir çiçektir?*
Es ist eine Tulpe. — *O bir lâledir.*

- Daha önce ifade edilen bir cümleye göndermede bulunur. *Nominativ* ya da *Akkusativ* halde olabilir.

<u>Ich lese Bücher gern.</u> — **Es** macht mir Spaß.
Kitapları severek okurum. — *(O) hoşuma gidiyor.*

Sie hat das Licht auch diesmal nicht ausgeschaltet, wie sie **es** sonst tat.
O daha önce yaptığı gibi, bu sefer de ışığı söndürmedi.

2. Bir şeyi vurgulamak, önemini belirtmek, bir şeye işaret etmek vs. için kullanılır.

Ich bin **es** / Ich bin'**s**. — *Benim.*
Es war Hans, den ich heute getroffen habe. — *Bugün karşılaştığım Hans'tı.*
Es singt Emel Sayın. — *Emel Sayın şarkı söylüyor.*
Es sind Spielzeuge. — *Oyuncaktır.*
Ein Fest wird **es** werden. — *Bir şenlik olacak.*
Es spielen die Kinder im Wohnzimmer. — *Çocuklar oturma odasında oynuyor.*

Es <u>stand</u> <u>ein Mann</u> draußen.
Dışarıda bir adam duruyordu.

Es <u>ist</u> gegen Mitternacht <u>ein Unfall</u> passiert.
Gece yarısına doğru bir kaza oldu.

Es <u>sind</u> nur <u>zwei Schüler</u> in der Prüfung durchgefallen.
Sınavda sadece iki öğrenci kaldı.

Cümlenin başında **es** bulunduğu zaman, cümlenin yüklemi bu şekilsel (sözde) özneye göre değil, yukarıda altı çizili örneklerde de görüldüğü gibi, daha sonra gelen asıl öznenin tekil ya da çoğul oluşuna göre çekilir.

3. Bir yan cümle özne konumunda ise, ondan önce yer alan temel cümlede **es** bulunur. Örneğin özne konumundaki **dass** ya da **zu + mastar** cümlelerinden önce.

Es ist verboten, in diesem Raum zu rauchen.
In diesem Raum zu rauchen, ist verboten.
Bu mekânda sigara içmek yasaktır.

Wir haben **es** beschlossen, die Arbeit zu beenden.
İşi bitirmeye karar verdik.

Es ist schön, dass du gekommen bist.
Dass du gekommen bist, ist schön.
Gelmen güzeldir.

Es wundert mich, dass er großes Vermögen hat.
Onun büyük servete sahip olması beni şaşırtıyor.

Ist **es** richtig, dass du vor einigen Tagen krank warst?
Birkaç gün önce hasta olduğun doğru mu?

Es ist noch nicht sicher, ob dieses Land Mitglied der EU wird oder nicht.
Bu ülkenin AB'nin üyesi olup olmayacağı henüz kesin değil.

Es steht nicht fest, wo ich künftig arbeiten werde.
Gelecekte nerede çalışacağım belli değil.

Yan cümle temel cümleden önce söylendiği zaman **es** düşer.

4. Edilgen cümlelerde (*Passivsatz*) cümlenin öznesi yoksa ya da özne ile başlanmazsa cümlenin başına **es** gelir.

Es wurde mir nicht geholfen.	*Bana yardım edilmedi.*
Mir wurde nicht geholfen.	*Bana yardım edilmedi.*
Es wurde gestern viel geübt.	*Dün çok alıştırma yapıldı.*
Gestern wurde viel geübt.	*Dün çok alıştırma yapıldı.*
Es sind alle Rechnungen bezahlt worden.	*Bütün hesaplar ödendi.*
Alle Rechnungen sind bezahlt worden.	*Bütün hesaplar ödendi.*

Dikkat edilirse **es** yerine gerçek özne ya da herhangi bir sözcük geldiği zaman **es** düşmektedir.

5. Bazı eylemlerde işin kimin tarafından yapıldığı belli değildir (*die unpersönlichen Verben*). Dolayısıyla bunlar hep **es** ile kullanılır ve 3. tekil kişiye göre çekilirler. Ayrıca öznesi (belli) olmayan cümlelerde belirsiz özne (*unpersönliches Pronomen*) olarak kullanılır. Bu şekilsel (sözde) özne, öznenin yerini doldurmuş olur.

Doğa olayları, hava durumu, sesler, gürültüler, duyu organlarıyla algılanan olaylar, zaman vs. ile ilgili eylemlerde kullanılır.

Es ist warm (kühl, kalt, hell).	*Hava sıcak* (*serin, soğuk, aydınlık*).
Es ist schwül.	*Hava boğucu.*
Es wird dunkel (hell, warm).	*Hava / ortalık kararıyor* (*aydınlanıyor, ısınıyor*).
Es wird Abend.	*Akşam oluyor.*
Es ist Abend (Nacht).	*Vakit akşam* (*gece*).
Es tagt.	*Gün doğuyor.*
Es ist früh.	*Vakit erken.*
Es ist spät.	*Vakit geç.*
Es ist schön.	*Hava güzel.*
Es blüht (keimt).	*Çiçek açıyor (çimleniyor).*
Es reift (gedeiht, wächst).	*Olgunlaşıyor (gelişiyor, büyüyor).*
Es blitzt.	*Şimşek çakıyor.*
Es dämmert.	*Şafak söküyor, gün ağarıyor, gece oluyor, ortalık kararıyor.*
Es donnert.	*Gök gürlüyor.*
Es dunkelt.	*Hava / ortalık kararıyor.*
Es friert.	*Donuyor.*
Es graut.	*Ortalık ağarıyor, şafak söküyor.*
Es hagelt.	*Dolu yağıyor.*
Es nieselt.	*Çiseliyor.*
Es regnet.	*Yağmur yağıyor.*
Es reift.	*Olgunlaşıyor.*
Es schneit.	Kar yağıyor.
Es taut.	*(Karlar, buzlar) eriyor.*
Es weht.	*Esiyor.*
Es zieht.	*Cereyan yapıyor, cereyan var.*
Es friert mich.	*Üşüyorum.*
Es ist mir kalt.	*Üşüyorum.*
Es wird mir schlecht.	*Fenalaşıyorum.*
Es graut mir vor diesem Mann.	*Bu adamdan tüylerim ürperiyor.*
Es riecht nach Kartoffel.	*Patates kokuyor, patates kokusu geliyor.*
Es duftet nach Rosen.	*Gül kokuyor.*
Es stinkt nach Fleisch.	*Et kokuyor* (kötü kokmak).
Es läutet.	*Zil çalıyor.*
Es klingelt.	*Zil çalıyor.*
Es klingelt an der Tür.	*Kapının zili çalıyor.*

Es klopft an die Tür.	*Kapı çalınıyor.*
Es raschelt.	*Hışırdıyor, çatırdıyor, çıtırdıyor, şakırdıyor.*
Es raschelt in den Bäumen.	*Ağaçlar hışırdıyor.*
Es rauscht.	*Hışırdıyor, fışırdıyor, uğulduyor, çağlıyor, şırıldıyor, şakırdıyor.*
Es rauscht in den Pappelbäumen.	*Kavak ağaçları hışırdıyor.*
Es poltert.	*Patırdıyor, gümbürdüyor, şangırdıyor.*
Es klirrt.	*Takırdıyor, şakırdıyor, şangırdıyor, zangırdıyor.*
Es knistert.	*Çıtırdıyor, çıtlıyor, kıtırdıyor, çatırdıyor.*
Es knackt.	*Çatırdıyor, çıtırdıyor, kıtırdıyor.*
Es knirscht.	*Gıcırdıyor, cızırdıyor, kütürdüyor, çatırdıyor.*
Es knattert.	*Çatırdıyor, takırdıyor.*
Es kracht.	*Çatlıyor, patlıyor, kütürdüyor.*
Es kratzt.	*Cızırdıyor, gıcırdıyor.*
Es prasselt.	*Çatırdıyor, çıtırdıyor, çıtlıyor.*

6. Bazı kalıplaşmış ifadelerde yer alır.
Es tut mir sehr leid.
Çok üzgünüm.

Es geht mir gut.
İyiyim.

Es gibt hier einen Teppich.
Burada bir halı var.

Es gefällt mir.
Hoşuma gidiyor.

Es schmeckt mir ausgezeichnet.
Tadı çok hoşuma gidiyor.

Es lohnt sich, eine Weltreise zu unternehmen.
Bir dünya seyahati yapmaya değer.

Es gelang uns, den Bus pünktlich zu erreichen.
Otobüse zamanında yetişmeyi başardık.

Es handelt sich um wichtige Probleme.
Önemli sorunlar söz konusudur.

99- Boş bırakılan yerlere es sözcüğünü yerleştiriniz!

1. Seit einer Woche regnet ... in Antalya.
2. ... ist jetzt 9 Uhr.
3. Auf der Welt gibt ... viele unterernährte Menschen.
4. Ein Fest wird ... werden.
5. Was für ein Baum ist das? ... ist eine Eiche.
6. Ich bin ..., Peter.
7. ... sind Fahrkarten.
8. ... blieb mir nichts anders übrig als Deutsch zu lernen.
9. ... ist unmöglich, dich telefonisch zu erreichen.
10. Warum handelt ... sich in diesem Roman?
11. ... geht mir und meiner Frau ganz gut.
12. ... schleuderte den Fahrer hin und her.
13. ... ist richtig, dass sie zur Zeit in großer Not sind.
14. ... wird Abend.
15. ... kommt natürlich darauf an, wie du dich für die Prüfung vorbereitest.
16. ... wundert mich, warum sie sich so benommen hat.
17. ... lohnt sich sehr, einmal nach Afrika zu reisen.

SAYI SÖZCÜKLERİ (*ZAHLWÖRTER*)

Sayı sözcükleri (*Zahlwörter*), ad, sıfat ya da belirteç olarak kullanılabilir. Genel olarak şu gruplara ayrılırlar:

1. Asıl sayılar	:	*Kardinalzahlen (Grundzahlen)*
2. Sıra sayıları	:	*Ordinalzahlen (Ordnungszahlen)*
3. Üleştirme sayıları	:	*Verteilungszahlen*
4. Çoğaltma sayıları	:	*Vervielfältigungszahlen*
5. Tekrarlama sayıları	:	*Wiederholungszahlen*
6. Kesirli sayılar	:	*Bruchzahlen*
7. Çeşit sayıları	:	*Gattungszahlen*

1. Asıl Sayılar

Asıl sayılar (*Kardinalzahlen/Grundzahlen*)) herhangi bir şeyin tam sayısını belirtir. Tek başına ya da tamlayıcı olarak kullanılabilirler. Bu sayılar için **wie viel**, **wie viele** gibi sorular sorulur:*

Wie viel?	*Kaç / Ne kadar?*
Wie viele?	*Kaç / Kaç tane / Ne kadar?*
Wie viel kostet das?	*Bu kaça(dır) / Bunun fiyatı ne kadar(dır)?*
Das kostet 50 Dollar.	*Bu 50 dolar(dır) / Bunun fiyatı 50 dolar(dır).*

Wie viele Zimmer hat dieses Haus?	*Bu evin kaç odası var / Bu ev kaç odalı?*
Dieses Haus hat vier Zimmer.	*Bu evin dört odası var.*

Almancada 1'den 10'a kadar olan sayılarda bir sorun yoktur.

0 : null	4 : vier	8 : acht
1 : eins	5 : fünf	9 : neun
2 : zwei	6 : sechs	10: zehn
3 : drei	7 : sieben	

13'ten 19'a kadar olan sayılar yapıları açısından Türkçedeki sayılardan farklıdır. Türkçede önce onlar basamağındaki sayı, sonra birler basamağındaki sayı (**on-üç**) söylenir. Almancada ise tam tersi yapılmaktadır (**bir- üç**).

Örnek : 13 = **drei - zehn** (*üç - on*)
14 = **vier - zehn** (*dört - on*)

11: **elf**	14: vierzehn	17: **siebzehn**	20: zwanzig
12: **zwölf**	15: fünfzehn	18: achtzehn	
13: dreizehn	16: **sechzehn**	19: neunzehn	

* Kuşkusuz burada şunu belirtmekte yarar vardır. Sayılar *ad, sıfat* ya da *belirteç* olarak kullanılırken farklı sorular sorulabilir. Çünkü bu sayıların *ad, sıfat* yada *belirteç* olarak kullanılmasına ya da kullanıldıkları cümlenin anlamına göre soru biçimleri değişebilir. Dolayısıyla burada yardımcı olmak amacıyla ilk akla gelebilen sorular verilmiştir.

Dikkat ederseniz **11** ve **12** bu kurala uymamaktadır. Ayrıca 13'ten sonraki sayılar harflerle yazıldığı zaman bitişik yazılır.

21'den 99'a kadar olan ara sayılarında sıralama yine Türkçedekine uymamaktadır. Önce birler basamağındaki sayı, sonra **ve** sözcüğü, daha sonra da onlar basamağındaki sayı söylenmektedir. Halbuki Türkçede tam tersi yapılmaktadır, ayrıca **ve** sözcüğü de yoktur.

Örnek: 21 = **ein - und - zwanzig** (*bir - ve - yirmi*)

29 = **neun - und - zwanzig** (*dokuz - ve - yirmi*)

10 : zehn	21 : einundzwanzig	35 : fünfunddreißig
20 : **zwanzig**	22 : zweiundzwanzig	39 : neununddreißig
30 : **dreißig**	23 : dreiundzwanzig	47 : siebenundvierzig
40 : vierzig	24 : vierundzwanzig	66 : sechsundsechzig
50 : fünfzig	25 : fünfundzwanzig	77 : siebenundsiebzig
60 : **sechzig**	26 : sechsundzwanzig	88 : achtundachtzig
70 : **siebzig**	27 : siebenundzwanzig	91 : einundneunzig
80 : achtzig	28 : achtundzwanzig	99 : neunundneunzig
90 : neunzig	29 : neunundzwanzig	
100: hundert	30 : dreißig	

100'den sonraki sayılar yapıları açısından Türkçedekilere benzer ve herhangi bir sorun yoktur. Sadece 13-19 ve 21-99 arasındaki sayılara dikkat etmek gerekir.

100	:	**(ein)hundert**
200	:	zweihundert
300	:	dreihundert
400	:	vierhundert
500	:	fünfhundert
600	:	sechshundert
700	:	siebenhundert
800	:	achthundert
900	:	neunhundert
1000	:	**(ein)tausend**
101	:	**hunderteins**
102	:	hundertzwei
105	:	hundertfünf
110	:	hundertzehn
111	:	hundertelf
112	:	hundertzwölf
115	:	hundertfünfzehn
120	:	hundertzwanzig
121	:	hunderteinundzwanzig
125	:	hundertfünfundzwanzig

140	:	hundertvierzig
200	:	zweihundert
201	:	zweihunderteins
209	:	zweihundertneun
210	:	zweihundertzehn
221	:	zweihunderteinundzwanzig
1001	:	tausendeins
1101	:	tausendhunderteins
1200	:	tausendzweihundert
1245	:	tausendzweihundertfünfundvierzig
1540	:	tausendfünfhundertvierzig
2000	:	zweitausend
3000	:	dreitausend
4000	:	viertausend
5000	:	fünftausend
6000	:	sechstausend
7000	:	siebentausend
8000	:	achttausend
9000	:	neuntausend
10000	:	zehntausend
2001		zweitausendeins
2010	:	zweitausendzehn
2013		zweitausenddreizehn
2050	:	zweitausendfünfzig
2099	:	zweitausendneunundneunzig
2499	:	zweitausendvierhundertneunundneunzig
100000	:	hunderttausend
1.000.000	:	eine **Million**
1.200.000	:	eine **Million** zweihunderttausend
2.000.000	:	zwei **Millionen**
1.000.000.000	:	eine **Milliarde**(=1000 Millionen)
2.000.000.000	:	zwei **Milliarden**
1.000.000.000.000	:	eine **Billion** (=1000 Milliarden: *bir trilyon)*
1.000.000.000.000.000	:	eine **Billiarde** (*bir katrilyon*)

10, 20, 30, 40, 50, 60, 70 vs.	= Zehner	(*onluklar*)
100, 200, 300, 400, 500 vs.	= Hunderter	(*yüzlükler*)
1000, 2000, 3000, 4000 vs.	= Tausender	(*binlikler*)

Dikkat edilirse *milyon, milyar, trilyon* ve *katrilyon* sözcükleri büyük yazılmaktadır. Yıllarla ilgili sayıları okurken 1000 ile 1099 arasındaki sayılar ile 2000'den sonraki sayılar normal sayılar gibi okunur:

1030 : (ein)tausenddreißig
2005 : zweitausendfünf

Diğer sayılar yüzlerle ifade edilir ve şöyle okunur:
1999 : **neunzehnhundert**neunundneunzig
1587 : **fünfzehnhundert**siebenundachtzig

Yıllarla ilgili sayılar ya yıl sözcüğü ile ya da yıl sözcüğü olmadan okunur ve yazılır:
Ich bin **im Jahre** 1962 in Gümüşali geboren.
*Ben 1962 **yılında** Gümüşali'de doğdum.*

Ich bin **1962** in Gümüşali geboren.
*Ben **1962'de** Gümüşali'de doğdum.*

Sayıları öğrenirken şunlara dikkat ediniz:

1 : eins	11 : elf	17 : siebzig	70 : siebzig
2 : zwei	12 : zwölf	21 : einundzwanzig	201 : zweihunderteins
6 : sechs	13 : dreizehn	30 : dreißig	600 : sechshundert
7 : sieben	16 : sechzehn	60 : sechzig	700 : siebenhundert

Sayılar ya cümle içinde tek başına ya da tamlama olarak kullanılır.
1.Tek başına kullanılmaları şöyle olur:
Ad olarak kullanıldıklarında büyük yazılırlar ve *Artikel* **die** olur:

die Null *sıfır (sayısı), sıfır numara(sı)*
eine Null *bir tane sıfır, sıfır*
die Eins *bir (sayısı), bir numara(sı)*
die Zwei *iki (sayısı), iki numara(sı)*

Die Drei ist eine Glück bringende Zahl.
Üç, şans getiren bir numaradır.

Der Schüler bekam **eine Fünf** für die Hausaufgabe.
Öğrenci ev ödevi için (bir tane) beş aldı.

2. Tamlama olarak kullanıldıklarında sıfat görevi üstlenirler:
Ich habe **zwei** Kinder. *Benim iki çocuğum var.*

Belirsiz *Artikel* aynı zamanda sayı olarak da kullanılır:
Ich habe **ein** Haus. *Benim **bir** evim var.*

Genel olarak 999999'e kadar olan asıl sayılar tamlamada çekim eki almaz. Şu durumlara dikkat edin:

- Bir sayısı (**eins**) belirli *Artikel* ile sıfat olarak kullanıldığında **–s** düşer:
Nach dem Streit sprach der **eine** Nachbar nicht mehr mit dem anderen.
Kavgadan sonra komşunun biri/bir komşu artık diğeriyle konuşmadı.

- İki ve üç sayıları *Dativ* ve *Genitiv*'de çekim eki alabilir:
Er hat viele Enkel. Mit **zweien/dreien** hat er ständig Kontakt.
Onun çok torunu var. ***İkisiyle/üçüyle*** *devamlı temas halindedir.*

die Anwesendheit **zweier/dreier** Präsidenten — *iki/üç başkanın mevcudiyeti*
Bei dem Geschäft hat er **eine Million** verdient. — *Ticarette bir milyon kazandı.*

Asıl sayıların kullanıldığı alanlar:

a. Saatler

Saati öğrenmek için şu sorular sorulur:
Wie viel Uhr ist es? — *Saat kaç?*
Wie spät ist es?
Es ist neun Uhr. — *Saat dokuz.*

Başka soru biçimleri de vardır. Örneğin:
Wie viel Uhr haben Sie? Ich habe ein Uhr (zwei Uhr)* / Es ist ein Uhr (zwei Uhr).
Wie spät haben Sie?

Saatleri belirtirken *geçiyor* ya da *geçe* derken **nach**, *var* ya da *kala* derken **vor** kullanılır. Saatleri belirtirken resmi dil ile günlük konuşma dili arasında farklılıklar bulunur. Parantez içinde verilenler daha çok konuşma dilindeki ifadelerdir.

9.00 Uhr: neun Uhr	
9.10 Uhr: neun Uhr zehn	(10 Minuten nach 9, 10 nach 9)
9.15 Uhr: neun Uhr fünfzehn	(15 Minuten nach 9, 15 nach 9, (ein) Viertel nach 9, Viertel 9)
9.20 Uhr: neun Uhr zwanzig	(20 nach 9, 10 vor halb 10)
9.30 Uhr: neun Uhr dreißig	(halb 10)
9.40 Uhr: neun Uhr vierzig	(10 nach halb 10, 20 vor 10)
9.45 Uhr: neun Uhr fünfundvierzig	(15 vor 10, (ein) Viertel vor 10, drei Viertel 10)
9.50 Uhr: neun Uhr fünfzig	(10 vor 10)
12.00 Uhr: zwölf Uhr	(12 Uhr mittags)
12.35 Uhr: zwölf Uhr fünfunddreißig	
14.45 Uhr: vierzehn Uhr fünfundvierzig	(drei Viertel drei, (ein) Viertel vor drei)
14.30 Uhr: vierzehn Uhr dreißig	(halb drei)

* Bu cümlede bir saate sahip olma anlamınada gelebilir. Ancak o zaman şöyle olur: Ich habe eine Uhr (zwei **Uhren**).

19.59 Uhr: neunzehn Uhr neunundfünfzig

20.00 Uhr: zwanzig Uhr (8 Uhr abends)

22.08 Uhr: zweiundzwanzig Uhr acht (8 nach 10)

24.00 Uhr: vierundzwanzig Uhr (zwölf Uhr, zwölf)

0.05 Uhr: null Uhr fünf (5 nach 12, 5 Minuten nach Mitternacht)

0.25 Uhr: null Uhr fünfundzwanzig

Dikkat edilirse saat buçuklu (yarım) olarak ifade edildiği zaman, önce buçuk sözcüğü, sonra da bir sonraki saatin rakamı söylenir:

2.30 Uhr : halb drei (3)

4.30 Uhr : halb fünf (5)

7.30 Uhr : halb acht (8)

b. Tarihler

Tarihle ilgili rakamlar ya yıl sözcüğü ile ya da yıl sözcüğü olmadan okunur. Yıllarla ilgili sayıları okurken 1000 ile 1099 arasındaki sayılar ile 2000'den sonraki sayılar normal sayılar gibi okunur, diğerleri yüzlerle ifade edilir.

Yıllarla ilgili sayılar ya yıl sözcüğü ile ya da yıl sözcüğü olmadan okunur ya da yazılır:

Dilara ist **im Jahre** 1992 in Ankara geboren.

Dilara 1992 ***yılında*** *Ankara'da doğdu.*

Dilara ist **1992** in Ankara geboren.

Dilara 1992'de Ankara'da doğdu.

Dieses Gebäude wurde **im Jahre** 1936 gebaut.

Bu bina 1936 yılında inşa edildi.

Dieses Gebäude wurde **1936** gebaut.

Bu bina 1936'da inşa edildi.

v.Chr.	: vor Christus	*İ.Ö.*
n.Chr.	: nach Christus	*İ.S.*
v.Chr.G.	: vor Christi Geburt	*milâttan önce*
n.Chr.G.	: nach Christi Geburt	*milâttan sonra*
im Jahr(e) 50 v.Chr	: fünfzig vor Christus	*İsa'dan önce 50 yılında*
im Jahr 1040 n.Chr	: (ein)tausendvierzig nach Christus	*İsa'dan sonra 1040 yılında*
v.Zr.	: vor der Zeitrechnung	*milâdî / hicrî tarihten önce*
im Jahr(e) 1070	: im Jahre (ein)tausendsiebzig	*1070 yılında*
1059	: tausendneunundfünfzig	
1666	: **sechzehnhundert**sechsundsechzig	
1900	: **neunzehnhundert**	
1997	: **neunzehnhundert**siebenundneunzig	
2000	: zweitausend	

c. Paralar

400, -	Euro (€)	: vierhundert Euro
3, 99	Euro	: drei Euro neunundneunzig
45, 95	Euro	: fünfundvierzig Euro fünfundneunzig
0, 75	Euro	: fünfundsiebzig Cent
–, 20	Euro	: zwanzig Cent
4, 01	Euro	: vier Euro eins
1, 25	Euro	: ein Euro fünfundzwanzig

d. Hesaplar

$4 + 2$	$= 8$	: vier **plus** zwei ist acht, vier **und** zwei gleich acht
$6 - 2$	$= 4$	: sechs **minus** zwei ist vier, sechs **weniger** zwei gleich vier
$3 . 3$	$= 9$	: drei **mal** drei ist neun, drei **mal** drei gleich neun
$10 : 2$	$= 5$	: zehn **durch (dividiert durch, geteilt durch)** zwei ist fünf
5^2	$= 25$	: 5 **hoch** 2 ist 25, 5 **im Quadrat** ist 25
6^3	$= 216$	: 6 **hoch** 3 ist 216
$2\,\sqrt{36}$	$= 6$	: **Quadratwurzel aus** 36 ist 6
$3\,\sqrt{216}$	$= 6$	: **Kubikwurzel aus** 216 ist 6, **Drittelwurzel aus** 216 ist 6

e. Dereceler

5° -	: fünf Grad minus
5° +	: fünf Grad plus
0°	: null Grad
15°C	: fünfzehn Grad Celsius
22,9° C	: zweiundzwanzig Komma neun Grad Celsius

f. Uzunluk Ölçüleri, Yaş vs. ile İlgili Sayılar

460	km	lang	*460 km uzunluğunda, uzaklıkta*
10	m	breit	*10 m genişliğinde, geniş*
5	m	hoch	*5 m yüksekliğinde, yüksek*
1, 90	m	groß	*1 m 90 cm büyüklüğünde, boyunda*
42	Jahre	alt	*42 yaşında*

Bunların soruları şöyle olur:

Wie **breit** ist dieser Tisch?	*Bu masanın genişliği ne kadar?*
Dieser Tisch ist **einen Meter** breit.	*Bu masa bir metre genişliğinde.*
Wie **hoch** ist dieser Berg?	*Bu dağın yüksekliği ne kadar?*
Dieser Berg ist **3000 m** hoch.	*Bu dağ 3000 m yüksekliğinde.*

Wie **alt** sind Sie?	*Kaç yaşındasınız?*
Ich bin **42 Jahre** alt.	*42 yaşındayım.*

2. Sıra Sayıları

Sıra sayıları (*Ordinalzahlen*) bir kişinin veya bir şeyin belli bir sıradaki yerini ve derecesini belirtir. Bu sayılar daima belirli *Artikel* ile kullanılır ve rakam ya da harflerle yazılır. Rakamla yazıldıklarında sonuna nokta konur. 2'den 19'a kadar olan asıl sayıların sonuna **-te** ve 20'den sonraki sayılara ise **-ste** eki getirilir. Bu sayıların Türkçedeki eşdeğer eki: **-ıncı** (**-inci**, **-uncu**, **-üncü**).

der	ers**te**	Sportler	*bir**inci** sporcu*
das	neun**te**	Haus	*dokuz**uncu** ev*
die	drit**te**	Klasse	***üçüncü** sınıf*

1. ers**te**	11. elf**te**	21. einundzwanzig**ste**
2. zwei**te**	12. zwölf**te**	22. zweiundzwanzig**ste**
3. drit**te**	13. dreizehn**te**	23. dreiundzwanzig**ste**
4. vier**te**	14. vierzehn**te**	24. vierundzwanzig**ste**
5. fünf**te**	15. fünfzehn**te**	25. fünfundzwanzig**ste**
6. sechs**te**	16. sechzehn**te**	26. sechsundzwanzig**ste**
7. sieb(en)**te**	17. siebzehn**te**	27. siebenundzwanzig**ste**
8. ach**te**	18. achtzehn**te**	28. achtundzwanzig**ste**
9. neun**te**	19. neunzehn**te**	29. neunundzwanzig**ste**
10. zehn**te**	20. zwanzig**ste**	30. dreißig**ste**
20. zwanzig**ste**	101. hunderter**ste**	
30. dreißig**ste**	150. hundertfünfzig**ste**	
40. vierzig**ste**	243. zweihundertdreiundvierzig**ste**	
50. fünfzig**ste**	300. dreihundert**ste**	
60. sechzig**ste**	999. neunhundertneunundneunzig**ste**	
70. siebzig**ste**	1000. tausend**ste**	
80. achtzig**ste**	1001. tausender**ste**	
90. neunzig**ste**	100 000. hunderttausend**ste**	
100. hundert**ste**	1 000 000. million**ste**	

Şu sayılara dikkat edin:

1. ers**te**	8. ach**te**	20. zwanzig**ste**	101. hunderter**ste**
3. drit**te**	11. elf**te**	30. dreißig**ste**	1001. tausender**ste**
6. sechs**te**	16. sechzehn**te**	60. sechzig**ste**	
7. sieb(en)**te**	17. siebzehn**te**	70. siebzig**ste**	

Sıra sayıları da cümlede ya tek başına ya da tamlama olarak kullanılırlar.
1.Tek başına kullanılmları şöyle olur:
Wer ist **der Erste**?
Birinci kim?

Ich bin **der Erste** und Günther ist **der Zweite**.
Ben birinciyim, Günther de ikinci.

Ad görevi üstlendiklerinde zayıf çekime göre çekilirler.

Ich kenne **den Zweiten**.	*İkinciyi tanıyorum.*

Adlarda soru şöyle olur:

Der (das, die) wievielte?	*Kaçıncı?*
Der wievielte ist dein Freund?	*Arkadaşın kaçıncı?*
Mein Freund ist **der Dritte**.	*Arkadaşım üçüncü?*
Die wievielte ist diese Schülerin?	*Bu bayan öğrenci kaçıncıdır?*
Dem wievielten wirst du helfen?	*Kaçıncıya yardım edeceksin?*

Bazen *Artikel*'siz kullanılırlar:

Beim Laufen ist Norbert **Erster**.	*Norbert koşuda birinci.*
Ich habe als **Zweiter** gewonnen.	*Ben ikinci olarak kazandım.*

2. Tamlama olarak kullanıldığında sıfat görevi üstlenirler:
Burada soru şöyle olur:

Der (das, die) wievielte?	*Kaçıncı?*
Der wievielte Sportler hat es gewonnen?	*Kaçıncı sporcu kazandı?*
Der zweite Sportler hat es gewonnen.	*İkinci sporcu kazandı.*
Die wievielte Schülerin ist Ute in der Klasse?	*Ute sınıfta kaçıncı öğrencidir?*
Ute ist **die dritte** Schülerin in der Klasse.	*O, sınıfta üçüncü öğrencidir.*
Im wievielten Stock wohnen Sie?	*Kaçıncı katta oturuyorsunuz?*
Ich wohne **im ersten Stock**.	*Birinci katta oturuyorum.*
Wer ist **der fünfte** Student?	*Beşinci öğrenci kimdir?*
Peter ist **der fünfte** Student.	*Beşinci öğrenci Peter'dir.*

- Tarihler şu şekilde okunur:

Der wievielte ist heute?	*Bugün ayın kaçı?*
Den wievielten haben wir heute?	*Bugün ayın kaçı?*
Heute ist **der 1. (der erste)**.	*Bugün ayın biri.*
" **der 1.** Mai.	*Bugün 1 Mayıs / bugün mayısın biri.*
" **der 1.** Mai 2011	*Bugün 1 Mayıs 2011.*

"	**der erste** Mai 2011.	*Bugün 1 Mayıs 2011.*
"	**1. 5.** 2011.	*Bugün 1.5.2011.*
	1. 5. 2011	(=der erste zweite zweitausendelf)

Heute haben wir	**den 1.** Mai.
"	**den ersten** Mai.
"	**den ersten** Mai 2011.
"	**den 1.** Mai 2011.
"	**den 1. 5.** 2011.

Wann kommen Sie?	*Ne zaman geliyorsunuz?*
Ich komme **am 2.8.**2011.	***2.8.**2011'de geliyorum.*
Ich komme **am 2. August** 2011.	***2 Ağustos** 2011'de geliyorum.*
Ich komme **am Dienstag, dem 15.**	(=dem fünfzehnten)
Ich komme **am Dienstag, den 15.**	(=den fünfzehnten)

On beşinde salı günü geliyorum.

Okunuşları şöyledir:

am 2.8.2011	(=zweiten achten zweitausendelf)
am 2. August 2011	(=zweiten August zweitausendelf)
am Dienstag, dem 15.	(=fünfzehnten)

Mektuplarda şu kullanımlar vardır:

München, **den 15. 7.** 2015	(= fünfzehnten siebten zweitausendfünfzehn)
Ihr Brief vom **24. 4.** 1999	(=vierundzwanzigsten vierten neunzehnhundertneunundneunzig)

24. 4. 1999 tarihli mektubunuz.

- Hükümdar ve devlet büyüklerinin adlarıyla birlikte kullanılan Romen rakamlarının okunuşu şöyledir:

Karl **I.**	→	Karl	**der Erste**
Papst Paul **V.**	→	Papst Paul	**der Fünfte**
Katharina **III.**	→	Katharina	**die Dritte**
Murat **II.**	→	Murat	**der Zweite**

N:	Ludwig **der Erste**	*I. Ludwig*	Elisabeth **die Zweite**	*II. Elisabeth*
A:	Ludwig **den Ersten**	*I. Ludwig'i*	Elisabeth **die Zweite**	*II. Elisabeth'i*
D:	Ludwig **dem Ersten**	*I. Ludwig'e*	Elisabeth **der Zweiten**	*II. Elisabeth'e*
G:	Ludwig **des Ersten**	*I. Ludwig'in*	Elisabeth **der Zweiten**	*II. Elisabeth'in*

Dikkat edilirse rakamlar Türkçedekinin aksine adlardan sonra yer almaktadır.

- Kişi ya da nesnelerden vs. sırayla bahsederken şöyle ifade edilir:

der, das, die Erste (Erstere) : *birincisi, ilki*
der, das, die Letzte (Letztere) : *sonuncusu, diğeri*

Der Erstere fühlt sich gut, aber **der Letztere** schlecht.
Birincisi kendini iyi hissediyor, ancak sonuncusu kötü.

- Belirteç olarak (*Zahladverbien*) da kullanılabilirler. Sıra sayılarına, **-ens** eklenerek oluşturulur. Rakamla yazıldıklarında sıra sayılarından ayırt edilemezler.

1. erst**ens**	*birincisi, ilk önce, ilk olarak, ilkin, evvelâ*
2. zweit**ens**	*ikincisi, ikinci olarak*

1. erst**ens**	10. zehnt**ens**
2. zweit**ens**	15. fünfzehnt**ens**
3. dritt**ens**	20. zwanzigst**ens**
4. viert**ens**	30. dreißigst**ens**

Dieser Herr kann nicht schwimmen, denn **erstens** ist er alt und **zweitens** ist er krank.
Bu bey yüzemez, çünkü birincisi o yaşlıdır, ikincisi hastadır.

- Şu kullanımlar da vardır:
zu ile birlikte : **zu dritt** : *üç kişi olarak, üçlü (olarak), üçer*
Die Soldaten marschierten **zu dritt** in der Reihe.
Askerler üçer sıra halinde yürüyor.

Sıfatların üçüncü derecesiyle (*Superlativ*).

der **zweitbeste** Fußballer der Mannschaft	*takımın en iyi ikinci futbolcusu*
die **drittälteste** Frau	*en yaşlı üçüncü kadın*

Wie heißt der **zweithöchste** Berg der Türkei.?
Türkiye'nin en yüksek ikinci dağı hangisidir?

Sie ist die **drittälteste** Frau.
O en yaşlı üçüncü kadındır.

3. Üleştirme Sayıları

Üleştirme sayıları (*Verteilungszahlen*) herhangi bir şeyin sayısal olarak eşit dağıtımını ifade eder. Asıl sayıların önüne **je** sözcüğü getirilerek oluşturulur. Türkçedeki eşdeğer ekler: -**(ş)er**, -**(ş)ar**.

je ein (eine, einer)	: *bir**er***	je fünf	: *beş**er***
je zwei	: *iki**şer***	je zehn	: *on**ar***
je drei	: *üç**er***	je zwanzig	: *yirmi**şer***
je vier	: *dörd**er***	je hundert	: *yüz**er***

Bu sayılar tamlama olarak kullanılabilir ancak çekim eki almazlar.

Sorusu şöyledir:
Je wie viel?
Kaçar?

Je wie viel Euro gab der Gast den Kindern?
Misafir çocuklara kaçar avro verdi?

Der Gast gab den Kindern **je** fünf Euro.
Misafir çocuklara beşer avro verdi.

Der alte Mann gab den Kindern **je** eine Schokolade.
Yaşlı adam çocuklara birer çikolata verdi.

Er schenkte meinen Töchtern **je** ein Spielzeug.
O, kızlarıma birer oyuncak hediye etti.

4. Çoğaltma Sayıları

Çoğaltma sayıları (*Vervielfältigungszahlen*) aynı şeyin veya işin belli bir miktarını belirtir. Asıl sayıların sonuna **–fach** ya da **–fältig*** eki getirilerek oluşturulur. Cümle içinde tek başına ya da tamlama olarak kullanılabilirler. Sıfat ya da belirteç görevini üstlenirler.

ein**fach**	: *bir misli, bir kat, basit*	dreizehn**fach**	: *on üç misli*
zwei**fach**	: *iki misli, iki kat, çift(e)*	zwanzig**fach**	: *yirmi misli*
drei**fach**	: *üç misli*	hundert**fach**	: *yüz misli*
zehn**fach**	: *on misli*	tausend**fach**	: *bin misli*

Bu sayıların sorusu şöyledir:
Wie vielfach? *Kaç misli*?
Wie oft? *Kaç defa / Kaç kat*?

Wie vielfach muss ich das Formular ausfüllen?
Formu kaç nüsha doldurmak zorundayım.

Belirteç olarak kullanımları şöyledir:
Füllen Sie es **zweifach** aus! *(Onu) iki nüsha doldurun*!
Das ist doch ganz **einfach**. *Bu çok kolay.*

Was du mir gibst, kann ich dir **tausendfach/tausendfältig** wiedergeben.
Bana verdiğinin bin katını sana geri verebilirim.

Sıfat olarak kullanıldıklarında sıfat eki alırlar:
Dieser Motor hat eine **zweifache** Sicherung.
Bu motorun çift emniyeti var.

Dieses Angebot ist in **zweifacher** Hinsicht sehr günstig .
Bu teklif iki yönden çok uygun.

5. Tekrarlama Sayıları

Tekrarlama sayıları (*Wiederholungszahlen*) herhangi bir şeyin kaç defa tekrarlandığını veya tekrarlanacağını belirtir. Asıl sayıların sonuna **-mal** eki getirilerek oluşturulur. Cümlede tek başına ya da tamlama olarak kullanılabilirler. Ad, belirteç ya da sıfat görevi üstlenebilirler.

ein**mal**	: *bir kere / kez / defa*	zehn**mal**	: *on defa / kez*
zwei**mal**	: *iki defa*	hundert**mal**	: *yüz defa*
drei**mal**	: *üç defa*	tausend**mal**	: *bin defa*

Ayrıca şu kullanımlar da vardır:

das erste **Mal**	: *ilk, birinci defa / kez / sefer*		
das zweite **Mal**	: *ikinci defa*		
das dritte **Mal**	: *üçüncü defa*		
zum ersten **Mal(e)**	: *ilk / birinci defa*		
beim vierten **Mal(e)**	: *dördüncü defada*		
viele **Male**	: *birçok defa*	zum letzten **Male**	: *son defa*
mehrere **Male**	: *birkaç defa*	zum wievielten **Male**	: *kaçıncı defa*
manches **Mal**	: *bazı defa*	unzählige **Male**	: *sayısız defa*
ein paar **Mal**	: *birkaç defa*	nächstes **Mal**	: *gelecek defa*
		beide **Male**	: *her iki defa*

Sorusu şöyledir:

Wie oft wie viel Mal? *Kaç defa*?
Wievielmal wie viel Mal? *Kaç kez*?

Wievielmal hast du das ihm gesagt?	*Bunu ona kaç kez söyledin?*
Das habe ich ihm **tausendmal** gesagt.	*Bunu ona bin kez söyledim.*
Ich habe ihnen das Märchen **dreimal** erzählt.	*Ben onlara masalı üç kez anlattım.*

Sıfat olarak kullanıldıklarında **-ig** eki getirilir:

einmal**ig**	: *bir defalık / kerelik, eşsiz*
zweimal**ig**	: *iki defalık / kerelik*
zwanzigmal**ig**	: *yirmi defalık / kerelik*
hundertmal**ig**	: *yüz defalık / kerelik*

Gülay hat den Satz nach **zweimaliger** Wiederholung verstanden.
Gülay cümleyi iki kerelik tekrardan sonra anladı.

Er hatte nach **dreimaligem** Versuch Erfolg.
O üç kerelik denemeden sonra başardı.

6. Kesirli Sayılar

Kesirli sayılar (*Bruchzahlen*) herhangi bir bütünün belli bir kısmını belirtir. Sıra sayılarının sonuna **–tel** ya da **-stel** eki getirilerek oluşturulur. 20'ye kadar olan sayılarda **–tel**, 20'den sonraki sayılarda ise **-stel** eki gelmektedir. Ad olarak kullanıldıklarında *Artikel* **das** olur, sıfat olarak kullanıldıklarında çekime uğramazlar.

1/4	: ein Vier**tel**	*dörtte bir, bir bölü dört, bir çeyrek*
1/3	: ein Drit**tel**	*üçte bir, bir bölü üç*
1/10	: ein Zehn**tel**	*onda bir, bir bölü on*
2/5	: zwei Fünf**tel**	*beşte iki, iki bölü beş*
3/4	: drei Vier**tel**	*dörtte üç, üç bölü dört*
1/20	: ein Zwanzig**stel**	*yirmide bir, bir bölü yirmi*
1/30	: ein Dreißig**stel**	*otuzda bir, bir bölü otuz*
4/25	: vier Fünfundzwanzig**stel**	*yirmi beşte dört, dört bölü yirmi beş*
3/100	: drei Hundert**stel**	*yüzde üç, üç bölü yüz*
12/1000	: zwölf Tausend**stel**	*binde on iki, on iki bölü bin*
2 1/3	: zwei ein Drit**tel**	*iki tam bir bölü üç*
3 1/3	: drei ein Drit**tel**	*üç tam bir bölü üç*
4 3/4	: vier drei Vier**tel**	*dört tam üç bölü dört*
1 1/2	: einein**halb**/ander**thalb**	*bir tam bir bölü iki, bir buçuk*
1/1*	: ganz	*bir bölü bir, bir tam, tam, bütün*
1/2	: ein **halb/halb**	*ikide bir, bir bölü iki, yarım, buçuk*
2 1/2	: zweiein**halb**	*iki tam bir bölü iki, iki buçuk*

Bu sayılar için farklı soru sorular sorulabilir. Çünkü bu sayıların ad ya da sıfat olarak kullanılmasına ve kullanıldıkları cümleye göre soru biçimleri değişebilir. Genel olarak sorulabilecek soru şöyledir:

Wie viel vom Ganzen? *Kaçta kaçı?*

Wie viel von deinem Gehalt gibst du für die Miete aus?
Maaşının kaçta kaçını kiraya veriyorsun?

Ich gebe **ein Zweitel** meines Gehalts für die Miete aus.
Maaşımın yarısını kiraya veriyorum.

Kesirli sayıların ad olarak kullanımı şöyledir:

ein Fünftel der Bevölkerung *nüfusun beşte biri*
das Ganze *bir şeyin bütünü / tamamı / hepsi*
die Hälfte *yarı(m), yarısı*

Der Arbeiter hat **das** erste **Drittel** seiner Arbeit beendet.
İşçi, işinin ilk üçte birlik kısmını bitirdi.

Ich gebe **ein Zweitel** meines Gehalts für die Miete aus.
Maaşımın yarısını kiraya veriyorum.

Ein Fünftel der Bevölkerung besteht aus armen Menschen.
Nüfusun beşte biri yoksul insanlardan oluşmaktadır.

Es ist **ein Viertel** vor vier.
Dörde çeyrek var.

Sıfat görevi üstlendiklerinde –özel birkaç durum (örneğin **ganz** ve **halb**) hariç- genel olarak çekim eki almazlar:

ein halbes Jahr	*yarım yıl, altı ay*
ein ganzes Jahr	*tam / bütün bir yıl, tam / bütün yıl*
die Hälfte von 40	*kırkın yarısı*
vier dreiviertel Stunden(4 $^{3/4}$ Stunden)	*4 saat 45 dakika*
eineinhalb Jahre (1 $^{1/2}$ Jahre)	*bir buçuk yıl*
anderthalb Jahre	*bir buçuk yıl*
dreiviertel Kilo	*750 gr*
ein Pfund	*500 gr*
viertel Pfund	*125 gr*
das erste **Viertel** dieses Jahres	*bu yılın ilk çeyreği*
dreiviertel Liter Milch	*750 gr süt*

Tülay hat Deutsch in einem **dreiviertel** Jahr gelernt.
Tülay Almancayı dokuz ayda öğrendi.

Wie lange war Gülay in Deutschland?
Gülay Almanya'da ne kadar kaldı?

Meine Nichte war **anderthalb** Jahre in Deutschland.
Kız yeğenim Almanya'da bir buçuk yıl kaldı.

Die letzte **viertel** Stunde haben wir nichts unternommen.
Son on beş dakika(da) hiçbir şey yapmadık.

7. Çeşit Sayıları

Çeşit ya da tür sayıları (*Gattungszahlen*) birbirinden farklı olan türlerin veya çeşitlerin belli bir miktarını bildirir. Sıfat olarak kullanıldıklarında sıfat eki almazlar. Asıl sayıların sonuna **-erlei** eki getirilerek oluşturulur.

ein**erlei** : *bir çeşit / türlü*
zweierlei : *iki çeşit / türlü*

dreierlei : *üç çeşit / türlü*
fünferlei : *beş çeşit / türlü*
zehnerlei : *on çeşit / türlü*
hunderterlei : *yüz çeşit / türlü*
tausenderlei : *bin çeşit / türlü*

Sorusu şöyledir:
Wievielerlei? *Kaç çeşit / türlü?*

Wievielerlei Mahlzeiten gibt es in Deutschland?
Almanya'da kaç öğün yemek yenir / var?

Es gibt **dreierlei** Mahlzeiten: Frühstück, Mittagessen und Abendessen.
Üç öğün yemek yenir: Kahvaltı, öğle ve akşam yemeği.

Mein Sohn stellt immer **tausenderlei** Fragen.
Oğlum devamlı bin türlü soru sorar.

Ihr Kleid ist aus **zweierlei** Stoff.
Onun elbisesi iki çeşit kumaştan yapılmıştır.

Für unsere Reise gibt es **vielerlei** Möglichkeiten.
Seyahatimiz için türlü türlü / çeşitli / birçok olanaklar vardır.

100- Aşağıda verilen saatleri Almanca okuyunuz!

0.05	11.30	17.05	23.15
0.30	12.00	19.30	23.35
7.15	12.10	21.10	23.57
10.50	15.30	22.25	24.00

101- Verilen işlemleri sesli olarak söyleyiniz!

4 + 9 = 13	19 - 5 = 14	5 . 8 = 40	100 : 4 = 25
10 + 35 = 45	6 - 2 = 4	18 . 7 = 126	550 : 5 = 110

102- Verilen rakamları avro *(Euro)* olarak okuyunuz!

-,20 € 1,20 € 9, 65 € 376, 88 € 1033, 05 € 543 402, - € 1064 720,- €

103- Alıştırmaları sesli olarak okuyunuz

1. Heute ist der 5. Mai.
2. Heute haben wir den 25. Juli.
3. Vielen Dank für Ihren Brief vom 30.4.
4. In der Zeit vom 17.11. bis 21.12. bleibt das Geschäft geschlossen.
5. Weihnachten ist am 25./26.12.
6. Karl II., Murat III., Katharina I.
7. 1793 verurteilt man Ludwig XVI. zum Tode.
8. Friedrich II., der Sohn Friedrich Wilhelms I. war der Preußenkönig.

104- Örnekteki gibi, verilen şehirlerin büyüklüklerini karşılaştırınız!

Ankara - Kayseri : Ankara ist **dreimal** so groß wie Kayseri.

1. İzmir - Antalya
2. İstanbul - İzmir
3. München - Augsburg
4. Wien - Essen
5. Köln - Düsseldorf
6. Zürich - Stuttgart

105- Verilen sayıları sesli olarak Almanca okuyunuz!

360.000 : dreihundertsechzigtausend

475	1001	1100	14000	480000	2313000
785	1010	3555	60000	990000	3744000
990	1013	4995	97647	1000000	10000000
999	1040	9999	100000	1600000	
1000	1065	10000	220000	1682000	

106-Örneğe benzer şekilde cümleler oluşturunuz!

Peter ist der **beste** Schüler in der Klasse.

Hans ist der **zweitbeste** Schüler in der Klasse.

İstanbul, Ankara; Maria, Julia; München, Köln; Mehmet, Ali; Angela, Ute

ADLAŞTIRILAN YAPILARIN YAN CÜMLEYE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ YA DA YAN CÜMLELERİN ADLAŞTIRILMASI

Almancada yan cümleler adlaştırılabilir ya da tam tersi adlaştırılan yapılar yan cümlelere dönüştürebilir. Dolayısıyla yan cümlelerin adlaştırılmasına *Nominalisierung,* adlaştırılan yapıların yan cümlelere dönüştürülmesine de *Verbalisierung* denir.

a- Adlaştırılan Yapıların Yan Cümleye Dönüştürülmesi

Adlaştırma *Präposition*'ların adlarla kullanılmasından oluşur. Söz konusu adlar genellikle eylemlerden türetilir. Ayrıca *Präposition* ve adın dışında başka cümle ögeleri de bulunabilir.

Vor dem Regen muss ich nach Hause gehen.
Präp. Ad

Yağmurdan önce *eve gitmek zorundayım.*

Bevor es regnet, muss ich nach Hause gehen.
Yan cümle

Yağmur yağmadan önce *eve gitmek zorundayım.*

Örnekteki **vor dem Regen** kısmı adlaştırma olarak nitelendirilir ve bu yapı bir *Präposition* (**vor**) ve bir addan (**Regen**) oluşmaktadır. Bu yapıyı bir yan cümleye dönüştürebilmek için bir yan cümlede gerekli olan cümle ögelerinin olması gerekir. Daha önce de gördüğümüz gibi, bir yan cümlede her şeyden önce bir bağlaç, bir özne ve bir yüklemin olması gerekir. Adın önünde yer alan *Präposition*'un anlamını veren uygun bir bağlaç seçilir. Örneğin **vor** *Präposition*'u için **bevor** bağlacı alınır. Hangi *Präposition* için hangi bağlacın alınacağı aşağıda verilmiştir. *Präposition* ile kullanılan addan, o adın eylem biçimi türetilir. Örneğin ad olan **Regen** (*yağmur*) sözcüğünün eylem biçimi **es regnen** (*yağmur yağmak*)'dir. Bazı durumlarda, verilen adın eylem biçimi bulunmayabilir, böyle bir durumda, verilen adın anlamı göz önüne alınarak söz konusu olayı dile getirebilecek en uygun bir eylem seçilir. Adlaşmış olan yapı yan cümleye dönüştürüldüğünde, cümle sayısı ikiye çıkar, yani bir yan ve bir temel cümleden oluşur. Yan cümle, içerdiği anlama göre etken (*Aktiv*) ya da edilgen (*Passiv*) olabilir.

Verilen adın eylem biçimi bulunmayan durumlar için şu örnekler verilebilir:

Trotz der Kälte zog er sich nicht warm an.
Soğuğa rağmen *kalın giyinmedi.*

Obwohl es kalt war, zog er sich nicht warm an.
Soğuk olmasına rağmen *kalın giyinmedi.*

Wegen des Unfalls konnte er nicht telefonieren.
Kaza nedeniyle *telefon edemedi.*

Weil er einen Unfall hatte, konnte er nicht telefonieren.
Bir kaza yaptığı için *telefon edemedi.*

Aşağıda hangi ilgeç (*Präposition*) için hangi bağlacın alınacağı verilmiştir:

İlgeçler		Bağlaçlar
vor	→	bevor
während	→	während, solange
bis	→	bis
nach	→	nachdem, wie
seit	→	seit(dem)
bei	→	als, wenn, während, sofern
trotz	→	obwohl
wegen	→	weil, da
zu	→	damit, um zu
mit	→	indem, dadurch, dass
durch	→	indem, dadurch, dass

Adlaştırılan yapıların yan cümleye dönüştürülmesi için şu örnekler verilebilir:

Vor der Reise packe ich meinen Koffer ein.

Seyahatten önce bavulumu hazırlarım.

Bevor ich reise, packe ich meinen Koffer ein.

Seyahat etmeden önce bavulumu hazırlarım.

Vor Sonnenuntergang will ich schlafen.

Gün batımından önce uyumak istiyorum.

Bevor die Sonne untergeht, will ich schlafen.

Güneş batmadan önce uyumak istiyorum.

Während des Transports des Verletzten ins Krankenhaus gab es keinen Notarzt.

Yaralının hastahaneye nakli sırasında ilk yardım doktoru yoktu.

Während der Verletzte ins Krankenhaus transportiert wurde, gab es keinen Notarzt.

Yaralı hastahaneye nakledilirken ilk yardım doktoru yoktu.

Bis zum Bau meiner Wohnung werde ich hier wohnen.

Evimin inşasına kadar burada oturacağım.

Bis meine Wohnung gebaut wird, werde ich hier wohnen.

Evim inşa edilene kadar burada oturacağım.

Nach seiner Rückkehr in die Heimat konnte Hasan keine Arbeit finden.

Hasan memlekete dönüşünden sonra bir iş bulamadı.

Nachdem Hasan in die Heimat zurückgekehrt war, konnte er keine Arbeit finden.

Hasan memlekete döndükten sonra bir iş bulamadı.

Nach der Operation brachte man den Patienten auf die Intensivstation.
Hasta ameliyattan sonra yoğun bakıma alındı.
Nachdem man den Patienten operiert hatte, brachte man ihn auf die Intensivstation.
Hasta ameliyat edildikten sonra yoğun bakıma alındı.

Nach den Berichten der hiesigen Zeitungen ist dort ein Krieg ausgebrochen.
Buradaki gazetelerin haberlerine göre orada bir savaş çıktı.
Wie die hiesigen Zeitungen berichten, ist dort ein Krieg ausgebrochen.
Buradaki gazetelerin yazdıklarına göre orada bir savaş çıktı.

Seit meinem Studium in Deutschland wurde ich öfters krank.
Almanya'daki öğrenimimden beri sık sık hastalandım.
Seitdem ich in Deutschland studiere, wurde ich öfters krank.
Almanya'da öğrenim gördüğümden beri sık sık hastalandım.

Bei der Operation war der Arzt sehr ruhig.
Doktor ameliyat sırasında / ameliyatta çok sakindi.
Während der Arzt operierte, war er sehr ruhig.
Doktor ameliyat ettiği sırada / ederken çok sakindi.

Bei der Untersuchung des Patienten stellte der Arzt andere Krankheiten fest.
Hastanın muayenesi sırasında doktor başka hastalıklar tespit etti.
Als der Arzt den Patienten untersuchte, stellte er andere Krankheiten fest.
Doktor hastayı muayene ettiği sırada başka hastalıklar tespit etti.

Bei einem Tor gab es immer großen Jubel.
Bir gol sırasında devamlı büyük sevinç çığlıkları atılıyordu / atılırdı.
Wenn ein Tor fiel, gab es immer großen Jubel.
Bir gol atıldığında devamlı büyük sevinç çığlıkları atılıyordu / atılırdı.

Trotz seiner Krankheit spielt der Junge Fußball.
Delikanlı hastalığına rağmen top oynuyor.
Obwohl der Junge krank ist, spielt er Fußball.
Delikanlı hasta olmasına rağmen top oynuyor.

Trotz der schwierigen Prüfung sind sie nicht durchgefallen.
Onlar zor sınava rağmen kalmadı.
Obwohl die Prüfung schwierig war, sind sie nicht durchgefallen.
Onlar sınavın zor olmasına rağmen kalmadı.

Wegen meiner Krankheit kann ich nicht arbeiten.
Hastalığım nedeniyle çalışamıyorum.
Weil ich krank bin, kann ich nicht arbeiten.
Hasta olduğum için çalışamıyorum.

Wegen des gestrigen Regens entstanden viele Verkehrsunfälle.

Dünkü yağmur nedeniyle birçok trafik kazası meydana geldi.

Weil es gestern regnete, entstanden viele Verkehrsunfälle.

Dün yağmur yağdığı için birçok trafik kazası meydana geldi.

Zum besseren Verständnis dieser Wörter brauche ich ein Wörterbuch.

Bu sözcüklerin daha iyi anlaşılması/anlaşılabilmesi için bir sözlüğe ihtiyacım var.

Damit ich diese Wörter besser verstehe(n kann), brauche ich ein Wörterbuch.

Bu sözcükleri daha iyi anlamam (anlayabilmem) için bir sözlüğe ihtiyacım var.

Mit Freundlichkeit erreicht man im Leben mehr.

İnsan güler yüzle hayatta daha çok şey elde eder.

Man erreicht im Leben mehr, **indem man freundlich ist.**

İnsan güler yüzlü olduğunda hayatta daha çok şey elde eder.

Du kannst den Wagen nur **durch Betätigen der Fußbremse** zum Halten bringen.

Arabayı ancak frene basmakla durdurabilirsin.

Du kannst den Wagen nur dann zum Halten bringen, **indem du die Fußbremse betätigst.**

Arabayı ancak frene basarak durdurabilirsin.

Der Verletzte wurde **durch eine sofortige Operation** gerettet.

Yaralı acil bir ameliyatla kurtarıldı.

Der Verletzte wurde **dadurch** gerettet, **dass er sofort operiert wurde.**

Dadurch dass er sofort operiert wurde, wurde er gerettet.

Yaralı hemen ameliyat edilmek suretiyle kurtarıldı.

Adlaşan yapı, *Präposition*'lu eylemlerden oluştuğunda yan cümle olarak açıldığı zaman **dass** bağlacı alınır:

von jm/etw sprechen: *birinden / şeyden bahsetmek, konuşmak*

Die Leute sprechen **vom Rücktritt der Regierung.**

İnsanlar hükümetin istifasından bahsediyor.

Die Leute sprechen davon, dass die Regierung zurücktritt.

İnsanlar hükümetin istifa etmesinden bahsediyor.

b- Yan Cümlelerin Adlaştırılması

Yan cümleden (*Verbalisierung*) adlaştırma (*Nominalisierung*) yapıldığında ise yukarıda yapılan işlemlerin tersi yapılır. Önce yan cümledeki bağlaca uygun *Präposition* seçilir. Sonra cümledeki esas eylemin ad biçimi alınır. Burada yan cümle adlaştırıldığı için iki cümle tek cümleye indirgenir.

Während ich reise, lese ich viele Bücher.
Yan cümle

***Ben seyahat ederken** birçok kitap okurum.*

Während der Reise lese ich viele Bücher.
Präp. Ad

***Seyahat esnasında** birçok kitap okurum.*

Burada ise **während ich reise** yan cümlesi adlaştırılırken, yan cümledeki **während** bağlacı için **während** *Präposition*'u ve **reisen** eyleminin ad biçimi için de **Reise** sözcüğü alınmıştır.

Yan cümlelerin adlaştırılması için şu örnekler verilebilir:

Bevor der berühmte Schauspieler starb, schrieb er sein Testament.
Ünlü artist ölmeden önce vasiyetnamesini yazdı.
Vor seinem Tod schrieb der berühmte Schauspieler sein Testament.
Ünlü artist ölümünden önce vasiyetnamesini yazdı.

Während ein kleines Baby schläft, soll man keinen Lärm machen.
Küçük bir bebek uyurken gürültü yapılmamalıdır.
Während des Schlafs eines kleinen Babys soll man keinen Lärm machen.
Küçük bir bebeğin uykusu sırasında gürültü yapılmamalıdır.

Wir spielten auf der Straße, **bis es dunkel wurde.**
Karanlık çökene kadar sokakta oynardık.
Wir spielten **bis zur Dunkelheit** auf der Straße.
Karanlığa kadar sokakta oynardık.

Nachdem Amerika entdeckt worden ist, kehrt Columbus nach Europa zurück.
Kolombo Amerika keşfedildikten sonra Avrupa'ya geri döndü.
Nach der Entdeckung von Amerika kehrt Columbus nach Europa zurück.
Kolombo, Amerika'nın keşfinden sonra Avrupa'ya geri döndü.

Seitdem meine Nachbarin schwer krank ist, besuche ich sie jeden Tag.
Bayan komşumun ağır hasta olmasından beri onu her gün ziyaret ediyorum.
Seit der schweren Krankheit meiner Nachbarin besuche ich sie jeden Tag.
Bayan komşumun ağır hastalığından beri onu her gün ziyaret ediyorum.

Wenn man eine Waschmaschine repariert, muss man vorsichtig sein.
Bir çamaşır makinası tamir edilirken dikkat edilmelidir.
Bei der Reparatur einer Waschmaschine muss man vorsichtig sein.
Bir çamaşır makinasının tamiri sırasında dikkat edilmelidir.

Als wir gestern in München abfuhren, regnete es viel.
Biz dün Münih'ten hareket ederken çok yağmur yağıyordu.
Bei unserer gestrigen Abfahrt in München regnete es viel.
Münih'te dünkü hareketimiz sırasında çok yağmur yağıyordu.

Obwohl der Arzt verboten hat, rauchen wir weiter.
Doktorun yasaklamasına rağmen sigara içmeye devam ediyoruz.
Trotz des Verbotes des Arztes rauchen wir weiter.
Doktorun yasağına rağmen sigara içmeye devam ediyoruz.

Der Ackerbau muss erweitert werden, **weil sich die Weltbevölkerung rasch vermehrt.**
Tarımın genişletilmesi gerekiyor, çünkü dünya nüfusu hızla artıyor.
Dünya nüfusunun hızla artması nedeniyle tarımın genişletilmesi gerekiyor.

Der Ackerbau muss **wegen der raschen Vermehrung der Weltbevölkerung** erweitert werden.
Dünya nüfusunun hızlı artışı nedeniyle tarımın genişletilmesi gerekiyor.

107-Adlaştırılmış yapıları (*Nominalisierung*) yan cümlelere (*Verbalisierung*) dönüştürünüz!

Trotz des Regens spielen wir Fußball.

Obwohl es regnet, spielen wir Fußball.

1. **Trotz der dreistündigen Verspätung des Busses** kamen sie pünktlich an.
2. **Trotz der sehr schwierigen Prüfung** ist er nicht durchgefallen.
3. **Trotz der großen Kälte** hat die Mutter das Kind nicht warm angezogen.
4. **Trotz gründlicher Untersuchung des Kranken** konnte die Krankheit nicht festgestellt werden.
5. **Trotz seiner Krankheit** spielt er Fußball.
6. **Vor der Reise** packe ich meinen Koffer ein.
7. **Vor seiner Entlassung** hat man ihn noch einmal gründlich untersucht.
8. **Vor dem Ablösen der Briefmarken vom Brief** legt sie der Sammler in ein Wasserbad.
9. **Vor Verlassen der Universität** habe ich vor zu promovieren.
10. **Vor Beginn des Unterrichts** waren alle Studenten anwesend.
11. **Bis zum Bau der Brücke** hat es vier Jahre gedauert.
12. **Bis zur Demonstration** war es sehr still in den Straßen.
13. **Seit der Erfindung des Buchdrucks** sind ca. 500 Jahre vergangen.
14. **Seit seiner Krankheit** raucht er nicht mehr.
15. **Seit ihrer Operation im Mai** fühlt sie sich besser.
16. **Nach der Operation** brachte man den Patienten auf die Intensivstation.
17. **Nach der Beendigung der Arbeit** waren wir sehr erschöpft.
18. **Nach Sonnenuntergang** gehen die Kinder ins Bett.
19. **Nach Bestehen des Staatsexamens** wird sie eine Stelle als Lehrerin in einer Schule antreten.
20. **Während des Transports des Verletzten ins Krankenhaus** wurde er von dem Notarzt behandelt.
21. **Während ihres einstündigen Aufenthalts in München** besuchten die Touristen Deutsches Museum.
22. **Während meines vierjährigen Germanistikstudiums in Berlin** wohnte ich in einem kleinen Zimmer.
23. **Während ihrer einjährigen Beschäftigung mit Musik** musste die Sängerin arbeiten.
24. **Bei dem gestrigen Unfall** kamen viele Menschen um.
25. **Beim Besuch eines Museums** muss man ein Eintrittsgeld bezahlen.
26. **Bei einem Foul** zeigte der Schiedsrichter einem der Spieler die gelbe Karte.
27. **Bei achtstündigem Schlaf** ist ein Erwachsener im Grunde ausgeschlafen.
28. **Wegen vieler Sehenswürdigkeiten und gastfreundlicher Menschen** ist die Türkei ein bevorzugtes Ferienland.
29. **Wegen des heutigen Regens** entstanden viele Verkehrsunfälle.
30. **Wegen der Höhe seiner Schulden** machte er Konkurs.
31. **Wegen des Todesfalles seines Vaters** ist das Geschäft vorübergehend geschlossen.
32. **Wegen meines Examens** muss mein Mann für die Kinder sorgen.

108- Verilen yan cümleleri (*Verbalisierung*) adlaşmış yapılara (*Nominalisierung*) dönüştürünüz!

1. **Während ein kleines Baby schläft**, soll man keinen Lärm machen.
2. **Während ich mich in Deutschland aufhielt**, war ich krank und arbeitslos.
3. **Während der Arzt den Patienten operierte**, ging der Strom aus.
4. **Wenn man eine Waschmaschine repariert**, muss man vorsichtig sein.
5. **Wenn ein Gelände unerlaubt betreten wird**, erfolgt eine Strafanzeige.
6. **Wenn die Feuerglocke ertönt**, müssen alle Leute sofort das Gebäude verlassen.
7. **Wenn man das Medikament einnimmt**, muss man sich genau an die Vorschriften halten.
8. **Als der Tunnel gebaut wurde**, sind einige Arbeiter ums Leben gekommen.
9. **Als ich gestern in Wien abfuhr**, hat es viel geschneit.
10. **Als die Reisenden vor einigen Tagen in Istanbul ankamen**, war das Wetter sehr schön.
11. **Bevor ich in meine Heimat zurückkehrte**, musste ich mich bei der Polizei abmelden.
12. **Bevor der berühmte Schauspieler starb**, schrieb er sein Testament.
13. **Bevor der erste Redner den Vortrag beginnt**, nehmen alle Gäste Platz.
14. **Obwohl der Fremdenführer nicht empfohlen hatte**, haben sich Touristen für dieses Hotel entschieden.
15. **Obwohl die Pflanzen sorgfältig gepflegt werden**, sind sie nicht grün.
16. **Obwohl er sehr krank ist**, bleibt er nicht im Bett liegen.
17. **Bis die Vorstellung beginnt**, werden die Besucher eingelassen.
18. **Bis mein Sohn das Studium beendet**, werden wir in Izmir wohnen.
19. Sie spielten auf der Straße, **bis es dunkel wurde.**
20. **Seitdem sich die Firma in Köln niederließ**, ging die Zahl der Arbeitslosigkeit entscheidend zurück.
21. **Seitdem sie aus Deutschland zurückgekommen sind**, haben wir sie noch nicht gesehen.
22. **Seitdem das Kabel von Europa nach Amerika verlegt worden ist**, ist der Telefonverkehr störungsfreier und sicherer geworden.
23. Der Student konnte die Prüfung bestehen, **weil er gut vorbereitet war.**
24. **Seitdem mein Kollege schwer krank ist**, besuche ich ihn jeden Tag.
25. **Seitdem das Bein des Patienten im Krankenhaus amputiert wurde**, kann er nicht alleine spazieren gehen.
26. Der Kranke fühlt sich jetzt ganz gut, **weil sein Magen vom Arzt erfolgreich operiert worden ist.**
27. Man prägt sich die neuen Wörter fest ein, **weil sie mehrmals wiederholt werden.**
28. Der Ackerbau muss erweitert werden, **weil sich die Weltbevölkerung rasch vermehrt.**
29. **Nachdem sie an der Wanderung teilgenommen hatten**, setzten sie sich in ein Restaurant.
30. **Nachdem es geregnet hatte**, spielten wir Fußball.
31. **Nachdem alle Gäste zu Abend gegessen hatten**, saßen sie noch eine Zeit lang zusammen und unterhielten sich.
32. **Nachdem Kolumbus Amerika entdeckt hatte**, kehrt er nach Europa zurück.

TARZ EYLEMLER GİBİ KULLANILAN EYLEMLER

Bazı eylemler, tarz eylemler (*Modalverben*) gibi başka eylemlerle birlikte kullanılır. Diğer bir anlatımla, tarz eylemler bir cümlede nasıl kullanılıyorsa onlar da öyle kullanılır. Daha önce de gördüğümüz gibi, bir cümlede bir *Modalverb* varsa, cümledeki eylemlerden en az bir tanesi, hatta bazen birden fazlası mastar halinde olur. Tarz eylemler gibi kullanılan eylemler iki gruba ayrılır:

I. Grup	II. Grup
helfen	lehren
hören	lernen
sehen	gehen
lassen	bleiben

Her iki grup da bütün zamanlarda tarz eylemler gibi kullanılır. Ancak ikinci grupta yer alan eylemlerin *Perfekt* ve *Plusquamperfekt*'te üçüncü halleri alınır.

I. Grup eylemler: helfen, hören, sehen, lassen*

Präs. Ich **will** Deutsch lernen.
Präs. Ich **helfe** der Dame den Koffer tragen.
Präs. Ich **höre** meinen Vater ein Lied singen.
Präs. Ich **sehe** meinen Sohn kommen.
Präs. Ich **lasse** den Arzt kommen.

Präs. *Almanca öğrenmek istiyorum/isterim.*
Präs. *Bayana bavulu taşımasına yardım ediyorum/ederim.*
Präs. *Babamın bir şarkı söylediğini duyuyorum.*
Präs. *Oğlumun geldiğini görüyorum.*
Präs. *Doktoru çağırıyorum/getirtiyorum.*

Diğer zamanlarda ise şöyle olur. Tümü aynı oluğu için sadece bir tanesi örnek olarak verilmektedir:

Prät. Ich **wollte** Deutsch lernen.
Pref. Ich *habe* Deutsch lernen **wollen**.
Plusq. Ich *hatte* Deutsch lernen **wollen**.
Fut. I. Ich *werde* Deutsch lernen **wollen**.

Prät. *Almanca öğrenmek istiyordum/istedim.*
Pref. *Almanca öğrenmek istedim.*
Plusq. *Almanca öğrenmek istemiştim.*
Fut. I. *Almanca öğrenmek isteyeceğim.*

---

* **fülen** (*hissetmek*) ve **spüren** (*hissetmek*) eylemleri de benzer şekilde başka eylemlerle birlikte kullanılabilir.
Der Kranke **spürt** den Schmerz wiederkommen. *Hasta ağrının tekrar başladığını hissediyor.*
Ich **fühle** das Gift wirken. *Zehirin, etkisini gösterdiğini hissediyorum.*

Prät. Ich **sah** meinen Sohn kommen.
Pref. Ich *habe* meinen Sohn kommen **sehen.**
Plusq. Ich *hatte* meinen Sohn kommen **sehen.**
Fut. I. Ich *werde* meinen Sohn kommen **sehen.**

Prät. *Oğlumun geldiğini görüyordum/gördüm.*
Pref. *Oğlumun geldiğini gördüm.*
Plusq. *Oğlumun geldiğini görmüştüm.*
Fut. I. *Oğlumun geldiğini göreceğim.*

Örneklere ve zamanlara yakından bakıldığında, bu tür eylemlerin tarz eylemler gibi kullanıldığı görülmektedir.

II. Grup eylemler: lehren, lernen, gehen, bleiben*
Präs. Ich **kann** dir diesen Teppich empfehlen.
Prät. Ich **konnte** dir diesen Teppich empfehlen.
Perf. Ich *habe* dir diesen Teppich empfehlen **können.**
Plusq. Ich *hatte* dir diesen Teppich empfehlen **können.**
Fut. I. Ich *werde* dir diesen Teppich empfehlen **können.**

Präs. *Sana bu halıyı tavsiye edebilirim.*
Prät. *Sana bu halıyı tavsiye edebiliyordum.*
Perf. *Sana bu halıyı tavsiye edebildim.*
Plusq. *Sana bu halıyı tavsiye edebilmiştim.*
Fut. I. *Sana bu halıyı tavsiye edebileceğim.*

Präs.	Ich **gehe** Tennis spielen.	*Tenis oynamaya gidiyorum.*
Prät.	Ich **ging** Tennis spielen.	*Tenis oynamaya gidiyordum.*
Perf.	Ich *bin* Tennis spielen **gegangen.**	*Tenis oynamaya gittim.*
Plusq.	Ich *war* Tennis spielen **gegangen.**	*Tenis oynamaya gitmiştim.*
Fut. I	Ich *werde* Tennis spielen **gehen.**	*Tenis oynamaya gideceğim.*

Dikkat edilirse, sadece *Perfekt* ve *Plusquamperfekt*'te eylemlerin üçüncü hali alınmaktadır. Ayrıca yardımcı eylemlere de dikkat etmek gerekir. Tarz eylemler geçmiş zamanlarda hep **haben** yardımcı eylemi ile kullanılır, oysa burada I. ve II. grupta yer alan eylemler geçmiş zamanlarda hangi eylemle kullanılıyorlarsa, burada da o yardımcı eylemle kullanılmaktadır.

II. gruptaki diğer eylemlerin zamanlarda kullanımı da şöyledir:

Präs. Ich **lehre** meinen Sohn schwimmen. *Oğluma yüzmeyi öğretiyorum.*
Prät. Ich **lehrte** meinen Sohn schwimmen.

* **bleiben** eylemi, **liegen, stehen, hängen, sitzen, stecken, haften, kleben, wohnen** gibi bazı eylemlerle birlikte kullanılır.

Perf. Ich *habe* meinen Sohn schwimmen **gelehrt.**
Plusq. Ich *hatte* meinen Sohn schwimmen **gelehrt.**
Fut. I. Ich *werde* meinen Sohn schwimmen **lehren.**

Präs. Wir **lernen** in der Schule schreiben. *Okulda yazmayı öğreniyoruz.*
Prät. Wir **lernten** in der Schule schreiben.
Perf. Wir *haben* in der Schule schreiben **gelernt.**
Plusq. Wir *hatten* in der Schule schreiben **gelernt.**
Fut. I. Wir *werden* in der Schule schreiben **lernen.**

Präs. Ich **bleibe** hier stehen. *Burada duruyorum.*
Prät. Ich **blieb** hier stehen.
Perf. Ich *bin* hier stehen **geblieben.**
Plusq. Ich *war* hier stehen **geblieben.**
Fut. I. Ich *werde* hier stehen **bleiben.**

I. ve II. Grupta Yer Alan Eylemlerin Yan Cümlelerde Kullanılması

I. ve II. grupta yer alan eylemlerin yan cümlelerde kullanılmaları şöyledir:

I. Grup eylemler:

Präs. Er weiß, dass ich mir einen Anzug machen **lasse.**
Prät. Er weiß, dass ich mir einen Anzug machen **ließ.**
Perf. Er weiß, dass ich mir einen Anzug ***habe*** machen **lassen.**
Plusq. Er weiß, dass ich mir einen Anzug ***hatte*** machen **lassen.**
Fut.I Er weiß, dass ich mir einen Anzug machen **lassen werde.**
Er weiß, dass ich mir einen Anzug werde **machen lassen.**

Präs. *O kendime bir takım elbise yaptırdığımı /yaptıracağımı biliyor.*
Prät. *O kendime bir takım elbise yaptırdığımı biliyor.*
Perf. *O kendime bir takım elbise yaptırdığımı biliyor.*
Plusq. *O kendime bir takım elbise yaptırdığımı /yaptırmış olduğumu biliyor.*
Fut.I *O kendime bir takım elbise yaptıracağımı biliyor.*

Dikkat edilirse birinci gruptakilerde, zaman yardımcı eylemi olan **haben** yan cümlede diğer iki eylemden önce yer almaktadır. *Futur I*'de **werde machen lassen** biçiminde de kullanılabilmektedir. Ancak birincisi daha çok tercih edilmektedir.

II. Grup eylemler:

İkinci gruptaki eylemlerde, zaman yardımcı eylemleri cümlenin sonunda yer alır.

Präs. Sie wissen, dass ich in der Schule schreiben **lerne.**
Prät. Sie wissen, dass ich in der Schule schreiben **lernte.**
Perf. Sie wissen, dass ich in der Schule schreiben **gelernt *habe*.**
Plusq. Sie wissen, dass ich in der Schule schreiben **gelernt *hatte*.**
Fut.I Sie wissen, dass ich in der Schule schreiben **lernen *werde*.**

Präs. *Onlar okulda yazmayı öğrendiğimi/öğreneceğimi biliyor.*
Prät. *Onlar okulda yazmayı öğrendiğimi biliyor.*
Perf. *Onlar okulda yazmayı öğrendiğimi biliyor.*
Plusq. *Onlar okulda yazmayı öğrendiğimi/öğrenmiş olduğumu biliyor.*
Fut.I *Onlar okulda yazmayı öğreneceğimi biliyor.*

Tarz eylemler gibi kullanılan eylemlerin tarz eylemlerle kullanılması:
Bu tür eylemler bir cümlede tarz eylemlerle (*Modalverben*) birlikte de kullanılabilir.

I. Grup eylemler:
Präs. Ich **kann** die Kinder weinen ***hören.***
Prät. Ich **konnte** die Kinder weinen ***hören.***
Perf. Ich *habe* die Kinder weinen ***hören*** **können.**
Plusq. Ich *hatte* die Kinder weinen ***hören*** **können.**
Fut.I Ich *werde* die Kinder weinen ***hören*** **können.**

Präs. *Çocukların ağladığını duyabiliyorum.*
Prät. *Çocukların ağladığını duyabiliyordum.*
Perf. *Çocukların ağladığını duyabildim.*
Plusq. *Çocukların ağladığını duyabilmiştim.*
Fut.I *Çocukların ağladığını duyabileceğim.*

Präs. Er **kann** mir das Auto reparieren ***helfen.***
Präs. Er **will** seine Tochter im Park spielen ***sehen.***
Präs. Er **muss** das Formular ausfüllen ***lassen***.

Präs. *O bana otomobili tamir etmeye yardım edebiliyor.*
Präs. *O, kızının parkta oynadığını görmek istiyor.*
Präs. *O, formu doldurtmak zorunda.*

II. Grup eylemler:
Präs. Ich **kann** meinen Sohn schwimmen ***lehren***.
Prät. Ich **konnte** meinen Sohn schwimmen ***lehren***.
Perf. Ich *habe* meinen Sohn schwimmen ***lehren*** **können**.
Plusq. Ich *hatte* meinen Sohn schwimmen ***lehren*** **können**.
Fut.I Ich *werde* meinen Sohn schwimmen ***lehren*** **können**.

Präs. *Oğluma yüzmeyi öğretebiliyorum.*
Prät. *Oğluma yüzmeyi öğretebiliyordum.*
Perf. *Oğluma yüzmeyi öğretebildim.*
Plusq. *Oğluma yüzmeyi öğretebilmiştim.*
Fut.I *Oğluma yüzmeyi öğretebileceğim.*

Präs. Ich **soll** stehen ***bleiben.***
Präs. Ich **muss** um 9 Uhr telefonieren ***gehen.***
Präs. Ich **will** nach der Schule tanzen ***lernen.***

Präs. *Durmam gerekiyor.*
Präs. *Saat 9'da telefon etmeye gitmem lazım.*
Präs. *Okuldan sonra dans etmeyi öğrenmek istiyorum.*

Bu tür eylemlerin tarz eylemlerle birlikte yan cümlelerde kullanılması da şöyledir: *Modalverb* olduğu zaman her iki grup da yan cümlede aynı kullanılır.

I.Grup eylemler:
Präs. Niemand weiß, dass ich die Kinder spielen ***sehen*** **will.**
Prät. Niemand weiß, dass ich die Kinder spielen ***sehen*** **wollte.**
Perf. Niemand weiß, dass ich die Kinder **habe** spielen ***sehen*** **wollen.**
Plusq. Niemand weiß, dass ich die Kinder **hatte** spielen ***sehen*** **wollen.**
Fut.I Niemand weiß, dass ich die Kinder **werde** spielen ***sehen*** **wollen.**

Präs. *Çocukların oynadığını görmek istediğimi /isteyeceğimi kimse bilmiyor.*
Prät. *Çocukların oynadığını görmek istediğimi kimse bilmiyor.*
Perf. *Çocukların oynadığını görmek istediğimi kimse bilmiyor.*
Plusq. *Çocukların oynadığını görmek istediğimi /istemiş olduğumu kimse bilmiyor.*
Fut.I *Çocukların oynadığını görmek isteyeceğimi kimse bilmiyor.*

II.Grup eylemler:
Präs. Jeder weiß, dass ich diese Woche arbeten ***gehen*** **kann.**
Prät. Jeder weiß, dass ich diese Woche arbeten ***gehen*** **konnte.**
Perf. Jeder weiß, dass ich diese Woche **habe** arbeten ***gehen*** **können.**
Plusq. Jeder weiß, dass ich diese Woche **hatte** arbeten ***gehen*** **können.**
Fut. I Jeder weiß, dass ich diese Woche **werde** arbeten **gehen können.**

Präs. *Bu hafta çalışmaya gidebildiğimi/gidebileceğimi herkes biliyor.*
Prät. *Bu hafta çalışmaya gidebildiğimi herkes biliyor.*
Perf. *Bu hafta çalışmaya gidebildiğimi herkes biliyor.*
Plusq. *Bu hafta çalışmaya gidebildiğimi/gidebilmiş olduğumu herkes biliyor.*
Fut. *Bu hafta çalışmaya gidebileceğimi herkes biliyor.*

Yan cümlelerde *Modalverb* olduğu zaman *Perfekt*, *Plusquamperfekt* ve *Futur I'de* yardımcı eylemler diğer eylemlerden önce söylenir.

Passiv cümlelerde *Modalverb* olmadığı zaman *Futur I*'de **werden** yardımcı eylemi diğer eylemlerden hem önce hem sonra söylenebilir. *Modalverb* olduğu zaman *Perfekt, Plusquamperfekt* ve *Futur I*'de **haben** ve **werden** yardımcı eylemleri diğer eylemlerden önce söylenir:

, dass die Tasche liegen gelassen werden **wird**.
, dass die Tasche **wird** liegen gelassen werden.
, dass die Tasche **hat** liegen gelassen werden **müssen**.
, dass die Tasche **wird** liegen gelassen werden **müssen**.

brauchen + zu

Akkusativ ile kullanılan **brauchen** eylemi bir cümlede ya tek başına ya da başka bir eylemle birlikte kullanılır. Bir cümlede tek başına kullanımı şöyledir:

brauchen	*bir şeye ihtiyacı olmak, ihtiyaç duymak, gerek olmak, gerek kalmak, bir şeyi gereksinmek*

Was brauchen Sie? — *Neye ihtiyacınız var?*
Ich **brauche** <u>einen Regenschirm</u>. — *Bir şemsiyeye ihtiyacım var.*

Cümle içinde başka bir eylemle birlikte kullanıldığında **zu + mastar** yapısıyla cümle oluşturulur. Ancak bu yapı, olumlu ya da olumsuz iki türlü anlam içerir.

Olumsuz anlam:

brauchen eylemiyle mastarlı yapı oluşturulurken bir şeyin yapılmasına gerek duyulmuyorsa, **nicht** ya da **kein** gibi olumsuzluk bildiren sözcükler kullanılır. Olumsuz anlamda, "birinin bir şeyi yapmasına gerek (ihtiyacı) olmaması, gerek duymaması, bir şeyi yapması gerekmemesi" gibi anlamlara gelir.

Präs. Ich **brauche** heute **nicht** viel **zu** <u>arbeiten</u>.
Bugün çok çalışmama gerek kalmıyor /yoktur.

Diğer zamanlar şöyle olur:

Prät. Ich **brauchte nicht** viel **zu** <u>arbeiten</u>.
Perf. Ich habe **nicht** viel **zu** <u>arbeiten</u> **brauchen**.
Plusq. Ich hatte **nicht** viel **zu** <u>arbeiten</u> **brauchen**.
Fut.I Ich werde **nicht** viel **zu** <u>arbeiten</u> **brauchen**.

Prät. *Çok çalışmama gerek kalmıyordu /yoktu.*
Perf. *Çok çalışmama gerek kalmadı.*
Plusq. *Çok çalışmama gerek kalmamıştı.*
Fut.I *Çok çalışmama gerek kalmayacak.*

Örneklere yakından bakılırsa, bu eylemin cümle içindeki kullanımı tarz eylemlerinkine (*Modalverben*) benzemektedir. Tarz eylemlerle birlikte kullanılan eylemler de mastar halinde oluyordu. Örnekler:

Ich **brauche** jetzt **nicht** <u>an</u>**zu**<u>rufen</u>. — *Şimdi telefon etmeme gerek yok.*
Wir **brauchen keine** Grammatik **zu** <u>lernen</u>. — *Gramer öğrenmemize gerek yok.*
Wir **brauchen** die Fehler **nicht zu verbessern.** — *Hataları düzeltmemize gerek yok.*

Soll ich die Regeln erklären?
Kuralları açıklamam gerekiyor mu / gerekir mi?

Nein, du **brauchst** die Regeln **nicht zu** erklären.
Hayır, kuralları açıklamana gerek yok.

Olumlu anlam:

Olumlu anlamda ise, **nur** ve **bloß** gibi sözcükler kullanılır ve sadece bir şeyin yapılması gerektiği belirtilir. Olumlu anlamda kullanıldığında "sadece bir şey yapması yeterli, kâfi" gibi anlamlara gelmektedir.

Sie **brauchen nur** deutsche Grammatik **zu** lernen.
Sadece Almanca grameri öğrenmeniz yeterli.

Er **braucht nur** das Auto **zu** versichern.
Onun sadece otomobili sigortalaması yeterli.

Ich **brauche nur** meinem Vater **zu** schreiben, wenn ich Geld brauche.
Paraya ihtiyacım olduğunda, sadece babama yazmam yeterli.

Sie **brauchen nur** eine Stunde auf uns **zu** warten.
Bizi sadece bir saat beklemeniz yeterli.

Bu yapı ile yan cümle oluşturulurken *Perfekt* ve *Plusquamperfek*'te **haben** yardımcı eylemi diğer eylemlerden önce söylenir. Diğer zamanlar da ise cümlenin sonunda yer alır:

, daß sie heute nicht **hat zu** kommen **brauchen**.

scheinen + zu

Bu eylem de bir önceki gibi, cümlede ya tek başına ya da başka bir eylemle birlikte kullanılır.

scheinen	*görünmek, ışık vermek, parıldamak*

Die Sonne **scheint** ins Zimmer.	*Güneş odaya giriyor / ışık veriyor.*
Die Sonne **scheint** jeden Tag.	*Güneş her gün parıldıyor.*
Das Licht **scheint** hell.	*Işık parıldıyor.*

Cümle içinde başka bir eylemle birlikte kullanıldığında **zu + mastar** yapısıyla cümle oluşturulur. Bu durumda "... gibi, ... gibi görünmek, -eceğe/-acağa benzemek, -ecek/acak gibi, galiba" gibi anlamlara gelir.

Es **scheint zu** regnen.
Yağmur yağacak gibi (görünüyor) / Yağmur yağacağa benziyor.

Der Professor **scheint** heute nicht mehr **zu** kommen.
Profesör bugün artık gelmeyecek gibi (görünüyor).

Die Schüler **scheinen** mit dem Lehrer zufrieden **zu** sein.
Öğrenciler öğretmenden memnun gibi görünüyor.

Tülay **scheint** krank **zu** sein.
Tülay hasta gibi.

Dieses Dorf **scheint** von der Umwelt vergessen worden **zu** sein.
Bu köy çevre / dış dünya tarafından unutulmuş gibi.

Dikkat edilirse bu eylemin cümle içindeki kullanımı da tarz eylemlerinkine *Modalverben*) benzemektedir. Tarz eylemlerle birlikte kullanılan eylemler de mastar halinde oluyordu.

pflegen + zu

pflegen	*birine/bir şeye bakmak, korumak, itina göstermek, iyi halde bulundurmak, yapmak, işemek, ilerlemesine hizmet etmek, danışmak, istirahate çekilmek*
sich pflegen	*kendine bakmak, bakım yapmak*
pflegen + zu	*bir şeyi yapmayı alışkanlık edinmek, yapmak, itiyadında bulunmak*

Die Schwester **pflegt** den Kranken ganz gut.
Hemşire hastaya çok iyi bakıyor.

In dieser Familie wird gute Musik **gepflegt.**
Bu ailede iyi müzik çalınır/dinlenir /müziğe önem verilir.

Ich habe einen **gepflegten** Garten.
Bakımlı bir bahçem var.

Das Kind **pflegte** spät ins Bett **zu** gehen.
Çocuk geç yatmayı alışkanlık edindi / haline getirdi.

Norbert **pflegte** zum Essen Wein **zu** trinken.
Norbert yemekte şarap içmeyi alışkanlık haline getirdi.
Yemekte hep şarap içerdi.

Er **pflegte zu** sagen.
o hep … derdi.

Wie man **zu** sagen **pflegt.**
Her zaman dendiği / söylendiği gibi

109- Verilen cümleleri *Perfekt*'e dönüştürünüz!

1. Ich helfe meiner Frau den Koffer tragen.
2. Ich höre die Kinder im Garten schreien.
3. Der Lehrer lässt einige Sätze diktieren.
4. Hörst du das Vieh in den Ställen brüllen?
5. Sie sehen den Dieb auf die Leiter steigen.
6. Weißt du Bescheid, wann wir in diesem Hotel übernachten dürfen?
7. Ließ er sich ein Hotelzimmer bestellen?
8. Lässt unser Nachbar das Auto reparieren?
9. Die Schüler lernen in der Schule lesen und schreiben.
10. Sie geht einmal in der Woche mit ihrer Mutter einkaufen.
11. Meine Tochter hilft ihrer Mutter das Bett machen.
12. Sein Sohn lernt Gitarre spielen.
13. Können Sie einen Teil der Baukosten finanzieren?
14. Ich muss mir einen schwarzen Anzug machen lassen.
15. Die Kinder müssen immer früh schlafen gehen.
16. Sie dürfen hier nicht stehen bleiben.
17. Der Arzt muss dem Kranken das Herz operieren.
18. Die Hausfrau will den Gästen das Frühstück bereiten.
19. Ich will Tennis spielen gehen.
20. Wir erfuhren, dass unser Direktor nach Kars versetzt werden soll.
21. Sie glaubten nicht, dass der Krieg ausbrechen kann.

110- Örneğe benzer şekilde cümleler oluşturunuz!

Ich nehme heute einen Regenschirm mit. (**nicht (kein) brauchen**, **nur brauchen**)
Du **brauchst** heute **keinen** Regenschirm mit**zu**nehmen.
Du **brauchst** heute **nur einen** Regenschirm mit**zu**nehmen.

1. Ich ziehe aus der Wohnung aus.
2. Wir haben den Hausbesitzer rechtzeitig informiert.
3. Er schreibt einen Aufsatz über die Lage der Behinderten in den armen Ländern.
4. Wir geben unsre Reisepläne auf.
5. Ich lasse meine Katze während der Reise bei meiner Nichte.
6. Sie spült jeden Tag das Geschirr.
7. Meine Mutter teilt das Essen aus.
8. Ich drücke auf den Knopf.

111- Örneğe benzer şekilde cümleler oluşturunuz!

Es regnet bald. (**scheinen zu**)
Es **scheint** bald **zu** regnen.

1. Er hat sich in Urlaub gut erholt.
2. Die Arbeiter sind sehr müde.
3. Das Flugzeug von Frankfurt hat Verspätung.
4. Alle Exemplare der Sprachzeitschrift sind schon ausverkauft.
5. Die Zuschauer im Stadion sind mit dem Spiel zufrieden.
6. Viele Hotels sind in diesem Sommer belegt.
7. Es schneit in einer Stunde.
8. Hans hat sich den Fuß verletzt.

DURUM BİLDİREN EDİLGEN ÇATI (*ZUSTANDSPASSIV*)

Durum bildiren edilgen çatı (*Zustandspassiv)* ile, olmuş, bitmiş bir işin son durumu belirtilir. Bu çatı, **sein** eylemi ve esas eylemin üçüncü halinden *Partizip Perfekt*) oluşur. Esas eylemin üçüncü hali cümlede belirteç gibi kullanılır ve bunlar genellikle geçişli eylemlerdir.

1. **sein**
2. Esas eylemin 3. hali Örneğin: **geschrieben**

Aktivsatz : Ich habe den Brief geschrieben. *Ben mektubu yazdım.*

Passivsatz : Der Brief ist von mir geschrieben worden. *Mektup tarafımdan yazıldı.*

Yukarıdaki iki cümlede mektubu yazma işinden bahsedilmektedir. Her iki cümlede de mektubu yazma işinin bittiği belirtilmektedir. Mektubu yazma işi bittikten sonra son durum *Zustandspassiv* ile ifade edilir. Kuşkusuz bir şeyin son durumunu belirtmek için son durumun nasıl olduğunu, yani bitip bitmediğini bilmek gerekir.

Zustandspassiv: Der Brief **ist geschrieben.** *Mektup yazılmış(tır) / durumda.*

Dikkat edilirse, **sein** yardımcı eylemi özneye göre çekilmekte ve esas eylemin üçüncü hali cümlenin en sonunda yer almaktadır. Ayrıca *Passiv* cümlelerde olduğu gibi, burada da cümlenin öznesi devamlı edilgen (*Passiv*) durumda olur. Örneğin burada özne olan *der Brief (*mektup) *Passiv* durumdadır, çünkü *mektup* yazmaz, o başkası tarafından yazılır.

Zustandspassiv'de iki zaman dilimi vardır. Şimdiki zamanda, yani şu anda gerçekleşen olaylar için şimdiki zaman dilimi (*Gegenwart*), geçmiş zamanda gerçekleşen olaylar için ise geçmiş zaman dilimi (*Vergangenheit*) alınır. Şimdiki zaman dilimi **Präsens**, geçmiş zaman dilimi ise **Präteritum** ile ifade edilir.

Şimdiki zaman dilimi	→ **Präsens**	: **-mış(tır), -mış durumda**	
Geçmiş zaman dilimi	→ **Präteritum**	: **-mış(tı), -mış durumdaydı**	
Şimdiki zaman dilimi	: Der Brief **ist** geschrieben		*Mektup yazılmıştır.*
Geçmiş zaman dilimi	: Der Brief **war** geschrieben.		*Mektup yazılmıştı.*

Das Auto **ist** noch nicht **repariert.** *Otomobil henüz tamir edilmemiştir.*

Das Formular **ist unterschrieben.** *Form imzalanmıştır.*

Dieser Roman **ist** ins Deutsche **übersetzt.** *Bu roman Almancaya çevrilmiştir.*

Das Taxi **war** längst **bestellt.** *Taksi çoktan çağrılmıştı.*

Das Licht **war** vor einer Stunde **ausgeschaltet.** *Işık bir saat önce söndürülmüştü.*

Die Fehler **waren** noch nicht **korrigiert.** *Hatalar henüz düzeltilmemişti.*

Mein Gepäck **war** damals **versichert.** *Bagajım o zaman sigortalanmıştı.*

112- Şimdiki ve geçmiş zaman dilimiyle *Zustandspassiv* oluşturunuz!

die Schuhe putzen

Ich wollte die Schuhe putzen, aber sie **sind/waren** schon **geputzt.**

1. die Treppe wischen
2. das Geschirr wegräumen
3. die Hemden bügeln
4. den Teppich saugen
5. das Licht ausschalten
6. mein Gepäck versichern
7. das Buch übersetzen
8. die Türen schließen.
9. die Blumen gießen
10. die Briefe unterschreiben
11. die Fahrkarten besorgen
12. das Abendessen zubereiten
13. Herrn Müller den Arm röntgen

113- Cümleleri *Zustandspassiv*'e dönüştürünüz!

1. Man hatte die Vase auf den Tisch gestellt.
2. In manchen Ländern werden die Geschäfte nachmittags geschlossen.
3. Das Büro war nur von 09.00 bis 14.00 Uhr geöffnet worden.
4. Sie hat den Schlüssel beim Hausmeister abgegeben.
5. Ich habe die Wohnung in der Ludwig-Straße vermietet.
6. Die Lehrerin hatte alle Fehler verbessert.
7. Wir haben alles erledigt.
8. Ich habe meine Kleider zur Reinigung gebracht.
9. Die Sicherungen waren vom Elektriker abgestellt worden.
10. Wir haben den benötigten Vorrat für dieses Jahr schon gesichert.

PARTİSİPLER (*PARTIZIPIEN*)

Partisipler* (*Partizipien*), eylemlerden türetilen sıfat, belirteç ve adlara denir. Sıfat görevi üstlendiklerinde **ortaç**, belirteç görevi üstlendiklerinde ise **ulaç** olarak adlandırılırlar.

Almancada iki türlü partisip vardır:

1. Partisip I : das Partizip Präsens / Partizip I Örneğin: **lachend**
2. Partisip II : das Partizip Perfekt / Partizip II Örneğin: **gerettet**

1. Partisip I

Partisip I, eylemlerin mastar haline **-d** eklenerek yapılır. Bu tür sözcükler sıfat, belirteç ya da ad olarak kullanılabilir ve *Aktiv* bir anlam içerir. Türkçede **-en, (-an); -ıcı (-ici, -ucu, -ücü); -ar (-er); -r (-ır,- ir, -ur, -ür); -erek**, **-arak** gibi eklerle yapılır. Örneğin sıfat ya da ad olduğu zaman **-en, (-an); -ıcı (-ici, -ucu, -ücü); -ar (-er)** ya da **-r (-ır,- ir, -ur, -ür)** belirteç olduğu zaman ise -**erek**, -**arak** olur.

lachen	→	lachen-**d**	: *gül-**en***
arbeiten	→	arbeiten-**d**	: *çalış-**an***
spielen	→	spielen-**d**	: *oyna-y-**an***
anstecken	→	anstecken-**d**	: *bulaşıcı*

Ad olarak kullanılması:

Partisip I'den adlar türetilebilir. Ad oldukları zaman büyük yazılır, **-e** eki getirilir ve hangi cinsiyete ait adın yerine kullanılıyorsa, o adın *Artikel*'ini alır. Türkçede **-en, (-an); -ıcı (-ici, -ucu, -ücü); -ar (-er); -r (-ır,- ir, -ur, -ür)** gibi eklerle yapılır.

der	Arbeitende	: *çalış**an** (erkek)*	**der**	Lachende	: *gül**en** (erkek)*
die	Arbeitende	: *çalış**an** (bayan)*	**die**	Lachende	: *gül**en** (bayan)*
die	Arbeitende**n**	: *çalış**anlar***	**die**	Lachende**n**	: *gül**enler***
	Arbeitende	: *çalış**anlar***		Lachende	: *gül**enler***

ein	Arbeitende**r**	: *bir çalış**an**, çalış**an** biri (erkek)*
eine	Arbeintende	: *bir çalış**an**, çalış**an** biri (bayan)*
ein	Lachende**r**	: *bir gül**en**, gül**en** biri (erkek)*
eine	Lachende	: *bir gül**en**, gül**en** biri (bayan)*

Partisip I'den türetilen adlar, zayıf çekime (*schwache Deklination*) göre çekilir.

Sıfat olarak kullanılması:

Sıfat olarak (*ortaç*) kullanıldıklarında, niteledikleri ad ile adın *Artikel*'i arasında yer alırlar.

---

* Almancadaki Partizip I ve II için Türkçedeki eşdeğer ekler şunlardır: -cı, -ci, -cu, -cü; -e, -a; -en, -an; -erek, -arak; -ecek, -acak;-eç, -aç; -ek, -ak; -elek, -alak; -em, -am; -enek, -anak; -esi, -ası; -dı, -di, -du, -dü; -dık, -dik, -duk, -dük; -gı, -gi, -gu, gü; -gın, -gin, -gun, -gün; -ık, -ik, -uk, -ük;-ken; -ınca,-ince, -unca, -ünce; -ıntı, -inti, -untu, -üntü; -ış, -iş, -uş, -üş; -ici, -ıcı, -ucu, -ücü; -meden, -madan; -mez, -maz; -me, -ma; -mış, -miş, -muş, -müş; -r, -ır, -ir, -ur, -ür; -ıp, -ip, -up, -üp; -sı, -si, -su, -sü.

Sıfat görevi üstlendikleri için sıfatların aldığı çekim eklerini aynen alırlar. Sıfat olarak kullanıldıklarında Türkçede **-en, (-an); -ıcı (-ici, -ucu, -ücü); -ar (-er)** ya da **-r(-ır,- ir, -ur, -ür)** gibi eklerle kullanılır.

der **kommend**-e Mann : *gel**en** adam*
die **arbeitend**-e Frau : *çalış**an** kadın*
das **spielend**-e Kind : *oynay**an** çocuk*
die **weinend**-en Kinder : *ağlay**an** çocuklar*
ein **schlafend**-er Fahrer : *uyuy**an** bir şoför*

Partisip I, *Aktiv* bir anlam içerir. Örneğin aşağıdaki örnekte Partisip I ile açıklanan *Mann* sözcüğü *Aktiv* haldedir, yani gülme işini bizzat o yapmaktadır.

der **lachend-e** Mann : *gül**en** adam*

Belirteç olarak kullanılması:

Belirteç (*ulaç*) olarak kullanıldığında çekime uğramaz. Türkçe **-erek**, **-arak** ya da **–mek**, **–mak suretiyle** gibi ek ve yapılarla kullanılır. Belirteç olduğu zaman, partisiple dile getirilen olay, cümledeki esas eylemle dile getirilen olay ile aynı anda gerçekleşmektedir. Örneğin aşağıdaki cümlede çocuk hem geliyor hem ağlıyor, yani *gelme* ve *ağlama* olayı aynı anda gerçekleşiyor.

Das Kind kommt **weinend**.	*Çocuk ağlay**arak** geliyor.*
Wie kommt das Kind?	*Çocuk nasıl geliyor?*
Das Kind kommt **und** weint **dabei**.	*Çocuk geliyor ve bu sırada ağlıyor.*

Örnekler:

Dieser Herr liest **sitzend** die Zeitung.	*Bu bey oturarak gazeteyi okuyor.*
Die alte Dame tanzt **lächelnd**.	*Yaşlı bayan gülümseyerek dans ediyor.*
Dieser Junge klatscht immer **schreiend**.	*Bu genç hep bağırarak alkışlıyor.*

2. Partisip II

Partisip II genellikle geçişli eylemlerin üçüncü halinden yapılır ve – bazı durumlar hariç - tamamen olmuş, bitmiş bir olayı dile getirir. Partisip I gibi, sıfat, belirteç ya da ad olarak kullanılabilir. Türkçede **-mış (-miş**, **-muş**, **-müş (olan))**; **-en**, **-an** ya da **-dık (-dik, -duk, -dük)** gibi eklerle ifade edilir.

retten	→	**gerettet**	: *kurtar-ıl-**mış**, kurtar-ıl-**an***
lesen	→	**gelesen**	: *oku-n-**muş**, oku-n-**an***
verletzen	→	**verletzt**	: *yarala-n-**mış**, yarala-n-**an**, yaralı*
übersetzen	→	**übersetzt**	: *çevr-il-**miş**, çevr-il-**en***
schreiben	→	**geschrieben**	: *yaz-ıl-**mış**, yaz-ıl-**an***
vergehen	→	**vergangen**	: *geç-**miş**, geç-**en***

Dikkat edilirde Partisip II'de edilgen (*Passiv*) bir anlam söz konusudur. Bu nedenle edilgen çatının **-ıl**, **-il**, **-ul**, **-ül**; **-ın**, **-in**, **-un**, **-ün**, **-n** gibi ekleri de yer almaktadır.

Ad olarak kullanılması:

Partisip II'den de adlar türetilebilir. Ad oldukları zaman yine Partisip I'de olduğu gibi büyük yazılır, **-e** eki getirilir ve hangi cinsiyete ait adın yerine kullanılıyorsa, o adın *Artikel*'ini alır. Türkçede **-en**, **-an**; **-mış**, **-miş**, **-muş**, **-müş** (**olan**) gibi eklerle ifade edilir:

der Gerettete : *kurtarıl**an**, kurtarıl**mış** olan (erkek)*
die Gerettete : *kurtarıl**an**, kurtarıl**mış** olan (bayan)*
die Geretteten : *kurtarıl**anlar**, kurtarıl**mış** olanlar*

ein Geretteter : *bir kurtarıl**an**, kurtarıl**an** biri, kurtarıl**mış** olan biri (erkek)*
eine Gerettete : *bir kurtarıl**an**, kurtarıl**an** biri, kurtarıl**mış** olan biri (bayan)*

das Geschriebene: *yazıl**an** şey, yazıl**mış** olan şey*

Adlar genellikle geçişli eylemlerden (*transitive Verben*) türetilir. Dikkat edilirse, yukarıda verilen adlar da geçişli eylemlerden türetilmiştir. Geçişli eylemlerden türetilen adlarda edilgen (*Passiv*) bir anlam söz konusudur ve edilgen çatının **-ıl**, **-il**, **-ul**, **-ül**; **-ın**, **-in**, **-un**, **-ün**, **-n** gibi ekleri yer alır. Az sayıdaki bazı adlar da geçişsiz (*intransitiv*) olan ve geçmiş zamanda **sein** yardımcı eylemiyle kullanılan eylemlerden türetilir. Ancak bu tür adlarda edilgen çatının eki yer almaz:

der Gekommene : *gel-**en**, gel-**miş** olan (erkek)*
die Gekommene : *gel-**en**, gel-**miş** olan (bayan)*
die Gekommenen : *gel-**enler**, gel-**miş** olanlar*

Partisip II ile oluşturulan bazı adlar sözlükte de yer alır:

der Verletzte : *yaralı (erkek)*
die Verletzte : *yaralı (bayan)*
die Verletzten : *yaralılar*

der Angestellte : *(ücretli) memur (erkek)*
die Angestellte : *(ücretli) memur (bayan)*

ein Verletzter : *bir yaralı (erkek)*
eine Verletzte : *bir yaralı (bayan)*

der Verlobte : *nişanlı (erkek)*
die Verlobte : *nişanlı (bayan)*

Partisip II'den türetilen adlar, zayıf çekime *(schwache Deklination)* göre çekilir.

Sıfat olarak kullanılması:

Sıfat olarak (*ortaç*) kullanıldıklarında, niteledikleri ad ile adın *Artikel*'i arasında yer alırlar. Sıfat görevi üstlendikleri için sıfatların aldığı çekim ekerini aynen alırlar. Sıfat olduklarında Türkçede **-en**, **-an**; **-mış -miş**, **-muş**, **-müş** (**olan**) gibi eklerle ifade edilir.

der **gerettet**-e Mann : *kurtarılan, kurtarılmış olan adam*
die **gerettet**-e Frau : *kurtarılan, kurtarılmış olan kadın*
das **gerettet**-e Kind : *kurtarılan, kurtarılmış olan çocuk*

die **gerettet**-en Menschen : *kurtarılan, kurtarılmış olan insanlar*
gerettet-e Menschen : *kurtarılan, kurtarılmış olan insanlar*

ein	**gerettet**-er	Mann	: *kurtarılan, kurtarılmış olan bir adam*
eine	**gerettet**-e	Frau	: *kurtarılan, kurtarılmış olan bir kadın*
ein	**gerettet**-es	Kind	: *kurtarılan, kurtarılmış olan bir çocuk*
der	**geschrieben**-e	Brief	: *yazılan mektup*
ein	**gekauft**-er	Wagen	: *satın alınan bir araba*
ein	**gelesen**-es	Buch	: *okunan bir kitap*
eine	**zerbrochen**-e	Vase	: *kırılan/kırık bir vazo*

Adlarda olduğu gibi, sıfatlar da genellikle geçişli eylemlerden (*transitive Verben*) türetilir. Örnek olarak verilen sıfatlar da geçişli eylemlerden türetilmiştir. Geçişli eylemlerden türetilen bu sıfatlar edilgen (*Passiv*) bir anlam içermektedir ve edilgen çatının **-ıl**, **-il**, **-ul**, **-ül**; **-ın**, **-in**, **-un**, **-ün**, **-n** gibi ekleri yer almaktadır. Bu nedenle niteledikleri adlar da edilgen (*Passiv*) durumdadır. Sıfatla nitelenen adlar söz konusu işi yapmamaktadır, başkası o işi yapmaktadır. Söz gelimi *der **gerettete** Mann* örneğinde *Mann* sözcüğü edilgen durumdadır. Kurtarma işini o yapmamaktadır, başkası onu kurtarmaktadır. Az sayıdaki bazı sıfatlar da, geçişsiz (*intransitiv*) olan ve geçmiş zamanda **sein** yardımcı eylemiyle kullanılan eylemlerden türetilir. Ancak bu tür adlarda edilgen bir anlam yoktur:

die **vergangene** Zeit : *geç-**en**, geç-**miş** olan zaman*
der **angekommene** Bus : *var-**an**, var-**mış** olan otobüs*

Dikkat edilirse açıklanan sözcükler aktif durumda, yani söz konusu olan olay (geçme, varma) Partisip I'deki gibi açıklanan sözcük tarafından yapılmaktadır. Örneğimizdeki *Zeit* ve *Bus* sözcükleri aktif durumdadır. Söz konusu olan işi onlar yapmaktadır.

Bu tür sıfatlarla dile getirilen olaylar olmuş, bitmiş ve geçmişte kalmıştır. Bu yapılar ilgi cümlesi (*Relativsatz*) biçiminde de ifade edilebilir. Bu gibi durumlarda ilgi cümlesi *Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt* gibi zamanlarla oluşturulur, çünkü bir işin olmuş, bitmiş olduğu bu zamanlarla belirtilir:

die **vergangene** Zeit : *geç**en** zaman* (geçme işi olmuş, bitmiş)
die Zeit, **die vergangen ist** : *geç**en** zaman* (Relativsatz)

Bu tür sıfatlarla dile getirilen olay şu anda yapılıyorsa, o zaman Partisip I ile yapılır:
die jetzt **vergehende** Zeit : *şimdi geç**en** zaman*
(geçme işi daha bitmemiş, şu anda devam etmekte)
die Zeit, **die** jetzt **vergeht** : *şimdi geç**en** zaman* (Relativsatz)

Belirteç olarak kullanılması:

Belirteç (*ulaç*) olarak kullanıldığında çekime uğramaz. Belirteç olarak Türkçeye farklı biçimlerde çevrilebilmektedir. Belirteç olduğu zaman, partisiple dile getirilen olay, cümledeki esas eylemle dile getirilen olaydan önce gerçekleşmektedir. Örneğin aşağıdaki cümlede *formu doldurma* işi, *alma* işinden önce gerçekleşmiştir.

Wir haben das Formular **ausgefüllt** bekommen.
Formu doldurulmuş olarak aldık.

Ich bekam das Paket **zugeschickt**.
Paket bana gönderildi.

Sie warten **verletzt** auf den Arzt.
Onlar yaralı (biçimde) doktoru bekliyor.

Man brachte sie **verletzt** ins Krankenhaus.
Onlar yaralı olarak hastahaneye götürüldü.

Ancak belirteç görevi üstlendiği zaman, bazen bitmemiş bir olay da açıklanabilir. Örneğin aşağıda verilen cümlelerde cümlelerin esas eylemiyle dile getirilen olay, belirteçle (Partisip II ile) dile getirilen olay ile aynı anda gerçekleşmektedir. Dikkat edilirse, belirteçlerdeki eylemler daha çok geşmiş zamanda **sein** yardımcı eylemiyle kullanılan eylemlerdir:

Der Vogel kommt **geflogen.** *Kuş uçarak geliyor.*
Klemens kommt **gelaufen.** *Klemens koşarak geliyor.*

Partisipli Yapılar

Partisip I ve Partisip II'nin sıfat olarak kullanılması partisipli yapılar *(Partizipialkons-truktionen)* olarak adlandırılır. Partisipler sıfat görevi üstlendikleri zaman, kendilerinden önce başka sözcükler de bulunabilir. Bu nedenle *Artikel* ile ad arasında yer alan sözcüklerin tümü partisipli (ortaçlı) yapıya ait olur. Partisipli yapıyla bir adın özellikleri açıklanır. İlgi cümleleri (*Relativsatz*) de bir adı açıkladıkları için partisipli bir yapı ilgi cümlesine dönüştürülebilir ya da tam tersi yapılabilir. Böyle bir durumda ikisinin anlamı da aynı olur.

Partisip I:

Das spielende Kind ist meine Tochter. ***Oynayan çocuk** benim kızımdır.*
Partisipli yapı

Das Kind, **das spielt**, ist meine Tochter. ***Oynayan çocuk** benim kızımdır.*
İlgi cümlesi

Partisipli yapılarda yer, zaman, neden vs. belirten sözcükler de bulunabilir. Yukarıdaki partisipli yapıyı bu açıdan şöyle genişletebiliriz:

Das seit einer Stunde im Garten spielende Kind ist meine Tochter.
Das Kind, **das seit einer Stunde im Garten spielt**, ist meine Tochter.
***Bir saatten beri bahçede oynayan çocuk** benim kızımdır.*

Partisip II:

Der gerettete Mann ist mein Onkel. ***Kurtarılan adam** benim amcamdır.*
Partisipli yapı

Der Mann, **der gerettet wurde**, ist mein Onkel. ***Kurtarılan adam** benim amcamdır.*
İlgi cümlesi

Yukarıdaki partisipli yapıyı şöyle genişletebiliriz:
Der vor zwei Tagen bei einem Sturm gerettete Mann ist mein Onkel.
Der Mann, **der vor zwei Tagen bei einem Sturm gerettet wurde**, ist mein Onkel.
***İki gün önce bir fırtınada kurtarılan adam** benim amcamdır.*

Dönüşlü bir eylemden (*reflexives Verb*) Partisip I oluşturulurken **sich** dönüşlü adılı (*Reflexivpronomen*) da alınır, ancak Partisip II oluşturulurken **sich** yer almaz:

Das **sich nähernde** Schiff ist sehr groß.
Yaklaşan gemi çok büyük.

Das **sich** über das Geschenk **freuende** Kind dankt seiner Mutter.
Hediyeye sevinen çocuk annesine teşekkür ediyor.

die **sich** mit der Arbeit **beschäftigenden** Menschen	*işle meşgul olan insanlar*
die **beschäftigten** Menschen	*meşgul (olan) insanlar*

Sıfat görevi üstlenen partisipli *(ortaçlı)* yapıları ilgi cümlesine dönüştürebildiğimize göre, normal sıfatların bulunduğu yapıları da ilgi cümlesine dönüştürebiliriz:

Die **höfliche** Dame begrüßt die Gäste.
Kibar bayan misafirleri selamlıyor.

Die Dame, **die höflich ist**, begrüßt die Gäste.
Kibar (olan) bayan misafirleri selamlıyor.

Şimdi Partisip I ve Partisip II'li yapıları yakından inceleyelim.

a- Partisip I'li Yapılar

Daha önce de belirtildiği gibi, Partisip I sıfat olarak kullanıldığında *Aktiv* bir anlam içerir, yani Partisip I ile dile getirilen olay bizzat açıklanan ad tarafından yapılmaktadır. Dolayısıyla Partisip I yapısı ilgi cümlesine dönüştürülürken *Aktiv* bir cümle olarak dönüştürülür. Örneğin aşağıdaki örnekte *ağlama* işini bizzat açıklanan *kadın* yapmaktadır. Bu nedenle partisiple açıklanan bu sözcük *Aktiv* durumdadır.

Die **weinende** Frau ist sehr arm. *Ağlayan kadın çok yoksuldur.*
Partisipli yapı

Die Frau, die weint, ist sehr arm. *Ağlayan kadın çok yoksuldur.*
Aktivsatz

Der gerade **kommende** Herr ist mein Nachbar.
Partisipli yapı

Şu an(da) gelen bey benim komşumdur.

Der Herr, der gerade kommt, ist mein Nachbar.
Aktivsatz

Şu an(da) gelen bey benim komşumdur.

Partisipli yapının bulunduğu bir cümlede bütün zamanlar yer alabilir:

Präs.	Der lachende Mann **hilft** uns.	*Gülen adam bize yardım **ediyor /eder**.*
Prät.	Der lachende Mann **half** uns.	*Gülen adam bize yardım **ediyordu/etti**.*
Perf.	Der lachende Mann **hat** uns **geholfen.**	*Gülen adam bize yardım **etti**.*
Plusq.	Der lachende Mann **hatte** uns **geholfen.**	*Gülen adam bize yardım **etmişti**.*
Fut.I	Der lachende Mann **wird** uns **helfen.**	*Gülen adam bize yardım **edecek**.*

Partisip I yapısı ile genel olarak şu anda gerçekleşen olaylar ifade edilir. Bu nedenle partisipli yapı, bir ilgi cümlesine normal olarak şimdiki zaman *(Präsens)* ile dönüştürülür. Ancak partisipli yapı bazen geçmiş zamanlarla da bir ilgi cümlesine dönüştürülebilir. Partisipli yapıyı bir ilgi cümlesine dönüştürürken ilgi cümlesi ile temel cümledeki zaman aynı ya da farklı olabilir. Bunu, ifade edilen olayın öncelik ya da sonralık sırası belirler. Burada önemli olan Partisip I ile dile getirilen olayın ne zaman gerçekleştiğidir. Eğer olay geçmiş zamanda gerçekleşmişse geçmiş zamanla, şu anda gerçekleşiyorsa şimdiki zaman ile açıklanır:

Der **lachende** Mann lebt in Deutschland. *Gülen adam Almanya'da yaşıyor.*

Prtisipli bu yapıyı ilgi cümlesi biçiminde ifade etmek istediğimiz zaman, ilgi cümlesinin zamanı genel olarak Präsens olur:

Präs. : Der Mann, der **lacht**, lebt in Deutschland. (adam şu an **gülüyor**)

Ancak bazen Partisip I yapısı geçmiş zamanla ilgili olabilir. Bu gibi durumlarda Partisip I yerine ilgi cümlesi *(Relativsatz)* tercih edilir ve ilgi cümlesi geçmiş zamanlarla ifade edilir. Bazı durumlarda Partisip I yapısı geniş bir zaman dilimini kapsar. Örneğin zamandan bağımsız anlatımlarda ya da zamanla ilgili sözcüklerin yer almadığı durumlarda:

Die fröhlich **lachenden** Menschen sind nicht immer glücklich.
Neşeli gülen insanlar her zaman mutlu değildir.

Ayrıca gelecek zaman ile ifade edilen ilgi cümleleri Partisip I ile söylenmez:
Ich kenne die Gäste, die morgen **kommen werden**, seit langem.
Yarın gelecek olan misafirleri çoktandır tanıyorum.

Sonuç olarak tekrar belirtmek gerekirse, Partisip I yapısı daha çok yüksek Almanca ile yazılan metinlerde yer alır. Özellikle konuşma dilinde, bu yapı yerine ilgi cümlesi tercih edilir.

Partisip I ile ilgili örnekler:
Der den ganzen Tag im Garten arbeitende **Gärtner** ist sehr müde.
Der Gärtner, **der** den ganzen Tag im Garten arbeitet, ist sehr müde.
Bütün gün bahçede çalışan bahçıvan çok yorgundur.

Die gerade von der Schule kommenden **Schüler** werden Fußball spielen.
Die Schüler, die gerade von der Schule kommen, werden Fußball spielen.
Şu anda okuldan gelen öğrenciler top oynayacak.

Das seit einer Stunde im Park weinende **Kind** hat sein Spielzeug verloren.
Das Kind, das seit einer Stunde im Park weint, hat sein Spielzeug verloren.
Bir saatten beri parkta ağlayan çocuk oyuncağını kaybetti.

b- Partisip II'li Yapılar

Partisip II sıfat olarak kullanıldığında -bazı özel durumlar hariç- genel olarak edilgen *(Passiv)* bir anlam içerir, yani Partisip II ile dile getirilen olay, açıklanan ad tarafından değil, başkası tarafından yapılmaktadır. Açıklanan ad *Passiv* durumdadır. Dolayısıyla Partisip II ya-

pısı ilgi cümlesine *Passiv* bir cümleyle dönüştürülür. Örneğin aşağıdaki örnekte *davet etme* işini, açıklanan *misafir* değil, başkası yapmaktadır. Bu nedenle partisiple açıklanan bu sözcük *Passiv* durumdadır, çünkü davet edilen bizzat kendisidir.

Der **eingeladene** Gast ist nicht gekommen.
Partisipli yapı

Davet edilen misafir gelmedi.

Der Gast, der eingeladen worden ist, ist nicht gekommen.
Passivsatz

Davet edilen misafir gelmedi.

Partisipli yapıda **sein** yardımcı eylemiyle kullanılan geçişsiz bir eylem *(intransitive Verben)* söz konusu ise, partisipli yapı ilgi cümlesine *Aktiv* cümle biçiminde dönüştürülür:

Die **vergangene** Zeit war sehr schön. *Geçen zaman çok güzeldi.*
Partisipli yapı

Die Zeit, die vergangen ist, war sehr schön. *Geçen zaman çok güzeldi.*
Aktivsatz

Partisipli yapının bulunduğu bir cümlede bütün zamanlar yer alabilir:

Präs. : Der eingeladene Gast **kommt** nicht.
Davet edilen misafir ***gelmiyor/gelmez***.

Prät. : Der eingeladene Gast **kam** nicht.
Davet edilen misafir ***gelmiyordu/gelmedi.***

Perf. : Der eingeladene Gast **ist** nicht **gekommen.**
Davet edilen misafir ***gelmedi***.

Plusq. : Der eingeladene Gast **war** nicht **gekommen.**
Davet edilen misafir ***gelmemişti***.

Fut.I : Der eingeladene Gast **wird** nicht **kommen.**
Davet edilen misafir ***gelmeyecek***.

Partisip II ile normal olarak olmuş, bitmiş bir olay dile getirildiği için ilgi cümlesi *Präteritum, Perfekt* ya da *Plusqumperfekt* gibi geçmiş zamanlarla açıklanır. İlgi cümleleri ya *Passiv* ya *Zustandspassiv* ya da *Passiv* anlam içeren *Aktiv* cümlelerle oluşturulur.

Der **gefundene** Schlüssel gehört meiner Tante. *Bulunan anahtar teyzeme ait.*

Partisipli bu yapıyı ilgi cümlesi biçiminde ifade etmek istediğimiz zaman, ilgi cümlesinin zamanları aşağıdaki gibi olabilir:

Passivsatz

Prät. : Der Schlüssel, der **gefunden wurde**, gehört meiner Tante.
Perf. : Der Schlüssel, der **gefunden worden ist**, gehört meiner Tante.
Plusq. : Der Schlüssel, der **gefunden worden war**, gehört meiner Tante.

Zustandspassiv

Der Schlüssel, der **gefunden ist**, gehört meiner Tante.

Der Schlüssel, der **gefunden war**, gehört meiner Tante.

Aktivsatz

Prät. : Der Schlüssel, den man **fand**, gehört meiner Tante.

Perf. : Der Schlüssel, den man **gefunden hat**, gehört meiner Tante.

Plusq. : Der Schlüssel, den man **gefunden hatte**, gehört meiner Tante.

Yukarıda verilen bütün ilgi cümlelerinin anlamı aynıdır ve Türkçeye, *Bulunan anahtar teyzeme ait* biçiminde çevrilir.

Partisipli yapıda **sein** yardımcı eylemiyle kullanılan geçişsiz bir eylem söz konusu ise, o zaman ilgi cümlesine *Aktiv* cümle biçiminde dönüştürülür. Ancak işin olup bittiğini belirtmek için yine geçmiş zamanlar alınır:

Die **gekommenen** Gäste sind sehr höflich. *Gelen misafirler çok kibar.*

Aktivsatz

Prät. : Die Gäste, die **kamen**, sind sehr höflich.

Perf. : Die Gäste, die **gekommen sind**, sind sehr höflich.

Plusq. : Die Gäste, die **gekommen waren**, sind sehr höflich.

İlgi cümlelerinin yer aldığı bütün bu cümlelerin anlamı aynıdır ve Türkçeye, *Gelen misafirler çok kibar* biçiminde çevrilir.

Partisip II'li yapılar ilgi cümlesine bazen *Passiv Präsens* ile dönüştürülür . Örneğin şu anda yapılan ya da zamandan bağımsız olarak anlatılan ve *Passiv* anlam içeren olayların açıklanması söz konusu olduğunda:

Die Zahl **der** noch heute gesprochenen **Sprachen** wurde noch nicht genau festgestellt.

Die Zahl der Sprachen, die noch heute in Afrika **gesprochen werden**, wurde noch nicht genau festgestellt.

Afrika'da hâlâ bugün konuşulan dillerin sayısı daha tam olarak saptanamadı.

Die nicht mehr beachteten **Gesetze** muss man ändern.

Die Gesetze, die nicht mehr **beachtet werden**, muss man ändern.

Artık uyulmayan kanunların değiştirilmesi gerekir.

Die zur Zeit in Izmir durchgeführten **Grabungen** geben uns Einblicke in die alten Kulturen.

Die Grabungen, die zur Zeit in Izmir **durchgeführt werden**, geben uns Einblicke in die alten Kulturen.

Şu anda İzmir'de yürütülen kazı çalışmaları bize eski kültürleri tanıma olanağı sağlamaktadır.

Partisip II ile ilgili örnekler:

Das von meiner Mutter gekaufte **Geschenk** ist sehr schön.

Das Geschenk, das von meiner Mutter gekauft wurde, gefällt mir sehr.

Annem tarafından satın alınan hediye çok hoşuma gidiyor.

Den vor einem Jahr vom Türkischen ins Deutsche übersetzten **Roman** konnte man nicht finden.

Der Roman, **der** vor einem Jahr vom Türkischen ins Deutsche übersetzt worden ist, konnte man nicht finden.

Bir yıl önce Türkçeden Almancaya çevrilen roman bulunamadı.

Das noch nicht reparierte **Auto** konnte nicht verkauft werden.

Das Auto, **das** noch nicht repariert ist, konnte nicht verkauft werden.

Henüz tamir edilmeyen otomobil satılamadı.

Gestern angekommene **Gäste** leben in der Hauptstadt.

Gäste, **die** gestern angekommen sind, leben in der Hauptstadt.

Dün gelen misafirler başkentte yaşıyor.

Die vergangene **Zeit** nennt man Vergangenheit.

Die Zeit, **die** vergangen ist, nennt man Vergangenheit.

Geçen zamana mazi denir / derler.

Partisipli Cümleler

Partisip I ve Partisip II belirteç olarak kullanıldıklarında kendilerinden önce başka sözcükler yer alabilir. Bu durumda partisipli bir cümle *(Partizipialsatz)* şeklini alırlar. Bir yan cümle biçiminde oluşturulan bu yapılarda, partisipli sözcük genellikle sonda yer alır. Partisipli cümleler temel cümledeki özneyle ilgili açıklamalarda bulunur ve yeri değişkendir. Temel cümlenin başında, sonunda ya da içinde yer alabilirler. Partisipli cümleler virgül ile temel cümleden ayrılır. Ancak sadece partisipli sözcük olduğu zaman temel cümleden virgül ile ayrılmazlar.

a- Partisip I ile Oluşturulan Cümleler

Partisip I ile oluşturulan cümlede dile getirilen olay ile temel cümlede dile getirilen olay aynı anda olmaktadır. Örneğin aşağıdaki cümlede *salonu terk etme* olayı ile *tartışma* olayı aynı anda gerçekleşmektedir.

Die Politiker verließen den Saal. Sie diskutierten die schlechte Lage des Landes.

Politikacılar salonu terk etti. Onlar ülkenin kötü durumunu tartışıyordu.

Die schlechte Lage des Landes **diskutierend**, verließen die Politiker den Saal.

Die Politiker verließen, die schlechte Lage des Landes **diskutierend**, den Saal.

Politikacılar ülkenin kötü durumunu tartışarak salonu terk etti.

Sadece partisipli sözcük olduğu zaman temel cümleden virgül ile ayrılmaz.

Die Politiker verließen **diskutierend** den Saal.

Diskutierend verließen die Politiker den Saal.

Die Politiker verließen den Saal **diskutierend.**

Politikacılar tartışarak salonu terk etti.

Die Studenten gingen in die Universität. Sie dachten an die Prüfung.
An die schwierige Prüfung **denkend**, gingen die Studenten in die Universität.
Die Studenten gingen, an die schwierige Prüfung **denkend**, in die Universität.
Öğrenciler sınavı düşünerek üniversiteye gitti.

Ich zeigte ihnen meine Villa. Ich wies auf den Wert hin.
Auf den Wert **hinweisend**, zeigte ich ihnen meine Villa.
Ich zeigte ihnen, auf den Wert **hinweisend**, meine Villa.
Değerine işaret ederek onlara villamı gösterdim.

b- Partisip II ile Oluşturulan Cümleler

Diese Maschine leistet die Arbeit vieler Menschen. Sie wird von einem Menschen sitzend gesteuert.
Von einem Menschen sitzend **gesteuert**, leistet diese Maschine die Arbeit vieler Menschen.
Diese Maschine leistet, von einem Menschen sitzend **gesteuert**, die Arbeit vieler Menschen.
Bu makina, bir insan tarafından oturularak idare edilmek suretiyle birçok insanın yapacağı işi yapar/yapıyor.

Die Studenten begannen das neue Semester. Sie haben sich erholt und gut vorbereitet.
Erholt und gut **vorbereitet**, begannen die Studenten das neue Semester.
Die Studenten begannen, erholt und gut **vorbereitet**, das neue Semester.
Öğrenciler dinlenmiş ve iyi hazırlanmış biçimde yeni yarıyıla başladılar.

Der alte Mann wanderte nach Amerika aus. Von allen Verwandten ist er verlassen worden.
Von allen Verwandten verlassen, wanderte der alte Mann nach Amerika aus.
Yaşlı adam bütün akrabaları tarafından terkedilmiş olarak / biçimde Amerika'ya göç etti.

In Berlin **angekommen**, begaben sich die ausländischen Delegationen in das reservierte Hotel.
Berlin'e varan yabancı heyetler yer ayrılan otele gittiler.

Die wilden Tiere liefen, von dem Schuß **aufgeschreckt**, in den Wald zurück.
Yabani hayvanlar, silah sesinden çok korkmuş/ürkmüş bir biçimde tekrar ormanın içine kaçtı.

Sadece partisipli sözcük olduğu zaman temel cümleden virgül ile ayrılmaz.
Der weltbekannte Schriftsteller liegt hier **begraben**.
Dünyaca ünlü yazar burada yatıyor.

Dieses Gerät funktioniert **garantiert**.
Bu cihaz garanti çalışır / iş görür.

114- İlgi cümlelerini (*Relativsätze*) partisipli yapılara (*Partizipialkonstruktionen*) dönüştürünüz! (Partizip I ve Partizip II)

Der Hausherr, **der uns gestern eingeladen hat**, war sehr nett und freundlich.

Der **uns gestern einladende** Hausherr war sehr nett und freundlich.

1. Die japanischen Touristen, **die das Archäologische Museum besichtigt haben**, setzten ihre Reise fort.
2. Mein Sohn, **der an der Universität Ankara studiert**, wird nach fünf Jahren promovieren.
3. Das Kind, **das sich über das Geschenk freut**, hat heute den Geburtstag.
4. Dieser weltberühmte Autor hat ein Theaterstück, **das das Publikum überrascht hat**, geschrieben.
5. Die Studenten, **die die schriftliche Prüfung nicht bestehen**, werden zur mündlichen Prüfung nicht zugelassen.
6. Die Türkei ist ein großes Mosaik, **das sich von verschiedenartigen Traditionen zusammensetzt.**
7. Die Menschen, **die sich aufregen**, dürfen nicht daran teilnehmen.
8. Dieses Gerät hat eine hohe Aufnahmequalität, **die bisher noch nicht erreicht wurde.**
9. Das ist ein seltsamer Rekord, **der seit 40 Jahren nicht mehr erreicht worden ist.**
10. Die Villa, **die vor wenigen Tagen gekauft wurde**, liegt in einer schönen Landschaft.
11. Dieser Fotoapparat wird wegen seiner Aufnahmequalität, **die von allen anerkannt wird**, viel gekauft.
12. Wie heißt der Kranke, **der vorhin vom Arzt behandelt worden ist?**
13. Die Maschinen, **die im letzten Jahrhundert zur Herstellung von Waren verwendet wurden**, sind jetzt altmodisch.
14. Bringen Sie die Reisenden, **die eben angekommen sind**, zum Reisebüro!
15. Der Bus, **der gerade ankommt**, hat wenige Fahrgäste.
16. Er hat sich in einen Vogel, **der immer flog**, verwandelt.
17. Die Zeit, **die vergangen ist**, nennt man Vergangenheit.

115-Partisipli yapıları (*Partizipialkonstruktionen*) ilgi cümlelerine (*Relativsätze*) dönüştürünüz!

Die **seit einer Stunde im Sessel sitzende** Frau kommt aus Bonn.

Die Frau, **die seit einer Stunde im Sessel sitzt**, kommt aus Bonn.

1. Die **bei solcher Arbeit häufig auftretende** Krankheit konnte nicht bekämpft werden.
2. Haben Sie die **die Spuren der Gangster verfolgenden** Spürhunde gesehen?
3. Die **im nächsten Schnellzug sitzenden** Menschen wurden rechtzeitig gerettet.
4. Mein **im Krieg verletztes** Bein ist amputiert worden.
5. Man hat ein Bild der **1944 durch den Bombenangriff zu 90% zerstörten** Stadt gefunden.

6. Es gelang dem Beamten im letzten Augenblick, dem **sich mit großer Geschwindigkeit der gefährlichen Stelle nähernden** Schnellzug ein Zeichen zu geben.
7. Die **den an Tuberkulose erkrankten Patienten helfenden** Medikamente werden ständig weiterentwickelt.
8. Man brachte ein **in einem Graben gefundenes 2000 Jahre altes** Skelett ins Museum.
9. Ein **durch Immatrikulation in die Universität aufgenommener** Student ist verpflichtet, sich ärztlich untersuchen zu lassen.
10. Ein **seit einem Jahr in einer Druckerei arbeitender**, **junger** Mann stand vor Gericht.
11. Ich habe gestern meinen **seit drei Jahren in Deutschland studierenden** Freund getroffen.
12. Jeder **an der Universität immatrikulierte** Student soll sich innerhalb einer bestimmten Zeit zurückmelden.
13. Die **im Vorderen Orient durchgeführten** Grabungen geben uns Einblicke in die alten Kulturen.
14. Diese **beim ersten Überblick besonders ins Auge fallenden** Tatsachen können nicht unbeachtet bleiben.
15. Die Zahl der **noch heute gesprochenen** Sprachen Afrikas ist natürlich sehr groß.

116- Örnekteki gibi partisipli cümleler(*Partizipialsätze*) oluşturunuz!

Die junge Dame öffnete die Tür.(Sie zitterte am ganzen Körper.)

Am ganzen Körper zitternd, öffnete die junge Dame die Tür.

1. Es handelt sich um eine leichte Grammatik.
   (Wenn man von Ausnahmefällen absieht.)
2. Mein Nachbar wanderte nach Australien aus.
   (Von allen Freunden und Verwandten ist er verlassen worden.)
3. Der Ministerpräsident beeilte sich zum Rednerpult.
   (Er wurde von Fotografen umringt.)
4. Die Studenten begannen das neue Semester.
   (Sie haben sich erholt und gut vorbereitet.)
5. Der lügende Politiker sprach zwei Stunden lang.
   (Er wurde ständig von Beifall unterbrochen.)
6. Der Vorgang sieht so aus.
   (Wenn man ihn graphisch darstellt.)
7. Die Ärzte haben das Krankenzimmer verlassen.
   (Sie diskutierten laut über die Krankheit.)
8. Lawinen entstehen meistens um die Mittagszeit.
   (Sie werden vorwiegend durch Erwärmung hervorgerufen.)

9. Diese Maschine leistet die Arbeit vieler Menschen.
(Sie wird von einem Menschen sitzend gesteuert.)
10. Die protestierenden Menschen gingen zum Gericht.
(Sie waren von ihrem Recht überzeugt.)

117- Örneğe benzer şekilde cümleler oluşturunuz!

Der Junge kommt **lachend.**

Der Junge kommt und **lacht dabei.**

1. Der Vater teilt **sich freuend** die Geburt seines Sohnes mit.
2. Der Redner antwortete **kopfschüttelnd.**
3. Der Vorsitzender nickte **zustimmend.**
4. Der arme Mann sah sich **suchend** um.
5. Meine Frau bügelt die Hemden **singend.**
6. Der Hausherr zeigt **lächelnd** dem Besucher seine Bildersammlung.

HABEN + ZU VE SEIN + ZU YAPILARI

haben + zu

haben + zu:	*bir şeyi yapmak zorunda olmak, yapması gerekmek, -meli / -malı, yapmaya izinli olmamak* (**müssen**, **sollen**, **nicht dürfen**)

Bu yapı ile kurulan cümleler *Aktiv* cümlelerdir, yani cümlenin öznesi etken *(Aktiv)* haldedir ve cümlede söz konusu olan işi kendisi yapmaktadır. Bu tür cümleler **müssen**, **sollen**, **nicht dürfen** gibi tarz eylemlerin *(Modalverben)* anlamlarını içerir. Daha önce de bilindiği gibi, **zu**'dan sonra yer alan eylemler mastar halinde *(in Infinitivform)* olur.

Du **musst** deine Hausaufgabe machen. *Ev ödevini yapmalısın.*
Du **hast** deine Hausaufgabe **zu** machen. *Ev ödevini yapmalısın.*

Jeder **muss** seine Pflicht tun. *Herkes görevini yapmalı.*
Jeder **hat** seine Pflicht **zu** tun. *Herkes görevini yapmalı.*

Die Reisenden **müssen** an der Grenze ihre Pässe vorzeigen.
Die Reisenden **haben** an der Grenze ihre Pässe vor**zu**zeigen.
Seyahat edenler sınırda pasaportlarını göstermek zorundadır.

Dikkat edilirse, cümlelerin özneleri *Aktiv* durumdadır, yani cümlede geçen olayı bizzat onlar yapmaktadır. Ayrıca *Modalverb*'lerin bulunduğu cümleler ile **haben** + **zu** ile yapılan cümlelerin anlamları aynıdır.

sein + zu

sein + zu :	1. *Bir şeyin yapılabilmesi* **können**)
	2. *Bir şeyin yapılmasının zorunlu, gerekli olması, -meli / -malı, yapılmasına izin verilmemesi* (**müssen**, **sollen**, **nicht dürfen**)

Bu yapı ile kurulan cümleler *Passiv* cümlelerdir, yani cümlenin öznesi edilgen*(Passiv)* haldedir ve cümlede söz konusu olan işi kendisi yapmamaktadır. Bu tür cümleler ya **können** ya da **müssen**, **sollen**, **nicht dürfen** gibi tarz eylemlerin *(Modalverben)* anlamlarını içerir. Bu yapıda hangi anlamın yer aldığını ya cümlenin geçtiği bağlamdan ya da cümledeki sözcüklerden çıkarabiliriz.

Diese Handschrift **kann** nicht gelesen werden.
Diese Handschrift **ist** nicht **zu** lesen.
Bu el yazısı okunamıyor.

Diese Handschrift **muss** sofort gelesen werden.

Diese Handschrift **ist** sofort **zu** lesen.

Bu el yazısının derhal okunması lazım.

Bu el yazısı derhal okunmak zorunda.

Der Ausweis **ist** vor**zu**zeigen.

Kimlik göstermek zorunludur.

Yukarıdaki örnek cümlelerde görüldüğü gibi, cümlelerin özneleri *Passiv* durumdadır, yani cümlede geçen olayı onlar değil başkası yapmaktadır. Ayrıca dikkat edilirse *Modalverb* bulunan cümleler ile **sein + zu** ile yapılan cümlelerin anlamları aynıdır.

sein + zu yapısında **können** anlamı, yani *bir şeyin olabilirliği, yapılabilirliği* anlamı varsa, o zaman bu yapının anlamını aşağıda verilen diğer yapılarla da ifade edebiliriz. Örneğin aşağıdaki cümlelerin tümünde **können**, yani *bir şeyin olabilirliği, yapılabilirliği* anlamı vardır ve hepsi de edilgen *(Passiv)* anlam içermektedir. Bütün bu cümleleri **sein + zu** yapısıyla ifade edebiliriz ve hepsinin anlamı aynı olur. Dolayısıyla bu tür cümleler birbirine dönüştürülebilir:

	können	
1.	Dieses Problem **ist zu** lösen.	**(sein + zu + mastar** yapı)
2.	Dieses Problem **kann gelöst werden**.	**(können** ile *Passiv* cümle)
3.	**Man kann** dieses Problem lösen.	**(man** ve **können** ile *Aktiv* cümle)
4.	Dieses Problem **ist lösbar.**	**(sein + -bar, -lich** yapısı)
5.	Dieses Problem **lässt sich** lösen.	**(sich lassen + mastar** yapı)
	Bu problem çözülebilir.	

-bar ya da **-lich** ile biten belirteçler eylemin mastar eki atılarak yapılır. Örneği *mach-**bar**, programmier-**bar***. Ancak bazen araya eklerin alındığı ve kurala uymayan durumlar da söz konusu olabilir. Örneğin les-er-**lich**.

Dieser Roman **ist zu** lesen.

Bu roman okunabilir.

Dieser Roman **kann gelesen werden.**

Bu roman okunabilir.

Man kann diesen Roman lesen.

Bu roman okunabilir.

Dieser Roman **ist lesbar**.

Bu roman okunabilir.

Dieser Roman **lässt sich** lesen.

Bu roman okunabilir.

Die Teile der Maschine **sind** aus**zu**tauschen.
Makinanın parçaları değiştirilebilir.

Die Teile der Maschine **können ausgetauscht werden**.
Makinanın parçaları değiştirilebilir.

Man kann die Teile der Maschine austauschen.
Makinanın parçaları değiştirilebilir.

Die Teile der Maschine sind **austauschbar.**
Makinanın parçaları değiştirilebilir.

Die Teile der Maschine **lassen sich** austauschen.
Makinanın parçaları değiştirilebilir.

Yukarıda görüldüğü gibi, birinci ve ikinci örnekte yer alan cümlelerde anlam aynıdır. Diğer bir anlatımla, farklı yapılarda oluşturulan cümleler aynı anlama gelmektedir.

sein + zu yapısında **müssen**, **sollen**, **nicht dürfen** anlamı, yani *bir şeyin yapılmasının zorunlu, gerekli olması, yapılmasına izin verilmemesi* anlamı varsa, aşağıdaki gibi de yapılabilir. Örneğin aşağıda verilen cümlelerin tümünde **müssen**, yani *bir şeyin yapılmasının zorunlu, gerekli olması* anlamı vardır ve hepsi de edilgen (*Passiv*) anlam içermektedir. Bu cümleleri **sein + zu** yapısıyla ifade edebiliriz ve hepsinin anlamı aynıdır. Dolayısıyla bu tür cümleler birbirine dönüştürülebilir:

müssen

1. Dieses Problem **ist** sofort **zu** lösen. (**sein + zu + mastar** yapı)
2. Dieses Problem **muss** sofort **gelöst werden**. (**müssen** ile *Passiv* cümle)
3. **Man muss** dieses Problem sofort lösen. (**man** ve **müssen** ile *Aktiv* cümle)
   Bu problem derhal çözülmeli.

118- *haben + zu* ya da *sein+zu* yapısıyla cümle oluşturunuz!

1. Diese Tiere kann man nicht mehr retten.
2. Da kann man nichts machen.
3. Man kann dieses Wort nicht verstehen.
4. Jeder muss seine Pflicht tun.
5. Die Türen des Busses müssen während der Fahrt geschlossen bleiben.
6. Man kann viele Sätze einer Fremdsprache nicht wörtlich übersetzen.
7. Wir müssen an der Universität viel lernen.
8. Der Zollbeamte muss das Gepäck der Reisenden untersuchen.
9. Antennen müssen sofort installiert werden.
10. Seine Schrift ist nicht leserlich.
11. Das Motoröl musste nach einer bestimmten Anzahl von Kilometern erneuert werden.
12. Die Kunden können höflich bedient werden.
13. Manche Batterien lassen sich nicht wieder aufladen.
14. Diese Handtasche ist nicht verschließbar.
15. Kann man den Salat waschen?
16. Ist dieses Gerät reparierbar?
17. Dieser Videorecorder lässt sich programmieren.

ULAÇ (GERUNDIVUM)

Ulaç ya da *bağ*-eylem (*das Gerundivum*), **zu + Partisip I** yapısıyla oluşturulan ve edilgen (*Passiv*) anlam içeren bir sıfat biçimidir:

zu + Partisip I → zu machen-d

Bir şeyin *yapılabilirliğini* ya da *yapılması gerektiğini* ifade eden bu yapı ya **können** ya da **müssen**, **sollen** gibi *Modalverb*'lerin anlamını içerir.

zu + Partisip I :	1. *Bir şeyin yapılabilmesi* (**können**)
	2. *Bir şeyin yapılmasının zorunlu, gerekli olması* (**müssen, sollen**)

Bu duruma göre yukarıdaki örneğimiz iki anlama gelebilir.

die **zu machende** Aufgabe	*yapılabilen / yapılması gereken ödev*
die leicht **zu machende** Aufgabe	*kolay yapılabilen /yapılabilir/yapılabilecek ödev*
die sofort **zu machende** Aufgabe	*derhal yapılması gereken/yapılmak zorunda olan ödev*

Bu yapıda hangi anlamın yer aldığını ya cümlenin geçtiği bağlamdan ya da cümledeki sözcüklerden çıkarabiliriz. Sıfat görevi üstlendiği için sıfat gibi çekim eki alır ve nitelediği ad ile onun *Artikel*'i arasında yer alır.

Ulaçlı yapılar ilgi cümlesi (*Relativsatz*) biçiminde ifade edilebilir:

Dieses leicht **zu programmierend**e Gerät funktioniert nicht.

Kolay programlanabilen bu cihaz çalışmıyor.

Dieses Gerät, das leicht **programmiert werden kann**, funktioniert nicht.

İlgi cümlesi

Kolay programlanabilen bu cihaz çalışmıyor.

Das sofort **zu programmierend**e Gerät gehört mir.

Das Gerät, das sofort **programmiert werden muss**, gehört mir.

İlgi cümlesi

Derhal programlanması gereken cihaz bana aittir.

Ancak yukarıdaki örneklerde de görüldüğü gibi, ulaçlı yapıda ya **können** ya da **müssen**, **sollen** anlamı olur. Dolayısıyla ilgi cümlesi biçiminde ifade ederken, bu anlamlardan hangisi söz konusu ise ona göre cümleyi oluşturmak gerekir. Ulaçlı yapıda eğer **können** anlamı, yani *bir şeyin yapılabilirliği* anlamı varsa, o zaman bunu aşağıda verilen farklı yapıdaki ilgi cümleleriyle ifade edebiliriz. Bu cümlelerin tümünde **können**, yani bir şeyin *yapılabilirliği* anlamı vardır, hepsinin anlamı aynıdır ve hepsi de edilgen (*Passiv*) anlam içerir. Dolayısıyla ulaçlı yapıları bu tür ilgi cümlelerine dönüştürebiliriz.

Dieses leicht **zu programmierend**e Gerät funktioniert nicht.

Kolay programlanabilen bu cihaz çalışmıyor.

können

1. Das Gerät, das **man** leicht programmieren **kann**, ...
   (**man** ve **können** ile *Aktiv* cümle)
2. Das Gerät, das leicht **programmiert werden kann**, ...
   (**können** ile *Passiv* cümle)
3. Das Gerät, das leicht **zu** programmieren **ist**, ...
   (**sein + zu + mastar** yapı)
4. Das Gerät, das leicht **programmierbar** ist, ...
   (**sein + -bar**, **-lich** yapısı)
5. Das Gerät, das **sich** leicht programmieren **lässt**, ...
   (**sich lassen + mastar** yapı)
   Kolay programlanabilen cihaz

Bütün bu ilgi cümlelerinin anlamı ile ulaçlı yapının anlamı aynıdır.

Ulaçlı yapıda eğer **müssen** ya da **sollen** anlamı, yani *bir şeyin yapılmasının zorunlu, gerekli olması* anlamı varsa, o zaman bunu aşağıda verilen farklı yapıdaki ilgi cümleleriyle ifade edebiliriz. Bu cümlelerin hepsinin anlamı aynıdır ve hepsi de edilgen (*Passiv*) anlam içerir.

Das sofort **zu programmierende** Gerät gehört mir.

Derhal programlanması gereken cihaz bana aittir.

müssen

1. Das Gerät, das **man** sofort programmieren **muss**, ...
   (**man** ve **müssen** ile *Aktiv* cümle)
2. Das Gerät, das sofort **programmiert werden muss**, ...
   (**müssen** ile *Passiv* cümle)
3. Das Gerät, das sofort **zu** programmieren **ist**, ...
   (**sein + zu + mastar** yapı)
4. Das Gerät, das **man** sofort **zu** programmieren **hat**, ...
   (**man**) ve **haben + zu + mastar** yapı)
   Derhal programlanması gereken cihaz

Aşağıdaki örneklere de yakından bakınız:

İlgi cümlesi	Ulaçlı yapı
Eine Krankheit, die **man** heilen **kann**,	ist eine **zu heilende** Krankheit.
Eine Krankheit, die **geheilt werden kann**,	ist eine **zu heilende** Krankheit.
Eine Krankheit, die **heilbar ist**,	ist eine **zu heilende** Krankheit.
Eine Krankheit, die **sich** heilen **lässt**,	ist eine **zu heilende** Krankheit.
Eine Krankheit, die **zu** heilen **ist**,	ist eine **zu heilende** Krankheit.

Ein Wunsch, den **man** erfüllen **muss**, ist ein **zu erfüllender** Wunsch.
Ein Wunsch, der **erfüllt werden muss**, ist ein **zu erfüllender** Wunsch.
Ein Wunsch, der **zu** erfüllen **ist**, ist ein **zu erfüllender** Wunsch.
Ein Wunsch, den **man zu** erfüllen **hat**, ist ein **zu erfüllender** Wunsch.

Ist das ein gleich **auszufüllendes** Formular?
Bu, hemen doldurulması gereken bir form mudur?

Kısaca ilgi cümleleri ulaçlı yapıya, ulaçlı yapı da ilgi cümlelerine dönüştürülebilir.

119- Örneğe benzer şekilde *Gerundivum* oluşturunuz!

Er hat eine Aufgabe, **die sofort zu erledigen ist.**
Er hat eine **sofort zu erledigende** Aufgabe.

1. Die Sportler zeigen eine hohe Leistung, **die man anerkennen muss.**
2. Man erwartet eine Produktivität der Industrie, **die zu fördern ist.**
3. Die Flüssigkeit, **die man sofort zu analysieren hat**, steht im Labor.
4. Man rechnet mit der negativen politischen Entwicklung, **die befürchtet werden muss.**
5. Ich habe eine Tat unternommen, **die nach dem Gesetzbuch schwer bestraft werden kann.**
6. Eine Krankheit, **die nicht geheilt werden kann**, ist eine unheilbare Krankheit.
7. Wir haben den Antrag, **der gleich unterzeichnet werden musste**, beim Direktor noch nicht abgegeben.
8. Die Versuche, **die sich auf diese Weise durchführen lassen**, sind mir gelungen.
9. Eine Sache, **die von uns allen ernst genommen werden muss**, kann erledigt werden.
10. Man hofft auf eine Besserung der wirtschaftlichen Lage dieses Landes, **die man erwarten kann.**
11. Diese Reaktion, **die sich bei diesem Vorgang beobachten lässt**, hat uns überrascht.
12. Ich habe heute einen Roman, **der sehr leicht zu übersetzen ist**, gekauft.

120- *Gerundivum*'lu yapıları ilgi cümlelerine(*Relativsätze*) dönüştürünüz!

1. dieses **sofort auszufüllende** Formular
2. meine **sofort zu beantwortenden** Fragen
3. die **bis morgen zu bezahlende** Fahrkarte
4. das **in einem Restaurant zu bestellende** Essen
5. ein **bald zu ersetzender** Schaden
6. diese **zu empfehlenden** Romane
7. die **vom Reisebüro unbedingt zu organisierenden** Ausflüge
8. die **den Reisenden anzubietenden** Auslandsreisen
9. ein **nicht zu betretendes** Gelände
10. die **hier zu verzeichnenden** Besonderheiten
11. alle **in kurzer Zeit zu operierenden** Patienten

AÇIKLAYICI CÜMLE(CİK) (*APPOSITION*)

Apposition için Türkçede *açıklama cümlesi* ya da *koşuntu* gibi farklı adlandırmalar bulunmaktadır. Açıklayıcı bir cüklecik niteliğinde olan *Apposition* bir tür *Attribut*'tur (niteleyici, tamlama) ve bir ad ile ilgili açıklayıcı bilgiler içerir. Genellikle açıkladığı addan sonra yer alır. Ancak addan önce geldiği durumlar da vardır. *Apposition*'un iki önemli özelliği vardır: 1. Yüklem yoktur. 2. Açıkladığı ad ya da adıl hangi halde ise *Apposition* da o halde olur. Açıklanan ad *Nominativ* halde ise, *Apposition* da *Nominativ* , *Akkusativ* ise *Akkusativ*, *Dativ* ise *Dativ* ve *Genitiv* ise *Genitiv* olur. *Apposition* cümlenin başında, ortasında ya da sonunda, yani cümlenin her yerinde bulunabilir. Açıklanan ad ile *Apposition* arasına virgül konur. *Apposition*'dan sonra cümle devam ediyorsa *Apposition*'un bittiği yere virgül konur.

Ankara, die Hauptstadt der Türkei, ist eine große Stadt.
Apposition

Türkiye'nin başkenti Ankara büyük bir şehirdir.

Görüldüğü gibi, *Apposition* ile *Ankara* sözcüğü açıklanmakta ve herhangi bir eylem ya da yüklem de bulunmamaktadır. Aşağıdaki örneklerde de göreceğimiz gibi, *Apposition*'un açıkladığı ad ya da adıl hangi halde ise *Apposition* da o halde olmaktadır:

Atatürk, **der Gründer** der Türkischen Republik, ist im Jahre 1938 gestorben.
Nominativ - Nominativ
Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Atatürk 1938 yılında vefat etti.

Wir konnten **Atatürk**, **den Gründer** der Türkischen Republik, leider nicht sehen.
Akkusativ - Akkusativ
Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Atatürk'ü ne yazık ki göremedik.

Wir sind **Atatürk**, **dem Gründer** der Türkischen Republik, großen Dank verpflichtet.
Dativ Dativ
Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Atatürk'e minnettarız.

Das Geburtshaus **Atatürks**, **des Gründers** der Türkischen Republik, steht in Saloniki.
Genitiv - Genitiv
Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Atatürk'ün doğduğu ev Selanik'tedir.

Örnekler:
Es gibt in Ankara, **der Hauptstadt der Türkei**, viele Universitäten.
Türkiye'nin başkenti Ankara'da birçok üniversite vardır.

Pelin kommt am Dienstag, **dem 11. April.**
Pelin 11 nisan salı günü geliyor.

Kennen Sie diesen Herrn, **den Direktor der Firma Siemens?**
Siemens firmasının müdürü (olan) bu beyi tanıyor musunuz?

Friedrich der Große, **König von Preußen,** führte Krieg gegen Maria Theresia.
Prusya Kralı Büyük Friedrich Maria Theresia'ya karşı savaştı.

Der Chefarzt Dr. Schröder, **Direktor des Krankenhauses**, fliegt heute nach Amerika.
Hastahanenin müdürü başhekim Dr. Schröder bugün Amerika'ya uçuyor.

Bazı *Apposition*'lar virgül ile ayrılmaz.

die Universität **Ankara**	*Ankara Üniversitesi*
der Zug **Ankara-Izmir**	*Ankara-İzmir treni*
Murat **der Vierte**	*Dördüncü Murat*
Mehmet **der Eroberer**	*Fatih Sultan Mehmet*
Ludwig **der Zweite**	*İkinci Ludwig*
Rechtsanwalt **Dr. Braun**	*Avukat Dr. Braun*
der Prozess **Müller gegen Schmidt**	*Müller - Schmidt davası*

Bazıları da addan önce gelir.

Onkel Mehmet	*Mehmet amca*
Tante Fatma	*Fatma teyze*
meine Nichte Tülay	*yeğenim Tülay*
Pelin İlayda Zengin	*Pelin İlayda Zengin*
Herzog Heinrich	*Dük Heinrich*
Professor Dr. Meyer	*Prof.Dr. Meyer*
Freistaat Bayern	*Hür Bavyera Eyaleti*
die Stadt Berlin	*Berlin şehri*
das Jahr 2014	*2014 yılı*
der Monat Juni	*haziran ayı*
der See Van	*Van Gölü*
ein Glas Wasser	*bir bardak su*
drei Kilo Kartoffeln	*üç kilo patates*

Bazı *Apposition*'lar **als** ya da **wie** sözcükleriyle kurulur.
Morgen fliegt Herr Müller **als Ministerpräsident des Landes** in die Türkei.
Bay Müller ülkenin başbakanı olarak yarın Türkiye'ye uçuyor.

Einem Mann **wie ihm** ist nicht mehr zu trauen.
Onun gibi birine artık güvenilemez.

Ein Mensch **wie er** kann uns nicht helfen.
Onun gibi bir insan bize yardım edemez.

Dieser berühmte Autor schrieb viele Bücher **wie** Romane, Erzählungen usw.
Bu ünlü yazar roman, hikâye gibi birçok kitap yazdı.

Ayrıca birkaç *Apposition* bir arada bulunabilir:

Karl V., **deutscher Kaiser**, **König von Spanien**, **Herrscher über die amerikanischen Kolonien**, hatte vor seiner Abdankung ein großes Weltreich.

Amerika Kolonilerinin Hükümdarı, İspanya Kralı, Alman İmparatoru V. Karl tahtını bırakmadan önce büyük bir imparatorluğa sahipti.

Dikkat: Adların önünde bir unvan olduğunda, eğer unvan *Apposition* ise ad *Genitiv* ekini alır, eğer ad *Apposition* ise unvan *Genitiv* ekini alır:

die Kriege König **Ludwigs**	*Kral Ludwig'in savaşları*
die Villa Direktor **Schröders**	*Müdür Schröder'in villası*
die Studien Professor **Brauns**	*Profesör Braun'un çalışmaları*
die Frau Herr**n Müllers**	*Müller beyin/bay Müller'in hanımı*
die Kriege **des Königs** Ludwig	*Ludwig adındaki kralın savaşları*
die Villa **des Direktors** Schröder	*Schröder adındaki müdürün villası*
die Studien **des Professors** Braun	*Braun adındaki profesörün çalışmaları*
die Frau **des Herrn** Müller	*Müller adındaki beyin hanımı*

121- *Apposition*'ları yerleştiriniz!

1. Atatürk ☐ war ein weltberühmter Staatsmann. (**der Gründer der Türkischen Republik**)
2. Anträge sind bis Montag ☐ im Sekretariat abzugeben. (**der 11. Juni**)
3. Er muss ihre Abreise auf Dienstag ☐ verschieben. (**der 3. Juli**)
4. Der Chefarzt Dr. Müller ☐ hat einen Lehrstuhl an der Universität München erhalten. (**Direktor des städtischen Krankenhauses**)
5. Die Konferenz fand in Berlin ☐ statt. (**die Hauptstadt von Deutschland**)
6. Die beiden Jungen ☐ fahren mit ihren Freundinnen an die See. (**Peter und Paul**)
7. Die ganze Familie ☐ kehrt in die Türkei zurück. (**Vater, Mutter und die Kinder**)
8. Kennen Sie diese beiden Damen ☐ ? (**die Schulleiterin und die Lehrerin unsrer Schule**)
9. Istanbul ☐ war bis zum Ende der osmanischen Dynastie die Hauptstadt des Reiches. (**das alte Konstantinopel**)
10. Ich habe mit meinem Freund Klemens die Schlösser Ludwigs II. ☐ besichtigt. (**der schwermütige Märchenkönig**)
11. Dieses Ehepaar erklärte sich bereit, das Kind ☐ zu adoptieren. (**ein sechsjähriger Junge**)
12. Ich beginne am Mittwoch ☐ meine Reise nach Afrika. (**der 30. September**)
13. Vor einer Woche verstarb Herr Siegfried Jäger ☐ im Alter von 90 Jahren. (**Besitzer der Automobilfabrik und langjähriges Mitglied des Wohltätigkeitsvereins**)
14. Viele Menschen sterben an Krebs ☐ . (**die zur Zeit unheilbare Krankheit**)
15. Ich glaube meinem Freund ☐ nicht. (**der große Lügner auf dieser Welt**)
16. Seine Dissertation ☐ ist inzwischen im Druck erschienen. (**eine Abhandlung über die wirtschaftliche Lage der armen Länder**)
17. Anstelle des erkrankten Präsidenten ☐ nahm sein Stellvertreter an der Konferenz teil. (**ein weltweit bekannter Politiker**)
18. Die Eröffnung der Ausstellung findet am Samstag ☐ statt. (**der 29. Oktober**)
19. Ich wende mich immer an ihn ☐ . (**einer der bedeutendsten Vertreter unsere Fachgebietes**)
20. Die Mittelmeerküste ☐ bietet alles, was sich ein Urlauber nur wünschen kann. (**eines der beliebtesten Feriengebiete der Türkei**)

TAMLAMA (ATTRIBUT)

Attribut, bir cümlede bir adı, sıfatı veya belirteci yakından belirleyen, açıklayıcı tamamlayıcı ve niteleyici bir ögedir (tamlamadır). *Attribut* bir cümle ögesi değil, cümle ögesinin bir parçasıdır.

Attribut'un çeşitli türleri vardır:

1. Yer ile ilgili olanlar (*Lokalattribute*):

die **hiesige** Bank	*buradaki banka*
das Bild **an der Wand**	*duvardaki resim*
meine Tante **in Ankara**	*Ankara'daki teyzem*
die Dörfer **im Tal**	*vadideki köyler*
der Zug **von München**	*Münih treni/Münih'ten gelen tren*
der Angriff **von vorn**	*önden/ön taraftan yapılan saldırı*
die Tür **rechts**	*sağ(daki) kapı*
die Grenze **nach Deutschland**	*Almanya'ya giden/uzanan sınır*
Jugendliche **aus der Stadt Köln**	*Köln'lü gençler*

2. Zamanla ilgili olanlar (*Temporalattribute*):

der Unterricht **am Abend**	*akşamki ders*
die Jugend **von heute**	*bugünkü gençlik*
die **heutigen** Nachrichten	*bugünkü haberler*

3. Aitlik bildirenler (*Possessivattribute*):

mein Haus	*benim evim*
ein Freund **von mir**	*bir arkadaşım*
die Frau **des Direktors**	*müdürün hanımı*
die Tochter **von Klemens**	*Klemens'in kızı*
die Tasche **der Jacke**	*ceketin cebi*
der Zustand **der Kranken**	*hastanın durumu*
die Entdeckung **Amerikas**	*Amerika'nın keşfi*
die Erziehung **von Kindern**	*çocukların eğitimi*

4. Belirtici, niteletici yani betimleyici olanlar (*beschreibende Attribute*):

der **alte** Bus	*eski otobüs*
die **im Park spielenden** Kinder	*parkta oynayan çocuklar*
belebte Straßen	*kalabalık sokaklar/caddeler*
die **beschlagene** Fensterscheibe	*buğulu pencere camı*

der Mann **in Uniform**	*üniformalı adam*
etwas **Unheimliches**	*esrarengiz bir şey(ler)*
ein Becher **Wein**	*bir kadeh şarap*
ein Grad **Celsius**	*bir santigrat derece*
die Kunst **zu lesen**	*okuma sanatı*
etwas **zu essen**	*bir şey(ler) yeme(k)*

5. Amaç belirtenler (*finale Attribute*):

der Verein **für Tierschutz**	*hayvanları koruma derneği*
Wasser **zum Trinken**	*içecek su*
ein Mittel **gegen Erkältung**	*üşütmeye karşı bir ilaç*
alles **für das Kind**	*her şey/hepsi çocuk için*

6. Sayıları, sayı sıklıklarını, ölçüleri, dereceleri, miktarları vs. bildirenler:

vier Katzen	*dört kedi*
die **beiden** Länder	*her iki ülke*
ein paar Leute	*birkaç insan*
ein **Paar** Schuhe	*bir çift ayakkabı*
etwas Geld	*biraz para*
sehr arm	*çok yoksul*
ziemlich schwierig	*oldukça zor*
den **ganzen** Tag	*bütün gün*

7. Herhangi bir iş, oluş ya da eylemi niteleyenler:

die **lachenden** Kinder	*gülen çocuklar*
zwitschernde Vögel	*cıvıldayan/cıvıl cıvıl öten kuşlar*
der **geflohene** Gefangene	*firar eden mahkum*
die ***vom Staat unterstützte*** Industrie	*devletçe desteklenen sanayi*

Attribut'lar şu sözcüklerle birlikte kullanılır:

1. Adıllarla (şahıs zamirleri) birlikte:
Du, **Hans**, hilf mir bitte einmal!
Haben Sie, **Herr Braun**, bei mir angerufen?
Du **Dummkopf** hast schon wieder einen Fehler gemacht.
Du **als mein bester Freund** solltest mir eigentlich helfen.
Hast du **dort hinten** deine Arbeit schon abgegeben?
Wir **hier** haben in diesem Winter keinen Schnee gehabt.
Sie verstehen **als Lehrer** sicher etwas von Psychologie.
Als Lehrer verstehen Sie sicher etwas von Psychologie.
Wir **Bedauernswerte** müssen bis spät abends im Büro arbeiten.
Ihr, **meine lieben Kinder**, seid sehr brav gewesen.

Ich bitte Sie, **meine Damen und Herren**, Platz zu nehmen.
Liebt ihr **in der Stadt** auch die Natur und Tiere so wie wir **auf dem Land**?
Sie erzählte alles **von ihrer Reise**.
Ich weiß nichts **Neues**.
Ich wünsche dir alles **Gute**.
Hast du etwas **zu rauchen**?

2. Sıfatlarla birlikte:
Ein **eisig** kalter Wind weht über die **trostlos** öde Ebene.
Die **modern** eingerichteten Häuser werden sehr bevorzugt.
Ich bin mit dem Schnellzug **sehr** schnell nach München gefahren.
Der Kaufmann machte ein **sehr** preiswertes Angebot.
der **schwer** verletzte Mann
die **schnell** fliegenden Flugzeuge

3. Belirteçlerle birlikte:
Wir gehen **gern** ins Kino.
Warum kommst du **erst** jetzt?
Ich habe den Roman **noch** nicht übersetzt.
Sie haben **besonders** oft von dir gesprochen.
Meine Mutter ist seit Jahren **schwer** krank.
Halb links vor dir sitzt der Chef.
Rechts **von dir** siehst du die Burg.
Hinten **am Wald** endet der Weg.
Ich sitze im Kino immer **ganz** hinten.
Hoch oben auf dem Berg gibt es ein kleines Häuschen.
Das Flugzeug flog hoch **über den Wolken**.
Mein Haus liegt oben **auf dem Berg**.
Der Vogel fliegt schnell **wie der Wind.**
Sie ist so klug **wie zuvor**.
Er ist älter **als ich.**
Ich esse Tomaten lieber **als du**.
Fühlen Sie sich bei uns so wohl **wie zu Hause!**

Tamlama Cümleleri (*Attributsätze*)

Herhangi bir sözcüğü, yapıyı ya da cümleyi anlam yönünden açıklayan, niteleyen, tamamlayan cümlelerdir. Bu tür cümleler, yan cümle biçimindedir ve açıkladığı sözcük ya da cümleden sonra gelir. Ya ilgi cümlesi (*Relativstaz*) ya bağlaçlarla kurulan yan cümle ya da *zu + mastar* yapı ile oluşturulan cümle biçiminde karşımıza çıkar.

1. İlgi cümleleri:
Die Villa, **die ich verkauft habe,** ist in Bonn.
Sattığım villa Bonn'dadır.

Wie heiβt der Kranke, **den Dr. Braun gerade behandelt?**
Şu anda Dr. Braun'un muayene ettiği hastanın adı nedir?

Ich habe dir alles, **was ich weiß,** erzählt.
Bildiğim her şeyi sana anlattım.

Wir, **die (wir) gestern im Kino waren**, müssen heute zu Hause bleiben.
Dün sinemada olan biz bugün evde kalmak zorundayız.

Ich fahre nach Istanbul, **wo meine Tochter studiert**.
Kızımın öğrenim gördüğü İstanbul'a gidiyorum.

Ich gehe (dort*hin*), **wohin du auch gehst**.
Gittiğin yere ben de giderim.

Wer mir hilft, dem helfe ich auch.
Bana yardım edene ben de yardım ederim.

Wer zu spät kommt, wird bestraft.
Geç gelen cezalandırılır. / Sona kalan dona kalır.

Wähle dir aus, **was dir gefällt**!
Beğendiğini / hoşuna gideni seç.

Ich weiß nicht, **wen ich fragen soll**.
Kime sormam gerektiğini/soracağımı bilmiyorum.

Wer lügt, der stiehlt auch.
Yalan söyleyen hırsızlık da yapar..

Nimm, **was du willst**!
İstediğini al!

Ich helfe, **wem ich helfen kann**.
Yardım edebildiğim herkese yardım ediyorum.

Ich, **du** ve **Sie** gibi şahıs zamirleri bir cümlede özne ise ve bir ilgi cümlesiyle açıklanıyorsa, bunlar ilgi cümlesinde tekrar belirtilir/yazılır. Böylece hangi şahıs zamirinin söz konusu olduğu eylem çekiminde bellirtilmiş olur.

Ich, **der ich in dieser Stadt wohne,** fühle mich einsam.
Ich, **die ich in dieser Stadt wohne**, fühle mich einsam.
Du, **der du mir geholfen hast**, willst mich verlassen.
Du, **die du mir geholfen hast**, willst mich verlassen.
Sie, **der Sie viel arbeiten**, können viel Geld verdienen.
Sie, **die Sie viel arbeiten**, können viel Geld verdienen.

2. Bağlaçlı cümleler:

Ich hatte das Gefühl, **dass ich nachgeben müsste.**

Ich hatte das Gefühl, **ich müsste nachgeben.**

Boyun eğmem gerektiği hissine kapıldım.

Ich will mit meiner Freundin -**ich kenne sie seit fünf Jahren**- eine Weltreise unternehmen.

Kız arkadaşımla -ki onu beş yıldan beri tanıyorum- bir dünya seyahati yapmak istiyorum.

Beş yıldan beri tanıdığım kız arkadaşımla bir dünya seyahati yapmak istiyorum.

3. *zu + mastar* yapılı cümleler:

Wir gaben die Hoffnung auf, **ihn wiederzusehen.**

Onu tekrar görme / onunla tekrar görüşme ümidimizi yitirdik.

Die Sorge, **ihr Kind zu verlieren**, macht die Mutter fast wahnsinnig.

Çocuğunu kaybetme endişesi anneyi neredeyse çıldırtıyor / çıldırtır.

Vurgulayıcı Tamlamalar (*Rangattribute*)

Konuşan kişinin bir şeye ya da olaya karşı öznel, yani kişişel tutumunu ve görüşlerini ifade etmede kullanılan *Attribut*'lara (tamlamalara) denir. Bunlar genel olarak, birlikte kullanıldıkları sözcüklerden önce yer alır ve cümlede vurgulanırlar.

aber	:	*fakat, ama, bununla beraber, ancak, oysa(ki),meğer … imiş, halbuki.*
allein	:	*yalnız, tek başına, ayrı, fakat, ancak, ama, şu var ki, yegâne, biricik.*
auch	:	*da, de, daha, keza, hakeza, bile, hatta, her … ise, hem, yine, hakikaten.*
ausgerechnet	:	*tam da, tam yerinde ve vaktinde olmayan, olmayacak, şeytanın aksiliğine bakın ki, aksi şeytan.*
besonders, überhaupt	:	*bilhassa, hele, özellikle, ayrıca, ziyadesiyle, her şeyden evvel.*
eben, gerade	:	*tam, tamamıyla, tıpkı, biraz evvel, henüz, demin(cek), şimdi, işte, dediğim gibi, ya, ki, ne yapalım ki, dedim ya, güç bela, çabucak.*
erst	:	*ilkin, ilk önce, önce, evvela, her şeyden evvel, başlangıçta, ancak, henüz, daha, -den evvel değil, hele.*
erst recht	:	*hele, daha ziyade, katmerli, haydi haydi, her seferkinden daha fazla, (yapmaktan) geri kalmamak.*
ganz	:	*tamamen, büsbütün, pek, çok, oldukça.*
gar	:	*çok, pek, son derece, gayet, fazla, ziyadesiyle, hatta, bile, hani, acaba.*
gerade	:	*tam, tamamıyla, doğrudan doğruya, tesadüfen, açıktan açığa, dobra dobra, langır lungur, sağa sola bakmadan, hiç çekinmeden.*
nicht	:	*değil, yok, olmayan.*
noch	:	*daha, henüz, ancak, hâlâ, ne de, bile, hatta, dahil, hemen, -e kadar.*
nur, bloß	:	*yalnız, sırf, sadece, ancak, salt, tek, fakat, şu kadar ki, lâkin.*
schon	:	*evvelden, önceden, evvelce, o zamandan, hemen şimdi, henüz, (daha) şimdiden, zaten, bile.*

sehr	:	*pek, çok ziyade, fazla.*
selbst, sogar	:	*bizzat, kendi(si), nefis, bile, hatta, başkasının yardımı olmaksızın.*
so, nur so	:	*bu / şu / o suretle, böyle(ce), şöyle(ce), öyle(ce), böylelikle, şöylelikle, öylelikle, bu merkezde, bu/şu/o kadar, kadar, takriben.*

Du bist **aber** ein schönes Kind.
Allein das Parlament darf Gesetze verabschieden.
Auch ich habe in diesem Haus gewohnt.
Ausgerechnet er wollte das tun.
Die Türkei ist **besonders** im Sommer sehr reizvoll.
Eben das(das **eben**) wollte ich sagen.
Gerade das wollte ich sagen.
Erst der Lehrer konnte mir die richtige Antwort geben.
Nicht im Mai, sondern im November ist dieses Haus abgebrannt.
Ich arbeite **erst recht** langsam.
Das Wetter war **ganz** schlecht.
Willst du **gar** dieses Auto kaufen?
Das Wetter ist heute **gar zu** schön.
Gerade heute muss es regnen.
Ich habe **grade** zu dir großes Vertrauen.
Sollen wir **noch** länger abwarten?
In diesem Fahrstuhl dürfen **nur** vier Personen fahren.
Schon mit wenigen Wörtern kann man sich verständigen.
Er wacht **sehr** früh auf.
Selbst mein Vater kann mir nicht helfen.
Es ist nicht **so** leicht, eine Fremdsprache zu lernen.
Der Wagen fuhr **nur** so dahin.

Ayrıca *Apposition*'lar da bir tür *Attributt*'tur. Bu nedenle *Apposition* konusuna da bakınız.

KONJUNKTIV

Konjunktiv iki gruba ayrılır.

1. Konjunktiv I
2. Konjunktiv II

Sehnsucht
Wenn ich ein Vöglein wär'
und auch zwei Flügel hätt',
flög ich zu dir;
weil's aber nicht kann sein,
weil's aber nicht kann sein,
bleib' ich allhier. (Liebeslied)

1. Konjunktiv II

Konjunktiv II Türkçede isteme kipi olarak adlandırılmaktadır. *Konjunktiv II*'de herhangi bir iş, oluş ya da eylemin olası, şüpheli, koşullu ve arzu edilen biçimde anlatılması, yani öznel (*subjektiv*) bir anlatım söz konusudur. Gerçek olmayan veya gerçekleşmesi şu an olanak dışı olan olaylar anlatılır. Dolayısıyla dilek, istek, şart, gereklilik, emir, olasılık, tahmin vb. durumlar ifade edilir. Bildirme ya da haber kipinde (*Indikativ*) ise herhangi bir iş, oluş veya eylemin nesnel (*objektiv*) ve olduğu gibi anlatımı söz konusudur. Gerçek ve emin olunan durumlar anlatılır.

Konjunktiv II, eylemin 2. halinden türetilir. Düzenli ya da düzensiz eylemlere göre şu ekleri alır:

		I.	II.	III.
Düzenli	:	machen	**machte**	gemacht
Düzensiz	:	gehen	**ging**	gegangen

Düzenli Eylem		Ekler	Düzensiz Eylem	Ekler	Düzenli+Düzensiz Eylemler
ich	machte	---	ging-**e**	**-e**	→ **-e**
du	machte-**st**	**-st**	ging-**est**	**-est**	→ **-est**
er, sie, es	machte	---	ging-**e**	**-e**	→ **-e**
wir	machte-**n**	**-n**	ging-**en**	**-en**	→ **-en**
ihr	machte-**t**	**-t**	ging-**et**	**-et**	→ **-et**
sie	machte-**n**	**-n**	ging-**en**	**-en**	→ **-en**
Sie	machte-**n**	**-n**	ging-**en**	**-en**	→ **-en**

Dikkat edilirse düzenli ve düzensiz eylemler sonuçta yine aynı eklerle bitmektedir. *Konjunktiv II*'de düzenli eylemlerin 2. hali yani *Konjunktiv II* biçimi alınırken herhangi bir sorun yoktur, ancak düzensiz eylemlerde birtakım güçlükler ortaya çıkmaktadır.* Örneğin düzensiz eylemlerin 2. hali alınırken kökünde **a**, **o**, **u** ünlüleri olan eylemler inceltme işaretini *Umlaut* ¨) alır:

	I.	II.		Konjunktiv II	
a → ä	kommen	k**a**m	→	k**ä**me	*gelmek*
u → ü	werden	w**u**rde	→	w**ü**rde	*olmak*
o → ö	verlieren	verl**o**r	→	verl**ö**re	*kaybetmek*

Ancak kurala uymayan eylemler de vardır. Örneğin bazılarında ünlü de değişmektedir:

I.	II.		Konjunktiv II	
helfen	h**a**lf	→	h**ü**lfe	*yardım etmek*
stehen	st**a**nd	→	st**ü**nde	*ayakta durmak*
werfen	w**a**rf	→	w**ü**rfe	*atmak, fırlatmak*
sterben	st**a**rb	→	st**ü**rbe	*ölmek*
verderben	verd**a**rb	→	verd**ü**rbe	*boz(ul)mak*
kennen	k**a**nnte	→	k**e**nnte	*tanımak*
nennen	n**a**nnte	→	n**e**nnte	*adlandırmak*
rennen	r**a**nnte	→	r**e**nnte	*koşmak, yarışmak*
brennen	br**a**nnte	→	br**e**nnte	*yanmak*
senden	s**a**ndte	→	s**e**ndete	*göndermek*

Bazı eylemlerin iki çeşit *Konjunktiv II* biçimi vardır:

befehlen	→	bef**ä**hle	/ bef**ö**hle	*emretmek*
beginnen	→	beg**ä**nne	/ beg**ö**nne	*başlamak*
bergen	→	b**ä**rge	/ b**ü**rge	*korumak, muhafaza etmek*
bersten	→	b**ä**rste	/ b**ö**rste	*çatlamak, patlamak*
gären	→	g**ä**rte	/ g**ö**re	*tahammür etmek, mayala(n)mak*
gelten	→	g**ä**lte	/ g**ö**lte	*geçerli olmak*
gewinnen	→	gew**ä**nne	/ gew**ö**nne	*kazanmak*
rinnen	→	r**ä**nne	/ r**ö**nne	*sızmak, akmak*
erschrecken	→	erschr**ä**ke	/ erschreckte	*korkmak, korkutmak*
schwimmen	→	schw**ä**mme	/ schw**ö**mme	*yüzmek*
sinnen	→	s**ä**nne	/ s**ö**nne	*derin düşüncelere dalmak*
spinnen	→	sp**ä**nne	/ sp**ö**nne	*ip eğirmek, örmek*
stehen	→	st**ä**nde	/ st**ü**nde	*ayakta durmak*
stehlen	→	st**ä**hle	/ st**ö**hle	*çalmak*
wägen	→	w**ä**gte	/ w**ö**ge	*tartmak, ölçüp biçmek*
heben	→	h**ü**be	/ h**ö**be	*kaldırmak*
dingen	→	d**ä**nge	/ d**ü**nge / dingte	*para ile tutmak, kiralamak*
erbleichen	→	erbliche	/ erbleichte	*ölmek, beti benzi uçmak, sararmak*
laden	→	ladete	/ l**ü**de	*yüklemek*
schallen	→	sch**ö**lle	/ schallte	*çınlamak, tınlamak, ses çıkarmak*

* Düzensiz eylemlerin *Konjunktiv II* şekli için kitabın sonunda yer alan düzensiz eylemler listesine ve eylemlerin *Konjuntiv II* ve emir şekillerini gösteren listeye bakınız. Düzensiz eylemlerin çekiminde bazen **du** ve **ihr**'de **–e–** düşebilir:
du kämst ihr kämt
du wärst ihr wärt

schwellen →	schwölle	/ schwellte	*şiş(ir)mek, kabar(t)mak*
schwören →	schwöre	/ schwüre	*yemin etmek*
sieden →	sötte	/ siedete	*kayna(t)mak, haşla(n)mak*
weben →	wöbe	/ webte	*dokumak, örmek*

***Konjunktiv* II'nin *würden + mastar* Yapı ile Oluşturulması**

Konjunktiv II **würden + mastar yapı** ile de oluşturulmaktadır. Bu yapı ile *Konjunktiv II* oluşturulurken **werden** eyleminin *Konjunktiv II* biçimi olan **würden** kişilere göre çekilir ve asıl eylem mastar halinde cümlenin sonunda yer alır. Kuşkusuz burada **werden** eylemi yardımcı eylem görevini üstlendiği için, kendi gerçek anlamı ile bir ilgisi yoktur.

I.	II.		Konjunktiv II	
geben	gab	→	gäbe	*vermek*
werden	wurde	→	würde	*olmak*

Normal Konjunktiv		würden + mastar yapı ile Konjunktiv II
ich **gäbe**	→	ich **würde** .... **geben**
du **gäbest**	→	du **würdest** .... **geben**
er **gäbe**	→	er **würde** .... **geben**
wir **gäben**	→	wir **würden** .... **geben**
ihr **gäbet**	→	ihr **würdet** .... **geben**
sie **gäben**	→	sie **würden** .... **geben**
Sie **gäben**	→	Sie **würden** .... **geben**

Bu yapı sadece, *Präsens* ve *Futur* ile kurulan cümleleri *Konjunktiv II*'ye dönüştürürken kullanılır. Diğer bir anlatımla, sadece şimdiki zaman diliminde kullanılır. Ancak geçmiş zamanla ilgili şöyle bir kullanımı vardır:

Er würde gekommen sein.	*O gelmiş olurdu / gelirdi.*
Er würde gemacht haben.	*O yapmış olurdu / yapardı.*

Dikkat edilirse burada esas eylemlerin 3. hali ile onların yardımcı eylemlerinin mastar hali kullanılmaktadır.

würden + mastar yapısı normal olarak düzenli eylemlerin *Präteritum* şekli ile *Konjunktiv II* biçimlerinin aynı olduğu, yani çakıştığı durumlarda tercih edilir. Örneğin aşağıda da görüldüğü gibi, *kaufen* (satın almak) eyleminin *Präteritum* ve *Konjunktiv II* şekli aynıdır:

Präteritum		Konjunktiv II	würden + mastar yapı ile Konjunktiv II
ich **machte**	=	ich **machte**	ich **würde** ...... **machen**
du **machtest**	=	du **machtest**	du **würdest** ...... **machen**
er **machte**	=	er **machte**	er **würde** ...... **machen**
wir **machten**	=	wir **machten**	wir **würden** ...... **machen**
ihr **machtet**	=	ihr **machtet**	ihr **würdet** ...... **machen**
sie **machten**	=	sie **machten**	sie **würden** ...... **machen**
Sie **machten**	=	Sie **machten**	Sie **würden** ...... **machen**

Dikkat edilirse, düzenli eylemlerde *Präteritum* ve *Konjunktiv II* aynı olduğu için çekilen eylemin *Präteritum* mu yoksa *Konjunktiv II* mi olduğu belli olmamaktadır.

würden + **mastar** yapının tercih edilmesinin diğer bir nedeni de düzensiz eylemlerin *Konjunktiv II* biçimlerinin yarattığı güçlüktür. Dolayısıyla bu yapı özellikle konuşma dilinde düzenli, düzensiz bütün eylemler için tercih edilmekte ve gittikçe yaygınlaşmaktadır. Çünkü bu yapı *Konjunktiv II*'yi kolaylaştırmaktadır.

Konjunktiv II'de Zaman

Konjunktiv II'de iki zaman dilimi vardır:

1. Şimdiki zaman dilimi : *Die Gegenwart*
2. Geçmiş zaman dilimi : *Die Vergangenheit*

Bir cümle *Präsens* ve *Futur* ise *Konjunktiv II*'de şimdiki zaman dilimi, *Präteritum*, *Perfekt* ya da *Plusquamperfekt* ise geçmiş zaman dilimi alınır:

Indikativ (Bildirme kipi)		Konjunktiv II
Präsens, Futur	→	Şimdiki zaman dilimi
Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt	→	Geçmiş zaman dilimi

	Indikativ		Konjunktiv II
			Şimdiki zaman dilimi
Präsens	: er kommt	→	er **käme** / er **würde** kommen
Futur	: er wird kommen	→	er **käme** / er **würde** kommen
			Geçmiş zaman dilimi
Präteritum	: er gab	→	er **hätte** gegeben
Perfekt	: er hat gegeben	→	er **hätte** gegeben
Plusq.	: er hatte gegeben	→	er **hätte** gegeben
Präteritum	: er kam	→	er **wäre** gekommen
Perfekt	: er ist gekommen	→	er **wäre** gekommen
Plusq.	: er war gekommen	→	er **wäre** gekommen

Cümlede tarz eylem (*Modalverb*) bulunduğu zaman şöyle olur:

Indikativ		Konjunktiv II
		Şimdiki zaman dilimi
Präs. : er **kann** kommen	→	er **könnte** kommen
		er **würde** kommen können
Fut. : er wird kommen **können**	→	er **könnte** kommen
		er **würde** kommen können

			<u>Geçmiş zaman dilimi</u>
Prät.	: er **konnte** geben	→	er **hätte** geben <u>können</u>
Perf.	: er hat geben **können**	→	er **hätte** geben <u>können</u>
Plusq.	: er hatte geben **können**	→	er **hätte** geben <u>können</u>
Prät.	: er **konnte** kommen	→	er **hätte** kommen <u>können</u>
Perf.	: er hat kommen **können**	→	er **hätte** kommen <u>können</u>
Plusq.	: er hatte kommen **können**	→	er **hätte** kommen <u>können</u>

Präsens ya da *Futur* olan bir cümleyi *Konjunktiv II*'ye dönüştürmek için ya cümledeki esas eylemin *Konjunktiv II* biçimi alınıp kişilere göre çekilir, ya da **würden** + **mastar** yapı kullanılır. İkincisinde **würden** alınıp kişilere göre çekilir ve esas eylem cümlenin sonunda yer alır. *Präteritum* bir cümleyi *Konjunktiv II*'ye dönüştürürken esas eylemin *Perfekt*'teki yardımcı eyleminin (**haben** ya da **sein**) *Konjunktiv II* biçimi alınıp kişilere göre çekilir ve 3. haldeki esas eylem cümlenin sonunda yer alır. *Perfekt* ve *Plusquamperfekt*'te ise yardımcı eylemlerin (**haben** ya da **sein**) *Konjunktiv II* biçimi alınıp kişilere göre çekilir ve 3. haldeki esas eylem cümlenin sonunda yer alır. **würden** + **mastar** yapı geçmiş zaman diliminde kullanılamaz. Genel olarak bakıldığında, tablodaki ilk iki zaman (*Präsens* ve *Futur)* ile son üç zamanın (*Präteritum, Perfekt* ve *Plusquamperfekt) Konjunktiv II* biçimlerinin aynı olduğu görülür.

<u>Konjunktiv II</u>

<u>Şimdiki zaman dilimi (*Präsens, Futur*)</u>			<u>Geçmiş zaman dilimi (*Prät., Perf., Plusq.*)</u>	
ich	sagte.........	würde........ sagen	ich	hätte...... gesagt
du	sagtest......	würdest .... sagen	du	hättest...... gesagt
er	sagte.........	würde........ sagen	er	hätte...... gesagt
wir	sagten.......	würden...... sagen	wir	hätten...... gesagt
ihr	sagtet........	würdet....... sagen	ihr	hättet...... gesagt
sie	sagten.......	würden...... sagen	sie	hätten...... gesagt
Sie	sagten.......	würden...... sagen	Sie	hätten...... gesagt

<u>Konjunktiv II</u>

<u>Şimdiki zaman dilimi (*Präsens, Futur*)</u>			<u>Geçmiş zaman dilimi (*Prät., Perf., Plusq.*)</u>	
ich	führe........	würde .... fahren	ich	wäre . . . . . . .gefahren
du	führest.....	würdest ..... fahren	du	wär(e)st . . . . .gefahren
er	führe........	würde .... fahren	er	wäre . . . . . . .gefahren
wir	führen......	würden ...... fahren	wir	wären . . . . . . .gefahren
ihr	führet.......	würdet .... fahren	ihr	wär(e)t . . . . .gefahren
sie	führen......	würden ...... fahren	sie	wären . . . . .gefahren
Sie	führen......	würden ...... fahren	Sie	wären . . . . . .gefahren

Konjunktiv II'deki zaman dilimlerinin anlamları şöyledir:

Şimdiki zaman dilimi:

Ich **käme** nicht zu spät.

Ben (olsam) çok geç ***gelmem*****.**

Ich **würde** nicht zu spät **kommen**.

Ben (olsam) çok geç ***gelmem*****.**

Geçmiş zaman dilimi:

Ich **wäre** nicht zu spät **gekommen**.

Ben (olsaydım) çok geç ***gelmezdim*****.**

Konjunktiv II'de Cümle Çeşitleri

Konjunktiv II'de birtakım cümle çeşitleri vardır. Bunlar aşağıdaki gibidir:

1. Gerçek Olmayan İfade Cümleleri

Gerçek olmayan ifade cümleleri (*irreale Aussagesätze*) ile, konuşan kişinin kişisel olarak herhangi bir konu karşısında takındığı veya takınacağı tutum ya da konu hakkındaki duygu ve düşünceleri açıklanır. Dolayısıyla bu gibi cümleleri ifade eden kişi, herhangi bir olaya ya da duruma karşı sadece kendi kişisel tutumunu ve düşüncesini açıklamış olur. İfade ettiği şeyler gerçek hayatta gerçekleşmemektedir. Bu tür cümleler *Konjunktiv II*'de zaman ve tarz eylemlerle birlikte şöyle oluşturulur:

Indikativ **Gerçek olan ifade cümleleri**		Konjunktiv II **Gerçek olmayan ifade cümleleri**
		Şimdiki zaman dilimi: Wenn ich an seiner Stelle wäre) *(Ben onun yerinde olsam)*
Präsens: Peter **lebt** im Dorf.	→	Ich **lebte** nicht im Dorf. Ich **würde** nicht im Dorf **leben.**
Peter köyde yaşıyor / yaşar.		*Ben (olsam) köyde yaşamam.*
Futur: Peter **wird** im Dorf **leben**.	→	Ich **würde** nicht im Dorf **leben.** Ich **lebte** nicht im Dorf.
Peter köyde yaşayacak.		*Ben (olsam) köyde yaşamam.*
		Geçmiş zaman dilimi:
Präteritum: Peter **lebte** im Dorf.	→	Ich **hätte** nicht im Dorf **gelebt.**
Peter köyde yaşıyordu /yaşadı.		*Ben (olsaydım) köyde yaşamazdım.*

Perfekt:

Peter **hat** im Dorf **gelebt.**	→	Ich **hätte** nicht im Dorf **gelebt.**
Peter köyde yaşadı.		*Ben (olsaydım) köyde yaşamazdım.*

Plusquamperfekt:

Peter **hatte** im Dorf **gelebt.**	→	Ich **hätte** nicht im Dorf **gelebt.**
Peter köyde yaşamıştı.		*Ben (olsaydım) köyde yaşamazdım.*

Geçmiş zamanda **sein** yardımcı eylemiyle kullanılan bir eylem olsaydı şöyle olurdu:

<u>Şimdiki zaman dilimi:</u>

Julia **fährt** mit dem Bus.	→	Ich **führe** mit dem Auto. Ich **würde** mit dem Auto **fahren.**
Julia otobüsle gidiyor.		*Ben (olsam) otomobille giderim.*
Julia **wird** mit dem Bus **fahren.**	→	Ich **würde** mit dem Auto **fahren.** Ich **führe** mit dem Auto.
Julia otobüsle gidiyor.		*Ben (olsam) otomobille giderim.*

<u>Geçmiş zaman dilimi:</u>

Julia **fuhr** mit dem Bus.	→	Ich **wäre** mit dem Auto **gefahren.**
Julia otobüsle gidiyordu/gitti.		*Ben (olsaydım) otomobille giderdim.*
Julia **ist** mit dem Bus **gefahren.**	→	Ich **wäre** mit dem Auto **gefahren.**
Julia otobüsle gitti.		*Ben (olsaydım) otomobille giderdim.*
Julia **war** mit dem Bus **gefahren.**	→	Ich **wäre** mit dem Auto **gefahren.**
Julia otobüsle gitmişti.		*Ben (olsaydım) otomobille giderdim.*

Cümlede tarz eylem (*Modalverb*) olsaydı şöyle olurdu:

<u>Şimdiki zaman dilimi:</u>

Präsens:

Ute **kann** im Dorf **leben.**	→	Ich **könnte** nicht im Dorf **leben.** Ich **würde** nicht im Dorf **leben können.**
Ute köyde yaşayabiliyor/yaşayabilir.		*Ben (olsam) köyde yaşayamam.*

Futur:

Ute **wird** im Dorf **leben können.**	→	Ich **würde** nicht im Dorf **leben können.** Ich **könnte** nicht im Dorf **leben.**
Ute köyde yaşabilecek.		*Ben (olsam) köyde yaşayamam.*

<u>Geçmiş zaman dilimi:</u>

Präteritum:

Ute **konnte** im Dorf **leben.**	→	Ich **hätte** nicht im Dorf leben **können.**
Ute köyde yaşayabiliyordu/yaşayabildi.		*Ben (olsaydım) köyde yaşayamazdım.*

Perfekt:

Ute **hat** im Dorf **leben können.**	→	Ich **hätte** nicht im Dorf **leben können.**
Ute köyde yaşayabildi.		*Ben (olsaydım) köyde yaşayamazdım.*

Plusquamperfekt:

Ute **hatte** im Dorf **leben können.**	→	Ich **hätte** nicht im Dorf **leben können.**
Ute köyde yaşayabilmişti.		*Ben (olsaydım) köyde yaşayamazdım.*

Yukarıda eylemlerin, zamanların ve tarz eylemlerin kullanılmasıyla ilgili verilen özellikler *Konjunktiv II*'deki bütün cümle çeşitleri için de geçerlidir.

2. Gerçek Olmayan İstek Cümleleri

Gerçek olmayan istek cümleleri (*irreale Wunschsätze*), yerine getirilmeyen ya da getirilmesi mümkün olmayan bir isteği ifade eder. Bu tür cümleler ya **wenn** bağlacı ile ya da **wenn** bağlacı olmadan oluşturulur. **wenn** bağlacı olduğu zaman yan cümle yapılır, **wenn** bağlacı olmadığı zaman özneye göre çekilen eylemle başlanır. Her iki cümle anlam olarak aynıdır. Ayrıca istek cümlelerinde **keşke** anlamına gelen **doch**, **nur**, **doch nur**, **bloß** gibi sözcükler kullanılır.

Indikativ		Konjunktiv II
Gerçek olan istek cümleleri		**Gerçek olmayan istek cümleleri**
(Ich bin nicht reich.Ich wünsche es aber)	→	**Wenn** ich **doch** reich **wäre!**
(*Zengin değilim. Ancak onu istiyorum.)*		**Wäre** ich **doch** reich!
		Keşke zengin olsam!
		Wenn ich **doch** reich gewesen **wäre**!
		Wäre ich **doch** reich **gewesen**!
		Keşke zengin olsaydım!
Ich habe keinen Sohn.	→	**Wenn** ich **nur** einen Sohn **hätte**!
Bir oğlum yok.		**Hätte** ich **nur** einen Sohn!
		Keşke bir oğlum olsa!
		Wenn ich **nur** einen Sohn **gehabt hätte**!
		Hätte ich **nur** einen Sohn **gehabt**!
		Keşke bir oğlum olsaydı!
Ich vergaß den Schlüssel.	→	**Wenn** ich **doch** den Schlüssel nicht **vergessen hätte!**
Anahtarı unuttum.		**Hätte** ich **doch** den Schlüssel nicht vergessen!
		Keşke anahtarı unutmasaydım!

3. Gerçek Olmayan Koşul Cümleleri

Gerçek olmayan koşul cümleleri (*irreale Bedingungssätze*) bir koşul bildirir. Bu tür cümleler istek cümlelerinde olduğu gibi ya **wenn** bağlacı ile ya da **wenn** bağlacı olmadan oluşturulur. **wenn** bağlacı olduğu zaman yan cümle yapılır, **wenn** bağlacı olmadığı zaman özneye göre çekilen eylemle başlanır. Her iki cümle anlam olarak aynıdır. Koşul cümlelerinde bir de

esas cümle (*Hauptsatz*) vardır. Koşul cümlesi esas cümleden önce de gelebilir sonra da. Koşul cümlesi esas cümleden önce geldiği zaman, esas cümlenin başına **o zaman, o takdirde** anlamına gelen **so** veya **dann** sözcükleri getirilebilir, ancak şart değil.

Indikativ

Gerçek olan koşul cümleleri

Wenn ich komme, bringe ich es mit. →
mit.

Gelirsem onu birlikte getiririm.

(Ich komme aber nicht.)

(*Ancak gelmiyorum.*)

Konjunktiv II

Gerçek olmayan koşul cümleleri

Wenn ich käme, (**so/dann**) brächte ich es

Käme ich, (**so**) brächte ich es mit.

Gelsem onu birlikte getiririm.

Wenn ich kommen **würde**, (**so**) **würde** ich es mitbringen.

Würde ich kommen, (**so**) **würde** ich es mitbringen.

Gelsem onu birlikte getiririm.

Wenn ich viel Geld **sparte**, **kaufte** ich vieles.

Wenn ich viel Geld sparen **würde, würde** ich vieles kaufen.

Wenn ich viel Geld **sparte**, **würde** ich vieles kaufen.

Wenn ich viel Geld sparen **würde**, **kaufte** ich vieles.

Çok para biriktirsem (bir)çok şey satın alırım.

Daha önce de belirtildiği gibi, şimdiki zaman dilimi **würden + mastar** yapı ile de ifade edilebilir. Dolayısıyla yukarıdaki örnekte de görüldüğü gibi ya cümlelerin ikisi ya da herhangi biri bu yapıyla ifade edilebilir. Bu yapı öncelikle düzenli eylemlerle *Konjunktiv II* yapılırken *Präteritum* ve *Konjunktiv II*'nin çakıştığı, yani aynı olduğu zaman tercih edilir.

Ich habe meinen Nachbarn nicht gesehen, darum habe ich ihn nicht begrüßt.

Komşumu görmedim, bu nedenle onu selamlamadım.

Wenn ich meinen Nachbarn gesehen hätte, hätte ich ihn begrüßt.

Hätte ich meinen Nachbarn gesehen, (**so**) hätte ich ihn begrüßt.

Komşumu görseydim selamlardım.

Ich habe wenig Geld gespart. Ich habe weniges gekauft.

Az para biriktirdim. Az şey satın aldım.

Wenn ich viel Geld **gespart hätte, hätte** ich vieles **gekauft**.

Hätte ich viel Geld **gespart**, (**so**) **hätte** ich vieles **gekauft**.

Çok para biriktirseydim (bir) çok şey satın alırdım.

Ich glaube, Sie **hätten** auch **verloren, wenn** Sie eine Wette **eingegangen wären**.

Bir bahse girseydiniz, sanırım siz de kaybederdiniz.

4. Gerçek Olmayan Kıyaslama Cümleleri

Gerçek olmayan kıyaslama ya da karşılaştırma cümleleri (*irreale Vergleichssätze*), gerçekte var olmayan ya da gerçekleşmeyen bir şeyi, varmış ya da gerçekleşmiş gibi düşünerek başka bir olay ile kıyaslarken kullanılır. Bu tür cümleler bir yan cümledir ve daima esas cümleden sonra yer alır. Yan cümlenin başına **sanki ... mış gibi** anlamına gelen **als ob**, **als wenn**, **wie wenn** ve **als** gibi bağlaçlar getirilir. Yan cümle sadece **als** bağlacıyla başladığı zaman, yan cümlenin özneye göre çekilen eylemi cümlenin sonunda değil, hemen bu bağlaçtan sonra gelir, diğer bağlaçlarda ise yan cümlelerde olduğu gibi, cümlenin sonunda yer alır. Kıyaslama cümlesinde esas cümle bildirme kipi (*Indikativ*) ile, yan cümle yani **als ob**'lu cümle ise *Konjunktiv II* ile oluşturulur. Ayrıca esas cümlede cümlenin yapısına göre **öyle** anlamına gelen **so** sözcüğü de kullanılabilir.

Indikativ **Gerçek olan kıyaslama cümleleri**		Konjunktiv II **Gerçek olmayan kıyaslama cümleleri**
Er spricht Deutsch wie ein Deutscher. *O bir Alman gibi Almanca konuşuyor.*	→	Er spricht Deutsch, **als ob** er ein Deutscher wäre. Er spricht Deutsch, **als wenn** er ein Deutscher wäre. Er spricht Deutsch, **wie wenn** er ein Deutscher wäre. Er spricht Deutsch, **als** wäre er ein Deutscher. *O sanki bir Almanmış gibi Almanca konuşuyor.*
Er tut so. Er versteht mich nicht. *O öyle yapıyor. O beni anlamıyor.*	→	Er tut so, **als ob** er mich nicht verstünde. Er tut so, **als** verstünde er mich nicht. *O sanki beni anlamamış gibi yapıyor.*
Der Ring sieht aus wie Gold. *Yüzük altın gibi görünüyor.*	→ →	Der Ring sieht aus, **als ob** er Gold wäre. *Yüzük sanki altınmış gibi görünüyor.*
Sie müssen so tun. Nichts ist passiert. *Siz öyle yapmalısınız. Hiçbir şey olmadı.*		Sie müssen so tun, **als ob** nichts passiert wäre. *Sanki hiçbir şey olmamış gibi yapmalısınız.*

Konjunktiv II'nin Kullanıldığı Diğer Alanlar

Konjunktiv II yukarıda verilen cümle çeşitlerinin dışında başka alanlarda da kullanılır. Örneğin kibarca soru sorarken, bir şey öğrenirken, ricada bulunurken, herhangi bir şeye ya da konuya ilişkin tahminde bulunurken, bir olasılığı ifade ederken *Konjunktiv II*'den yararlanılır.

1. Kibarca Rica, Soru ve Emirlerde

Kibarca soru sorarken ya da bir ricada bulunurken tarz eylemlerden (*Modalverben*) sıkça yararlanılır.

Könnten Sie bitte sagen, wie spät es ist?

Lütfen saatin kaç olduğunu söyleyebilir miydiniz?

Könnten Sie bitte das Fenster zumachen?
Lütfen pencereyi kapatabilir miydiniz?

Dürfte ich Sie bitten, die Tür aufzumachen?
Sizden kapıyı açmanızı rica edebilir miydim?

Dürfte ich Sie um ein Glas Wasser bitten?
Sizden bir bardak su rica edebilir miydim?

Möchten Sie bitte das Brot herüberreichen?
Lütfen ekmeği uzatabilir miydiniz?

Herr Schröder, Sie **möchten** bitte den Chef anrufen!
Bay Schröder, lütfen şefe telefon edebilir miydiniz?/etmeniz gerekiyor!

Würden Sie bitte sagen, wie spät es ist?
Lütfen saatin kaç olduğunu söyleyebilir misiniz / miydiniz?

Würden Sie bitte die Tür zumachen?
Lütfen kapıyı kapatabilir miydiniz?

Würden Sie mich bitte um 9 Uhr anrufen?
Lütfen saat 9'da bana telefon edebilir misiniz / miydiniz?

Würden Sie mir bitte das Salz herüberreichen?
Lütfen bana tuzu uzatabilir misiniz / miydiniz?

Würden Sie die Tür schließen!
Kapıyı kapatabilir misiniz / miydiniz?

Würden Sie so freundlich/nett sein, das Fenster aufzumachen?
Pencereyi açma lütfunda bulunabilir miydiniz?
Lütfedip pencereyi açabilir misiniz / miydiniz?

Würden Sie mir den Gefallen tun, das Fenster aufzumachen?
Benim için pencereyi açma lütfunda bulunabilir misiniz / miydiniz?
Lütfedip benim için pencereyi açabilir miydiniz?
Hatırım için pencereyi açabilir miydiniz?

Aşağıdaki cümlelerden de anlaşılacağı gibi, bir soru ya da emir cümlesi kibarca farklı biçimlerde ifade edilebilir.

Würden Sie **bitte** das Fenster aufmachen?
Könnten Sie **bitte** das Fenster aufmachen?

Dürfte ich Sie bitten, das Fenster aufzumachen?

Würden Sie so freundlich (nett) sein, das Fenster aufzumachen?

Würden Sie so freundlich sein und das Fenster aufmachen?

Würden Sie mir den Gefallen tun, das Fenster aufzumachen?

Würden Sie mir den Gefallen tun und das Fenster aufmachen?

Kibarca rica, soru ya da emirlerde **haben** ve **sein** eylemlerinin *Konjunktiv II* biçimleri de sıkça tercih edilir.

Ich **hätte** gern drei Kilo Äpfel.

Üç kilo elma rica edecektim.

Wären Sie so nett, mir zu helfen?

Würden Sie so nett **sein**, mir zu helfen?

Lütfedip bana yardım edebilir miydiniz?

Bana yardım etme lütfunda bulunabilir miydiniz?

2. Tahmin, Olasılık İçeren İfadelerde

Bir konuya ya da olaya ilişkin tahmin ya da olasılıklar ifade edilirken tarz eylemlerden sıkça yararlanılır.

Meine Freundin **könnte** mich vergessen haben.

Kız arkadaşım beni unutmuş olabilir.

Sollten Sie sich nicht geirrt haben?

Yanılmış olmayasınız? Yanılmış olamaz mısınız?

Solltest du nicht kommen, rufe mich sofort an.

Gelemezsen hemen bana telefon et.

Sollte ich den Armen nicht helfen?

Yoksullara yardım etmemeli miydim?

Das **dürfte** wohl schwer zu beweisen sein.

Bunun ispatı herhalde zor olmalı.

Diese Dame **dürfte** 25 Jahre alt sein.

Bu bayan 25 yaşında olabilir / olmalı.

So **wäre** es vielleicht besser.

Belki böyle daha iyi (olur).

Gerçekleşmesi neredeyse mümkün olan olaylar ifade edilirken yine *Konjunktiv II*'den yararlanılır.

Bu tür cümlelerin başında ya da içinde **az kalsın**, **neredeyse** anlamına gelen **beinahe**, **fast** gibi sözcükler kullanılır.

Beinahe wäre ich hingefallen.

Az kalsın düşüyordum/düşecektim.

Fast hätte ich dich vergessen.

Neredeyse seni unutuyordum/unutacaktım.

Wir **hätten** den Zug **beinahe** verpasst.

Az kalsın treni kaçırıyorduk / kaçıracaktık.

3. Gerçek Olmayan Sonuç Cümlelerinde

Gerçek olmayan sonuç cümleleri (*irreale Konsekutivsätze*), **zu** ..., **als dass**; **ohne dass**; **so ..., dass** gibi bağlaçlarla oluşturulan yan cümlelerdir. Bu tür yan cümlelerle ifade edilen olaylar gerçek değildir, çünkü gerçekleşmemektedir.

Es ist schon zu spät, **als dass** ich den Bus erreichen **könnte**.

Artık otobüse yetişemeyeceğim kadar geç.

Wir haben **so viel** Geld, **dass** wir alles machen **könnten**.

Her şeyi yapabileceğimiz kadar çok paramız var.

Mein Sohn hat **so viel** Zeit, **dass** er eine Fremdsprache lernen **könnte**.

Oğlumun bir yabancı dili öğrenebilecek kadar çok zamanı var.

Dieser höfliche Herr hat uns geholfen, **ohne dass** wir ihn darum gebeten **hätten**.

Bu kibar beye bir ricada bulunmadan o bize yardım etti.

Ihr Freund ging davon weg, **ohne dass** er sich dafür entschuldigt **hätte**.

Onun arkadaşı onun için özür dilemeden çekip gitti.

Der Mond schien **so** hell, **dass** man eine Zeitung **hätte** lesen können.

Ay o kadar parıldıyordu ki insan bir gazete(yi) okuyabiliyordu.

122- Örnekteki gibi, *wenn* ile ya da *wenn* olmadan istek cümleleri(*Wunschsätze*) oluşturunuz!

Der Zug ist nicht pünktlich abgefahren.

Wenn der Zug **doch** pünktlich **abgefahren wäre!**

Wäre der Zug **doch** pünktlich **abgefahren!**

1. Er hat den Schlüssel verloren.
2. Ich wurde zur Party nicht eingeladen.
3. Ich verdiene wenig Geld.
4. Wir sind nicht rechtzeitig informiert worden.
5. Es ist schon zu spät.
6. Ich habe keine Zeit.
7. Ich habe das vorher nicht gewusst.
8. Er stellt das Radio laut.
9. Mein Vater ist nicht gesund.
10. Ihr sprecht undeutlich.
11. Sie vergaß ihren Regenschirm in der Schule.
12. Die Lehrerin fragte mich nicht.
13. Sie musste lange auf mich warten.
14. Es war hier so dunkel.
15. Wir hatten keine Zeit zu lernen.
16. Wir können heute nicht zur Ausstellung fahren.
17. Die Zeit verging zu langsam.
18. Ich war nicht auf der Party.

123- Örnekteki gibi, *wenn* ile ya da *wenn* olmadan şart/koşul cümleleri (*Bedingungssätze*) oluşturunuz!

Ich habe kein Geld. Ich kann es dir nicht geben.

Wenn ich Geld **hätte**, **könnte** ich es dir geben.

Hätte ich Geld, (so) **könnte** ich es dir geben.

1. Das Telefon hat geklingelt. Das schlafende Kind ist aufgewacht.
2. Mein Nachbar ließ das Fenster offen. Der Dieb stieg ein.
3. In ihrem Zimmer steht kein Schreibtisch. Sie arbeitet nicht daran.
4. Sie lesen keine Zeitung. Sie sind über die politische Lage des Landes nicht informiert.
5. Die Wohnung war an der Küste so teuer. Wir konnten es nicht mieten.
6. Ich habe meinen alten Kollegen nicht erkannt. Ich habe ihn nicht gegrüßt.
7. Er hatte auf seinen Koffer nicht aufgepasst. Er ist ihm gestohlen worden.
8. Ich wusste nicht genau Bescheid. Ich konnte mich dazu nicht äußern.
9. Ich hatte das verdorbene Fleisch gegessen. Mir war schlecht geworden.
10. Wir flogen nicht mit dem Flugzeug. Wir kamen nicht schnell an unser Ziel.
11. Die Feuerwehr löschte den Brand nicht sofort. Viele Häuser wurden von den Flammen zerstört.

12. Es gibt nicht genug Studienplätze an den Universitäten. Nicht jeder Abiturient kann studieren.
13. Der Fahrgast hat keinen Fahrschein. Er muss vierzig Euro Strafe zahlen.
14. Der Fußgänger ist nicht vorsichtig gewesen. Er ist überfahren worden.

124- Örneğe benzer şekilde şart/koşul cümleleri(*Bedingungssätze*) oluşturunuz!

Du lernst täglich. Du hast großen Erfolg.

Du **würdest** großen Erfolg **haben**, wenn du täglich **lerntest.**

Wenn du täglich **lernen würdest**, **hättest** du großen Erfolg.

1. Er muss viel Geld sparen. Er will die nötigsten Sachen kaufen.
2. Sie lesen die Zeitung. Sie wissen Bescheid.
3. Unser Freund holt uns vom Bahnhof ab. Wir brauchen kein Taxi zu nehmen.
4. Man erreicht einen günstigeren Preis. Man handelt mit dem Verkäufer.
5. Wir pflanzen in dieser Stadt viele Bäume. Wir verbessern die Luft.

125- Örnekteki gibi, *wenn* ile şart/koşul cümleleri (*Bedingungssätze*) oluşturunuz!

Die Studenten kümmern sich nicht um ihr Examen.

Es wäre besser, **wenn** die Studenten sich um ihr Examen **kümmerten.**

Es wäre besser, **wenn** die Studenten sich um ihr Examen **kümmern würden.**

1. Der Motorradfahrer trägt während der Fahrt keinen Schutzhelm.
2. Dieser Kranke lässt sich beim Arzt nicht untersuchen.
3. Heutige Fernsehsendung ist sehr langweilig.
4. Er kauft keine neuen Reifen für sein Auto.
5. Der Fabrikant schenkt der Stadt nicht sein ganzes Vermögen.
6. Man informiert uns nicht rechtzeitig.

126- *sonst* ya da *andernfalls* ile cümle oluşturunuz!

Sie muss sich vorbereiten. Sie besteht die Prüfung nicht.

Sie muss sich vorbereiten, **sonst/andernfalls** bestünde sie die Prüfung nicht.

1. Sie müssen die Ware beim Versandhaus bis zum 12. Juni bestellen. Es ist zu spät.
2. Der Kranke muss aufhören zu rauchen. Der Arzt behandelt ihn nicht.
3. Die beiden Drähte müssen sich nicht berühren. Es gibt einen Kurzschluss.
4. Der Chirurg entschloss sich zu einer Operation. Die Patientin ist beinahe gestorben.
5. Der Forscher musste den Versuch unterbrechen. Die teure Apparatur wurde zerstört.
6. Er muss seinen Studentenausweis mitnehmen. Er bezahlt den doppelten Fahrpreis.

127- Verilen soruları şart cümleleriyle kendi kendinize cevaplayınız!

Was würden Sie machen, **wenn** Sie ... ?

Ich würde ... machen, **wenn** ich ... .

1. Sie auf der Straße eine Geldtasche fänden?
2. Sie viel Geld hätten?
3. Sie ganz alleine in einer Wüste wären?
4. Jemand in Ihrer Nähe um Hilfe schreien würde?
5. Ihre Freundin Sie verließe?
6. Sie von jemandem beleidigt worden wären?
7. Sie ein kleines Kind nach seiner Mutter schreien hörten?
8. Sie drei Millionen Euro im Lotto gewonnen hätten?

128- Örneğe benzer biçimde cümleler oluşturunuz!

Jörg tut das gern.
Ich **würde** das **nicht** gern tun.

1. Er isst immer in diesem teuren Restaurant.
2. Der Lehrer kam spät in den Unterricht.
3. Die alte Dame bittet ihn, ihr zu helfen.
4. Er geht früh zu Bett.
5. Der Gangster leugnete lange seine Tat.
6. Der Fahrer beachtet das rote Licht nicht und biegt links ab.
7. Ihr macht in jedem Sommer die gleiche Reise.
8. Mein Sohn schlief beim Fernsehen ein.
9. Der Herr hat seinen Hut auf dem Stuhl liegen lassen.

129- Örneğe benzer şekilde kıyaslama cümleleri(*Vergleichssätze*) oluşturunuz!

Sie arbeiten wie eine Maschine.
Sie arbeiten **so, als ob** sie eine Maschine **wären.**
Sie arbeiten **so**, **als wären** sie eine Maschine.

1. Die Halskette sieht wie Gold aus.
2. Fühlen Sie sich wie zu Hause!
3. Der Lehrer redet zu uns wie zu einem Freund.
4. Sie sieht wie eine Kranke aus.
5. Er schrie laut wie ein Betrunkener.
6. Sie schreibt Erzählungen wie eine berühmte Schriftstellerin.
7. Der Junge lügt wie ein großer Lügner.
8. Sie kümmert sich um mich wie eine Mutter.
9. Der Hochstapler verhält sich wie ein Millionär.
10. Sie benimmt sich wie eine edle Dame.
11. Er fuhr wie ein Verrückter.
12. Er spricht wie ein Deutscher.
13. Er tut so. Er ist sehr intelligent.

130- Verilen kıyaslama cümlelerini (*Vergleichssätze*) kendi kendinize tamamlayınız!

1. Tu doch **so**, **als ob** ...
2. Das Auto fuhr so schnell, **als ob** ...
3. Der Zeuge sprach **so**, **als ob** ...
4. Die junge Dame schrie **so** entsetzlich, **als wenn** ...
5. Er behandelt seine Mitarbeiter, **als ob** ...
6. Der Geburtstag wurde gefeiert, **als ob** ...
7. Es sieht **so** aus, **als ob** ...
8. Sie macht den Eindruck, **als wenn** ...
9. Sie tat **so**, **als ob** ...
10. Ich habe das Gefühl, **als ob** ...

131- *zu..., als dass* bağlacıyla örneğe benzer biçimde cümle oluşturunuz!

Es ist spät. Ich erreiche das Flugzeug nicht.

Es ist **zu** spät, **als dass** ich das Flugzeug erreichte/erreichen würde.

1. Die Villa ist teuer. Man kann sie nicht kaufen.
2. Die Reise ist langweilig. Wir halten sie nicht aus.
3. Die Hausaufgabe ist schwierig. Die Schüler können sie nicht machen.
4. Dieser Sportler ist unerfahren. Er kann keine Spitzenleistung erbringen.
5. Wir sind müde. Wir wollen nicht mehr tanzen.
6. Sie ist dick. Er will sie nicht heiraten.
7. Der Ausflug dauert lange. Du kannst ihn an einem Tag nicht schaffen.
8. Das Hotel ist teuer. Ich kann dort nicht wohnen bleiben.

132- *so..., dass* bağlacıyla örneğe benzer biçimde cümle oluşturunuz!

Das Wetter ist heute heiß. Man kann nicht einatmen.

Das Wetter ist heute **so** heiß, **dass** man nicht **einatmen könnte**.

1. Der Film war langweilig. Die Zuschauer wollten das Kino verlassen.
2. Das Gift wirkt stark. Man kann mit einem Tropfen viele Menschen vergiften.
3. Er sprach leise. Ich konnte sie kaum verstehen.
4. Der Vorschlag war günstig. Ich konnte ihn sofort annehmen.
5. Der Mond scheint hell. Man kann eine Zeitung lesen.
6. Auf dem Marktplatz herrschte ein großer Lärm. Man konnte sich kaum verständigen.
7. Wir hatten einen großen Hunger. Wir wollten alles auf einmal essen.

133- *ohne dass* bağlacıyla örneğe benzer biçimde cümle oluşturunuz!

Der freche Junge ging davon weg. Er entschuldigte sich **nicht**.

Der freche Junge ging davon weg, **ohne dass** er sich entschuldigt hätte.

1. Diese alte Dame verkaufte all ihr Vermögen. Es hat ihr **kaum** leid getan.
2. Sie verließ das Elternhaus. Sie hat **nicht** einmal zurückgeschaut.

3. Der Arzt überwies den Kranken ins Krankenhaus. Er untersuchte ihn **nicht**.
4. Mein Freund hielt sich lange in Berlin auf. Er besuchte uns **nicht**.
5. Die türkische Familie wanderte nach Australien aus. Ich habe **nichts** von ihr gehört.
6. Die Umwelt wird von gewissen Industriebetrieben verschmutzt. Sie kümmern sich **gar nicht** um die Umweltverschmutzung.

134- Örneğe benzer şekilde, *beinah(e)* ya da *fast* ile *Konjunktiv II* 'li cümleler oluşturunuz!

Haben Sie den Bus verpasst?
Nein, aber ich hätte ihn **beinah/fast** verpasst.
Nein, aber **beinah/fast** hätte ich ihn verpasst.

1. Hast du die heutige Prüfung vergessen?
2. Ist sie heute gestorben?
3. Sind die Gläser zerbrochen?
4. Ist das Flugzeug gestern abgestürzt?
5. Seid ihr betrogen worden?

135- Örnekteki gibi kibarca sorular sorunuz!

Kommen Sie gegen 10 Uhr vorbei?
Würden Sie **bitte** gegen 10 Uhr vorbeikommen?
Könnten Sie **bitte** gegen 10 Uhr vorbeikommen?
Dürfte ich Sie bitten, gegen 10 Uhr vorbeizukommen?
Würden Sie so freundlich (nett) sein, gegen 10 Uhr vorbeizukommen?
Würden Sie so freundlich sein und gegen 10 Uhr vorbeikommen?
Würden Sie mir den Gefallen tun, gegen 10 Uhr vorbeizukommen?
Würden Sie mir den Gefallen tun und gegen 10 Uhr vorbeikommen?

1. Wie komme ich zum Flughafen?
2. Bringen Sie mir ein Glas Wasser?
3. Kommen Sie gleich mit?
4. Machen Sie die Tür zu?
5. Nehmen Sie diesen Brief mit zur Post?
6. Helfen Sie mir, diesen Satz zu schreiben?

2. Konjunktiv I *(Dolaylı Anlatım)*

Bildirme/haber kipi (*Indikativ*) ile ifade edilen cümleler direkt, yani aracısız biçimde anlatıldığı için bu kip dolaysız yani doğrudan anlatım (*direkte Rede*) olarak adlandırılır. *Konjunktiv I* ile, birinin sözü başka birine aktarıldığı için dolaylı anlatım (*indirekte Rede*) olarak adlandırılır. Dolayısıyla bir kimsenin konuşması aktarılırken *Konjunktiv I*'den yararlanılır. Sözü aktaran kişi *Konjuntiv I*'i kullanarak söylenen sözün kendisine değil, başkasına ait olduğunu ve kendisinin bir aracı olduğunu belirtir. *Konjunktiv I* ile ayrıca arzu, dilek, istek, dua ve beddualar vs. de ifade edilir. *Konjunktiv I*, eylemin 1. halinin yani mastar halinin köküne kişi ekleri getirilerek yapılır. *Konjunktiv I*'de düzenli ve düzensiz eylemlerin çekimleri aşağıdaki örneklerde de görüldüğü gibi aynıdır, yani eylemler aynı ekleri alır:

frag-en			nehm-en			Konjunktiv I
Düzenli Eylemler		Ekler	Düzensiz Eylemler		Ekler	Düzenli + Düzensiz Eylemler
ich	frag-e	**-e**	**ich**	**nehm-e**	**-e**	**-e**
du	frag-**est**	**-est**	du	nehm-**est**	**-est**	**-est**
er	frag-**e**	**-e**	er	nehm-**e**	**-e**	**-e**
wir	frag-**en**	**-en**	**wir**	**nehm-en**	**-en**	**-en**
ihr	frag-**et**	**-et**	**ihr**	nehm-et	**-et**	**-et**
sie	frag-**en**	**-en**	**sie**	**nehm-en**	**-en**	**-en**
Sie	frag-en	**-en**	**Sie**	**nehm-en**	**-en**	**-en**

Eklere yakından bakıldığında, *Konjunktiv I* ve *Konjunktiv II*'deki kişi eklerinin aynı olduğu görülür. Ayrıca *Konjunktiv I* bazı yerlerde *Präsens* ile aynı olmaktadır, yani çakışmaktadır. Örneğin **ich, wir, ihr, sie** ve **Sie**'de *Konjunktiv I* ile *Präsens* aynı olmaktadır. Bu gibi durumlarda cümlenin *Konjunktiv I* mi yoksa *Präsens* mi olduğu belirlenememektedir. Bu nedenle *Konjunktiv I*'in *Präsens* ile aynı olduğu durumlarda eylemlerin *Konjunktiv II* biçimi alınır:

Konjunktiv I		(Präsens)	Konjunktiv I		(Präsens)
ich	**fragte**	(ich **frag-e**)	**ich**	**nähm-e**	(ich **nehm-e**)
du	frag-est		du	nehm-est	
er	frag-e		er	nehm-e	
wir	**fragte-n**	(wir **frag-en**)	**wir**	**nähm-en**	(wir **nehm-en**)
ihr	frag-et		ihr	nehm-et	
sie	**fragte-n**	(sie **frag-en**)	**sie**	**nähm-en**	(sie **nehm-en**)
Sie	**fragte-n**	(Sie **frag-en**)	**Sie**	**nähm-en**	(Sie **nehm-en**)

Konjunktiv I'in anlam yönü şöyle olur:

ich	**nähme**	*ben*	*alıyormuşum*
du	nehmest	*sen*	*alıyormuşsun*
er	nehme	*o*	*alıyormuş*
wir	**nähmen**	*biz*	*alıyormuşuz*
ihr	nehmet	*siz*	*alıyormuşsunuz*
sie	**nähmen**	*onlar*	*alıyorlarmış*
Sie	**nähmen**	*siz*	*alıyormuşsunuz*

Konjunktiv I'de Zaman

Konjunktiv I'de üç zaman dilimi vardır:

1. Şimdiki zaman dilimi : *Die Gegenwart*
2. Geçmiş zaman dilimi : *Die Vergangenheit*
3. Gelecek zaman dilimi : *Die Zukunft*

1. Şimdiki zaman dilimi	: er **nehme**		*o alıyormuş*
2. Geçmiş zaman dilimi	: er **habe**	genommen	*o almış*
	: er **sei**	gegangen	*o gitmiş*
3. Gelecek zaman dilimi	: er **werde**	nehmen	*o alacakmış*

Konjunktiv I'de şimdiki zaman dilimi oluşturulurken, eylemin mastar eki (*Infinitivendung*) olan **–en** ya da **–n** atılır ve kişi ekleri getirilir. Geçmiş zaman diliminde, esas eylemin *Perfekt*'teki yardımcı eylemi (**haben** ya da **sein**) alınıp kişilere göre çekilir ve esas eylem 3. halde cümlenin sonunda yer alır. Gelecek zaman diliminde ise **werden** yardımcı eylemi kişilere göre çekilir ve esas eylem mastar halinde cümlenin sonunda yer alır. Bütün zamanlarda, *Konjunktiv I* ile *Präsens*'in çakıştığı yerlerde *Konjunktiv II* alınır.

Şimdiki zaman dilimi

ich	**gäbe**	*veriyormuşum / verirmişim*
du	gebest	*veriyormuşsun*
er	gebe	*veriyormuş*
wir	**gäben**	*veriyormuşuz*
ihr	gebet	*veriyormuşsunuz*
sie	**gäben**	*veriyorlarmış/veriyormuş*
Sie	**gäben**	*veriyormuşsunuz*

Geçmiş zaman dilimi

ich	**hätte**	gegeben	ich	sei	gegangen	*gitmişim*
du	habest	gegeben	du	sei(e)st......	gegangen	*gitmişsin*
er	habe	gegeben	er	sei	gegangen	*gitmiş*
wir	**hätten**	gegeben	wir	seien	gegangen	*gitmişiz*
ihr	habet	gegeben	ihr	seiet	gegangen	*gitmişsiniz*
sie	**hätten**	gegeben	sie	seien	gegangen	*gitmiş(ler)*
Sie	**hätten**	gegeben	Sie	seien	gegangen	*gitmişsiniz*

Gelecek zaman dilimi

ich	**würde**	geben	ben	*verecekmişim*
du	werdest	geben	sen	*verecekmişsin*
er	werde	geben	o	*verecekmiş*
wir	**würden**	geben	biz	*verecekmişiz*
ihr	**würdet**	geben	siz	*verecekmişsiniz*
sie	**würden**	geben	onlar	*verecek(ler)miş*
Sie	**würden**	geben	siz	*verecekmişsiniz*

Bildirme/haber kipinde (*Indikativ*) herhangi bir zamanla verilen bir cümleyi *Konjunktiv I*'e dönüştürme işi aşağıdaki gibi yapılır:

Indikativ		Konjunktiv I
Präsens	→	Şimdiki zaman dilimi (*Gegenwart*)
Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt	→	Geçmiş zaman dilimi (*Vergangenheit*)
Futur	→	Gelecek zaman dilimi (*Zukunft*)

Indikativ	Konjunktiv I
	Şimdiki zaman dilimi
Präs. : Ich lade dich zur Party ein.	Er **lade** mich zur Party **ein**.
	Geçmiş zaman dilimi
Prät. : Ich lud dich zur Party ein.	Er **habe** mich zur Party **eingeladen**.
Perf. : Ich habe dich zur Party eingeladen.	Er **habe** mich zur Party **eingeladen**.
Plusq. : Ich hatte dich zur Party eingeladen.	Er **habe** mich zur Party **eingeladen**.
	Gelecek zaman dilimi
Futur : Ich werde dich zur Party einladen.	Er **werde** mich zur Party **einladen**.
Präs. : *Ben seni partiye davet ediyorum/ederim.*	*O beni partiye davet ediyormuş / edermiş.*
Prät. : *Ben seni partiye davet ediyordum/ettim.*	*O beni partiye davet etmiş.*
Perf. : *Ben seni partiye davet ettim.*	*O beni partiye davet etmiş.*
Plusq. : *Ben seni partiye davet etmiştim.*	*O beni partiye davet etmiş.*
Futur : *Ben seni partiye davet edeceğim.*	*O beni partiye davet edecekmiş.*

Dikkat edilirse, *Präteritum*, *Perfekt* ve *Plusquamperfekt* ile verilen cümlelerin *Konjunktiv I* şekli aynıdır.

Cümlede tarz eylem (*Modalverb*) bulunduğu zaman şöyle olur:

Indikativ	Konjunktiv I
	Şimdiki zaman dilimi
Präs. : Ich **kann** dich einladen.	Er **könne** mich einladen.
	Geçmiş zaman dilimi
Prät. : Ich **konnte** dich einladen.	Er **habe** mich einladen können.
Perf. : Ich habe dich einladen **können**.	Er **habe** mich einladen können.
Plusq. : Ich hatte dich einladen **können**.	Er **habe** mich einladen können.
	Gelecek zaman dilimi
Futur : Ich werde dich einladen **können**.	Er **werde** mich einladen können.
Präs. : *Ben seni davet edebiliyorum/edebilirim.*	*O beni davet edebiliyormuş / edebilirmiş.*
Prät. : *Ben seni davet edebiliyordum/edebildim.*	*O beni davet edebilmiş.*
Perf. : *Ben seni davet edebildim.*	*O beni davet edebilmiş.*
Plusq. : *Ben seni davet edebilmiştim.*	*O beni davet edebilmiş.*
Futur : *Ben seni davet edebileceğim.*	*O beni davet edebilecekmiş.*

Cümleleri *Konjunktiv I*'e dönüştürürken dolaysız yani doğrudan anlatımda (*Indikativ*) verilen bazı sözcükler dolaylı anlatımda değişikliğe uğrar. Örneğin Almanya'da yaşayan *Ali* adındaki birinin Türkiye'deki arkadaşı *Hasan*'a aşağıdaki cümleyi söylediğini farz edelim:

Ali: "**Ich** gehe **hier** mit **meinem** Sohn zur Arbeit."

Ali: *"Ben burada oğlumla işe gidiyorum."*

Ali'nin söylemiş olduğu bu cümleyi *Hasan* kendi bakış açısıyla başka birine dolaylı anlatımla şöyle ifade eder:

Er (Ali) gehe **dort** mit **seinem** Sohn zur Arbeit.

O (Ali) orada oğlu ile işe gidiyormuş.

Dikkat edilirse, *Ali*'nin söylediği cümlede yer alan bazı sözcükler dolaylı anlatımda aşağıdaki gibi değişmiştir:

Ali		Hasan (Konjunktiv I)
ich	→	er, Ali
mein	→	sein
hier	→	dort

Dolayısıyla bir cümleyi dolaylı anlatımla ifade ederken cümledeki bazı sözcükler değişir. Bunları belirleyebilmek için bu tür sözcüklerin **nerede, ne zaman, kimin tarafından** söylendiğini ve bunları kimin aktardığını bilmek gerekir. Aşağıda buna ilişkin bazı örnekler verilmiştir:

Doğrudan anlatım (Indikativ)		Dolaylı anlatım (Konjunktiv I)
ich	→	er / sie / es
mich	→	ihn / sie / es
mir	→	ihm / ihr
mein	→	sein / ihr
du	→	er / sie / ich
dich	→	ihn / sie / mich / es
dir	→	ihm / ihr / mir
dein	→	sein / ihr / mein
wir	→	sie / wir
uns	→	sie / uns
uns	→	ihnen / uns
unser	→	ihr / unser
hier	→	dort / hier
hiesige	→	dortige / hiesige
heute	→	gestern / heute

Bir cümleyi *Konjunktiv I*'e dönüştürme işi yapılmadan önce, sözün kime ait olduğu belirlenir. *Konjunktiv*'e dönüştürülecek olan cümleye ya **dass** bağlacıyla ya da direkt cümlenin öznesiyle başlanır. Cümleye **dass** ile başlandığında yan cümle olur.

Mehmet sagt Tülay : "Hier gibt es viele deutsche Touristen."

Mehmet Tülay'a : "Burada çok Alman turist var," diyor / der.

Tülay Mehmet'in sözünü başkasına aktardığında şöyle olur:

Mehmet hat mir gesagt, **dass** es dort viele deutsche Touristen **gebe**.

Mehmet hat mir gesagt, dort **gebe** es viele deutsche Touristen.

(*Mehmet bana dedi ki, orada çok Alman turist varmış.*)

Mehmet bana, orada çok Alman turistin olduğunu söyledi.

Konjunktiv I'de Cümle Çeşitleri

Kuşkusuz bir cümleyi dolaylı anlatımla ifade ederken cümlenin biçimi de önemlidir. Örneğin söz konusu olan cümle, bir ifade (*Aussagesatz*), soru (*Fragesatz*) ya da emir cümlesi (*Imperativsatz*) olabilir ya da cümlelerde ünlemler bulunabilir. Bu tür cümleler ve özellikler dolaylı anlatımla farklı biçimde ifade edilir.

1. İfade cümlesi

Doğrudan anlatım (Indikativ)	Dolaylı anlatım (Konjunktiv I)
Hans sagt/sagte Günther:	Günther Hans'ın söylediğini başkasına şöyle aktarır:
"Ich **bin** nicht krank." "*Ben hasta değilim.*"	→ Hans hat mir gesagt, **dass** er nicht krank **sei.** → Hans hat mir gesagt, er **sei** nicht krank. *Hans bana hasta olmadığını söyledi.*
"Ich **besuchte** meinen Onkel." "*Ben amcamı ziyaret ediyordum/ettim.*"	→ Er **habe** seinen Onkel besucht. *O amcasını ziyaret etmiş.*
"Wir **sind** ins Kino **gegangen**." "*Biz sinemaya gittik.*"	→ Sie **seien** ins Kino **gegangen**. *Onlar sinemaya gitmiş(ler).*
"Nach dem Kino **haben** wir Kaffee **getrunken**." "*Biz sinemadan sonra kahve içtik.*"	→ Nach dem Kino **hätten** sie Kaffee **getrunken**. *Onlar sinemadan sonra kahve içmiş(ler).*
"Ich **fühle** mich sehr wohl". "*Ben kendimi çok iyi hissediyorum.*"	→ Er **fühle** sich sehr wohl. *O kendini çok iyi hissediyormuş.*
"Ich **werde** drei Tage hier **bleiben**. "*Ben üç gün daha burada kalacağım.*"	→ Er **werde** drei Tage dort **bleiben**. *O, üç gün daha orada kalacakmış.*
"Ich **kann** dich auch **besuchen**". "*Ben seni de ziyaret edebilirim.*"	→ Er **könne** mich auch **besuchen**. *O beni de ziyaret edebilirmiş.*
"Ich **wollte** dir **schreiben**." "*Ben sana yazmak istiyordum/istedim.*"	→ Er **habe** mir **schreiben wollen**. *O bana yazmak istemiş.*

"Wir **wollten** dich **einladen**." → Sie **hätten** mich **einladen wollen**.

"Biz seni davet etmek istedik." — *Onlar beni davet etmek istemiş.*

"Ich **habe** es dir **schicken müssen**." → Er **habe** es mir **schicken müssen**.

"Ben onu sana göndermek zorundaydım." — *O onu bana göndermek zorundaymış.*

2. Soru Cümlesi

Daha önce de belirtildiği gibi, iki tür soru cümlesi vardır:

1. Soru sözcüğü ile yapılan soru cümleleri
2. Çekimli eylemin başa alınmasıyla yapılan soru cümleleri.

Soru cümleleri dolaylı anlatımla ifade edilirken yan cümleye dönüştürülür. Soru sözcüğünün bulunduğu soru cümleleri yan cümleye dönüştürülürken soru sözcüğü bağlaç görevini üstlenir. Eylemle başlayan, yani soru sözcüğü olmayan soru cümleleri yan cümleye dönüştürülürken bağlaç olarak **ob** alınır.

Peter Thomas'a soruyor: — Heinrich de bunu başkasına aktarıyor:

"**Was** macht dein Vater?" → Er habe gefragt, **was** sein Vater mache.

"Baban ne yapıyor?" — *O onun babasının ne yaptığını sormuş.*

"**Wo** sind deine Freunde". → Er habe gefragt, **wo** seine Freunde seien.

"Senin arkadaşların nerede?" — *O onun arkadaşlarının nerede olduğunu sormuş.*

"**Studierst** du in Ankara?" → Er habe gefragt, **ob** er in Ankara studiere.

"Sen Ankara'da mı öğrenim görüyorsun?" — *O onun Ankara'da öğrenim görüp görmediğini sormuş.*

"**Bist** du mit dem Studium zufrieden?" → Er habe gefragt, **ob** er mit dem Studium zufrieden sei.

"Sen öğrenimden memnun musun?" — *O onun öğrenimden memnun olup olmadığını sormuş.*

3. Emir Cümlesi

Emir, talep ve istek cümleleri dolaylı anlatım ile ifade edilirken tarz eylemlerden (*Modalverb*) yararlanılır. Emrin sertlik derecesine göre **müssen**, **sollen**, **dürfen**, **können** ve **mögen** gibi tarz eylemlerinden biri seçilir. Örneğin emirlerde **sollen**, ricalarda **mögen** ve ısrarlı isteklerde ya da mutlaka yapılması gereken işlerde **müssen** kullanılır. Kuşkusuz bir emrin sertlik derecesi ya da ifade edilen cümlenin bir emir mi yoksa bir rica mı olduğu, bağlama, duruma ve dil dışı faktörlere de bağlıdır.

"**Fahre** nicht zu schnell!" → Ich **solle** nicht zu schnell fahren.

"Çok hızlı gitme!" — *Benim çok hızlı gitmemem gerekiyor.*

"Gehe sofort zum Arzt!" → Ich **müsse** sofort zum Arzt gehen.

"Hemen doktora git!" — *Hemen doktora gitmek zorundayım.*

"**Ruf** uns doch unbedingt an!" → Ich **müsse** sie unbedingt anrufen.

"Bana mutlaka telefon et!" — *Onlara mutlaka telefon etmem lazım.*

" Bitte, **kommen** Sie mal vorbei!" → Ich **möge** mal vorbeikommen.
"Lütfen bir uğrayın!" *Bir uğramam gerekiyor.*

"**Reg** dich doch bitte nicht so auf!" → Er bat mich (freundlich), ich **möge** mich nicht so aufregen!

"Lütfen bu kadar heyecanlanma!" → *O (kibarca) benim bu kadar heyecanlanmamam gerektiğini rica etti.*

"Rauchen ist hier verboten." → Er sagte, man **dürfe** hier nicht rauchen.
Burada sigara içmek yasak. *O, burada sigara içilemeyeceğini söyledi.*
"Man darf hier nicht rauchen."
Burada sigara içilemez.

4. Ünlemler

Ünlemler (*die Interjektion / der Ausruf*), üzülme, korku, şaşkınlık vs. ifade eder. Bunlar dolaylı anlatımda olduğu gibi söylenmez, başka sözcüklerle ifade edilir.

Die alte Frau rief aus: "**Oh**, welche Zeiten!"
Sie beklagte sich über die schlechten Zeiten.

Yaşlı bayan haykırdı:"Eyvah, ne zamana kaldık!"
O, kötü zamandan yakınıyordu / yıkandı.

Sie war entsetzt darüber, in einer solchen Zeit leben zu müssen.
Böyle bir zamanda yaşamak zorunda kalmasına şaşıyordu.
"**Ach**, das ist schade! Wann ist er gestorben?" → Sie meinte, das sei schade und fragte, wann er gestorben sei.
Ya, çok üzüldüm/yazık! O ne zaman vefat etti? *O, çok yazık olduğunu / üzüldüğünü ifade etti ve onun ne zaman vefat ettiğini sordu.*

Aşağıda verilen metni dolaylı anlatımla ifade etmeye çalışın:

Ein Fuchs sprach zu einem Hahn: "Freue dich! Ich bringe dir eine gute Nachricht. Alle Tiere haben heute Frieden geschlossen. Wir werden glücklich miteinander leben. Niemand darf einem anderen Tier etwas Böses antun. Komm herab und umarme deinen Freund! Du zögerst? Hast du kein Vertrauen? Das ist nicht recht von dir. Warum reckst du deinen Hals denn so? Sind es die Hunde, die kommen? Ja, ich höre sie. Auf Wieder-sehen! Ich muss fort; denn ich weiß nicht, ob sie schon von unserem Frieden gehört haben.

Ein Fuchs sprach zu einem Hahn: "Er (der Hahn) solle sich freuen. Er (der Fuchs) bringe ihm eine gute Nachricht. Alle Tiere hätten heute Frieden geschlossen. Sie würden glücklich miteinander leben. Niemand dürfe einem anderen Tier etwas Böses antun. Er solle herabkommen und seinen Freund umarmen. Er habe gefragt, ob er zögere. Ob er kein Vertrauen habe. Das sei nicht recht von ihm. Er habe gefragt, warum er seinen Hals denn so rec-

ke. Ob es die Hunde seien, die kämen. Der Hahn habe es bejaht, er höre sie. Der Fuchs habe Abschied genommen und habe geäußert, er müsse fort; denn er wisse nicht, ob sie schon von ihrem Frieden gehört hätten.

Konjunktiv I'nin Kullanıldığı Diğer Alanlar

Konjunktiv I ayrıca şuralarda kullanılır.

1. Arzu ve Dileklerde

Gott **sei** Dank!	*Allah'a şükür (olsun)!*
Gott **schütze** dich!	*Allah seni korusun!*
Gott **möge** euch Kraft geben!	*Allah size sabır / güç versin!*
Dein Wille **geschehe**!	*Her şey gönlünce olsun!*

2. Yan Cümlelerde

Was auch immer geschehen **möge**, wir werden gegen die Umweltverschmutzung protestieren.
Her ne olursa olsun, biz çevre kirliliğini protesto edeceğiz.

Ich habe meiner Tochter den Schlüssel gegeben, damit sie die Tür **aufschließe**.
Kapıyı açsın diye kızıma anahtarı verdim.

Man hat das Rauchen verboten, weil es der Gesundheit der Menschen **schade.**
İnsan sağlığına zarar verdiği için sigaranın içilmesi yasaklandı.

Dieser Fabrikant, **sei** er auch noch so reich, hilft niemandem.
Her ne kadar böyle zengin olsa da / olursa olsun, bu fabrikatör hiç kimseye yardım etmez.

Diese Firma verlangte, dass der Schaden sofort beheben **werde**.
Bu firma zararın hemen karşılanmasını istiyordu.

Sie baten darum, der Redner **möge** nicht so schnell reden.
Onlar konuşmacının bu kadar hızlı konuşmamasını rica ediyorlardı.

Die Arbeiter sagten, dass es ihnen nicht möglich **sei**, die Arbeit heute zu beenden.
İşçiler işi bugün bitirmelerinin mümkün olmadığını söyledi.

Ayrıca olasılıkları, tahminleri ifade ederken ya da tariflerde vs. de kullanılır:
Man **nehme** 1 Liter Milch, 4 Eier ....
1 litre süt, 4 yumurta alınır ....

Sie meinte, sie **wisse** alles.
O her şeyi bildiğini zannediyordu.

Wir dachten, das **sei** das Ende der Welt.
Bunun dünyanın sonu olduğunu zannettik.

136- Verilen cümleleri *Konjunktiv I*'e dönüştürünüz! Zamanlara dikkat ediniz!

1. Heute wird das Geschäft schon um 15 Uhr geschlossen.
2. Von jetzt an muss jeder, der am Seminar teilnehmen will, ein Referat übernehmen.
3. Der alte Mann glaubte, dass man ihn seit langem vergaß.
4. Man fürchtet, dass bei dem Unglück viele Menschen umgekommen sind.
5. Man hofft, dass die Bevölkerung durch Finanzierung unterstützt wird.
6. Peter fragte mich: "Muss ich das alles behalten?"
7. Dieser Autor ist geehrt worden.
8. Sie sagten: "Wir machen jeden Tag unsere Analysen in unsrem Labor.
9. Er erzählt: "Als ich ein kleines Kind war, aß ich jeden Tag ein Ei.
10. Der Lehrer sagte zu den Schülern: "Schlagen Sie das Wort bitte im Wörterbuch nach!"
    Am nächsten Tag hat er gefragt: "Haben Sie das Wort im Wörterbuch nachgeschlagen?"
11. Morgen muss die Versammlung ausfallen.
12. Mein alter Freund schrieb: "Ich befinde mich seit einigen Tagen in Italien."
13. Der Zollbeamte fragte die Reisende: "Wann haben Sie Ihren Pass verloren?
14. Man konnte stundenlang wandern, ohne dass man einen Menschen traf.
15. Der alte Herr sagte mir: "Ich habe Ihren Namen aufgeschrieben."
16. Seitdem die Autorin gestorben ist, kauft jeder ihre Romane.
17. Er schreibt ihr: "Ich hoffe, dass ich dich und deine Familie bald wieder sehen werde."
18. Sie sagte: "Ich werde sofort abreisen, sobald ich das Geld erhalten habe."
19. Der weltberühmte Politiker starb gestern bei einem Unfall.
20. Der Arzt fragte die Patientin: "Wie alt sind Sie? Hatten Sie in letzter Zeit eine schwere Krankheit? Welche Krankheiten hatten Sie? Sind Sie operiert worden? Wie lange mussten Sie im Bett liegen? Wo tat es Ihnen weh? Welche Beschwerden haben Sie jetzt? Kommen Sie außer Atem, wenn Sie Treppen steigen? Treten die Schmerzen nur manchmal auf? Haben Sie noch Kopfschmerzen? Wie lange saßen Sie täglich vor dem Bildschirm? Nehmen Sie von diesen Tabletten dreimal täglich eine! Nach einer Woche rufen Sie mich an und sagen mir, ob es Ihnen gut geht!"

TARZ EYLEMLERDE ÖZNEL VE NESNEL KULLANIM

Tarz eylemler (*Modalverben*) yardımcı eylem olarak kullanılırken ya öznel (*subjektiv*) ya da nesnel (*objektiv*) bir yargıyı dile getirir. Bir cümlede tarz eylem kullanılırken, bir kişi eğer kendi kişisel görüşlerini, tahminlerini, yargılarını vs. ifade ederse öznel, eğer tarafsız bir biçimde herkes tarafından ortaklaşa kabul edilen bir durumu ifade ediyorsa nesnel bir kullanım söz konusu olur. Tarz eylemler öznel biçimde kullanıldığında zaman olarak *Präsens* alınır. Geçmişte meydana gelen bir olay öznel olarak ifade edildiğinde *Perfekt*'in mastar (*Infinitiv*) biçimi alınır. Ayrıca tarz eylemlerin *Konjunktiv II* biçimleri de sıkça tercih edilir. Öznel ve nesnel ifade biçimleri (*subjektive und objektive Aussagen*) şöyledir:

können

Nesnel:

Meine Tochter **kann** sehr gut Tennis <u>spielen</u>. — *Kızım çok iyi tenis oynuyor.*

Wir **können** heute nicht zur Party <u>kommen</u>. — *Biz bugün partiye gelemeyiz.*

Öznel:	*Tahmin etme, ihtimal verme, varsayma, düşünme, kabul etme, umma, sonucunu çıkarma*

Du **kannst** dich <u>geirrt</u> <u>haben</u>. — *Yanılmış olabilirsin.*

Dein Vater **könnte** dir eine Fahrkarte <u>besorgen</u>. — *Baban sana bir bilet temin edebilir(di).*

Er **kann** zur Zeit in Amerika <u>gewesen</u> <u>sein</u>. — *O bu sıra Amerika'da olmuş olabilir.*

Sie **können** mich in Ankara <u>gesehen</u> <u>haben</u>. — *Siz beni Ankara'da görmüş olabilirsiniz.*

Meine Mutter **kann** nicht rechtzeitig <u>angekommen</u> <u>haben</u>.
Annem zamanında varmış olamaz.

dürfen

Nesnel:

Darf ich hier <u>parken</u>? — *Buraya park edebilir miyim?*

Die Kinder **dürfen** im Garten <u>spielen</u>. — *Çocuklar bahçede oynayabilir.*

Öznel:	*Tahmin etme, ihtimal verme, varsayma, düşünme, kabul etme, umma, sonucunu çıkarma*

Alte Dame **dürfte** etwa 80 Jahre alt <u>sein</u>.
Yaşlı bayan (yaklaşık) 80 yaş(lar)ında olabilir.

Klemens **dürfte** jetzt von Köln <u>abgefahren</u> <u>sein</u>.
Klemens şimdi Köln'den hareket etmiş olabilir / olmalı.

wollen

Nesnel:

Ich **will** nach Hause gehen. — *Ben eve gitmek istiyorum.*
Ich **will** euch die Wahrheit sagen. — *Size gerçeği söylemek istiyorum.*

Öznel:	*İddia etme, ileri sürme, söyleme, sonucunu çıkarma, tahmin etme*

Der alte Herr **will** 90 Jahre alt sein. — *Yaşlı bey 90 yaşında olabilir / olmalı.*
Du **willst** mich wohl nicht beleidigen?! — *Sanırım beni incitmek istemiyorsun!*

Er **will** ein höflicher Mensch sein, aber er benimmt sich nicht so.
O kibar bir insana benziyor, ancak böyle davranmıyor.

Mein Onkel **will** unser Paket nicht erhalten haben.
Amcam paketimizi almadığını / almamış olduğunu iddia ediyor.

Mein Nachbar **will** den Dieb gesehen haben.
Komşum hırsızı gördüğünü / görmüş olduğunu iddia ediyor.

Dieser Mann **will** in Spanien gewesen sein, aber kann kein Wort Spanisch.
Bu adam İspanya'da bulunduğunu iddia ediyor, ancak bir kelime İspanyolca bilmiyor.

müssen

Nesnel:

Wir **müssen** heute viel arbeiten. — *Bugün çok çalışmak zorundayız.*
Jeder **muss** seine Pflicht tun. — *Herkes görevini yapmalı.*
Ich **muss** jetzt zu Fuß gehen. — *Ben şimdi yaya gitmek zorundayım.*

Öznel:	*Tahmin etme, ihtimal verme, düşünme, varsayma, kabul etme, umma*

Der Herr mit Brille **muss** sehr reich sein. — *Gözlüklü bey çok zengin olmalı.*
Klemens **muss** sich über den Brief gefreut haben. — *Klemens mektuba sevinmiş olmalı.*

Der Kranke **müsste** endlich mit dem Rauchen aufhören.
Hastanın artık sigara içmeyi bırakması lazım.

Sie **müssten** Deutsch lernen, wenn Sie in Deutschland studieren wollen.
Almanya'da öğrenim görmek istiyorsanız Almanca öğrenmeniz gerekir.

Es ist 9 Uhr. Der Unterricht **müsste** schon beginnen.
Saat dokuz. Ders çoktan başlamıştır / başlamış olmalı.

Nesnel:

Du **sollst** nicht töten.	*Öldürmemelisin.*
Du **sollst** den Armen behilflich sein.	*Yoksulara yardımcı olmalısın.*
Sollte ich Ihnen helfen?	*Size yardım etmem gerekiyor muydu)/edeyim mi?*
Soll ich dir helfen?	*Sana yardım etmem gerekiyor mu/edeyim mi/?*

Jeder **soll** die Lebensart der anderen anerkennen.
Herkes başkasının yaşam tarzını kabul etmelidir.

Ich **soll** nüchtern zur Untersuchung kommen.
Muayeneye aç karnına gelmem gerekiyor.

Öznel:	*Tahmin etme, başkası tarafından duyma, öğrenme, rivayet edilme, söylenme*

Hier **soll** ein Einkaufzentrum entstehen.
Buraya bir alışveriş merkezi yapılacak / kurulacak.

Sollte unser Nachbar uns belügen?
Komşumuz bizi aldatmasın?

Es **soll** ein sehr sonniger Sommer werden.
Çok güneşli bir yaz olacak.

Deine Freundin **soll** deinen Brief vor Wut zerrissen haben.
Kız arkadaşın sinirinden mektubunu yırtmış olmalı.

Sollte ich mich geirrt haben?
Yanılmış olabilir miyim? / Yanılmış olmayayım?

Diese alte Dame **soll (**so sagt man) sehr reich sein.
Bu yaşlı bayanın çok zengin olduğu söyleniyor.

Sollte mich jemand anrufen, sagen Sie mir bitte Bescheid.
Beni arayan olursa lütfen bana bilgi verin.

Mein Freund **sollte** mich eigentlich unterstützen, aber er tut es nicht.
Arkadaşımın aslında beni desteklemesi gerekir, ancak onu yapmıyor.

Die Soldaten **sollen** im Krieg diese Stadt zerstört haben.
Askerler savaşta bu şehri yerle bir etmiş olmalı.

Dieses Schloss **soll** im Mittelalter zerstört worden sein.
Bu sarayın Orta Çağ'da yerle bir edilmiş olması gerek.

Sollten Sie nicht kommen können, rufen Sie mich sofort an.
Şayet gelemezseniz hemen bana telefon edin.

Beim Unfall **sollen** viele Menschen umgekommen sein.
Kazada birçok insanın ölmüş olması gerekiyor/ölmüş olduğu söyleniyor.

Nach Zeugenaussagen **soll** der Dieb dreimal gesehen worden sein.
Tanıkların ifadelerine göre hırsızın üç kez görüldüğü/görülmüş olduğu söyleniyor.

mögen

Nesnel:
Ich **möchte** nichts essen und trinken.
Ben hiçbir şey yiyip içmek istemiyorum.

Das **möchte** ich einmal sehen.
Bunu bir görmek istiyorum.

Ich **möchte** ihn kennen lernen.
Ben onunla tanışmak istiyorum.

Der Doktorand **möchte** seine Doktorarbeit beenden.
Doktora öğrencisi doktora çalışmasını bitirmek istiyor.

Ich **mag** jetzt nicht essen.
Ben şimdi yemek istemiyorum.

Ich **mag** nicht nach Hause gehen.
Ben eve gitmek istemiyorum.

Öznel:	*Tahmin etme, ihtimal verme, düşünme, umma, varsayma, olabilme, emin olmama*

Du **magst** Recht haben.
Haklısın/haklı olabilirsin.

Diese Dame **mag** ungefähr 30 Jahre alt sein.
Bu bayan (yaklaşık) 30 yaş(lar)ında olabilir/olmalı.

Wer **mag** dir das gesagt haben?
Bunu sana kim söylemiş olabilir?

Mein Freund **mag** jetzt in Afrika sein.
Arkadaşım şimdi Afrika'da olabilir.

Das **mag** schon sein.
Bu böyle olabilir.

Meine Frau **mag** das Geschenk noch nicht erhalten haben.
Eşim hediyeyi henüz almamış olmalı.

137- Verilen cümleleri Türkçeye çeviriniz! Tarz eylemlerin anlamına dikkat ediniz!

1. Du **kannst** recht haben.
2. Es **kann** sein, dass sie sehr arm ist.
3. Der Mörder **kann** die Tat nur in der Dunkelheit begangen haben.
4. Ich habe deinen Ring zu Hause nicht gefunden. Du **kannst** ihn nur unterwegs verloren haben.
5. Dieses Auto **könnte** meine Freundin geschenkt bekommen haben.
6. Der Zeuge **will** den Unfall dort mit eigenen Augen gesehen haben.
7. Dieser Wissenschaftler **will** öfters in Amerika gewesen sein.
8. Dieses Mädchen **will** gestern in der Nacht angegriffen worden sein.
9. Er **will** ein gebildeter Herr sein, aber er benimmt sich sehr schlecht.
10. Jene Dame **mag** 40 Jahre alt sein.
11. Meine Mutter **mag** recht haben.
12. Mein Vater **mag** ruhig reden. Er kann nichts mehr ändern.
13. Es ist schon 9 Uhr. Der Lehrer **müsste** schon mit dem Unterricht begonnen haben.
14. Sie **müssten** vorher Deutsch lernen, wenn Sie in Deutschland studieren wollen.
15. Unser Gast ist vor vier Stunden von Wien abgeflogen. Er **dürfte** inzwischen in Ankara angekommen sein.
16. Er **soll** sein ganzes Vermögen an eine Hilfsorganisation verschenkt haben.
17. Der Professor **soll** 70 Jahre alt sein.
18. In Izmir **soll** gestern Abend wieder ein starkes Erdbeben gewesen sein.
19. Dieser reiche Mann **soll** ein Vermögen von fünf bis zehn Milliarden besitzen.
20. Der Staatspräsident **soll** sich zur Zeit in Europa aufhalten.
21. **Sollte** jemand mich anrufen, sagen Sie mir bitte Bescheid!
22. Im Winter **soll** es bei Ihnen sehr kalt sein.

DÜZENSİZ EYLEMLER

Adından da anlaşıldığı gibi, düzensiz eylemlerin (*unregelmäßige /starke Verben*), kurala uymayan kendine özgü bazı özellikleri vardır. Bu tür özelliklerin bazıları aşağıda verilmiştir:

a- Hem Düzenli Hem Düzensiz Çekilen Eylemler

Bazı eylemler hem düzenli hem de düzensiz çekilir:

1. Hali	2. Hali	3. Hali	
bewegen	bewog	*hat* bewogen	: *teşvik ve tahrik etmek, neden olmak*
bewegen	bewegte	*hat* bewegt	: *sallamak, kımıldatmak*
erlöschen	erlosch	***ist*** erloschen	: *sönmek*
löschen	löschte	*hat* gelöscht	: *söndürmek*
erschrecken	erschrak	***ist*** erschrocken	: *korkmak*
erschrecken	erschreckte	*hat* erschreckt	: *korkutmak*
gären	gor	***ist*** gegoren	: *tahammür etmek, mayala(n)mak*
gären	gärte	*hat* gegärt	: *galeyan içinde olmak*
hängen	hing	*hat* gehangen	: *asılı olmak, asılı durmak*
hängen	hängte	*hat* gehängt	: *asmak*
lassen	ließ	*hat* gelassen	: *bırakmak*
veranlassen	veranlasste	*hat* veranlasst	: *bir şeye vesile olmak, sebebiyet vermek, sevk etmek*
schaffen	schuf	*hat* geschaffen	: *yaratmak, vücuda getirmek*
schaffen	schaffte	*hat* geschafft	: *bir şeyi becermek, yapmaya muvaffak olmak, hakkından gelmek*
schwellen	schwoll	***ist*** geschwollen	: *şişmek, kabarmak*
schwellen	schwellte	*hat* geschwellt	: *şişirmek, kabartmak*
senden	sandte	*hat* gesandt	: *göndermek*
senden	sendete	*hat* gesendet	: *yayınlamak*
weichen	wich	***ist*** gewichen	: *geri çekilmek*
weichen	weichte	***ist*** geweicht	: *yumuşa(t)mak*
wiegen	wog	*hat* gewogen	: *tartmak*
wiegen	wiegte	*hat* gewiegt	: *(beşik vs.)sallamak*

b- İki Farklı 2. ve 3. Hali Olan Eylemler

Bazı eylemlerin iki farklı 2. ve 3. hali vardır:*

1. Hali	2. Hali	3. Hali
backen	buk, backte	gebacken
bersten	barst, borst, berstete	geborsten
bewegen	bewegte, bewog	bewegt, bewogen
dingen	dang, dingte	gedungen, gedingt
dreschen	drasch, drosch	gedroschen
dünken	dünkte, deuchte	gedünkt, gedeucht
erkiesen	erkor, erkieste	erkoren
gären	gor, gärte	gegoren, gegärt
glimmen	glomm, glimmte	geglommen, geglimmt
hauen	hieb, haute	gehauen
heben	hob, hub	gehoben
laden	lud, ladete	geladen
melken	melkte, molk	gemelkt, gemolken
pflegen	pflegte, pflog	gepflegt, gepflogen
quellen	quoll, quellte	gequollen, gequellt
saugen	sog, saugte	gesogen, gesaugt
schallen	scholl, schallte	geschollen, geschallt
scheren	schor, scherte	geschoren
schleißen	schliss, schleißte	geschlissen
schmelzen	schmolz, schmelzte	geschmolzen, geschmelzt
schnauben	schnaubte, schnob	geschnaubt, geschnoben
erschrecken	erschrak, erschreckte	erschrocken, erschreckt
schwellen	schwoll, schwellte	geschwollen, geschwellt
schwören	schwor, schwur	geschworen
senden	sandte, sendete	gesandt, gesendet
sieden	sott, siedete	gesotten, gesiedet
triefen	troff, triefte	getroffen, getrieft
wägen	wog, wägte	gewogen, gewägt
weben	webte, wob	gewebt, gewoben
wenden	wandte, wendete	gewandt, gewendet
werden	wurde, ward	geworden

c- Hem HABEN Hem de SEIN Yardımcı Eylemiyle Kullanılan Eylemler

Bazı eylemler geçmiş zamanda hem **haben** hem de **sein** yardımcı eylemiyle kullanılır. Genel olarak geçişli (*transitiv*) olan eylemlerde yardımcı eylem **haben**, geçişsiz (*intransitiv*) olanlarda ise **sein** olur:

dringen
hat gedrungen : *bir şeyde ısrar etmek*
ist gedrungen : *içine girmek, nüfuz etmek*

fahren
hat gefahren : *götürmek, nakletmek*
ist gefahren : *(vasıta ile) gitmek*

fliegen
hat geflogen : *uçakla nakletmek*
ist geflogen : *uçmak*

reißen
hat gerissen : *çekip koparmak, yırtmak, parçalamak*
ist gerissen : *kopmak*

scheiden
hat geschieden : *ayırmak, boşandırmak*
ist geschieden : *ayrılmak, bırakıp gitmek*

schmelzen
hat geschmolzen : *eritmek*
ist geschmolzen : *erimek*

schwimmen
hat geschwommen : *(belli bir süre) yüzmek*
ist geschwommen : *yüzmek*

treiben
hat getrieben : *önüne katmak, sürmek, kovmak, bir şey yapmak*
ist getrieben : *sürüklenmek, çimlenmek, topraktan fışkırmak*

treten
hat getreten : *ayak basmak, tekme atmak, tekmelemek*
ist getreten : *girmek, çıkmak*

verderben
hat verdorben : *bozmak, mahvetmek*
ist verdorben : *bozulmak, çürümek, mahvolmak*

ziehen
hat gezogen : *çekmek, sürüklemek, çizmek*
ist gezogen : *taşınmak, gitmek, yürümek*

Düzensiz Eylemlerin Listesi

Aşağıdaki listede düzensiz eylemler (*unregelmäßige /starke Verben*) genel olarak yalın halde verilmiştir. Bu eylemler birçok önek (*Präfix*), ilgeç (*Präposition*), belirteç (*Adverb*) vs. ile kullanılır. Dolayısıyla anlamları da bunlara paralel olarak değişir.

Listede, düzensiz eylemlerin mastar hali (*Infinitivform*), *Präsens*'te 3. tekil kişiye göre çekimleri (sadece kurala uymayanlar, yani 2. ve 3. tekil kişide farklı çekilenler), 2. hali, *Konjunktiv II* biçimi, 3. hali ile yardımcı eylemler, *Akkusativ* ya da *Dativ* ile kullanılmaları ve son olarak da Türkçe anlamları verilmiştir. Eylemlerin bütün anlamları verilmemiştir. Eylemlerin diğer anlamları için sözlüğe bakınız.

1. Hali	3. Tekil Kişi Präsens	2. Hali (Konj.II.)	3. Hali	Kullanımı ve Anlamı	
backen	*bäckt, backt*	buk, backte (**büke**)	hat gebacken	A	fırında pişirmek
befehlen	*befiehlt*	befahl (**befähle**)	hat befohlen	D	emretmek
beginnen		begann (**begänne**)	hat begonnen	A	başlamak
beißen		biss	hat gebissen	A	ısırmak
bergen	*birgt*	barg (**bärge**)	hat geborgen	A	korumak, muhafaza etmek
bersten	*birst*	barst (**bärste**)	**ist** geborsten	--	çatlamak, patlamak, yarılmak
betrügen		betrog (**betröge**)	hat betrogen	A	aldatmak, dolandırmak
bewegen		bewog (**bewöge**)	hat bewogen	A	teşvik ve tahrik etmek, neden olmak
biegen		bog (**böge**)	hat gebogen	A	bükmek
bieten	*bietet*	bot (**böte**)	hat geboten	DA	takdim etmek
binden	*bindet*	band (**bände**)	hat gebunden	A	bağlamak
bitten	*bittet*	bat (**bäte**)	hat gebeten	A	rica etmek
blasen	*bläst*	blies	hat geblasen	(A)	üflemek, çalmak
bleiben		blieb	**ist** geblieben	--	kalmak
braten	*brät, bratet*	briet	hat gebraten	A	kızartmak
brechen	*bricht*	brach (**bräche**)	**ist/hat** gebrochen	(A)	kırılmak; kırmak
brennen		brannte (**brennte**)	hat gebrannt	--	yanmak
bringen		brachte (**brächte**)	hat gebracht	D A	getirmek, götürmek
denken		dachte (**dächte**)	hat gedacht	--	düşünmek
dingen		dang, dingte(**dänge**)	hat gedungen	A	para ile tutmak, kiralamak
dreschen	*drischt*	drosch (**drösche**)	hat gedroschen	A	harman dövmek, dayak atmak
dringen		drang (**dränge**)	**ist/hat** gedrungen	--	nüfuz etmek; ısrar etmek
dünken	*mich dünkt, deucht*	dünkte, deuchte	hat gedünkt, gedeucht	--	(gibi,öyle) görünmek, gelmek, zannetmek
dürfen	*darf*	durfte (**dürfte**)	hat gedurft	--	izinli olmak
empfehlen	*empfiehlt*	empfahl (**empfähle**)	hat empfohlen	D	tavsiye etmek
erbleichen		erbleichte, erblich	**ist** erbleicht, erblichen	--	ölmek, beti benzi uçmak, sararmak
erlöschen	*erlischt*	erlosch (**erlösche**)	**ist** erloschen	--	sönmek
erschrecken	*erschrickt*	erschrak (**erschräke**)	**ist** erschrocken	--	korkmak, ürkmek
erwägen		erwog (**erwöge**)	hat erwogen	A	enine boyuna düşünmek
essen	*isst*	aß (**äße**)	hat gegessen	A	yemek yemek
fahren	*fährt*	fuhr (**führe**)	**ist/hat** gefahren	(A)	(vasıta ile) gitmek; sürmek
fallen	*fällt*	fiel	**ist** gefallen	--	düşmek

fangen	*fängt*	fing	hat gefangen	A	yakalamak
fechten	*ficht*	focht (**föchte**)	hat gefochten	--	kılıçla dövüşmek
finden	*findet*	fand (**fände**)	hat gefunden	A	bulmak
flechten	*flicht*	flocht (**flöchte**)	hat geflochten	A	(saç, sepet) örmek
fliegen		flog (**flöge**)	**ist/hat** geflogen	(A)	uçmak; uçurmak
fliehen		floh (**flöhe**)	**ist** geflohen	--	kaçmak
fließen		floss (**flösse**)	**ist** geflossen	--	akmak
fressen	*frisst*	fraß (**fräße**)	hat gefressen	A	yemek yemek (hayvanlar)
frieren		fror (**fröre**)	hat gefroren	--	donmak, üşümek
gären		gor (**göre**)	**ist** / **hat** gegoren	--	tahammür etmek, mayala(n)mak
gebären	*gebiert, gebärt*	gebar (**gebäre**)	hat geboren	A	doğurmak
geben	*gibt*	gab (**gäbe**)	hat gegeben	DA	vermek
gedeihen		gedieh	**ist** gediehen	--	büyümek, gelişmek
gehen		ging	**ist** gegangen	--	gitmek
gelingen		gelang (**gelänge**)	**ist** gelungen	D	başarmak
gelten	*gilt*	galt (**gälte**)	hat gegolten	--	geçerli olmak
genesen		genas (**genäse**)	**ist** genesen	--	iyileşmek
genießen		genoss (**genösse**)	**hat** genossen	A	tatmak, yararlanmak
geschehen	*geschieht*	geschah (**geschähe**)	**ist** geschehen	--	vuku bulmak, olmak, meydana gelmek
gewinnen		gewann (**gewönne**)	hat gewonnen	A	kazanmak
gießen		goss (**gösse**)	hat gegossen	A	dökmek
gleichen		glich	hat geglichen	D	benzemek
gleiten	*gleitet*	glitt	**ist** geglitten	--	kaymak
glimmen		glomm (**glömme**)	hat geglommen		için için yanmak
graben	*gräbt*	grub (**grübe**)	hat gegraben	(D) A	kazmak
greifen		griff	hat gegriffen	(A)	yakalamak, tutmak
haben	*hat*	hatte (**hätte**)	hat gehabt	A	sahip olmak
halten	*hält*	hielt	hat gehalten	(A)	tutmak, durmak
hängen		hing	hat gehangen	--	asılı olmak
hauen		hieb, haute (**hiebe**)	hat gehauen	A	dövmek
heben		hob (**höbe**)	hat gehoben	A	kaldırmak
heißen		hieß	hat geheißen (N)	AA	ismi olmak, anlamına gelmek
helfen	*hilft*	half (**hülfe**)	hat geholfen	D	yardım etmek
kennen		kannte (**kennte**)	hat gekannt	A	tanımak
klimmen		klomm (**klömme**)	**ist** geklommen	--	tırmanmak
klingen		klang (**klänge**)	hat geklungen	--	çınlatmak, çalmak, ses çıkartmak
kneifen		kniff	hat gekniffen	A	çimdiklemek
kommen		kam (**käme**)	**ist** gekommen	--	gelmek
können	*kann*	konnte (**könnte**)	hat gekonnt	A	muktedir olmak, yapabilmek
kriechen		kroch (**kröche**)	**ist** gekrochen	--	sürünmek
laden	*lädt*	lud (**lüde**)	hat geladen	A	yüklemek
lassen	*lässt*	ließ	hat gelassen	(D) A	bırakmak
laufen	*läuft*	lief	**ist/hat** gelaufen	(A)	koşmak, yürümek
leiden	*leidet*	litt	hat gelitten	--	ızdırap çekmek, acı duymak

leihen		lieh	hat geliehen	D A	ödünç almak, veya vermek
lesen	*liest*	las (**läse**)	hat gelesen	A	okumak
liegen		lag (**läge**)	hat gelegen	--	bulunmak, durmak, yatmak
lügen		log (**löge**)	hat gelogen	--	yalan söylemek
mahlen		mahlte	hat gemahlen	A	un öğütmek
meiden	*meidet*	mied	hat gemieden	A	kaçınmak
melken		molk, melkte (**mölke**)	hat gemolken, gemelkt	A	süt sağmak
messen	*misst*	maß (**mäße**)	hat gemessen	A	ölçmek
misslingen		misslang (**misslänge**)	**ist** misslungen	(D)	başaramamak
möge	*mag*	mochte (**möchte**)	hat gemocht	A	arzu etmek
müssen	*muss*	musste (**müsste**)	hat gemusst	--	mecbur olmak
nehmen	*nimmt*	nahm (**nähme**)	hat genommen	DA --	almak
nennen		nannte (**nennte**)	hat genannt	AA	ad koymak, adlandırmak
pfeifen		pfiff	hat gepfiffen	A	ıslık çalmak
preisen		pries	hat gepriesen	A	övmek
quellen	*quillt*	quoll (**quölle**)	**ist** gequollen	--	kaynaktan fışkırmak
raten	*rät*	riet	hat geraten	D	öğüt vermek
reiben		rieb	hat gerieben	A	ov(uştur)mak, sürtmek
reißen		riss	**ist/hat** gerissen	(A)	kopmak; yırtmak
reiten	*reitet*	ritt	**ist/hat** geritten	(A)	atla gitmek / gelmek
rennen		rannte (**rennte**)	**ist** gerannt	--	koşmak, yarışmak
riechen		roch (**röche**)	hat gerochen	(A)	kokmak, koklamak
ringen		rang (**ränge**)	hat gerungen	--	güreşmek
rinnen		rann (**ränne**)	**ist** geronnen	--	sızmak, akmak
rufen		rief	hat gerufen	A	çağırmak
salzen		salzte	hat gesalzen	A	tuzlamak
saufen	*säuft*	soff (**söffe**)	hat gesoffen	A	içmek (hayvanlar), fazla içki içmek
saugen		sog, saugte (**söge**)	hat gesogen,gesaugt	(A)	emmek
schaffen		schuf (**schüfe**)	hat geschaffen	A	aratmak, vücuda getirmek
schallen		schallte, scholl (**schölle**)	hat geschallt, geschollen	--	çınlamak, tınlamak, ses çıkarmak, yankılamak
scheiden	*scheidet*	schied	**ist/hat** geschieden	(A)	ayrılmak; ayırmak
scheinen		schien	hat geschienen	--	görünmek, ışık vermek, aydınlatmak
scheißen		schiss	hat geschissen	--	sıçmak
schelten	*schilt*	schalt (**schölte**)	hat gescholten	A	(AA) azarlamak
scheren		schor (**schöre**)	hat geschoren	(D) A	makasla kesmek
schieben		schob (**schöbe**)	hat geschoben	A	sürmek, itmek
schießen		schoss (**schösse**)	hat geschossen	(A)	silah atmak, ateş etmek
schinden		schund(**schünde**)	hat geschunden	A	derisini yüzmek, eziyet vermek
schlafen	*schläft*	schlief	hat geschlafen	--	uyumak
schlagen	*schlägt*	schlug (**schlüge**)	hat geschlagen	A	dövmek, vurmak
schleichen		schlich	**ist** geschlichen	--	usulca sokulmak, sürünerek yürümek
schleifen		schliff	hat geschliffen	A	bilemek, yontmak
schleißen		schliss, schleißte	hat geschlissen	--	uzunluğuna yarmak, çatlatmak, aşınmak

schließen		schloss (**schlösse**)	hat geschlossen	A	kapatmak
schlingen		schlang (**schlänge**)	hat geschlungen	(A)	sarmak, oburca yutmak
schmeißen		schmiss	hat geschmissen	A	atmak, fırlatmak
schmelzen	*schmilzt*	schmolz (**schmölze**)	**ist/hat** geschmolzen	A	erimek; eritmek
schneiden	*schneidet*	schnitt	hat geschnitten	(A)	kesmek
schreiben		schrieb	hat geschrieben	(D) A	yazmak
schreien		schrie	hat geschrie(e)n	(D)	bağırmak
schreiten	*schreitet*	schritt	**ist** geschritten	--	adım atmak
schweigen		schwieg	hat geschwiegen	--	susmak
schwellen	*schwillt* *schwellt*	schwoll, schwellte (**schwölle**)	**ist/hat** geschwollen, geschwellt	(D, A)	şişmek, kabarmak; şişirmek, kabartmak
schwimmen		schwamm (**schwämme, schwömme**)	**ist/hat** geschwommen	--	yüzmek
schwinden		schwand (**schwände**)	**ist** geschwunden	--	kaybolmak, azalmak, eksilmek, solmak
schwingen		schwang (**schwänge**)	hat geschwungen	(A)	sallamak, savurmak
schwören		schwor (**schwöre**) (**schwüre**)	hat geschworen	(D) A	yemin etmek
sehen	*sieht*	sah (**sähe**)	hat gesehen	A	görmek
sein	*ist*	war (**wäre**)	**ist** gewesen	N	olmak
senden	*sendet*	sandte, sendete (**sendete**)	hat gesandt,	(D) A	göndermek, gesendet yayınlamak
sieden		sott, siedete (**sötte,siedete**)	hat gesotten, gesiedet	A	kayna(t)mak, haşla(n)mak, galeyana gelmek
singen		sang (**sänge**)	hat gesungen	A	şarkı söylemek, ötmek
sinken		sank (**sänke**)	**ist** gesunken	--	batmak
sinnen		sann (**sänne**)	hat gesonnen	--	derin düşüncelere dalmak
sitzen		saß (**säße**)	hat gesessen	--	oturmak
sollen	*soll*	sollte	hat gesollt	--	yapması istenilmek
spalten	*spaltet*	spaltete	hat gespalten	A	yarmak
speien		spie	hat gespie(e)n	--	tükürmek
spinnen		spann (**spänne**)	hat gesponnen	A	ip eğirmek, örmek
spleißen		spliss	hat gesplissen	A	yarmak, yırtmak
sprechen	*spricht*	sprach (**spräche**)	hat gesprochen	A	konuşmak
sprießen		spross (**sprösse**)	**ist** gesprossen	--	filizlenmek, sürmek
springen		sprang (**spränge**)	**ist** gesprungen	--	atlamak, sıçramak
stechen	*sticht*	stach (**stäche**)	hat gestochen	(A)	saplamak, batırmak
stehen		stand (**stände, stünde**)	hat gestanden	--	ayakta durmak
stehlen	*stiehlt*	stahl (**stähle**)	hat gestohlen	D A	çalmak
steigen		stieg	**ist** gestiegen	--	çıkmak
sterben	*stirbt*	starb (**stürbe**)	**ist** gestorben	--	ölmek
stieben		stob (**stöbe**)	**ist** gestoben	--	toz halinde yayılmak, saçılmak
stinken		stank (**stänke**)	hat gestunken	--	pis kokmak
stoßen	*stößt*	stieß	**ist/hat** gestoßen	--	çarpmak; itmek
streichen		strich	hat gestrichen	A	sürmek
streiten	*streitet*	stritt	hat gestritten	--	kavga etmek
tragen	*trägt*	trug (**trüge**)	hat getragen	(D) A	taşımak, götürmek
treffen	*trifft*	traf (**träfe**)	hat getroffen	A	rastlamak, karşılaşmak
treiben		trieb	**ist/hat** getrieben	(A)	sürüklenmek, sürmek; önüne katmak, kovmak, bir şey yapmak

treten	*tritt*	trat (**träte**)	**ist/hat** getreten	(A)	ayak basmak; tekme atmak
trinken		trank (**tränke**)	hat getrunken	A	içmek
trügen		trog (**tröge**)	hat getrogen	A	aldatmak, yanıltmak
tun		tat (**täte**)	hat getan	A	yapmak
verbleichen		verblich	es **ist** verblichen	--	solmak
verderben	*verdirbt*	verdarb (**verdürbe**)	**ist/hat** verdorben	(DA)	bozulmak, kokmak; bozmak
verdrießen		verdross (**verdrösse**)	hat verdrossen	A	canını sıkmak, öfkelenmek
vergessen	*vergisst*	vergaß (**vergäße**)	hat vergessen	A	unutmak
verlieren		verlor (**verlöre**)	hat verloren	A	kaybetmek
verschwinden	*verschwindet*	verschwand	**ist** verschwunden	--	kaybolmak
verzeihen		verzieh	hat verziehen	D A	bağışlamak
wachsen	*wächst*	wuchs (**wüchse**)	**ist** gewachsen	--	büyümek
wägen		wog, wägte (**wöge**)	hat gewogen, gewägt	A	tartmak, enine boyuna düşünmek, ölçüp biçmek
waschen	*wäscht*	wusch (**wüsche**)	hat gewaschen	(D) A	yıkamak
weben		wob, webte (**wöbe**)	hat gewoben, gewebt	A	dokumak, örmek
weichen		wich	**ist** gewichen	--	geri çekilmek
weisen		wies	hat gewiesen	D A	göstermek
wenden	*wendet*	wandte (**wendete**)	hat gewand, gewendet	(A)	çevirmek, döndürmek
werben	*wirbt*	warb (**würbe**)	hat geworben	(A)	elde etmeye çalışmak
werden	*wird*	wurde (**würde**)	**ist** geworden	N	olmak
werfen	*wirft*	warf (**würfe**)	hat geworfen	A	atmak, fırlatmak
wiegen		wog (**wöge**)	hat gewogen	A	tartmak
winden	*windet*	wand (**wände**)	hat gewunden	A	sarmak
wissen	*weiß*	wusste (**wüsste**)	hat gewusst	A	bilmek
wollen	*will*	wollte	hat gewollt	A	istemek
wringen		wrang (**wränge**)	hat gewrungen	A	çamaşır sıkmak
zeihen		zieh	hat geziehen	A	(birini bir şeyle) suçlamak, kusur bulmak
ziehen		zog (**zöge**)	**ist/hat** gezogen	(A)	taşınmak; çekmek
zwingen		zwang (**zwänge**)	hat gezwungen	A	zorlamak

1. Hali	2. Hali	Konjunktiv II	Emir Şekli
backen	buk,backte	**büke**	**back(e)**
befehlen	befahl	**befähle, beföhle**	**befiehl**
beginnen	begann	**begänne, begönne**	**beginn(e)**
beißen	biss	**bisse**	**beiß(e)**
bergen	barg	**bärge, bürge**	**birg**
bersten	barst, borst, berstete	**bärste, börste**	**birst**
bewegen	bewog, bewegte	**bewöge**	**beweg(e)**
biegen	bog	**böge**	**bieg(e)**
bieten	bot	**böte**	**biet(e)**
binden	band	**bände**	**bind(e)**
bitten	bat	**bäte**	**bitte**
blasen	blies	**bliese**	**blas(e)**
bleiben	blieb	**bliebe**	**bleib(e)**
braten	briet	**briete**	**brat(e)**
brechen	brach	**bräche**	**brich**
brennen	brannte	**brennte**	**brenne**
bringen	brachte	**brächte**	**bring(e)**
denken	dachte	**dächte**	**denk(e)**
dingen	dang, dingte	**dänge, dünge, dingte**	**ding(e)**
dreschen	drosch, drasch	**drösche**	**drisch**
dringen	drang	**dränge**	**dring(e)**
dünken	deuchte, dünkte	**---------**	**---------**
dürfen	durfte	**dürfte**	**---------**
empfehlen	empfahl	**empföhle**	**empfiehl**
erbleichen	erblich, erbleichte	**erbliche, erbleichte**	**erbleich(e)**
erkiesen	erkor, erkieste	**erköre**	**erkies(e)**
erlöschen	erlosch	**erlösche**	**erlisch**
essen	aß	**äße**	**iss**
fahren	fuhr	**führe**	**fahr(e)**
fallen	fiel	**fiele**	**fall(e)**
fangen	fing	**finge**	**fang(e)**
fechten	focht	**föchte**	**ficht**
finden	fand	**fände**	**find(e)**
flechten	flocht	**flöchte**	**flicht**
fliegen	flog	**flöge**	**flieg(e)**
fliehen	floh	**flöhe**	**flieh(e)**

fließen	floss	**flösse**	**fließ(e)**
fressen	fraß	**fräße**	**friss**
frieren	fror	**fröre**	**frier(e)**
gären	gor, gärte	**göre, gärte**	**gär(e)**
gebären	gebar	**gebäre**	**gebär(e), gebier**
geben	gab	**gäbe**	**gib**
gedeihen	gedieh	**gediehe**	**gedeih(e)**
gehen	ging	**ginge**	**geh(e)**
gelingen	gelang	**gelänge**	**geling(e)**
gelten	galt	**gälte, gölte**	**gilt**
genesen	genas	**genäse**	**genese**
genießen	genoss	**genösse**	**genieß(e)**
geschehen	geschah	**geschähe**	**----------**
gewinnen	gewann	**gewänne, gewönne**	**gewinn(e)**
gießen	goss	**gösse**	**gieß(e)**
gleichen	glich	**gliche**	**gleich(e)**
gleißen	gliß, gleißte	**glisse**	**gleiß(e)**
gleiten	glitt	**glitte**	**gleit(e)**
glimmen	glomm, glimmte	**glömme**	**glimm(e)**
graben	grub	**grübe**	**grab(e)**
greifen	griff	**griffe**	**greif(e)**
haben	hatte	**hätte**	**hab(e)**
halten	hielt	**hielte**	**halt(e)**
hängen	hing	**hinge**	**häng(e)**
hauen	hieb, haute	**hiebe**	**hau(e)**
heben	hob, hub	**höbe, hübe**	**heb(e)**
heißen	hieß	**hieße**	**heiß(e)**
helfen	half	**hülfe**	**hilf**
kennen	kannte	**kennte**	**kenn(e)**
klimmen	klomm	**klömme**	**klimm(e)**
klingen	klang	**klänge**	**kling(e)**
kneifen	kniff	**kniffe**	**kneif(e)**
kommen	kam	**käme**	**komm(e)**
können	konnte	**könnte**	**----------**
kreischen	krisch, kreischte	**krische, kreischte**	**kreische**
kriechen	kroch	**kröche**	**kriech(e)**
laden	lud, ladete	**lüde, ladete**	**lad(e)**
lassen	ließ	**ließe**	**lass(e)**
laufen	lief	**liefe**	**lauf(e)**
leiden	litt	**litte**	**leid(e)**
leihen	lieh	**liehe**	**leih(e)**

lesen	las	**läse**	**lies**
liegen	lag	**läge**	**lieg(e)**
lügen	log	**löge**	**lüg(e)**
mahlen	mahlte	**mahlte**	**mahle**
meiden	mied	**miede**	**meid(e)**
melken	molk, melkte	**mölke**	**melk(e)**
messen	maß	**mäße**	**miss**
misslingen	misslang	**misslänge**	**---------**
mögen	mochte	**möchte**	**---------**
müssen	musste	**müsste**	**---------**
nehmen	nahm	**nähme**	**nimm**
nennen	nannte	**nennte**	**nenn(e)**
pfeifen	pfiff	**pfiffe**	**pfeif(e)**
pflegen	pflog, pflegte	**pflöge, pflegte**	**pfleg(e)**
preisen	pries	**priese**	**preis(e)**
quellen	quoll, quellte	**quölle**	**quill, quelle**
raten	riet	**riete**	**rat(e)**
reiben	rieb	**riebe**	**reib(e)**
reißen	riss	**risse**	**reiß(e)**
reiten	ritt	**ritte**	**reit(e)**
rennen	rannte	**rennte**	**renn(e)**
riechen	roch	**röche**	**riech(e)**
ringen	rang	**ränge**	**ring(e)**
rinnen	rann	**ränne, rönne**	**rinn(e)**
rufen	rief	**riefe**	**ruf(e)**
saufen	soff	**söffe**	**sauf(e)**
saugen	sog, saugte	**söge**	**saug(e)**
schaffen	schuf	**schüfe**	**schaff(e)**
schallen	scholl, schallte	**schölle, schallte**	**schall(e)**
scheiden	schied	**schiede**	**scheid(e)**
scheinen	schien	**schiene**	**schein(e)**
scheißen	schiss	**schisse**	**scheiße**
schelten	schalt	**schölte**	**schilt**
scheren	schor, scherte	**schöre**	**schier, scher(e)**
schieben	schob	**schöbe**	**schieb(e)**
schießen	schoss	**schösse**	**schieß(e)**
schinden	schund	**schünde**	**schind(e)**
schlafen	schlief	**schliefe**	**schlaf(e)**
schlagen	schlug	**schlüge**	**schlag(e)**
schleichen	schlich	**schliche**	**schleich(e)**
schleifen	schliff	**schliffe**	**schleif(e)**

schleißen	schliss, schleißte	**schlisse**	**schleiß(e)**
schließen	schloss	**schlösse**	**schließ(e)**
schlingen	schlang	**schlänge**	**schling(e)**
schmeißen	schmiss	**schmisse**	**schmeiß(e)**
schmelzen	schmolz, schmelzte	**schmölze**	**schmilz**
schnauben	schnob, schnaubte	**schnöbe, schnaubte**	**schnaub(e)**
schneiden	schnitt	**schnitte**	**schneid(e)**
schrecken	schrak, schreckte	**schräke, schreckte**	**schrick, schrecke**
schreiben	schrieb	**schriebe**	**schreib(e)**
schreien	schrie	**schriee**	**schrei(e)**
schreiten	schritt	**schritte**	**schreit(e)**
schweigen	schwieg	**schwiege**	**schweig(e)**
schwellen	schwoll, schwellte	**schwölle, schwellte**	**schwill, schwelle**
schwimmen	schwamm	**schwämme, schwömme**	**schwimm(e)**
schwinden	schwand	**schwände**	**schwind(e)**
schwingen	schwang	**schwänge**	**schwing(e)**
schwören	schwor, schwur	**schwöre, schwüre**	**schwör(e)**
sehen	sah	**sähe**	**sieh(e)**
sein	war	**wäre**	**sei, seid**
senden	sandte, sendete	**sendete**	**send(e)**
sieden	sott, siedete	**sötte, siedete**	**sied(e)**
singen	sang	**sänge**	**sing(e)**
sinken	sank	**sänke**	**sink(e)**
sinnen	sann	**sänne, sönne**	**sinn(e)**
sitzen	saß	**säße**	**sitz(e)**
sollen	sollte	**sollte**	**---------**
speien	spie	**spiee**	**spei(e)**
spinnen	spann	**spänne, spönne**	**spinn(e)**
spleißen	spliss	**splisse**	**spleiße**
sprechen	sprach	**spräche**	**sprich**
sprießen	spross	**sprösse**	**sprieß(e)**
springen	sprang	**spränge**	**spring(e)**
stechen	stach	**stäche**	**stich**
stehen	stand	**stände, stünde**	**steh(e)**
stehlen	stahl	**stähle, stöhle**	**stiel**
steigen	stieg	**stiege**	**steig(e)**
sterben	starb	**stürbe**	**stirb**
stieben	stob	**stöbe**	**stieb(e)**
stinken	stank	**stänke**	**stink(e)**
stoßen	stieß	**stieße**	**stoß(e)**
streichen	strich	**striche**	**streich(e)**

streiten	stritt	**stritte**	**streit(e)**
tragen	trug	**trüge**	**trag(e)**
treffen	traf	**träfe**	**triff**
treiben	trieb	**triebe**	**treib(e)**
treten	trat	**träte**	**tritt**
triefen	troff, triefte	**tröffe, triefte**	**trief(e)**
trinken	trank	**tränke**	**trink(e)**
trügen	trog	**tröge**	**trüg(e)**
tun	tat	**täte**	**tu(e)**
verderben	verdarb	**verdürbe**	**verdirb**
verdrießen	verdross	**verdrösse**	**verdrieß(e)**
vergessen	vergaß	**vergäße**	**vergiss**
verlieren	verlor	**verlöre**	**verlier(e)**
wachsen	wuchs	**wüchse**	**wachs(e)**
wägen	wog, wägte	**wöge, wägte**	**wäg(e)**
waschen	wusch	**wüsche**	**wasch(e)**
weben	wob, webte	**wöbe, webte**	**web(e)**
weichen	wich	**wiche**	**weich(e)**
weisen	wies	**wiese**	**weis(e)**
wenden	wandte, wendete	**wendete**	**wende**
werben	warb	**würbe**	**wirb**
werden	wurde	**würde**	**werd(e)**
werfen	warf	**würfe**	**wirf**
wiegen	wog	**wöge**	**wieg(e)**
winden	wand	**wände**	**wind(e)**
wissen	wusste	**wüsste**	**wisse**
wollen	wollte	**wollte**	**wolle**
zeihen	zieh	**ziehe**	**zeih(e)**
ziehen	zog	**zöge**	**zieh(e)**
zwingen	zwang	**zwänge**	**zwing(e)**

ADLARLA KULLANILAN *PRÄPOSITION*'LU EYLEMLER

Almancada bazı eylemler belli ad ve *Präposition*'larla kullanılır. Bu tür eylemler *Funktionsverben*(işlevsel eylemler) olarak adlandırılır:

Abschied nehmen von jm / etw D : *birine / bir şeye veda etmek, biriyle vedalaşmak*

Die Schüler **nehmen Abschied von** ihrem Lehrer.
Öğrenciler öğretmenleriyle vedalaşıyor.

eine Abneigung empfinden (haben) gegen jn / etw A : *birine / bir şeye karşı antipati duymak*
Abschied nehmen von jm / etw D ....: *birine / bir şeye veda etmek, biriyle vedalaşmak*
Abstand nehmen von etw D ....: *bir şeyden uzak durmak*
Abwechslung bringen in etw A ....: *bir şeyde değişiklik yapmak*
Achtung haben (empfinden) vor jm D ....: *biri karşısında saygı duymak*
mit Achtung sprechen von jm / etw D ....: *birinden / bir şeyden saygı ile söz etmek*
Ähnlichkeit haben mit jm / etw D ....: *biri / bir şey ile benzerliği olmak*
keine Ahnung haben von jm / etw D ....: *birinden / bir şeyden hiç haberi olmamak*
Andeutungen machen über jn / etw A ....: *biri / bir şey hakkında imada bulunmak*
einen Anfang machen mit etw D ....: *bir şey ile bir başlangıç yapmak*
hohe Anforderungen stellen an jn / etw A ....: *birinden / bir şeyden çok şey talep etmek, beklemek*
eine Anfrage richten an jn A ....: *birine bir soru yöneltmek*
Angst haben für etw A ....: *bir şey için korkmak, endişe etmek*
Angst haben um jn A ....: *biri için endişe etmek*
jm Angst machen mit jm /etw D ....: *birini biri / bir şeyle korkutmak*
Anklage erheben gegen jn A ....: *biri aleyhine dava açmak*
Anklang finden bei jm D ....: *birinin nezdinde rağbet görmek*
jm Anlass geben zu etw D ....: *birinin bir şeyine sebep olmak*
(ein) Anlass sein zu etw D ....: *bir şeye sebep olmak, vesile teşkil etmek*
ein Anrecht haben auf etw A ....: *bir şeye hakkı olmak, layık olmak*
einen Anschlag verüben auf jn A ....: *birine bir suikast yapmak*
in hohem Ansehen stehen bei jm D ....: *birinin gözünde çok itibarlı olmak*
verschiedener Ansicht sein über jn / etw A ....: *biri / bir şey hakkında farklı görüşte olmak*
eine Ansprache halten zu jm D ....: *birine hitap etmek*
Anspruch erheben auf etw A ....: *bir şey üzerinde hak iddia etmek*
Anspruch haben auf etw A ....: *bir şey üzerinde hakkı olmak*
den Anstoß geben zu etw D ....: *bir şeye sebep olmak*
Anteil haben an etw D ....: *bir şeyde payı olmak*
Anteil nehmen an etw D ....: *bir şeye katılmak*
den (einen) Antrag stellen auf etw A ....: *bir şey için talepte bulunmak*
einen Antrag stellen an jn / etw A ....: *birine / bir şey için dilekçe vermek*
eine Antwort erhalten auf etw A ....: *bir şeye cevap almak*
Antwort geben auf etw A ....: *bir şeye cevap vermek*
eine Antwort wissen auf etw A ....: *bir şeye bir cevap bulmak*
Anzeige erstatten bei jm D gegen jn A ....: *birine bir şeyi ihbar (şikâyet) etmek*
Appetit haben auf etw A ....: *bir şeye iştahı olmak*

Arbeit leisten gegen etw A ....: *bir şey karşılığında iş görmek*
seinen Ärger auslassen an jm / etw D ....: *hiddetini (öfkesini) birinden/ bir şeyden almak*
Argwohn erregen bei jm D ....: *birinde kuşku uyandırmak*
Argwohn hegen gegen jn A ....: *birinden şüphelenmek*
ein Attentat verüben auf jn A ....: *birine suikast yapmak, hazırlamak*
jm Aufklärung geben über etw A ....: *birine bir şey hakkında açıklama yapmak*
js Aufmerksamkeit lenken auf jn / etw A ....: *birinin dikkatini birine / bir şeye çekmek, çevirmek*
js Aufmerksamkeit lenken von jm / etw D ....: *birinin dikkatini birinden / bir şeyden çekmek*
seine Aufmerksamkeit richten auf jn / etw A ......: *dikkatini birine / bir şeye yöneltmek*
jm Aufschluss geben über etw A ....: *birine bir şey hakkında bilgi vermek*
den Auftrag bekommen (erhalten) zu etw D ......: *bir şey için sipariş (emir) almak*
den Auftrag geben (erteilen) zu etw D: ....: *bir şey için sipariş vermek*
ein Auge haben für etw A ....: *bir şeyden çok iyi anlamak*
kein Auge lassen von jm / etw D ....: *birinden / bir şeyden gözlerini ayırmamak*
kein Auge wenden von jm / etw D ....: *birinden / bir şeyden gözlerini ayırmamak*
die Augen heften auf jn / etw A ....: *gözlerini / birine bir şeye dikmek*
die Augen richten auf jn / etw A ....: *gözlerini birine / bir şeye çevirmek*
jm die Augen öffnen über jn / etw A ....: *birinin biri / bir şey hakkında gözünü açmak, aydınlatmak*
sein Augenmerk richten auf etw A ....: *dikkatini bir şeye çevirmek*
Ausdauer zeigen bei etw D ....: *bir şeyde sabır göstermek*
im Auskunft erteilen (geben) über jn / etw A ....: *birine / bir şey hakkında geniş bilgi vermek*
Auskunft erhalten über jn / etw A ....: *biri / bir şey hakkında bilgi almak*
eine Ausnahme bilden von etw D ....: *bir şeyden bir istisna teşkil etmek*
(k)eine Ausnahme machen mit jm D ....: *birine istisnai muamele yap(ma)mak*
Bedeutung haben für jn / etw A ....: *biri / bir şey için önemli olmak*
ohne Bedeutung sein für jn / etw A ....: *biri / bir şey için önemli olmamak*
von Bedeutung sein für jn / etw A ....: *biri / bir şey için önemli olmak*
jm sein Beileid ausdrücken zu etw D ....: *birine bir şeyden dolayı baş sağlığı dilemek*
eine Bemerkung machen über jn / etw A ....: *birine / bir şeye söylenmek*
jm Bericht schreiben über jn / etw A ....: *biri / bir şey hakkında bir rapor yazmak*
Berufung einlegen gegen etw A ....: *bir şeyi temyiz etmek*
in Berührung kommen mit jm / etw D ....: *biri / bir şey ile temasa geçmek*
Bescheid wissen über etw A ....: *bir şey hakkında bilgi sahibi olmak*
jm Bescheid geben über etw A ....: *birine bir şey hakkında bilgi vermek*
einen Besuch machen bei jm D ....: *birini ziyaret etmek*
zu Besuch sein bei jm D ....: *birinde misafir olmak*
Beweise haben für etw A ....: *bir şeye dair kanıtı olmak*
etw in Beziehung setzen mit jm / etw D ....: *iki şey arasında ilgi kurmak*
in Beziehung stehen zu etw D ....: *bir şeyle ilgisi olmak*
Beziehungen haben zu jm D ....: *biriyle münasebeti olmak*
etw in Bezug setzen mit etw D ....: *iki şey arasında ilgi kurmak*
ein Bild geben von etw D ....: *bir şey hakkında fikir vermek*
sich ein Bild machen von etw D ....: *bir şeyi gözünde canlandırmak*
eine Bitte haben an jn A ....: *birinden bir ricası olmak*
eine Bitte richten an jn A ....: *birine bir şey rica etmek*
keinen Blick haben für etw A ....: *dikkate almamak, bir şeyden anlamamak*
den Blick heften auf jn / etw A ....: *birine / bir şeye gözlerini dikmek*

einen Blick werfen auf jn / etw A ....: *birine / bir şeye göz atmak, göz gezdirmek*
die Blicke richten auf jn / etw A ....: *bakışlarını birine / bir şeye çevirmek*
Blicke tauschen mit jm D ....: *biriyle bakışmak*
in die Bresche springen für jn A ....: *birinin yerine bir işi yapmak, birinin yerini doldurmak*
sein Brot verdienen mit etw D (durch etw A) ......: *bir şeyle (bir şey sayesinde) ekmeğini kazanmak, çıkarmak*
Buch führen über etw A ....: *bir şey için defter tutmak*
einen Bund schließen mit jm D ....: *biriyle anlaşma yaparak birlik olmak*
jm Danksagen für etw A ....: *birine bir şey için teşekkür etmek*
den Daumen halten für jn A ....: *birinin başarısını dilemek*
die Ehe eingehen mit jm D ....: *biriyle evlenmek*
sich eine Ehre machen aus etw D ....: *bir şeyden dolayı şeref duymak*
einen Eid ablegen auf etw A ....: *bir şeye yemin etmek*
jm Einblick gewähren in etw A ....: *birinin bir şeyi görmesine izin vermek*
einen Einblick gewinnen in etw A ....: *bir şeyi tanımak, kavramak*
jm / sich Einblick verschaffen in etw A ....: *birine/kendine bir şeyi görme imkanını sağlamak*
einen Eindruck hinterlassen in jm D ....: *biri üzerinde bir etki bırakmak*
Eindruck machen auf jn A ....: *birine etki etmek*
einen Einfluss ausüben auf jn / etw A ....: *biri / bir şey üzerine bir tesir icra etmek, biri/ bir şey üzerinde nüfuzu olmak*
Einfluss haben auf jn / etw A ....: *biri / bir şey üzerinde etkisi olmak*
ohne Einfluss bleiben (sein) auf etw A ....: *bir şey üzerinde etkisiz kalmak (olmak)*
etw in Einklang bringen mit etw D ....: *bir şeyi bir şeyle bağdaştırmak*
im Einklang stehen mit etw D ....: *bir şeyin bir şeye uyması*
Einspruch erheben gegen etw A..............................: *bir şeye itiraz etmek*
einen Einwand haben gegen etw A ....: *bir şeye karşı bir itirazda bulunmak*
Einwände erheben (machen) gegen etw A...............: *bir şeye itiraz etmek*
seine Einwilligung geben zu etw D ....: *bir şeye razı olmak*
einen Ekel haben vor jm / etw D..............................: *birinden / bir şeyden tiksinmek*
zu Ende gehen mit jm / etw D ....: *birinin / bir şeyin sonu gelmesi*
am Ende sein mit etw D...: *bir şeyin bitmesi, tükenmesi, sona ermesi*
zu Ende sein mit jm / etw D.....................................: *birinin / bir şeyin sonu gelmiş (bitmiş) olması*
Erbarmen haben mit jm D...: *birine acımak*
eine gute /schlechte Erfahrung machen mit etw D...: *bir şeyden iyi / kötü bir sonuç almak, iyi / kötü tecrübe edinmek*
Erfolg haben mit etw D ....: *bir şeyde başarılı olmak*
Erfolg haben in etw D ....: *bir şeyde başarı kazanmak*
Fehler finden an jm / etw D.....................................: *birine / bir şeye kusur bulmak*
Feuer legen an etw A...: *bir şeye kundak sokmak, bir şeyi kundaklamak*
die Finger lassen von etw D ....: *bir şeyden elini çekmek, bir şeye karışmamak*
den Finger legen auf etw A......................................: *bir şeye parmak basmak*
die Folgen ziehen aus etw D ....: *bir şeyden sonuçlar çıkarmak*
die Folgen sein von etw D ....: *bir şeyin sonucu olmak*
Folgerungen ziehen aus etw D.................................: *bir şeyden sonuçlar çıkarmak, bir şeyden bazı sonuçlara varmak*
Forderungen stellen an jn A.....................................: *birinden çok şey istemek, beklemek*
Fortschritte machen in etw D:...................................: *bir şeyde ilerlemek, gelişmek*
eine Frage stellen (richten) an jn A.........................: *birine bir soru sormak*
eine Frage stellen über jn / etw A ....: *biri / bir şey hakkında bir soru sormak*

jm Freude machen (bereiten) mit etw D ....: *birini bir şey ile sevindirmek*
Freude haben an jm / etw D ....: *birinden / bir şeyden hoşlanmak, memnun kalmak*
Freundschaft schließen mit jm D ....: *biriyle dost olmak*
in Frieden leben mit jm D..................: *biriyle çok iyi geçinmek*
Frieden machen (schließen) mit jm D..................: *biriyle barış anlaşması yapmak*
keine Garantie übernehmen für etw A ....: *bir şey için sorumluluğunu üzerine almamak*
zu Gast(e) sein bei jm D..................: *birine konuk olmak*
Gebrauch machen von etw D ....: *bir şeyi kullanmak, bir şeyden yararlanmak*
ein gutes/schlechtes Gedächtnis haben für etw A.....: *bir şeye karşı kuvvetli / zayıf bir belleğe sahip olmak*
sein Gedächtnis belasten mit etw D ....: *belleğini bir şeyle doldurmak*
sich (keine) Gedanken machen über jn / etw A.......: *biri / bir şeyden dolayı endişelen(me)mek*
Geduld haben mit jm D..................: *biri bir şey yapıncaya kadar sabretmek*
jn /sich in Gefahr bringen durch etw A..................: *birini / kendini bir şey yüzünden tehlikeye sokmak*
Gefallen finden an jm / etw D ....: *birinden / bir şeyden hoşlanmak*
ein Gefühl haben für etw A..................: *bir şeyden anlamak*
im Gegensatz stehen zu etw D..................: *bir şeyin aksine, tersine olmak*
kein Geheimnis haben vor jm D ....: *birinden hiçbir sırrı gizle(me)mek*
ein Geheimnis teilen mit jm D..................: *biriyle bir sırrı paylaşmak*
Geld abheben von der Bank..................: *bankadan para çekmek*
sein Geld anlegen (investieren) in etw A ....: *bir şeye parasını yatırmak*
Geld anweisen auf ein Konto..................: *bir banka hesabına para göndermek, havale etmek*
Geld machen mit etw D ....: *bir şeyle zengin olmak, para yapmak*
viel Geld stecken in etw A..................: *bir şey için çok para harcamak*
Geld überweisen auf ein Konto..................: *bir hesaba para havale etmek, yatırmak*
jm Gelegenheit geben zu etw D ....: *birine bir şey için, bir şeye fırsat vermek*
in Gemeinschaft leben mit jm D..................: *biriyle birlikte yaşamak*
Genuss finden an etw D ....: *bir şeyden zevk almak*
ein gutes Geschäft machen mit etw D..................: *bir şeyden iyi kâr etmek*
Geschmack finden an etw D..................: *bir şeyden zevk almak, hoşlanmak*
das Gespräch bringen auf jn / etw A ....: *sözü birine / bir şeye getirmek*
ein Gespräch führen mit jm D über etw A..................: *biriyle bir şey hakkında konuşmak*
das Gespräch lenken auf jn / etw A..................: *konuşmayı birine / bir şeye çevirmek*
Gewalt anwenden gegen jn A..................: *birine karşı zor kullanmak*
Gewalt haben über jn / etw A..................: *birini / bir şeyi hüküm ve nüfuz altında bulundurmak*
Gewicht legen auf etw A ....: *bir şeye önem vermek*
Gewinn haben von etw D..................: *bir şeyden faydalanmak*
sich ein Gewissen machen aus etw D..................: *bir şeyden vicdan azabı çekmek*
Glück haben in etw D..................: *bir şeyde şanslı olmak*
kein Glück haben mit etw D..................: *bir şeyi başaramamak*
jm Glück wünschen zu etw D ....: *birine bir şeyde (bir şey için) mutluluk, iyi şanslar dilemek*
seinen Grund haben in etw D..................: *sebebi bir şeyde olmak*
die Hand ausstrecken nach jm / etw D..................: *birini / bir şeyi yakalamak için elini uzatmak*
Handel treiben mit etw D ....: *bir şeyin ticaretini yapmak*
Hass hegen gegen jn A..................: *birine karşı kin, garez beslemek*
Herr sein über jn / etw A ....: *birine / bir şeye hükmetmek*
jm von Herzen danken für etw A..................: *birine bir şey için kalpten teşekkür etmek*
ein Herz haben für jn A..................: *birine karşı şefkatli olmak*
sein Herz verlieren an jn A..................: *gönlünü birine kaptırmak*
Hoffnung haben auf etw A ....: *bir şeyden ümitli olmak*

jm / sich Hoffnung machen auf etw A........................: *birini / kendini bir şey için ümitlendirmek*
seine Hoffnung setzen auf jn / etw A (in jn/etw A)...: *birine / bir şeye ümidini bağlamak*
große Hoffnung setzen in jn A ....: *birinden büyük şeyler beklemek, birine büyük ümitler bağlamak*
seinen Höhepunkt erreichen mit jm / etw D.............: *bir şeyin biri / bir şey ile en yüksek noktasına erişmesi*
keine Idee haben von etw D ....: *bir hakkında hiçbir fikri olmamak*
Interesse haben an etw D...: *bir şeye karşı ilgi duymak, bir şeyle ilgilenmek*
Interesse haben für etw A...: *bir şeye meraklı olmak*
Interesse zeigen für etw A ....: *bir şeye karşı ilgi göstermek*
im Kampfe stehen mit jm D ....: *biriyle harp / mücadele halinde bulunmak*
Kenntnis nehmen von etw D......................................: *bir şeyi dikkate almak*
Klage erheben (führen) gegen jn A...........................: *biri aleyhine dava açmak*
Klage führen über etw A ....: *biri hakkında şikâyette bulunmak*
jm ein Kompliment machen über etw A ....: *birinin bir şeyine kompliman yapmak*
in Konflikt kommen (geraten) mit jm / etw D.............: *biri / bir şey ile anlaşmazlığa düşmek*
die Konsequenzen ziehen aus etw D ....: *bir şeyden sonuç çıkarmak*
den Kontakt aufnehmen mit jm D ....: *biriyle ilgi (ilişki) kurmak*
in Kontakt sein mit jm D...: *biriyle temas halinde bulunmak*
in Kontakt stehen mit jm D..: *biriyle teması, (ilişiği) olmak*
Kontakt suchen mit jm D...: *biriyle temas kurmaya çalışmak*
den Kontakt verlieren mit jm D ....: *biriyle ilişkiyi koparmak*
ein Konto haben bei einer Bank ....: *bir bankada hesabı olmak*
die Kontrolle verlieren über jn / etw A.......................: *biri / bir şey üzerindeki kontrolü kaybetmek*
sich den Kopf zerbrechen über etw A.........................: *bir şey hakkında kafa yormak*
Krach haben mit jm D ....: *biriyle kavga etmek*
Kritik üben an jm / etw D...: *birini / bir şeyi eleştirmek*
eine Lehre ziehen aus etw D ....: *bir şeyden ders almak*
Lust haben auf etw A...: *bir şeyi canı istemek*
keine Lust haben zu etw D ....: *bir şeyi yapmayı canı istememek*
die Macht ausüben über jn / etw A ....: *birini / bir şeyi nüfuz altına almak*
Macht haben über jn A...: *birini etkisi altına almak*
Maßnahmen ergreifen gegen jn / etw A ....: *birine / bir şeye karşı önlem almak*
seine Meinung äußern über jn / etw A........................: *biri / bir şey hakkında düşüncesini açıklamak*
sich eine Meinung bilden über etw A..........................: *bir şey hakkında bir kanaate varmak*
ein Meister sein in etw D ....: *bir şeyde usta olmak*
Mitleid haben mit jm D ....: *birine acımak*
jm Mitteilung machen von etw D...............................: *birini bir şeyden haberdar etmek*
sich Mühe geben mit jm / etw D ....: *biri / bir şey ile uğraşmak, birine / bir şeye emek sarf etmek*
jm Nachricht geben über etw A(von etw D)..............: *birine bir şey hakkında bilgi vermek, haber vermek*
Nutzen haben von etw D ....: *bir şeyden fayda görmek, istifade etmek*
Nutzen ziehen aus etw D...: *bir şeyden faydalanmak*
sich Nutzen machen über jn / etw A..........................: *biri / bir şey hakkında not almak*
Ordnung bringen in etw A ....: *bir şeyi düzene koymak*
Pech haben in etw D..: *bir şeyde şanssız olmak*
Pech haben mit jm D ....: *birinden yana şansı olmamak, şansı kötü gitmek*
Protest einlegen gegen etw A....................................: *bir şeyi protesto etmek*
sich einen Rat einholen bei jm D...............................: *birinden nasihat almak*

jm Recht geben in etw D ....: *birine bir konuda hak vermek*
die Rede bringen auf jn / etw A ....: *sözü birine / bir şeye getirmek*
die Rede sein von jm / etw D.......................................: *birinden / bir şeyden söz edilmek*
Reklame machen für etw A..: *bir şey için reklam yapmak*
ein Rendezvous haben mit jm D..................................: *biriyle randevusu olmak*
Respekt haben vor jm D ....: *birine karşı saygı duymak*
(k)eine Rolle spielen bei jm / etw D ....: *biri / bir şeyin indinde rol oyna(ma)mak*
eine Rolle spielen in etw D ....: *bir şeyde rol oynamak*
Rücksicht nehmen auf jn / etw A ....: *birini / bir şeyi gözetmek, dikkate almak*
keine Ruhe haben vor jm D ....: *birinden rahatı olmamak*
Schaden erleiden durch etw A.....................................: *bir şey yüzünden zarar görmek*
Scherze machen über etw A..: *bir şeyle eğlenmek, şaka yapmak*
Schluss machen mit jm / etw D ....: *biriyle ilgiyi kesmek, bir şeyi bırakmak / terk etmek*
Schlüsse ziehen aus etw D..: *bir şeyden sonuçlar çıkarmak*
Schlussfolgerungen ziehen aus etw D ....: *bir şeyden sonuçlar çıkarmak*
Schritt halten mit jm / etw D.......................................: *birine / bir şeye ayak uydurmak*
Schulden machen bei jm D...: *birine borçlanmak*
jn in Schutz nehmen vor jm D.....................................: *birini birine karşı korumak*
Sehnsucht haben nach jm / etw D..............................: *birine / bir şeye özlem duymak*
sich Sorgen machen um jn / etw A.............................: *biri / bir şey için endişe etmek*
Stellung nehmen gegen etw A.....................................: *bir şeye karşı cephe almak*
Talent haben zu etw D ....: *bir şeye yetenekli olmak*
einen Überblick gewinnen über etw A ....: *bir şey hakkında genel bir fikir edinmek*
die Verantwortung tragen für etw A ....: *bir şeyin sorumluluğunu taşımak*
die Verantwortung übernehmen für etw A ....: *bir şeyin sorumluluğunu üstlenmek*
den Verdacht schöpfen gegen jn A.............................: *birinden şüphelenmek*
ein Verhältnis haben mit jm D.....................................: *biriyle münasebette olmak*
Verlangen haben nach jm / etw D ....: *birini / bir şeyi arzulamak, canı çekmek*
Verständnis haben für etw A.......................................: *bir şeye karşı anlayışlı olmak*
einen Versuch machen mit jm / etw D ....: *birini / bir şeyi denemek*
Vertrauen haben zu etw D ....: *birine / bir şeye güveni olmak*
jn um Verzeihung bitten für A (wegen etw G) ....: *birinden bir şey için (bir şeyden dolayı) özür dilemek*
Vorbereitungen treffen für A (zu etw D) ....: *bir şey için hazırlıklar yapmak*
eine Vorstellung haben von etw D ....: *bir şey hakkında bir fikri olmak*
sich eine Vorstellung machen von D (über etw A)...: *bir şeyi tasavvur etmek*
einen Vorteil haben von etw D....................................: *bir şeyden çıkarı olmak*
einen Vortrag halten über jn / etw A ....: *biri / bir şey hakkında konferans vermek*
sich zur Wehr setzen gegen jn / etw A ....: *birine / bir şeye karşı kendini savunmak*
Wert legen auf etw A...: *bir şeye değer vermek*
eine Wette eingehen mit jm D ....: *biriyle bahse girmek*
Widerspruch erheben gegen etw A ....: *bir şeye itiraz etmek*
einen Witz machen über jn / etw A.............................: *biri / bir şey hakkında bir espri yapmak*
keine Worte finden (haben) für etw A ....: *bir şeye söyleyecek söz bulamamak*
Zeit haben für jn / etw A...: *biri / bir şey için zamanı olmak*
(seine) Zeit verlieren mit etw D..................................: *bir şeyle zaman kaybetmek*
sich die Zeit vertreiben mit etw D ....: *bir şeyle vakit geçirmek, zaman öldürmek*
jn / etw A in Zusammenhang bringen mit jm /etw D : *birini / bir şeyi biriyle/ bir şeyle ilgili kılmak*
in (keinem) Zusammenhang stehen mit etw D.........: *bir şeyle ilgisi ol(ma)mak*
Zweifel haben (hegen) an etw D.................................: *bir şeyden şüphelenmek*

ÜLKE ADLARI, MİLLİYETLER, SIFATLAR VE DİLLER

Almancada milliyeti belirtirken -bazı istisnalar hariç- erkek olanlar **-er** ya da **-e**, bayanlar ise **-in** ile biter. Erkeklerde **-er** ile bitenler kuvvetli (*stark*), **-e** ile bitenler zayıf (*schwach*) çekilir.

Erkek		Bayan	Erkek		Bayan
der Japan**er**	-	die Japaner**in**	der Bulgar**e**	-	die Bulgar**in**
der Engländ**er**	-	die Engländer**in**	der Türk**e**		die Türk**in**
der Irak**er**	-	die Iraker**in**	der Griech**e**	-	die Griech**in**
Çoğul			**Çoğul**		
die **Engländer**	-	die Engländerin**nen**	die **Türken**	-	die Türkin**nen**
Engländer			**Türken**		

Kıta adlarında şöyledir:

der Amerikan**er** - die Amerikaner**in** *Amarikan/Amerikalı*
der Europä**er** - die Europäer**in** *Avrupalı*
der Afrikan**er** - die Afrikaner**in** *Afrikalı*
der Australi**er** - die Australier**in** *Avustralyalı*
der Asiat**e** - die Asiat**in** *Asyalı*

Dikkat edilirse *der Asiate* sözcüğü kurala uymamaktadır. Bu sözcük ayrıca zayıf çekilmektedir.

Ancak genel kurala uymayanlar da vardır.

			<u>Çoğul</u>
der Deutsch**e**	-	die Deutsche	die Deutsch**en**
ein Deutsch**er**	-	eine Deutsche	Deutsche
der Ungar	-	die Ungar**in**	die Ungar**n**
			Ungar**n**

Sayıca çok az olan bazıları da **-i** ile biter. Bunların çoğul eki **–s**'dir.

<u>Erkek</u>		<u>Bayan</u>	<u>Çoğul</u>
der Israeli	-	**die** Israeli	**die** Israelis
der Pakistani	-	**die** Pakistani	**die** Pakistanis

Bu gibi adların başka biçimleri de görülebilir:

der Pakistaner (–) **die** Pakistanerin (-nen)
der Israelit (-en) **die** Israelitin (-nen)

Milliyet belirten adların çekimleri şöyle olur:

Sonu **-er** ya da **–i** ile biten erkek adları kuvvetli, **-e** ile bitenler zayıf çekilir. Bayan adlarında herhangi bir sorun yoktur. Daha önce bildiğimiz gibi yapılır. Ancak bayan Alman (*die Deutsche*) sözcüğü sıfattan türetildiği için zayıf çekilir:

Kuvvetli Çekim

der Japaner	die Japanerin	der Israeli	die Israelin
den Japaner	die Japanerin	den Israeli	die Israelin
dem Japaner	der Japanerin	dem Israeli	der Israelin
des Japaner**s**	der Japanerin	des Israeli(**s**)	der Israelin

Zayıf Çekim

der Türke	ein Türke	die Türkin	eine Türkin
den Türke**n**	einen Türke**n**	die Türkin	eine Türkin
dem Türke**n**	einem Türke**n**	der Türkin	einer Türkin
des Türke**n**	eine Türke**n**	der Türkin	einer Türkin

Deutsche (Alman)sözcüğü sıfattan türetildiği için bayanlarda da zayıf çekilir:

der Deutsche	ein Deutsche**r**	die Deutsche	eine Deutsche
den Deutsche**n**	einen Deutsche**n**	die Deutsche	eine Deutsche
dem Deutsche**n**	einem Deutsche**n**	der Deutsche**n**	einer Deutschen
des Deutsche**n**	eines Deutsche**n**	der Deutsche**n**	einer Deutschen

Ayrıca *der Ungar* (Macar) sözcüğü de zayıf çekilir:

der Ungar
den Ungar**n**
dem Ungar**n**
des Ungar**n**

Ülke adlarının *Artikel*'i normal olarak yoktur. Ancak *Artikel*'in belirtilmesi gerektiği durumlarda *Artikel* **das** olur. Ancak *Artikel*'i **der** ya da **die** olan birkaç ülke adı da vardır. Örneğin sonu **-ei** (*die Türkei*) ile biten veya çoğul olan (*die Vereinigten Staaten von Amerika*) ülke adlarında *Artikel* **die** olur.

Yerleşim yerleri için yerin sakinleri belirtilirken yer adının sonuna genel olarak **–er/-in** ekleri getirilir. **–er** ile biten bazı adlarda **–aner/-anerin** ekleri gelir. Bazı adlarda ise ünlü ya da ünsüz düşmeleri, ünlü değişmeleri, farklı şekiller söz konusu olabilmektedir: Berlin**er/in**, Ankaran**er/in**; Hannover**aner/in**; Göttinge**n** - Götting**er/in**, Darmst**a**dt - Darmst**ä**dt**er/in**, Zür**i**ch - Zürch**er/in**, Jena - Jena**er/in** - Jenens**er/in**.

Bir yerle ilgili olduğunu belirten sıfatlarda **–er** eki, yer adıyla ilgili bir özellik belirtilirken **–isch** eki gelir: Hamburg**er** Hafen, Schweiz**er** Käse; hamburg**isch**e Redensarten, schwed**isch**e Landschaft.

Ülke	Türkçe	Milliyet	Sıfat	Dil
Afghanistan	*Afganistan*	Afghane	afghanisch	Paschtu, Neupersisch
Ägypten	*Mısır*	Ägypter	ägyptisch	Arabisch
Albanien	*Arnavutluk*	Albaner	albanisch	Albanisch
Algerien	*Cezayir*	Algerier	algerisch	Arabisch
Andorra	*Andorra*	Andorraner	andorranisch	Katalanisch, Spanisch, Französisch
Angola	*Angola*	Angolaner	angolanisch	Portugiesisch
Antigua und Barbuda	*Antigua ve Barbuda*	Antiguaner	antiguanisch	Englisch
Argentinien	*Arjantin*	Argentinier	argentinisch	Spanisch
Armenien	*Ermenistan*	Armenier	armenisch	Armenisch
Äquatorialguinea	*Ekvator Ginesi*	Äquatorialguineer	äquatorialguineisch	Spanisch, Französisch
Aserbaidschan	*Azerbaycan*	Aserbaidschaner	aserbaidschanisch	Aserbaidschanisch
Äthiopien	*Etiyopya*	Äthiopier	äthiopisch	Amharisch, Englisch
Australien	*Avustralya*	Australier	australisch	Englisch
Bahamas	*Bahamalar*	Bahamer	bahamisch	Englisch
Bahrain	*Bahreyn*	Bahrainer	bahrainisch	Arabisch
Bangladesch	*Bangladeş*	Bangladescher	bangladeschisch	Bengali
Barbados	*Barbados*	Barbadier	barbadisch	Englisch
Belgien	*Belçika*	Belgier	belgisch	Französisch, Niederländisch, Deutsch
Belize	*Belize*	Belizer	belizisch	Englisch
Benin	*Benin*	Beniner	beninisch	Französisch
Bermudas(Pl.)	*Bermuda*	Bermuder	bermudisch	Englisch
Bhutan	*Bhutan*	Bhutaner	bhutanisch	Dzongkha, Sharchogkha, Englisch, Khenkha,Nepali
Birma(Myanmar)	*Birmanya*	Birmane	birmanisch	Birmanisch
Bolivien	*Bolivya*	Bolivianer	bolivianisch	Spanisch
Bosnien-Herzegowina	*Bosna-Hersek*	Bosnier	bosnisch Kroatisch,	Bosnisch, Serbisch
Botsuana	*Botsvana*	Botsuaner	botsuanisch	Englisch, Setswana
Brasilien	*Brezilya*	Brasilianer	brasilianisch	Portugiesisch
Brunei Darussalem	*Burnei Sultanlığı*	Bruneier	bruneiisch	Malaiisch
Bulgarien	*Bulgaristan*	Bulgare	bulgarisch	Bulgarisch
Burundi	*Burundi*	Burundier	burundisch	Kiswahili, Kirundi, Französisch
Burkina Faso	*Burkina Faso*	Burkiner	burkinisch	Französisch
Chile	*Şili*	Chilene	chilenisch	Spanisch
China	*Çin*	Chinese	chinesisch	Chinesisch
Costa Rica	*Kosta Rika*	Costa-Ricaner	costa-ricanisch	Spanisch

Côte d'Ivoire (f) (Elfenbeinküste)	*Fildişi Sahili*	Ivorer	ivorisch	Französisch
Dänemark	*Danimarka*	Däne	dänisch	Dänisch
(die Bundesrepublik) Deutschland	*Almanya*	Deutsche	deutsch	Deutsch
Dominica	*Dominika*	Dominicaner	dominicanisch	Englisch
Dominikanische Republik (f)	*Dominik Cumhuriyeti*	Dominikaner	dominikanisch	Spanisch
Dschibuti	*Cibuti*	Dschibutier	dschibutisch	Arabisch, Französisch
Ecuador	*Ekvador*	Ecuadorianer	ecuadorianisch	Spanisch
Elfenbeinküste(f)	*Fildişi* Sahili	Ivorer	elfenbeinisch	Französisch
El Salvador	*El Salvador*	Salvadorianer	salvadorianisch	Spanisch
England	*İngiltere*	Engländer	englisch	Englisch
Eritrea	*Eritre*	Eritreer	eritreisch	Tigrinya, Arabisch
Estland	*Estonya*	Este, Estländer	estnisch/estländisch	Estnische
Färöer	*Faroe*	Färöer, Färinger	färöisch,färingisch	Färoisch, Dänisch
Fidschi	*Fiji*	Fidschianer	fidschianisch	Englisch, Fidschi
Finnland	*Finlandiya*	Finne	finnisch	Finnisch, Schwedisch
Frankreich	*Fransa*	Franzose	französisch	Französisch
Gabun	*Gabon*	Gabuner	gabunisch	Französisch
Gambia	*Gambia*	Gambier	gambisch	Englisch
Georgien	*Gürcistan*	Georgier	georgisch	Georgisch
Ghana	*Gana*	Ghanaer	ghanaisch	Englisch
Grenada	*Grenada*	Grenader	grenadisch	Englisch
Griechenland	*Yunanistan*	Grieche	griechisch	Griechisch
Großbritannien	*Büyük Britanya*	Brite	britisch	Englisch
Guatemala	*Guatemala*	Guatemaler, Guatamalteke	guatemaltekisch, guatemalisch	Spanisch
Guinea	*Gine*	Guineer	guineisch	Portugiesisch
Guinea-Bissau	*Gine-Bissau*	Guineer	guineisch	Portugiesisch
GUS(Gemeinschaft Unabhängiger Staaten)	*Bağımsız Devletler Topluluğu*	———	———	———
Guyana	*Guyana*	Guyaner	guyanisch	Englisch
Haiti	*Haiti*	Haiti(an)er	haiti(ani)sch	Französisch
Holland	*Hollanda*	Holländer	holländisch	Holländisch
Honduras	*Honduras*	Honduraner	honduranisch	Spanisch
Indien	*Hindistan*	Inder	indisch	Hindi u.a,Englisch
Indonesien	*Endonezya*	Indonesier	indonesisch	Indonesisch
Irak (m)	*Irak*	Iraker	irakisch	Arabisch
Iran (m)	*İran*	Iraner	iranisch	Persisch
Irland	*İrlanda*	Ire	irisch	Irisch,Englisch
Island	*İzlanda*	Isländer	isländisch	Isländisch
Israel	*İsrail*	Israeli	israelisch	Hebräisch, Arabisch
Israelit				
Italien	*İtalya*	Italiener	italienisch	Italienisch
Jamaika	*Jamaika*	Jamaikaner	jamaikanisch	Englisch

Japan	*Japonya*	Japaner	japanisch	Japanisch
Jemen (m)	*Yemen*	Jemenite	jemenitisch	Arabisch
Jordanien	*Ürdün*	Jordanier	jordanisch	Arabisch
Jugoslawien	*Yugoslavya*	Jugoslawe	jugoslawisch	Serbokroatisch, Slowenisch, Mazedonisch, Albanisch, Ungarisch
Kambodscha	*Kamboçya*	Kambodschaner	kambodschanisch	Khmer
Kamerun	*Kamerun*	Kameruner	kamerunisch	Französisch, Englisch
Kanada	*Kanada*	Kanadier	kanadisch	Englisch, Französisch
Kap Verde	*Cabo Verde*	Kapverdier	kapverdisch	Portugiesisch, Kreolisch
Kasachstan	*Kazakistan*	Kasache	kasachisch	Kasachisch, Russich
Katar	*Katar*	Katarer, Katari	katarisch	Arabisch
Kenia	*Kenya*	Kenianer	kenianisch	Suaheli, Englisch
Kirgisistan	*Kırgızistan*	Kirgise	kirgisisch	Kirgisisch, Russich
Kiribati	*Kiribati*	Kiribatier	kiribatisch	Kiribati, Englisch
Kolumbien	*Kolombiya*	Kolumbianer	kolumbianisch	Spanisch
Komoren	*Kamorolar*	Komorer	komorisch	Französisch
Kongo (m)	*Kongo*	Kongolose	kongolesisch	Französisch
Korea Nord-	*Kuzey Kore*	Koreaner	koreanisch	Koreanisch
Korea Süd-	*Güney Kore*	Koreaner	koreanisch	Koreanisch
Kroatien	*Hırvatistan*	Kroate	kroatisch	Kroatisch
Kuba	*Küba*	Kubaner	kubanisch	Spanisch
Kuwait	*Kuveyt*	Kuwaiter	kuwaitisch	Arabisch
Laos	*Laos*	Laote	laotisch	Laotisch
Lesotho	*Lesotho*	Lesother	lesothisch	Englisch,Sesotho
Lettland	*Letonya*	Lette	lettisch	Lettisch
Libanon (m)	*Lübnan*	Libanese	libanesisch	Arabisch
Liberia	*Liberya*	Liberianer	liberianisch	Englisch
Libyen	*Libya*	Libyer	libysch	Arabisch
Liechtenstein	*Lihtenştayn*	Liechtensteiner	liechtensteinisch	Deutsch
Litauen	*Litvanya*	Litauer	litauisch	Litauisch
Luxemburg	*Lüksemburg*	Luxemburger	luxemburgisch	Deutsch, Französisch, Lëtzubuergesch
Madagaskar	*Madagaskar*	Madagasse	madagassisch	Malagasi, Französisch
Malawi	*Malavi*	Malawier	malawisch	Englisch, Chinyandja
Malaysia	*Malezya*	Malaysier	malaysisch	Malaiisch,Englisch
Malediven	*Maldivler*	Malediver	maledivisch	Maldivisch Dhivehi, Elu, Englisch
Mali	*Mali*	Malier	malisch	Malinesisch, Französisch

Malta	*Malta*	Malteser	maltesisch	Maltesisch, Englisch
Marokko	*Fas*	Marokkaner	marokkanisch	Arabisch
Marshallinseln (Pl.)	*Marshall Adaları*	Marshaller	marshallisch	Englisch, Marshallisch
Martinique	*Martinik*	Martinuiqais, -e	martiniquische	Französisch, Kreolsprache
Mauretanien	*Moritanya*	Mauretanier	mauretanisch	Arabisch, Soninké, Wolof, Französisch
Mauritius	*Mauritius*	Mauritier	mauritisch	Englisch
Mazedonien	*Makedonya*	Mazedonier	mazedonisch	Mazedonisch
Mexiko	*Meksika*	Mexikaner	mexikanisch	Spanisch
Mikronesien	*Mikronezya*	Mikronesier	mikronesisch	Englisch
Moldau/Moldawien	*Moldavya*	Moldauer	moldauisch	Moldauisch (=Rumenisch)
Monaco	*Monako*	Monegasse	monegassisch	Französisch
Mongolei (f)	*Moğolistan*	Mongole	mongolisch	Mongolisch
Mosambik	*Mozambik*	Mosambikaner	mosambikanisch	Portugiesisch
Montenegro	*Karadağ*	Montenegriner	montenegrisch	Serbisch, Montenegrinisch, Albanisch
Myanmar(Birma)	*Myanmar(Birmanya)*	Myanmare	myanmarisch	Birmanisch
Namibia	*Namibia*	Namibier	namibisch	Englisch,Ovambo, Afrikaans, Deutsch
Nauru	*Nauru*	Nauruer	nauruisch	Nauruisch, Englisch
Nepal	*Nepal*	Nepalese	nepalesisch	Nepali,Englisch
Neuseeland	*Yeni Zellanda*	Neuseeländer	neuseeländisch	Englisch
Niederlande (Pl.)	*Hollanda*	Niederländer	niederländisch	Niederländisch
Niger	*Nijer*	Nigrer	nigrisch	Französisch
Nigeria	*Nijerya*	Nigerianer	nigerianisch	Englisch
Nikaragua	*Nikaragua*	Nikaraguaner	nikaraguanisch	Spanisch
Norwegen	*Norweç*	Norweger	norwegisch	Norwegisch
Oman	*Umman*	Omaner	omanisch	Arabisch
Osttimor	*Osttimor*	Osttimorese	osttimorisch	Tetum, Portugiesisch
Österreich	*Avusturya*	Österreicher	österreichisch	Deutsch
Pakistan	*Pakistan*	Pakistaner	pakistanisch	Urdu,Englisch Pakistani
Palästina	*Filistin*	Palästinenser	palästi(nensi)sch	Arabisch
Palau	*Palau*	Palau	palauisch	Englisch, Palauisch, Japanisch
Panama	*Panama*	Panamaer	panamaisch	Spanisch
Papua-Neuguinea	*Papua Yeni Gine*	papua-Neuguineer	neuguineisch	Englisch,Tok Pisin, Hiri Motu
Paraguay	*Paraguay*	Paraguayer	paraguayisch	Spanisch

Peru	*Peru*	Peruaner	peruanisch	Spanisch, Ketschua
Philippinen (Pl.)	*Filippiner*	Philippiner	philippinisch	Philippinisch, (Tagalog), Englisch
Polen	*Polanya*	Pole	polnisch	Polnisch
Portugal	*Portekiz*	Portugiese	portugiesisch	Portugiesisch
Puerto Rico	*Puerto Riko*	Puerto Ricaner	puerto-ricanisch	Spanisch,Englisch
Ruanda	*Ruanda*	Ruander	ruandaisch	Kinyaruanda-Französisch
Rumänien	*Romanya*	Rumäne	rumänisch	Rumänisch
Russland	*Rusya*	Russe	russisch	Russisch
Saint (St.) Kitts und Nevis	*Saint Christopher (Kitts) ve Nevis*	—	—	Englisch
Saint (St.) Lucia	*Saint Lucia*	Lucianer	lucianisch	Englisch
Saint (St.) Vincent und die Grenadien	*Saint Vincent ve Grenadinler*	Vincenter	vincentisch	Englisch
Salomonen	*Solomon Adaları*	Salomoner	salomonisch	Englisch
Sambia	*Zambia*	Sambier	sambisch	Englisch
Samoa	*Samoa*	Samoaner	samoanisch	Samoanisch, Englisch
San Marino	*San Marino*	Sanmarinese	sanmarinesisch	Italienisch
Sao Tome und Principe	*Sao Tome ve Principe*	Santomeer	santomeisch	Portugiesisch
Saudi-Arabien	*Suudi Arabistan*	Saudiaraber	saudiarabisch	Arabisch
Schottland	*İskoçya*	Schotte	schottisch	Englisch
Schweden	*İsveç*	Schwede	schwedisch	Schwedisch
Schweiz (f)	*İsviçre*	Schweizer	schweizerisch	Deutsch, Französisch, Italienisch, Rätoromanisch
Senegal	*Senegal*	Senegalese	senegalesisch	Französisch
Serbien	*Sırbistan*	Serbe	serbisch	Serbisch
Seychellen	*Seyşeller*	Seycheller	seychellisch	Seselwa,Englisch, Französisch
Sierra Leone	*Sierra Leone*	Sierra-Leoner	sierra-leonisch	Englisch
Simbabwe	*Zimbabve*	Simbabwer	simbabwisch	Englisch
Singapur	*Singapur*	Singapurer	singapurisch	Malaiisch, Tamil, Mandarin, Englisch
Slowakei (f)	*Slovakya*	Slowake	slowakisch	Slowakisch
Slowenien	*Slovenya*	Slowene	slowenisch	Slowenisch
Somalia	*Somali*	Somalier	somalisch	Somali
Sowjetunion (f) (bis 1991)	*Sovyetler Birliği*	Sowjetbürger, Sowjetrusse	sowjetische	Russisch u.a.Sprachen
Spanien	*İspanya*	Spanier	spanisch	Spanisch
Sri Lanka	*Sri Lanka*	Srilanker	srilankisch	Singhalesisch, Tamil
Sudan (m)	*Sudan*	Sudanese, Sudaner	sudanesisch, sudanisch	Arabisch

Suriname	*Surinam*	Surinamer	surinamisch	Niederländisch
Südafrika	*Güney Afrika*	Südafrikaner	südafrikanisch	Afrikaans,Englisch
Swasiland	*Svaziland*	Swasi(länder)	swasiländisch	Englisch, Sistawi
Syrien	*Suriye*	Syrer	syrisch	Arabisch
Tadschikistan	*Tacikistan*	Tadschike	tadschikisch	Tadschikisch
Taiwan	*Tayvan*	Taiwaner	taiwanisch	Mandarin
Tansania	*Tansanya*	Tansanier	tansanisch	Suaheli, Englisch
Thailand	*Tayland*	Thailänder	thailändisch	Thai
Togo	*Togo*	Togoer	togoisch	Französisch
Trinidad und Tobago	*Trinidad ve Tobago*	————	————	Englisch
Tonga	*Tonga Krallığı*	Tongaer	tongaisch	Englisch, Tongaisch
Tschad	*Çad*	Tschader	tschadisch	Französisch
Tschechoslowakei (f)	*Çekoslovakya*	Tscheche	tschechoslowakisch	Tschechisch, Slowakisch
Türkei (f)	*Türkiye*	Türke	türkisch	Türkisch
Tunesien	*Tunus*	Tunesier	tunesisch	Arabisch
Turkmenistan	*Türkmenistan*	Turkmene	turkmenisch	Turkmenisch
Tuvalu	*Tuvalu*	Tuvaluer	tuvaluisch	Tuvaluisch, Englisch
Uganda	*Uganda*	Ugander	ugandisch	Englisch,Suaheli
Ungarn	*Macaristan*	Ungar	ungarisch	Ungarisch
Uruguay	*Uruguay*	Uruguayer	uruguayisch	Spanisch
USA	*ABD*	USA Bürger, US Amerikaner	amerikanisch	Englisch
Usbekistan	*Özbekistan*	Usbeke	usbekisch	Usbekisch
Vanuatu	*Vanautu*	Vanuatuer	vanuatuisch	Englisch, Französisch, Bislama
Vatikanstadt (f) **Vatikan** (m)/	*Vatikan*	————	vatikanisch	Lateinisch, Italienisch
Venezuela	*Venezuela* Venezueler	Venezolaner, venezuelisch	venezolanisch,	Spanisch
Vereinigte Arabische Emirate(VAE) (Pl.)	*Birleşik Arap Emirlikleri*	Emirater	emiratisch	Arabisch
die Vereinigten Staaten von Amerika(USA) (Pl.)	*Amerika Birleşik Devletleri*	Amerikaner	amerikanisch	Englisch
Vietnam	*Vietnam*	Vietnamese	vietnamesisch	Vietnamesisch
Wales	*Galler*	Waliser	walisisch	Englisch, Walisisch
Weißrussland	*Beyaz Rusya*	Weißrusse	weißrussisch	Weißrussisch, Russisch
Zaire	*Zaire*	Zairer	zairisch	Französisch
Zentralafrikanische Republik (f)	*Orta Afrika Cumhuriyeti*	Zentralafrikaner	zentralafrikanisch	Französisch
Zypern	*Kıbrıs*	Zypriotisch	zyprisch	Türkisch, Griechisch

Kıta adlarında da şöyle olur:

Afrika	Afrikaner /in	afrikanisch
Amerika	Amerikaner/in	amerikanisch
Asien	Asiat/in	asiatisch
Australien	Australier/in	australisch
Europa	Europäer/in	europäisch

Artikel'i olan ülke adları:

Iran	(m)	Cote d'Ivoire	(f)	Bermudas / Bermuda Inseln	(Pl.)
Irak	(m)	Dominikanische Republik	(f)	Marshallinseln	(Pl.)
Jemen	(m)	Elfenbeinküste	(f)	Niederlande	(Pl.)
Libanon	(m)	Mongolei	(f)	Philippinen	(Pl.)
Sudan	(m)	Schweiz	(f)	die Vereinigten Staaten von Amerika USA	(Pl.)
Vatikan	(m)	Slowakei	(f)	Vereinigte Arabische Emirate	(Pl.)
Kongo	(m)	Sowjetunion	(f)		
		Tschechoslowakei	(f)		
		Türkei	(f)		
		Zentralafrikanische Republik	(f)		

DİLBİLGİSİ TERİMLERİ ALMANCA-TÜRKÇE

A

abgeleitetes Substantiv	*Türemiş ad*
abgeleitetes Adjektiv	*Türemiş sıfat*
abgeleitetes Adverb	*Türemiş belirteç*
abgeleitetes Nomen	*Türemiş ad*
abgeleitetes Wort	*Türemiş sözcük*
ablativ	*Çıkma (ayrılma) durumu*
Ableitung *f*	*Türetme*
Abstrakta *Pl.*	*Soyut adlar*
abstraktes Nomen	*Soyut ad*
Adjektiv *n (*Eigenschaftswort *n*)	*Sıfat*
Adjektivattribut *n*	*Sıfat tamlaması*
Adjektivdeklination *f*	*Sıfat çekimi*
Adverb n (Umstandswort *n*)	*Zarf, belirteç*
Adverbialsatz *m*	*Belirteç (zarf) konumundaki cümle*
adversativ	*Karşıt, zıt*
affektiver Satz	*Ünlem cümlesi*
affirmativer Satz	*Olumlu cümle*
Affix *n*	*Ekler (Ön-, iç-, son ek vs.)*
Akkusativ *m*	*Belirtme durumu, -i hali*
Akkusativobjekt *n*	*-i halindeki nesne, belirtme durumundaki nesne*
Aktion *f*	*Bitmemiş olan hareket, eylem*
aktiv	*Etken, aktif*
Aktivsatz *m*	*Aktif (etken) cümle*
Akzent *m*	*Vurgu*
Alphabet *n*	*Alfabe*
alternativ	*Değişik (olarak), değişmeli, alternatif*
Analogie *f*	*Örnekseme, analoji, benzetme*
Analyse *f*	*Çözümleme*
Anführungszeichen *n*	*Tırnak işareti* („“)
Anlaut *m*	*Önses*
Antonym *n*	*Karşıt anlamlı*
Aorist *m*	*Geniş zaman*
Apostroph *m*	*Kesme işareti* (’)
Apposition *m (*Beisatz *m*)	*Açıklayıcı cümle(cik)*
Artikel *m* (Geschlechtswort *n*)	*Harfitarif, tanımlık,tanımlayıcı,artikel,adların cinsiyetini belirten sözcük*
Artikulation *f*	*Boğumlanma, telaffuz*
Asteriskus *m*	*Yıldız işareti*
atonale (unbetonte) Silbe	*Vurgusuz hece*
Attribut *m (*Beifügung *f*)	*Bir adı, sıfatı veya belirteci yakından belirleyen açıklayıcı, niteleyici, belirtici (öge)*

attributiv	*Niteleyici, belirtici olarak kullanılan*
Attributivsätze *Pl.*	*Niteleyici cümleler*
Ausdruck *m*	*Anlatım, ifade*
Auslassungspunkte *Pl.*	*Üç nokta (...)*
Auslaut *m*	*Sonses*
Ausrufesatz *m*	*Ünlem cümlesi*
Ausrufezeichen *n*	*Ünlem işareti (!)*
Aussagesatz *m*	*İfade (bildirme, bildiri, hüküm) cümlesi*
Ausstoßung *f*	*Ses düşmesi*

B

Bedeutung *f*	*Anlam*
Bedeutungsbeschränkung *f*	*Anlam daralması*
Bedeutungserweiterung *f*	*Anlam genişlemesi*
Bedeutungsübertragung *f*	*Anlam aktarması*
Bedeutungsverbreitung *f*	*Anlam genişlemesi*
Bedeutungswandel *m*	*Anlam değişmesi, anlam kayması*
Bedingungssatz *m*	*Koşul (şart) cümlesi*
Befehlssatz *m*	*Emir cümlesi*
Begriff *m*	*Kavram*
Begriffsebene *f* (Begriffsfeld *n*)	*Kavram alanı*
bestimmte Vergangenheit *f*	*Belirli geçmiş zaman*
betonte Silbe	*Vurgulu hece*
Betonung der ersten Silbe	*İlk hecede vurgu*
Betonung der letzten Endung *f*	*Son hecede vurgu*
bestimmter Artikel *m*	*Belirli tanımlık*
Betonung *f*	*Vurgu*
Bruchzahl *f*	*Kesirli sayılar*

D

Dativ *m*	*-e hali, yönelme durumu*
Dativobjekt *n*	*-e halindeki nesne, yönelme durumundaki nesne, dolaylı tümleç*
deklinierbar	*Çekilebilen*
Deklination *f*	*Çekim (isim, sıfat vb.)*
deklinieren	*Çekmek (isim, sıfat vb.)*
Demonstrativpronomen *n* (das hinweisende Fürwort)	*İşaret adılı (zamiri)*
denominales Substantiv	*Addan türeme ad*
denominales Verbum	*Addan türeme eylem*
deskriptiv	*Betimleyici, betimsel*
determinativ	*Yakından belirten, belirleyen*
Dialekt *m*	*Lehçe, diyalekt*
Diphthong *m* (Doppellaut *m*)	*İkili ünlü, diftong*
direkte Frage	*Doğrudan (dolaysız) soru*

direkte Rede	*Doğrudan (dolaysız) anlatım*
E	
Eigenname *m*	*Özel ad*
einfaches Adverb	*Basit (yalın) belirteç*
einfache Konjunktionen *Pl.*	*Tek olarak kullanılan bağlaçlar*
einfache Substantive *Pl.*	*Basit (yalın) adlar*
einfacher Satz	*Basit cümle*
einfaches Nomen	*Yalın ad*
einfaches Tempus	*Yalın zaman*
einfaches Wort	*Yalın sözcük*
Einsatzvokal *m*	*Türeme ünlü*
Einschub eines Vokals	*İç seste ünlü türemesi*
elliptischer Satz	*Kesik cümle, eliptik cümle*
Endstellung *f*	*Çekimli eylemin cümlenin sonunda kullanılması*
Endung *f*	*Sonek, son takı*
Ergänzung *f*	*Tümleç, tamlama, ek*
F	
feminin (weiblich)	*Dişil, dişi, dişi cinse mensup*
Femininum *n*	*Dişil*
final	*Final; hedefi, amacı belirten*
Finalsätze *Pl.*	*Amaç belirten (yan) cümleler*
Flexion *f*	*Bükün, çekim*
Flexionsendung *f*	*Çekim eki*
Flexionssuffix *n*	*Çekim eki*
Form *f*	*Şekil, biçim*
Frageadjektiv *n*	*Soru sıfatı*
Frageadverb *n*	*Soru belirteci*
Fragesatz *m*	*Soru cümlesi*
Fragezeichen *n*	*Soru işareti (?)*
Fremdwort *n*	*Yabancı sözcük*
Funktion *f*	*İşlev*
Funktionsverben *Pl.*	*Eylem, ad ve* Präposition*'dan oluşan yapılar*
Futur I *n*	*Gelecek zaman*
Futur II *n*	*Gelecekte geçmiş zaman*
G	
Gattungsname *m*	*Tür adı*
Gattungszahlen *Pl.*	*Çeşit sayıları*
Gedankenstrich *m*	*Konuşma çizgisi, tire (-)*
Gegenwart *f*	*Şimdiki zaman (dilimi)*
Gémination *f*	*Ses ikilemesi*
gemischte Deklination	*Karışık çekim*
gemischte Verben *Pl.*	*Karışık (çekilen) eylemler*

Genitivendung *f*	*İyelik (aitlik) eki*
Genitiv *m (*Wesfall *m)*	*Tamlayan durumu, iyelik (aitlik) durumu, -in hali*
Genitivkonstruktion *f*	*Ad tamlaması*
Genitivobjekt *n*	*Aitlik bildiren nesne*
Genus *n*	*Cins, adların ve adılların cinsiyeti*
Genus Verbi n	*Çatı, eylemlerin aktif, pasif, ettirgenlik vs. durumu*
gepaarte Konjunktionen *Pl.*	*Çift olarak kullanılan bağlaçlar*
geringste Anstrengung	*En az çaba*
Gerundivum *n*	*ulaç, bağ-eylem*
Geschlecht *n*	*Cins,cinsiyet*
geschriebene Sprache	*Yazı dili*
gespannter Konsonant	*Sert ünsüzler*
Gleichzeitigkeit *f*	*Zaman bakımından aynı olma durumu*
Grammatik *f*	*Dilbilgisi*
Grundbedeutung *f*	*Temel (esas, asıl) anlam*
Grundstellung *f*	*Cümledeki ögelerin yerinde kullanılması*

H

Hauptsatz *m*	*Esas, temel cümle*
Hauptverb *n*	*Esas eylem (fiil)*
Hilfsverb *n*	*Yardımcı eylem (fiil)*

I

Imperativ *m*	*Emir kipi*
Imperfekt *n*	*Şimdiki zamanın hikâyesi, -yordu, hikâye birleşik zamanı*
Indefinitpronomen *n*	*Belgisiz adıl*
Indikativ *m*	*Bildirme (haber) kipi*
indirekte Rede	*Dolaylı anlatım*
Infinitivendung *f*	*Mastar eki*
indirekte Frage	*Dolaylı soru*
Infinitivform *f*	*Mastar hali*
Infinitivkonstruktion *f*	*Mastar yapı*
Infix *n*	*İçek*
instrumental	*Araç (vasıta) belirten*
Instrumentalsätze *Pl.*	*Araç (vasıta) belirten yan cümleler*
Interpunktionszeichen *Pl.*	*Noktalama işaretleri*
Interrogativpronomen *n*	*Soru adılı*
Interrogativsätze *Pl.*	*Soru cümleleri*
intransitiv	*Geçişsiz*
irrealer Bedingungssatz	*Gerçek olmayan koşul cümlesi*
irrealer Vergleichssatz	*Gerçek olmayan karşılaştırma cümlesi*
irrealer Wunschsatz	*Gerçek olmayan istek cümlesi*

K

Kardinalzahlen (Grundzahlen) *Pl.*	*Asıl sayılar*
Kasus *m* (Fall *m*)	*Hal, isim çekim durumlarının her biri*

kausal	Neden belirten
Kausaladverbien Pl.	Neden belirteçleri
kausale Nebensätze	Neden belirten yan cümleler
Kausativ n (Faktitiv n)	Ettirgen çatı
Klammer f	Parantez, ayraç runde ( ), eckige [ ], spitze < >
Komparation f	
(Steigerung der Adjektive)	Sıfatların derecelenmesi
Komparativ m	Sıfatın (daha) üstünlük derecesi, 2. derecesi
konditional	Koşul (şart) belirten
konditionale Nebensätze Pl.	Koşul (şart) belirten yan cümleler
Konditionalsatz m	Koşul cümlesi
Kongruenz f	Özne-yüklem uygunluğu
Konjugation f	
(die Beugung des Verbs)	Eylem çekimi
Konjunktion f (Bindewort n)	Bağlaç
Konjunktionalsätze Pl.	Bir bağlaçla temel cümleye bağlanan yan cümleler
Konjunktiv m	Konjuktiv I, Konjuktiv II
Konjunktiv I m (indirekte Rede)	Dolaylı anlatım
Konjunktiv II m	İsteme / dilek-şart kipi
Konkreta Pl.	Somut adlar
konkretes Substantiv	Somut ad
Konkretisierung f	Somutlaştırma
Konsekutivsätze	Sonuç belirten cümleler
konsekutive Nebensätze Pl.	Sonuç belirten yan cümleler
konzessive Nebensätze Pl.	Zıtlık belirten yan cümleler
Konsonant m (Mitlaut m)	Ünsüz, sessiz, konsonant
Korrektionszeichen n	Düzeltme işareti
kurze Silbe	Kısa hece
kurzer Vokal	Kısa ünlü

L

lokal	Yer belirten
Lokaladverbien Pl.	Yer belirteçleri

M

maskulin (männlich)	Eril, erkek, erkek cinse mensup
Maskulinum n	Eril, erkek cinse mensup olma durumu
Metonymie f	Ad aktarması
Mischsprache f	Karma dil
modale Nebensätze Pl.	Tarz belirten yan cümleler
Modus m	Kip, eylemin ifade tarzı, eylemde kip
modal	Tarz belirten
Modaladverbien Pl.	Tarz belirteçleri
modale Nebensätze Pl.	Tarz belirten yan cümleler
Modalverben Pl.	Tarz eylemler

Morphem *n*	*Biçimbirim, en küçük birim*
Morphologie (Wortbildungslehre)*f*	*Morfoloji, biçimbilim*
Muttersprache *f*	*Anadil*

N

Nachzeitigkeit *f*	*Zaman bakımından sonra olma durumu*
nasal	*Burundan, genizden konuşulan*
Negation *f* (Verneinung) *f*	*Olumsuzluk*
negativ	*Olumsuz*
negativer Satz	*Olumsuz cümle*
nebenordnende Konjunktionen *Pl.*	*Yan yana dizen bağlaçlar*
Nebensatz *m*	*Yan cümle*
neutral (sächlich)	*Yansız, tarafsız*
Neutrum *n*	*Yansız, yansız cins*
Nominalisierung *f*	*Adlaştırma, yan cümledeki eylemden bir adın türetilerek* Präposition*'la kullanılması*
Nominativ *m*	*Yalın hal*
Nominalsatz *m (*nominaler Satz)	*Ad cümlesi*
Nominalstamm *m*	*Ad gövdesi*
Nominalwurzel *f*	*Ad kökü*
Nullposition *f*	*Sıfır pozisyon, iki esas cümlenin ortası*
Numerus *m*	*Tekil ve çoğul için genel ad*

O

Objekt *n*	*Nesne*
objektiv	*Nesnel*
objektive Aussage	*Nesnel ifade*
Objektsatz *m*	*Nesne konumundaki cümle, nesne cümlesi*
Onomatopöie *f* (Schallnachahmung *f*)	*Yansıma*
Optativ *m*	*İstek kipi (Almancada Konjunktiv ile ifade edilir.)*
optativ	*İstek belirten*
optativer Satz	*İstek cümlesi*
Orthographie *f*	*Yazım, imla*
Ordinalzahlen *Pl.*	*Sıra sayıları*

P

Partizip *n*	*Partisip, ortaç (sıfat-fiil), ulaç (bağ-fiil)*
Partizip Perfekt *n* (Partizip II *n*)	*Eylemin 3. halinden oluşturulan yapı, Örneğin: gerettet*
Partizip Präsens *n* (Partizip I *n*)	*Eylemin mastar haline -d getirilerek oluşturulan yapı*
Partizipialkonstruktionen *Pl.*	*Partisipli yapılar*
Partizipialsatz *m*	*Partisipten oluşan yan cümle, partisipli cümle, ortaç cümlesi*
passiv	*Edilgen*
Passiv *n*	*Edilgen çatı*

Passivsatz *m*	*Edilgen cümle*
Perfekt *n*	*Belirli geçmiş zaman, -di'li geçmiş zaman*
Person *f*	*Kişi, şahıs*
Personalendung *f*	*Kişi eki*
Personalpronomen *n* (das persönliche Fürwort)	*Kişi adılı, şahıs zamiri*
persönliches Fürwort	*Kişi adılı*
Phonem *n*	*Ses, fonem, sesbirim*
Plural *m*	*Çoğul*
Pluralbildung *f*	*Çoğul yapma*
Pluralendung *f*	*Çoğul eki*
Pluralsuffix *n*	*Çoğul eki*
Plusquamperfekt *n*	*-miş'li geçmiş zaman, belirsiz geçmiş zaman, hikâye birleşik zamanı*
Polyseme *Pl.*	*Çok anlamlı sözcükler*
Polysemie *f*	*Çok anlamlılık*
positiv	*Olumlu*
Positiv *n*	*Sıfatın yalın hali, 1. derecesi*
Position *f*	*Pozisyon, durum, hareketsizlik*
Position I *f*	*Öznenin yeri, 1. pozisyon*
possessiver Dativ	*Aitlik belirten –e hali, Örneğin:dem Kranken den Magen operieren*
Possessivsuffix *n*	*İyelik eki*
Possessivpronomen *n* (das besitzanzeigende Fürwort)	*İyelik adılı (zamiri)*
Prädikat *n*	*Yüklem*
Präfix *n*	*Önek*
Präposition *f* (Verhältniswort *n*)	*Öntakı, edat, ilgeç*
Pronominaladverb *n*	*Adıl olarak kullanılan belirteç*
Präpositionalobjekt *n*	Präposition*'lu tümleç*
Präpositionalobjektsatz *m*	Präposition*'lu tümleç cümlesi*
Präsens *n*	*Şimdiki zaman*
Präteritum *n (*Imperfekt *n)*	*Şimdiki zamanın hikâyesi, -yordu, hikâye birleşik zamanı*
Pronomen *n (*Fürwort *n)*	*Adıl, zamir*
pronominal	*Adıl (zamir) olarak kullanılan, bir adıl biçiminde*
Pronominal "n"	*Adıl "n"si, örneğin: evi-n-in*
Pronominaladjektiv *n*	*Adıl (zamir) gibi kullanılan sıfat (*klein, viel *vb.)*
pronominales Suffix	*İlgi eki, örneğin: benim-ki*

R

Rangattribute *Pl.*	*Vurgulayıcı tamlamalar*
reflexiv	*Dönüşlü*
reflexive Verben *Pl.*	*Dönüşlü eylemler*
Reflexivpronomen *n*	*Dönüşlü adıl*

Redewendung *f*	*Deyim*
regelmäßig (schwach)	*Kurallı, düzenli (zayıf)*
regelmäßige(schwache) Verben *Pl.*	*Düzenli (kurallı, zayıf) eylemler*
Rektion der Verben	*Eylemlerin aldığı durumlar, değerleri, kullanıldığı haller*
Relativadverb *n*	*İlgi belirteci*
Relativsatz *m*	*İlgi cümlesi*
reziproke Verben *Pl.*	*İşteş eylemler*

S

Sache *f*	*Nesne, eşya*
Satz *m*	*Cümle, tümce*
Satzarten *Pl.*	*Cümle çeşitleri*
Satzglied *n*	*Cümle ögesi*
Satzverneinung *f*	*Cümlenin olumsuz yapılması*
Satzstellung *f*	*Cümle ögelerinin yerleri*
Schriftzeichen *n*	*Harf, yazı işareti*
Schriftart *f*	*Yazı karakteri*
Schriftdeutsch *n*	*Alman yazı dili*
schwache Deklination	*Zayıf (kuralsız) çekim*
schwache Verben *Pl.*	*Düzenli (kurallı) eylemler*
Silbe *f*	*Hece*
Singular *m*	*Tekil*
Sprache *f*	*Dil*
Sprachfamilien *Pl.*	*Dil aileleri*
Sprachverwandtschaft *f*	*Dil akrabalığı*
Sprachwerkzeuge *Pl.*	*Konuşma (ses) aygıtları (organları)*
Sprechorgane *Pl.*	*Ses (konuşma) organları*
Sprechton *m*	*Konuşma tonu*
Sprichwort *n*	*Atasözü*
Stamm *m*	*Gövde*
starke Verben *Pl.*	*Kuvvetli (düzensiz) eylemler*
starke Deklination	*Kuvvetli (normal, kurallı) çekim*
stimmhafter Konsonant	*Ötümlü (titreşimli) ünsüz*
stimmloser Konsonant	*Ötümsüz (titreşimsiz) ünsüz*
Strich *m*	*Çizgi (-)*
Subjekt *n*	*Özne*
subjektiv	*Öznel*
subjektive Aussage	*Öznel ifade*
subjektlos	*Öznesi olmayan*
Subjektsatz *m*	*Özne konumundaki cümle, özne cümlesi*
Substantiv *n*	*Ad, isim*
Suffix *n*	*Sonek*
Superlativ *m*	*Sıfat ya da belirteçlerin en üstünlük derecesi, 3.derecesi*
Synonym *n*	*Eş anlamlı sözcükler*

T

temporal	*Zaman belirten*
Temporaladverbien *Pl.*	*Zaman belirteçleri*
temporale Nebensätze *Pl.*	*Zaman belirten yan cümleler*
transitiv	*Geçişli*
trennbar	*Ayrılan*
trennbare Verben	*Önekinden ayrılan eylemler*

U

Umstellung *f*	*Yerini değiştirme, bir cümlede öznenin kendi yerinde değil, başka bir yerde kullanılması*
unbestimmter Artikel	*Belirsiz Artikel*
unpersönliches Pronomen	*Belirsiz özne*
unregelmäßig (stark)	*Kuralsız, düzensiz (kuvvetli)*
unregelmäßige(starke) Verben *Pl.*	*Düzensiz (kuralsız, kuvvetli) eylemler*
unterordnende Konjunktionen *Pl.*	*Alt alta dizen bağlaçlar*
untrennbar	*Ayrılmayan*
untrennbare Verben *Pl.*	*Önekinden ayrılmayan eylemler*

V

Verb *n*	*Eylem, fiil*
Verbalisierung *f*	*Eylemleştirme, adlaşan yapıyı yan cümleye dönüştürme, Präposition ve addan oluşan yapının yan cümleye dönüştürülmesi*
Vergleichssatz *m*	*Kıyaslama (karşılaştırma) cümlesi*
Verbstamm *m*	*Eylem gövdesi*
Verbwurzel *f*	*Eylem kökü*
Vergangenheit *f*	*Geçmiş zaman (dilimi)*
Verneinungspartikel *f*	*Olumsuzluk eki*
Verbzusatz *m*	*Eylem eki*
Verteilungszahlen *Pl.*	*Üleştirme sayıları*
Vervielfältigunszahlen *Pl.*	*Çoğaltma sayıları*
verwandte Sprachen *Pl.*	*Akraba diller*
Vokabular *n*	*Sözcük hazinesi, söz varlığı, küçük sözlük*
Vokal m (Selbstlaut *m*)	*Ünlü, sesli, vokal*
Vokalausstoßung *f*	*Ünlü düşmesi*
Vokalharmonie *f*	*Ünlü uyumu*
Vollverben *Pl.*	*Tam eylemler, cümledeki esas eylemler*
Vorsilbe *f*	*Önek*
Vorzeitigkeit *f*	*Zaman bakımından önce olma durumu*

W

Wiederholungszahlen *Pl*	*Tekrarlama sayıları*
Wortarten *Pl.*	*Sözcük türleri*
Wortfeld *n*	*Kelime (sözcük) alanı*

wortreich	*Kelimece zengin, zengin bir söz dağarcığına sahip olan*
Wortschatz *m*	*Kelime hazinesi, söz varlığı (dağarcığı)*
Wortschatzübung *f*	*Söz dağarcığını geliştirme alıştırması*
Wortsinn *m*	*Kelime anlamı*
Wortstamm *m*	*Kelime (sözcük) kökü*
Wortfeld *n*	*Kelime (sözcük) alanı*
Wortstellung *f*	*Sözcük sırası, söz dizimi*
Wortverneinung *f*	*Sözcüğün olumsuz yapılması*
wortwörtlich	*Kelimesi kelimesine*
Wörterbuch *n*	*Sözlük*
Wörterverzeichnis *n*	*Dizin, indeks*
wörtlich	*Kelime kelime, aynen*
Wunschsatz *m*	*İstem (dilek-istek) cümlesi*
Wurzel *f*	*Kök*

Z

Zahladjektive *Pl.*	*Sayı sıfatları*
Zahladverbien *Pl.*	*Sayı belirteçleri*
Zahlwörter *Pl.*	*Sayı sözcükleri*
Zeitformen *Pl.* (Tempora *Pl.*)	*Zamanlar*
zusammengesetzter Satz	*Bileşik cümle*
Zustandspassiv *n*	*Durum bildiren Passiv*
Zukunft *f*	*Gelecek zaman (dilimi)*

A

Ad aktarması	Metonymie *f*
Ad cümlesi	Nominalsatz *m* (nominaler Satz)
Ad gövdesi	Nominalstamm *m*
Ad kökü	Nominalwurzel *f*
Ad tamlaması	Genitivkonstruktion *f*
Ad, isim	Substantiv *n*, Nomen *n*
Addan türeme ad	denominales Substantiv
Addan türeme eylem	denominales Verbum
Adıl (zamir) gibi kullanılan sıfat (klein, viel *vb.)*	Pronominaladjektiv *n*
Adıl (zamir) olarak kullanılan, bir adıl biçiminde	pronominal
Adıl olarak kullanılan belirteç	Pronominaladverb *n*
Adıl "n"si, örneğin: evi-n-in	Pronominal "n"
Adıl, zamir	Pronomen *n* (Fürwort *n*)
Adlaştırma, yan cümledeki eylemden bir adın türetilerek Präposition'*la kullanılması*	Nominalisierung *f*
Aitlik belirten –e hali	possessiver Dativ
Aitlik bildiren nesne	Genitivobjekt *n*
Aitlik durumu, -in hali	Genitiv *m* (Wesfall *m*)
Akraba diller	verwandte Sprachen *Pl.*
Aktif (etken) cümle	Aktivsatz *m*
Aktif	aktiv
Alfabe	Alphabet *n*
Alman yazı dili	Schriftdeutsch *n*
Alt alta dizen bağlaçlar	unterordnende Konjunktionen *Pl.*
Amaç belirten (yan) cümleler	Finalsätze *Pl.*
Anadil	Muttersprache *f*
Anlam aktarması	Bedeutungsübertragung *f*
Anlam daralması	Bedeutungsbeschränkung *f*
Anlam değişmesi, anlam kayması	Bedeutungswandel *m*
Anlam genişlemesi	Bedeutungserweiterung *f*, Bedeutungsverbreitung *f*
Anlam kayması	Bedeutungswandel *m*
Anlam	Bedeutung *f*
Araç (vasıta) belirten yan cümleler	Instrumentalsätze *Pl.*
Araç (vasıta) belirten	instrumental
Artikel	Artikel *m* (Geschlechtswort *n*)
Asıl sayılar	Kardinalzahlen (Grundzahlen) *Pl.*
Atasözü	Sprichwort *n*
Ayrılan	trennbar
Ayrılmayan	untrennbar

B

Bağ-eylem	Gerundivum *n*
Bağlaç	Konjunktion *f* (Bindewort *n*)
Basit (yalın) adlar	einfache Substantive *Pl.*
Basit (yalın) belirteç	einfaches Adverb
Basit cümle	einfacher Satz
Belgisiz adıl	Indefinitpronomen *n*
Belirli geçmiş zaman	Perfekt *n*, bestimmte Vergangenheit *f*
Belirli geçmiş zaman, -di'li geçmiş zaman	Perfekt *n*
Belirli tanımlık	bestimmter Artikel *m*
Belirsiz Artikel	unbestimmter Artikel
Belirsiz geçmiş zaman	Plusquamperfekt *n*
Belirsiz özne	unpersönliches Pronomen
Belirteç (zarf) konumundaki cümle	Adverbialsatz *m*
Belirteçlerin en üstünlük derecesi, 3.derecesi	Superlativ *m*
Belirtme durumu, -i hali	Akkusativ *m*
Belirtme durumundaki nesne	Akkusativobjekt *n*
Betimleyici, betimsel	deskriptiv
Biçimbilim	Morphologie *f* (Wortbildungslehre) *f*
Biçimbirim	Morphem *n*
Bildirme (haber) kipi	Indikativ *m*
Bileşik cümle	zusammengesetzter Satz
Bir adı, sıfatı veya belirteci yakından belirleyen açıklayıcı, niteleyici, belirtici (öge)	Attribut *m* (Beifügung *f*)
Bir bağlaçla temel cümleye bağlanan yan cümleler	Konjunktionalsätze *Pl.*
Bitmemiş olan hareket, eylem	Aktion *f*
Boğumlanma, telaffuz	Artikulation *f*
Bükün, çekim	Flexion *f*
Burundan, genizden konuşulan	nasal

C

Cins, adların ve adılların cinsiyeti	Genus *n*
Cins, cinsiyet	Geschlecht *n*
Cümle çeşitleri	Satzarten *Pl.*
Cümle ögelerinin yerleri	Satzstellung *f*
Cümle ögesi	Satzglied *n*
Cümle, tümce	Satz *m*
Cümledeki ögelerin yerinde kullanılması	Grundstellung *f*
Cümlenin olumsuz yapılması	Satzverneinung *f*

Ç

Çatı, eylemlerin aktif, pasif, ettirgenlik vs. durumu	Genus Verbi n
Çekilebilen	deklinierbar
Çekim (isim, sıfat vb.)	Deklination *f*

Çekim eki	Flexionsendung *f* , Flexionssuffix *n*
Çekimli eylemin cümlenin sonunda kullanılması	Endstellung *f*
Çekmek (isim, sıfat vb.)	deklinieren
Çeşit sayıları	Gattungszahlen *Pl.*
Çift olarak kullanılan bağlaçlar	gepaarte Konjunktionen *Pl.*
Çıkma (ayrılma) durumu	ablativ
Çizgi (-)	Strich *m*
Çoğaltma sayıları	Vervielfältigunszahlen *Pl.*
Çoğul eki	Pluralendung *f*, Pluralsuffix *n*
Çoğul yapma	Pluralbildung *f*
Çoğul	Plural *m*
Çok anlamlı sözcükler	Polyseme *Pl.*
Çok anlamlılık	Polysemie *f*
Çözümleme	Analyse *f*
D	
Değişik (olarak), değişmeli, alternatif	alternativ
Deyim	Redewendung *f*
-di'li geçmiş zaman	Perfekt *n*
Dil aileleri	Sprachfamilien *Pl.*
Dil akrabalığı	Sprachverwandtschaft *f*
Dil	Sprache *f*
Dilbilgisi	Grammatik *f*
Dişil	Femininum *n*
Dişil, dişi, dişi cinse mensup	feminin (weiblich)
Dizin, indeks	Wörterverzeichnis *n*
Doğrudan (dolaysız) anlatım	direkte Rede
Doğrudan (dolaysız) soru	direkte Frage
Dolaylı anlatım	indirekte Rede
Dolaylı anlatım	Konjunktiv I *m* (indirekte Rede)
Dolaylı soru	indirekte Frage
Dolaylı tümleç	Dativobjekt *n*
Dönüşlü	reflexiv
Dönüşlü adıl	Reflexivpronomen *n*
Dönüşlü eylemler	reflexive Verben *Pl.*
Durum bildiren Passiv	Zustandspassiv *n*
Düzeltme işareti	Korrektionszeichen *n*
Düzenli	regelmäßig
Düzenli (kurallı, zayıf) eylemler	regelmäßige(schwache) Verben *Pl.*
Düzensiz (kuralsız, kuvvetli) eylemler	unregelmäßige (starke) Verben *Pl.*
-e hali, yönelme durumu	Dativ *m*
-e halindeki nesne, yönelme durumundaki nesne, dolaylı tümleç	Dativobjekt *n*

E	
Edat	Präposition *f (*Verhältniswort *n)*
Edilgen çatı	Passiv *n*
Edilgen cümle	Passivsatz *m*
Edilgen	passiv
Emir kipi	Imperativ *m*
Emir cümlesi	Befehlssatz *m*
En az çaba	geringste Anstrengung
En üstünlük derecesi, 3.derecesi	Superlativ *m*
Eril, erkek cinse mensup olma durumu	Maskulinum *n*
Eril, erkek cinse mensup	maskulin (männlich)
Eş anlamlı sözcükler	Synonym *n*
Esas eylem (fiil)	Hauptverb *n*
Esas, temel cümle	Hauptsatz *m*
Etken cümle	Aktivsatz *m*
Etken, aktif	aktiv
Ettirgen çatı	Kausativ *n* (Faktitiv *n*)
Eylem çekimi	Konjugation *f (*die Beugung des Verbs)
Eylem eki	Verbzusatz *m*
Eylem gövdesi	Verbstamm *m*
Eylem kökü	Verbwurzel *f*
Eylem, ad ve Präposition*'dan oluşan yapılar*	Funktionsverben *Pl.*
Eylem, fiil	Verb *n*
Eylemlerin aldığı durumlar, kullanıldığı haller	Rektion der Verben
Eylemleştirme, adlaşan yapıyı yan cümleye dönüştürme	Verbalisierung *f*
F	
Fiil	Verb *n*
Final; hedefi, amacı belirten	final
G	
Geçişli	transitiv
Geçişsiz	intransitiv
Geçmiş zaman (dilimi)	Vergangenheit *f*
Gelecek zaman	Futur I *n*
Gelecek zaman (dilimi)	Zukunft *f*
Gelecekte geçmiş zaman	Futur II *n*
Geniş zaman	Aorist *m*
Gerçek olmayan istek cümlesi	irrealer Wunschsatz
Gerçek olmayan karşılaştırma cümlesi	irrealer Vergleichssatz
Gerçek olmayan koşul cümlesi	irrealer Bedingungssatz
Gövde	Stamm *m*

H

Hal, isim çekim durumlarının her biri	Kasus *m* (Fall *m*)
Harf, yazı işareti	Schriftzeichen *n*
Hece	Silbe *f*
Hikâye birleşik zamanı	Plusquamperfekt *n*
Hikâye birleşik zamanı, -yordu,	Präteritum *n* (Imperfekt *n*)

İ

-i halindeki nesne, belirtme durumundaki nesne	Akkusativobjekt *n*
İçek	Infix *n*
İç seste ünlü türemesi	Einschub eines Vokals
İfade cümlesi	Aussagesatz *m*
İfade, anlatım	Ausdruck *m*
İkili ünlü, diftong	Diphthong *m* (Doppellaut *m*)
İlgeç	Präposition *f* (Verhältniswort *n*)
İlgi belirteci	Relativadverb *n*
İlgi cümlesi	Relativsatz *m*
İlgi eki örneğin: benim-ki	pronominales Suffix
İlk hecede vurgu	Betonung der ersten Silbe
-in hali	Genitiv *m* (Wesfall *m*)
İşaret adılı (zamiri)	Demonstrativpronomen *n* (das hinweisende Fürwort)
İşlev	Funktion *f*
İstek belirten	optativ
İstek cümlesi	optativer Satz
İstek kipi	Optativ *m*
İstem / dilek - şart cümlesi	Wunschsatz *m*
İsteme / dilek - şart kipi	Konjunktiv II *m*
İşteş eylemler	reziproke Verben *Pl.*
İyelik (aitlik) durumu, -in hali	Genitiv *m* (Wesfall *m*)
İyelik (aitlik) eki	Genitivendung *f*
İyelik adılı (zamiri)	Possessivpronomen *n* (das besitzanzeigende Fürwort)
İyelik eki	Possessivsuffix *n*

K

Karışık (çekilen) eylemler	gemischte Verben *Pl.*
Karışık çekim	gemischte Deklination
Karma dil	Mischsprache *f*
Karşıt anlamlı	Antonym *n*
Karşıt, zıt	adversativ
Kavram	Begriff *m*
Kavram alanı	Begriffsebene *f* (Begriffsfeld *n*)
Kelime anlamı	Wortsinn *m*
Kelime hazinesi, söz varlığı (dağarcığı)	Wortschatz *m*

Kelime kelime, aynen	wörtlich
Kelime (sözcük) kökü	Wortstamm *m*
Kelime (sözcük) alanı	Wortfeld *n*
Kelimece zengin, zengin bir söz dağarcığına sahip olan	wortreich
Kelimesi kelimesine	wortwörtlich
Kesik cümle, eliptik cümle	elliptischer Satz
Kesirli sayılar	Bruchzahl *f*
Kesme işareti (')	Apostroph *m*
Kip, eylemin ifade tarzı, eylemde kip	Modus *m*
Kısa hece	kurze Silbe
Kısa ünlü	kurzer Vokal
Kişi adılı	persönliches Fürwort
Kişi adılı, şahıs zamiri	Personalpronomen *n (das* persönliche Fürwort)
Kişi eki	Personalendung *f*
Kişi, şahıs	Person *f*
Kıyaslama (karşılaştırma) cümlesi	Vergleichssatz *m*
Kök	Wurzel *f*
Kip, eylemin ifade tarzı	Modus *m*
Konsonant	Konsonant *m* (Mitlaut *m*)
Konuşma (ses) aygıtları (organları)	Sprachwerkzeuge *Pl.*
Konuşma çizgisi, tire (-)	Gedankenstrich *m*
Konuşma tonu	Sprechton *m*
Koşul (şart) belirten	konditional
Koşul (şart) cümlesi	Bedingungssatz *m*
Koşul cümlesi	Konditionalsatz *m*
Koşul (şart) belirten yan cümleler	konditionale Nebensätze *Pl.*
Kurallı eylemler	regelmäßige (schwache) Verben *Pl.*
Kurallı, düzenli (zayıf)	regelmäßig (schwach)
Kuralsız, düzensiz (kuvvetli)	unregelmäßig (stark)
Kuvvetli (normal, kurallı) çekim	starke Deklination
Kuvvetli (düzensiz) eylemler	starke (unregelmäßige) Verben *Pl.*

L

Lehçe, diyalekt	Dialekt *m*

M

Mastar eki	Infinitivendung *f*
Mastar hali	Infinitivform *f*
Mastar yapı	Infinitivkonstruktion *f*
-miş'li geçmiş zaman, belirsiz geçmiş zaman, hikâye birleşik zamanı	Plusquamperfekt *n*
Morfoloji, biçimbilim	Morphologie *f* (Wortbildungslehre) *f*

N

Neden belirteçleri	Kausaladverbien *Pl.*
Neden belirten	kausal
Neden belirten yan cümleler	kausale Nebensätze
Nesne	Objekt *n*
Nesne cümlesi, nesne konumundaki cümle	Objektsatz *m*
Nesne, eşya	Sache *f*
Nesnel ifade	objektive Aussage
Nesnel	objektiv
Niteleyici, belirtici olarak kullanılan	attributiv
Noktalama işaretleri	Interpunktionszeichen *Pl.*
Niteleyici cümleler	Atributtsätze *Pl.*
Niteleyici öge, tamlama	Attribut *m*

O

Olumlu	positiv
Olumlu cümle	affirmativer Satz
Olumsuz	negativ
Olumsuz cümle	negativer Satz
Olumsuzluk	Negation *f* (Verneinung) *f*
Olumsuzluk eki	Verneinungspartikel *f*
Ortaç (sıfat-eylem)	Partizip *n*
Ortaç cümlesi, partisipli cümle	Partizipialsatz *m*

Ö

Ekler (Ön-, iç-, sonek vs.)	Affix *n*
Önek	Präfix *n*, Vorsilbe *f*
Önekinden ayrılan eylemler	trennbare Verben
Önekinden ayrılmayan eylemler	untrennbare Verben *Pl.*
Önses	Anlaut *m*
Öntakı, edat, ilgeç	Präposition *f* (Verhältniswort *n*)
Örnekseme, analoji, benzetme	Analogie *f*
Ötümlü (titreşimli) ünsüz	stimmhafter Konsonant
Ötümsüz (titreşimsiz) ünsüz	stimmloser Konsonant
Özel ad	Eigenname *m*
Özne cümlesi	Subjektsatz *m*
Özne konumundaki cümle, özne cümlesi	Subjektsatz *m*
Özne	Subjekt *n*
Öznel ifade	subjektive Aussage
Öznel	subjektiv
Öznenin yeri, 1. pozisyon	Position I *f*
Öznenin kendi yerinde değil, başka yerde kullanılması	Umstellung *f*
Öznesi olmayan	subjektlos
Özne-yüklem uygunluğu	Kongruenz *f*

P

Parantez	Klammer *f* runde ( ), eckige [ ], spitze < >
Partisip, ortaç (sıfat-fiil), ulaç (bağ-fiil)	Partizip *n*
Partisipli cümle	Partizipialsatz *m*
Partisipli yapılar	Partizipialkonstruktionen *Pl.*
Partisipten oluşan yan cümle	Partizipialsatz *m*
Partisipten oluşan yan cümle, partisipli cümle, ortaç cümlesi	Partizipialsatz *m*
Partizip I, eylemin mastar haline -d getirilerek oluşturulan yapı	Partizip Präsens *n* (Partizip I *n*)
Partizip II, eylemin 3. halinden oluşturulan yapı	Partizip Perfekt *n* (Partizip II *n*)
Pozisyon, durum, hareketsizlik	Position *f*
Präposition*'lu tümleç cümlesi*	Präpositionalobjektsatz *m*
Präposition*'lu tümleç*	Präpositionalobjekt *n*

S

Sayı belirteçleri	Zahladverbien *Pl.*
Sayı sıfatları	Zahladjektive *Pl.*
Sayı sözcükleri	Zahlwörter *Pl.*
Sert ünsüzler	gespannter Konsonant
Ses (konuşma) organları	Sprechorgane *Pl.*
Ses düşmesi	Ausstoßung *f*
Ses ikilemesi	Gémination *f*
Ses, fonem, sesbirim	Phonem *n*
Sıfat	Adjektiv *n (*Eigenschaftswort *n*)
Sıfat çekimi	Adjektivdeklination *f*
Sıfat tamlaması	Adjektivattribut *n*
Sıfat ya da belirteçlerin (daha) üstünlük derecesi, 2. derecesi	Komparativ *m*
Sıfat ya da belirteçlerin en üstünlük derecesi, 3.derecesi	Superlativ *m*
Sıfatın yalın hali, 1. derecesi	Positiv *n*
Sıfatların derecelenmesi	Komparation *f (*Steigerung der Adjektive)
Sıfır pozisyon, iki esas cümlenin ortası	Nullposition *f*
Sıra sayıları	Ordinalzahlen *Pl.*
Somut ad	konkretes Substantiv
Somut adlar	Konkreta *Pl.*
Somutlaştırma	Konkretisierung *f*
Son hecede vurgu	Betonung der letzten Endung *f*
Sonek, son takı	Suffix *n*, Endung *f*
Sonses	Auslaut *m*
Sonuç belirten cümleler	Konsekutivsätze
Sonuç belirten yan cümleler	konsekutive Nebensätze *Pl.*

Soru adılı	Interrogativpronomen *n*
Soru belirteci	Frageadverb *n*
Soru cümleleri	Interrogativsätze *Pl.*, Fragesatz *m*
Soru işareti (?)	Fragezeichen *n*
Soru sıfatı	Frageadjektiv *n*
Soyut ad	abstraktes Nomen
Soyut adlar	Abstrakta *Pl.*
Söz dağarcığını geliştirme alıştırması	Wortschatzübung *f*
Söz varlığı (dağarcığı)	Wortschatz *m*
Söz varlığı	Vokabular *n*
Sözcüğün olumsuz yapılması	Wortverneinung *f*
Sözcük alanı	Wortfeld *n*
Sözcük hazinesi, söz varlığı, küçük sözlük	Vokabular *n*
Sözcük sırası, söz dizimi	Wortstellung *f*
Sözcük türleri	Wortarten *Pl.*
Sözlük	Wörterbuch *n*

Ş

Şahıs zamiri	Personalpronomen *n (das* persönliche Fürwort)
Şekil, biçim	Form *f*
Şimdiki zaman (dilimi)	Gegenwart *f*
Şimdiki zaman	Präsens *n*
Şimdiki zamanın hikâyesi, -yordu, hikâye birleşik zamanı	Präteritum *n (*Imperfekt *n*)

T

Tam eylemler, cümledeki esas eylemler	Vollverben *Pl.*
Tamlama	Attribut *m* (Beifügung *f*)
Tamlayan durumu, iyelik (aitlik) durumu, -in hali	Genitiv *m* (Wesfall *m*)
Tanımlık, tanımlayıcı, artikel	Artikel *m* (Geschlechtswort *n*)
Tarz belirteçleri	Modaladverbien *Pl.*
Tarz belirten	modal
Tarz belirten yan cümleler	modale Nebensätze *Pl.*
Tarz eylemler	Modalverben *Pl.*
Tek olarak kullanılan bağlaçlar	einfache Konjunktionen *Pl.*
Tekil	Singular *m*
Tekil ve çoğul için genel ad	Numerus *m*
Tekrarlama sayıları	Wiederholungszahlen *Pl.*
Temel (esas, asıl) anlam	Grundbedeutung *f*
Tırnak işareti (“)	Anführungszeichen *n*
Tümleç, tamlama, ek	Ergänzung *f*
Tür adı	Gattungsname *m*

Türeme ünlü	Einsatzvokal *m*
Türemiş ad	abgeleitetes Nomen, Substantiv
Türemiş belirteç	abgeleitetes Adverb
Türemiş sıfat	abgeleitetes Adjektiv
Türemiş sözcük	abgeleitetes Wort
Türetme	Ableitung *f*
U	
Ulaç, bağ-eylem	Gerundivum *n*
Ü	
Üç nokta (...)	Auslassungspunkte *Pl.*
Üleştirme sayıları	Verteilungszahlen *Pl.*
Ünlem cümlesi	affektiver Satz, Ausrufesatz *m*
Ünlem işareti (!)	Ausrufezeichen *n*
Ünlü düşmesi	Vokalausstoßung *f*
Ünlü uyumu	Vokalharmonie *f*
Ünlü, sesli, vokal	Vokal *m* (Selbstlaut *m*)
Ünsüz, sessiz, konsonant	Konsonant *m* (Mitlaut *m*)
V	
Vokal	Vokal *m* (Selbstlaut *m*)
Vurgu	Akzent *m*, Betonung *f*
Vurgulayıcı tamlamalar	Rangattribute *Pl.*
Vurgulu hece	betonte Silbe
Vurgusuz hece	atonale (unbetonte) Silbe
Y	
Yabancı sözcük	Fremdwort *n*
Yakından belirten, belirleyen	determinativ
Yalın ad	einfaches Nomen
Yalın hal	Nominativ *m*
Yalın sözcük	einfaches Wort
Yalın zaman	einfaches Tempus
Yan cümle	Nebensatz *m*
Yan yana dizen bağlaçlar	nebenordnende Konjunktionen *Pl.*
Yansıma	Onomatopöie *f* (Schallnachahmung *f*)
Yansız cins	Neutrum *n*
Yansız, tarafsız	neutral (sächlich)
Yardımcı eylem (fiil)	Hilfsverb *n*
Yazı dili	geschriebene Sprache
Yazı karakteri	Schriftart *f*

Yazım, imla	Orthographie *f*
Yer belirteçleri	Lokaladverbien *Pl.*
Yer belirten	lokal
Yer değiştirme, bir cümlede öznenin kendi yerinde değil, başka bir yerde kullanılması	Umstellung *f*
Yıldız işareti	Asteriskus *m*
Yönelme durumu	Dativ *m*
Yönelme durumundaki nesne	Dativobjekt *n*
Yüklem	Prädikat *n*

Z

Zaman bakımından aynı olma durumu	Gleichzeitigkeit *f*
Zaman bakımından önce olma durumu	Vorzeitigkeit *f*
Zaman bakımından sonra olma durumu	Nachzeitigkeit *f*
Zaman belirteçleri	Temporaladverbien *Pl.*
Zaman belirten	temporal
Zaman belirten yan cümleler	temporale Nebensätze *Pl.*
Zamanlar	Zeitformen *Pl.* (Tempora *Pl.*)
Zarf, belirteç	Adverb *n* (Umstandswort *n*)
Zayıf eylemler	regelmäßige (schwache) Verben *Pl.*
Zayıf	regelmäßig
Zayıf (kuralsız) çekim	schwache Deklination
Zıtlık belirten yan cümleler	konzessive Nebensätze *Pl.*

CEVAP ANAHTARI

2-

der Bruder	**der** Winter	**der** Regen	**das** Gold	**der** Mond
die Tante	**der** Samstag	**die** Rose	**das** Gebirge	**der** Irak
der Onkel	**der** Monat	**der** Euro	**das** Getränk	**der** Iran
die Großmutter	**das** Jahr	**das** Kalb	**das** Küken	**der** Musikant
die Lehrerin	**die** Woche	**der** Hahn	**das** Eisen	**der** Doktorand
der Lehrer	**der** Tag	**der** Löwe	**die** Türkei	**der** Friseur
der Montag	**die** Nacht	**die** Kuh	**die** Tanne	**der** Teppich
der Pessimist	**der** Schmetterling	**der** Rektor	**die** Etage	**die** Bilanz
die Metzgerei	**die** Toilette	**die** Krankheit	**die** Akademie	**die** Blume
die Maschine	**das** Datum	**die** Fakultät	**die** Schwierigkeit	**die** Literatur
die Freundschaft	**der** Weg	**die** Basis	**die** Kultur	**das** Eigentum
die Broschüre	**das** Fräulein	**das** Mädchen	**das** Thema	**der** Student
das Lexikon	**das** Haus	**das** Tablett	**das** Dokument	**die** Studentin

3-

ein Bruder	**ein** Winter	**ein** Regen	**ein** Gold	**ein** Mond
eine Tante	**ein** Samstag	**eine** Rose	**ein** Getränk	**ein** Irak
ein Onkel	**ein** Monat	**ein** Euro	**ein** Küken	**ein** Iran
eine Großmutter	**ein** Jahr	**ein** Kalb	**ein** Eisen	**ein** Musikant
eine Lehrerin	**eine** Woche	**ein** Hahn	**eine** Türkei	**ein** Doktorand
ein Lehrer	**ein** Tag	**ein** Löwe	**eine** Tanne	**ein** Friseur
ein Montag	**eine** Nacht	**eine** Kuh	**eine** Etage	**ein** Teppich
ein Pessimist	**ein** Schmetterling	**ein** Rektor	**eine** Akademie	**eine** Bilanz
eine Metzgerei	**eine** Toilette	**eine** Krankheit	**eine** Schwierigkeit	**eine** Blume
eine Maschine	**ein** Datum	**eine** Fakultät	**eine** Literatur	**ein** Eigentum
eine Freundschaft	**ein** Weg	**eine** Basis	**eine** Kultur	**ein** Student
eine Broschüre	**ein** Fräulein	**ein** Mädchen	**ein** Thema	**eine** Studentin
ein Lexikon	**ein** Haus	**ein** Tablett	**ein** Dokument	

4-

ein Buch	**eine** Lehrerin	**eine** Karte	**eine** Universität
ein Fräulein	**ein** Freund	**eine** Antwort	**ein** Weg
eine Frau	**ein** Land	**eine** Regel	**eine** Straße
ein Bleistift	**ein** Herr	**ein** Fehler	**ein** Zimmer
ein Vater	**eine** Schule	**ein** Löwe	**ein** Hut
ein Heft	**ein** Name	**eine** Frage	**ein** Füller

5-

kein Buch	**keine** Lehrerin	**keine** Karte	**keine** Universität	**kein** Fluss
kein Fräulein	**kein** Freund	**keine** Antwort	**kein** Weg	**kein** Brief
keine Frau	**kein** Land	**keine** Regel	**keine** Straße	**kein** Auto
kein Bleistift	**kein** Herr	**kein** Fehler	**kein** Zimmer	**kein** Bild
kein Vater	**keine** Schule	**kein** Hund	**kein** Hut	**kein** Fenster
kein Heft	**kein** Name	**keine** Frage	**kein** Füller	**keine** Wand
kein Garten	**kein** Wagen	**kein** Kind	**kein** Kino	**kein** Mädchen
kein Spiel	**kein** Mann	**keine** Hand	**kein** Hemd	**kein** Mensch
keine Tafel	**kein** Wald	**keine** Grammatik	**kein** Film	**kein** Ball
kein Bett	**kein** Platz	**keine** Sprache	**kein** Stuhl	**keine** Welt
kein Bus	**kein** Schüler	**kein** Brot	**keine** Tür	**kein** Wort

6-

1. Kennst du **den** Arzt dort?
2. Ein Auto ohne ...... Benzin fährt nicht.
3. Haben Sie .... Hunger oder .... Durst?
4. Er ist .... Ingenieur, aber jetzt arbeitet er als .... Lehrer.
5. Die armen Menschen schreien nach .... Brot.
6. Man braucht zum Bau von Hochhäusern .... Beton und .... Stahl.
7. Meine Freundin war sprachlos vor .... Freude.
8. Ich möchte ein Glas .... Bier trinken.
9. Dieser arme Mann hat immer ...... Pech.
10. Schmeckt Ihnen denn **der** kalte Tee?
11. **Das** grüne Deutschland gefällt uns sehr.
12. Mein Bruder will .... Lehrer werden. Ich studiere .... Germanistik.
13. Die Fabrik ist .... Tag und .... Nacht in Betrieb.
14. Ich brauche.........Briefumschläge. **Die** Briefumschläge sind im Schreibtisch.
15. Ich brauche .... Briefmarken. **Die** Briefmarken sind in der Schublade.
16. ...... Ankara ist die Hauptstadt **der** Türkei.
17. ...... Berlin ist die Hauptstadt **der** Bundesrepublik Deutschland.
18. .... Julia arbeitet seit vierzig Jahren in .... Amerika.
19. Einige Menschen glauben nicht an .... Gott.
20. **Das** schöne Antalya liegt an der Mittelmeerküste.
21. In **den** Vereinigten Staaten leben viele Menschen.
22. In .... Südamerika habe ich meine Freundin kennen gelernt.
23. Mein Freund ist .... Türke und sie ...... Engländerin.
24. Ich brauche .... Kopfschmerztabletten. **Die** Kopfschmerztabletten sind in der Hausapotheke.
25. Wir hatten 30 Grad ...... Kälte.
26. Ich hätte gern zwei Kilo ...... Tomaten.

7-

die Film**e**	**die** Schüler	**die** H**ä**us**er**	**die** B**ü**ch**er**
die Krankheit**en**	**die** Schülerin**nen**	**die** Fehler	**die** Hotel**s**
die Karte**n**	**die** Kino**s**	**die** F**ü**ß**e**	**die** M**ü**tter
die L**ä**nd**er**	**die** Tag**e**	**die** Beispiel**e**	**die** V**ä**ter
die Rechnung**en**	**die** Sprache**n**	**die** Fußb**ö**den	**die** Kind**er**
die St**ä**dt**e**	**die** Frage**n**	**die** Übung**en**	**die** Zimmer
die Auto**s**	**die** Freundin**nen**	**die** W**ä**nd**e**	**die** H**ü**t**e**
die Dieb**e**	**die** Artikel	**die** **Ä**pfel	**die** Brot**e**

8-

Cevaplar için çekimlerle ilgili konuya bakınız!

9-

1. Er hat ein**e** Kaffeemaschine, ein**e** Waschmaschine, ein**en** Gebrauchtwagen)
2. Sie hilft d**em** Freund (d**en** Freunden, d**er** Frau)
3. Herr Braun gibt d**em** Kind d**as** Geld.
4. Das ist das Buch d**es** Schüler**s** (d**er** Schülerin, d**er** Kinder)
5. Wir helfen kein**em** Mann (kein**er** Dame, kein**en** Kinder**n**)
6. Sie versteht kein**en** Satz (kein**e** Frage, kein Wort, kein**e** Regel)
7. Er diktiert d**em** Sohn ein**en** Brief.
8. Der Briefträger bringt d**er** Frau ein Telegramm.
9. Frau Müller erklärt d**en** Kindern d**en** Fahrplan.
10. Ich brauche ein**en** Mantel (ein**e** Jacke, ein**en** Pullover, ein Sporthemd)
11. Er hat ein**e** Lederjacke, ein**en** Elektroherd, ein Motorrad)

12. Die Zigarette schadet d**em** Sohn (d**en** Kinder**n**, d**er** Tochter)
13. Der Lehrer gibt d**en** Schülerinnen d**ie** Bücher.
14. Das ist der Schlüssel ein**er** Frau (ein**es** Lehrer**s**, ein**er** Tante)
15. Das sind die Bücher von d**em** Schüler (von d**en** Studenten)
16. Die Lehrerin erklärt d**en** Schülern d**en** Satz.
17. Ich kaufe d**em** Freund ein**e** Zeitung.
18. Die Hausfrau bietet d**em** Gast ein**e** Tasse Tee an.
19. Das ist die Wohnung von d**em** Lehrer (von d**er** Lehrerin)

10-

1. Der Kuchen schmeckt **dem** Mädchen/**den** Mädchen, **dem** Gast/**den** Gästen/**keinem** Gast / **keinen** Gästen.
2. Er ruft **den** Sohn/**die** Söhne, **die** Mutter/**die** Mütter.
3. Das Pferd gehorcht immer **dem** Reiter/ **den** Reiter**n**/**einem** Reiter/**keinem** Reiter **/** **keinen** Reiter**n**.
4. Ich lese **das** Buch/**die** Bücher, **die** Zeitung/**die** Zeitungen, **den** Roman/**die** Romane, **die** Geschichte/ **die** Geschichten.
5. Wir hören **den** Hund/ **die** Hunde, **die** Glocke/**die** Glocken, **die** Kuh/ **die** Kühe, **das** Radio/**die** Radios.
6. Der Reisende begegnet **den** Leute**n**/**keinen** Leute**n**.
7. Wir glauben **dem** Politiker/**den** Politiker**n**/**einem** Politiker/**keinen** Politiker**n**.
8. Die alte Dame dankt **dem** Helfer/**den** Helfer**n**/**einem** Helfer/**keinem** Helfer/**keinen** Helfer**n**.
9. Die Diebe nähern sich leise **dem** Haus/**den** Häuser**n**.
10. Sie gratuliert **dem** Freund/**den** Freunde**n**, **der** Freundin/**den** Freundinnen.
11. Sie sieht **das** Flugzeug/**die** Flugzeuge, **die** Studentin/ **die** Studentinnen, **den** Wagen/**die** Wagen, **das** Auto/**die** Autos.
12. Der Regen schadet **der** Pflanze/**den** Pflanzen/ **keiner** Pflanze / **keinen** Pflanze**n,** **dem** Baum/**den** Bäumen.

11-

1. der Rat **eines** Fachmann**s**
2. die Seiten **der** Hefte (Pl.)
3. die Höhe **der** Berge (Pl.)
4. das Büro **des** Chef**s**
5. das Ergebnis **der** Prüfung
6. die Klassenarbeiten **einer** Studentin
7. die Miete **des** Haus**es**
8. die Noten **eines** Musiklehrer**s**
9. die Hoffnung **der** Eltern (Pl.)
10. die Hausaufgaben **keiner** Schülerinnen (Pl.)
11. der Motor **des** Auto**s**
12. die Farben **des** Bild**es**
13. der Anfang **der** Konferenz
14. die Ankunft **eines** Zug**es**
15. das Ende **des** Unterricht**s**
16 das Wasser **des** Fluss**es**
17. das Geschäft **der** Kaufleute
18. das Spielzeug **eines** Kind**es**

12-

1. **des** Kind**es**/**der** Kinder/**vom** Kind/**von den** Kinder**n**/**eines** Kind**es**/ **von einem** Kind
2. **des** Bruder**s**/**der** Brüder/**vom** Bruder/**von den** Brüder**n**/**eines** Bruder**s**/**von einem** Bruder

3. **der** Tochter/**der** Töchter/**von der** Tochter/ **von den** Töchter**n**/**einer** Tochter/**von einer** Tochter
4. **der** Uhr/**der** Uhren/ **von der** Uhr/ **von den** Uhren/ **einer** Uhr/ **von einer** Uhr
5. **des** Haus**es**/ **der** Häuser/ **vom** Haus/**von den** Häuser**n**/ **eines** Haus**es**/**von einem** Haus
6. **des** Wolf**es**/ **der** Wölfe/**vom** Wolf/**von den** Wölfe**n**/ **eines** Wolf**es**/ **von einem** Wolf
7. **des** Auto**s**/**der** Autos/ **vom** Auto/ **von den** Autos/ **eines** Auto**s**/ **von einem** Auto
8. **des** Motor**s**/ **der** Motoren/ **vom** Motor/ **von den** Motoren/ **eines** Motor**s**/ **von einem** Motor
9. **des** Gast**es**/ **der** Gäste/ **vom** Gast/ **von den** Gäste**n**/ **eines** Gast**es**/ **von einem** Gast
10. **der** Person/ **der** Personen/ **von der** Person/ **von den** Personen/ **einer** Person/ **von einer** Person
11. **der** Katze/ **der** Katzen/ **von der** Katze/ **von den** Katzen/ **einer** Katze/ **von einer** Katze
12. **des** Zuschauer**s**/ **der** Zuschauer/ **vom** Zuschauer/**von den** Zuschauer**n**/ **eines** Zuschauer**s**/ **von einem** Zuschauer
13. **des** Vogel**s**/ **der** Vögel/ **vom** Vogel/ **von den** Vögel**n**/ **eines** Vogel**s**/ **von einem** Vogel

13-

1. Ich suche **den/einen** Mieter.
2. Sie braucht **den/einen** Kugelschreiber.
3. Dieser Mann besitzt **das/ein** Haus und **das/ein** Auto.
4. Diese Dame hat **das/ein** Kind.
5. Wir vermieten **die/eine** Wohnung.
6. **Der/ein** Vogel singt, **der/ein** Hund bellt.
7. Sie haben **den/einen** Hund und **die/eine** Katze im Haus.
8. Ich leihe **das/ein** Fahrrad.
9. Ich danke **dem/einem** Lehrer.
10. Er füttert **das/ein** Tier.
11. Dieses Mädchen liest **den/einen** Liebesroman.

14-

1. Wo haben Sie **die** Zigaretten/Zigaretten gelassen?
2. Man bringt **die** Pakete/Pakete zur Post.
3. Ich kaufe **die** Zeitungen/Zeitungen.
4. Sie schenkt ihm **die** Wörterbücher/ Wörterbücher.
5. Er braucht **die** Taschentücher/ Taschentücher.
6. Abends esse ich **die** Brötchen/ Brötchen.
7. Diese Familie sucht **die** Wohnungen/Wohnungen.
8. Sie kauft mir **die** Hüte/Hüte.

15-

1. **Wer** kauft seinen Brüdern einen Ball? **Wem** kauft er einen Ball?
   Was kauft er seinen Brüdern? **Wer** kauft **wem was**?
2. **Wer** gibt Peter einen Brief? **Wem** gibt der Briefträger einen Brief?
   Was gibt der Briefträger Peter?
3. **Wessen Haus** ist sehr schön?
4. **Was** öffnet die Dame dem Gast?
5. **Wer** bietet Herrn Schröder eine Tasse Kaffee an?
   Was bietet Frau Braun Herrn Schröder an?
6. **Wem** schadet die Zigarette?
7. **Wem** gibt der Lehrer das Buch? **Was** gibt der Lehrer einem Schüler?
8. **Wessen** Auto ist kaputt?
9. **Was** gehört den Gästen? **Wem** gehören diese Autos?
10. **Wessen Koffer** ist das?

11. **Wem** erzählt die Großmutter ein Märchen?
Was erzählt die Großmutter den Kindern?

16-

Zayıf Çekim		Karışık Çekim
N der Bauer	der Mensch	**N** der Name
A den Bauer**n**	den Mensch**en**	**A** den Name**n**
D dem Bauer**n**	dem Mensch**en**	**D** dem Name**n**
G des Bauer**n**	des Mensch**en**	**G** des Name**ns**

Diğer sözcükler için zayıf ve karışık çekim konusuna bakınız!

17-

1. d**em** Patient**en**	7. d**em** Hirt**en**	13. d**en** Sklave**n**
2. ein**es** Biolog**en**	8. d**en** Zeug**en**	14. d**en** Demonstrant**en**
3. d**ie** Student**en**	9. d**ie** Erb**en**	15. ein**en** Automat**en**
4. ein**en** Diplomat**en**	10. ein**en** Jung**en**	16. d**en** Präsident**en**
5. d**en** Kunde**n**	11. ein**en** Hase**n**	17. ein Buchstabe
6. d**en** Ochs**en**	12. ein**en** Doktorand**en**	

18-

1. derselbe defekt**e** Fernseher, dasjenige zerrissen**e** Tischtuch
2. die Farbe klein**en** Hutes, die Größe neu**en** Kleides, die Halskette treu**er** Hunde
3. die teur**en** Autos, den alt**en** Esel, das groß**e** Kamel
4. Wir möchten erfrischend**e** Limonaden (rot**en** Wein, echt**en** Obstsaft)
5. diesen lügend**en** Politikern, diese mutig**en** Männer
6. die korpulent**e** Dame, der freundlich**e** Lehrer, das hoh**e** Haus
7. frisch**es** Brot, heiß**e** Suppe, kalt**e** Milch, stark**er** Kaffee, schwarz**er** Tee
8. dieselben wacklig**en** Stühle, demselben wacklig**en** Stühlen
9. dem klein**en** Mädchen, der arm**en** Tante, dem nett**en** Herrn
10. des tief**en** Tales, der golden**en** Halskette, des dunkl**en** Waldes
11. den dunkl**en** Wäldern, den teur**en** Wohnungen, den klein**en** Mädchen
12. mit gelb**er** Jacke (hübsch**er** Tasche, schwarz**en** Handschuhen)
13. Herr Braun kauft einen grau**en** Anzug (eine rot**e** Sportjacke und schwarz**e** Hüte)
14. die Wähler dies**er** klein**en** Parteien, jener kaputt**e** Wagen
15. ein edl**er** Wein, einen saur**en** Apfel, ein hoh**es** Gebäude, eine schön**e** Blume
16. eines warm**en** Kleides, einem finster**en** Tunnel, einer gefährlich**en** Kurve
17. Wir helfen einem arm**en** Menschen, arm**em** Mann, arm**en** Männern, arm**er** Frau
18. diese alt**e** Dame, diesen billig**en** Mantel, dieses wertvoll**e** Schmuckstück

19-

1. **Er** sucht überall **ihn.**
2. Sie danken **ihnen** für die Einladung.
3. **Er** gibt **ihm** einen Brief.
4. Meine Mutter schenkt **ihm** einen Computer.
5. Der Touristenführer hat **es ihnen** empfohlen.
6. Der Fahrer zeigte **ihn** dem Polizisten.
7. Viele Menschen haben **sie** im Krieg verloren.

20-

die Blume	meine Blume, meine Blume, meiner Blume, meiner Blume
	meine Blumen, meine Blumen, meinen Blumen, meiner Blumen
das Glas	mein Glas, mein Glas, meinem Glas, meines Glases
	meine Gläser, meine Gläser, meinen Gläsern, meiner Gläser

Diğer cevaplar için iyelik zamirleri (*Possessivpronomen*) ve kuvvetli çekim konusuna bakınız!

21-
1. Der Hund gehört **deiner** Nichte.
2. Die Regenschirme gehören **meinen** Schwestern.
3. Die Möbel gehören **unsrer** Mieterin.
4. Das Fahrrad gehört **seiner** Tochter.
5. Die Brille gehört **ihrem** Sohn.
6. Der Schmuck gehört **eurer** Schwägerin.
7. Die Handschuhe gehören **ihren** Großeltern.

22-
1. **Unser / euer** Regenschirm ist dort.
2. **Meine** Hefte sind da.
3. **Sein** Hemd ist dort.
4. **Ihre** Schallplatten sind hier.
5. **Meine** Kinder sind da.

23-
1. Das ist Peter mit **seiner** Familie (**seiner** Tochter, **seinem** Sohn, **seinen** Eltern)
2. Das ist Maria mit **ihrer** Schwester(**ihrer** Nachbarin, **ihren** Freundinnen, **ihrem** Bruder)
3. Das sind Jörg und Tina mit **ihrem** Vater (**ihren** Söhnen, **ihrer** Nichte, **ihrem** Kind)
4. Herr Müller arbeitet für **seine** Familie (**seine** Enkelkinder, **seinen** Großvater, **seine** Tochter)
5. Frau Müller arbeitet für **ihre** Kinder (**ihre** Familie, **ihren** Bruder, **ihre** Tochter)
6. Peter und Hans arbeiten für **ihre** Kinder (**ihre** Söhne, **ihre** Familie, **ihre** Tochter)

24-
1. ihren modern**en** Stehlampen, unser orientalisch**er** wertvoll**er** Teppich
2. die Briefe unsr**er** nett**en** Freunde, die Farbe sein**es** alt**en** Teppichs
3. dein alt**es** Auto, meinen neu**en** Wagen, ihre groß**e** Tasche
4. unsre schön**e** Vase, Ihrer alt**en** Freundin, Ihren herrlich**en** Bildern
5. die Reise dein**er** alt**en** Tante, die Frage mein**er** fleißig**en** Freunde
6. eur**e** alt**en** Möbel, ihre klein**en** Kinder
7. seiner gestrig**en** Zeitung, meinem gestreift**en** Kleid, deines alt**en** Fahrrads
8. die Geschwindigkeit dein**es** schnell**en** Motorrads
9. deine zweit**e** Garage, die Bäume Ihr**es** hübsch**en** Gartens
10. Was haben Sie mit Ihr**er** schwarz**en** Katze gemacht?
11. Was hast du ohne dein**en** elegant**en** Wagen gemacht?

25-
1. Das ist Frau Böll (Bettina, ein Vogel, meine Nichte, der Arzt).
2. Das ist eine Uhr (der Sessel, ein Ball, das Briefpapier, ein Vogel).
3. Das sind unsre Nachbarn (meine Kinder, die Reisenden).
4. Das sind die Geschenke (die Servietten, die Würste).

26-
1. diesen faul**en** Jungen, diesen erfolgreich**en** Sportler
2. diesen unverständlich**en** Ausdrücken, das Glas dies**er** klein**en** Brille
3. dies**er** billig**e** Teppich, dies**es** gelb**e** Haus, dies**er** lang**e** Weg
4. das Subjekt dies**es** einfach**en** Nebensatzes, die Hoffnung dies**es** reich**en** Mannes
5. Solch ein**en** Kühlschrank würde ich gerne kaufen.
6. Ein**en** solch**en** Fotoapparat würde ich nicht kaufen.

7. dies**e** teur**en** Teppiche, dies**e** billig**en** Häuser, dies**e** lang**en** Wege
8. Ich habe **den**selb**en** Herren (**dem**selb**en** Bettler, **der**selb**en** Dame) geholfen.
9. Wir haben **den**selb**en** modern**en** Kühlschrank (**die**selbe teur**e** Waschmaschine).
10. Wir haben **das**selbe kompliziert**e** Bügeleisen (**die**selb**en** bunt**en** Küchenmöbel) gekauft.

27-

1. **jenes** Lehrers	: **jener** Lehrer,	**jener** Lehrerin,	**jener** Lehrerinnen
2. **diesem** Türken	: **diesen** Türken,	**dieser** Türkin,	**diesen** Türkinnen
3. **denselben** Arzt	: **dieselben** Ärzte,	**dieselbe** Ärztin,	**dieselben** Ärztinnen
4. **jenen** Arbeiter	: **jene** Arbeiter,	**jene** Arbeiterin,	**jene** Arbeiterinnen
5. **jener** Schauspieler	: **jene** Schauspieler,	**jene** Schauspielerin,	**jene** Schauspielerinnen
6. **jenem** Beamten	: **jenen** Beamten,	**jener** Beamtin,	**jenen** Beamtinnen
7. **diesen** Ausländer	: **diese** Ausländer,	**diese** Ausländerin,	**diese** Ausländerinnen
8. **solchem** Patienten	: **solchen** Patienten,	**solcher** Patientin,	**solchen** Patientinnen
9. **denselben** Mieter	: **dieselben** Mieter,	**dieselbe** Mieterin,	**dieselben** Mieterinnen
10.**solcher** Optimist	: **solche** Optimisten,	**solche** Optimistin,	**solche** Optimistinnen
11.**derselbe** Käufer	: **dieselben** Käufer,	**dieselbe** Käuferin,	**dieselben** Käuferinnen
12. **desselben** Kellners	: **derselben** Kellner,	**derselben** Kellnerin,	**derselben** Kellnerinnen
13. **dieses** Richters	: **dieser** Richter,	**dieser** Richterin,	**dieser** Richterinnen
14. **solcher** Kunde	: **solche** Kunden,	**solche** Kundin,	**solche** Kundinnen

28-

1. Was halten Sie von **diesem** Roman?
   Also **diesen** Roman kaufe ich nicht, **der** ist mir zu dick.
2. Was halten Sie von **diesen** Küchenmöbel**n**?
   Also **diese** Küchenmöbel kaufe ich nicht, **die** sind mir zu unmodern.
3. Was halten Sie von **dieser** Nähmaschine?
   Also **diese** Nähmaschine kaufe ich nicht, **die** ist mir zu alt.
4. Was halten Sie von **diesem** Dampfbügeleisen?
   Also **dieses** Dampfbügeleisen kaufe ich nicht, **das** ist mir zu unpraktisch.
5. Was halten Sie von **dieser** Waschmaschine?
   Also **diese** Waschmaschine kaufe ich nicht, **die** ist mir zu groß.

1. **Welchen** Anzug empfehlen Sie mir?
   Ich empfehle Ihnen **diesen** Anzug, **der** ist zur Zeit im Sonderangebot.
2. **Welchen** Videorecorder empfehlen Sie mir?
   Ich empfehle Ihnen **diesen** Videorecorder, **der** ist sehr preiswert.
3. **Welches** Bücherregal empfehlen Sie mir?
   Ich empfehle Ihnen **dieses** Bücherregal, **das** ist unglaublich preiswert.
4. **Welchen** Taschenrechner empfehlen Sie mir?
   Ich empfehle Ihnen **diesen** Taschenrechner, **der** ist sehr zuverlässig.

29-

1. Wie gefällt Ihnen **die** Stehlampe in der Ecke?
   Die gefällt mir recht gut; **dieselbe** hat meine Tante gekauft.
2. Wie gefällt Ihnen der Sessel am Kamin?
   Der gefällt mir recht gut; **denselben** haben meine Verwandten gekauft.
3. Wie gefällt Ihnen **der** Fernseher auf dem Tisch?
   Der gefällt mir recht gut; **denselben** hat mein Freund gekauft.
4. Wie gefällt Ihnen **die** Einrichtung im Wohnzimmer?
   Die gefällt mir recht gut; **dieselbe** hat mein Schwager gekauft.
5. Wie gefällt Ihnen **das** Radio in der Küche?
   Das gefällt mir recht gut; **dasselbe** hat meine Nachbarin gekauft.

30-

1. **Wem** hat der Dieb **die Handtasche** gestohlen?
   Was hat der Dieb **der alten Dame** gestohlen?
2. **Wessen Spielzeug** haben Sie zufällig gefunden?
3. **Wem** schickt er ein Paket?
4. **Mit wem** spiele ich Fußball?
5. **Für wen** ist dieses Geschenk?
6. **Wessen Computer** ist das?

31-

1. **Welche Übungen** haben die Schüler noch nicht gemacht?
2. **Was für Hefte** brauchen die Schüler?
3. **Was für eine Dame** fragte ihn nach der Adresse ihres Freundes?
4. In der Tasche **welches Anzugs** steckt das Geld?
5. **Was für eine Buchmesse** findet immer in Frankfurt statt?
6. **In welcher Tasche** ist das Geld?
7. **Was für Untersuchungen** sind das?
8. **Welches Kleid** zieht sie an?
9. **Was für ein Sommerkleid** wünscht sie sich?
10. **Welchem Mann** sind wir heute wieder begegnet?
11. **Was für eine Wohnung** suchen sie?
12. **Mit welchem Zug** fahren sie?
13. **Was für eine Moschee** ist diese Moschee?
14. **Was für eine Krawatte** kauft er sich?
15. **Welchen Anzug** trägt er gern?
16. **Von welcher Geschichte** wollen wir nicht mehr hören?
17. **Was für einen Film** haben sie gestern gesehen?
18. **Was für ein Schauspieler** hat den Film gedreht?

32-

1. **Alle** müssen die Tierarten schützen.
   Man/jeder muss die Tierarten schützen.
2. In der Türkei fahren **alle** rechts.
   In der Türkei fährt **man/jeder** rechts.
3. In vielen Ländern arbeitet **keiner/niemand** am Sonntag.
4. Ich kenne in dieser Kleinstadt **keinen/niemanden.**
5. In Deutschland sprechen **alle** Deutsch.
   In Deutschland spricht **man/jeder** Deutsch.
6. Kennen Sie in diesem Dorf **einen/jemanden?**
7. Wenn **einer/man/jemand** Wissenschaftler ist, muss er viel lesen.
8. Sie hat **einem/jemandem** getraut.
9. **Alle** müssen die Umwelt nicht verschmutzen.
   Man/jeder muss die Umwelt nicht verschmutzen.

33-

1. Ja, ich brauche **eine./** Nein, ich brauche **keine.**
2. Ja, ich möchte **einen. /** Nein, ich möchte **keinen.**
3. Ja, ich habe **einen. /** Nein, ich habe **keinen.**
4. Ja, ich möchte **eins. /** Nein, ich möchte **keins.**

34-

1. den ärmsten Menschen, einer schönen Dame, eines weltberühmten Schriftstellers
2. einen faulen Arbeiter, einem fauleren Arbeiter, des faulsten Arbeiters
3. ein billiger Teppich, ein längerer Weg, des nächsten Dorfes
4. der hohe Berg, den höheren Berg, des höchsten Bergs
5. ein schöneres Leben, der dunkelsten Nacht, ein besseres Land

35-

1. kleinste 2.längste 3.höchste 4.kürzeste 5.größte 6.viel, mehr, meiste 7.fleißiger, fleißigerer, fleißigste 8.schöne, schönere, schönste 9. ärmste 10. am kältesten 11.am meisten 12.tiefste

36-

1. das **dünnere/dünnste** Heft, den **wertvolleren/wertvollsten** Bildern, der **höflichere/höflichste** Herr
2. dem **verrückteren/verrücktesten** Mann, des **hübscheren/hübschesten** Mädchens, der **näheren/nächsten** Dörfer
3. der **edleren/edelsten** Dame , des **wilderen/wildesten** Tieres, der **giftigeren/giftigsten** Schlange
4. die **netteren/nettesten** Menschen, der **breitere/breiteste** Schrank, der **bessere/beste** Orientteppich.
5. die **elegantere/eleganteste** Dame, **merkwürdigere/merkwürdigste** Geschichte, **älteres/ ältestes** Spielzeug

37-

1. Die Suppe ist **warm**, der Tee ist **wärmer** als die Suppe, der Kaffee ist **am wärmsten**.
2. Meine Mutter ist **jung**, meine Schwester ist **jünger** als meine Mutter, meine Nichte ist **am jüngsten**.
3. Der Fernseher ist **teuer**, das Auto ist **teurer** als der Fernseher, das Haus ist **am teuersten.**
4. Ich springe **hoch**, Ali springt **höher** als ich, Veli springt **am höchsten**.
5. Der Weg zur Schule ist **nah**, der Weg zur Post ist **näher** als der Weg zur Schule, der Weg zum Bahnhof ist **am nächsten**.
6. Peter isst das Hammelfleisch **gern**, isst das Rindfleisch **lieber als** das Hammelfleisch, isst das Schweinefleisch **am liebsten**.

38-

1. Ist die Wohnung nicht **modern**?	Sie könnte **moderner** sein.
2. Ist der Anzug nicht **billig**?	Er könnte **billiger** sein.
3. Ist die Einkaufstasche nicht **fest**?	Sie könnte **fester** sein.
4. Sind die Handschuhe nicht **klein**?	Sie könnten **kleiner** sein.
5. Ist Herr Schröder nicht **zuverlässig**?	Er könnte **zuverlässiger** sein.
6. Sind die Möbel nicht **elegant**?	Sie könnten **eleganter** sein.

39-

1. Kaffee trinke ich **lieber** als Bier.
   Aber Tee trinke ich **am liebsten**.
2. Der Amazonas ist **länger** als der Mississippi.
   Aber der Nil ist **am längsten**.
3. Man reist mit dem Zug **schneller** als mit dem Bus.
   Aber mit dem Flugzeug reist man **am schnellsten.**
4. In Indien ist der Analphabetismus **verbreiteter** als in der Türkei.
   Aber in Afghanistan ist er **am verbreitetsten**.

40-

1. Ich möchte ein Paar leichte Wanderschuhe. Haben Sie keine **leichteren?**
   Nein, das sind **die leichtesten**, die wir haben.
2. Ich möchte ein wertvolles Porzellan. Haben Sie kein **wertvolleres?**
   Nein, das ist **das wertvollste**, das wir haben.
3. Ich möchte einen kleinen Kalender. Haben Sie keinen **kleineren?**
   Nein, das ist **der kleinste**, den wir haben.
4. Ich möchte ein buntes Hemd. Haben Sie kein **bunteres?**
   Nein, das ist **das bunteste**, das wir haben.
5. Ich möchte einen preiswerten Computer. Haben Sie keinen **preiswerteren?**
   Nein, das ist **der preiswerteste**, den wir haben.

41-

1. Ihre Kusine ist **so** nett **wie** ihre Tante.
2. Ein Skorpionstich ist **so** gefährlich **wie** ein Schlangenbiss.
3. Die Zeitung ist **so** interessant **wie** die Illustrierte.
4. Er isst **so** langsam **wie** sein Freund.
5. Sie isst **so** viel **wie** ihre Schwester.

42-

1. Mein Bruder bricht die Leiter **durch**./ **hat** die Leiter **durch**gebrochen.
2. Die Polizei um**stellt** die Wohnung./**hat** die Wohnung um**stellt**.
3. Ich unter**halte** mich mit den Touristen über ihr Land.
   /**habe** mich mit den Touristen über ihr Land unter**halten**.
4. Der Kanal durch**schneidet** die Ebene./**hat** die Ebene durch**schnitten**.
5. Dieses Gerücht geht schon lange **um**./**ist** schon lange **um**gegangen.
6. Der Hund holt den Ball **wieder**./**hat** den Ball **wieder**geholt.
7. Meine Mutter schneidet das Brot **durch**./**hat** das Brot **durch**geschnitten.
8. Der Übersetzer über**setzt** den Roman ins Deutsche.
   /**hat** den Roman ins Deutsche über**setzt.**
9. Wir unter**nehmen** eine Weltreise./**haben** eine Weltreise unter**nommen**.
10. Die Schüler wieder**holen** den Satz noch einmal.
    /**haben** den Satz noch einmal wieder**holt**.
11. Das Fernsehen über**trägt** das Festprogramm./**hat** das Festprogramm über**tragen.**
12. Viele Schüler über**sehen** eigene Fehler./**haben** eigene Fehler über**sehen.**
13. Der Betrunkene fährt ein Verkehrsschild beim Unglück **um**.
    /**hat** ein Verkehrsschild beim Unglück **um**gefahren.

43-

antworten	antwortete	geantwortet	kaufen	kaufte	gekauft
baden	badete	gebadet	kommen	kam	gekommen
bieten	bot	geboten	können	konnte	gekonnt
bilden	bildete	gebildet	lachen	lachte	gelacht
bitten	bat	gebeten	laufen	lief	gelaufen
bleiben	blieb	geblieben	leben	lebte	gelebt
brauchen	brauchte	gebraucht	lernen	lernte	gelernt
bringen	brachte	gebracht	liegen	lag	gelegen
denken	dachte	gedacht	machen	machte	gemacht
enden	endete	geendet	nehmen	nahm	genommen
fahren	fuhr	gefahren	sagen	sagte	gesagt
finden	fand	gefunden	schlafen	schlief	geschlafen
geben	gab	gegeben	sehen	sah	gesehen
gehen	ging	gegangen	sein	war	gewesen
haben	hatte	gehabt	suchen	suchte	gesucht
holen	holte	geholt	tragen	trug	getragen

44-

Gli=Geçişli **Gsiz=Geçişsiz**

legen	**Gli**	sitzen	**Gsiz**	fressen	**Gli**
bleiben	**Gsiz**	fliegen	**Gsiz**	lesen	**Gli**
kommen	**Gsiz**	einsteigen	**Gsiz**	einladen	**Gli**
sagen	**Gli**	bringen	**Gli**	stehen	**Gsiz**
gehen	**Gsiz**	fallen	**Gsiz**	trinken	**Gli**
tragen	**Gli**	finden	**Gli**	wissen	**Gli**
liegen	**Gsiz**	laufen	**Gsiz**	essen	**Gli**
sprechen	**Gli**	leben	**Gsiz**	wohnen	**Gsiz**

45-

1. Sie beschäftigen **sich** zur Zeit mit Deutsch.
2. Das Kind setzt **sich** auf den Stuhl.
3. Die Leute haben **sich** wegen der Kälte erkältet.
4. Verabschiedet ihr **euch** von euren Freunden?
5. Die kleinen Kinder freuen **sich** über das Geschenk.
6. Ich interessiere **mich** für die wissenschaftlichen Studien.
7. Sie sind sehr krank, Sie müssen **sich** ins Bett legen.
8. Du wunderst **dich** über unseren Erfolg.
9. Wir entschuldigen **uns** beim Lehrer.
10. Sie können **sich** um diese Stelle bewerben.
11. Du sollst **dir** den Bart rasieren.
12. Ich wasche **mir** jeden Tag die Hände und das Gesicht.
13. Wir beschäftigen **uns** zur Zeit mit Deutsch.
14. Ich stelle **mich** diesem Herrn vor.
15. Wir können **uns** eine Weltreise nicht leisten.
16. Bestellst du **dir** ein Bier?
17. Sie sollen **sich** jeden Tag die Hände waschen.

46-

	2.tekil şahıs	**3.tekil şahıs**	**2. çoğul şahıs**
befehlen	befiehlst	befiehlt	befehlt
bergen	birgst	birgt	bergt
bieten	bietest	bietet	bietet
binden	bindest	bindet	bindet
bitten	bittest	bittet	bittet
blasen	bläst	bläst	blast
braten	brätst(bratest)	brät(bratet)	bratet
brechen	brichst	bricht	brecht
dürfen	darfst	darf	dürft
empfehlen	empfiehlst	empfiehlt	empfehlt
essen	isst	isst	esst
fahren	fährst	fährt	fahrt
fallen	fällst	fällt	fallt
fangen	fängst	fängt	fangt
finden	findest	findet	findet
fressen	frisst	frisst	fresst
geben	gibst	gibt	gebt
gelten	giltst	gilt	geltet
geschehen	geschiehst	geschieht	gescheht
graben	gräbst	gräbt	grabt
haben	hast	hat	habt

halten	hältst	hält	haltet
helfen	hilfst	hilft	helft
können	kannst	kann	könnt
laden	lädst	lädt	ladet
lassen	lässt	lässt	lasst
laufen	läufst	läuft	lauft
leiden	leidest	leidet	leidet
lesen	liest	liest	lest
meiden	meidest	meidet	meidet
messen	misst	misst	messt
mögen	magst	mag	mögt
müssen	musst	muss	müsst
nehmen	nimmst	nimmt	nehmt
raten	rätst	rät	ratet
reiten	reitest	reitet	reitet
schlafen	schläfst	schläft	schlaft
schlagen	schlägst	schlägt	schlagt
schmelzen	schmilzt	schmilzt	schmelzt
schneiden	schneidest	schneidet	schneidet
schreiten	schreitest	schreitet	schreitet
sehen	siehst	sieht	seht
sein	bist	ist	seid
senden	sendest	sendet	sendet
sollen	sollst	soll	sollt
sprechen	sprichst	spricht	sprecht
stechen	stichst	sticht	stecht
stehlen	stiehlst	stiehlt	stehlt
sterben	stirbst	stirbt	sterbt
stoßen	stößt	stößt	stoßt
streiten	streitest	streitet	streitet
tragen	trägst	trägt	tragt
treffen	triffst	trifft	trefft
treten	trittst	tritt	tretet
verderben	verdirbst	verdirbt	verderbt
vergessen	vergisst	vergisst	vergesst
verschwinden	verschwindest	verschwindet	verschwindet
wachsen	wächst	wächst	wachst
waschen	wäschst	wäschst	wascht
wenden	wendest	wendet	wendet
werben	wirbst	wirbt	werbt
werden	wirst	wird	werdet
werfen	wirfst	wirft	werft
wissen	weißt	weiß	wisst
wollen	willst	will	wollt

47-

	1.tekil şahıs	**1. çoğul şahıs**
ändern	ändere	ändern
angeln	angle	angeln
bedauern	bedauere	bedauern
bügeln	bügle	bügeln
flüstern	flüstere	flüstern
handeln	handle	handeln

klingeln	klingle	klingeln
lächeln	lächle	lächeln
liefern	liefere	liefern
schaukeln	schaukle	schaukeln
sich ekeln	ekle mich	ekeln uns
stempeln	stemple	stempeln
zweifeln	zweifle	zweifeln

48-

1. Ihr zieht euch warm an.
2. Meine Söhne schlafen im Bett.
3. Diese Dame trägt heute ein leichtes Sommerkleid.
4. Ihr sprecht sehr deutlich.
5. Frau Braun bringt täglich die Zeitung.
6. Das Auto gehört dem Direktor.
7. Viele Touristen reisen im Sommer in die Türkei.
8. Sie steigt in Berlin aus und geht zu ihrer Freundin.
9. Meine Tante hat einen Hund und eine Katze.
10. Meine Schwester gibt unserem Nachbarn einen Brief.
11. Was isst du heute?

49-

1. Mein Sohn **öffnet** das Geschenkpaket.
2. Warum **schickst** du das Päckchen nicht **ab**?
3. Das **geschieht** dir recht.
4. Warum **wartet** ihr hier so lange?
5. Der Gast **bringt** den Kindern Schokolade **mit**.
6. Ich **bereite** das Essen **vor**.
7. Die Studenten **heben** Geld von der Bank **ab**.
8. Beim Reden **lächelt / lächeln** sie ständig.
9. Karl **vergisst** immer die Verabredung.
10. Ihr Freund **gefällt** ihr gut.
11. Ihr **verabschiedet** euch von den Gästen.
12. Der Schnee **schmilzt** in der Sonne schnell.
13. Der Autofahrer **gerät** in Schwierigkeiten.
14. Man **empfängt** die Radionachrichten erst abends.
15. Der Soldat **lädt** sein Gewehr.
16. Die Studentin **beendet** das Studium.
17. Der Fachmann **testet** das Gerät.
18. Meine Mutte **schneidet** das Brot.
19. Der Ausländer **meldet** sich bei der Polizei **an**.

50-

3. alıştırmadan itibaren sadece *Präteritum*, *Perfekt* ve *Futur* I yapılacaktır.

1.	Prät.	: Ihr lachtet über die Antwort der Kinder.
	Perf.	: Ihr habt über die Antwort der Kinder gelacht.
	Plusq.	: Ihr hattet über die Antwort der Kinder gelacht.
	Futur I	: Ihr werdet über die Antwort der Kinder lachen.
	Futur II	: Ihr werdet über die Antwort der Kinder gelacht haben.
2.	Prät.	: Der Gast trat ins Zimmer ein.
	Perf.	: Der Gast ist ins Zimmer eingetreten.

Plusq. : Der Gast war ins Zimmer eingetreten.
Futur I : Der Gast wird ins Zimmer eintreten.
Futur II : Der Gast wird ins Zimmer eingetreten sein.

3. Der Lehrer hatte keine Zeit.
Der Lehrer hat keine Zeit gehabt.
Der Lehrer wird keine Zeit haben.
4. Ihr wart sehr nett.
Ihr seid sehr nett gewesen.
Ihr werdet sehr nett sein.
5. Mein Sohn wurde Arzt.
Mein Sohn ist Arzt geworden.
Mein Sohn wird Arzt werden.
6. Alle Schüler nahmen an der Prüfung teil.
Alle Schüler haben an der Prüfung teilgenommen.
Alle Schüler werden an der Prüfung teilnehmen.
7. Meine Tochter fuhr mit dem Bus in die Schule.
Meine Tochter ist mit dem Bus in die Schule gefahren.
Meine Tochter wird mit dem Bus in die Schule fahren.
8. Mein Onkel lebte mit seiner Familie in Ankara.
Mein Onkel hat mit seiner Familie in Ankara gelebt.
Mein Onkel wird mit seiner Familie in Ankara leben.
9. Dieser junge Mann flog nach Deutschland.
Dieser junge Mann ist nach Deutschland geflogen.
Dieser junge Mann wird nach Deutschland fliegen.
10. Die Schüler machten viele Fehler.
Die Schüler haben viele Fehler gemacht.
Die Schüler werden viele Fehler machen.
11. Ich gratulierte meinem Freund zum Geburtstag.
Ich habe meinem Freund zum Geburtstag gratuliert.
Ich werde meinem Freund zum Geburtstag gratulieren.
12. Ich kannte diesen Herrn nicht.
Ich habe diesen Herrn nicht gekannt.
Ich werde diesen Herrn nicht kennen.
13. Man schlief täglich acht Stunden.
Man hat täglich acht Stunden geschlafen.
Man wird täglich acht Stunden schlafen.
14. Man zog sich jeden Tag an und aus.
Man hat sich jeden Tag an- und ausgezogen.
Man wird sich jeden Tag an- und ausziehen.
15. In der Türkei besuchte man am Wochenende seine Verwandten.
In der Türkei hat man am Wochenende seine Verwandten besucht.
In der Türkei wird man am Wochenende seine Verwandten besuchen.
16. Man stieg in den Bus ein und stieg aus dem Bus aus.
Man ist in den Bus eingestiegen und aus dem Bus ausgestiegen.
Man wird in den Bus einsteigen und aus dem Bus aussteigen.
17. Ich wünschte dir viel Glück.
Ich habe dir viel Glück gewünscht.
Ich werde dir viel Glück wünschen.
18. Die alte Dame sah den Unfall aus dem Fenster.
Die alte Dame hat den Unfall aus dem Fenster gesehen.
Die alte Dame wird den Unfall aus dem Fenster sehen.

19. Sie bildete einen Satz.
Sie hat einen Satz gebildet.
Sie wird einen Satz bilden.
20. Der Reisende schloss den Koffer zu.
Der Reisende hat den Koffer zugeschlossen.
Der Reisende wird den Koffer zuschließen.
21. Die Touristen dachten an die Reise.
Die Touristen haben an die Reise gedacht.
Die Touristen werden an die Reise denken.
22. Dieser gut angezogener Herr besaß eine schöne Villa.
Dieser gut angezogene Herr hat eine schöne Villa besessen.
Dieser gut angezogene Herr wird eine schöne Villa besitzen.
23. Der Ausländer verstand kein Wort Deutsch.
Der Ausländer hat kein Wort Deutsch verstanden.
Der Ausländer wird kein Wort Deutsch verstehen.
24. In der Türkei kamen jedes Jahr viele Menschen beim Unfall um.
In der Türkei sind jedes Jahr viele Menschen beim Unfall umgekommen.
In der Türkei werden jedes Jahr viele Menschen beim Unfall umkommen.
25. Die Hälfte der Studenten bestand die Prüfung.
Die Hälfte der Studenten hat die Prüfung bestanden.
Die Hälfte der Studenten wird die Prüfung bestehen.
26. Viele Menschen vertrugen den Lärm nicht.
Viele Menschen haben den Lärm nicht vertragen.
Viele Menschen werden den Lärm nicht vertragen.
27. Mein Freund bat mich um eine Zigarette.
Mein Freund hat mich um eine Zigarette gebeten.
Mein Freund wird mich um eine Zigarette bitten.
28. Manche gläubigen Menschen beteten Tag und Nacht.
Manche gläubigen Menschen haben Tag und Nacht gebetet.
Manche gläubigen Menschen werden Tag und Nacht beten.
29. Alle Welt wusste, dass du lügst.
Alle Welt hat gewusst, dass du lügst.
Alle Welt wird wissen, dass du lügst.
30. Das Baby wachte früh auf.
Das Baby ist früh aufgewacht.
Das Baby wird früh aufwachen.
31. Das Fleisch verdarb in der Hitze.
Das Fleisch ist in der Hitze verdorben.
Das Fleisch wird in der Hitze verderben.
32. Mein verletzter Arm schwoll ständig an.
Mein verletzter Arm ist ständig angeschwollen.
Mein verletzter Arm wird ständig anschwellen.
33. Dieser Herr half der Dame in den Mantel.
Dieser Herr hat der Dame in den Mantel geholfen.
Dieser Herr wird der Dame in den Mantel helfen.
34. Dieser Junge wuchs in einer Kleinstadt auf.
Dieser Junge ist in einer Kleinstadt aufgewachsen.
Dieser Junge wird in einer Kleinstadt aufwachsen.
35. Ich trank auf Ihre Gesundheit.
Ich habe auf Ihre Gesundheit getrunken.
Ich werde auf Ihre Gesundheit trinken.

36. Wir dankten unsrem Nachbarn für die Hilfe.
    Wir haben unsrem Nachbarn für die Hilfe gedankt.
    Wir werden unsrem Nachbarn für die Hilfe danken.
37. Der Schüler vergaß seine Bücher zu Hause.
    Der Schüler hat seine Bücher zu Hause vergessen.
    Der Schüler wird seine Bücher zu Hause vergessen.
38. Sie lasen gerne Kurzgeschichten.
    Sie haben gerne Kurzgeschichten gelesen.
    Sie werden gerne Kurzgeschichten lesen.
39. Der Pilot flog das Flugzeug nach Istanbul.
    Der Pilot hat das Flugzeug nach Istanbul geflogen.
    Der Pilot wird das Flugzeug nach Istanbul fliegen.
40. Der Fremde fragte nach der Adresse seines Freundes.
    Der Fremde hat nach der Adresse seines Freundes gefragt.
    Der Fremde wird nach der Adresse seines Freundes fragen.
41. Viele Leute glaubten dem Bettler nicht.
    Viele Leute haben dem Bettler nicht geglaubt.
    Viele Leute werden dem Bettler nicht glauben.
42. Er schwamm zwei Stunden im Kanal.
    Er hat zwei Stunden im Kanal geschwommen.
    Er wird zwei Stunden im Kanal schwimmen.
43. Der alte Schwimmer schwamm über den Kanal.
    Der alte Schwimmer ist über den Kanal geschwommen.
    Der alte Schwimmer wird über den Kanal schwimmen.
44. Sie antworteten nicht auf deine Frage.
    Sie haben nicht auf deine Frage geantwortet.
    Sie werden nicht auf deine Frage antworten.
45. Sprachen die Touristen sehr gut Deutsch?
    Haben die Touristen sehr gut Deutsch gesprochen?
    Werden die Touristen sehr gut Deutsch sprechen?
46. Starben viele Menschen an Krebs?
    Sind viele Menschen an Krebs gestorben?
    Werden viele Menschen an Krebs sterben?
47. Blieb er immer zu Hause?
    Ist er immer zu Hause geblieben?
    Wird er immer zu Hause bleiben?
48. Baute diese Firma viele Häuser?
    Hat diese Firma viele Häuser gebaut?
    Wird diese Firma viele Häuser bauen?
49. Warum hörte sie den Wecker nicht?
    Warum hat sie den Wecker nicht gehört?
    Warum wird sie den Wecker nicht hören?
50. Wie fanden Sie diese Bücher?
    Wie haben Sie diese Bücher gefunden?
    Wie werden Sie diese Bücher finden?
51. Was geschah dort?
    Was ist dort geschehen?
    Was wird dort geschehen?

51-

1. War dein Freund ein Rechtsanwalt?
2. Wirst du deine Doktorarbeit nach drei Jahren nicht beenden?

3. Wir werden heute um 9 Uhr frühstücken.
4. Hattest du gestern die Tür zugemacht?
5. Lernen Sie auch Deutsch?
6. Mein Freund ist gestern in Istanbul aus dem Zug ausgestiegen und zu seinen Bekannten gegangen.
7. Ich werde nach zwei Jahren mein Studium beendet haben.
8. Hast du deinen Nachbarn begrüßt?
9. Ich kannte den Dieb nicht.
10. Der Unterricht hatte vor drei Stunden angefangen.
11. Ich habe lange (Zeit) in Deutschland gelebt.
12. Der Zug fährt um 11 Uhr von/in Ankara ab.
13. Ali hatte fünfundzwanzig Jahre in Deutschland gearbeitet.
14. Diese Bücher gehören uns nicht.
15. Wir werden gegen 8 Uhr in den Bus eingestiegen sein.

52-

1. Die Feuerwehr löscht den Brand.
   Die Feuerwehr löschte den Brand.
   Die Feuerwehr hat den Brand gelöscht.
2. Das Feuer erlischt im Ofen.
   Das Feuer erlosch im Ofen.
   Das Feuer ist im Ofen erloschen.
3. Der Hund erschreckt das Baby sehr.
   Der Hund erschreckte das Baby sehr.
   Der Hund hat das Baby sehr erschreckt.
4. Das Baby erschrickt vor dem Hund.
   Das Baby erschrak vor dem Hund.
   Das Baby ist vor dem Hund erschrocken.
5. Sie sprengen den Felsen mit Dynamit.
   Sie sprengten den Felsen mit Dynamit.
   Sie haben den Felsen mit Dynamit gesprengt.
6. Die Preise sinken in diesem Land nicht mehr.
   Die Preise sanken in diesem Land nicht mehr.
   Die Preise haben in diesem Land nicht mehr gesunken.
7. Der Student versinkt in seine Arbeit.
   Der Student versank in seine Arbeit.
   Der Student ist in seine Arbeit versunken.
8. Die Feinde versenken im Krieg ein Schiff.
   Die Feinde versenkten im Krieg ein Schiff.
   Die Feinde haben im Krieg ein Schiff versenkt.
9. Das Kind springt aus dem Bett.
   Das Kind sprang aus dem Bett.
   Das Kind ist aus dem Bett gesprungen.

53-

1. Es wird dem jungen Herrn für die Hilfe gedankt.
   Dem jungen Herrn wird für die Hilfe gedankt.
2. Wird Ihnen von niemandem für Ihre Hilfe gedankt?
3. War der Besuch des Filmes den Kindern vom Vater erlaubt worden?

4. Es wird in diesem Raum nicht geraucht./ In diesem Raum wird nicht geraucht.
5. Bald wird von euch der 15. Geburtstag eurer Tochter gefeiert werden.
6. Die Reisen und Ausflüge werden vom Reisebüro organisiert.
7. Dieser Kuchen wird von den Gästen gegessen werden.
8. Ihr wurdet sehr freundlich begrüßt.
9. In der Türkei wird die Rechnung vom Gast nicht bezahlt.
10. Ein Komponist und zwei Schriftsteller werden geehrt worden sein.
11. Wilde Tiere werden beobachtet.
12. Nach einem Jahr wird das Opernhaus vom Präsidenten eröffnet worden sein.
13. Ich werde von dir deiner Mutter sicher vorgestellt werden.
14. Bis morgen werden wir informiert worden sein.
15. Vom Reisebüro werden den Reisenden mehrere Reisemöglichkeiten angeboten.
16. Warum wird ihnen von ihr nicht geantwortet?
17. Vor einem Tag wurde euch ein Paket von mir geschickt.
18. Dieser Fehler ist von vielen Schülern begangen worden.
19. Der Führerschein wurde dem Fahrer von der Polizei zurückgegeben.
20. In manchen Ländern werden kleine Kinder misshandelt.
21. Ihr wurden alle Schmucksachen gestohlen.
22. Alle Formulare sind vom Ausländer ausgefüllt worden.
23. Wird in Ihrem Land die freie Meinung unterdrückt?
24. Vielen Patienten wurde vom Arzt geholfen.
25. Mir wurde von meinem Vater ein Computer zum Geburtstag geschenkt.
26. Es wurde von ihnen/Ihnen herzlich über den Witz gelacht.
    Von ihnen/Ihnen wurde herzlich über den Witz gelacht.
27. Jener Mörder wurde von der Polizei sofort verhaftet.
28. Wir werden heute Abend von meiner Freundin zur Party eingeladen.
29. Wann wurde der Verletzte vom/durch den Krankenwagen ins Krankenhaus gebracht?
30. Heute werden Kulturfilme vorgeführt.
31. Ich war vom Fremden nach der Adresse seiner Verwandten gefragt worden.

54-

1. Man arbeitet sonntags nirgendwo.
2. Wir bedienten die Kunden höflich.
3. Man verurteilt in vielen Ländern auch Unschuldige.
4. Man vergiftet immer Tiere und Pflanzen.
5. Hat man die freie Meinung unterdrückt?
6. Das Erdbeben hatte viele Städte zerstört.
7. Warum belogen die Politiker das Volk?
8. Warum beherrscht diese Partei Rundfunk und Fernsehen?
9. Man wird im nächsten Jahr zwei Mozartopern aufgeführt haben.
10. Man hatte die Verletzten sofort operiert.
11. Niemand forderte uns auf.
12. Wird man auch die Zeitungen zensieren?
13. Die Menschen verschmutzen ständig die Umwelt.

55-

1. Teig wird gemacht.
2. Würstchen wird/werden gebraten.
3. Kartoffeln werden gerieben.

4. Brötchen werden belegt und gestrichen.
5. In der Bäckerei wird Brot gebacken.
6. In der Wäscherei wird Wäsche gewaschen.
7. Auf dem Eis wird Schlittschuh gelaufen.
8. Salat wird gewaschen.
9. Im Schwimmbad wird geschwommen.
10. Der radioaktive Müll wird in der Erde vergraben.
11. Fleisch wird gegrillt.
12. Sahne wird geschlagen.
13. Salz wird hinzugefügt.
14. Auf dem Feld wird gearbeitet.
15. Atommüll wird ins Meer geworfen.
16. In der Moschee und Kirche wird gebeten.
17. Beim Schuster werden Schuhe repariert.
18. Die Erde wird verseucht.
19. Auf der Jagd wird geschossen.
20. Beim Friseur werden Haare geschnitten
21. Gemüse wird geschnitten.
22. Kuchen wird gebacken.

56-

1. Die Fehler sind vom Lehrer verbessert worden.
   Die Fehler wurden vom Lehrer verbessert.
2. An der Kasse wird gezahlt.
3. Ist alles vom Professor verständlich erklärt worden?
   Wurde alles vom Professor verständlich erklärt?
4. Das Radio und das Fernsehen sind letzte Woche repariert worden.
5. In der Schule wird Deutsch gelernt.
6. Uns war nichts geschickt worden.
7. Diese Arbeit wird von uns nach einer Stunde beendet worden sein.
8. Von mir sind günstige Angebote gemacht worden.
9. Wird das Fleisch vom Koch in der Küche gebraten?
10. Milch, Mehl und Eier werden gemischt.
11. Ist das Fieber des Patienten gemessen worden?

57-

1. Ich **sollte** meine Doktorarbeit bis zur nächsten Woche beenden.
2. Ihr werdet euch nicht hier setzen **dürfen**.
3. Julia hatte sich in der Stadt Schuhe anprobieren **wollen**.
4. Professor Schmidt **muss** zur Zeit viele Vorlesungen halten.
5. Warum **wollte** sie Karl nicht zur Party einladen?
6. **Kannst** du morgen zur Versammlung kommen?
7. Man **durfte** hier das Auto nicht parken.
8. Sie hat wegen ihres Studiums fünf Jahre in Istanbul wohnen **müssen**.
9. Herr Braun **sollte** gestern zur Post fahren und das Paket aufgeben.
10. Viele türkische Familien **wollten** in die Türkei zurückfahren.
11. Wird die Lehrerin bis morgen die Hefte der Schüler korrigieren **können**?
12. Ich **muss** das Vieh füttern.
13. Die Menschen **dürfen** die Luft nicht verpesten.
14. Welche Menschen **wollen** Bäume fällen und Holz sägen?

58-

1. Bitte können Sie uns Ihren neuen Teppich zeigen?
2. Die Asylbewerber sollen bis morgen Deutschland verlassen.
3. Wir haben am Wochenende zu Hause bleiben wollen.
   Wir wollten am Wochenende zu Hause bleiben.
4. Ich habe einen wissenschaftlichen Text verstehen müssen.
   Ich musste einen wissenschaftlichen Text verstehen.
5. Warum hast du mir gestern nicht telefonieren können?
   Warum konntest du mir gestern nicht telefonieren?
6. Ich kann dem Gast eine Tasse Kaffee anbieten?
7. Ich muss das nicht gleich beweisen.
8. Ich habe Ihnen vorher diese interessante Geschichte erzählen müssen.
   Ich musste Ihnen vorher diese interessante Geschichte erzählen.
9. Darf ich eine Frage stellen?
10. Sie sollten die Prüfung bestehen.
11. Wann hattest du dich mit deinem Freund treffen wollen?
12. Sie dürfen Ihr Auto hier nicht parken.
13. Wir hatten nicht rechtzeitig im Dorf ankommen können.
14. Kann das Verkehrsschild einen Unfall verursachen?
15. Was möchten Sie trinken?
16. Diese Menschen werden in ihrem Land leben wollen.

59-

1. Wird dieser Apparat von mir repariert werden **können**?
2. Hat die Ware den Kunden ins Haus geliefert werden **sollen**?
3. Dieses Teeservice hatte mir von ihm zu Weihnachten geschenkt werden **können**.
4. Sie **sollten** in Ruhe gelassen werden.
5. Die Seen **dürfen** von Menschen nicht verunreinigt werden.
6. Der Führerschein hatte dem Fahrer von der Polizei entzogen werden **müssen**.
7. Kann dem Ausländer die Einreise vom Zollbeamten verweigert werden?
8. Bestimmte Tierarten **dürfen** nicht vernichtet werden.
9. Sie wird den Gästen von ihrer Mutter vorgestellt werden **müssen**.
10. **Konnten** die Fragen von allen Schülern beantwortet werden?
11. Die Unschuld der Angeklagten **sollte** dem Richter bewiesen werden.

60-

1. Die Gesundheit der Menschen wird ruiniert.
2. Die Felder werden gepflügt.
3. Zucker, Eier und Mehl werden zu einem Brei verarbeitet.
4. Äpfel und Birnen werden gepflückt.
5. Das Fenster wird auf- und zugemacht.
6. Eine Belohnung wird versprochen.
7. Die Patienten werden operiert.
8. Spritzen werden gegeben und Medikamente ausgeteilt.
9. Der Koffer wird ein- und ausgepackt.
10. Etwas Mehl wird drübergestreut.
11. Ein Bauplan wird entworfen.
12. Die Hände werden gewaschen und die Zähne geputzt.
13. Die Ställe werden gesäubert.

14. Die Kranken werden getröstet und beruhigt.
15. Der Teig wird ausgerollt und in die Form gelegt.
16. Der Puls der Patienten wird gezählt.
17. Das Blut wird abgenommen und ins Labor geschickt.
18. Der Kuchen wird 25 Minuten gebacken.
19. Die Saat wird ausgesät.
20. Der Wasserhahn wird auf- und zugedreht.
21. Die Bilder werden auf- und abgehängt.
22. Die Übungen werden geschrieben.
23. Das Radio wird an- und abgeschaltet.
24. Die Äcker werden gedüngt.
25. Die Umwelt wird verschmutzt.

61-

1. Sollte den armen Menschen nicht geholfen werden?
2. Werden diese wissenschaftlichen Studien ins Deutsche übersetzt werden können?
3. In der Türkei kann/darf nicht überall geraucht werden.
4. Das Problem konnte von den Schülern gelöst werden.
5. Unsre Wohnung hat vermietet werden sollen.
   Unsre Wohnung sollte vermietet werden.
6. Wann hat Amerika entdeckt werden können?
   Wann konnte Amerika entdeckt werden?
7. Der Kranke hat operiert werden müssen./ Der Kranke musste operiert werden.
8. Der Schlüssel hatte gefunden werden können.

62-

	du	ihr	Sie
achten	achte	achtet	achten Sie
binden	binde	bindet	binden Sie
bitten	bitte	bittet	bitten Sie
bleiben	bleib(e)	bleibt	bleiben Sie
essen	iss	esst	essen Sie
fahren	fahr(e)	fahrt	fahren Sie
feiern	feiere	feiert	feiern Sie
finden	finde	findet	finden Sie
fördern	fördere	fördert	fördern Sie
halten	halte	haltet	halten Sie
handeln	handle	handelt	handeln Sie
lärmen	lärme	lärmt	lärmen Sie
atmen	atme	atmet	atmen Sie
laufen	lauf(e)	lauft	laufen Sie
lernen	lerne	lernt	lernen Sie
nehmen	nimm	nehmt	nehmen Sie
öffnen	öffne	öffnet	öffnen Sie
rühmen	rühme	rühmt	rühmen Sie
sehen	sieh	seht	sehen Sie
sprechen	sprich	sprecht	sprechen Sie
trinken	trink(e)	trinkt	trinken Sie
empfehlen	empfiehl	empfehlt	empfehlen Sie

erschrecken	erschrecke	erschreckt	erschrecken Sie
vergessen	vergiss	vergesst	vergessen Sie
zerbrechen	zerbrich	zerbrecht	zerbrechen Sie
waschen	wasch(e)	wascht	waschen Sie
verlassen	verlass(e)	verlasst	verlassen Sie
widmen	widme	widmet	widmen Sie
abfahren	fahr(e) ab	fahrt ab	fahren Sie ab
anrufen	ruf(e) an	ruft an	rufen Sie an
eintreten	tritt ein	tretet ein	treten Sie ein
übersetzen	übersetze	übersetzt	übersetzen Sie
sich freuen	freu(e) dich	freut euch	freuen Sie sich
sich rasieren	rasier(e) dich	rasiert euch	rasieren Sie sich
sich setzen	setz(e) dich	setzt euch	setzen Sie sich
sich unterhalten	unterhalte dich	unterhaltet euch	unterhalten Sie sich

63-

1. Iss/esst viel Obst!
2. Verbinde/verbindet den Gast mit der Telefonauskunft!
3. Mach(e)/macht nicht zuviel Unsinn!
4. Bezahl(e)/bezahlt bitte das Geld!
5. Kannst du/könnt ihr bitte das Radio an- und abschalten?
6. Wasch(e) dir/wascht euch die Hände und putz(e)dir/putzt euch die Zähne!
7. Wirf/werft bitte diese Briefe sofort ein!
8. Lass(e)/lasst mich schlafen und stör(e)/stört nicht durch Telefonanrufe!
9. Besorge/besorgt mir bitte eine Tageszeitung!
10. Grüße bitte deinen/grüsst bitte euren Nachbarn von mir!
11. Lass(e)/lasst bitte den Koffer zum Bus bringen!
12. Rauch(e)/raucht nicht so viele Zigaretten!
13. Pflanze/pflanzt Bäume an!
14. Schnalle dich/schnallt euch bitte an!
15. Tu(e)/tut mir bitte den Gefallen!
16. Hör(e)/hört bitte auf zu rauchen!
17. Leite/leitet bitte die Telefonate weiter!
18. Kannst du/könnt ihr bitte das Brot herüberreichen?
19. Komm(e)/kommt heute Abend zu mir!
20. Freu(e) dich/freut euch nicht zu schnell!
21. Zieh(e)/zieht bitte den Vorhang zu!
22. Sei(e)/seid doch nicht so nervös!
23. Ändere deine/ändert eure Meinung!
24. Sammle/sammelt das Theatergeld ein!

64-

1. **durch den** Wald, durch ein**en** Park, durch mein**en** Freund, durch d**as** Radio, durch d**ie** Türkei, durch d**en** ganz**en** Tag, durch sein ganz**es** Leben, durch d**en** Unfall
2. d**en** lang**en** Weg entlang, ein**en** Fluss entlang, d**ie** Küste entlang
3. **für** mein**en** Onkel, für **dich**, für **uns**, für ein**en** Student**en** , für ihr**e** Mutter, für sein**e** Kinder
4. **bis** Köln, bis oben, bis unten, bis morgen, bis erst**en** Mai, bis April, bis an d**as** Ufer des Flusses, bis zu d**er** Universität, von Freitag bis Samstag, bis in d**en** Tag, bis vor ein**em** Jahr, bis vor drei Monat**en** , bis zu d**em** 11. des Monats, bis 8 Uhr
5. **um die** Stadt, um 12 Uhr, um ein**en** rund**en** Tisch, um dies**e** Zeit herum

6. **gegen** ein**en** Baum, gegen d**ie** hoh**en** Bäume, gegen **sie**, gegen **ihn**, gegen Erkältung, gegen 7 Uhr, gegen ein**en** hoh**en** Preis, gegen d**en** arm**en** Mann, gegen dies**en** Vertrag, gegen dies**en** Scheck, gegen Sonntagsarbeit
7. **ohne** Auto, ohne sein**e** Frau, ohne sein**en** teur**en** Wagen, ohne Geld, ohne ihr**e** klein**en** Kinder, ohne **uns**, ohne **euch**, ohne **Sie**, ohne groß**en** Erfolg
8. **wider die** Gesetze, wider ein Gesetz, wider d**ie** Vorschriften
9. **aus** Stuttgart, aus ein**er** gut**en** Familie, aus ein**er** Tasse, aus d**er** Türkei, aus welch**er** Zeit, aus d**em** Mittelalter, aus d**em** 13. Jh., aus d**em** Kino, aus d**er** Schule, aus Erfahrung, aus welch**em** Material, aus pur**em** Gold
10. **von** mein**er** Familie, von mein**en** Eltern, von **dir**, von **ihm**, von **ihr/ihnen**, von d**er** Universität, Ihr Brief von d**em** 12. Dezember, von Antalya, von d**em** Tisch, von d**er** Bank, von ein**em** berühmt**en** Professor, die Villa von ein**er** reich**en** Dame, die Ideen von d**en** jung**en** Leuten
11. **ab** hier, ab München, ab d**em** zweit**en** Mai, ab dort, ab heute, ab sechst**em/en** August, ab letzt**er/e** Woche, ab Dienstag
12. **bei** Klemens, bei sein**er** jüngst**en** Schwester, bei **mir**, bei **ihr/ihnen**, bei **euch**, bei d**er** Post, bei d**er** Arbeit, bei d**em** Tanzen, bei d**en** Prüfungen, bei sein**em** Tod
13. **mit dem** neu**en** Bus, mit ein**em** schwarz**en** Füller, mit blond**en** Haaren, mit dies**er** schwierig**en** Arbeit, mit **mir**, mit **euch**, mit unsr**en** fleißig**en** Freunden, mit bloß**en** Augen, mit groß**er** Freude
14. **nach** Amerika, nach oben, nach d**er** Prüfung, nach d**em** Osten, nach **dir**, nach **ihr/ihnen**, nach all**en** Seiten, nach d**em** fünft**en** Juli, nach d**en** Vorschriften, nach d**en** heutig**en** Fachleuten, d**er** Reihe nach , mein**er** Meinung nach
15. **zu** sein**er** Freundin, zu d**er** hiesig**en** Schule, zu **ihm**, zu **uns**, zu d**em** Schwimmen, zu d**em** Finanzamt, zu welch**em** Preis, zu unser**er** Zeit, zu d**em** zweit**en** Mal
16. **seit** ein**er** Woche, seit zwei Wochen, seit ein**em** Tag, seit drei Tagen, seit zwei Jahr**en** , seit d**em** 25. Juli, seit sein**em** Studium
17. **außer mir**, außer **dir**, außer dies**er** klein**en** Garage, außer dies**em** groß**en** Wörterbuch, außer Betrieb, außer Atem
18. **gegenüber** d**er** Post, gegenüber d**em** Hotel, **uns** gegenüber, **ihm** gegenüber, **Ihnen** gegenüber, sein**em** Plan gegenüber, d**er** alt**en** Moschee gegenüber
19. **entgegen den** Bitten meiner Tochter, entgegen unsr**en** Erwartungen
20. sein**en** Leistungen **entsprechend**, mein**er** Meinung entsprechend, sein**em** Fleiß entsprechend
21. **gemäß den** Bestimmungen, gemäß d**em** Gesetz, d**em** Gesetz gemäß

65-

1. bis Montag 2. bis sechsten Mai/ bis zum sechsten Mai 3. bis April 4. bis Köln 5. bis dort 6. von dort bis hier 7. bis nächste Woche/bis zur nächsten Woche 8. bis ersten September/bis zum ersten September 9. durch das ganze Jahr(hindurch) 10. durch meinen Freund 11. den Weg entlang laufen 12. für mich 13. für sie 14. für dich bezahlen 15. für den Gast bezahlen 16. für einen Tag 17. für zwei Tage 18. gegen das Gebäude 19. gegen 3 Uhr 20. gegen meine Kinder 21. ohne Tasche 22. ohne mein Auto 23. ohne Getränk 24. um den Tisch sitzen 25. um 8 Uhr 26. pro Person 27. pro Familie 28. per Post 29. aus von der Schule kommen 30. aus dem Glas trinken 31. aus München 32. einer/jemand aus dem Volk 33. aus dem 17. Jahrhundert 34. aus Leder 35. aus Eifersucht 36. bei ihrer Tante wohnen 37. beim Schwimmen 38. uns gegenüber sitzen / gegenüber uns sitzen 39. per Flugzeug/mit dem Flugzeug 40. mit seiner Familie 41. nach den Experten 42. nach langer Reise 43. seit seinem Studium in Deutschland 44. seit meiner Kindheit 45. seit dem Tod seines /ihres Großvaters 46. von meinen Verwandten in Bonn kommen 47. von der Arbeit kommen 48. von ihnen 49. von der Stadt Köln 50. Ihr

Schreiben vom 25. 11. 2005 51. von Edirne bis Kars 52. zum Schwimmen gehen 53. zur Post / auf die Post gehen 54. ausser ihm/ihr 55. ausser diesen Häusern 56. seinen/ihren / deinen Fähigkeiten entsprechend 57. gemäss dem Gesetz/dem Gesetz gemäß 58. den Regeln/Bestimmungen/Vorschriften gemäß

66-

1. Ohne ih**ren** Mann kann sie nichts machen.
2. Sie fahren um d**ie** groß**e** Stadt herum.
3. Bis zu d**er** Universität dauert es halbe Stunde.
4. Seit d**em** dritt**en** November regnet es hier ständig.
5. Die Soldaten marschierten gegen d**en** erbarmungslos**en** Feind.
6. Das Konzert wird durch d**en** Rundfunk übertragen.
7. Ich ziehe ab nächst**em** Jahr in meine neue Wohnung um.
8. D**er** Verordnung gemäß dürfen hier keine Autos parken.
9. D**en** ganz**en** Bach entlang gehe ich spazieren.
10. Außer dies**er** Villa hat sie noch zwei Wohnungen in Bonn gekauft.
11. Interessierst du dich für modern**e** Musik?
12. Mein**er** neu**en** Wohnung gegenüber liegt ein Hotel.
12. Warum vergleichen Sie ihn immer mit mein**em** jüngst**en** Bruder?
13. Diese Kinder sind aus sein**er** zweit**en** Ehe.
14. Bis nächst**en** Sommer bleiben sie hier.
15. Nach d**er** lang**en** Wanderung sind wir in ein schönes Restaurant gegangen.

67-

1. Hinsichtlich d**er** Sehenswürdigkeiten hat die Türkei viele Vorteile.
2. Wegen d**er** groß**en** Schwierigkeiten konnte ich mein Studium nicht fortsetzen.
3. Anlässlich Ihr**es** Geburtstages haben wir ein Geschenk gekauft.
4. Während d**er** lang**en** Prüfung schweigen alle Schüler.
5. Dein Haus liegt diesseits d**es** Fluss**es** aber mein Haus jenseits d**es** Fluss**es**.
6. Der berühmte Schriftsteller ist gestern infolge d**er** schwer**en** Krankheit gestorben.
7. Aufgrund ihr**er** knapp**en** Finanzierung konnte sie nicht mehr studieren.
8. In Deutschland darf man außerhalb d**er** Sprechstunde nicht kommen.
9. Binnen ein**es** Jahr**es** muss er seine Doktorarbeit abgeben.
10. Mein Grundstück liegt innerhalb dies**er** klein**en** Stadt.
11. Oberhalb d**es** Dorf**es** gibt es einen Wald.
12. Sein Vater hat ihm statt ein**es** Auto**s** ein Fahrrad gekauft.
13. Dank mein**er** Geduld habe ich niemals aufgegeben.
14. Trotz mein**er** langjährig**en** Krankheit habe ich die Hoffnung nicht verloren.

68-

1. **am** Dienstag, **in** fünf Tagen, **am** Abend, **am** letzten Tag dieses Monats, **am** Wochenende, **im** Jahr 2005, **in** zehn Jahr**en** , **am** Jahresanfang, **in** d**er** Neuzeit, **im** Sommer, **am** vierten Tag, **in der** Zeit vom 1. bis 8., **in der** Mittagszeit, **in** dies**em** Augenblick, **in** d**er** Nacht, **in** d**er** Früh, **im** Moment, **in** 5 Minuten, **in** drei Stunden, **im** 15. Jh., **am** Wochenende, 2006, **in** ein**er** Woche, dies**e** Woche, **in** zwei Woch**en**, **in** dies**em** Jahr, dies**es** Jahr, **an** deinem Geburtstag, **am** 21.3.2000, **am** Anfang, **am** Wochenende.

69-

1.meine Tante im Dorf 2.die Menschen in der Stadt 3.das Geld in der Tasche 4.der Ball auf dem Teppich 5.das Bild an der Wand 6.der Schlüssel in meiner Tasche 7.das Wörterbuch

zwischen dem Buch und dem Heft 8.mein Onkel in Deutschland 9.die Lampe an der Decke 10.die Autos vor dem Garten 11.das Kind im Sessel 12.der Koch in der Küche 13.der Käfig hinter dem Fernsehen 14.die Kinder neben mir 15.die Schüler in der Schule 16.der Hut am Haken 17.der Bleistift zwischen den Büchern 18.die Türken in Deutschland 19.die deutschen Touristen in der Türkei

70-

in die/**in der** Türkei, **in** die/**in der** Schweiz, **in** den/**im** Nordteil von Kanada, **auf** die/**auf der** Insel Helgoland, **nach/auf**, **in** Helgoland, **in** die/**in den** Vereinigten Staaten, **an** de**n/am** Rhein, **auf** de**n/auf** de**m** Feldberg, **in** de**n/im** Libanon, **nach/in** Österreich, **an** die/**an der** Elbe, **nach/in** Bayern, **an** de**n/am** Bodensee, **an** de**n/am** Amazonas, **auf** die/**auf der** Zugspitze, **an** die/**an der** Landesgrenze, **auf** de**n/auf dem** Mont Blanc, **in** die Niederlande/**in den** Niederlande**n**, **in** das/**im** Hessenland, **nach/in** Hessen, **an** de**n/am** Mississippi, **in** meine/**in** mein**er** Heimatstadt, **an** die/**an der** Mittelmeerküste, **in** de**n/ im** Bayerische**n** Wald, **an** die/ **an** der Donau, **in** die/**in der** Antarktis, **in** die/**in den** Alpen, **nach/in** Izmir, **in** die/**in der** Stadt Izmir, **in** das/ **im** Ausland, **in** ein fernes/**in** ein**em** fern**en** Land, **zu** meine**n/bei** meine**n** Eltern, **nach/in** London, **in** de**n/im** Urwald, **an** de**n/am** Äquator, **zu** mein**em/bei** mein**em** Freund, **zur/auf der** Automobilausstellung, **zur/auf der** Chirurgen-Tagung, **zum**, **in** de**n/im** Zug, **zum/auf** de**m/am** Bahnhof, **zum/am** Fahrkartenschalter, **auf** de**n/auf** de**m** Balkon, **zum/beim**, **auf** de**m** Postamt, **zur/ auf der** Buchmesse, **zum/auf** de**m** Marienplatz, **auf** die/**auf der** Straße, **ins/im** Restaurant, **auf** de**n/auf** dem Dachboden, **auf** die/**auf der** Terrasse, **zum**, **ins/im**, **beim** Reisebüro, **in** die, **zur/in**, **an der** Universität, **in** die, **zur/in der** Schule, **zur**, **auf** die/**auf**, **bei der** Post, **zur**, **auf** die/**auf**, **bei der** Bank, **zum/beim**, **auf dem** Finanzamt, **auf** de**n/auf dem** Turm, **zum**, **auf** de**n/auf** de**m** Friedhof, **in** die, **zur/in der** Kirche, **in** die, **zur/in der** Moschee, **in** de**n/im** Supermarkt, **zum/am** Zeitungskiosk, **zu/bei** Tante Eva, **zu/bei** Onkel Hans, **ins/im** Kino, **ins/im** Theater, **ins/im** Land(*ülke*), **auf** das/**auf dem** Land(*arazi, tarla, kırsal yer*), **auf** das/**auf dem** Feld, **in** de**n/im** Wald, **auf** die/**auf der** Wiese, **an** die/**an der** Quelle, **an** de**n/ am** Fluss, **ans/ am** Meer, **an** die/ **an der** See, **an** de**n/ am** See, **aufs/auf dem** Feld, **ans/ am** Fenster, **in** dein/**in** dein**em** Zimmer, **in** die/**in der** Küche, **zu** meine**r/bei** mein**er** Schwester, **zu** meine**m/bei** mein**em** Bruder, **in** die/**in der** Garage, **in** de**n/im** Keller, **zum/beim** Arzt, **zu/bei** Herrn Doktor Braun, **zu/bei** Fräulein Müller, **zu/ bei** Mehmet, **zu/ bei** Julia, **in** den, **zum/im** Unterricht, **in** die, **zur/in der**, **bei der** Vorlesung, **zum/beim** Friseur, **in** die, **zur/bei der** Bäckerei, **ins/im** Café, **zum/beim** Militär, **zur/bei**, **auf der** Polizei, **zur**, **an** die/**an der** Haltestelle, **zum/am** Briefkasten, **in** die/**in der** U-Bahn, **aufs/auf dem** Dach, **in** die/**in der** Straßenbahn, **ins/im** Gebirge, **in** die/**in der** Wüste, **in** de**n/im** Tunnel, **in** die/ **in der** Oper, **zum/am** Südpol, **ins**, **zum/im** Krankenhaus, **in** die/**in den** Berge**n**, **zum/beim** Schwimmbad, **zum/beim** Wandern, **zum/beim** Einkaufen, **auf** ein**en**, **zu** ein**em /auf dem**, **im**, **am** Hof, **in** eine/**in** ein**er** Pension, **zum**, **ins/im** Stadion, **zur**, **in** die **/bei der** Reinigung, **in** die, **zur/ in**, **bei der** Arbeit, **zur/bei der** Untersuchung, **zur**, **in** die **/bei der** Reparatur, **zu/bei** meine**n** Freunde**n** in Köln, **ins**, **zum/im** Goethe-Institut, **in** die/**in den** Ferien, **zum/im** Konzert, **nach**, **ins/zu**, **im** Haus, **in** die, **zur/in**, **bei** der Firma BMW, **auf** eine/**auf**, **bei** ein**er** Reise, **auf** eine/**auf**, **bei** ein**er** Wanderung, **in** die/**in der** Ludwigstraße, **ins, zum, aufs/im**, **am** Gymnasium, **an**, **auf** den/**am**, **auf** de**m**, **um den** Tisch, **zur/an der** Kasse, **in** den/**im** Garten, **auf**, **in** de**n/ auf** dem, **im** Park, **aufs**, **zum/im** , **beim** Rathaus, **nach dem**, **in den/im** Westen, **auf den**, **(zum)/auf dem** Markt

71-

1. Wo hängen die Bilder?
   Neben dem Sessel! Sie wissen doch, ich hänge die Bilder **neben den** Sessel.
2. Wo liegt/ist die Aktentasche?
   Hinter dem Schreibtisch! Sie wissen doch, ich lege die Aktentasche **hinter den** Schreibtisch.

3. Wo liegen die Handtücher?
   Neben dem Waschbecken! Sie wissen doch, ich hänge die Handtücher **neben das** Waschbecken.
4. Wo liegt der Kuchen?
   In dem Kühlschrank! Sie wissen doch, ich lege den Kuchen **in den** Kühlschrank.
5. Wo hängt das Bild?
   Über der Couch! Sie wissen doch, ich hänge das Bild **über die** Couch.
6. Wo steht das Fahrrad?
   Vor der Tür! Sie wissen doch, ich stelle das Fahrrad **vor die** Tür.
7. Wo liegt der Schlüssel?
   In der Schublade! Sie wissen doch, ich lege den Schlüssel **in die** Schublade.
8. Wo liegt der Ball?
   Zwischen dem Sessel und **der** Couch! Sie wissen doch, ich lege den Ball **zwischen den** Sessel und **die** Couch.
9. Wo steht die Stehlampe?
   An dem Fenster! Sie wissen doch, ich stelle die Stehlampe **an das** Fenster.
10. Wo liegt der Videorecorder?
    Unter dem Fernseher! Sie wissen doch, ich lege den Videorecorder **unter den** Fernseher.
11. Wo hängt der Mantel?
    An der Garderobe! Sie wissen doch, ich hänge den Mantel **an die** Garderobe.

12. Wo liegt der Geldschein?
    Zwischen den Zeitungen! Sie wissen doch, ich lege den Geldschein **zwischen die** Zeitungen.
13. Wo sitzt das Kind?
    Auf dem Stuhl! Sie wissen doch, ich setze das Kind **auf den** Stuhl.
14. Wo steht der Besen?
    In der Ecke! Sie wissen doch, ich stelle den Besen **in die** Ecke.

72-

1. Das Bild hängt an der Wand.
   Das Bild hat an der Wand gehangen.
2. Ich setze mich im Zug in ein Abteil.
   Ich habe mich im Zug in ein Abteil gesetzt.
3. Die Servietten liegen auf dem Tisch.
   Die Servietten haben auf dem Tisch gelegen.
4. Ich hänge den Mantel an den Haken.
   Ich habe den Mantel an den Haken gehängt.
5. Der Schlüssel steckt in der Tasche.
   Der Schlüssel hat in der Tasche gesteckt.
6. Sie steckt die Wäsche in die Waschmaschine.
   Sie hat die Wäsche in die Waschmaschine gesteckt.
7. Das Handtuch hängt im Badezimmer.
   Das Handtuch hat im Badezimmer gehangen.
8. Die Gläser stehen im Wohnzimmerschrank.
   Die Gläser haben im Wohnzimmerschrank gestanden.
9. Der Hut hängt am Haken.
   Der Hut hat am Haken gehangen.

10. Sie legt die Tischtücher in den Schrank.
    Sie hat die Tischtücker in den Schrank gelegt.
11. Sie hängt die Wäsche auf die Wäscheleine.
    Sie hat die Wäsche auf die Wäscheleine gehängt.
12. Er setzt das Kind auf den Stuhl.
    Er hat das Kind auf den Stuhl gesetzt.
13. Die Bilder liegen seit einem Monat in deinem Zimmer.
    Die Bilder haben seit einem Monat in deinem Zimmer gelegen.
14. Sie stellen die Tassen und die Teller in den Küchenschrank.
    Sie haben die Tassen und die Teller in den Küchenschrank gestellt.
15. Er sitzt seit einer Stunde im Garten.
    Er hat seit einer Stunden im Garten gesessen.

73-

1. Der Gast bittet den Gastgeber um eine Tasse Tee.
   Der Gast hat den Gastgeber um eine Tasse Tee gebeten.
2. Ich werfe den Ball und die Katze fängt den Ball.
   Ich habe den Ball geworfen und die Katze hat den Ball gefangen.
3. Die Firma liefert den Kunden die Ware ins Haus.
   Die Firma hat den Kunden die Ware ins Haus geliefert.
4. Der Nichtraucher lehnt die Zigarette ab.
   Der Nichtraucher hat die Zigarette abgelehnt.
5. Der Arzt operiert den Verletzten.
   Der Arzt hat den Verletzten operiert.
6. Ich besuche meinen Großvater in Izmir.
   Ich habe meinen Großvater in Izmir besucht.
7. Dieser Herr beleidigt ständig seine Tochter und seinen Sohn.
   Dieser Herr hat ständig seine Tochter und seinen Sohn beleidigt.
8. Paul leiht seinem Nachbarn das Motorrad gern.
   Paul hat seinem Nachbarn das Motorrad gern geliehen.
9. Das Essen schmeckt allen Gästen ganz gut.
   Das Essen hat allen Gästen ganz gut geschmeckt.
10. Sie teilt den Verwandten in Berlin ihre Ankunft mit.
    Sie hat den Verwandten in Berlin ihre Ankunft mitgeteilt.
11. Diese schöne Stadt gefällt allen Leuten.
    Diese schöne Stadt hat allen Leuten gefallen.
12. Die Schneiderin ändert das Kleid von meiner Mutter.
    Die Schneiderin hat das Kleid von meiner Mutter geändert
13. Die Zigarette schadet unsrer Gesundheit.
    Die Zigarette hat unsrer Gesundheit geschadet.
14. Dieses Mädchen bringt mir ein Glas Wasser.
    Dieses Mädchen hat mir ein Glas Wasser gebracht.
15. Sein Vater verspricht ihm das Geld für die Weltreise.
    Sein Vater hat ihm das Geld für die Weltreise versprochen.
16. All diese Häuser gehören diesem alten Herrn.
    All diese Häuser haben diesem alten Herrn gehört.
17. Ich gratuliere meiner Schwester zum Geburtstag.
    Ich habe meiner Schwester zum Geburtstag gratuliert.
18. Der Schulleiter übernimmt die Verantwortung.
    Der Schulleiter hat die Verantwortung übernommen.

19. Wir schicken unsrer Tante das Geburtstagsgeschenk.
    Wir haben unsrer Tante das Geburtstagsgeschenk geschickt.
20. Die Anwesenden stimmen meiner Meinung zu.
    Die Anwesenden haben meiner Meinung zugestimmt.
21. Die Zuhörer hören dem Professor aufmerksam zu.
    Die Zuhörer haben dem Professor aufmerksam zugehört.
22. Das neue Musikstück missfällt den Besuchern.
    Das neue Musikstück hat den Besuchern missfallen.
23. Die Hausfrau vertraut der Putzfrau die Pflege der Blumen an.
    Die Hausfrau hat der Putzfrau die Pflege der Blumen anvertraut.
24. Er verschweigt allen Menschen seine Schulden.
    Er hat allen Menschen seine Schulden verschwiegen.
25. Der Kuchen misslingt meiner Freundin.
    Der Kuchen ist meiner Freundin misslungen.
26. Das Experiment gelingt den Wissenschaftlern.
    Das Experiment ist den Wissenschaftlern gelungen.
27. Der Schüler beantwortet die schwierige Frage.
    Der Schüler hat die schwierige Frage beantwortet.
28. Der Touristenführer empfiehlt den Touristen dieses Restaurant.
    Der Touristenführer hat den Touristen dieses Restaurant empfohlen.
29. Der Friseur schneidet meine Haare.
    Der Friseur hat meine Haare geschnitten.
30. Die Katze nähert sich heimlich dem Vogelnest.
    Die Katze hat sich heimlich dem Vogelnest genähert.
31. Ihr verlasst Deutschland am 1. Oktober.
    Ihr habt Deutschland am 1. Oktober verlassen.
32. Ich gestatte meinem Sohn das Rauchen nicht.
    Ich habe meinem Sohn das Rauchen nicht gestattet.
33. Die neugierigen Menschen sehen dem schweren Unfall zu.
    Die neugierigen Menschen haben dem schweren Unfall zugesehen.
34. Diese Firma baut in diesem Jahr viele Einfamilienhäuser.
    Diese Firma hat in diesem Jahr viele Einfamilienhäuser gebaut.
35. Sie bekommen endlich das Paket.
    Sie haben endlich das Paket bekommen.
36. Ich treffe meine Freunde vor dem Kinoeingang.
    Ich habe meine Freunde vor dem Kinoeingang getroffen.
37. Der Richter glaubt dem Zeugen nicht.
    Der Richter hat dem Zeugen nicht geglaubt.
38. Der Reisende erreicht das Flugzeug rechtzeitig.
    Der Reisende hat das Flugzeug rechtzeitig erreicht.

74-

1. Sie lachten **über** d**en** schön**en** Witz.
2. Wir wollen **auf** unsr**e** Rechte nicht verzichten.
3. Er war **an** ein**er** sehr schwer**en** Krankheit gestorben.
4. Ich schrieb **über** mein**e** letzt**e** unvergesslich**e** Auslandsreise.
5. Wir glauben **an** d**er** Ehrlichkeit dieser Menschen.
6. Einige Sportler haben **an** d**em** gestrig**en** Wettkampf nicht teilgenommen.
7. Der Fremde hat ein**en** alt**en** Herr**n** **nach** d**em** Bahnhof gefragt.

8. Sie warteten lange Zeit **auf** d**en** Zug.
9. Frau Schröder unterhält sich **mit** ihr**er** alt**en** Freundin **über** ihr**e** Kindheit.
10. Er beschäftigt sich zur Zeit **mit** ein**em** interessant**en** Roman.
11. Der Ausländer konnte sich **an** d**as** Klima in Deutschland nicht gewöhnen.
12. Meine ältere Tochter achtet **auf** ihr**en** klein**en** Bruder.
13. Sie hielt diesen Mann **für** ein**en** Betrüger.
14. Die Schüler reagieren sofort **auf** **die** Frage des Lehrers.
15. Wann beginnst du **mit** d**em** Unterricht?
16. Die Dame zweifelte **an** d**en** ehrlich**en** Absichten ihres Mannes.
17. Der junge Mann dachte immer **an** sein**en** Vater und sein**e** Mutter.
18. Die Türkei verfügt **über** viel**e** antik**e** Sehenswürdigkeiten.
19. Der Hund hat sein**en** Herr**n** **an** d**er** Stimme erkannt.
20. Deine Ansichten beruhen **auf** ein**em** Irrtum.
21. Wir interessieren uns **für** dies**e** interessant**e** Sprache.
22. Ich bewerbe mich **um** ein**en** Arbeitsplatz.

75-

1. **Womit** hat diese Frage nicht zu tun? Ja, sie hat **damit** nicht zu tun.
2. **Worüber** wissen Sie alles? Ja, ich weiß alles **darüber**.
3. **Von wem** verabschieden wir uns? Ja, wir verabschieden uns **von ihnen**.
4. **Wonach** sucht dieser Herr seit einer Stunde? Ja, er sucht **danach** seit einer Stunde.
5. **Gegen wen** protestieren die Arbeiter? Ja, sie protestieren **gegen ihn**.
6. **Bei wem** bedanke ich mich für die finanzielle Unterstützung?
   Ja, ich bedanke mich **bei ihm** für die finanzielle Unterstützung.
   Wofür bedanke ich mich bei meinem Bruder?
   Ja, ich bedanke mich bei meinem Bruder **dafür**.
   Ja, ich bedanke mich **bei ihm dafür**.
7. **Worin** will sich der Wissenschaftler sehr vertiefen? Ja, er will sich **darin** sehr vertiefen.
8. **Mit wem** sind wir sehr gut befreundet? Ja, wir sind **mit ihm** sehr gut befreundet.
9. **Wovor** haben Sie mich gewarnt? Ja, ich habe Sie **davor** gewarnt.
10. **Wonach** haben sich die Reisenden bei ihm erkundigt?
    Ja, sie haben sich bei ihm **danach** erkundigt
    Bei wem haben sich die Reisenden erkundigt?
    Ja, sie haben sich **bei ihm** erkundigt.
11. **Worum** geht es in diesem Buch? Ja, es geht **darum** in diesem Buch.
12. **Worauf** hat mich der Direktor aufmerksam gemacht?
    Ja, er hat dich/Sie **darauf** aufmerksam gemacht.
13. **Worüber** haben sie diskutiert? Ja, sie haben **darüber** diskutiert.

76-

1. Manche Frauen sind sehr eifersüchtig **auf** ihr**e** Männer.
2. Mein Kollege ist **zu** jed**er** Tat fähig.
3. Die Türkei ist sehr reich **an** Sehenswürdigkeiten.
4. Alkohol ist **für** **die** Gesundheit schädlich.
5. Die unheilbare Krankheit ist dies**em** Kranken angeboren.
6. Ich bin stolz **auf** mein**en** erfolgreich**en** Sohn.
7. In diesem Land ist man d**en** Touristen sehr behilflich.
8. Viele Schüler sind **mit** d**en** Ergebnissen der Prüfung nicht zufrieden.
9. Die Kinder sind natürlich **von** ihr**en** Familien abhängig.

10. Er ist **bei** sein**em/** sein**en** Kollegen sehr beliebt.
11. Dieses Merkmal ist **für** dies**en** Autor sehr charakteristisch.
12. Diese Schauspielerin war **bei** viel**en** Menschen längst bekannt.
13. Die alte Dame war **zu** all**en** Leuten freundlich.
14. Der Hund ist sein**em** Herrn sehr treu.
15. Dieser Arzt ist **mit** ein**er** sehr bekannt**en** Sängerin verlobt.
16. Meine kranke Tochter tut mein**er** Familie sehr leid.
17. Der Lehrer war einig**en** Schülern böse.
18. Er sieht sein**em** Vater sehr ähnlich.
19. Das Rauchen ist d**en** klein**en** Kindern sehr schädlich.
20. Sie sind **an den** wissenschaftlich**en** Veröffentlichungen sehr interessiert.
21. Das Baby ist ein**en** Monat alt.

77-

1. der Zustand von jetzt / der **jetzige** Zustand
2. die Schlagzeilen von oben / die **obigen** Schlagzeilen
3. die Experimente bisher / die **bisherigen** Experimente
4. die Generation von heute / die **heutige** Generation
5. die Jugend von dort / die **dortige** Jugend
6. die Universitäten von hier / die **hiesigen** Universitäten

78-

1. Atatürk hat **ihn** der Armee befohlen.
2. Die finanzielle Lage gestattet **sie** meinen Kollegen nicht.
3. Warum hast du **es** deinem Freund geliehen?
4. Mein Vater verzeiht **ihn ihr.**
5. Werden Sie **ihn** sich kaufen?
6. Warum hat **es ihnen** der Fremdenführer empfohlen?
7. Wann hat **er ihn** der Sekretärin diktiert?
8. Gestern hat **er ihn** sich rasiert.
9. Vorgestern hat **er es ihm** zugeschickt.
10. Wann wirst du **sie** dir kämmen?
11. Die alte Frau hat **ihn ihnen** weggenommen.
12. Früher opferten **sie sie ihnen.**
13. Zum Schluss habe ich **sie ihr** offenbart.
14. Heute werde ich **sie** mir putzen.
15. **Sie** liefert **sie** den Kunden kostenlos ins Haus.
16. Der Arzt hat **es ihr** verschrieben.
17. Heute gab **er ihn** dem Kunden zurück.

79-

1. Ich kam ..... . (bca)
   a. ins Büro
   b. gegen 8 Uhr
   c. aufgeregt
2. Der elegante Herr überreicht .... . (cbaed)
   a. lächelnd
   b. der Dame des Hauses
   c. am 40. Geburtstag
   d. an der Haustür
   e. einen Blumenstrauß

3. Die Hausfrau bot .... an. (dacb)
   a. zum zweiten Mal
   b. Kaffee
   c. mit freundlichen Worten
   d. den Gästen

-4. Der junge Mann hat .... gegeben. (cabed)
   a. seiner Frau
   b. zum Abschied
   c. jeden Tag
   d. an der Wohnungstür
   e. einen Kuss

5. Er brachte .... (becda)
   a. ins Hotel
   b. mir
   c. mit einer Entschuldigung
   d. den geliehenen Regenschirm
   e. erst gegen Abend

6. Ein Motorradfahrer hat .... gerissen. (cbda)
   a. aus der Hand
   b. einer 75. jährigen Frau
   c. gestern gegen 18 Uhr
   d. die Einkaufstasche

7. Er hat .... vorgestellt. (cdba)
   a. genau so
   b. immer
   c. es
   d. sich

8. Dieser Herr hat .... vorgestellt. (dabc)
   a. ihr
   b. selbstverständlich
   c. auf der Party
   d. sich

10. Sie hat .... vergessen (dbac)
   a. ihre Hefte
   b. bedauerlicherweise
   c. im Klassenraum
   d. vor drei Tagen

11. Diese Frau zieht .... weg. (bcad)
   a. voller Wut
   b. um 9 Uhr
   c. dem schlafenden Sohn
   d. die Bettdecke

12. Sie haben .... zurückgegeben. (badc)
   a. der Lehrerin
   b. nach der Prüfung
   c. das falsche Buch
   d. mit Absicht

13. Mein Vater verließ .... (adbc)
   a. gestern abend
   b. wütend
   c. die Wohnung
   d. wegen der schlechten Benehmung meiner Mutter

80-

1. Heute bleibt sie zu Hause, **denn** sie hat noch viel zu tun.
2. Der Kranke nimmt keinen Alkohol, **denn** Alkohol schadet seiner Gesundheit.
3. Wir haben uns ein Auto gekauft, **aber** das Auto ist gleich gestohlen worden.
4. Du musst neue Reifen kaufen **oder** wir können nicht in Urlaub fahren.
5. Ich fahre nach Amerika **und** Paul fährt in die Tschechoslowakei.
6. Sie lernen nicht Französisch, **sondern** (sie lernen) Deutsch.
7. Einige Studenten gehen nicht zur Vorlesung, **sondern** (sie gehen) in die Bibliothek.
8. Ich wollte meinen Kollegen in Ankara besuchen, **aber** (ich) hatte keine Zeit.
9. Mein Videorecorder zeichnet **nicht nur** jedes Fernsehprogramm auf, **sondern** er stellt sich **auch** in meiner Abwesendheit automatisch an- und ab.
10. Das Eis auf dem See war noch nicht fest, **allerdings** liefen junge Leute darauf Schlittschuh.
11. Rauchen ist in diesem Gebäude verboten, **dennoch** rauchen manche weiter.
12. Wir waren gerade beim Essen, **da** klingelte plötzlich das Telefon.
13. Der Patient soll die Medizin regelmäßig nehmen, **dann** wird er in kurzer Zeit wieder gesund.
14. Ich bin immer unterwegs. **Bald** fliege ich nach Amerika, **bald** fahre ich nach Europa.
15. **Entweder** erhält er eine Stelle als Ingenieur in Köln **oder** er nimmt eine Stelle als Lehrkraft in Bonn an.
16. Der Zug fuhr mit Verspätung ab, **trotzdem** kamen wir aber pünktlich zu Hause an.
17. Der Kranke muss operiert werden, **sonst** wird er in einem Monat sterben.
18. Sie will **einerseits** in die Stadt umziehen, **andererseits** will sie aber im Dorf leben.
19. Sie hat **sowohl** Hunger **als auch** Durst.
20. Wir gingen durch den Wald, **da** schrie jemand "Hände hoch!"
21. Meine Familie tut **zwar** alles für mich, **aber** sie kann **doch** mein Studium nicht finanzieren.
22. Das Wetter ist **zwar** kalt, **aber** wir gehen **doch** spazieren.
23. Der Kranke hat hohes Fieber, **darum** bleibt er im Bett liegen.
24. Er geht **weder** zur Arbeit, **noch** hilft er im Hause.
25. Zuerst gab es eine Wirtschaftskrise, **daraufhin** kam die Geldentwertung.
26. **Einerseits** hat dieses Land sehr gute Möglichkeiten zur Förderung des Tourismus, **andererseits** fehlt das Geld dazu.
27. In diesem Jahr sind die Exportaufträge zurückgegangen, **infolgedessen** mussten die Firmen eine Reihe von Arbeitern entlassen.
28. Die Kranke hat hohes Fieber, **trotzdem** geht sie in den Dienst.
29. Trinkst du ein Glas Bier **oder** möchtest du eine Tasse Tee?
30. **Einerseits** will ich Deutsch lernen, **andererseits** habe ich aber keine Zeit.
31. Man soll fleißig lernen, **so** wird man Erfolg im Leben haben.
32. Sie muss **entweder** ihre Medizin regelmäßig nehmen **oder** (sie muss) sich operieren lassen.
33. Sie haben sich **nicht nur** stark erkältet, **sondern** Sie haben **auch** hohes Fieber.
34. Meine Freundin ist unberechenbar. **Mal** ist sie freundlich, **mal** hat sie schlechte Laune.

81-

1. **Als** ich in München ankam, wartete mein Vater schon auf dem Bahnhof.
2. Es wurde ihr jedes Mal beinahe schlecht, **wenn** sie an ihre Seereise dachte.
3. Ich war ein kleines Mädchen, **als** meine Eltern starben.
4. **Als** sie nach Hause kam, war ihr Vater schon von der Arbeit zurück.

5. Ich kann studieren, **wenn** mich meine Familie finanziell unterstützt.
6. **Wenn** dieser Student in den Semesterferien Zeit hatte, ging er immer Geld verdienen.
7. **Als** wir neulich in Frankfurt waren, besuchten wir die dortige Buchmesse.
8. **Wenn** der ruhige Herr ein paar Glas Bier getrunken hatte, wurde er immer sehr laut.
9. Alle Schüler schweigen, **wenn** der Lehrer zu sprechen anfängt/ anfängt zu sprechen.
10. Ich bin mit der Arbeit fertig, **bis** du zurückkommst.
11. **Nachdem** ihr eure Hausaufgaben gemacht habt, gehen wir zum Einkaufen.
12. **Während** ich auf einer Reise war, wurde mein Auto gestohlen.
13. **Bevor** du ins Ausland reist, musst du deinen Pass verlängern lassen.
14. **Indem** er mich begrüßte, fiel er ohnmächtig auf den Boden.
15. **Bevor** man eine Straße überquert, muss man vorher nach links, dann nach rechts schauen.
16. **Seit** sein Neffe die Uni verlassen hat, arbeitet er in einer großen Fabrik.
17. Ich bleibe heute zu Hause, **weil** ich einen wichtigen Anruf erwarte.
18. **Sobald** der Präsident kam, begann das Konzert.
19. Die Fahrgäste setzten sich in den Speisesaal, **bis** der Zug kam.
20. Wir arbeiten nicht im Garten, **während** es regnet.
21. **Sobald** er sein Examen gemacht hat, wird er seine Arbeit in der Fabrik beginnen.
22. **Nachdem** sie an der Stadtrundfahrt teilgenommen hatten, gingen sie in ihr Hotel.
23. **Solange** die Touristen in der Türkei waren, haben sie kein Wort Türkisch gesprochen.
24. Viele Menschen sind nach Berlin gefahren, **weil** dort die Filmfestspiele stattfinden.
25. **Im Falle**, **dass** ein Brief oder eine Postkarte größer als das Normalformat ist, kostet die Sendung mehr Porto.
26. **Seitdem** wir in Deutschland sind, haben wir nette Leute kennen gelernt.
27. Immer wieder kamen neue Erdbebenwellen, **so dass** die Menschen nicht in ihre Häuser zurückkehren konnten.
28. Wir sind froh, **weil** wir uns in unsrer Muttersprache unterhalten.
29. **Wenn** du bar zahlst, bekommst du 10% Skonto.
30. Parken Sie bitte **so**, **dass** die Ausfahrt frei bleibt.
31. Er konnte nicht zu meiner Geburtstagsparty kommen, **weil** er das Auto in die Werkstatt hat bringen müssen.
32. **Angenommen**, **dass** Sie die Auslandsreise nicht antreten können, so müssen Sie 60 Prozent der Fahrt- und Hotelkosten bezahlen.
33. Sie konnte nicht schlafen, **obwohl** sie ein Schlafmittel genommen hatte.
34. **Da** ich mich in diesem Bereich nicht gut auskannte, musste ich meine wissenschaftliche Studie aufgeben.
35. **Gesetzt den Fall**, das Telefon klingelt, so bin ich im Moment nicht zu sprechen.
36. Ich kaufe dir einen Anzug, **vorausgesetzt**, **dass** ich bald eine Anstellung erhalte.
37. Sie können sich nicht immatrikulieren, **es sei denn**, **dass** Sie die Feststellungs-prüfung bestehen müssen.
38. Wir können mit so einem alten Bus keine Reise machen, **zumal** er eine Panne hat.
39. Du wirst sicher zu spät kommen, **wenn** du **auch noch so** schnell läufst.
40. Die Erde bebte plötzlich **so** stark, **dass** die Menschen aus ihren Häusern rannten.
41. Man hat **solch** eine Hungersnot erlebt, **dass** viele Menschen gestorben sind.
42. Sagen Sie mir bitte Bescheid, **falls** jemand sich nach mir erkundigen sollte.
43. **Da** ein Universitätsstudium viel Geld kostet, muss man die Studenten finanziell unterstützen.
44. **Handelt** es sich um sehr wichtige Dokumente oder Mitteilungen, (so) schickst du den Brief am besten per Einschreiben.

45. Ihr werdet sie schaffen, **wie** schwierig die Prüfung **auch** (**immer**) sein mag.
46. Ich helfe euch, **soweit** ich Geld habe.
47. **Angenommen**, du wirst krank, so musst du von der Weltreise zurücktreten.
48. Ich kann meine Schulden bezahlen, **sofern** ich Geld verdiene.
49. Ich gehe nicht zu ihr, **es sei denn**, sie ruft mich an.
50. Das Schwimmbad wurde nicht gebaut, **obwohl** es die Bürger seit vielen Jahren gefordert hatten.

82-

1. Der Bauer erntete mehr, **als** man bisher geerntet hatte.
2. Die Fahrt verlief anders, **als** der Busfahrer geplant hatte.
3. Das Fest ist schöner, **als** du denkst.
4. Es blieb mir nichts anderes übrig, **als** in eine andere Wohnung umzuziehen.
5. Das Hotel war billiger, **als** wir geglaubt hatten.
6. Die Autobahnen in Deutschland sind **so** gute Straßen, **wie** man mir erzählt hatte.
7. Die Reise war nicht **so** lang, **wie** ich gedacht hatte.
8. Tülay lernt **so** viel, **wie** der Lehrer lehrt, aber Gülay lernt mehr, **als** der Lehrer lehrt.
9. Die Sitzung dauerte länger, **als** man angenommen hatte.
10. Im vorigen Jahr hatten sie eine höhere Heizölrechnung, **als** sie sie in den Wintern zuvor gehabt hatten.
11. Die Türkei war **so** gastfreundlich, **wie** ich mir vorgestellt hatte.

83-

1. Sie können die Maschine zum Stehen bringen, **indem** Sie diesen Hebel bedienen.
2. Du kannst dich nicht erkälten, **indem** du dich warm anziehst.
3. **Je** gründlicher man arbeitet, **desto** größer wird sein Erfolg sein.
4. **Je** schlechter die Wirtschaftslage eines Landes ist, **desto** höher ist die Inflation.
5. **Je** schneller der Ausländer spricht, **desto** weniger kann man ihn verstehen.
6. Ich habe Ihnen erzählt, **wie** ich meinen Kollegen gerettet habe.
7. Sie haben alle gehört, **wie** das Hotel gut eingerichtet ist.
8. **Je nachdem** es mir gefällt oder nicht, werde ich meine Auslandsreise ausdehnen.
9. Ich werde dich bald besuchen, **je nachdem** ich genug Zeit habe.
10. **Anstatt** zur Arbeit **zu** gehen, sitzt er zu Hause.
11. Sie benimmt sich so, **als ob** sie Angst hätte.
12. Er spricht so gut Deutsch, **als ob** er ein Deutscher wäre.
13. Sie macht so, **als ob** sie mich verstanden hätte.
14. Er kehrte in sein Heimatland zurück, **anstatt**, **dass** man ihn auswies.
15. Die Reisende zeigte an der Grenze ihren Pass, **ohne dass** der Beamte einen Blick hineinwarf.
16. Fräulein Julia feierte ihren Geburtstag, **ohne** irgendeinen Nachbarn **zu** stören.

84-

1. Ich schicke meine Frau in die Küche, **damit** sie für den Gast Kaffee holt.
2. **Um** das Fußballspiel **zu** sehen, schaltet sie den Fernsehapparat ein.
3. Peter hat seiner Familie geschrieben, **damit** sie ihm bis zum nächsten Monat Geld schickt.
4. Sie ist nach Deutschland gekommen, **um** Deutsch **zu** lernen.
5. Ich habe ihn vorige Woche Fräulein Angela vorgestellt, **damit** sie ihn kennen lernt.
6. Er hat mir das Geld gegeben, **damit** ich ihm die Fahrkarte besorgen kann.

7. Die Ausländer gehen auf das Einwohnermeldeamt, **um** sich dort an**zu**melden.
8. Ich zündete die Taschenlampe an, **damit** mein Freund mich sehen konnte.
9. Ich gehe zu Herrn Müller, **um** ihm zum Geburtstag **zu** gratulieren.
10. Die Arbeiter fordern mehr Lohn, **um** bei sinkender Kaufkraft wenigstens keinen Einkommensverlust **zu** haben.
11. **Damit** die Busfahrt nicht zu langweilig wird, habe ich mir etliche Bücher mit auf die Reise genommen.
12. Zieh dich warm an, **um** dich nicht **zu** erkälten.

85-

1. Er freut sich sehr darüber, ein Geschenk zum Geburtstag bekommen **zu** haben.
2. Ich habe keine Lust, etwas nach dem Essen **zu** trinken.
3. Es tut mir sehr leid, dich vor drei Tagen nicht besucht **zu** haben.
4. Wissen Sie schon, **dass** Ararat der höchste Berg der Türkei ist?
5. Es ist nicht immer möglich, alles richtig **zu** machen.
6. Ich hoffe, **dass** sich die Lage unsres Landes in kurzer Zeit verbessern wird.
7. Es ist für mich unmöglich, mir eine Weltreise **zu** leisten.
8. Wir können uns nicht daran gewöhnen, jeden Tag um sechs Uhr aufstehen **zu** müssen.
   Wir können uns nicht daran gewöhnen, jeden Tag um sechs Uhr auf**zu**stehen.
9. Es ist nicht wahr, **dass** die Firma Bankrott gemacht hat.
10. Es lohnt sich, Fremdsprachen **zu** lernen.
11. Der Polizist hat festgestellt, **dass** der Mann mit 150 Stundenkilometer gefahren ist.
12. Wir haben vor, in diesem Sommer in die Türkei **zu** reisen.
13. Wir haben die Hoffnung aufgegeben, **dass** sie bald wieder gesund wird.
14. Denken Sie bitte daran, sich im Laden eine Quittung über die Getränke geben **zu** lassen.
15. Die Dame hat mich gebeten, ihr **zu** helfen.
16. Er hat darauf gewartet, **dass** ihn die Menschen gleich retten.
17. Hat dein Kollege davon gesprochen, bald heiraten **zu** wollen?

86-

1. Der Reisende hat seinen Koffer versteckt, **ohne dass** der Zollbeamte ihn bemerkte.
2. Alle Leute sehen dem Unfall zu, **anstatt** den Verletzten **zu** helfen.
3. Entschuldigen Sie, **dass** ich mich verspätet habe.
4. Sie ist im Meer ertrunken, **ohne dass** jemand ihr geholfen hat.
5. Einige Menschen treten ins Zimmer, **ohne** an die Tür **zu** klopfen.
6. Es freut uns sehr, dich nach vielen Jahren wieder **zu** treffen.
7. Die Fahrgäste warten darauf, **dass** der Schnellzug abfährt.
8. Er glaubt, **dass** er die Übung ohne Fehler geschrieben hat.
9. Meine Tochter spart Geld, **um** eine Reise nach Griechenland machen **zu** können.
10. Es macht meinem Nachbarn Spaß, auf Reisen **zu** filmen.
11. Ich wünsche, **dass** ich dich und deine Familie bald wieder sehe.
12. Ich schicke meine Tochter in diesen Deutschkurs, **damit** sie Deutsch lernt.
13. Es ist längst bekannt, **dass** auf dem Mond kein Mensch lebt.
14. Der Gastgeber steht vor der Tür, **um** die Gäste **zu** begrüßen.
15. Der Arzt kann die Kranke nicht heilen, **ohne** sie gründlich **zu** behandeln.
16. Meine Schwester legt das Fleisch in den Kühlschrank, **damit** es nicht verdirbt.
17. Ich setzte mich vor das Fernsehgerät, **um** mir den Dokumentarfilm an**zu**sehen.
18. Sie gehen zur Universität, **um** sich dort ein**zu**schreiben.

19. Der Direktor lobt die Mitarbeiterin, **anstatt** sie **zu** tadeln.

87-

1. **Ja**, ich kann mich daran erinnern, wie arm wir damals waren.
   Nein, ich kann mich daran **nicht** erinnern, wie arm wir damals waren.
2. **Ja**, so ein Garten macht viel Arbeit.
   Nein, so ein Garten macht **nicht** viel Arbeit.
   Nein, so ein Garten macht **keine** Arbeit.
3. **Ja**, ich habe die Obstbäume selbst gepflanzt.
   Nein, ich habe die Obstbäume **nicht** selbst gepflanzt.
   Nein, ich habe **keine** Obstbäume selbst gepflanzt.
4. **Ja**, man konnte Fortschritte machen.
   Nein, man konnte **nicht** Fortschritte machen.
   Nein, man konnte **keine** Fortschritte machen.
5. **Ja**, der Pilot hat sich aus dem brennenden Flugzeug gerettet.
   Nein, der Pilot hat sich aus dem brennenden Flugzeug **nicht** gerettet
   Nein, der Pilot hat sich aus **keinem** brennenden Flugzeug gerettet.
6. **Ja**, ich habe die Wohnung in der Goethe-Straße gemietet.
   Nein, ich habe die Wohnung in der Goethe-Straße **nicht** gemietet.
   Nein, ich habe **keine** Wohnung in der Goethe-Straße gemietet.
7. **Ja**, der berühmte Autor war mit seinem Leben immer zufrieden.
   Nein, der berühmte Autor war mit seinem Leben **nicht** immer zufrieden.
8. **Ja**, dieser Architekt kann moderne Baupläne entwerfen.
   Nein, dieser Architekt kann moderne Baupläne **nicht** entwerfen.
   Nein, dieser Architekt kann **keine** modernen Baupläne entwerfen.

88-

1. **Doch**, er hat mit seiner Pistole auf einen Einbrecher geschossen.
2. **Doch**, er wird die Fehler der Schüler verbessern.
3. **Doch**, sie konnte die Stimme und Bewegungen der berühmten Sängerin nachahmen.
4. **Doch**, der Händler fordert einen hohen Preis.
5. **Doch**, wir haben uns beim Lehrer beschwert.
6. **Doch**, mir haben meine Verwandten und Bekannten in der Not beigestanden.
7. **Doch**, sie erzählt den Kindern ein Märchen.
8. **Doch**, ich bewundere/wir bewundern noch Atatürks Leistungen.

89-

1. Man wusste noch nicht, **ob** der Produktionsprozess durch Maschinen überwacht wird.
2. Ich weiß nicht, **ob** meine Freundin in Ankara studiert.
3. Ich weiß nicht Bescheid, **ob** das alte Gebäude abgerissen werden sollte.
4. Wir haben nicht gehört, **ob** die Schüler von der Lehrerin gelobt worden waren.
5. Ich habe davon nichts gehört, **ob** die Miete schon überwiesen worden ist.
6. Wir haben keine Ahnung, **ob** die Miete am ersten gezahlt werden musste.

90-

1. **Wer** fördert die Schüler?/**der Deutschlehrer**
2. **Wen** hat die Polizei gefangen?/**den Verbrecher**
3. **Wem** hören die Studenten aufmerksam zu?/**dem Professor**
4. **Wessen** Villa ist das?/die Villa **meines reichen Onkels**
5. **Was** steht auf dem Tisch?/**eine Vase**
6. **Was** haben Sie der Polizei gemeldet?/**den Unfall**

7. **Wo** studiert er?/ **in Deutschland**
8. **Wohin** fährt er heute?/**an die Schwarzmeerküste**
9. **Woher** kommst du?/ **aus dem Theater**
10. **Warum** hat dir der Arzt das Rauchen verboten?
    Der Arzt hat mir das Rauchen verboten, **weil es meiner Gesundheit schadet**.
11. **Um wie viel Uhr** beginnt der Unterricht?/**um 9 Uhr**
12. **Wie** heißen Sie?/**Klemens Schröder**
13. **Wie hoch** ist der Berg?/**4000 m hoch.**
14. **Wie viele** Schüler haben an der Prüfung teilgenommen?/**vierzig Schüler**
15. **Wie viel** Euro soll er bezahlen?/**200 Euro**
16. **Welcher** Herr ist sehr nett?/**der Herr mit der Brille**
17. **Welches** Buch ist sehr interessant?/**das dicke Buch**
18. **Was für einen** Anzug wünscht er sich ?/**einen schwarzen Anzug**
19. **Was für** Kleider sind das?/**moderne Kleider**
20. **Was für einem** Herrn haben Sie geholfen?/**einem sehr armen Herrn.**
21. **Mit wem** geht Ilayda ins Kino?/**mit ihrer Freundin**
22. **An wen** hat sie einen Brief geschrieben?/**an ihre Schwester**
23. **Womit** ist er beschäftigt?/**mit einem wissenschaftlichen Artikel**
24. **Worüber** haben sie sich unterhalten?/**über ihre Kindheit**
25. **Am wievielten Mai** fliegen Sie nach Australien?/ **am 1. Mai**
26. **Zum wievielten Mal** fahren Sie in die Türkei in Urlaub?/**zum dritten Mal**
27. **Wie oft** fährst du in der Woche in die Stadt?/**dreimal**
28. **Von welcher Seite** besteigt der Bergsteiger den Berg?/**von der Südseite**
29. **Hinter welchem Baum** ist der Hund? /**hinter dem dritten Baum**

91-

1. **Womit** befasst sich die Autorin?
2. **Wann** haben Sie eine Prüfung?
3. **In wievieltem/welchem Stockwerk** wohnt sie?
4. **Wann** beginnt der Unterricht? **Was** beginnt um 10 Uhr?
5. **Wo** haben sie früher gewohnt?
6. **Seit wann/wie lange** studierst du in Amerika?
7. **In welchem Stadtteil** wohnt er?
8. **Wohin** steckt sie das Geld?
9. **Wem** hören Sie/wir zu?
10. **An wen** denkt er immer?
11. **Was für eine Wohnung** suchst du/suchen Sie?
12. **In was für eine Wohnung/wohin** sind Sie/wir umgezogen?
13. **Wessen** Regenschirm ist das?
14. **Wie oft/wie viel Mal** beteiligte er sich im Jahr an der Versammlung?
15. **Von wem** hat sie einen Brief erhalten?
16. **Wie viel** kostet die Miete?
17. **Wie lange** werden Sie/wirst du in Deutschland bleiben?
18. **Mit wessen Auto** fährt er?
19. **Welcher Arm** tut ihm sehr weh?
20. **Wann** ist er mit der Doktorarbeit fertig?
21. **Wann** fährt sie zu ihren Eltern? **Zu wem** fährt sie nächstes Jahr?
22. **Wem** geht es ganz gut?
23. **Zum wievielten Mal** erklärt die Lehrerin den Satz?

92-

1. ..., warum sich die Gastarbeiterfamilien nach ihrer Heimat **gesehnt haben**?
   ..., warum sich die Gastarbeiterfamilien nach ihrer Heimat **sehnen werden**?
2. ..., dass sich die Stadt in diesem Jahr noch weiter ***hat*** **verschulden müssen**.
   ..., dass sich die Stadt in diesem Jahr noch weiter ***wird*** **verschulden müssen**.
3. ..., wann du dein Studium ***hast*** **beenden können**.
   ..., wann du dein Studium ***wirst*** **beenden können**.
4. ..., dass sich ihre Tante von dieser schweren Krankheit ganz gut ***hat*** **erholen können**.
   ..., dass sich ihre Tante von dieser schweren Krankheit ganz gut ***wird*** **erholen können**.
5. ..., wo sie den Schlüssel **verloren hat**.
6. ..., warum das Museum von Touristen nicht ***hat*** **besichtigt werden dürfen**.
   ..., warum das Museum von Touristen nicht ***wird*** **besichtigt werden dürfen**.
7. ..., dass für den Zug keine Zuschlagskarte **benötigt worden ist**.
   ..., dass für den Zug keine Zuschlagskarte **benötigt werden wird**.
8. ..., dass sie regelmäßig freie Eintrittskarten fürs Theater **bekommen haben**.
   ..., dass sie regelmäßig freie Eintrittskarten fürs Theater **bekommen werden**.
9. ..., wie viel Geld Sie ***haben*** **abheben wollen**?
   ..., wie viel Geld Sie ***werden*** **abheben wollen**?
10. ..., wann sein Ferienhaus in Marmaris an Touristen **vermietet worden ist**.
    ..., wann sein Ferienhaus in Marmaris an Touristen **vermietet werden wird**.
11. ..., dass sie die Sätze von der Tafel in ihre Hefte ***haben*** **abschreiben sollen**.
    ..., dass sie die Sätze von der Tafel in ihre Hefte ***werden*** **abschreiben sollen**.
12. ..., bis wann du mit der Dame in der Schweiz **korrespondiert hast**?
    ..., bis wann du mit der Dame in der Schweiz **korrespondieren wirst**?

93-

1. Er ärgert sich, die Briefmarken von den Umschlägen nicht vorsichtig **loszulösen**.
2. Der Gefangene gibt zu, aus dem Gefängnis **entflohen zu sein**.
3. Tina ist froh, in eine neue Wohnung **umgezogen zu sein**.
4. Die alte Dame hat Angst, von jemandem **betrogen zu werden**.
5. Sie ist sehr froh, rechtzeitig **gerettet worden zu sein**.
6. Ich habe mich gefreut, von ihr letzte Woche ein Paket **erhalten zu haben.**

94-

1. Dieser Herr, **dem** dieses Haus gehört, ist ein weltberühmter Schriftsteller.
2. Die Bilder, **die** an der Wand hängen, zeigen schöne Landschaften.
3. Mein Freund, **der** in einer Fabrik arbeitet, hat mir ein Paket geschickt.
4. Ich habe den Touristen, **die** mit dem Hotel sehr zufrieden waren, dieses Hotel empfohlen.
5. Dieser Roman, **der** in meiner Tasche ist, ist sehr interessant.
6. Der Bettler, **den** die Fußgänger bemerkt haben, trug eine Brille.
7. Die Stadt Istanbul, **die** Sie bestimmt noch nicht gesehen haben, hat viele Einwohner.
8. Die Dame, **die** eben hier war, ist meine Nachbarin.
9. Die Schüler, **von denen** ich gesprochen habe, sind sehr fleißig.
10. Meine Schwester, **bei der** ich wohne, fliegt heute nach England in Urlaub.
11. Kennen Sie die Kinder, **denen** Sie eine Tafel Schokolade mitgebracht haben?
12. Dieser Bus, **in dem** ich sitze, fährt zum Bahnhof.
13. Pelin hat mir das Päckchen, **um das/worum** ich sie gebeten habe, gebracht.

14. Wer ist der Herr, **auf den** Sie seit einer Stunde gewartet haben?
15. Sie hat ihren Freund, **von dem** Sie lange nicht mehr gehört hat, besuchen wollen.
16. Mein Haus hat ein großes Fenster, **durch das/wodurch** ich immer auf die Straße sehe.
17. Sie, **mit denen** wir uns über die Lage unseres Landes unterhalten haben, studieren an der Universität Ankara.
18. Wo ist der Hut meines Onkels, **ohne den** er nicht fortgeht.
19. Er nennt uns eine Zeitung, **in der** ich eine Anzeige geben kann.
20. Die Eltern meines Freundes, **mit denen** ich längst befreundet bin, fahren an die Mittelmeerküste.
21. Ich mag keine Schuhe, **deren Absätze** zu hoch sind.
22. Der Dichter, **dessen Romane** immer große Erfolge sind, lebt in der Türkei.
23. Er trägt keine Anzüge, **deren Farben** ihm nicht gefallen.
24. Ich kaufe kein Auto, **dessen Modell** sehr alt ist.
25. Man will das alte Gebäude abreißen, **dessen Räume** dunkel und schlecht zu heizen sind.
26. Warum ruft mich Julia, **deren Bücher** ich für eine Woche geliehen habe, nicht an?
27. Man konnte den Bus, **mit dessen Motor** die Fahrgäste nicht zufrieden waren, nicht reparieren.
28. Die Leute standen vor der verschlossenen Tür der Post, **über deren Öffnungszeiten** Sie sich sehr ärgerten.
29. Der Lehrer antwortet dem Schüler, **dessen Mutter** er kennt.
30. Der Schuldirektor geht in den Saal, **dessen Tür** sofort geschlossen wird.
31. Wie alt wird deine Tochter, **deren Geburtstag** wir heute feiern?
32. Die Bürger, **deren Proteste** endlich zum Erfolg geführt haben, jubelten.
33. Sie waren in Wien, **von dessen Schönheit** wir sehr begeistert waren.
34. Der Professor unterhält sich mit den Studenten, **mit deren Arbeiten** er sehr zufrieden war.
35. Können Sie uns die Liste der Hotels geben, **deren Preise** sehr günstig sind?
36. Mein Auto, **dessen Türen** nicht verschlossen waren, ist in der Schiller-Straße gestohlen worden.
37. Diese Familie lebt seit vierzig Jahren in Deutschland, **wo** es viele türkische Gastarbeiter gibt.
38. Wir fliegen morgen nach Afrika, **wo** wir den armen Kindern helfen wollen.
39. Der Hauptbahnhof, **wohin** viele Menschen gehen, ist sehr modern.
40. Deutschland, **wohin** wir heute reisen, liegt in Europa.
41. Die Schweiz, **von der/woher** der Kaufmann jetzt kommt, ist ein entwickeltes Land.
42. In dieser Stadt, **in die/wohin** viele Menschen täglich fahren, habe ich wenige Freunde.
43. Der Busfahrer zeigte den Fahrgästen den Bahnhof, **bei dessen Zeigen** er alles erklärte.
44. Wir sind an die Schwarzmeerküste gefahren **von der/wovon** wir sehr begeistert waren.
45. Die Damen, **denen** wir vorgestellt worden sind, waren sehr nett und freundlich.
46. Die Wohnung, **in der/wo** wir jahrelang gewohnt haben, hat meiner Mutter gut gefallen.
47. Meine Schwester, **nach deren neuester Adresse** ich fragen möchte, wohnte früher in Stuttgart.
48. Wir sahen die Hauptstadt, a**n deren Rand** es einen Wald und ein Dorf gab.
49. Sie fahren dieses Jahr in die Alpen, **über deren höchste Gipfel** sie vor einem Jahr geflogen sind.

50. Gestern hat mich mein Schulfreund besucht, **worüber** ich mich sehr gefreut habe.
51. Mit Flüssen wird viel Öl ins Meer transportiert, **worauf** die Umweltschützer warnend aufmerksam machen.
52. Haben Sie vom schweren Unfall gehört, **wovon/von dem** die Zeitungen berichtet haben?
53. Durch Auto- und Fabrikabgase bildet sich "saurer Regen", **was** auch zum Fischsterben in den Seen führt.
54. Gestern hat uns eine alte Nachbarin besucht, **was** uns sehr gefreut hat.
55. Er hat gestern plötzlich angerufen, **was** wir nicht erwartet haben.

95-

1. Eine Puppe ist **ein Spielzeug**, **mit dem** man spielen kann.
2. Eine Lupe ist **ein Glas**, **mit dem** man kleine Dinge groß sehen kann.
3. Ein Tresor ist **ein Schrank** aus Stahl, **in dem** man das Geld schützen kann.
4. Ein Videorekorder ist **ein Gerät**, **mit dem** man Fernsehsendungen aufnehmen und wiedergeben kann.
5. Ein Füller ist **ein Schreibzeug**, **mit dem** man schreiben kann.
6. Ein Pass ist ein Ausweis, **mit dem** man in andere Staaten reisen kann.
7. Ein Staubsauger ist **eine Maschine**, **mit der** man Teppiche säubern kann.
8. Ein Mantel ist **ein Kleidungsstück**, **das** man tragen kann.
9. Eine Geige ist **ein Musikinstrument**, **mit dem** man Musik machen kann.

96-

1. **Wessen** Brot ich esse, dessen Lied singe ich.
2. **wer** einmal lügt, dem glaubt man nicht.
3. **Wem** man hilft, der wird dankbar sein.
4. **Wer** sich über kleine Dinge freuen kann, ist glücklich.
5. **Wen** ich gut kenne, dem vertraue ich.

97-

1. **Wem** noch Geld zusteht, **der** soll bitte zu uns kommen.
2. **Wessen** Hausaufgabe noch nicht fertig ist, **der** soll morgen abgeben.
3. **Wen** das nicht interessiert, **der** soll sich bitte melden.
4. **Wem** der Ring nicht gefällt, **der** soll sich bitte an mich wenden.
5. **Wer** den Satz nicht versteht, **der** soll es bitte sagen.

98-

1.**was** 2. **dem** 3. **dessen** 4. **was** 5. **wo** 6. **deren** 7.**denen** 8. **deren** 9. **was** 10. **was** 11. **woher** 12. **von der** 13. **deren** 14. **wohin** 15. **was** 16. **wo** 17. **wo** 18. **den** 19. **was** 20. **dessen** 21. **was**

99-

1. Seit einer Woche regnet **es** in Antalya.
2. **Es** ist jetzt 9 Uhr.
3. Auf der Welt gibt **es** viele unterernährte Menschen.
4. Ein Fest wird **es** werden.
5. Was für ein Baum ist das? **Es** ist eine Eiche.
6. Ich bin **es**, Peter.
7. **Es** sind Fahrkarten.

8. **Es** blieb mir nichts anders übrig als Deutsch zu lernen.
9. **Es** ist unmöglich, dich telefonisch zu erreichen.
10. Warum handelt **es** sich in diesem Roman?
11. **Es** geht mir und meiner Frau ganz gut.
12. **Es** schleuderte den Fahrer hin und her.
13. **Es** ist richtig, dass sie zur Zeit in großer Not sind.
14. **Es** wird Abend.
15. **Es** kommt natürlich darauf an, wie du dich für die Prüfung vorbereitest.
16. **Es** wundert mich, warum sie sich so benommen hat.
17. **Es** lohnt sich sehr, einmal nach Afrika zu reisen.

100-

0.05	null Uhr fünf, fünf nach zwölf, fünf Minuten nach Mitternacht
0.30	null Uhr dreißig, dreißig nach zwölf, dreißig Minuten nach Mitternacht
7.15	sieben Uhr fünfzehn, (ein)Viertel nach sieben, fünfzehn Minuten nach sieben
10.50	zehn Uhr fünfzig, zehn (Minuten)vor elf
11.30	halb zwölf, elf Uhr dreißig
12.00	zwölf Uhr, zwölf Uhr mittags
12.10	zwölf Uhr zehn, zehn (Minuten) nach zwölf
15.30	fünfzehn Uhr dreißig, halb vier
17.05	siebzehn Uhr fünf, fünf (Minuten) nach fünf
19.30	neunzehn Uhr dreißig, halb acht
21.10	einundzwanzig Uhr zehn, zehn (Minuten) nach neun
22.25	zweiundzwanzig Uhr fünfundzwanzig, fünfundzwanzig (Minuten) nach zehn, fünf (Minuten) vor halb elf
23.15	dreiundzwanzig Uhr fünfzehn, (ein)Viertel nach elf
23.35	dreiundzwanzig Uhr fünfunddreißig, fünf (Minuten) nach halb zwölf
23.57	dreiundzwanzig Uhr siebenundfünfzig, drei (Minuten) vor zwölf
24.00	vierundzwanzig Uhr, zwölf Uhr

101-

Her işlem için bir örnek verilmiştir.

4 + 9 = 13	vier plus/und neun ist/gleich dreizehn
19 - 5 = 14	neunzehn minus/weniger fünf ist/gleich vierzehn
5 . 8 = 40	fünf mal acht ist/gleich vierzig
100 : 4 = 25	hundert durch/dividiert durch/geteilt durch vier ist/gleich fünfundzwanzig

102-

Cevap olarak sadece birkaç tane verilmiştir.

-,20	zwanzig Cent
1,20	ein Euro zwanzig (Cent)
9, 65	neun Euro fünfundsechzig (Cent)
376, 88	dreihundertsechsundsiebzig Euro achtundachtzig (Cent)

103-

1. Heute ist der **fünfte** Mai.
2. Heute haben wir den **fünfundzwanzigsten** Juli.
3. Vielen Dank für Ihren Brief vom **dreißigsten vierten**
4. In der Zeit vom **siebzehnten elften** bis **einundzwanzigsten zwölften** bleibt das Geschäft geschlossen.

5. Weihnachten ist am **fünfundzwanzigsten /sechsundzwanzigsten zwölften**.
6. Karl **der Zweite**, Murat **der Dritte**, Katharina **die Erste**.
7. 1793 verurteilt man Ludwig **den sechzehnten** zum Tode.
8. Friedrich **der Zweite**, der Sohn Friedrich Wilhelms **des Ersten** war der Preußenkönig.

104-

Ankara - Kayseri : Ankara ist **dreimal** so groß wie Kayseri.
Burada, **einmal**, **zweimal**, **dreimal**, **viermal**, **fünfmal** gibi tekrarlama sayılarından istediğiniz birini alabilirsiniz.

105-

475	vierhundertfünfundsiebzig
785	siebenhundertfünfundachtzig
990	neunhundertneunzig
9999	neuntausendneunhundertneunundneunzig
1000	(ein)tausend
1001	(ein)tausendeins
1010	tausendzehn
1013	tausenddreizehn
1040	tausendvierzig
1065	tausendfünfundsechzig
1100	tausend(ein)hundert
3555	dreitausendfünfhundertfünfundfünfzig
4995	viertausendneunhundertfünfundneunzig
9999	neuntausendneunhundertneunundneunzig
10000	zehntausend
14000	vierzehntausend
60000	sechzigtausend
97647	siebenundneunzigtausendsechshundertsiebenundvierzig
100000	hunderttausend
220000	zweihundertzwanzigtausend
480000	vierhundertachtzigtausend
990000	neunhundertneunzigtausend
1600000	eine Million sechshunderttausend
1682000	eine Million sechshundertzweiundachtzigtausend
2313000	zwei Millionen dreihundertdreizehntausend
3744000	drei Millionen siebenhundertvierundvierzigtausend
10000000	zehn Millionen

106-

Istanbul ist die **größte** Stadt der Türkei.
Ankara ist die **zweitgrößte** Stadt der Türkei.
Maria ist das **kleinste** Kind im Kindergarten.
Julia ist **drittkleinste** Kind im Kindergarten.
München ist die **schönste** Stadt von Deutschland.
Köln ist die **zweitschönste** Stadt von Deutschland.

Mehmet ist der **älteste** Sohn von Hasan.
Ali ist der **zweitälteste** Sohn von Hasan.

Angela ist die **faulste** Schülerin in der Klasse.
Ute ist die **zweitfaulste** Schülerin in der Klasse.

107-

1. **Obwohl sich der Bus drei Stunden verspätet hat**, kamen sie pünktlich an.
2. **Obwohl die Prüfung sehr schwierig war**, ist er nicht durchgefallen.
3. **Obwohl es sehr kalt war**, hat die Mutter das Kind nicht warm angezogen.
4. **Obwohl der Kranke gründlich untersucht wurde**, konnte die Krankheit nicht festgestellt werden.
5. **Obwohl er krank ist**, spielt er Fußball.
6. **Bevor ich reise**, packe ich meinen Koffer ein.
7. **Bevor er entlassen wurde/worden ist**, hat man ihn noch einmal gründlich untersucht.
8. **Bevor der Sammler die Briefmarken vom Brief ablöst**, legt er sie in ein Wasserbad.
9. **Bevor ich die Universität verlasse**, habe ich vor zu promovieren.
10. **Bevor der Unterricht begann**, waren alle Studenten anwesend.
11. **Bis die Brücke gebaut worden ist/wurde**, hat es vier Jahre gedauert.
12. **Bis es demonstriert wurde**, war es sehr still in den Straßen.
13. **Seitdem der Buchdruck erfunden worden ist**, sind ca. 500 Jahre vergangen.
14. **Seitdem er krank ist**, raucht er nicht mehr.
15. **Seitdem sie im Mai operiert wurde**, fühlt sie sich besser.
16. **Nachdem der Patient operiert worden war**, brachte man auf die Intensivstation.
17. **Nachdem die Arbeit beendet worden war**, waren wir sehr erschöpft.
18. **Nachdem die Sonne untergegangen ist**, gehen die Kinder ins Bett.
19. **Nachdem sie das Staatsexamen bestanden hat**, wird sie eine Stelle als Lehrerin in einer Schule antreten.
20. **Während der Verletzte ins Krankenhaus transportiert wurde**, wurde er von dem Notarzt behandelt.
21. **Während die Touristen sich eine Stunde in München aufhielten**, besuchten sie Deutsches Museum.
22. **Während ich vier Jahre in Berlin Germanistik studierte**, wohnte ich in einem kleinen Zimmer.
23. **Während sich die Sängerin ein Jahr mit Musik beschäftigte**, musste sie arbeiten.
24. **Als/während gestern der Unfall passierte**, kamen viele Menschen um.
25. **Wenn man ein Museum besucht**, muss man ein Eintrittsgeld bezahlen.
26. **Als/wenn ein Foul geschah**, zeigte der Schiedsrichter einem der Spieler die gelbe Karte.
27. **Wenn ein Erwachsener acht Stunden schläft**, ist er im Grunde ausgeschlafen.
28. **Weil die Türkei viele Sehenswürdigkeiten und gastfreundliche Menschen hat**, ist sie ein bevorzugtes Ferienland.
29. **Weil es heute regnete**, entstanden viele Verkehrsunfälle.
30. **Weil seine Schulden (zu) hoch waren**, machte er Konkurs.
31. **Weil sein Vater gestorben ist**, ist das Geschäft vorübergehend geschlossen.
32. **Weil ich ein Examen habe**, muss mein Mann für die Kinder sorgen.

108-

1. **Während des Schlafs eines kleinen Babys** soll man keinen Lärm machen.
2. **Während meines Aufenthalts in Deutschland** war ich krank und arbeitslos.
3. **Während der Operation der Patienten vom Arzt** ging der Strom aus.
4. **Bei der Reparatur einer Waschmaschine** muss man vorsichtig sein.
5. **Beim unerlaubten Betreten eines Geländes** erfolgt eine Strafanzeige.
6. **Beim Ertönen der Feuerglocke** müssen alle Leute sofort das Gebäude verlassen.

7. **Bei der Einnahme des Medikaments** muss man sich genau an die Vorschriften halten.
8. **Beim Bau des Tunnels** sind einige Arbeiter ums Leben gekommen.
9. **Bei meiner gestrigen Abfahrt in Wien** hat es viel geschneit.
10. **Bei der Ankunft der Reisenden vor einigen Tagen in Istanbul** war das Wetter sehr schön.
11. **Vor meiner Rückkehr in die/meine Heimat** musste ich mich bei der Polizei abmelden.
12. **Vor seinem Tod** schrieb der berühmte Schauspieler sein Testament.
13. **Vor dem Beginn des Vortrags des ersten Redners** nehmen alle Gäste Platz.
14. **Trotz keiner Empfehlung des Fremdenführers** haben sich Touristen für dieses Hotel entschieden.
15. **Trotz der sorgfältigen Pflege der Pflanzen** sind sie nicht grün.
16. **Trotz seiner schweren Krankheit** bleibt er nicht im Bett liegen.
17. **Bis zum Beginn der Vorstellung** werden die Besucher eingelassen.
18. **Bis zur Beendigung des Studiums meines Sohnes** werden wir in Izmir wohnen.
19. Sie spielten **bis zur Dunkelheit** auf der Straße.
20. **Seit der Niederlassung der Firma in Köln** ging die Zahl der Arbeitslosigkeit entscheidend zurück.
21. **Seit ihrer Rückkehr aus Deutschland** haben wir sie noch nicht gesehen.
22. **Seit der Verlegung des Kabels von Europa nach Amerika** ist der Telefonverkehr störungsfreier und sicherer geworden.
23. Der Student konnte die Prüfung **wegen der guten Vorbereitung** bestehen.
24. **Seit der schweren Krankheit meines Kollegen** besuche ich ihn jeden Tag.
25. **Seit der Amputation des Beins des/vom Patienten im Krankenhaus** kann er nicht alleine spazieren gehen.
26. Der Kranke fühlt sich jetzt **wegen der erfolgreichen Operation seines Magens vom Arzt** ganz gut.
27. Man prägt sich die neuen Wörter **wegen der mehrmaligen Wiederholung** fest ein.
28. Der Ackerbau muss **wegen der raschen Zunahme/Vermehrung der Weltbevölkerung** erweitert werden.
29. **Nach ihrer Teilnahme an der Wanderung** setzten sie sich in ein Restaurant.
30. **Nach dem Regen** spielten wir Fußball.
31. **Nach dem Abendessen** saßen alle Gäste noch eine Zeit lang zusammen und unterhielten sich.
32. **Nach der Entdeckung von Amerika** kehrt Kolumbus nach Europa zurück.

109-

1. Ich **habe** meiner Frau den Koffer **tragen helfen**.
2. Ich **habe** die Kinder im Garten **schreien hören**.
3. Der Lehrer **hat** einige Sätze **diktieren lassen**.
4. **Hast** du das Vieh in den Ställen **brüllen hören**?
5. Sie haben den Dieb auf die Leiter **steigen sehen**.
6. Weißt du Bescheid, wann wir in diesem Hotel **haben übernachten dürfen**?
7. **Hat** er sich ein Hotelzimmer **bestellen lassen**?
8. **Hat** unser Nachbar das Auto **reparieren lassen**?
9. Die Schüler **haben** in der Schule **lesen** und **schreiben gelernt**.
10. Sie **ist** einmal in der Woche mit ihrer Mutter **einkaufen gegangen**.
11. Meine Tochter **hat** ihrer Mutter das Bett **machen helfen**.

12. Sein Sohn **hat** Gitarre **spielen gelernt**.
13. **Haben** Sie einen Teil der Baukosten **finanzieren können**?
14. Ich **habe** mir einen schwarzen Anzug **machen lassen müssen**.
15. Die Kinder **haben** immer früh **schlafen gehen müssen**.
16. Sie **haben** hier nicht **stehen bleiben dürfen**.
17. Der Arzt **hat** dem Kranken das Herz **operieren müssen**.
18. Die Hausfrau **hat** den Gästen das Frühstück **bereiten wollen**.
19. Ich **habe** Tennis **spielen gehen wollen**.
20. Wir erfuhren, dass unser Direktor nach Kars **hat versetzt werden sollen**.
21. Sie glaubten nicht, dass der Krieg **hat ausbrechen können**.

110-

1. Du **brauchst nicht** aus der Wohnung aus**zu**ziehen.
   Du **brauchst nur** aus der Wohnung aus**zu**ziehen.
2. Sie **brauchen** den Hausbesitzer **nicht** rechtzeitig **zu** informieren.
   Sie **brauchen nur** den Hausbesitzer rechtzeitig **zu** informieren.
3. Er **braucht keinen** Aufsatz über die Lage der Behinderten in den armen Ländern **zu** schreiben.
   Er **braucht nur** einen Aufsatz über die Lage der Behinderten in den armen Ländern **zu**schreiben.
4. Sie **brauchen nicht** Ihre Reisepläne auf**zu**geben.
   Sie **brauchen nur** Ihre Reisepläne auf**zu**geben.
5. Du **brauchst nicht** deine Katze während der Reise bei deiner Nichte **zu** lassen.
   Du **brauchst nur** deine Katze während der Reise bei deiner Nichte **zu** lassen.
6. Sie **braucht nicht** jeden Tag das Geschirr **zu** spülen.
   Sie **braucht nur** jeden Tag das Geschirr **zu** spülen.
7. Meine Mutter **braucht nicht** das Essen aus**zu**teilen.
   Meine Mutter **braucht nur** das Essen aus**zu**teilen.
8. Du **brauchst nicht** auf den Knopf **zu** drücken.
   Du **brauchst nur** auf den Knopf **zu** drücken.

111-

1. Er **scheint** sich in Urlaub gut erholt **zu** haben.
2. Die Arbeiter **scheinen** sehr müde **zu** sein.
3. Das Flugzeug von Frankfurt **scheint** Verspätung **zu** haben.
4. Alle Exemplare der Sprachzeitschrift **scheinen** schon ausverkauft **zu** sein.
5. Die Zuschauer im Stadion **scheinen** mit dem Spiel zufrieden **zu** sein.
6. Viele Hotels **scheinen** in diesem Sommer belegt **zu** sein.
7. Es **scheint** in einer Stunde **zu** schneien.
8. Hans **scheint** sich den Fuß verletzt **zu** haben.

112-

1. Ich wollte die Treppe wischen, aber sie **ist/war** schon **gewischt.**
2. Ich wollte das Geschirr wegräumen, aber es **ist/war** schon **weggeräumt.**
3. Ich wollte die Hemden bügeln, aber sie **sind/waren** schon **gebügelt.**
4. Ich wollte den Teppich saugen, aber er **ist/war** schon **gesaugt.**
5. Ich wollte das Licht ausschalten, aber es **ist/war** schon **ausgeschaltet.**
6. Ich wollte mein Gepäck versichern, aber es **ist/war** schon **versichert.**
7. Ich wollte das Buch übersetzen, aber es **ist/war** schon **übersetzt.**

8. Ich wollte die Türen schließen, aber sie **sind/waren** schon **geschlossen.**
9. Ich wollte die Blumen gießen, aber sie **sind/waren** schon **gegossen.**
10. Ich wollte die Briefe unterschreiben, aber sie **sind/waren** schon **unterschrieben.**
11. Ich wollte die Fahrkarten besorgen, aber sie **sind/waren** schon **besorgt.**
12. Ich wollte das Abendessen zubereiten, aber es **ist/war** schon **zubereitet.**
13. Ich wollte Herrn Müller den Arm röntgen, aber er **ist/war** schon **geröntgt**.

113-

1. Die Vase **ist/war** auf den Tisch gestellt.
2. In manchen Ländern **sind/waren** die Geschäfte nachmittags geschlossen.
3. Das Büro **ist/war** nur von 09.00 bis 14.00 Uhr geöffnet.
4. Der Schlüssel **ist/war** beim Hausmeister abgegeben.
5. Die Wohnung in der Ludwig-Straße **ist/war** vermietet.
6. Alle Fehler **sind/waren** verbessert.
7. Alles **ist/war** erledigt.
8. Meine Kleider **sind/waren** zur Reinigung gebracht.
9. Die Sicherungen **sind/waren** abgestellt.
10. Der benötigte Vorrat **ist/war** für dieses Jahr schon gesichert.

114-

1. Die **das Archäologische Museum besichtigenden japanischen** Touristen setzten ihre Reise fort.
2. Mein **an der Universität Ankara studierender** Sohn wird nach fünf Jahren promoviern.
3. Das **sich über das Geschenk freuende** Kind hat heute den Geburtstag.
4. Dieser weltberühmte Autor hat ein **das Publikum überraschendes** Theaterstück geschrieben.
5. Die **die schriftliche Prüfung nicht bestehenden** Studenten werden zur mündlichen Prüfung nicht zugelassen.
6. Die **sich von verschiedenartigen Traditionen zusammensetzende** Türkei ist ein großes Mosaik.
7. Die **sich aufregenden** Menschen dürfen nicht daran teilnehmen.
8. Dieses Gerät hat eine **bisher noch nicht erreichte hohe** Aufnahmequalität.
9. Das ist ein **seltsamer seit 40 Jahren nicht mehr erreichter** Rekord.
10. Die **vor wenigen Tagen gekaufte** Villa liegt in einer schönen Landschaft.
11. Dieser Fotoapparat wird wegen seiner **von allen anerkannten** Aufnahmequalität viel gekauft.
12. Wie heißt der **vorhin vom Arzt behandelte** Kranke?
13. Die **im letzten Jahrhundert zur Herstellung von Waren verwendeten** Maschinen sind jetzt altmodisch.
14. Bringen Sie die **eben angekommenen** Reisenden zum Reisebüro!
15. Der **gerade ankommende** Bus hat wenige Fahrgäste.
16. Er hat sich in einen **immer fliegenden** Vogel verwandelt.
17. Die **vergangene** Zeit nennt man Vergangenheit.

115-

1. Die Krankheit, **die bei solcher Arbeit häufig auftrat**, konnte nicht bekämpft werden.
2. Haben Sie die Spürhunde, **die die Spuren der Gangster verfolgt haben**, gesehen?

3. Die Menschen, **die im nächsten Schnellzug saßen**, wurden rechtzeitig gerettet.
4. Mein Bein, **das im Krieg verletzt worden ist**, ist amputiert worden.
5. Man hat ein Bild der Stadt, **die 1944 durch den Bombenangriff zu 90% zerstört wurde**, gefunden.
6. Es gelang dem Beamten im letzten Augenblick, dem Schnellzug, **der sich mit großer Geschwindigkeit der gefährlichen Stelle näherte**, ein Zeichen zu geben.
7. Die Medikamente, **die den an Tuberkulose erkrankten Patienten helfen**, werden ständig weiterentwickelt.
   Die Medikamente, **die den Patienten**, **die an Tuberkulose erkrankt sind**, **helfen**, werden ständig weiterentwickelt.
8. Man brachte ein 2000 Jahre altes Skelett, **das in einem Graben gefunden wurde**, ins Museum.
9. Ein Student, **der durch Immatrikulation in die Universität aufgenommen ist**, ist verpflichtet, sich ärztlich untersuchen zu lassen.
10. Ein junger Mann, **der seit einem Jahr in einer Druckerei arbeitete**, stand vor Gericht.
11. Ich habe gestern meinen Freund, **der seit drei Jahren in Deutschland studiert**, getroffen.
12. Jeder Student, **der an der Universität immatrikuliert ist**, soll sich innerhalb einer bestimmten Zeit zurückmelden.
13. Die Grabungen, **die im Vorderen Orient durchgeführt werden/wurden**, geben uns Einblicke in die alten Kulturen.
14. Diese Tatsachen, **die beim ersten Überblick besonders ins Auge fallen**, können nicht unbeachtet bleiben.
15. Die Zahl der Sprachen Afrikas, **die noch heute gesprochenen werden**, ist natürlich sehr groß.

116-

1. **Abgesehen von Ausnahmefällen** handelt es sich um eine leichte Grammatik.
2. **Von allen Freunden und Verwandten verlassen**, wanderte mein Nachbar nach Australien aus.
3. **Von Fotografen umringt**, beeilte sich der Ministerpräsident zum Rednerpult.
4. **Sich erholt und gut vorbereitet**, begannen die Studenten das neue Semester.
5. **Ständig von Beifall unterbrochen**, sprach der lügende Politiker zwei Stunden lang.
6. **Graphisch dargestellt**, sieht der Vorgang so aus.
7. **Laut über die Krankheit diskutierend**, haben die Ärzte das Krankenzimmer verlassen.
8. **Vorwiegend durch Erwärmung hervorgerufen**, entstehen Lawinen meistens um die Mittagszeit.
9. **Von einem Menschen sitzend gesteuert**, leistet diese Maschine die Arbeit vieler Menschen.
10. **Von ihrem Recht überzeugt**, gingen die protestierenden Menschen zum Gericht.

117-

1. Der Vater teilt die Geburt seines Sohnes mit und **freut sich dabei**.
2. Der Redner antwortete und **schüttelte dabei den Kopf.**
3. Der Vorsitzender nickte und **stimmte dabei zu.**
4. Der arme Mann sah sich um und **suchte dabei**.
5. Meine Frau bügelt die Hemden und **singt dabei.**
6. Der Hausherr zeigt dem Besucher seine Bildersammlung und **lächelt dabei**.

118-

1. Diese Tiere **sind** nicht mehr **zu** retten.
2. Da **ist** nichts **zu** machen.
3. Dieses Wort **ist** nicht **zu** verstehen.
4. Jeder **hat** seine Pflicht **zu** tun.
5. Die Türen des Busses **sind** während der Fahrt **zu** schließen.
6. Viele Sätze einer Fremdsprache **sind** nicht wörtlich **zu** übersetzen.
7. Wir **haben** an der Universität viel **zu** lernen.
8. Der Zollbeamte **hat** das Gepäck der Reisenden **zu** untersuchen.
9. Antennen **sind** sofort **zu** installieren.
10. Seine Schrift **ist** nicht **zu** lesen.
11. Das Motoröl **ist** nach einer bestimmten Anzahl von Kilometern **zu** erneuern.
12. Die Kunden **sind** höflich **zu** bedienen.
13. Manche Batterien **sind** nicht wieder auf**zu**laden.
14. Diese Handtasche **ist** nicht **zu** verschlissen.
15. **Ist** der Salat **zu** waschen?
16. **Ist** dieses Gerät **zu** reparieren?
17. Dieser Videorecorder **ist zu** programmieren.

119-

1. Die Sportler zeigen eine hohe **anzuerkennende** Leistung.
2. Man erwartet eine **zu fördernde** Produktivität der Industrie.
3. Die **sofort zu analysierende** Flüssigkeit steht im Labor.
4. Man rechnet mit der **zu befürchtenden**, negativen, politischen Entwicklung.
5. Ich habe eine **nach dem Gesetzbuch schwer zu bestrafende** Tat unternommen.
6. Eine **nicht zu heilende** Krankheit ist eine unheilbare Krankheit.
7. Wir haben den **gleich zu unterzeichnenden** Antrag beim Direktor noch nicht abgegeben.
8. Die **auf diese Weise durchzuführenden** Versuche sind mir gelungen.
9. Eine **von uns allen ernstzunehmende** Sache kann erledigt werden.
10. Man hofft auf eine **zu erwartende** Besserung der wirtschaftlichen Lage dieses Landes.
11. Diese **bei diesem Vorgang zu beobachtende** Reaktion hat uns überrascht.
12. Ich habe heute einen **sehr leicht zu übersetzenden** Roman gekauft.

120-

1. dieses Formular, **das man sofort auszufüllen hat**
2. meine Fragen, **die sofort beantwortet werden müssen**
3. die Fahrkarte, **die man bis morgen bezahlen muss**
4. das Essen, **das in einem Restaurant bestellt werden kann**
5. ein Schaden, **der bald ersetzbar ist**
6. diese Romane, **die zu empfehlen sind**
7. die Ausflüge, **die vom Reisebüro unbedingt organisiert werden müssen**
8. die Auslandsreisen, **die man den Reisenden anbieten kann**
9. ein Gelände, **das man nicht betreten darf**
10. die Besonderheiten, **die hier verzeichnet werden müssen**
11. alle Patienten, **die man in kurzer Zeit operieren muss**

121-

1. Atatürk, **der Gründer der Türkischen Republik**, war ein weltberühmter Staatsmann.
2. Anträge sind bis Montag, **dem 11. Juni**, im Sekretariat abzugeben.

3. Er muss ihre Abreise auf Dienstag, **den 3. Juli**, verschieben.
4. Der Chefarzt Dr. Müller, **Direktor des städtischen Krankenhauses**, hat einen Lehrstuhl an der Universität München erhalten.
5. Die Konferenz fand in Berlin, **der Hauptstadt von Deutschland**, statt.
6. Die beiden Jungen, **Peter und Paul**, fahren mit ihren Freundinnen an die See.
7. Die ganze Familie, **Vater**, **Mutter und die Kinder**, kehrt in die Türkei zurück.
8. Kennen Sie diese beiden Damen, **die Schulleiterin und die Lehrerin unsrer Schule**?
9. Istanbul, **das alte Konstantinopel**, war bis zum Ende der osmanischen Dynastie die Hauptstadt des Reiches.
10. Ich habe mit meinem Freund Klemens die Schlösser Ludwigs II., **des schwermütigen Märchenkönigs**, besichtigt.
11. Dieses Ehepaar erklärte sich bereit, das Kind, **einen sechsjährigen Jungen**, zu adoptieren.
12. Ich beginne am Mittwoch, **dem 30. September**, meine Reise nach Afrika.
13. Vor einer Woche verstarb Herr Siegfried Jäger, **Besitzer der Automobilfabrik und langjähriges Mitglied des Wohltätigkeitsvereins** , im Alter von 90 Jahren.
14. Viele Menschen sterben an Krebs, **der zur Zeit unheilbaren Krankheit**.
15. Ich glaube meinem Freund, **dem großen Lügner auf dieser Welt**, nicht.
16. Seine Dissertation, **eine Abhandlung über die wirtschaftliche Lage der armen Länder**, ist inzwischen im Druck erschienen.
17. Anstelle des erkrankten Präsidenten, **eines weltweit bekannten Politikers**, nahm sein Stellvertreter an der Konferenz teil.
18. Die Eröffnung der Ausstellung findet am Samstag, **dem 29. Oktober**, statt.
19. Ich wende mich immer an ihn, **einen der bedeutendsten Vertreter unseres Fachgebietes**.
20. Die Mittelmeerküste, **eines der beliebtesten Feriengebiete der Türkei**, bietet alles, was sich ein Urlauber nur wünschen kann.

122-

1. **Wenn** er den Schlüssel **doch** nicht verloren **hätte!**
   Hätte er den Schlüssel **doch** nicht **verloren**!
2. **Wenn** ich **doch** zur Party **eingeladen worden wäre!**
   Wäre ich **doch** zur Party **eingeladen worden!**
3. **Wenn** ich **doch** viel Geld **verdiente!/ Wenn** ich **doch** viel Geld **verdienen würde!**
   Verdiente ich **doch** noch viel Geld!/ **Würde** ich **doch** viel Geld **verdienen!**
4. **Wenn** wir **doch** rechtzeitig **informiert worden wären!**
   Wären wir **doch** rechtzeitig **informiert worden!**
5. **Wenn** es **doch** noch nicht zu spät **wäre!**
   Wäre es **doch** noch nicht zu spät!
6. **Wenn** ich **doch** (viel/genug/etwas mehr) Zeit **hätte!**
   Hätte ich **doch** (viel/genug/etwas mehr) Zeit!
7. **Wenn** ich das **doch** vorher gewusst **hätte!**
   Hätte ich das **doch** vorher gewusst!
8. **Wenn** er **doch** das Radio leise/nicht laut **stellte!**
   Stellte er **doch** das Radio leise/nicht laut!
9. **Wenn** mein Vater **doch** gesund **wäre!**
   Wäre mein Vater **doch** gesund!
10. **Wenn** ihr **doch** deutlich **sprächet**! **Wenn** ihr **doch** deutlich **sprechen würdet**!
    Sprächet ihr **doch** deutlich!/ **Würdet** ihr **doch** deutlich **sprechen**!

11. **Wenn** sie **doch** ihren Regenschirm in der Schule nicht **vergessen hätte!**
Hätte sie **doch** ihren Regenschirm in der Schule nicht **vergessen!**
12. **Wenn** mich die Lehrerin **doch** gefragt **hätte!**
Hätte mich die Lehrerin **doch** gefragt!
13. **Wenn** sie **doch** nicht lange auf mich **hätte warten müssen!**
Hätte sie **doch** nicht lange auf mich **warten müssen!**
14. **Wenn** es hier **doch** nicht so dunkel gewesen **wäre!**
Wäre es hier **doch** nicht so dunkel gewesen!
15. **Wenn** wir **doch** (viel/genug)Zeit zu lernen **gehabt hätten!**
Hätten wir **doch** (viel/genug)Zeit zu lernen **gehabt!**
16. **Wenn** wir **doch** heute zur Ausstellung **fahren könnten**!
Könnten wir **doch** heute zur Ausstellung **fahren**!
17. **Wenn** die Zeit **doch** schnell/nicht zu langsam **vergangen wäre!**
Wäre die Zeit **doch** schnell/nicht zu langsam **vergangen!**
18. **Wenn** ich **doch** auf der Party **gewesen wäre!**
Wäre ich **doch** auf der Party **gewesen!**

123-

1. **Wenn** das Telefon nicht **geklingelt hätte**, **wäre** das schlafende Kind nicht **aufgewacht**.
Hätte das Telefon nicht **geklingelt**, (so) **wäre** das schlafende Kind nicht **aufgewacht**.
2. **Wenn** mein Nachbar das Fenster nicht offen **gelassen hätte**, **wäre** der Dieb nicht **eingestiegen**.
Hätte mein Nachbar das Fenster nicht offen **gelassen**, (so) **wäre** der Dieb nicht eingestiegen.
3. **Wenn** in ihrem Zimmer ein Schreibtisch **stünde**, **arbeitete** sie daran.
Stünde in ihrem Zimmer ein Schreibtisch, (so) **arbeitete** sie daran.
4. **Wenn** sie eine Zeitung **läsen**, **wären** sie über die politische Lage des Landes informiert.
Läsen sie eine Zeitung, (so) **wären** sie über die politische Lage des Landes informiert.
5. **Wenn** die Wohnung an der Küste nicht so teuer **gewesen wäre**, **hätten** wir es **mieten können**.
Wäre die Wohnung an der Küste nicht so teuer **gewesen**, (so) **hätten** wir es **mieten können**.
6. **Wenn** ich meinen alten Kollegen **erkannt hätte**, **hätte** ich ihn **gegrüßt**.
Hätte ich meinen alten Kollegen **erkannt**, (so) **hätte** ich ihn **gegrüßt**.
7. **Wenn** er auf seinen Koffer aufgepasst **hätte**, **wäre** er ihm nicht **gestohlen worden**.
Hätte er auf seinen Koffer aufgepasst, (so) **wäre** er ihm nicht **gestohlen worden**.
8. **Wenn** ich genau Bescheid **gewusst hätte**, **hätte** ich mich dazu **äußern können**.
Hätte ich genau Bescheid **gewusst**, (so) **hätte** ich mich dazu **äußern können**.
9. **Wenn** ich das verdorbene Fleisch nicht **gegessen hätte**, **wäre** mir nicht schlecht **geworden**.
Hätte ich das verdorbene Fleisch nicht **gegessen**, (so) **wäre** mir nicht schlecht **geworden**.
10. **Wenn** wir mit dem Flugzeug **geflogen wären**, **wären** wir schnell an unser Ziel **gekommen**.
Wären wir mit dem Flugzeug **geflogen**, (so) **wären** wir schnell an unser Ziel **gekommen**.
11. **Wenn** die Feuerwehr den Brand sofort gelöscht **hätte**, (so) **wären** viele Häuser von den Flammen nicht **zerstört worden**.
Hätte die Feuerwehr den Brand sofort gelöscht, (so) **wären** viele Häuser von den Flammen nicht **zerstört worden**.

12. **Wenn** es genug Studienplätze an den Universitäten **gäbe**, **könnte** jeder Abiturient **studieren**.
    Gäbe es genug Studienplätze an den Universitäten, (so) **könnte** jeder Abiturient **studieren**.
13. **Wenn** der Fahrgast einen Fahrschein **hätte**, **müsste** er vierzig Euro Strafe nicht **zahlen**.
    Hätte der Fahrgast einen Fahrschein, (so) **müsste** er vierzig Euro Strafe nicht **zahlen**.
14. **Wenn** der Fußgänger vorsichtig **gewesen wäre**, **wäre** er nicht **überfahren worden**.
    Wäre der Fußgänger vorschting **gewesen,** (so) **wäre** er nicht **überfahren worden**.

124-

1. Er **würde** viel Geld **sparen müssen**, wenn er die nötigsten Sachen **kaufen wollte.**
   Wenn er die nötigsten Sachen **würde kaufen wollen**, **müsste** er viel Geld **sparen**.
2. Sie **würden** Bescheid **wissen**, wenn Sie die Zeitung **läsen**.
   Wenn Sie die Zeitung **lesen würden**, **wüssten** Sie Bescheid.
3. Wir **würden** kein Taxi zu nehmen **brauchen**, wenn uns unser Freund vom Bahnhof **abholte**.
   Wenn uns unser Freund vom Bahnhof **abholen würde**, **brauchten** wir kein Taxi zu nehmen.
4. Man **würde** einen günstigeren Preis **erreichen**, wenn man mit dem Verkäufer **handelte**.
   Wenn man mit dem Verkäufer **handeln würde**, **erreichte** man einen günstigeren Preis.
5. Wir **würden** die Luft **verbessern**, wenn wir in dieser Stadt viele Bäume **pflanzten**.
   Wenn wir in dieser Stadt viele Bäume **pflanzen würden**, **verbesserten** wir die Luft.

125-

1. Es wäre besser, **wenn** der Motorradfahrer während der Fahrt einen Schutzhelm **trüge**.
   Es wäre besser, **wenn** der Motorradfahrer während der Fahrt einen Schutzhelm **tragen würde**.
2. Es wäre besser, **wenn** sich dieser Kranke beim Arzt untersuchen **ließe**.
   Es wäre besser, **wenn** sich dieser Kranke beim Arzt **untersuchen lassen würde**.
3. Es wäre besser, **wenn** heutige Fernsehsendung nicht sehr langweilig **wäre**.
   Es wäre besser, **wenn** heutige Fernsehsendung nicht sehr langweilig **sein würde**.
4. Es wäre besser, **wenn** er neue Reifen für sein Auto **kaufte**.
   Es wäre besser, **wenn** er neue Reifen für sein Auto **kaufen würde.**
5. Es wäre besser, **wenn** der Fabrikant der Stadt sein ganzes Vermögen **schenkte**.
   Es wäre besser, **wenn** der Fabrikant der Stadt sein ganzes Vermögen **schenken würde**.
6. Es wäre besser, **wenn** man uns rechtzeitig **informierte**.
   Es wäre besser, **wenn** man uns rechtzeitig **informieren würde**.

-126-

1. Sie müssen die Ware beim Versandhaus bis zum 12. Juni bestellen, **sonst** wäre es zu spät.
2. Der Kranke muss aufhören zu rauchen, **sonst** behandelte ihn der Arzt nicht.
3. Die beiden Drähte müssen sich nicht berühren, **sonst** gäbe es einen Kurzschluss.
4. Der Chirurg entschloss sich zu einer Operation, **sonst** wäre die Patientin beinahe gestorben.
5. Der Forscher musste den Versuch unterbrechen, **sonst** wäre die teure Apparatur zerstört worden.
6. Er muss seinen Studentenausweis mitnehmen, **sonst** bezahlte er den doppelten Fahrpreis.

127-

1. Sie auf der Straße eine Geldtasche fänden?
2. Sie viel Geld hätten?
3. Sie ganz alleine in einer Wüste wären?
4. Jemand in Ihrer Nähe um Hilfe schreien würde?
5. Ihre Freundin Sie verließe?
6. Sie von jemandem beleidigt worden wären?
7. Sie ein kleines Kind nach seiner Mutter schreien hörten?
8. Sie drei Millionen Euro im Lotto gewonnen hätten?

128-

1. Ich **würde nicht** immer in diesem teuren Restaurant essen.
2. Ich **wäre nicht** spät in den Unterricht gekommen.
3. Ich **würde** ihn **nicht** bitten, mir zu helfen.
4. Ich **ginge nicht** früh zu Bett.
5. Ich **hätte** meine Tat **nicht** lange geleugnet.
6. Ich **würde** das rote Licht beachten und rechts abbiegen.
7. Ich **würde** in jedem Sommer die gleiche Reise **nicht** machen.
8. Ich **wäre** beim Fernsehen **nicht** eingeschlafen.
9. Ich **hätte** meinen Hut auf dem Stuhl **nicht** liegen lassen.

129-

1. Die Halskette sieht **so** aus, **als ob** sie (aus) Gold **wäre**.
   Die Halskette sieht **so** aus, **als wäre** sie (aus) Gold.
2. Fühlen Sie sich **so**, **als ob** Sie zu Hause **wären**!
   Fühlen Sie sich **so**, **als wären** Sie zu Hause!
3. Der Lehrer redet zu uns **so**, **als ob** er ein Freund **wäre**.
   Der Lehrer redet zu uns **so**, **als wäre** er ein Freund.
4. Sie sieht **so** aus, **als ob** sie krank **wäre**.
   Sie sieht **so** aus, **als wäre** sie krank.
5. Er schrie **so** laut, **als ob** er ein Betrunkener **wäre**.
   Er schrie **so** laut, **als wäre** er ein Betrunkener.
6. Sie schreibt Erzählungen, **als ob** sie eine berühmte Schriftstellerin **wäre**.
   Sie schreibt Erzählungen, **als wäre** sie eine berühmte Schriftstellerin.
7. Der Junge lügt **so**, **als ob** er ein großer Lügner **wäre**.
   Der Junge lügt **so**, **als wäre** er ein großer Lügner.
8. Sie kümmert sich um mich, **als ob** sie eine/meine Mutter **wäre**.
   Sie kümmert sich um mich, **als wäre** sie eine/meine Mutter.
9. Der Hochstapler verhält sich **so**, **als ob** er ein Millionär **wäre**.
   Der Hochstapler verhält sich **so**, **als wäre** er ein Millionär.
10. Sie benimmt sich **so**, **als ob** sie eine edle Dame **wäre**.
    Sie benimmt sich **so**, **als wäre** sie eine edle Dame.
11. Er fuhr **so**, **als ob** er verrückt/ein Verrückter **wäre**.
    Er fuhr **so**, **als wäre** er verrückt/ein Verrückter.
12. Er spricht **so**, **als ob** er ein Deutscher **wäre.**
    Er spricht **so**, **als wäre** er ein Deutscher.
13. Er tut **so**, **als ob** er sehr intelligent **wäre**.
    Er tut **so**, **als wäre** er sehr intelligent.

130-

1. Tu doch **so, als ob** ...
2. Das Auto fuhr so schnell, **als ob** ...
3. Der Zeuge sprach **so, als ob** ...
4. Die junge Dame schrie **so** entsetzlich, **als wenn** ...
5. Er behandelt seine Mitarbeiter, **als ob** ...
6. Der Geburtstag wurde gefeiert, **als ob** ...
7. Es sieht **so** aus, **als ob** ...
8. Sie macht den Eindruck, **als wenn** ...
9. Sie tat **so, als ob** ...
10. Ich habe das Gefühl, **als ob** ...

131-

1. Die Villa ist **zu** teuer, **als dass** man sie kaufen könnte.
2. Die Reise ist **zu** langweilig, **als dass** wir sie aushielten.
3. Die Hausaufgabe ist **zu** schwierig, **als dass** die Schüler sie machen könnten.
4. Dieser Sportler ist **zu** unerfahren, **als dass** er eine Spitzenleistung erbringen könnte.
5. Wir sind **zu** müde, **als dass** wir tanzen wollten.
6. Sie ist **zu** dick, **als dass** er sie heiraten wollte.
7. Der Ausflug dauert **zu** lange, **als dass** du ihn an einem Tag schaffen könntest.
8. Das Hotel ist **zu** teuer, **als dass** ich dort wohnen bleiben könnte.

132-

1. Der Film war **so** langweilig, **dass** die Zuschauer das Kino **hätten verlassen wollen**.
2. Das Gift wirkt **so** stark, **dass** man mit einem Tropfen viele Menschen **vergiften könnte**.
3. Er sprach **so** leise, **dass** ich sie kaum **hätte verstehen können**.
4. Der Vorschlag war **so** günstig, **dass** ich ihn sofort **hätte annehmen können**.
5. Der Mond scheint **so** hell, **dass** man eine Zeitung **lesen könnte**.
6. Auf dem Marktplatz herrschte **so** ein großer Lärm, **dass** man sich kaum **hätte verständigen können**.
7. Wir hatten einen **so** großen Hunger, **dass** wir alles auf einmal **hätten essen wollen**.

133-

1. Diese alte Dame verkaufte all ihr Vermögen, **ohne dass** es ihr leid getan hätte.
2. Sie verließ das Elternhaus, **ohne dass** sie einmal zurückgeschaut hätte.
3. Der Arzt überwies den Kranken ins Krankenhaus, **ohne dass** er ihn untersucht hätte.
4. Mein Freund hielt sich lange in Berlin auf, **ohne dass** er uns besucht hätte.
5. Die türkische Familie wanderte nach Australien aus, **ohne dass** ich **etwas** von ihr gehört hätte.
6. Die Umwelt wird von gewissen Industriebetrieben verschmutzt, **ohne dass** sie sich um die Umweltverschmutzung kümmerten.

134-

1. Nein, aber ich hätte sie **beinah/fast** vergessen.
   Nein, aber **beinah/fast** hätte ich sie vergessen
2. Nein, aber sie wäre heute **beinah/fast** gestorben.
   Nein, aber **beinah/fast** wäre sie heute gestorben.
3. Nein, aber sie wären **beinah/fast** zerbrochen.
   Nein, aber **beinah/fast** wären sie zerbrochen.

4. Nein, aber es wäre gestern **beinah/fast** abgestürzt.
   Nein, aber **beinah/fast** wäre es gestern abgestürzt.
5. Nein, aber wir wären **beinah/fast** betrogen worden.
   Nein, aber **beinah/fast** wären wir betrogen worden.

135-

1. **Würden** Sie **bitte** sagen, wie ich zum Flughafen komme?
   Könnten Sie **bitte** sagen, wie ich zum Flughafen komme?
   Dürfte ich Sie bitten, mir zu sagen, wie ich zum Flughafen komme?
   Würden Sie so freundlich (nett) sein und sagen, wie ich zum Flughafen komme?
   Würden Sie mir den Gefallen tun und sagen, wie ich zum Flughafen komme?
2. **Würden** Sie mir **bitte** ein Glas Wasser bringen?
   Könnten Sie mir **bitte** ein Glas Wasser bringen?
   Dürfte ich Sie bitten, mir ein Glas Wasser zu bringen?
   Würden Sie so freundlich (nett) sein, mir ein Glas Wasser zu bringen?
   Würden Sie so freundlich sein und mir ein Glas Wasser bringen?
   Würden Sie mir den Gefallen tun, mir ein Glas Wasser zu bringen?
   Würden Sie mir den Gefallen tun und mir ein Glas Wasser bringen?
3. **Würden** Sie **bitte** gleich mitkommen?
   Könnten Sie **bitte** gleich mitkommen?
   Dürfte ich Sie bitten, gleich mitzukommen?
   Würden Sie so freundlich (nett) sein, gleich mitzukommen?
   Würden Sie so freundlich sein und gleich mitkommen?
   Würden Sie mir den Gefallen tun, gleich mitzukommen?
   Würden Sie mir den Gefallen tun und gleich mitkommen?
4. Machen Sie die Tür auf?
   Würden Sie **bitte** die Tür zumachen?
   Könnten Sie **bitte** die Tür zumachen?
   Dürfte ich Sie bitten, die Tür zuzumachen?
   Würden Sie so freundlich (nett) sein, die Tür zuzumachen?
   Würden Sie so freundlich sein und die Tür zumachen?
   Würden Sie mir den Gefallen tun, die Tür zuzumachen?
   Würden Sie mir den Gefallen tun und die Tür zumachen?
5. **Würden** Sie **bitte** diesen Brief mit zur Post nehmen?
   Könnten Sie **bitte** diesen Brief mit zur Post nehmen?
   Dürfte ich Sie bitten, diesen Brief mit zur Post zu nehmen?
   Würden Sie so freundlich (nett) sein, diesen Brief mit zur Post zu nehmen?
   Würden Sie so freundlich sein und diesen Brief mit zur Post nehmen?
   Würden Sie mir den Gefallen tun, diesen Brief mit zur Post zu nehmen?
   Würden Sie mir den Gefallen tun und diesen Brief mit zur Post nehmen?
6. **Würden** Sie **bitte** mir helfen, diesen Satz zu schreiben?
   Könnten Sie **bitte** mir helfen, diesen Satz zu schreiben?
   Dürfte ich Sie bitten, mir zu helfen, diesen Satz zu schreiben?
   Würden Sie so freundlich (nett) sein, mir zu helfen, diesen Satz zu schreiben?
   Würden Sie so freundlich sein und mir helfen, diesen Satz zu schreiben?
   Würden Sie mir den Gefallen tun, mir zu helfen, diesen Satz zu schreiben?
   Würden Sie mir den Gefallen tun und mir helfen, diesen Satz zu schreiben?

136-

1. Heute **werde** das Geschäft schon um 15 Uhr geschlossen.
2. Von jetzt an **müsse** jeder, der am Seminar teilnehmen **wolle**, ein Referat übernehmen.
3. Der alte Mann glaubte, dass man ihn seit langem **vergessen habe**.

4. Man fürchtet, dass bei dem Unglück viele Menschen umgekommen **seien**.
5. Man hofft, dass die Bevölkerung durch Finanzierung unterstützt **werde**.
6. Peter fragte mich: "**Ob** er das alles behalten **müsse**."
7. Dieser Autor **sei** geehrt worden.
8. Sie sagten: "**Sie machten** jeden Tag **ihre** Analysen in **ihrem** Labor.
9. Er erzählt: "Als **er** ein kleines Kind **gewesen sei**, **habe er** jeden Tag ein Ei **gegessen**.
10. Der Lehrer sagte zu den Schülern: "**Sie sollten** das Wort im Wörterbuch **nachschlagen**!" Am nächsten Tag **habe** er gefragt: "**Ob sie** das Wort im Wörterbuch nachgeschlagen **hätten**."
11. Morgen **müsse** die Versammlung ausfallen.
12. Mein alter Freund schrieb: "**Er befinde sich** seit einigen Tagen in Italien."
13. Der Zollbeamte fragte die Reisende: "Wann **sie ihren** Pass verloren **habe**."
14. Man **habe** stundenlang wandern **können**, ohne dass man einen Menschen **getroffen habe**.
15. Der alte Herr sagte mir: "**Er habe meinen** Namen aufgeschrieben."
16. Seitdem die Autorin gestorben **sei**, **kaufe** jeder ihre Romane.
17. Er schreibt ihr: "**Er hoffe**, dass **er sie** und **ihre** Familie bald wieder sehen **werde**."
18. Sie sagte: "**Sie werde** sofort abreisen, sobald **sie** das Geld erhalten **habe**."
19. Der weltberühmte Politiker **sei** gestern bei einem Unfall **gestorben**.
20. Der Arzt fragte die Patientin: "Wie alt **sie sei**. **Ob sie** in letzter Zeit eine schwere Krankheit **gehabt habe**. Welche Krankheiten **sie gehabt habe**. **Ob sie** operiert worden **sei**. Wie lange **sie** im Bett **habe** liegen **müssen**. Wo es **ihr** weh **getan habe**. Welche Beschwerden **sie** jetzt **habe**. **Ob sie** außer Atem **komme**, wenn **sie** Treppen **steige**. **Ob** die Schmerzen nur manchmal **aufträten**. **Ob sie** noch Kopfschmerzen **habe**. Wie lange **sie** täglich vor dem Bildschirm **gesessen habe**. **Sie solle** von diesen Tabletten dreimal täglich eine **nehmen**! Nach einer Woche **solle sie ihn anrufen** und **ihm** sagen, **ob** es **ihr** gut **gehe**."

137-

1. Haklı olabilirsin / olmalısın.
2. Çok yoksul (olmuş) olabilir.
3. Katil suçu sadece karanlıkta işlemiş olabilir.
4. Yüzüğünü evde bulamadım. Onu sadece yolda kaybetmiş olabilirsin/olmalısın.
5. Kız arkadaşım bu otomobili hediye almış olabilir/olmalı.
6. Tanık kazayı orada kendi gözleriyle gördüğünü/görmüş olduğunu iddia ediyor.
7. Bu bilim adamı sık sık Amerika'da bulunduğunu/bulunmuş olduğunu söylüyor.
8. Bu kız dün gece saldırıya uğradığını/uğramış olduğunu iddia ediyor.
9. Kültürlü bir beye benziyor, ancak çok kötü davranıyor.
10. O bayan 40 yaşında olabilir/olmalı.
11. Annem haklı olabilir/olmalı.
12. Babam konuşmaya devam etsin. Artık hiçbir şeyi değiştiremez.
13. Artık saat 9. Öğretmen(in) derse çoktan başlamış olmalı (olması lazım).
14. Almanya'da öğrenim görmek istiyorsanız önce(den) Almanca öğrenmeniz gerek / öğrenmelisiniz.
15. Misafirimiz dört saat önce Viyana'dan uçakla hareket etti. Şu sıra(lar) Ankara'ya varmış olabilir/olmalı.
16. Bütün servetini bir yardım kuruluşuna bağışladığı/bağışlamış olduğu söyleniyor.
17. Profesör(ün) 70 yaşında olmalı (olması gerek).
18. Dün akşam İzmir'de tekrar kuvvetli bir depremin meydana geldiği/gelmiş olduğu belirtiliyor.
19. Bu zengin adamın 5-10 milyar serveti olduğu söyleniyor/olması lazım.
20. Cumhurbaşkanının bu sıra Avrupa'da olduğu belirtiliyor/olması lazım.
21. Beni telefonla arayan olursa, lütfen bana bilgi / haber verin.
22. Kışın sizin orada hava(nın) çok soğuk olmalı (olması lazım).